

دائرة المعارف القرآنية

ကျမ်းမြတ်တရအာန

စွယ်စုံကျမ်း

ENCYCLOPAEDIA QUR'ANICA

VOLUME: II

ကျမ်းပြုသူ

မှတ်စုအမှတ် M.Sc

လ/ဝေကထိက(ဦး)

ဝေဝေတက္ကသိုလ်(၂)ရန်ကင်း

ض ل ل

الضَّلَّةُ စိတ်ရှုတ်ထွေးခြင်း၊ ရောထွေးသွားခြင်း၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစား၍မရခြင်း၊ ဖုံးကွယ်၊ ပျောက်ဆုံးနေခြင်း၊ အမျိုးမျိုးသောအရာများ ရောထွေးပေါင်းစပ်နေခြင်း၊ ၎င်းတို့ကို ပိုင်းခြား၍မရခြင်း

صَلَّ الْمَلَأُ فِي اللَّيْلِ ရေသည် နို့ထဲ ရောနှောပျောက်ကွယ်သည်။

صَلَاةٌ လမ်းမှန်မှဝေးကွာသွားခြင်း (သိလျက်ဖြစ်စေ၊ မသိလျက်ဖြစ်စေ၊ အနည်းငယ်ဖြစ်စေ များစွာဖြစ်စေ)

သဲကန္တာရ၊ လွင်တီးခေါင်ပြင်၊ လမ်းပျောက်ခြင်း၊ လမ်းတိမ်းစောင်းခြင်း တို့ကြောင့်ခရီးသွားသူသည် မိမိ၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု၊ အပင်ပန်းခံနိုင်မှု တို့သည် ခရီး ပန်းတိုင်မှလွဲချော်သွားနိုင်သဖြင့် ခဲလေသမျှ သဲရေကျ၊ အချည်းအနီး၊ အကျိုးမဲ့၊ အရာမထင်ဖြစ်ခြင်းကိုအရဗိစာပေ အသုံးအနှုန်းတွင် صَلَّ سَعِيَهُ ဟု ပြောဆိုရေးသား၏။ သဲကန္တာရတွင် ဤသို့လမ်းလွဲချော် တိမ်းစောင်း သွားခြင်းကြောင့် ကြီးစွာသော ဒုက္ခဆင်းရဲ ရောက်ရပြီးသေကျေ ရတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် အချည်းအနီး အလဟဿ၊ အကျိုးမဲ့၊ အရာမထင်၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကို ذَهَبَ هُمُ ضَلَّةً သူ၏သွေးများ ယိုစီးဆုံးရှုံး သွားတော့သည်။ (ဝါ) အသတ်ခံရခြင်းကြောင့် လျော်ကြေး (ရသင့်ပါလျက်) မရရှိဘဲဆုံးရှုံးရသည်။ صَلَّيْنَا فَلَانَ တစ်ဦး တစ်ယောက်သော သူကို လက်လွတ် ဆုံးရှုံးလိုက်ရသည်။

(၁) လမ်းမှန်ရှာဖွေဆဲကာလ

အလ္လာဟ်၏တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ်(ဆွ)သည် နုပူဝတ်တမန်တော်အဖြစ် မရောက်ရှိမီအချိန်က ‘အမှန်တရား’ဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရာနည်းဟု

ရှာဖွေဖွဲ့နှောကာ စူးစမ်းရာတွင် စိတ်ရှုတ်ထွေးခြင်း၊ ပိုင်းခြားဝေဖန်နားလည်နိုင်စွမ်း မရှိခြင်းဖြစ်သည်ကို ကုရ်အာန်(၉၃:၇)တွင် -

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ

နဗီ အဖြစ်သို့မရောက်မီ နဗီလောင်းလျာသည် မိမိဝန်းကျင်ရှိလူသားတို့၏ မှားယွင်းသော အတွေးအခေါ် အယူအဆနှင့်လုပ်ရပ်များပေါ် စိတ်မချမ်းမြေ့မှု ခံစားနေခဲ့ရ၏။ အမှန်တရားကို သိရှိနိုင်စွမ်းလည်း မရှိသေး ရှာဖွေဖွဲ့နှောကာ၊ စူးစမ်းနေခြင်းကြောင့် စိတ်နှလုံးက မကြည်မသာ ရှုတ်ထွေးနေရင်း ‘အလ္လာဟ်အရှင်ထံမှ လမ်းညွှန်ပြမှုအလင်းရောင်’ (ငြိဟုဒ်) ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ရောက်ရှိလာသည့် အချိန်ကျမှ စိတ်နှလုံးရှုတ်ထွေးနေခြင်းမှ ကင်းဝေးရတော့သည်။

(၂) လမ်းမှားကိုရပ်၊ လမ်းမှန်နှင့်မလွယ်

ကုရ်အာန် ၂:၁၆တွင် - ضَلَّالَةٌ ဆန့်ကျင်ဘက် စကားလုံး هُدًى ကိုယှဉ်တွဲဖော်ပြထား၏။

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالََةَ بِالْهُدَىٰ

လူသားတို့သည် လမ်းမှားကို လမ်းမှန်ဖြင့်လဲလှယ် အရောင်းဝယ်ရယူလိုက်ကြသည်။

الضَّلَاةُ လမ်းမှားကိုရောင်းပြီး هُدًى လမ်းမှန်ကို ဝယ်ယူခြင်းဆိုသည်မှာ လူသားများသည် အမှားနှင့် အမှန် Evil and Good အဆိုးနှင့်အကောင်းကို မခွဲခြားတတ်ကြောင်း ပြဆိုနေ၏။

فَمَارِ بَحْتِ تِجَارَتِهِمْ وَمَا كَانُوا مَهْتَدِينَ (၂:၁၆)

ယင်းအလဲအလှယ် အရောင်းအဝယ်သည် ယင်း လူသားတို့အား အကျိုးအမြတ် မဖြစ်ထွန်းစေပါ။ ထို့ကြောင့် လူသားတို့သည် မိမိတို့၏သက်တမ်းတွင် မှန်ကန်သောဘဝလမ်းကြောင်းပေါ် မရောက်ရှိနိုင်ကြတော့ပေ။

People has exchanged the wrong path for the right one. Such trading cannot eventually prosper because the wrong path

can never lead to the ultimate destination prescribed for humanity.

ကုရ်အာန်(၁၄:၁၈)တွင် အလ္လာရှင်မြတ်၏ ဥပဒေ သကို ဖီလာဆန်ကျင်သည့် လုပ်ရပ်များသည် ဖူးပွင့်ဝေ ဆာအောင်ကြောင်းဖြာနိုင်မည် မဟုတ်ဘဲ၊ အကျိုးရ လဒ်မဲ့(ضالّ)ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပုံမှာ-

<p>لَا يَصِلُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذٰلِكَ هُوَ الضَّالُّونَ الْبَعِيدُونَ</p>	<p>مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ مُّسْتَسْتَأْتٍ بِهِ الرياحُ فَيَوْمَ يَصْغَىٰ</p>
---	---

မိမိတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏ ဥပဒေကို မယုံကြည်သွေဖည်မိသူများသည် ပြာကဲ့သို့ အချည်းအနီး အကျိုးမဲ့ဖြစ်မည်။ လေပြင်းတိုက်နေသည့် နေ့တွင် လေမုန်တိုင်းကြောင့် လွင့်ပျောက်သွားမည်။ သူတို့၏ လုပ်ရပ်များမှ တစ်စုံတစ်ခုမျှမရရှိပါ။ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ဝေးကွာလှသောလမ်းလွဲမှားမှု၏ ရလဒ်ပင် ဖြစ်သည်။

The actions of all those who go against Allah’s Laws are rendered waste like ashes which are blown away by a strong wind on a stormy day. They shall not get anything good for their deeds because it shall be beyond their reach. This is the result of their going astray. (14:18)

အလားတူ ကုရ်အာန်(၁၈:၁၀၃ နှင့် ၁၀၄)တွင်-
قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا

လူ့ဘဝ၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုများတွင် ဆုံးရှုံးမည့်သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ သင်တို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အသိပေးပြောကြားရမည်လားဟု သင်တမန်တော် လူတို့အား မေးမြန်းကြည့်ပါဦး။

الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا

ဤလောကသက်တမ်းတစ်ခုတည်း ကောင်းစားရေးအတွက် အားသွန်ခွန်စိုက်လုပ်ကိုင် သူတို့သည် မိမိတို့ ကြံစည်လုပ်ကိုင်မှုသည်သာ လုံးဝညသုံ

အကောင်းဆုံးဟု ထင်မြင်ယူဆထားကြသည်။ ယင်းသူတို့၏ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုသည် အချည်းနီး အကျိုးမဲ့သာဖြစ်မည်။ (၁၈ : ၁၀၃-၁၀၄)

Ask them: “should Allah tell you about those who act in such a manner that all their actions go waste. They are those who waste their efforts in pursuit of only the life of the present in the mistaken belief that what they do is absolutely right.(18:103-104)

သေပြီးမြေကြီးထဲ ပုပ်သိုးပျက်စီးစာတ် ပြောင်းလဲသွားခြင်းကြောင့် မြေကြီးနှင့်ရောနှော ပျောက်ကွယ်အရာမထင် ဖြစ်သွားပြီးသည့် နောက်အသစ်တဖန် ပြန်လည်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာ ရဦးမည်လောဟု အလ္လာအရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသကို မယုံကြည်သူတို့က စောဒကတက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကုရ်အာန်(၃၂:၁၀) တွင် အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရ၏။

وَقَالُوا إِنَّا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَنَّىٰ نَعْلَمُ خَلْقًا
جَدِيدٍ يَدْبُلُ هُمْ بِالْقَالِ بِرَبِّهِمْ كَافِرُونَ

(အလ္လာဟ်ပြုလမ်းညွှန်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း မရှိသူတို့က) ကျွန်ုပ်တို့သေပြီးနောက်မြေကြီးထဲ ရောနှော ပျောက်ကွယ်သွားပြီးနောက် အသစ်အသစ် တဖန်ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာရဦးမည်လော ဟု မေးမြန်း စောဒကတက်ကြ၏။ တကယ်တော့ ယင်းသူတို့သည် သူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် သတ်မှတ်ထားသည့် နောင်တမလွန် အနာဂတ် အကျိုးဆက် ဥပဒေ သကို သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများသာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

ကုရ်အာန်(၁၃:၅)ရှိ أَضَالِيْنَ (၁၀၅:၂)ရှိ تَضَلَّيْلٍ တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ-

အလ္လာဟ်ထံမှ وَحْيٍ ဝဟီထုတ်ပြန်ပို့ချချက်ကို မိမိဘဝ၏ တစ်ခုတည်းသော လမ်းညွှန်အဖြစ်ဆွဲကိုင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ လူတို့၏အယူဝါဒလမ်းစဉ် အသွယ်သွယ်ကို ဆွဲကိုင်လိုက်နာကျင့်သုံးရင်း ဘဝပန်းတိုင် သို့မရောက်တော့ဘဲ သဲကန္တာရအတွင်း လမ်းပျောက်သွားသူ လမ်းမှန်မှတ်မီးစောင်း လွဲချော်

သွားသူ၏ ဘဝနှင့် အချိန်ကုန် မှောင်မှိုက်နေမှ ဘာမျှ မမြင်မစမ်းတော့ဘဲ ခရီးပန်းတိုင်နှင့်ဝေးကွာနေပြီး ပင်ပန်းဆင်းရဲဒုက္ခ ပင်လယ်ဝေ၍ နေရသူ၏အဖြစ် မျိုး ဆိုက်ရောက်ရသည့် သဘောကိုဆောင်၏။

အထက်ပါ ပန်းတိုင်ပျောက်လှူဘဝ အမျိုးအစား နှင့်မတူဘဲ အလွှာဟ်ပြုလမ်းညွှန်အတိုင်း လှူဘဝ ပန်းတိုင်အရောက် ပို့ဆောင်ပေးနိုင်သော ဖြောင့်မတ်သော ခရီးလမ်း(ကြောင်း) الصراط المستقيم အတိ ဆွဲရာတွင် မှတ်တမ်းမိအတိုင်း ဘဝကိုတည်ဆောက် လမ်းမှန်ကို လျှောက်လာသူသည်။

صراط الذين انعمت عليهم

အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသတိမှတ်ချက်အရ ရရှိ ခံစားရမည့် ဆုလာဘ် ကောင်းစားရေးကို ချီးမြှင့်ခံရသူ စသဖြင့် အမှားအမှန်မျိုးမတူ လူတန်းစားနှစ်ရပ်ကို ယှဉ်တွဲဖော်ပြထား၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ရှိ အာယတ်များအနက် အရှည်ဆုံးအာယတ်(၂:၂၈၂)သည် ရောင်းဝယ်ဖောက် ကားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော အာယတ်ဖြစ်သည်။ အရောင်း အဝယ်ကိစ္စတွင် အပေးအယူပြုသူတို့သည် အမျိုးသား သက်သေနှစ်ဦးထားရှိရမည်။ အကယ်၍ အမျိုးသား သက်သေနှစ်ဦးမရနိုင်လျှင် အမျိုးသား သက်သေ တစ်ဦး အမျိုးသမီးသက်သေနှစ်ဦးရရှိလျှင်လည်း ဖြစ်ပါသည်ဟု အများဘာသာပြန်တွင်ဆိုထားပြီး ဤအချက်မှ အများအစွာလမ်းဘာသာရေး လောက တွင် အမျိုးသားတစ်ဦးသည် အမျိုးသမီးနှစ်ဦးနှင့် ညီ၏။ ဘာသာရေးဥပဒေ သဘောသက်ရောက်မှု ပြုကြလေသည်။ အမျိုးသမီးများသည် ယုံကြည်စိတ်ချ မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသားများထက် တစ်ဝက်လျော့နည်း ၏ဟု အမျိုးသမီးများသည် အသိဉာဏ်အရာမှာ မှတ်ဉာဏ်အရာမှာ အားနည်းကြသည်ဟု အမျိုးသမီး များ၏ဂုဏ်သိက္ခာ အရည်အသွေးကို ချိုးနှိမ်ပြောဆို ရေးသားကြ၏။ ကုရ်အာန်(၂:၂၈၂) အာယတ်ပါ စကားရပ်များကို သေချာဂဏစွာ လေ့လာဆန်းစစ်

ကြည့်ပါစို့။

...وَأَسْتَشْهَدُ وَأَشْهَدُ بِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنْ رَجَالِكُمْ...

သင်တို့ယောက်ျားနှစ်ဦးကို သက်သေထားကြကုန်။

فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ

تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ...

အကယ်၍ ယောက်ျားနှစ်ဦးမရလျှင် သင်တို့ နှစ်သက်သော သက်သေများအနက်မှ ယောက်ျား တစ်ဦးနှင့် မိန်းမနှစ်ဦးထားနိုင်သည်။

...أَنْ تَضِلَّ أَحَدًا هَهُنَا فَتَذَكَّرَ أَحَدًا هَاهَا الْآخَرَى...

အကြောင်းမှာ မိန်းမနှစ်ဦးအနက်မှ တစ်ဦး သက်သေခံရာတွင် စိတ်ရှုပ်ထွေးမှု၊ မေ့လျော့မှု ရှိခဲ့လျှင် မိန်းမနှစ်ဦးအနက်မှ တစ်ဦးသည် အခြား တစ်ဦးကို သတိပေး အမှတ်ရစေနိုင်သည်။

Let two witnesses be called from among your men. If two men are not available then a man and two women from among such as are acceptable to you as witness should be called so that if the one whose witness is being recorded, gets confused or forget some points the other might refresh her memory. (2:182)

ဤအာယတ်တွင် အမျိုးသမီးသက်သေ အဖြစ် တစ်ဦးကို ခုံရုံးတွင်စစ်ဆေးနေစဉ် စိတ်ရှုပ်ထွေးမှု၊ မေ့လျော့မှုကို အခြားတစ်ဦးက သတိပေး အမှတ်ရ စေရန်ဖြစ်သဖြင့် အမျိုးသမီးသက်သေ တစ်ဦးသာ ဖြစ်ပြီးကျန်တစ်ဦးမှာ သက်သေခံသူ မေ့လျော့မှု စိတ်ရှုပ်ထွေးနေခြင်းကို သတိရ အမှတ်ရ စေရန်သာ ဖြစ်သည်။ စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရ အထောက် အကူ ပေးရန်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်များမှာ ပါသကဲ့သို့ အမျိုးသားတစ်ဦးသည် အမျိုးသမီးနှစ်ဦး နှင့်ညီမျှသည်ဟုကောက်ချက်မှာ အာယတ်၏ ဆိုလို ရင်းသဘောမဟုတ်ပါ။

အမျိုးသမီးများသည် မိမိတို့၏ သဘာဝ

ط غ ی (و)

အလျောက် မူလတာဝန်ဖြစ်သော သားသမီးမွေးဖွားခြင်း၊ ပြုစုကျွေးမွေးခြင်းပြုရသူများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူတို့၏စိတ်အနေအထားမှာ အမျိုးသားများထက် စိတ်ပူပင် စိတ်လှုပ်ရှား၊ စိတ်ရှုတ်ထွေးမှု၊ မေ့လျော့မှုများရှိခြင်းသည် အမျိုးသမီးတို့၏ အားနည်းချက်မဟုတ်ပါ။ ၎င်းတို့၏သဘာဝ စိတ်နေစိတ်ထားပင်ဖြစ်သည်။ ဤစိတ်သည် သားသမီးများ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှု မွေးဖွားမှုနှင့် ပြုစုကျွေးမွေးမှုပြုခြင်းတို့၌ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ အကူအညီရယူရေးတွင် အထောက်အကူဖြစ်သည့်သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်နေစိတ်ထားပင်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများကဲ့သို့ စကားအရာ၌ အချက်အလက်အထောက်အထား များစွာဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆိုဆွေးနွေးမှုပြုနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း ကုရ်အာန် (၄၃:၁၈)ပေးထား၏။

أَوْ مَن يَنْشَأُ فِي الْحَلْبَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مَبِينٍ
(အမျိုးသမီးတို့သည်)အလှအပ လက်ဝတ်လက်စားဆင်ယင်ထုံးစံမူ ဝန်းကျင်တွင်ကြီးပြင်း လာခဲ့ရသည့်အတွက် စကားအချေအတင်ပြောဆို ဆွေးနွေးမှုတွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြောဆို တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိကြချေ။

يَضِلُّ - ضَلَّ သည် စိတ်ရှုတ်ထွေးမှုဖြစ်သည်။ မေ့လျော့မှုဖြစ်သည့် အနက်ကိုရရှိ၏။
ذَكَرَ - ذَكَرَ အမှတ်ရစေသည်။ သတိရစေသည်။

ط غ ی (و)

طَغَى ဘောင်အကန့်အသတ် အတိုင်းအတာ ကျော်လွန်သွားသည်။
طَغْيَانٌ ရေလျှံခြင်း (မြစ်ချောင်း၊ အင်းအိုင်တို့၏ ကမ်းပေါ်မှ ရေများကျော်လွန်ထွက်သွားခြင်းကြောင့် ရေလျှံရသည်။

ط غ ی (و)

أَطْعَى ဘောင်စည်းကမ်း ကန့်သက်ချက် အတိုင်း အတာကိုဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်စေသည်။

الطَّاعِي الطَّاعِي စည်းမျဉ်း ဥပဒေ၊ ကန့်သက်ချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်သူ
(الطَّاعُونَ، الطَّاعِينَ) (အများကိန်း)

طَاعِيَةً နိုင်ထက်စီးနင်းမှုပြုသူ၊ ကျူးကျော်ရန်ပြုသူ၊ မှန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်း အထက်ပါ ဝေါဟာရတို့၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ပါဝင်သည့် (ကုရ်အာန် သုံးစာလုံးဖြစ်သော)

طَاغَوْتُ စည်းမျဉ်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ ဘောင်၊ ကျူးလွန်သူ

- (အလ္လာဟ်မှလွဲ၍) အခြားသော ကိုးကွယ်အားထားစရာတို့အတွက် သုံး၏။
- လမ်းမှန်မှ သွေဖည် လွဲမှားသွားစေသည့် ဝါဒလမ်းစဉ်။
- အလ္လာဟ်မှလွဲ၍ရှိသမျှ၊ စွမ်းပကားအင်အား(အားလုံး)ပါဝင်သည်။

ကုရ်အာန်(၂၀:၄၃)တွင် မင်းစိုးမင်းညစ်ဖိရ်အောင် နှင့်ပတ်သက်၍ သူသည်ရှိသမျှဥပဒေဘောင်ကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်သူ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

أَنَّهُ طَغَى (၂၀:၄၃)

فِي طَغْيَانِهِمْ يَعْهَمُونَ (၂:၁၅)

လူတို့သည် လွဲမှားချွတ်ချော်မှုများတွင် မမြင်မကန်း တဝေလည်လည်ဖြစ်လျက် ရှိနေကြကုန်သည်။

ကုရ်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာတွင်-

الطَّاعُونَကို အလ္လာဟ် ဥပဒေသက်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက် (ကုရ်အာန်)ကို ကျော်လွန်ဖောက်ဖျက်သည့် လူပုဂ္ဂိုလ် နည်းနာ အတွေးအခေါ်လုပ်ရပ်စနစ် အားလုံးအတွက် သုံး၏။

فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ

မတရားကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်၊ ဖိစီးချုပ်ချယ်သည့် အင်အားစုတို့ကိုပစ်ပယ်စွန့်လွှတ်ပြီး၊ အလ္လာဟ် ဥပဒေသစည်းမျဉ်း-(ကုရ်အာန်)ကို ယုံကြည်စွဲယူ

ကြသူတို့သည်

...فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى...

အလွန်ခိုင်ခန့်စိတ်ချယုံ ကြည်ရသည့် လက်ကိုင့် ကြိုးကွင်းကို မြဲမြန်စွာအမိအရ အမှန်ပင် ဆွဲကိုင် ထားပြီးသူဖြစ်၏။

...لَا انْفِصَامَ لَهَا...

ယင်းလက်ကိုင့်ကြိုးကွင်းသည်၊ ဘယ်သောအခါမှ ကျိုးပဲ့ပျက်စီးယိုယွင်းခြင်း အလျှင်းရှိမည်မဟုတ်။

(ကုရ်အာန် ၂:၂၅၆)

Whoever turns away from the wrong path of oppressive forces and comes to the right one has grasped the most trustworthy hand-hold which will never break.

...الَّذِينَ آمَنُوا يِقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ... (၄:၇၆)

အလ္လာဟ်ဥပဒေ၏ မှန်ကန်မှုကို လက်ခံယုံကြည် သူတို့သည် အလ္လာဟ်၏လမ်းဆိုင်သည်မှာ လူသားတို့၏ လွတ်လပ်ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင် သာယာ ဝပြောမှုအစုစုကို၊ ပေးစွမ်းနိုင်သော အလ္လာဟ်ပြုသ သည့် လူတို့အားပြုစုပျိုးထောင်မှု رُبُوبِيَّة စနစ်ကို တည်ထောင်ခြင်းတွင် ရာသက် ပန်ကြိုးပမ်းအားထုတ် ရုန်းကန်မှုတည်းဟူသော လူ့ဘဝ တိုက်ပွဲတွင် ပါဝင်ကြ ကုန်သည်။

...وَالَّذِينَ كَفَرُوا يِقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ...

အလ္လာဟ်ဥပဒေ၊ အလ္လာဟ်စနစ်ကိုသွေဖည် ငြင်း ဆန်သူတို့သည် လူသားအချင်းချင်း ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်၍ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုဟူသမျှကို ရာသက်ပန်ပြုလုပ်ခြင်း ဟူသော الطَّاغُوتِ တွင် တွာဂူးတံ၏လမ်းစဉ်၌ ကြိုးပမ်းအားထုတ် ရုန်းကန်မှုတွင် ပါဝင်ကြကုန်၏။

...فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ... (၄:၇၆)

ထို့ကြောင့် သင်(မှအိမ်မင်နီ)တို့သည် ရှိုင်သွာန် (အလ္လာဟ်စနစ်၊ ဥပဒေကိုဆန့်ကျင်ဖိလားပြုသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်စနစ်၊ အတွေးအခေါ်၊ ဝါဒလမ်းစဉ်)၏ အပေါင်းအသင်းရောင်းရင်း မိတ်ဆွေတို့အား ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ကြကုန်။

This is fighting in Allah's cause which is undertaken by the momineen. On the contrary, the kafireen fight for the cause of ungodly authorities. So, O Jama'at-ul-Momineen you should fight the friends of shait'an. (4:76)

အထက်ပါအာယတ်(၄:၇၆)တွင် -

ط غ و ع နှင့် شيطان တို့၏အနက်အဓိပ္ပာယ် နီးစပ်မှုကို သိရှိရ၏။

ط و ع

ط غ ကိစ္စတစ်ရပ် အကြောင်းအရာတစ်ခု ကျယ် ကျယ် ပြန့်ပြန့်ဖြစ်သွားသည်။

ط غ له المرتع တိရိစ္ဆာန် တစ်ကောင်အတွက် စား ကျက်ကျယ်ပြန့်၍လာသဖြင့် ကြိုက်ရာ နေရာမှ စားနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ဤအခြေခံများမှ طاعةအိတွာအဟ် Obedience, Voluntriness, spontaneity, submissiveness ရိုကျိုးလိုက်နာခြင်း၊ စိတ်ဆန္ဒအလျောက် လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ နာခံခြင်း၊ ဦးထိပ်ပန်ဆင်၊ လိုက်လျော၊ နာခံဆောင်ရွက်ခြင်း စသည့်အနက်များပါဝင်၏။

ط و ع လိုလိုလားလားရှိလျက် စိတ်ပါလက်ပါ ရှိ လျက် စိတ်စေတနာရှိရှိဖြင့် By choice, willingly, of one's own free will, of one's own accord.

ك ر ه (ط و ع) ဆန့်ကျင်ဘက်) မနှစ်မျိုးစွာဖြင့် မလိုလားမနှစ်မျိုးစွာဖြင့် စိတ်ကျဉ်းကျပ်စွာ ဖြင့် unwillingly, forcedly, disagreeably, by constraint.

အထက်ပါ စာလုံးနှစ်လုံးကိုယှဉ်တွဲလျက် (ကုရ်အာန် ၄:၁၁)တွင် ဖော်ပြထား၏။

ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا
وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا وَكَرْهًا قَاتِلَا إِنِّي فَاطِيَتَانِ

အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို စကြဝဠာ (ဖြစ်လာမည့်အစိတ်အပိုင်းများ)ဆီသို့ဖြန့်ကျက်ထားသည်။ ၎င်းတို့သည် ဓာတ်ငွေ့အနေအထား Nabulae တွင်ရှိပေသည်။ ကမ္ဘာဂြိုဟ်အပါအဝင် စကြဝဠာ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးရှိ အရာအားလုံး အား ငါအရှင်စီရင်သက်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းမည့် နိယာမ ဥပဒေသ အတိုင်း လိုက်လျောနာခံ ဦးထိပ်ပန်ဆင် လိုသည် ဖြစ်စေ မလိုက်လျော မနာခံဦးထိပ်ပန်ဆင် လိုသည် ဖြစ်စေ ထက်ကြပ်မကွာဆောင်ရွက်နေကြပေတော့ဟု အရှင်မြတ်က ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်လိုက်၏။ ကမ္ဘာအပါအဝင် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးသည် အလ္လာဟ် ရှင်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည့် နိယာမဥပဒေသများနှင့်အညီ လိုလိုလားလား လိုက်လိုက်လျောလျောနာခံ ဦးထိပ် ပန်ဆင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေကြတော့သည်။

ဤအာယတ်တွင် طوعاًနှင့် هكراًတို့၏ ကွာခြားချက်ကို ယှဉ်တွဲလေ့လာမှတ်သားရန် အထူးလိုပါသည်။

طوعاً ကိုအရပ်သားစကားနှင့် ရှင်းပြရသော် စိတ်ရောကိုယ်ပါ စေတနာထက်သန်စွာဖြင့် လိုလိုလားလားဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

هكراً သည် စိတ်စေတနာမပါ သို့သော်မလွဲသာ၍ စိတ်မပါတပါ စေတနာမရှိပါဘဲလျက် အလိုက်အထိုက်ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

ဤနေရာတွင်သက်မဲ့စကြဝဠာ ကမ္ဘာဂြိုဟ်စသည်တို့တွင်လည်း စိတ်စေတနာဖြင့် နာခံ လိုက်လျောခြင်းဆိုသည့် သဘောတရားကို အထူး သတိပြုမှတ်သားစရာရှိသည်။ ကူဝိတ်ရှိအရပ်များ၏ အသုံးအနှုန်းတစ်ရပ်ကို -သာဓကအားဖြင့် ဖော်ပြပါအံ့

أَطَاعَ النَّخْلُ (ဝေါဟာရအဓိပ္ပာယ်မှာ) စွန်ပလွန်သီးများလိုက်နာကြပြီး ဖြစ်သည်။ (ဆိုလိုသည့်အနက်သဘောတရားမှာ) စွန်ပလွန်သီးမှည့်နေပြီး မှည့်နေသည့်စွန်ပလွန်သီးကို အလွယ်တကူ ဆွတ်ခူးနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ မမှည့်မီက အလွယ်တကူ မခူးဆွတ်နိုင်၊ အားစိုက်ထုတ်၍ အတင်းအဓမ္မ

ခုတ်ထစ်၊ ထုထောင်း၊ ဖြတ်တောက်ရသဖြင့် တင်းခံနေသည့် သဘောကိုပြနေသည်။ မလိုက်လျောလို မလိုက်ပါလို နောက်ဆုံး ဓားခုတ်ချက်များကြောင့် မတတ်သာသည့်အဆုံး မခံနိုင်တော့မှ ပြတ်တောက်ပြုတ်ထွက်ရတော့သည်။ ဤသည်ဟُكْرَ၏သဘောကို ပြ၏။

أَطَاعَ النَّخْلُ ယခုစွန်ပလွန်သီး မှည့် နေပြီ။ ထို့ကြောင့် လက်ဖြင့်ပင် ကိုင်ဆွဲလိုက်သည်နှင့် လွယ်လွယ်ကူကူ အလိုက်အထိုက် လိုလိုလားလား အသာတကြည်၊ မဆိုင်းမတွ လိုက်ပါ လာလေပြီဟု طوعاً ၏ သဘောကိုပြနေသည်။

အထက်ပါ သဘောတရားများကို နှလုံးသွင်း၍ أَطَاعَ အိတွာအတ်-အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုလူသားတို့သည် (အထူးသဖြင့်)မွတ်စလင်(မ်)တို့သည် ကောင်းစွာသိနားလည် သဘောပေါက်ပြီး စိတ်နှလုံး ရွှင်ပြကြည်ဖြူလိုလားသော စေတနာများဖြင့် ရာသက်ပန် ယင်းအမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း တစ်ထပ်တစ်သားတည်းဖြစ်နေအောင် ဘဝသက်တမ်းကို လျှောက်လှမ်းဖြတ်သန်းကြရန်ဖြစ်သည်။

أَسْتَطَاعَ ပုံစံ(၁၀)(အကြောင်းကိစ္စ၊ အလုပ်တစ်ခုအတွက်) လိုအပ်သမျှ အစွမ်းအစ၊ အရည်အသွေး၊ ကျွမ်းကျင်မှု ရရှိပိုင်ဆိုင် ထားသည်။ သူစွမ်းဆောင်နိုင်သည် He is able, He can.

ကုရ်အာန်(၃:၉၆)တွင် ယင်းဝေါဟာရကို ‘ဟရ်’ သွားရောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ- وَاللَّهِ عَلَى النَّاسِ حَجُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا... အလ္လာဟ်အတွက် (အလ္လာဟ်သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်နည်းလမ်းနှင့်အညီ) ကအိဘာကျောင်းတော်သို့ အရောက်သွားရောက်ပြီးတွင် ဟရ်အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သမျှ အစွမ်းအစ အရည်အသွေး တတ်ကျွမ်းမှုပိုင်ဆိုင်သူ၊ الناس လူသားတို့အပေါ် (မပြုမနေရ) တာဝန်တစ်ရပ်ရှိ၏။

ဟင်္ဂါ့ကိစ္စအတွက် ကအိဘာကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်ရာတွင် (ငွေကြေးပြည့်စုံမှုသည် အချက် တစ်ချက်အဖြစ်ပါဝင်သော်လည်း အခြားများစွာသော အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်းများ ကျွမ်းကျင်မှုများ ပိုင်ဆိုင်ထားသူဖြစ်ရန် လိုအပ်ချက်များရှိ၏။ ယင်းကဲ့သို့ သော လူပုဂ္ဂိုလ်များကိုယ်တိုင် ‘ဟင်္ဂါ့’ ပြုရန်သာ ဖြစ်သည်။ တစ်ပါးသူအတွက်၊ ကွယ်လွန်သူအတွက်၊ (ဟင်္ဂါ့ကျော့ဘိလ္လာ ဟင်္ဂါ့အစားလုပ်ခြင်း) များ ထပ်ဆင့် ဟာဂျီ၊ ဟာဂျီမများအဖြစ်၊ ငွေကြေးပေါများနေခြင်း ကြောင့် ထပ်တလဲလဲသွားနေသူ၊ သွားလိုသူများ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရန်နှင့် သင်ခန်းစာရယူနိုင်စိမ့်သောငှာ ကုန်အာန် (၃:၉၆)သည် အထင်အရှားလမ်းညွှန်ပြသ နေ၏။

تَطَوَّعَ   ပုံစံ(၅) စိတ်စေတနာရှိသည်။ စိတ်လိုလက်ရ လိုလို လားလား ရှိသည်။
 ကုန်အာန်(၂:၁၈၄)တွင် တွေ့ရ၏။
 ...فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ...

မည်သူမဆို မိမိ၏စိတ်စေတနာအလျောက် လူတို့ကို အကျိုးကျေးဇူးရှိမည့် အလုပ်ကောင်းတစ်ရပ် ကိုပြုလုပ်လျှင် ဤသို့ပြုလုပ်မှုသည် သူ၏(နတ်ဖစ်) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို မြင့်မားစေပါသည်။

အလားတူသဘောမျိုးကို (၂:၁၅၈)တွင်လည်း တွေ့ရ၏။

...وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ...
 မည်သူမဆို မိမိ၏စိတ်စေတနာအလျောက် ပြုလုပ်သည့် အကောင်းပြုမှု၊ အကျိုးပြုမှုတို့သည် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် အကျိုးသက်ရောက်စေမည့် ဥပဒေသ Law of Requital အရ အကျိုးဆက်ကို အပြည့်အဝ ရရှိမည် ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်သည် လုပ်ရပ်အားလုံး၏ အတိုင်း အတာကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူ၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေသ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို اطاعة (အိတွာအဟ်) ရိုက်နှိုင်း

လိုက်နာကျင့်သုံး လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် မိမိဘဝသက်တမ်းကို တည်ဆောက်သွား ရန်အဆုံးစွန်အားပေး တိုက်တွန်းလမ်းညွှန်ဖိတ်ခေါ် ထား၏။ اطاعة-လိုက်နာရာတွင် ယင်းဥပဒေသအား မိမိ၏စိတ်နှလုံးအသိဉာဏ်မှာ စိတ်စေတနာ အပြည့် အဝဖြင့် လိုလိုလားလား ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ကျေကျေ နပ်နပ်ရှိခြင်းမျိုးကိုသာ အလ္လာဟ်က လိုလား၏။ မိမိ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးအတွက် မိမိကိုယ်တိုင် ယင်း စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းဘောင်အတွင်း (Self imposed Restrictions) လိုလို လားလားနေထိုင် ကျင့်သုံးခြင်း မျိုးကိုသာ လိုလား၏။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် မိမိ၏ စိတ်ဆန္ဒ လိုအင်အဝဝကို စွန့်လွှတ်ပြီး အလ္လာဟ် ဥပဒေသရှေ့မှောက် လက်နက်ချအညံ့ခံခြင်း اسلام အစွလာမ် Complete submission to Allah's Law ဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ လိုလိုလားလား လက်ခံယူ၊ လိုက်လျောမှုပြုလုပ်ရန် အတင်းအကြပ် إكراه! Com- pulsion, Restrains လုံးဝသက်ရောက်စေရ။

ကုန်အာန် (၂:၂၅၆)တွင် -
 لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ...

...فِي الدِّينِ အလ္လာဟ်ပြသလမ်းညွှန်သည့် လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှုစနစ် တစ်လျှောက်လုံးတွင် အတင်း အကြပ်၊ အချုပ်အချယ် အဖိအနှိပ် အတင်းအဓမ္မ အင်အား ဩဇာတစ်ခုခုကို သုံးစွဲခြင်းအလျဉ်းမရှိစေရ။

There must not be any kind of compul- sion in establishing the Allah’s order in the human sphere.

ဤသို့ကြည်ဖြူကျေနပ်စွာဖြင့် လက်ခံယုံကြည် လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန် ယင်းစနစ်တစ်ရပ်လုံးကို လူသားသည် ကောင်းစွာသိမြင်နားလည် သဘော ပေါက်ရန် လိုအပ်၏။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကုန်အာန် (၁၂:၁၀၈)တွင် -

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ...
 အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေစနစ်ဇယားဖြင့် လူ့ဘဝတည်

ဆောက်မှုဘက်စီသို့ အကျွန်ုပ်တမန်တော် ဖိတ်ခေါ် လျှက်ရှိသည့်လမ်းမှာ ဤလမ်းပင်ဖြစ်သည်ကို သင် တမန်တော် အသိပေးကြေငြာလိုက်ပါ။

••• عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعِيَ •••

သေချာကထာသိမြင် နားလည်သဘောပေါက်သည့် ယုံကြည်မှုအပေါ် လုံးဝအခြေခံလျက် အကျွန်ုပ် တမန်တော်နှင့် အကျွန်ုပ်အား ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာသူ တို့ပါဝင်ကြပါသည်။

اطاعة အိတွာအဟ် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၏ အတိုင်းအတာတွင်း အချို့လူတို့ပြုလုပ်နေကြသကဲ့သို့ နှုတ်မှရွတ်ဆိုပြီး ယုံကြည်ပါသည်ဟု ပြောရုံ၊ ဆိုရုံ၊ ကြေငြာထားရုံမျှသာဖြစ်ပြီး ယင်းသူတို့သည် မိမိတို့ မိဘ၊ ဘိုးဘွား၊ ဆရာသမားတို့၏ အစဉ်အလာ၊ ထုံးတမ်းနည်းနာများကို အလ္လာဟ်အမိန့် တမန်တော် အမည်တပ်ပြီး လက်တွေ့ဘဝတွင် စဉ်ဆက်လိုက်နာ ကျင့်သုံးနေကြ၏။ သို့သော် ကုရ်အာန်တွင် တမန် တော်အား ဖို့ချထားသည့် လူသားတစ်ရပ်လုံး အတွက် ကျင့်သုံးလိုက်နာရေးမှာ အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီဖြစ်ရမည့်အကြောင်း ကုရ်အာန် (၄:၆၄)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ -

••• وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ •••

اللَّهُ အလ္လာဟ်၏ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ တမန်တော်ကိုယ်တိုင် လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့သည်ကို မိမိတို့ကပါ လိုက်နာမှသာ အလ္လာဟ်၏အမိန့်ကို လိုက်နာရာရောက်မည်။

This is why Allah has sent a Rasool along with revelation. The responsibility of the Rasool is to establish that order. Obedience to Allah is through obedience to the Rasool.

တမန်တော်သည် မိမိထံသို့ ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လူမှုစနစ်တစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်၍ အများစုပေါင်းလိုက်နာမှုပြုကြ၏။ တစ်ကိုယ်ရည် တကာယစီ၊ သီးခြားစီ၊ အလ္လာဟ်နှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

မျိုး Private relation between Allah and man မဟုတ်ပါ။

အလ္လာဟ်အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာကျင့်သုံး အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တမန်တော်သည် လိုက်နာမှု၏ ဗဟိုအချက်အချာ အကျဆုံးနေရာတွင် ရပ်တည်နေ၏။ ဤအတိုင်း တမန်တော်ကို နမူနာယူ၍ မိမိတို့ကလည်း လိုက်နာကျင့်သုံးကြမှ အလ္လာဟ်ကို လိုက်နာရာရောက်မည်။

Deen is not an abstract ideology or mere theoretical values. It is a practical way of living a collective life. For this purpose, an order or system is essential.

ط و ف

طَوَّفُ လှည့်ပတ်ခြင်း တစ်ပတ်ပြီးတစ်ပတ်၊ လှည့် ပတ်ခြင်း။

طَافَ ، اسْتَطَافَ ، تَطَوَّفَ ، طَوَّفَ

လှည့်ပတ်သည်၊ အကြိမ်ကြိမ်ပတ်သည်။တစ်ပတ် ပြီးတစ်ပတ်ပတ်သည်။ နေရာဌာန၊ ဝန်းကျင်တွင် ကြိမ်ရေများစွာ သွားလာလှည့်ပတ်ခြင်း

المَطَافُ လှည့်လည်သွားလာရာနေရာ၊ လှည့်ပတ် သွား လာရာနေရာ၊

الطائفُ ညအချိန်ကာလ လုံခြုံမှု အေးချမ်းမှုအတွက် အလှည့်ကျ ကင်းစောင့်ရန် တာဝန်ကျသော အစောင့်လုံခြုံရေးတာဝန်ခံ၊

الطائفَةُ အတွေးအခေါ် အယူအဆတူညီ၍ စုပေါင်း ဖွဲ့စည်းထားသော ညီညွတ်သည့် အစုအဝေး ထိုအကြောင်းရင်းများကြောင့် ထင်ရှား ပေါ် လွင် နေကြသည်။ (ကုရ်အာန် ၆:၁၄)

الطَّوَّافُ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာဖြင့် လူအများ၏ လိုအပ်ချက်များကို အလုပ်အကြွေးပြု ဖြည့် ဆည်း ဆောင်ရွက်တတ်သည့် လုပ်သား။

الطُّوفَانُ အဖက်ဖက်မှ လွှမ်းခြုံသော ဒုက္ခဆင်းရဲ၊

လေးဖက်လေးတန်မှ တစ်ပြိုင်တည်းကျ
ရောက်လာသော လေပြင်းမုန်တိုင်း၊ မိုးရွာ
ခြင်း၊ ထုထည်ကြီးမား၍ တခွင်တပြင်လုံး
လွှမ်းမိုးထားသော ည၏ အမှောင်ထု။

ကုရ်အာန် (၂:၁၂၅)တွင် တမန်တော်အိဗ်ရာဟီမ်
(အ)နှင့် သားတော်တို့အား ကအ်ဘာကျောင်းတော်ကို
ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က
မှာကြားတော်မူသည် အခါ ကျောင်းတော်သည်
ငါအရှင်၏ အိမ်တော်ဖြစ်ကြောင်း သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ
ထားရှိရန်တဝါးဖိပြုလုပ်သူများ **الطائفين** နှင့် အာကီဖီးန်
العكفين တို့အတွက်သာ အထူးစီမံထားရှိရန် မှာကြား
ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ထားပုံကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

وَعَهْدَنَا إِلَىٰ آبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهَّرَا بَيْتِي

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တမန်တော်အိဗ်ရာ
ဟီမ်နှင့်တမန်တော် အစ္စမာအိမ်(အ)တို့အား ငါ၏အိမ်
တော်ကို စင်ကြယ်သန့်ရှင်းစွာ ထားရှိကြရန် မှာကြားပြ
ဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားခဲ့ပြီး ကအ်ဘာကျောင်းတော်ကို
အလ္လာဟ်က **بَيْتِي** ငါ၏အိမ်တော် (ဝါ) ငါအရှင်သတ်မှတ်
ပေးထားသော အိမ်တော်ဟုခေါ်ရခြင်းတွင် ကြီးမား
သော အကြောင်းရင်းခံတစ်ရပ်ရှိ၏။ အမှန်တကယ်ပင်
စကြဝဠာတခွင်လုံးရှိ အရာအားလုံးသည် အလ္လာဟ်
ပိုင်ပင်ဖြစ်သည်။ တစ်စုံတစ်ခုသောအရာကို အထူးပြု၍
“ငါ၏” ဟု ပြောဆိုသုံးနှုန်းခြင်းမှာ ဤအိမ်တော်သည်
လူသားများအနက် အုပ်စုတစ်စု လူမျိုးတစ်မျိုး
တိုင်းပြည်တစ်ပြည် ခေတ်တစ်ခေတ်ရှိ လူအချို့တို့သာ
ပိုင်ဆိုင်သောအရာမဟုတ် **ရှိရှိသမျှလူသားနွယ်ဝင်
အားလုံး(အားလုံး)နှင့် ပတ်သက် သက်ဆိုင်
ကြောင်း** ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ရှိ အခြားအလား တူ
အသုံးအနှုန်း များအရသိရ၏။

ကုရ်အာန်(၃:၃၅)တွင် တမန်တော်(ဆွ) အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသများကို ဆမုဒ် အမျိုးသားတို့ထံ
ဖြန့်ချိရာတွင် ဒေသတစ်ခုမှ တစ်ခုသို့သွားလာရာတွင်
စီးနင်းသည့် ကုလားအုပ်ကို **اللقاب** အလ္လာဟ်၏ကုလား

အုပ်မ (ဝါ)အလ္လာဟ်သတ်မှတ်ပေးထားသော ကုလား
အုပ်မဟုခေါ်၏။ အလ္လာဟ်သည်လည်းကောင်း၊
အလ္လာဟ်ဥပဒေသသည်လည်းကောင်း၊ တမန်တော်
ဆွာလီဟ် **ﷺ** သည်လည်းကောင်း၊ ဆွာလီဟ် **ﷺ**
ဥပဒေသများဖြန့်ချိရာတွင် စီးနင်းသည့်ကုလားအုပ်မ
သည်လည်းကောင်း၊ ထိုအချိန်ကရှိသည့် လူအားလုံး
နှင့်ဆိုင်၏။ ထိုခေတ်အချိန်အခါသည် တိရစ္ဆာန်
မွေးမြူရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးကို ပြည်သူအများ အသက်
မွေးဝမ်းကျောင်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြီးကြွယ်ဝချမ်းသာ
သူ ဓနရှင်များက တိရစ္ဆာန်အများစုကိုလည်းကောင်း၊
စိုက်ပျိုးရေးပြုလုပ်သည့် မြေယာများကိုလည်းကောင်း၊
လက်ဝါးကြီးအုပ် ချုပ်ကိုင်စိုးမိုးထား၏။ ဤသို့ပြုခြင်း
သည် အလ္လာဟ်ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၏။ **ဤကမ္ဘာမြေ
နှင့် မြေပေါ်မြေအောက် သက်ရှိသက်မဲ့သယံဇာ
တ၊ ရေ မြေ လေ၊ သဘာဝ သယံဇာတများ
သည် လည်းကောင်း အလ္လာဟ်၏အပြုစုခံ လူ
သား အား လုံး စုပေါင်းပိုင်ဆိုင်ပြီး လွတ်လပ်စွာ
စုပေါင်း သုံးစွဲ အကျိုးခံစားရန်ဖြစ်၏။ ဤသည်
အလ္လာဟ် ဥပဒေသ နည်းကျပြဋ္ဌာန်း ချက်
ပင်ဖြစ်သည်။** ဓနရှင်တို့၏တိရစ္ဆာန်(ကုလားအုပ်၊ သိုး၊
ဆိတ်၊ ကျွဲ၊ နွား)များက အလျင်ဆုံးရေသောက်ပြီးမှ
ကျန် လုပ်သားပြည်သူ အများစု၏တိရစ္ဆာန်များက
အနည်း ငယ်ကျန်ရှိသောရေကို မဝမလင်သောက်
ကြရ၏။ ထို့ကြောင့် ဤစနစ်ဆိုးကို ဖယ်ရှားပစ်ရန်
အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က ‘ဝဟီ’ ပြဋ္ဌာန်းချက်ပြုခဲ့၏။
ဤသည် အလ္လာဟ်သတ်မှတ်ပေးထားသည့် ကုလား
အုတ်မသည် စားကျက်များတွင် လွတ်လပ်စွာ လှည့်
လည်စား သောက်ခွင့်၊ သူ့အလှည့်နှင့် သူ့ရေသောက်
ခွင့်ရှိ ကြောင်း ယင်းကုလားအုတ်မကို ညှင်းပမ်းနှိပ်
စက်ဒုက္ခ ပေးခြင်းမပြုရန်မှာကြားထား၏။ ဆိုလို
သည်မှာ အများ ပြည်သူနှင့်ဆိုင်သော တိရစ္ဆာန်
(ကုလားအုတ်မ)ကို အလ္လာဟ်ကုလားအုတ်မဟု
အထူးတလည် သုံးနှုန်း ထား၏။

ကအိဘာကျောင်းတော်ကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ ထားရှိရန် ဟုမှာကြားထားခြင်းတွင် အဆောက်အဦး ပိုင်းကို သာမဟုတ်။ ဤအိမ်တော်ကို လူသားတို့ဘက် မှ ထည့်သွင်းကြံဆထားသော အယူအဆ၊ အတွေး အခေါ်၊ ဝါဒလမ်းစဉ်များ ကျင့်သုံးရာ၊ ဖြန့်ချိရာ၊ လေ့ကျင့်ရာဌာနအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းမျိုးမှ လုံးဝ စင်ကြယ်စေရမည်။ အလ္လာဟ် ပြုသလမ်းညွှန်သည် စနစ်၊ ဥပဒေများကိုသာ သီးသီးသန့်သန့် ဖြန့်ချိ လေ့ကျင့်သုံးရာ ဌာနအဖြစ်သာရှိစေရမည်။ ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ကုရ်အာန် အာယတ် ၂:၁၂၅၏အဆက်မှာ-
 لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ
 (၁) طَائِفِينَ တွင်းဖိပြုသူများအတွက်-
 ကအိဘာကျောင်းတော်သည် (၂:၁၂၅)တွင်
 وَأَدْجَعَلْنَا لِبَيْتٍ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمَّا
 အိမ်တော်သည် လူသားနွယ်ဝင်တစ်ရပ်လုံး၏ ဘေးကင်းလုံခြုံအေးချမ်းမှုကို ဆောင်ရွက်ပေးရေး အတွက်လိုအပ်သည့် အစီအမံ၊ အဆောင်အရွက်များ ကို ကုရ်အာန်နည်းကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နှစ်စဉ်ကမ္ဘာ တစ်ဝှမ်းလုံးမှ အရည်အချင်းရှိ မုအိမ်များလာရောက် စုရုံးရာ ‘စုရပ်’ مَثَابَةً Focus ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားရာ طَائِفِينَ ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ဟဂျီအချိန်လာရောက် သူများသည် မိမိရပ်ရွာမြို့နယ်၊ တိုင်းပြည်များ၏ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးကို အစဉ်အလှည့်ကျ တာဝန်ယူ စီမံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပြီး နိုင်ငံတကာ အစီအမံများ ကိုပါ နှစ်စဉ်ပြန်လည်ဆန်းသစ် စေပြီး မိမိတို့၏ မြို့ရွာ များတွင် ပြန်လည်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နိုင်မည့် တာဝန်ခံများ(ဝါ) တဝါးဖိပြုသူများသည် နမူနာအဖြစ် သင်္ကေတအားဖြင့် (Symbolically)ကအိဘာကျောင်း တော်ကိုလည်း လက်တွေ့ကွင်းဆင်းပြီး ‘တွင်းဖိ’ လှည့် ပတ်ခြင်း ပြုကြရသည်။ ကုရ်အာန်နည်းကျ လူသား အားလုံး ဘေးအန္တရာယ်၊ ဒုက္ခအသွယ်သွယ်မှ လုံခြုံ

အေးချမ်းရေးအတွက် ကုရ်အာန် (၂:၂၆)တွင်-
 لِيَسْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ

“လူသားတို့အဖို့ အကျိုးရှိစေမည့် အရင်းအမြစ်၊ အခြေခံကောင်းများကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေ့ရှိ စူးစမ်းနိုင်ရေး”ကို ဆောင်ရွက်ကြရန်ဖြစ်သည်။

(၂) အထက်ပါ(၂:၁၂၅)တွင်-

وَالْعَاكِفِينَ ‘အိတိကာဖ်’ ပြုသူများအနက် အဓိပ္ပာယ်မှာ(ف ، ك ، ع တွင်လေ့လာပါ) “လူသားတို့၏ ဆုံးရှုံးနေသော အခွင့်အရေးများတန်ဖိုးများကို ပြန်လည် ရရှိပိုင်ဆိုင်နိုင်ရေး”အတွက် ကုရ်အာန်ပါ နည်းလမ်းများကို နိုင်ငံတကာအဆင့်ဖြင့် နှစ်စဉ်စီမံ ဆောင်ရွက်ရန်လာရောက်ကြမည်။ အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်မှ ‘ဟာဂျီ’များအတွက် ကအိဘာ ကျောင်း တော်ကို အထက်ပါရည်ရွယ်ချက်များ အကောင် အထည်ဖော်နိုင်ရန် လူ့စနစ်ဥပဒေများမှ စင်ကြယ် စွာထားရှိရန် အလ္လာဟ်က မှာကြားပြဋ္ဌာန်းထား၏။ (၂:၁၂၅)၏အဆုံးပိုင်းတွင်

وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

အထက်ပါ ကိစ္စရပ်ကြီးနှစ်ရပ် ရပ်ကွက်ကျေးရွာ အဆင့်မှသည် နိုင်ငံတကာအဆင့်အထိ လူသားအား လုံး လုံခြုံဘေးကင်းအေးချမ်းရေး (Universal Security) အတွက်လည်းကောင်း၊ လူ့တန်ဖိုး၊ လူ့ အခွင့်အရေးများကို ပြန်လည်ရေးရရှိဆောင်ရွက် (Implementation of Human Rights) ပေးနိုင်ရေး တွင် အဓိက မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်မှာ “အလ္လာဟ် ဥပဒေ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို လက်တွေ့ဦးထိပ် ပန်ဆင် ရိုကျိုးလိုက်နာသူ (الرُّكَّعِ) ရုကူအိ ပြုသူ) ဖြစ်ရမည့် “လက်တွေ့ဦးထိပ် ပန်ဆင် ရိုကျိုးလိုက်နာ ရာတွင် အတိုင်းအတာ သတ်မှတ်ချက်ကို အပြည့် အဝ၊ လုံးဝဥသျှ၊ မချွင်းမချန် လက်တွေ့ ဦးထိပ် ပန်ဆင်ရိုကျိုးလိုက်နာသူ السجود ဆဂျုဒ်ဟ်ပြုသူ ဖြစ်ကြပါမှ အထက်ပါ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

This system of which the Kaba has been

declared as a centre, is the one which Abraham had established in order to bring all humanity together and bring about univesal peace.

We had insisted to (the builder of the Kaba, Abraham and Ismail) that they should make this place the centre of a universal system undefiled by man-made beliefs and ideology. This centre was to be reserved for the organization and training of Momineen who submit to laws of Allah. Their purpose in life would be to keep a vigil so that humanity is protected from danger and to resolve its Knotty problems.

ظ ل م

ظَلَمَ ، يَظْلِمُ ، ظُلْمًا

၁။ ကန့်သတ်ချက်စည်းမျဉ်း၊ ဘောင်ကျော်လွန်ခြင်း exceeding the limit

၂။ တစ်ပါးသူ၏ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်ခြင်း Inference in some one's belongings.

၃။ ချို့ယွင်းချက်၊ အားနည်းချက် Defect, short comings. ပစ္စည်းတစ်ခုကို ၎င်း၏နေရာမှန်တွင် မထားရှိခြင်း၊ Not Keeping a thing at its proper place.

၄။ ပစ္စည်းတစ်ခုကို အတိုးအလျော့ပြုခြင်း၊ နေရာမှန်မှဖယ်ရှားခြင်း အချိန်မှန်မဟုတ်ဘဲ ဖယ်ရှားခြင်း။ (راغب، تاج)
By increasing or decreasing it or by moving it from its rightful place or removing it untimely.

၅။ ပစ္စည်းတစ်ခု(သို့) ကိစ္စတစ်ရပ်၏ ညီညွတ်မျှတမှု(မျှချေ equilibrium)ကို ပျက်ယွင်းတိမ်းစောင်းသွားစေခြင်း
To upset the balance of anything or

any affair. (مُحِيط، رَاغِب، تَاب)

၆။ ابن فارس -အဘိဓာန်သုတေသီက မှောင်မိုက်ခြင်း Darkness

အတိုင်းအတာ သတ်မှတ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်၍ လွဲမှားသောကာလ ဒေသတွင် ကိစ္စတစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း

To keep a thing at an in proper place or time, by exceeding the limits.

مُظْلَمَةٌ

တစ်ပါးသူထံမှ 'အဓမ္မ' မတရားရယူ ထားသောအရာ A thing which is forcibly taken away from someone.

(الظَّالِمُ، الظَّالِمِينَ، الظَّالِمُونَ) သူတစ်ပါး၏အခွင့်အရေးကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သူများ

Zalims - those people who suppress other people's rights.

သုံးရိုးသုံးစဉ်အတိုင်း -

ظَلَمَ فَلَا نَاحِيَةَ

သူသည် အခြားသူတစ်ဦး၏ပိုင်ခွင့်(များ) အခွင့်အရေး(များ)ကို ချုပ်ချယ်ခဲ့သည်။

ကုန်အာန် (၁၈:၃၃)တွင်-

وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا

၎င်းတို့သည် ယင်းအရာ၌ တစ်စုံတစ်ရာမျှ လျော့နည်းပျက်ကွက်မှု မပြုလုပ်ခဲ့ပါ။

ထို့ကြောင့် ظالمသည် လူ့အခွင့်အရေးကို ထိပါးချုပ်ချယ်ဖြတ်တောက်သူဖြစ်သည်။ လူတို့ရသင့်ရထိုက်သည်တို့ကို ပြည့်ပြည့်ဝဝဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းမပြုသူ - မလျော်ကန်၊ မသင့်မြတ်သော ပြုမူလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအစုစုအတွက် ظالم ၏အနက် အဓိပ္ပာယ်ကျယ်ပြောပုံကို အောက်ပါ "အရစ်" ဆိုရိုးစကားများဖြင့် ဖော်ပြပါမည်။

(၁) مِنْ اسْتَرَى الدِّئْبَ فَقَدْ ظَلَمَ

ဝံပုလွေကို သိုးဆိတ်ကျောင်းခိုင်းသူသည် လွဲမှား

ချွတ်ချော်မှုပြုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

Who entrusted a wolf to safe-guard the herd, committed Zulm; a wolf was kept at improper place.

(၂) ظَمَّ الْأَرْضَ တူးဆွရန် မသင့်သည့် မြေနေရာတွင်တူးဆွခဲ့သည်။ Means that the earth, was dig at in proper place and such a digging is called مظلومة Mazlooma.

ယင်းမြေကြီးသည် مظلومة လွဲချော်မှု၊ မှားယွင်းမှုအပြုခံရသည့်အရာ ဟုခေါ်၏။

ထို့ကြောင့် ظلم ၏အနက် မလုပ်သင့် မလုပ်ထိုက်အပြုအမူ၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပြုမှုအတိုင်းအတာ လွဲချော်ခြင်းတို့ဖြစ်၏။

ظَلَمْتُ (အများကိန်း: الظُّلْمَةُ، الظُّلْمَةُ)

အမှောင်၊ မှောင်မိုက်ခြင်း၊ အမိုက်အမှောင်အလင်းရောင်မရှိခြင်း အလင်းရောင်ရှိသင့်ပါလျက် အလင်းရောင်ကင်းမဲ့နေသည့် နေရာဌာန၊ ကာလဒေသ (ရာဂိဘ်)

Darkness; Absence of light i.e; the light is not at a right place and instead of light it is darkness.

ဤအကွရာ ظلم ၏ ဆင့်ပွား အသွင်ညွှန်အား အမျိုးမျိုးဖြင့် ကုန်အားကုန်မြတ် တစ်အုပ်လုံးတွင် အကြိမ်ပေါင်း (၁၂၄)ကြိမ် သုံးထား၏။

ကုန်အားနံ (၂:၂၃၂)တွင် လူသားတိုင်းအကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် သုံးစွဲရသည့် အရာအားလုံးကို (တစ်ခုခုကိုမျှ စိုးစဉ်းမျှ လျော့နည်းပျောက်ပျက်ခြင်းမရှိစေ) အပြည့်အဝ ပြန်လည်ပေးဆပ်ပြီး အကျိုးခံစားစေရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကုန်အားနံ (၂:၂၃၂)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَمَا تَنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يَوْفَ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلَمُونَ
يَوْفَ إِلَيْكُمْ (သင်တို့ကိုအားလုံး ပြန်လည်ပေး

ဆပ်မည်။) စကားစုကို وَأَنْتُمْ لَا تَظْلَمُونَ (သင်တို့ လုံးဝ မတရား အပြုခံရမည်မဟုတ်) ဟူသော စကားစုက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနေ၏။

သူတစ်ပါး ကောင်းစားရေးအတွက် သုံးစွဲသမျှ အရာအားလုံးကို သင်တို့အား အပြည့်အဝပြန်လည်ပေးဆပ်မည်ဖြစ်သည်။)

Whatever you spend for other people's welfare would be returned to you in full. (2:272)

အလားတူ ကုန်အားနံ (၂:၂၈၁)နှင့် (၁၈:၃၃)တွင်လည်း ဖော်ပြထား၏။

ثُمَّ تَوَفَّى كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (၂:၂၈၁)

كُلُّ نَفْسٍ (နတ်ဖိတ်တိုင်း)လူတိုင်းလူတိုင်း မိမိလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ဆည်းပူးရှာဖွေသောအရာ၏ အကျိုးဆက်ကို အပြည့်အဝ ရရှိခံစားရမည်။ တစ်စုံတစ်ရာမျှ လျော့နည်းစေခြင်း မတရားအပြုခံရခြင်းရှိမည်မဟုတ်။

Each person will receive what he has worked for in full and it will not be diminished in any way.

ဤအာယတ်သည် تَوَفَّى كُلَّ نَفْسٍ စကားစုကို فَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ က အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနေ၏။

ظالمون ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်လိုရင်း၊ တိုရင်းကို ကုန်အားနံ (၂:၂၂၉)တွင် -

مَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَآوَأْتِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
حُدُودَ اللَّهِ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဌာန်းထားသည့် စည်းမျဉ်း၊ ဥပဒေဘောင်(များ)ကို ချိုးဖောက်သူတို့သည် ظالمون မတရားမှုဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်ပြုလုအခွင့်အရေးများကို ဆုံးရှုံးစေသူများပင်ဖြစ်သည်။

Do not transgress the limitations imposed by Allah's laws and whoever does so, would be held guilty in the eye of the laws.

အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စည်းမျဉ်း၊ ဥပဒေသ တွင်တစ်ဦး၏ အခွင့်အရေး၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို စိုးစဉ်းမျှ ထိပါးဖောက်ဖျက်လျော့နည်းစေခြင်း အလျဉ်းမပြုရဟု သတ်မှတ်ထား၏။ ချိုးဖောက်လျှင် လူ့မတရားမှုပြုသူ ဖြစ်မည်။ ဤနေရာတွင် မတရားမှုပြုသူသည် တစ်ဖက်သားကို အနိုင်ယူ အသာရအထက်စီးမှ အပိုင်ချုပ်ကိုင်ပြီး မိမိပြုသမျှ တစ်ဖက်သားခံဖို့သာ ဖြစ်ရ တော့မည်ဟု ခံစားကောင်းခံစားရမည်။ ကုန်အာန်၌ အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသဘောင်အတွင်း မိမိက တစ်ဖက် သားကိုနှစ်နာစေမည်၊ အကျိုးဆုတ် ယုတ်စေမည်ဟု ဆိုစေကာမူ တကယ်အမှန် နှစ်နာဆုံးရှုံးသူ အစစ် အမှန်မှာ မတရားမှုပြုသူ အလ္လာဟ် ဥပဒေသကို ချိုးဖောက်သူ၏(နှစ်ဖက်) ကိုယ်ရည်ကိုယ် သွေးသာလျှင် သေးသိမ်ကြုံလိုသိမ်ဖျင်းခြင်းသို့သာ ရောက်ကြောင်း ကုန်အာန်(၃:၁၁၆)တွင် လမ်းညွှန် ထားပုံမှာ -

... وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ

အလ္လာဟ်သည် လူတို့အား နှစ်နာဆုံးရှုံးစေမှု၊ မတရားပြုမှု၊ နိုင်ထက်စီးနင်းပြုမှု အလျဉ်းမပြုပါ။ လူတို့သာလျှင် မိမိတို့၏ အပြုအမူလုပ်ရပ်ဖြင့်သာ မိမိ၏ (انفس) အန်ဖုစ်) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများကို နှစ်နာစေသည့် မတရားမှုလွန်ကဲစွာ ဖြစ်စေပါသည်။

Allah did not perpetrate any ‘Zulm’ upon people, they did it by their own deeds to themselves and thus brought about their destruction. In fact, such a person is reducing, curtaining or holding back the growth of his own personality.

ظلم (အမိုက်မှောင် မတရားမှုထိပါး ဖောက်ဖျက် နှစ်နာဆုံးရှုံးမှု)နှင့် အဓိပ္ပာယ် ဆင်တူယိုးမှား စကား လုံးမှာ سوء ပျက်ယွင်းခြင်း၊ ယိုယွင်းခြင်း မမျှတ မညီညွတ်ခြင်း၊ နှစ်နာစရာ ဒုက္ခ၊ ညီညွတ်မျှတမှု ပျက်သွားခြင်း၊ အချိုးအစားပျက်သွားခြင်းဖြစ်သည်။

ظلم နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်စကားလုံးမှာ حسن ညီညွတ်မျှတ၊ အချိုးအစားကျခြင်း လှပတင့်တယ်

ကောင်းခြင်းကြွယ်နေခြင်း အားနည်းချက်များ ကင်း ခြင်း ပြည့်ဝစုံလင် တိုးတက်ဝေသာနေခြင်း။

လူတစ်ဦးချင်း၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး (نفس) ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးမှု အသိုင်းအဝန်းရှိသူတိုင်း ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးများလည်း ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးအလှတိုးမည်။ သို့မဟုတ်က အသိုင်းအဝန်းရှိ သူငါ့အများပျက်ဖို့သာ ရှိတော့၏။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကုန်အာန် (၂၇:၁)တမန်တော်မူဆာ...နှင့်ပတ်သက်၍ ပြောဆို ထားပုံမှာ တမန်တော်မူဆာ...က လူတစ်ဦးကို အကာအကွယ်ပေးရင်း ရန်သူကိုထိုးလိုက်ရာ ယင်း ရန်သူသေသွားခဲ့ရ၏။ မိမိပြုခဲ့သည့်ပြစ်မှုကို နောင်တ ရပြီး အမှားကိုပြင်၍ အမှန်ကို ပြန်လည်ကျင့်ကြံ အားထုတ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ အရှင်မြတ်က သူ၏ဘဝ လုံခြုံမှုနှင့် လိုအပ်သည့်အချက်များကို ဖြည့်ဆည်း ပေးခဲ့၏။

الَّذِينَ ظَلَمُوا ثُمَّ بَدَّلُوا حَسَنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غُفُورٌ رَحِيمٌ

တစ်ဖက်သားအပေါ် ထိခိုက်နှစ်နာသေကြေစေခဲ့ ပြီးနောက် နောင်တရ အမှားပြင် အမှန်ကိုအစားထိုး အားနည်းချက်များနေရာတွင် အချိုးအစား၊ အချိန်အ ဆမှန်ကန်သော နေထိုင်မှုစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့သဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ ဘဝလုံခြုံကာကွယ်မှုနှင့် လိုလေသေးမရှိဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးမှုကိုပါ ရရှိခဲ့၏။

ကုန်အာန်(၂၇:၁)

“But if anyone has done wrong himself, and have thereafter repented, substituted good to take the place of evil. Truly, I am both protector and Nourisher.

လူသားတို့၏ အတွေး၊ အမြင်၊ အသိတရားတို့ သည် အထွေထွေအပြားပြား အကွဲကွဲ အလွဲလွဲ မတူခြားနား မျိုးမည် မြောက်များစွာရှိပြီး ယင်းတို့သည် အချိန်အခါ၊ နေရာဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင် ကျဉ်းကျဉ်းလေး ထဲကအကြောင်းအရာများဖြစ်ကြ၏။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ထံမှလူသားတို့အတွက် ဘဝလမ်းညွှန် ‘ဝဟီ’ ထုတ်ပြန်မှုသည် တောက်လျှောက်တစ်မျိုးတစ်စား တည်းဖြစ်၍ခိုင်မာ၊ တိကျရေရာသည့်ဘဝ အလင်း

ရောင်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၁၄:၁)တွင် လမ်းညွှန် ပြသထားပုံမှာ-

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ لِيُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
လူသားတို့၏ အမှိုက်အမှောင် (မမှန်မကန်
ထွေပြားများပြားလှစွာသောဝါဒ၊ လမ်းစဉ်အတွေး
အမြင်မှား)များမှ (ဘဝ၏ မှန်ကန်တိကျ ရေရာ ခိုင်မာ
သည့် အသိတရား)အလင်းရောင် ဆီသို့ သင်တမန်
တော်ခေါ်ယူသွားရန် ငါအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်
ဥပဒေသ ကျမ်းတစ်စောင်(ဖြစ်သော ကုရ်အာန်)ကို
ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့၏။

This is a book which we have sent down to you so that, you may bring mankind out of darkness into light. (14:1)

အထက်ပါ အာယတ်တွင် အမှိုက်အမှောင်ကို အများကိန်း(ظلمات)ဖြင့်သုံးပြီး အလင်းရောင် (نور) ကို တစ်ကိန်းသုံးထား၏။

ကုရ်အာန် (၂:၂၀)တွင် أَضَاءَ လင်းဝင်းစေသည့် အလင်းရောင်ပေးသည်ဆိုသည့် စကားလုံးကို ظلمَ မှောင်မှိုက်သွားစေသည့် စကားလုံးဖြင့် ယှဉ်တွဲသုံးနှုန်း ထား၏။

ကြီးစွာသော ဒုက္ခဆင်းရဲအကျပ်အတည်း၊ ဘေး အန္တရာယ် အခက်အခဲများကိုလည်း ظلمات ဟု သုံးနှုန်းခြင်းကို ငါး၏ဝမ်းမှိုက်ထဲ၌မျိုခံရသော ယူနွစ် (အ)သည် အရှင်မြတ်၏ထံမှ မိမိတာဝန်ကျရာ မြို့ရွာမှ ထွက်ခွာ (ဟိဂျ်ရဟ် هجره)စွန့်လွှတ်ရန် အမိန့်မရမီ အလောတကြီးထွက်ခွာသွားရာ ကြီးစွာသောဒုက္ခ၊ အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းများ (ظلمات)နှင့် တွေ့ကြုံရာ အရှင်မြတ်ထံ ဝန်ခံဆုပန်ပုံကို ကုရ်အာန် (၂၁:၈၇)တွင် တွေ့ရပုံမှာ-

وَذَا النُّونِ إِذ ذَّهَبَ | فَتَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ ۗ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ۝

တမန်တော်ယူနွစ်(အ)သည် မိမိစိတ်ဆန္ဒအတိုင်း

ထွက်ခွာလာရာမှ တွေ့ကြုံရသော အခက်အခဲအကျပ် အတည်းတို့အထဲမှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ တိုင်တည် ဝန်ခံပုံမှာ “အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ အားကိုးအားထားပြု စရာ အာဏာစိုးပိုင်ရှင် တစ်ဦးတစ်လေမျှအလျဉ်းမရှိ ပါ။ အရှင်မြတ်၏ စီရင်ဆောင်ရွက်မှုအစုစုသည် လုံးဝချို့တဲ့မှားယွင်းခြင်းကင်းစင်၏။ ကျွန်တော်မျိုး သည်သာ မိမိကိုယ်ကိုလွန်ကဲစွာ လွဲမှားမှုပြုခဲ့ခြင်းဖြင့် ဒုက္ခရောက်စေခဲ့ပါသည်။

He cried through the calamities. There is no authority but you. Your scheme of things are much above flaws. I am the one who wrong myself.

လူသားတို့သည် မိမိ၏အတွေးအခေါ် စိတ်ဆန္ဒ ရည်ရွယ်ချက်များကို ‘ဝဟီ’ ၏လမ်းညွှန်မှုအောက်မှ နေ၍အကောင်အထည်ဖော်ရင်း ဘဝကို ကုရ်အာန်က ပြသည့် ဥပဒေသအတိုင်း လူအများနှင့်တွဲလျက် လူတို့ ၏အခွင့်အရေး လုပ်ပိုင်ခွင့် ခံစားခွင့်များကို မျှဝေခံစား စေရမည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်အတ္တ အတွေးအခေါ် စိတ်ဆန္ဒ၊ ရည်ရွယ်ချက်များ၏ တွန်းအားအတိုင်း လူ့ဘဝကို ဖြတ်သန်းရပါက ‘သူတစ်ပါး၏ အခွင့်အရေးကို ခေါင်းပုံဖြတ်လိုမှု သူတစ်ပါးလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို မိမိလုပ်ပိုင်ခွင့်အောက် သို့ ဆွဲယူကျင့်သုံးမှု သူတစ်ပါး၏ ခံစားခွင့်များကို မစို့မပို့ မဝရစာပေးရုံမျှပြု၍ ظلم လက်ဝါးကြီးအုပ် ခေါင်းပုံဖြတ်ထားပြီး ရသမျှ မိမိထိုက်လို့ မိမိရတာပါဟု အိတ်ထောင်ထဲထည့် အပိုင်စီးခြင်းတည်းဟူသော ဖုံးကွယ်မှု كُفِّرَ ပြုတတ်မြဲဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၄:၃၄)တွင် တိုရှင်းလိုရင်းဖြင့် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكْفُورٌ

လူသားသည် အမှန်တကယ်ပင် (အလ္လာဟ်ထံမှ ‘ဝဟီ’လမ်းညွှန်ထိန်းကွပ်မှု မရရှိဘဲ မိမိနဂိုအရို စိတ် ဆန္ဒအတိုင်းဆိုလျှင်) ရှိသမျှအခွင့်အရေး တစ်ပါး သူ၏ပိုင်ခွင့် အခြားသူ၏ ခံစားခွင့်များကို လက်ဝါးကြီး အုပ်ခေါင်းပုံဖြတ်မည်မှာ အမှန်ပင်၊ ရသမျှအခွင့်အရေး

ပိုင်ခွင့်နှင့်ခံစားခွင့်များကိုလည်း တစ်ဘို့တည်း ငါ့ဘို့ ချည်းအပိုင်စီး သိမ်းပိုက်ဖုံးအုပ်ဖုံးကွယ်ကာ ထားမည်။

Verse (14:34) explains that if a person does not follow the Wahi or does not keep his emotions under Allah's laws, he gets into a situation when he suppresses other's rights and whatever he gets, he keeps hidden.

ظُلْمٌ စကားလုံးသည် ظالم စကားလုံး၏ အဆများစွာ ပြင်းထန်မှုပြ (Intensive form مبالغه) စကားလုံးဖြစ်ပြီး كَفَرَ စကားလုံးသည် كَفَرَ စကားလုံး၏ အဆများစွာ ပြင်းထန်မှုပြစကားလုံးဖြစ်သည်။

လောကတစ်ခွင် မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့် အချိန်ကာလတွင်ဖြစ်စေ၊ မည်သူ့အပေါ်၌ပင်ဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်သမျှ မတရားမှု၊ ကျူးကျော်စော်ကား ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုစသည့် ظلم အမျိုးမျိုးကိုမဆို ဖယ်ရှားရှင်းလင်းပြီး ကုန်အာန်ကပြဋ္ဌာန်းသော عدل မျှတမှု၊ သာသာထိုးထိုး ပြည့်ဝစုံလင်စွာ ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးပေးမှုအပေါ် အခြေခံသည်။ ကုန်အာန်နည်းကျ လူမှုဘဝစနစ်ကို တည်ဆောက်သွားရန် ကုန်အာန်ကပြဋ္ဌာန်းလမ်းညွှန်၏။ ဤသို့ ကုန်အာန်နည်းကျ လူမှုဘဝစနစ်တည်ဆောက်ခြင်းကိုပင် တစ်နည်းအားဖြင့်ကုန်အာန်က إقامة الصلاة ဆွလားသ်တည်ဆောက်ခြင်းဟု ပင်ခေါ်၏။

The message of the Quran's to undo, abolish or uproot the 'Zulm' wherever and in whatever form, it is existing in the world and replace it by the Quran is Social Qrder based on Adl and Ihsam. This is Quranically what may also be called (Iq'amat-us-salat, Establishment of system of salat.

د ب ع

عبد (အမ်ဒ် Abd عبد) စကားလုံး၏အသုံးပြုပုံဖြစ်စဉ်
ခြုံပင်၊ shrubအမျိုးအစား အပင်ငယ်တစ်မျိုးကို

ရှေးယခင်မှစ၍ ကုရ်ကရ်ရှီမျိုးနွယ်များက 'အမ်ဒ်'ဟု သိထားကြ၏။ ယင်း'အမ်ဒ်'အမည်ရှိ အပင်ငယ်သည် မွှေးကြိုင်သင်းယုံသည့် "ရနံ့"ရှိ၏။ ကုလားအုတ်များကို အလွန်တရာဆွဲဆောင်မှုရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကုလားအုတ်များ ခုံခုံမင်မင် စားတတ်ကြ၏။ ယင်းအပင်၏ ဆေးဖက်ဝင် အာနိသင်မှာ စားသုံးသည့် ကုလားအုတ်များ သန်စွမ်းတောင့်တင်းကျန်းမာ၏။ ကုလားအုတ်မများ နို့အထွက်တိုး၏။ 'အမ်ဒ်'အပင်၏ရသာမှာ အပူဓာတ်ကဲ၏။ ထို့ကြောင့်ရေငတ်ခြင်းဖြစ်ပေါ်စေပြီး ရေကို များစွာသောက်တတ်၏။

'အမ်ဒ်' عبد အပင်ငယ်၏ ထူးခြားချက်(၃)ရပ်

- (၁) မွှေးကြိုင်သင်းယုံသည့် ရနံ့ဖြင့် ကုလားအုတ်များကို အလွန်တရာဆွဲဆောင်၏။
- (၂) စားပြီးစတွင် အလွန်ရေငတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ (ရေများများသောက်စေခြင်းကြောင့်)
- (၃) ကုလားအုတ်များ ရောဂါကင်းစင် သန်စွမ်းကျန်းမာအားအင်ပြည့်ဖြိုး၏။ အထူးသဖြင့် ကုလားအုတ်မများ နို့ထွက်သန်လာ၏။ အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာများ၏ ဆိုလိုရင်းသဘောအချုပ်မှာ အောက်ပါအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုနိုင်၏။

عبد အမ်ဒ်ကြောင့် 'အစ'ပိုင်းတွင် 'ဒုက္ခ၊ အခက်အခဲ(အနည်းငယ်) သက်ရောက်စေနိုင်သော်လည်း မကြာမီတောက်လျှောက် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းမှု အကျိုးအာနိသင် ပေးစွမ်း နိုင်သည့်သဘောကိုဆောင်၏။ ဤသဘော တရားပေါ်အခြေခံ၍ အရပ်လောကတွင်-

ရေထဲသွားလာနေသော ရေယာဉ်များကို ထိုအချိန်က ရရှိသော ဆီတစ်မျိုးမျိုး(တိရစ္ဆာန်မှအဆီသော်လည်းကောင်း၊ အပင်မှရသောသစ်စေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ မြေကြီးမှထွက်သော ရေနံချေးကိုသော်လည်းကောင်း) ရေယာဉ်၏အတွင်းအပြင်ကိုယ်ထည့် နံရံတစ်ခုလုံးကို သုတ်လိမ်းထားကြသည်။ ထိုအခါ

ရေယာဉ်မှာ အမြင်အားဖြင့် အကျည်းတန်အရပ်ဆိုးပြီး ညစ်ပေနေ၏။ အကျိုးအာနိသင်အရာတွင် ရေဖြင့် ထိတွေ့နေသော သစ်သားများသည် ရေစွတ်စိုစိမ့်ဝင်ခြင်းမရှိတော့ပါ။ ရေစိမ့်ခံ၊ အကြမ်းခံ၊ အပွတ်ခံ၊ အတိုက်ခံနိုင်စွမ်းရှိလာ၏။ သစ်သားကို ပုတ်သိုးပျက်စီးခြင်းမရှိအောင် အကာအကွယ်ပေး၏။ သစ်သားကို ကိုက်ဖြတ်စားသောက်မည့် ရေနေ ပိုးမွှားအမျိုးမျိုး၏ ရန်မှလည်း လုံးဝအကာအကွယ် ပေးထား၏။ ထို့ကြောင့် ‘ဒဏ်အပေါင်းကို ကြံကြံခံနိုင်စွမ်း’ ရှိလာ၏။

ဤကဲ့သို့ ဆီတစ်မျိုးမျိုးကို လိမ်းကြံထားသော ရေယာဉ်ကို **سَفِينَةُ مَعْبَدَةٍ** ‘ဒဏ်အပေါင်းကို ခံနိုင်ရည်ရှိသော ရေယာဉ် (ဝါ) အေဘာဒတ်ဟု ပြုထားပြီးသော ရေယာဉ်ဟု အာရပ်အားလုံးက သုံးနှုန်းကြကုန်သည်။

عبد အမိန့် စကားလုံး၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆိုလိုသည့်သဘော တဖြည်းဖြည်းနက်ရှိုင်း ကျယ်ပြောလေးနက်ထိုးဖောက်စူးရှ ထက်မြက်လာမှု၏ အတိုင်း အတာကို ‘ဆင်ခြင်စဉ်းစား နှလုံးသွင်းတတ်ဖို့ အရေးကြီးလှပါသည်။

ဤဝေါဟာရတွင် အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် အပိုင်းနှစ်ပိုင်းစီပါဝင်၏။ ပါဝင်ပုံမှာ-

- (၁) သိမ်မွေ့ခြင်းရှိသော်လည်း သိမ်ဖျင်း ပျော့ညံ့ခြင်းမျိုးကားမဟုတ်။ တစ်ချိန်တည်း တောင့်တင်းခြင်းကိုပါ ပြသထုတ်ဖော်နေ၏။
- (၂) တောင့်တင်းခြင်းရှိသော်လည်း ကြမ်းတမ်းခက်ထန်ရိုင်းစိုင်းခြင်း မျိုးကားမဟုတ်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကြံ့ခိုင်မှုကိုပါပြသ ထုတ်ဖော်နေ၏။

မှတ်ချက်။ **عَبَادَةٌ** ကို အရဗီအသံထွက် ‘အိဘာဒတ်’ အုရ်ဒူအသံထွက် အေဗာဒမ်။ အရဗီစာလုံးကို အရဗီအသံထုတ်မှ မှန်မည်။

အထက်ပါ အနက်အဓိပ္ပာယ် သဘောတရားပေါ် အခြေခံ၍ **عِبَادَةٌ** ပြဌာန်းချက်၊

ဥပဒေကိုလိုက်နာခြင်း ဆိုသည့် အကြောင်းအရာကို စိတ် အားထက် သန်မှု အပြည့် ၊ ခုံ မင် နှစ် သက် မှု အပြည့် ထား ရှိ ပြီး လက် ခံ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်၏။ အကြောင်းကား အမိန့် **عبد** အပင်ငယ်မိမိတွင်ရှိသည့် သင်းယုံ မွှေးကြိုင်လှသော ‘ရနံ့’ဖြင့်အထူးဆွဲဆောင်မှုရှိ၏။ အကျိုးရလဒ်အားဖြင့် ကျန်းမာကြံ့ခိုင် အင်အားရှိစေနိုင်သော်လည်း အနည်းငယ်မျှသော ပူလောင်ပြင်းပြမှုဒဏ်ကိုကား သည်းခံပြီး မျိုသိပ်ခံစားရမည်မှာ မလွဲကေန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသဘောတရားကို ကုရ်အာန်(၂:၂၈၆)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

لَا يَكُفُّ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဌာန်းချက်ဥပဒေကို ရိုကျိုးလိုက်နာ ကျင့်သုံးဆောက်တည်တော့မည်ဟု မိမိ၏ စိတ်နှလုံးကို ပိုင်းဖြတ်၍ စောင့်ထိန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲ မပြေလည်မှု ကြုံကြိုက်ခံစားရမည်မလွဲကေန်ဖြစ်သော်လည်း တစ်ချိန်တည်းမှာ မိမိ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အစွမ်းအစ ရင့်ကျက်မှုကိုဖြစ်တည်ပွားများ မြင့်မားတိုးတက်လာစေမည်ဖြစ်သည်။

Obeying Allah’s laws appears to be undue restrictions. So, one exerts one’s capacities to the full, thus helping to develop his or her personality. After all, it proves that by obeying laws imposed by Allah, the human personality is broadened and balanced life.

عِبَادَةٌ အိဘာဒတ်-ဆိုသည့်ဝေါဟာရ၏အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ကုရ်အာန်ကပင် ဖွင့်ဆိုပြသထုတ်ဖော်ထားသည်ကို အာယတ်(၃)ခု (၅၁:၅၅၊ ၅၆၊ ၅၇)တို့ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်းအဆင့်ဆင့်တင်ပြထားသည်ကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

(အို-တမန်တော်) သင်သည် အလ္လာဟ်၏ပြဌာန်းချက်ဥပဒေကို ထိထိမိမိ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သီးသီးသန့်သန့်

အသိပေးသွန်သင်ပို့ချနေပါ။

ယင်းဥပဒေသကို အမှန်အကန်ဟု သိမြင်လက်ခံ ယုံကြည်သူတို့အား သူတို့၏လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေး တွင် တိတိပပအကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေ မည်မှာ အသေအချာပင် ဖြစ်သည်။

(ဤသို့ဆိုလျှင် ယင်းဘဝတစ်သက်တာအကျိုး ကျေးဇူးကို ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည့်နည်းနာကားအဘယ် နည်း။) အဖြေကို ရှေ့အာယတ်တွင်ပင် ချက်ချင်းပေး ထားသည်။

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

ငါ အလ္လာဟ်အရှင်က လူနှင့်ဂျင်န်တို့အား ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေထားသည့် ရည်ရွယ်ချက်သည် ငါ၏ အီဗာဒဟ်ကိုသာ ပြုရန်ဖြစ်သည်။

عِبَادَةَ အီဗာဒဟ်ပြုရာတွင် အစပိုင်းတွင်ပင်ပန်း ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ့ရှိရစေခြင်း။ (အစွလာမ့်ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်ခဲ့ကြကုန်သောသူများ السابِقُونَ ၏ ဒုက္ခဆင်းရဲ ကြီးမားကြပုံကိုလူတိုင်းသိကြ၏။) ဤနေရာ၌ ပင်ပန်း ဆင်းရဲဒုက္ခကို သင်တို့ခံစား၊ ငါအရှင်ကတော့ သင်တို့ ၏ပင်ပန်းဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အသီးအပွင့်ကို အငြိမ့်သား စားသုံးစံစားမည့်အနေအထားမျိုး လုံးဝမဟုတ်ပါ။

အကြောင်းက ဆက်ပြောထားပုံမှာ-

مَا رَأَيْدُمْ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا رَأَيْدُمْ أَنْ يُطَعَّمُونَ

သူတို့ထံက ရိက္ခာ၊ အာဟာရ၊ အထောက်အပံ့ ဆက်ကပ်ပံ့ပိုးမှုတစ်စုံတစ်ခုမျှ ငါအရှင်လုံးဝအလိုမရှိ။ (ဆိုလိုသည်မှာ) လူတို့က ကြိုးပမ်းရှာဖွေအားထုတ်၊ ငါအရှင်က ရယူစံစား၊ ခံစား၊ အမြတ်ထုတ်၊ အကျိုးခံ စားရယူ ဤသို့ လုံးဝမဟုတ် ဘာမျှကျွေးဘို့မွေးဘို့ ဆက်ကပ်ဖို့ ထောက်ပံ့ဖို့ ဖြည့်ဆည်းဖို့ လုံးဝမလို။

အခွင့်အရေးခံစား၊ အကျိုးကျေးဇူးများစံစား ရေးသည်လည်း تَفْعَلُ الْمُؤْمِنِينَ မုအ်မင်န် တွေသာ စံစားရယူဖို့သာဖြစ်သည်။

အပင်ပန်းခံခြင်းနှင့် အကျိုးကျေးဇူးခံစားခြင်း

မည်သည့်အကြောင်းကိစ္စ အလုပ်အကိုင်တွင်မဆို အစပိုင်းမှာ ပင်ပန်းဆင်းရဲခံမှုကို အရင်းစိုက်ထုတ် ထားမှသာ နောက်ပိုင်းအကျိုးကျေးဇူးစံစားခြင်း သဘောကို အရဗီစာ စကား၊ စာပေ အရေးအသား အပြောအဆိုတွင် စာလုံး၏အသွင်ညွှန်ထောက်-

عَبَدٌ، عَبِدْ، يُعْبَدُ، عِبَادَةٌ، عَبَدُوا، عَبَدْتُمْ، تَعْبُدُونَ I

သာမက (၁)

တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို လူကခိုင်းစေချင်သည့် အလုပ်အမျိုးအစားအတွက် ရှေးဦးစွာ ယဉ်ပါးလာ အောင် တိမ်းညွတ်လိုက်လျော နှာခံတတ်လာအောင် အကြိမ်ကြိမ် ချော့မော့ သိမ်းသွင်းစေခိုင်းရ၏။ ထိုအချိန်တွင် အတော်ပင်ပန်းခံရ၏။ တဖြည်းဖြည်း အဆိုပါ တိရစ္ဆာန် အလိုက်သင့် လိုက်လုပ်တတ်လာပြီ ဆိုလျှင် ၎င်း၏အင်အားရှိသမျှစေခိုင်း အသုံးချ၍ ပိုင်ရှင်က အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိလာသည်။

Harnessing or Breaking.

သာမက (၂)

လူတို့သွားလာရန် လမ်းတစ်လမ်း ဖောက်လုပ် ခင်းကျင်းလိုလျှင်လည်း အစပိုင်း၌ တူးဆွ၊ ခုတ်ထွင်၊ ထုထောင်း၍ညီသွားအောင် ပြုလုပ်ရာတွင် အပင် ပန်းခံ အားထုတ်လုပ်ကိုင်ပြီးသွားလျှင် လူအားလုံး သက်တောင့်သက်သာ အဆင်ပြေပြေသွားလာ ဖြတ် သန်းနိုင်လေ တော့သည်။ ဤသည် သဘောကို အရဗီ အသုံးအနှုန်းတွင် عَبَّدُوا သအ်ဗီးဒ်ဟုခေါ်ပြီး လူ့ဘဝ တည်ဆောက်ရေးကိစ္စအဝဝတွင်လည်း ဤနည်း အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် عِبَادَةَ အီဗာဒဟ်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ “မိမိ၏အင်အားစွမ်းပကားနှင့် အရည်အသွေး အရည် အချင်းများကို ဗရမ်းဗတာ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ရည်ရွယ် ချက်မဲ့၊ တာဝန်မဲ့ ဥပေက္ခာပြုထားခြင်းမျိုး အလျှင်း မရီ စေဘဲ တစ်ပါးတည်းသော

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသော လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေး ဥပဒေ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ နည်းလမ်းများအတိုင်း မိမိဘဝ သက်တမ်းကို တည်ဆောက်ရေးတွင် လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပြုလုပ် နိုင်ရန် လူ့အတွေးအခေါ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသောဝါဒ၊ လမ်းစဉ်များကိုဖယ်ရှား စွန့်လွှတ်ပြီး ကုရ် အာန်ပါ နည်းနာ ဥပဒေအတိုင်း မိမိ၏ ခံယူ ယုံကြည်ချက်နှင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုကို အသိ သတိကြီးစွာဖြင့် အားထုတ်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက် သွားပြီး ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာသည့် အကျိုး ရလဒ်ကို မိမိနှင့် မိမိပတ်ဝန်းကျင် လူသားတို့အ တွက်မျှဝေခံစား စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤသည့် အချက် ကို ကုရ်အာန် (၁၆:၃၆)က ရှင်းပြထားပုံမှာ-

...اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေသကို သာ လိုက်နာကျင့်သုံးကြကုန်။ အရှင်မြတ်၏ပြဋ္ဌာန်း ချက်မဟုတ်သည့် လူသားတို့၏အတွေးအခေါ်မှ ပေါက်ဖွားလာသော မူဝါဒ၊ လမ်းစဉ်များကို စွန့်ပယ် ရှောင်ရှားကြကုန်။

Obey only Allah's laws and keep away from everything man made (ungodly).

طَاغُوتُ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် အမိန့် ဥပဒေသကို ဆန့်ကျင်သွေဖည်၊ ဖီလာ၊ အာခံ သည့် (လူပုဂ္ဂိုလ် အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ၊ မူဝါဒ၊ လမ်းစဉ် စသည့်)အရာအားလုံး ပါဝင်သည်။

ထို့ကြောင့် လူ့အင်အားစွမ်းပကားဟူသမျှကို အလ္လာဟ်အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေနှင့်အညီလိုက်နာ ကျင့်သုံးတည်ဆောက်စေရန် အစဉ်သတိပြုနေရမည်။

တဖန် ကုရ်အာန် (၁၉:၄၄)တွင်-

لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ

ရှင်သွာန်(၏အမိန့်)ကို မနာခံ၊ မလိုက်နာကြကုန်

နှင့်။ Don't obey shaitan (19:44)

ရှင်သွာန်ဆိုတာ ဘာပါလိမ့်မလဲ။ ရှည်ရှည်ဝေး ဝေးရှာနေစရာမလိုပါ။ အဆိုပါ အာယတ်ကို ရှေ့ဆက် ကြည့်ပါ။ ရှင်သွာန်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားပါ သည်။

إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

ရှင်တွာန်ဆိုသည်မှာ-

အမှန်တကယ်ပင် ရှင်သွာန်သည် الرَّحْمَنِ ရဟ်မာန်ရှင်(အလ္လာဟ်)၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေ သကို ဆန့်ကျင်ဖီလာ အာခံမှုပြုသည့်(အရာတို့တွင် ပြင်ပလောကမှအရာများ ပါဝင်သလို) လူသား၏ စိတ်ဆန္ဒ အာသီသအတွေးအခေါ် အယူအဆများ သည် ရှင်သွာန်၏ သဘောကိုဆောင်သည်။

(نط)အကွရာကို လေ့လာပါရန်)

Definition of shaitan:-

The impulse that induces man to use his faculties in contravention of the Allah's laws is termed as shaitan. (19:44)

လူတို့၏ စိတ်ဆန္ဒ အာသီသတို့သည် အလ္လာဟ် ဥပဒေကို ဆန့်ကျင်ဖီလာ အာခံမှုပြုပုံမှာ မိမိ၏သက် တမ်းတွင် မိမိအလိုဆန္ဒအတွက်သာ ဦးစားပေး ရှေ့တန်းတင်ပြီး ဆောင်ရွက်လာကြပုံကို ကုရ်အာန်က အတ္တ၏သားကောင်၊ အတ္တကိုကိုးကွယ်သူ၊ အတ္တ၏ ကျေးကျွန်ဘဝရောက်နေသူ (ဝါ) အလ္လာဟ်ဥပဒေသကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းမရှိသည့် ရှိုက်သွာန်၏အသွင် သဏ္ဍာန်ကို အထင်အရှားပြထားပုံကို ကုရ်အာန် (၄၅:၂၃)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ

(အို-တမန်တော်) မိမိ၏ စိတ်ဆန္ဒလိုအင်အဝဝ ကို الهُ မိမိ၏ကိုးကွယ်အားထားရာ ပြုထားသူတို့ အား သင်တွေ့မြင်(ကြည့်ရှုလေ့လာ)ခဲ့ဘူးပါသလား။

Do you see him who made his base desire his god?

Thus we are advised to reflect on doing of

man and then take lessons from it.(45:23)

ကုရ်အာန်က ကျွန်ုပ်တို့အား လူတို့၏လုပ်ရပ်အပြုအမူ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ကောင်းစွာသတိပြုစောင့်ကြည့်ပြီး ဆင်ခြင်စဉ်းစားနိုင်ယှဉ်လေ့လာပြီး သင်ခန်းစာယူတတ်အောင် သင်ကြားပေးလျက်ရှိ၏။

တဖန် ကုရ်အာန် (၄၅:၆၀)တွင်-

الْم تَرَالِي اللّٰذِيْنَ يَزْعُمُوْنَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا بِمَا نَزَّلَ

(အို-တဖန်တော်) သင်တမန်တော်ထံထုတ်ပြန်ပို့ချထားပြီးသောအရာ (ကုရ်အာန်)နှင့်သင့်အလျှင်ကထုန်ပြန်ပို့ချခဲ့သောအရာ (ရေးကျမ်းဂန်များ)ကို ယုံကြည်ထားကြပြီး သူတို့သည် အခိုင်အမာပြောဆိုသည်ကို သင်မတွေ့မမြင်လေသလော။

(သို့သော် ယင်းသူတို့က အထက်ပါအတိုင်း အခိုင်အမာ ပြောဆိုပြီးသည့်တိုင်အောင်) ပြုလုပ်ကြပုံကို ဆက်ပြောထား၏။

يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّتَّحٰكَمُوْا اِلَى الطّٰغُوْتِ

وَقَدْ اٰمُرُوْا اَنْ يَّكْفُرُوْا بِهٖ ۝

طاغုတ် (တွာဂူတ်-အလ္လာဟ်အရှင်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် မဟုတ်သည့်အရာ)ကို မယုံကြည်သွေဖီရန် အမိန့်ပေးထားလျက်နှင့် တွာဂူတ်ထံမိမိတို့၏ အရေးကိစ္စများကို အဆုံးအဖြတ်ခံယူရန် ဆန္ဒရှိကြကုန်သည်။

Do not you find a people who assert that they believe in what has been revealed to you and what was revealed before but desire to take their disputes to authorities other than Allah although they were asked to reject such authorities. (4:60)

တွာဂူတ်(အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်မဟုတ်သည့်အရာ)ကို စွန့်ပယ်ရှောင်ရှားမှုပြုရာတွင်-

- (၁) လူသားသည် မိမိ၏အရေးကိစ္စအဝဝကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် မိမိ၏စိတ်ဆန္ဒ၊ အာသီသ၊ အတ္တဖြင့် မဆုံးဖြတ်ရာ။ (ကုရ်အာန် ၄၅:၂၃)ရှေ့တွင်ဖော်ပြပြီး

- (၂) အလ္လာဟ်မှအပ အခြားအင်အား စွမ်းပကား

ဩဇာအာဏာတို့၏ အဆုံးအဖြတ်ကိုလည်း မခံယူရာ (၄၅:၆၀)

- (၃) အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ပြီး လိုက်နာခြင်းတို့ပါ عبادَة အလ္လာဟ်အမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာခြင်းတွင်အကြီးဝင်၏။

“ပြဋ္ဌာန်းချက်အမိန့် ဥပဒေသကို လိုက်နာခြင်းနှင့် အရာရာကိုအချုပ်အခြာပိုင်စိုးမှု”

ကုရ်အာန်တွင် عبادَة ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အထပ်ထပ်အလီလီ ရှုထောင့်မျိုးစုံမှ ဖွင့်ဆိုပြထားပုံတို့အနက် ကုရ်အာန် (၁၈:၁၁၀)တွင်ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ اَحَدًا

လူသည် မိမိအား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာရာတွင် အခြားမည်သည့် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်မျှ တွဲဖက်ရောယှက်ဖက်စပ်ခြင်းမပြုရ။ Associate not any authority with Him. (18:110)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာခြင်းဆိုရာတွင် အရှင်မြတ်၏အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်စိုးမှု (Sovereignty)သာဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၈:၂၆)တွေ့ရပြန်၏။

وَلَا يُشْرِكْ فِيْ حُكْمِهٖ اَحَدًا

အရှင်မြတ်သည် အရာရာကို အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အခြားမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ အလျှင်းတွဲဖက်ရောယှက်ဖက်စပ်ခြင်းအလျှင်းမပြုပါ။ He shares NOT his sovereignty with anyone. (18:26)

အလ္လာဟ်သည်သာလျှင် အရာရာကို အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အရှင်းလင်းဆုံး ဖွင့်ဆိုထားမှုကို ကုရ်အာန် (၁၂:၄၀)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

اِنَّ الْحُكْمَ لِلّٰهِ

အရာရာတိုင်းအပေါ် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်စိုးမူကို အလ္လာဟ်မှလွဲ၍ အခြားမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက် တစ်စုံတစ်ရာထံမှ အလျှင်းမရှိ။ Mind it! The right to exercise authority belong only to Allah. (12:40)

အဆိုပါ အာယတ်တွင်ပင် ဆက်လက်၍ ပြောပြန်နေသေး၏။

...اَمْرًا اَلَّا تَعْبُدُوْا اِلَّا اِيَّاهُ...

သင်တို့သည် အရှင်မြတ်တစ်ပါးမှလွဲ၍ အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်၊ တစ်စုံတစ်ယောက်၏ အမိန့်ပြဌာန်းချက်၊ ဥပဒေသကိုလိုက်နာခြင်း အလျှင်းမပြုကြရန် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပြဌာန်းလိုက်ပါသည်။

He has enjoined that you have to obey none but Him. (12:40)

ဆက်ပြောနေသေးသည်။

...ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ

ဤသည် ခိုင်ခံ့တည်မတ်ဖြောင့်စင်းသည့် “ဒီနီ” သာဖြစ်သည်။ သို့သော် (ဝမ်းနည်းဖို့ အကောင်းဆုံးက) များစွာသော လူတို့သည် ယင်းအကြောင်းကို လုံးဝမသိရှာကြပါ။ This is the right Deen but most people do not know this. (12:40)

အထက်ပါ အကြောင်းအရာကို ကြည့်လျှင် ကုရ်အာန်သည် (၁) عبادة အမိန့်ပြဌာန်းချက်ကို လိုက်နာခြင်း (obedience to the laws of Allah) နှင့် (၂) حكومة احكام အရာရာကို အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်စိုးမူ Sovereignty over all things)တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် တူညီနီးနွယ်မှု ရှိသည်ကို အထင်အရှား ပြသနေ၏။

အလ္လာဟ်သည်လူသားကိုကျွန်ုပ်ပြုလူလူချင်းသာလျှင် ကျွန်ုပ်ပြုတတ်ကြသည်

လူလူချင်း ကျွန်ုပ်ပြုတတ်သည့်သဘောကို-

တမန်တော်မူဆာ (အ)၏ အကြောင်းအရာတွင် “ဖိရ်အောင်နှင့် အပြန်အလှန်ပြောဆိုကြပုံတွင် ကုရ်အာန် (၂၆:၁၇၊ ၁၈၊ ၂၂)လမ်းညွှန်ထား၏။

ဖိရ်အောင်ဘုရင်သည် အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် အစွရာ အီလီမျိုးနွယ်အားလုံးကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ပြီး ကျေးကျွန်ပြုထားသည်။ တမန်တော်မူဆာက လာရောက်ပြီး အီစွရာအီလီအမျိုးသားတို့အား မိမိနှင့်အတူထည့်လိုက်ပါရန် ပြောကြားပုံကို-

اِنَّ اَرْسَلَ مَعَنَا بَنِي اِسْرَائِيْلَ

အစွရာအီလီမျိုးနွယ်တို့အား ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ စေလွှတ်လိုက်ပါ။ Send with us the children of Israel ဟု ပြောသောအခါ ဖိရ်အောင်က တမန်တော်မူဆာ(အ)အား မိမိပြုခဲ့ဘူးသည့် “ကျေးဇူးကြေးကို ထုတ်ဖော်ပြောပုံမှာ-

اَلَمْ نَرْبُّبْكَ فِىْنَا وَاٰلِاٰتِنَا

မွေးကင်းစကလေးငယ်တုန်းက သင့်ကို တို့များ (နန်းတော်တွင်း၌) ပြုစုယုယပျိုးထောင် ကျွေးမွေးခဲ့သည်မဟုတ်ပါသလော။ (၂၆:၁၈)

(Pharaoh) said: “Did we not cherish you as a baby among us (in our palace).

...وَلَيْتُنْتَ فِىْنَا مِثْلَ عَمْرٍ اَوْ سِنِيْنَ

(အို- မူဆာ) သင့်သက်တမ်းမှ နှစ်ပေါင်းများစွာကို ငါတို့ထံ(နန်းတော်ထဲ) နေထိုင်လာခဲ့သည် မဟုတ်ပါသလော။

And did you not stay in our midst many years of your life? (26:18)

ကုရ်အာန်ပါ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်၏ လမ်းညွှန်မှုကို မသိသူ၊ မလိုက်နာသူသည် အရင်းအနှီးထည့်၍ မည်သည့်ကိစ္စကိုမဆို အလုပ်လုပ်ကြသည့်အခါ၊ အမြတ်အစွန်း အကျိုးကျေးဇူးအဆပေါင်း မြောက်များစွာ ရယူနိုင်အောင် အဖက်ဖက်မှ ကြိုးပမ်းတတ်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် အရင်းအနှီးတစ်ကြိမ်တစ်ခါ အနည်းငယ်မျှထည့်ပြီး ရာသက်ပန် စဉ်ဆက်

မပြတ်၊ အမြတ်အစွန်းကို များများနှင့်မြက်မြက် စားသုံးလိုသူသည် “ဖိရ်အောင်” စိတ်ကူးမျိုးဖြင့် လူလုပ်လိုသူသာဖြစ်မည့် အကြောင်းနှင့် အလ္လာဟ် စနစ်တွင် “ကျွန်ပြု၊ ခေါင်းပုံဖြတ်၊ သွေးစုပ်ချယ်လှယ်မှု ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် (၂၆:၂၂) တွင် တမန်တော်မူဆာ^ﷺက ဖိရ်အောင်၏ အထက် ပါ မေးခွန်းကို ပြန်ဖြေရာတွင်-

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ

သင် ကျွန်ုပ်(တစ်ဦးတည်း)အပေါ် အခွင့်အရေး တွေပုံအောပေးခဲ့ပြီး (ကျွန်ုပ်၏ တစ်မျိုးသားလုံးဖြစ် သည့်) အစ္စရာအီလီမျိုးနွယ်တို့ကို ကျွန်ုပ်သပေါက်ပြုထား ခဲ့သည်။

“And this is the favour with which you reproach me that you had enslaved the children of Israel.”

[လူလုချင်း ကျွန်ပြုခြင်းအတွက် ထိုအခြေခံပြီး အသွင်ညွှန်အားဖြင့် မိုဟ်(၂)ကို သုံး၏။] အလ္လာဟ်သည် လူသားကိုကျွန်ပြု ခိုင်းစားရန် (ဖန်ဆင်း)ပြုစုစီရင်ထားသည်မဟုတ်။ အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းချက်အမိန့်၊ ဥပဒေသကို လိုက်နာကျင့်သုံး ရန်သာ ပြုစုထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရှေ့ပိုင်းက ရှင်းလင်း ပြခဲ့ဖြစ်သည်။

عَبْدٌ သည် အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဥပဒေသကို လိုက်နာ၊ နာခံသည့်အနက် ကုရ်အာန်၏ အာယသ် များကပင် ဖွင့်ဆိုပုံကို ကုရ်အာန် (၂၃:၄၇)တွင် တမန် တော်မူဆာ(အ)နှင့် တမန်တော်ဟာရွန်(အ)တို့က ဖိရ်အောင်နှင့်တကွ သူ၏ပြည်ဝေလျှ်အာဏာပိုင်အစု အဝေးအား အလ္လာဟ်ပြစနစ်ဖက်သို့ ဖိတ်မန္တကပြု သောအခါ ဖိရ်အောင်တို့ဖက်က တုံ့ပြန်ပြောကြားပုံကို (၂၃:၄၇)တွင်-

فَقَالُوا نُوْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عِدَاؤُونَ

ဘာ-တို့များလို သူတို့က လူသားနှစ်ယောက် လည်းဖြစ်ပြီး၊ သူတို့ရဲ့ တစ်မျိုးသားလုံးက တို့ရဲ့

အမိန့်ကိုနာခံရသူတွေ ဖြစ်နေပါလျက် တို့ကသူတို့ကို (တမန်တော်များအဖြစ်) ယုံကြည်ကြရမလား။

They said; shall we believe in two men like ourselves? And their people are obedient to us. (23:47)

ထို့ကြောင့် وَعِدُوا-မှာ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာသူများဟု အနက်ဆောင်နေ၏။ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်၊ ကိုးကွယ်နေသူများအနက် မရချေ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူ မုအ် မင်န့်တို့သည် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အမိန့် ဥပဒေသ (ကုရ်အာန်)ကို နာခံလိုက်နာရပါသည်။ အလ္လာဟ်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပူဇော်ပသ ကန်တော့ခြင်း ပြုရမှာမဟုတ်။ ဤအချက်ကို ရှေ့ ပိုင်းက ကုရ်အာန် (၁၈:၂၆၊ ၁၈:၁၀၊ ၁၂:၄၀) တို့ တွင်လည်း ရှင်းပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်ပြစနစ်ကို လက်မခံခြင်းဆိုသူ ကာ ဖိရ်နှင့် အလ္လာဟ်ပြစနစ်ကိုလက်ခံယုံကြည်သူ ‘မုအ် မင်န့်’တို့၏ကွာခြားချက်မှာလည်းအလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းသောအညီ မိမိတို့၏ လူ့ဘဝအရေးကိစ္စ အဝဝကို စီမံ၊ စီစဉ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပြု၊ မပြုအ ပေါ်၌ သာတည်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၅:၄၄)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

اَللَّهُ အလ္လာဟ် ထုတ်ပြန်ပို့ချသောအရာ (ကုရ်အာန်)နှင့်အညီ မိမိတို့၏လူ့ဘဝ အရေး ကိစ္စအဝဝကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုလုပ်သူတို့သည် နဝုကာဖိရ်များ သာဖြစ်သည်။

Mind it ! Those who do not decide their affairs according to what Allah has revealed (i.e. the Quran) they are the ones who, in fact, are the Kafirren. (5:44)

အလ္လာဟ်သည် မုအ်မင်တို့အား حَكْم (ခေတ်သုံး စကားလုံးတွင် حَكُومَة) မုအ်မင်တို့၏ လူ့ဘဝစနစ်

ဇယားကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမှာ-

- (၁) ဒီးနီကို အခိုင်အမာတည်ဆောက်ရန်
- (၂) အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုသာ လိုက်နာရန်
يَعْبُدُونَنِي

ကုရ်အာန်(၂၄:၅၅)

- (၃) အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အခြားတစ်စုံတစ်ခုကိုမျှရောယှက်၊ တွဲဖက်ခြင်း အလျှင်းမပြုကြရန်။

لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا

ကုရ်အာန် (၂၄:၅၅)တို့ဖြစ်သည်။

عبادة အီဘာဒတ်သည် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပူဇော်မှုအနက်ကို ဆောင်လျှင် မိမိတို့၏စနစ်တည်ဆောက်ရပ်တည်ရန် သီးခြားနေရာဌာန၊ ဒေသမလို၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပူဇော်မှုကို မည်သည့်နေရာမည်သည့်အချိန် မည်သူ၏အစီအမံဆောင်ရွက်အုပ်ချုပ်မှုအောက်၌မဆို ပြုလုပ်နိုင်၏။ အလ္လာဟ့်ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဥပဒေသကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် သီးသန့်နေရာဌာန၊ ဒေသဌာန ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

عِبَادٌ (တစ်ကိန်း)

၎င်း၏အများကိန်းမှာ عِبَادٌ (သို့) عِبِيدٌ ဖြစ်၏။

عِبَادٌ (တစ်ကိန်း)

၎င်း၏အများကိန်းမှာ عِبَادٌ (သို့) عِبِيدٌ ဖြစ်၏။

လိုက်နာရိုတျူး၊ နာခံပိပြားခြင်းအနက် ရှိစမြဲ

- (၁) ကုရ်အာန် (၂၃:၄၇)တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း عِبَادٌ ၏အနက်မှ အမိန့်နာခံသူ
- (၂) ကုရ်အာန် (၂၆:၂၂)တွင် عِبَادٌသည် ကျေးကျွန်ပြုသည့် အနက်ဆောင်၏။
- (၃) ကုရ်အာန် (၂:၁၇၈)တွင် عِبَادٌ ၏အနက်သည် ကျေးကျွန်ဟုရသည်။
အထက်ပါအချက်အလက် သုံးမျိုးစလုံးတွင်

د ب ع ၏ မူလအနက် اطاعة လိုက်နာခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အတိုင်းအတာအမျိုးမျိုးကို တွေ့ရ၏။

عِبَادٌ ၏ အနက်တွင် تَدَلُّ (နိမ့်ချ၊ ပိပြား၊ ဝပ်စဉ်းခြင်း)အထိတိုင်ရောက်ရှိသွား၏။ ဆိုလိုသည်မှာ လိုက်နာ၊ နာခံရာမှ တဖြည်းဖြည်းနိမ့်ချ၊ ပိပြား၊ ဝပ်စဉ်းရာမှ အားထားကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ပူဇော်ပသသည့် သဘောသို့ ကူးပြောင်းသက်ဆင်းပြီး عِبَادَةٌ ကိုပါပူဇော်၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း(worship)အထိ ရောက်ရှိကောက်ယူကြသည်။ ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၂၆:၇၁)တွင်-

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظُرُ لَهَا عَافِيَةً

လူတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုပ်ထု(images)များကို အားထား၊ ကိုးကွယ်၊ ဆည်းကပ်ကြကုန်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

ပြင်ပတွင် ရုပ်ထုအသွင်သဏ္ဍာန်ဖြင့် တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ‘နတ်ဘုရား၊ သူတော်စင်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများကို ဦးချ၊ ဝပ်တွား၊ ရိုက်ချိုး၊ လေးမြတ်နေသည်။ အချိန်တစ်ချိန်တည်းတွင် စိတ်နှလုံးအသိဉာဏ်မှ မိမိ၏ကောင်းကျိုးကို ကေနိပြုပေးနိုင်သောအရှင် အဆိုးကိုဖယ်ရှားနိုင်သောအရှင်အဖြစ် အားထားဆည်းကပ်ကြကုန်၏။ ဤသို့တွင် စွဲယူယုံကြည်မှု ထားရှိကြသူတို့သည် ယင်းအရှင်မှလာဘိလာဘာများ မျှော်လင့်၏။ အောင်မြင်မှုအတွက် တောင်းဆိုရင်း ခယ၊ ဝပ်စင်း၊ ဦးချ၏။

အရဗီဘာသာ၏ အသုံးအနှုန်းတွင်-

عِبَادٌ ، عِبَادٌ -မနှစ်မြို့၊ ရွံရှာ၊ မုန်းတီးသည်။

Dislike, disgust, hate

ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုးဖြင့် ကုရ်အာန် (၄၃:၈၁) တွင်-

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَانِ وَلَدٌ فَآتَانَا وَلٌ لِّلْعَالَمِينَ

(အို-တမန်) အကယ်၍ ရဟ်မာန်ရှင်ထံမှာ သားတော်တစ်ပါးတစ်လေးများ ရှိခဲ့မည်ဆိုလျှင် အကျွန်ုပ်သည် ရွံရှာ၊ မုန်းတီးသူများအနက်မှ အရင်ဆုံး၊ ရွံရှာ၊

မုန်းတီးသူဖြစ်မည်ဟု သင်ကြေငြာအသိပေးပါ။

عَبْدٌ (ဆိုလျှင်) အမိန့်နာခံသည်။ လိုက်နာသည် ထိုအခါ အကယ်၍ ရဟ်မာန်ရှင်၌ သားတော်တစ်ပါးတစ်လေများရှိခဲ့လျှင် အကျွန်ုပ်အရင်ဆုံး အမိန့်နာခံသူဖြစ်အံ့။

ရဟ်မာန်ရှင် (အလ္လာဟ်)ထံ၌ သားတော်ရှိဖို့ဆိုသည်မှာ လုံးဝဖြစ်နိုင်စရာအကြောင်းအလျှင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် ယင်းသားတော်ကို အမိန့်နာခံစရာလုံးဝမရှိနိုင်။

عَبْدٌ ، عِبَادَةٌ စာလုံးကို ကုရ်အာန်တွင် သုံးနှုန်းရာတွင်-

(၁) အလ္လာဟ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဖော်ပြပါက ယင်း၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ-အလ္လာဟ်၏ပြဌာန်းချက်အမိန့် ဥပဒေသကို လိုလိုချင်ချင် ကျေကျေနပ်နပ် လိုက်နာရိုကျိုးပြီး အဆုံးစွန်းတိုင် အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်းခံစားရန်ဖြစ်သည်။

လိုက်နာ၊ ရိုကျိုးလိုသည့် စိတ်ဆန္ဒကို ကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ထင်ရှားသော အသွင်သဏ္ဍာန်တစ်ခုကို ဆောင်ယူတတ်စမြဲဖြစ်သည်။ သာဓကအားဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို ကိုင်းညွတ်နိမ့်ချမှုကို မသိစိတ်(Sub-consciousness, لا شعور)မှ ထွက်ပေါ်လာပြီး စိတ်ဆန္ဒ၏ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုကို ကုရ်အာန်တွင် ညွှန်းဆိုထားခြင်းကို လူမှုအစုအဝေးကိစ္စတစ်ရပ်အဖြစ် (الصلوة) ဆွလားသ်၏ နေ့စဉ်အစုအဝေးတွင် လည်းကောင်း (الحج)ဟဂျ်အစုအဝေးတွင်လည်းကောင်း အနည်းငယ်တွေ့ရ၏။

အလ္လာဟ်၏ပြဌာန်းချက်အမိန့်၊ ဥပဒေသကို ရိုကျိုးလိုက်နာကျင့်သုံး ဦးထိပ်ပန်ဆင်မှုကို တစ်ညီတညွတ်တည်း လက်ခံကြကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြ၏။

ကုရ်အာန် (၂:၁၃၁)တွင်-
أَسْلَمْتَ لِلرَّبِّ الْعَالَمِينَ...

ကျွန်တော် လက်ခံ၏။ ကျွန်တော် မိမိ၏စိတ်၊ အာသာဆန္ဒအားလုံးကို လက်နက်ချစွန့်လွှတ်ပြီး

အရှင်၏ပြဌာန်းချက် ဥပဒေသကို လက်ခံ၊ လိုက်နာကျင့်သုံးပါ၏ ဆိုသည့် အနက်နှင့် ကုရ်အာန်(၂:၁၃၂) တွင်-

نَعْبُدُكَ وَالْهَيْكَلُ وَالْأَبْنَاءُ وَإِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَالْهَارُونَ وَآلِهِمْ سَلَامٌ عَلَيْهِمْ

တစ်ပါးတည်းသောအရှင် (အလ္လာဟ်)၏ ပြဌာန်းချက်ကိုသာ ရိုကျိုးလိုက်နာပါ၏။ အနက်တူ သုံးထားသည်ကိုတွေ့ရ ၏။

အလားတူ ကုရ်အာန် (၂:၁၃၆)တွင် -
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ နှင့် (၂:၁၃၈)တွင်
وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ (၂:၁၃၉)တွင်-
وَنَحْنُ لَهُ مَخْلُصُونَ အလားတူ အနက်များဖြင့် သုံးနှုန်းထား၏။

(၂) တွာဂူဟ်(طُغُوْت)နှင့် ရှိုင်သွာန် (شِبْطَان) တို့ကို တွဲ၍ထားလျှင် လူသား၏အာသာဆန္ဒအတ္တ၊ လိုအင်အတွေးအခေါ်တို့ကို လိုက်နာရိုကျိုးကျင့်သုံးခြင်းအနက်ရ၏။ ၎င်းတို့တွင် အာဏာရှင်၊ ချုပ်ချယ်သူများနှင့် ဘာသာသာသနာကို အကြောင်းပြုပြီး လူသားတို့အပေါ် ချယ်လှယ်ချုပ်ကိုင် နိုင်ထက်စီးနင်း ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ထုတ်သူ လူတန်းစားများလည်း အကျိုးဝင်၏။

(၃) ရုပ်ဝတ္တုအသွင်ညွှန်အမျိုးမျိုး နတ်ဘုရားနတ်ဒေဝါတို့နှင့် عِبَادَةٌ အိဘာဒတ်အတူတူသုံးနှုန်းထားခြင်းတွင် လူသားတို့၏ ကြောက်စိတ် မျှော်လင့်စိတ်တို့မှ အကာအကွယ် အားကိုးအားထားရရှိရေးအတွက်ယူဆတွေးခေါ်လက်ခံထားသည်။ ကိုးကွယ်အားထားစရာများဖြစ်၏။

(၄) عِبَادَةُ الرَّحْمَنِ ရဟ်မာန်ရှင် (အလ္လာဟ်)၏ ပြဌာန်းချက် ဥပဒေသကို ရိုကျိုးလိုက်နာသူများ ဖြစ်ပြီး ကိုယ်စိတ် နှလုံးအားလုံးဖြင့် အရှင်မြတ်၏စနစ်ပေါ်စိုက်ထူ၍ ဘဝကို တည်ဆောက်ထားသူများဖြစ်၏။ ယင်းသူတို့၏ လိုရင်းတိုရှင်း ယုံကြည်ချက် အနှစ်သာရ

မှာ ကုရ်အာန် (၁:၄)တွင် ဖော်ပြထားသည်-
ايٰٓك نعبد

အရှင်၏အမိန့်ပြဌာန်းချက် ဥပဒေသကိုသာ ကျွန်တော်မျိုး/မတို့ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်ရိုက်ချိုးလိုက်နာ ကျင့်သုံးပါ၏။ မိမိ၏ရိုက်ချိုးမှုအသိစွမ်းပကားအလုံးစုံကို အရှင်ပြဌာန်းချက်နှင့်အညီ အသုံးပြုစေစား၍ ရာသက် ပန် မိမိဘဝကို စူးစူးစိုက်စိုက် တည်ဆောက်လျှက်ရှိနေ ပါသည်။ (အို- အရှင်)ဟု အနက်ရ၏။

اجتماعات الصلوة တွင် သက်ဝင်ယုံကြည်သူ ‘မုအ်မင်န်’တို့သည် စုပေါင်းညီညာစွာဖြင့် တစ်စိတ် တစ်လက်တည်း الله اكبر (အရှင်၏ပြဌာန်းချက်ဖြစ် သော လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်သည် လူလုပ်အခြား ခြားသောဝါဒ၊ လမ်းစဉ်အတွေးအခေါ်များထက် အထွတ်အထိပ်အကျဆုံး ပမာနအကျဆုံး လူ့ဘဝ တည်ဆောက်ရေးစနစ်ဖြစ်သည်) ဆိုသည့် ‘ကြေးကြော် ထုတ်ဖော်ကြေငြာချက် အတိုင်း လူ့ဘဝ၏လှုပ်ရှားမှု များဖြစ်သောထိုင်၊ ထ၊ ကိုင်းညွတ်၊ ဦးထိပ်ပန်ဆင် ခြင်းစသည့် ကဏ္ဍတိုင်းတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဌာန်းချက်ကို စုပေါင်းပြီး ညီညာဖျဖြေ၊ အတူတကွ ကျင့်သုံးနေကြကြောင်း သရုပ် သဏ္ဍာန်၊ ကိုယ်နေ ဟန်ဖြင့် ထုတ်ဖော်ပြသကြရုံမက မိမိတို့၏ဘဝ တစ်လျှောက် ထွက်သက်ဝင်သက်နှင့် အသက်ရှူ အသက်ရှင် လှုပ်ရှားရှင်နေသမျှ (၂:၁၃၂) အလ္လာဟ် ဥပဒေနှင့်အညီ ရှင်သန်နေထိုင် လှုပ်ရှားနေကြ ပါသည်။ ဤသို့ အရှင်အမိန့်ပြဌာန်းချက် ဥပဒေကို လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ရန်သာ ရည်ရွယ်၍ လူသားနှင့် ဂျင်နီတို့ကို ငါအရှင်စီရင်၊ စီမံပြုစုပျိုးထောင်ဖြစ်တည် ပေါ်ပေါက်ထင်ရှားစေထားသည်။ (၅:၅၆)ကို လက်တွေ့ဘဝဖြင့် သက်သေထူ ဘဝတည်ဆောက် လျက်ပါဆိုသည့်အနက် အမိပွယ်ဆိုလိုရင်းအနှစ် သာရပင် ဖြစ်သည်။

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဌာန်းချက်ဥပဒေသကို ပြည့်စုံစွာလိုက်နာကြသူတို့သည်” အောက်ပါအကျိုး

ကျေးဇူးများကို ခံစားကြရပါမည်ဟု ကုရ်အာန်ကအခိုင် အမာ လမ်းညွှန်ချက် အာမခံချက်ပေးထားသည်။

- (၁) ဤလောကသက်တမ်းတွင်ပင် ဂျန္နုသ်သုခ ချမ်းသာအနေအထားသို့ ရောက်ရှိနိုင်ကြ မည်။
- (၂) မိမိတို့၏ نفس ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး များကို မြှင့်တင်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။
- (၃) ဤလောကသက်တမ်း၌ ရရှိထားလိုက်သော نفس ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၏ အတိုင်းအတာ နှင့်အမျှ နောင်အနာဂတ်(အာဒီရဟ်)၌ မြင့်မားသော တိုးတက်မှုအဆင့်ကို ရယူနိုင် မည်။

ထို့ကြောင့် လူတိုင်း လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၊ လူမှု လူ့ဘောင် ရှိသူတို့သည် “အလ္လာဟ်ပြဌာန်းချက်ကို လိုက်နာခြင်းတည်းဟူသော တန်ဖိုးအမြင့်မားဆုံးသော စံချိန်စံညွှန်းကို မိမိတို့အပေါ် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သတ်မှတ်ပြဌာန်းရန် (Self-imposed Restrictions) လိုအပ်၏။ မိမိ၏ပြင်ပမှ တစ်ခုခုသော မည်သည့် အင်အားကြွေကမ္ဘာမှ သတ်မှတ်ပြဌာန်း ပေးနိုင်ခြင်းမျိုး လုံးဝမရှိပါ။

လူ့အသိဉာဏ် မဖွံ့ဖြိုးမီအချိန်ကာလ ရှေးပဝေ သဏီက လောကစကြဝဠာကြီး၏ အကြောင်းအကျိုး အကောင်းအဆိုးကို အနေအထားအမှန်အတိုင်း သိရှိ နိုင်စွမ်းမရှိမီက သဘာဝလောကကြီး၏ လှုပ်ရှားမှုတို့ ကိုတွေ့မြင်ကြုံကြိုက်ရတိုင်း တန်ခိုးရှင် နတ်ဘုရား ပယောဂ၊ အမှောင့်ပယောဂတို့ဟု ထင်မြင်ယူဆပြီး အားကိုး ပ၊ သ၊ ယဇ်ပူဇော်၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း (worship)သဘောတို့ဖြင့် အရှင်ကြီးငယ်များ ကျေနပ် နှစ်သက်၊ သဘောကျအောင် ဆီမီးတို့ဖြင့် ချီးမြှင့်ခြင်း အနက်သဘောမျိုး عبادتအိဘာဒဟ်တွင် လုံးဝမရှိပါ။ အထူးသဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက် အသုံးမပြု ပါ။ الله سبحانهအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အထက်ပါ ပူဇော်ပသ ကိုးကွယ်ခြင်းမျိုးနှင့် လုံးဝကင်းစင်၏။

فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِيْنَ

အလ္လာဟ်သည် အမှန်တကယ်ပင် အနန္တ စကြဝဠာ၏ ရိုဂ္ဂိသမျှအရာအားလုံး (အားလုံး)တို့၏ လိုလားတောင့်တမှုများမှ လုံးဝ(လုံးဝ)ကင်း၏။ စင်ကြယ်၏ (၂:၉၇)

Allah does not stand in need of anything in all the worlds. (3:97)

ع د ل

الْعِدْلُ ကုန်တင်တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် (ကုလားအုတ်)၏ ဘေးနှစ်ဘက်တွဲလောင်းချ၊ တင်ထားသော ဝန်ထုပ်များ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် အလေးချိန်ညီညီ ညာညာ ရှိနေသည့် ဝန်ထုပ်များ

Either of the two balanced halves of a load carried by a beast of burden. (e.g. camel)

အထက်ပါသာဓကမှ ညီညာမျှတနေခြင်း၊ ဟန်ချက်ညီခြင်း It means balance, Equilibrium.

عَدَّلَ الْمِيزَانَ ချိန်ခွင်ကို ညီညာအောင်ညှိသည့် ချိန်ခွင်ကိုက်ညီသည်။ To balance, rectify, set in order, adjust .

فَاعْتَدِلْ ပုံစံ(၈) ဤသို့ဖြင့် ချိန်ခွင်သည် ဟန်ချက်ညီသွားသည်။ To be straight, even, balanced.

مُعَادَلَةً ပုံစံ(၃) ညီညာမျှတ ဟန်ချက်ကျအောင် အပြန်အလှန် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ညှိသည်။ Counter-balance, equate, match.

الْعِدْلُ، الْعَدْلُ، الْعَدْلُ စံနမူနာ၊ ပုံစံခိုင်းနှိုင်းစရာ အလားတူ တန်းတူရည်တူ Standard, example, pattern, model, allegory, peer

اعْتَدَلَ အလယ်အလတ် မျှချေကြား အခြေအနေ

Moderateness, proportion, equinox, symmetry.

ညီညွတ်မျှတ အချိုးအစားကျနာ၊ ဟန်ချက်ညီနေခြင်းကို ကုရ်အာန် (၈၂:၇)တွင်-

فَعَدَّلَكَ

အလ္လာဟ်သည် အသင်(လူသား)ကို (စီရင်ပြုစု ဖြစ်တည်ထားခြင်း၌)ညီညွတ်မျှတ၊ အချိုးအစားကျအောင် ပြုလုပ်ထားသည်။

အကြောင်းအရာကိစ္စတစ်ရပ်၌ ထိုက်တန်သော တန်ဖိုး တန်ရာတန်ကြေး ညီမျှသောအဖိုးအခနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၅:၉၅)တွင်-

...وَأَوْعَدَلْ ذَلِكَ صِيَامًا...

တူညီ ထိုက်တန်သော ညီမျှသော ဥပုသ်စောင့်ခြင်းပြုရန်

عَدَّ လျော်ကြေးအဖြစ် အနက်အဓိပ္ပာယ်ရပုံကို ကုရ်အာန် (၂:၄၈)တွင်-

لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ

၎င်းထံမှ ညီမျှသောအရာ (ဝါ) အဖိုးအခ(သို့မဟုတ်) လျော်ကြေးမယူပါ။ ထပ်မံ၍ (၆:၇၀)-

وَأَنْ تَعْدِلَ كُلُّ عَدْلٍ

အကယ်၍ တစ်မျိုးစီတစ်မျိုးစီအတွက် အဖိုးအခ လျော်ကြေးပေးလျှင်

ကုရ်အာန် (၄၉:၉)တွင် عَدَّ တရားမျှတခြင်း တရားမျှတစွာ ဆက်ဆံခြင်းနှင့်အတူ قَسَطٌ ဆိုသည့် စကားလုံးကိုပါ တွဲသုံးထားသည်။ قَسَطٌ ၏အနက် ထူခြားမှုရှိ၏။ عَدَّ အားလုံးကို မျှမျှတတ၊ ညီညီညွတ်ညွတ် တရားသဖြင့် ဆက်ဆံပြုမူခြင်းဖြစ်သည်။ قَسَطٌ ၏အနက်မှာ အပိုင်းလိုက်၊ ကဏ္ဍတစ်ခုချင်း အလိုက် အပြန်အလှန် ညီမျှညီညာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဇနီးမယားတစ်ယောက်ထက် ပိုသော ကိစ္စများတွင် တစ်ယောက်ချင်း၏ တာဝန် ဝတ္တရားများနှင့် အခွင့်အရေးများတွင်ပါ ညီညွတ်မျှတမှု ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို قَسَطٌ ဟု အနက်

အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

မုအိမင်များအနက် အုပ်စုနှစ်စု မသင့်မြတ်ဖြစ်နေလျှင် ညှိနှိုင်းပြေလည်သင့်မြတ် ညီညွတ်ကောင်းမွန်ရေး **عَدْلٌ** (အဒိလ်)ပြုလုပ်ပေးကြကုန် ဒီထက်မက ၎င်းတို့အသီးသီး တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် အခွင့်အရေးများ ရရှိခံစားရေးတွင်လည်း မျှတညီညာအောင် အပိုင်းလိုက် ကဏ္ဍအလိုက်ပြုပေးရန် ကုရ်အာန် (၄၉:၉) -

فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۖ

သူတို့နှစ်အုပ်စုအကြားတွင် တရားမျှတအောင် သင့်မြတ်ပြေလည် ညီညွတ်အောင် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေးကြပါ။ ၎င်းပြင် သူတို့၏တာဝန်ဝတ္တရားများ ထမ်းဆောင်ခြင်း အခွင့်အရေးခံစားခြင်းတို့တွင်လည်း ညီညွတ်တရားမျှတအောင် အပိုင်းလိုက်ဆောင်ရွက်ပေးပါ။

Make peace between them with justice and be fair and just in administrating their responsibilities and opportunities.(49:9)

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

(လူတို့၏ ပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းပေးရာတွင်၊ တာဝန်ဝတ္တရားထမ်းဆောင်ခြင်းနှင့် အခွင့်အရေးခံစားခြင်း ကိစ္စများအထိ (အသေးစိတ်ကအစ) မျှတညီညာတရားဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးသူတို့ကို အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် ချစ်ခင်နှစ်သက်တော်မူသည်။

Allah loves those who are fair and just in admonishing the responsibilities and opportunities of all parties concerned.

ကုရ်အာန် (၁၆:၉၀)တွင် **عَدْلٌ** (အဒိလ်)နှင့်တွဲ၍ **إِحْسَانٌ** (အိဟ်ဆာန်) စကားလုံးကိုပါ အတူတွဲ၍ ဖော်ပြသုံးနှုန်းထား၏။

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

(လူတိုင်းအပေါ်) **الْعَدْلُ** (အဒိလ်) တရားမျှတမှု ရှိရန်နှင့် **إِحْسَانٌ** အိဟ်ဆာန် လူတို့၏ အားနည်းချက် ပျော့ကွက်ဟာကွက်၊ ချို့ယွင်းချက်များ ပပျောက်

သွားစေရန်လိုအပ်သည့်အရာများကို ဖြည့်တင်းပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပေးရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

Allah enjoins DO justice to All and make good the deficiencies of others.(16:90)

'Adel' means justice, but not merely the justice dispensed by the court; it covers justice in all spheres of life.

Ihsan means compensating a person for his deficiencies and thus restoring his disturbed equilibrium.

ကုရ်အာန် (၆:၁၅၁)တွင် အလ္လာဟ်ဥပဒေများ၏ မှန်ကန်ခြင်းကို မယုံကြည်သူသည် အခြားအင်အား ပုဂ္ဂိုလ်စနစ်ဇယားများကို အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ်စနစ်ဖြင့် အစားထိုး၍ တန်းတူရည်တူပြုထားကြကြောင်း ဖော်ပြထားပုံမှာ -

وَهُمْ رَءِيفٌ يَعْدِلُونَ

လူတို့သည် သူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ကို အခြားအရာ (လူပုဂ္ဂိုလ်စနစ်ဇယား)များဖြင့် တန်းတူရည်တူ အစားထိုးထားကြကုန်သည်။

People set up peers to their sustainer. (Allah).

လမ်းမှန်မှနေ၍ တစ်ဖက်တိမ်းစောင်းရောက်သွားခြင်းကို **الطريق العدل**ဟု ဆိုပြီး ကုရ်အာန် (၂၇:၆၀) တွင် -

بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ

သူတို့သည် လမ်းမှန်မှ တစ်ဖက်သို့ တိမ်းစောင်းရောက်ရှိသွားကြသည်။

ကုရ်အာန်ပါ လူမှုဥပဒေများနှင့်အညီ လူမှုဘဝကိုတည်ဆောက်ရာတွင် **عدل**နှင့် **احسان** အပေါ်အခြေပြုတည်ဆောက်ကြရမည်။ ဤသို့ဖြင့် ယင်းလူမှုအသိုင်းအဝန်းရှိ လူတိုင်းမိမိ၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုအတွက် အပြည့်အဝ အစားပြန်ပေးခြင်းခံရမည်။ တစ်ယောက်မှ အခြားတစ်ယောက်ပေါ် မတရားမှု

မပြုရ။

عدل အဒိလ်၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ တရားမျှတခြင်းကိုဆောင်၏။ တရားဥပဒေရုံးမှ ပြဋ္ဌာန်းဆုံးဖြတ်သည့်တရားမျှတခြင်းကိုသာ ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ လူ့ဘဝကဏ္ဍ၏ ရှိရှိသမျှအားလုံးတွင် ထားရှိရမည့် တရားမျှတခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။ တရားမျှတမှုရှိသည့် အခြေအနေတွင် လူတိုင်းသည်မိမိရသင့်ရထိုက်သည့် ဝေစုဝေပုံကို အပြည့်အဝရရှိခံစားခွင့်ရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ရသင့်ရထိုက်သည့် ဝေစုဝေပုံဆိုသည်မှာ စီးပွားရေးနယ်ပယ် သုံးသဘောတရားမျှသာ မဟုတ်ပဲ၊ ‘လူတစ်ဦးဖြစ်နေခြင်းကြောင့် လူ့အခြေခံအခွင့်အရေး ဟူသမျှကို အပြည့်အဝရရှိခံစားရမှသာ တရားမျှတခြင်းဖြစ်နိုင်မည်။ ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် عدل အဒိလ်ကို အထူးပြုပြဋ္ဌာန်း၏။ عدل အဒိလ်ကို တည်ဆောက်နိုင်မှ ကုန်အာန်နည်းကျလူမှုဘဝတစ်ရပ်လုံးကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

عدل Adl means justice but not merely the justice dispensed by the courts; it covers justice in all spheres of life. Justice signifies the condition when every individual gets what is due to him economically but all the fundamental right that belong to him by virtue of his being a human being. The Qur’an laid great stress on ‘Adl, and the establishment of ‘Adl is ultimate and of the Qur’anic Social Order.

ကုန်အာန်သည် လူ့အသိထက်ပိုမိုသာလွန်သည့် အသိထူးတစ်ရပ်ကို ပေးထားပြန်သေးသည်။ ‘အဒိလ်’ တရားမျှတခြင်း၏အထက်တွင် အိဟ်ဆာန်ဆိုသည့် အဆင့်တစ်ဆင့်ကို ပြဋ္ဌာန်းထားပြန်သည်။ အိဟ်ဆာန် ၏ အနက်မှာ လူတို့၏ အားနည်းချက် ပျော့ကွက် ဟာကွက်များကို ဖြည့်တင်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရရှိ၏။ ဤသို့ထပ်ဆင့်ပြုလုပ်ပေးမှသာ ယိုယွင်းပျက်ပြားနေသည့် လူ့ဘဝ၏ထောင့်စုံအသေး

စိပ်အားနည်းချက်များ တောင့်တင်းအားပြည့်ဖူလုံလာနိုင်မည်။ စီးပွားရေး ရှုထောင့်မှသုံးသပ်လျှင် တရားမျှတမှုဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦး၏ ‘လုပ်အား’ နှင့် ကိုက်ညီသည့် လုပ်အားခကို အပြည့်အဝခံစားရရှိနိုင်ရေးပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပြည့်စုံဖူလုံခြင်းမရှိသော လူလုပ်စနစ်များကြောင့် ဝင်ငွေနှင့်လိုအပ်ချက်များကို မဖြည့်ဆည်းမဖူလုံသည့်ကွာဟချက်ကြီးကို တွေ့ရစမြဲဖြစ်၏။ ယင်း ‘ကွာဟ’ ချက်ကို အပြည့်အဝဖြည့်ဆည်းဖြည့်တင်းပေးရန် လိုအပ်လှသည်။ ယင်းကွာဟချက်ကို အပြည့်အဝ ဖြည့်ဆည်းဖြည့်တင်းပေးလိုက်ခြင်းကို ‘အိဟ်ဆာန်’ احسان ဟု ခေါ်၏။ ‘အိဟ်ဆာန်’ သည် လူတစ်ဦးစီကို ဘဝလိုအပ်ချက်များ (ဝါ) အားနည်းချက်ပျော့ကွက်ဟာကွက်များကို ဖြည့်ဆည်းဖူလုံပြည့်ဝစေသည်သာမက လူမှုရေးစနစ်ကြီးတစ်ရပ်လုံး အချိုးအစား ဟန်ချက်ကို တည်တံ့ခိုင်မာတောင့်တင်းစေပါသည်။

The Qur’an enjoins not only ‘adl but also ihsan, which means compensating a person for his deficiencies and thus restoring his disturbed equilibrium.

From the economic point of view for instance, justice demands that every individual should receive the full products of his labours. But if it is found that this will not suffice for his needs, the gap between his earnings and his needs ought to be filled; this is called ihsan. Ihsan not only helps to restore the equilibrium of the person concerned but also to maintain the balance of the social system.

عرف

الْعَرَفُ အနံ့အသက်၊ ရနံ့.
عَرَفْتَهُ ကျွန်ုပ်သူ၏ အနံ့ကိုရသည်။ (၎င်းမှတစ်ဆင့် သူ့ကိုကျွန်ုပ်သိသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

သုတေသီ **راغب** ရာဂိဘိက အရာဝတ္ထုတစ်ခု၏ အမှတ်အသား သင်္ကေတကို လေ့လာဆင်ခြင် စဉ်းစား ပြီး သဘောပေါက်သိမြင်မှု (ရရှိသည်)ကို **مَعْرِفَةٌ** မအိရိဖဟ်၊ **عَرَفْنَا** အိရိဖာန်ဟုခေါ်၏။ ဤသို့သိမြင် သည့် (علم အိလ်မ်၊ အတိအကျ၊ အမှန်အကန်၊ သိခြင်းမျိုး)ထက် အဆင့်နိမ့်၏။ အကြောင်းက **علم**ဖြင့် သိခြင်းကို အလ္လာဟ်အတွက်ပင် သုံး၏။ ဥပမာအားဖြင့် **مُتَعَلِّمٌ** အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သိတော်မူ၏။

(၂:၂၁၆)

الله يعرف ဟုမသုံးပါ။ အကြောင်းက အလ္လာဟ် သည် အရာရာတိုင်း၏ အကြောင်းကို အတိအကျ၊ အမှန်အကန် အပြည့်အစုံသိခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ် သည်။

လူသားသည် အလ္လာဟ်၏အကြောင်းကို အတိအ ကျ၊ အပြည့်အစုံမသိရှိနိုင်။ (အဖန်ဆင်းခံ)ဖြစ်တည် ပေါ်ပေါက်ထင်ရှားနေသော စကြဝဠာနှင့် ၎င်းအတွင်း ရှိပစ္စည်းများအပေါ် ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြည့်ခြင်းဖြင့် အလ္လာဟ်၏ဂုဏ်တော် **صفات** ဆိုဖတ်များကို သဘော ပေါက်သိမြင်နိုင်မည်။ ထို့ကြောင့် လူသားသည် အလ္လာဟ်နှင့်ပတ်သက်၍ **مَعْرِفَةٌ** မအိရိဖဟ် သဘော ပေါက်ခြင်းဟု ပြင်ပလောကတွင် သုံး၏။

မှတ်ချက်။ ကုရ်အာန်ထဲတွင် အလ္လာဟ်အတွက် **معرفة** စကားလုံး အသုံးအနှုန်းလုံးဝမရှိပါ။

عَرَفَ Fragrance, odour
— **عَرَفَ** to aware to perceive, to recognize

ကုရ်အာန်ပြင်ပ အစ္စလာမ်ဘာသာရေးလောက တွင် ပြောဆိုသုံးနှုန်းရေးသားကြသည့် **عارف بالله** အလ္လာဟ်အကြောင်းသိသူတို့ (သူတို့အပြော) အလ္လာဟ် ၏ (اتذات، ပကတိကို) သိရှိကြဟု ဆိုကြ၏။ စကြဝဠာ ကမ္ဘာလောကရှိအရာများကို လေ့လာရှုမြင် သုတေသနပြုခြင်းနှင့် ကုရ်အာန်ပါ လမ်းညွှန်ဖော်ပြ ချက်များအပေါ် လေ့လာဆည်းပူး ဆင်ခြင်စဉ်းစား ခြင်းဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော

နိယာမ၊ ဥပဒေများကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်မှု ရရှိနိုင်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဇာတိ၊ ပကတိကိုမူ လူသားသည် မည်သို့မျှဉာဏ်မမီနိုင်ပါ။ ကုရ်အာန်က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ် ‘အိမာန်’သက်ဝင်ယုံကြည် ရန် ဖိတ်ခေါ်၏။ အလ္လာဟ်အကြောင်းသိရန် မဖိတ်ခေါ် ပါ။

عَرَفَ ، يَعْرِفُ ، مَعْرِفَةٌ ، وَعَرَفْنَا

သူသည်အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို သိရှိသည်။

تَعَارَفُوا—သင်တို့သည် အချင်းချင်းအပြန်အလှန် သိကြသည်။ အသိအမှတ်ပြုကြသည်။

ဤစကားလုံးကို ကုရ်အာန် (၄၉:၁၃)တွင် အမျိုး သမီးနှင့်အမျိုးသား ငါမြတ်သည် သူမမြတ်၊ လူမျိုး တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး၊ မျိုးနွယ်တစ်နွယ်နှင့်တစ်နွယ် ငါ့ မျိုးနွယ်၊ ငါ့လူမျိုးကမှ မျိုးကြီးဆွေကြီး နိုင်ငံကြီးသား သူတော်ကောင်း သူမြတ်လောင်း မျိုးနွယ်အုပ်စုဟူ၍ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်ပြုနေကြခြင်း သည် အရာမရောက်၊ အမှန်တရား ပျောက်နေခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ လူလူချင်းခွဲခြားပိုင်းဖြတ်သည့် ဆိုးကျိုး ဖြင့် လူ့လောကတွင် သတ်ပွဲဖြတ်ပွဲ Genocide ခေါ် မျိုးနွယ်ဖျောက်ဖျက် သတ်ဖြတ်မှုများဖြင့်သာ အဆုံး သတ်နေပုံအတွက် အကောင်းဆုံးအသိတရား ပေးပြီး လမ်းညွှန်နေသည့် ကုရ်အာန် (၄၉:၁၃)တွင်—

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ ۖ

အို—မနုဿလူသားမျိုးနွယ်အပေါင်းတို့ —

ငါအရှင်သည် သင်တို့အား ယောက်ျားတစ်ဦးနှင့် မိန်းမတစ်ဦး(တို့ကိုပေါင်းဖက်စေခြင်းမှ) ပေါက်ဖွားလာ စေပါသည်။ (လူတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ ယောက်ျား(အဖေ) ရော၊ မိန်းမ (မိခင်)ပါ၊ တူညီသောဇီဝဗေဒ၊ မျိုးရိုးဗီဇ နိယာမအတိုင်း တူညီသော အချိုးအစားများဖြင့် ယောက်ျားရော မိန်းမတို့၏ပါဝင်မှုရှိ၏။)

O mankind! surely we have created you from a male and a female.

ۖ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا ۝

သင်တို့အချင်းချင်း အပြန်အလှန် အသိအမှတ် ပြု သိရှိနိုင်ရန် မျိုးနွယ်အုပ်စု လူမျိုးစသည်တို့အားဖြင့် ပေါက်ပွားစေထားခြင်းဖြစ်သည်။

And made you tribes and families that you may know each other.

...إِنَّا كَرَّمَكُم بِعِنْدِ اللَّهِ أَنْتَقَاتُمْ...

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စံချိန်စံညွှန်းအရ သင်တို့ အနက်အမွန်မြတ်ဆုံးသူမှာ အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထား သည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု ဥပဒေများကို အကောင်းဆုံး လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးဆုံးသူသာ လျှင်ဖြစ်သည်။

According to Allah's Norm, surely the noblest of you in sight of Allah is the one who keeps most in view His Laws.

إِنَّا اللَّهُ عَلِيمٌ خَيْرٌ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အကြွင်းမဲ့သိတော်မူ သောအရှင် အကြွင်းမဲ့သတင်းစကားအားလုံး ရရှိနေ သောအရှင်ဖြစ်၏။

Allah is All-knowing, All-Aware. (49:13)

يَعْرِفُونَ (သဘောပေါက်သိမြင်ကြသည်) စာလုံး နှင့်ယှဉ်တွဲ၍ يَنْكُرُونَ (အသိအမှတ်ပြုရန် ငြင်းဆိုကြ သည်) စာလုံးတို့ကို ကုရ်အာန်(၁၆:၈၃)တွင် ဖော်ပြ ထားပုံမှာ -

يَعْرِفُونَ نِعْمَةَ اللَّهِ ثُمَّ يَنْكُرُونَهَا وَكَثُرَ هُمُ الْكَافِرُونَ

လူတို့သည် အလ္လာဟ်၏ ကျေးဇူးတော်များကို သဘောပေါက်သိမြင်ကြပါလျက် အသိအမှတ်ပြုရန် ငြင်းဆိုကြကုန်သည်။ လူတို့အနက်အများစုသည် အလ္လာဟ်ဥပဒေကို မယုံကြည်သွေဖီနေကြကုန် သည်။

They are fully aware that all these boun- ties have been bestowed by Allah, non-the- less, they refuse to acknowledge them.

ကုရ်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာတွင် တွေ့ရ သော بِالْمَعْرُوفِ، الْعُرْفِ ကုရ်အာန်နည်းကျ တည်

ဆောက်ထားသော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတွင် ကုရ်အာန် က ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော လူမှုဘဝကိစ္စရပ်များကို အသိအမှတ်ပြုထားပြီးဖြစ်သည်။ Recognised المعروف အလ်မအ်ရုဖဟ် ဟု ခေါ်သည်။

ဤကိစ္စများတွင် မိမိနေထိုင်ရာ ကာလဒေ သနေရာဌာန အလျောက် ကွဲပြားနေခြင်း ကြောင့် ကုရ်အာန် နည်းကျတည်ဆောက်ထား သော လူမှု ဘဝတွင် သက်ဆိုင်ရာ ကာလ၊ ဒေသ၊ နေရာ၊ ဌာန ယဉ်ကျေးမှု အရပြုလုပ် ဆောင်ရွက် ကျင့်သုံး ရသည့် ကိစ္စရပ်များ သည်လည်း ကုရ်အာန် ပြဥပဒေ နှင့် ဆန့်ကျင် ဖီလာ ဖြစ်မနေစေရန်လိုအပ်သည်။

ကုရ်အာန်ကပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော ဥပဒေနှင့် မကိုက်ညီသည့်လူမှုကိစ္စများကို ကုရ်အာန်နည်းကျ တည်ဆောက်ရန် တာဝန်ရှိသူတို့က အသိအမှတ်မပြု လျှင် ၎င်းကို مُنْكَر ဟုခေါ်၏။

ကုရ်အာန် (၃:၁၀၉)တွင်-

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُوْمِنُونَ بِاللَّهِ...

(သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အွဗ္ဗသ်အစုအဝေးတစ်ရပ် လုံးသည် အလ္လာဟ်၏လမ်းညွှန်ကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံး လိုက်နာနေရုံဖြင့် တာဝန်မကျေပွန်သေးပါ။) သင်တို့ အားလုံးသည် လူသားတို့၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ဆောင်ရွက်ရန်ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်သည်။ သင်တို့ ၏တာဝန်မှာ (၁) ကုရ်အာန်ဥပဒေက အမှန်အကန်ပါ ဟု အသိအမှတ်ပြုထားသည့် ကိစ္စရပ်များကို တိုက် တွန်းနှိုးဆော်ရန် (၂) ကုရ်အာန် ဥပဒေသများက အမှားဟု သတ်မှတ်ထားသော ကိစ္စများကိုတားမြစ်ရန် တို့ဖြစ်သည်။

O Momineen! Your responsibility is not only to follow Allah's guidance yourselves.) You are an Ummah raised for the good of all humanity. Your responsibility is (1) To enjoin what has been recognized to

be right by the Qur'an and (2) To forbid what is considered wrong by the Qur'an.

ع ض و

الْعَضْوُ، الْعَضْوُ (ကိုယ်ခန္ဓာ၏) အစိတ်အပိုင်း၊ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း limb, organ, part of body

التَّعْضِيَّةُ အစိတ်စိတ် အပိုင်းပိုင်း ပိုင်းခြားခြင်း၊ ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာခြင်း၊ သီးခြားခွဲထုတ် လိုက်ခြင်း

الْعَضَّةُ، الْعَضَّةُ (အများကိန်း: عَضُونَ (သို့မဟုတ်) عَضِينَ) အပိုင်းအစ၊ အစိတ်အပိုင်း ယင်းအများ စကားလုံးကိုပင် عَضَّةُဟု သုံးသေး၏။ العاضه ပယောဂဆရာ၊ အောက်လမ်းပညာဆရာ(ပယောဂနှင့် အောက်လမ်းဆရာတို့သည် အသားတုံးများ အရိုးအပိုင်းအစများပေါ်တွင် မိမိတို့၏ပယောဂ အတတ်ပညာတို့ကို စီရင်ကြခြင်းကြောင့် ဤသို့ခေါ်၏။)

ကုရ်အာန် (၁၅:၉၁)တွင်-

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ

(သင်တမန်တော်အား ဆန့်ကျင်သူတို့သည်) ကုရ်အာန်ကို စိတ်ထင်တိုင်း အစိတ်စိတ် အပိုင်းပိုင်း တစ်စီပြုသည်။ ပုံပျက်ပန်းပျက် သေးသိမ်စေသည်။ လုပ်ကြံဖန်တီးထားသည့်အရာဟု သတင်းလွှင့်ကြသည်။ အောက်လမ်းပညာ၊ စုန်းကဝေ မှော်အတတ်၊ ရှေ့ဖြစ် နောက်ဖြစ်စသည့်ပညာအဖြစ် ပြုလုပ်ကြကုန်သည်။

They divided the Qur'an arbitrarily into parts and belittle it, propagating that it was nothing but mere fabrication, sorcery or sooth saying. (15:91)

ع ف و

عَفُوٌّ လွှတ်လိုက်သည်။ စွန့်ပြစ်ထားသည်။ လွှတ်ပေးလိုက်သည်။ to leave, abandon

عَفَاكَ သူ့ကို အပြစ်ဒဏ်မပေးဘဲ လွှတ်ပေး လိုက်သည်။ သွားခွင့်ပြုလိုက်သည်။

ကုရ်အာန် (၂:၁၀၉ တွင် عَفُوٌّ စကားလုံးနှင့် အတူတကွ صَفَحَ စကားလုံးတစ်နေရာတည်းတွင် အတူတွဲသုံးထား၏။ ယင်းစကားလုံးနှစ်လုံးအကြား၌ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကွာခြားမှု အနည်းငယ်ရှိ၏။

(၁) صَفَحَ ကွင်းလုံးကျွတ် လွှတ်လိုက်ခြင်း၊ လုံးဝလွှတ်လိုက်ခြင်း

(၂) عَفُوٌّ ပြောစရာ၊ ဆိုစရာကို ပြောဆိုပြီး လွှတ်ပေးလိုက်ခြင်း

နောက်ထပ် အနက်ဆင်တူနှစ်လုံးမှာ-

(၁) مَغْفِرَةً، غُفْرَانٍ ပြစ်ဒဏ်မပေးမှီ သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ပေးပြီးမှ လွှတ်လိုက်ခြင်းသော်လည်းကောင်း ဖြစ်နိုင်၏။ (صاحب، محيط)

عَفُوٌّ ၏အနက်တွင် ဖယ်ရှားပစ်ခြင်း ပါဝင်သဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးပြီးမှ လွှတ်လိုက်ခြင်းတွင် ပြစ်ဒဏ်၏ သက်ရောက်မှုနှင့် အကျိုးဆက်များကို ဖယ်ရှားပစ်ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

مَغْفِرَةً တွင် ပြစ်မှု၏အကျိုးဆက်များကို ယခင်ကပင် ဖယ်ရှားထားလိုက်သည့်အနက် ပါဝင်၏။

عَفُوٌّ 'ပိုလျှံ' သည့်အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိ၏။

(၁) အဘိဓာန် صغاح عفوالمال လိုအပ်ချက်အတွက် ကုန်ကျငွေနှုတ်ပြီးမှ ပိုလျှံနေသေးသော ငွေပိုငွေလျှံ All that is surplus to your needs.

(၂) اعطيتهم عفوالمال သူတောင်းဆိုခြင်း မပြုမီ ကျွန်တော် သူ့ကို ငွေကြေးပေးလိုက်သည်။

(၃) အဘိဓာန်သုတေသီ အိမ်နုဗာရိစ်ကလည်း اعفوا من الماله သောက်သူများသောက်သုံးပြီး ပိုလျှံကျန်ရှိနေသောရေကို အခက်အခဲအတားအဆီးမဲ့

ရယူနိုင်ခြင်း

(၄) عَفَا سَعْرُ الْبَعِيرِ ကုလားအုပ်အမွေးများ ရှည်လျား လာပြီး အမြောက်အများ အလျှံအပယ်ဖြစ်နေလေပြီ။

(၅) عَفَا عَلَيْهِ فِي الْعِلْمِ သူသည် (အခြားသူထက်) ပညာတွင် သာလွန်နေပြီး နောက်ထပ်ပညာ တိုးပွားမှု ပြုနေသေးသည်။

(၆) عَفَا الصُّوفُ သိုးမွေးကို ပို၍ဖြတ်တောက်ခဲ့သည်။ အထက်ပါနေ့စဉ် သုံးကိုအခြေခံ၍ အနက်ကျယ်ဝန်းပုံ ကို ကုန်အာန်တွင်တွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် عَفَا အနက်မှာ လိုအပ်ချက်ထက်ပိုလျှံနေခြင်းဟုရ၏။

ကုန်အာန်(၂: ၂၁၉)တွင် တမန်တော်အား ကျွန်တော်တို့ အခြားသော “လူသားတို့ ရှင်သန် တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် မိမိတို့၏ ငွေကြေးဥစ္စာပစ္စည်း နှင့် ပိုင်ဆိုင်သောအရာ စသည်တို့ကို မည်သည့်အတိုင်း အတာအထိ ပုံအော ဖွင့်ချပေးထားရမည်နည်းဟု မေးမြန်း စူးစမ်းလေ့လာနေရာ-

وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ

လူတို့က မိမိတို့ ဘယ်အတိုင်းအတာအထိ ပုံအော ဖွင့်ချ ထည့်ဝင်ချီးမြှင့် [قَفْ أَنْ ကွာရာကို လေ့လာပါ။ ရှေးက ပိုက်ဆံ၊ ငွေကြေးထည့်သည့်ပိတ်ကို မပိတ်ဘဲ ဖွင့်ထား ပေးခြင်းအနက်ဆောင်၏။] ကြပါမည်နည်းဟု အသင့်အားမေးကြ၏။

قُلِ الْعَفْوَ

(သင်တို့၏) လိုအပ်ချက်အတွက် နှုတ်ယူထားပြီး ပိုလျှံသောအရာအားလုံး(အတိုင်းအတာ)ကို (ထည့်ဝင် ချီးမြှင့်ကြပါဟု) သင်တမန်တော် အသိပေးကြပြပါ။

They ask you as to how much they should spare for the help of others. Say: all that is surplus to your needs. (2:219)

“လူသားတို့အား ရှင်သန်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရာတွင် တတ်(စွမ်း)နိုင်သူတို့ ဖက်မှ ထည့်ဝင်ချီးမြှင့်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူစည်းမျဉ်း ပင် ဖြစ်သည်။

လူ့ဘောင်တွင်ပါဝင်သူတိုင်း အကျိုးစီးပွား ရှာဖွေ ရာတွင် မဆိုမကပ်အပြည့် အဝအင်အား စိုက်ထုတ်၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရမည်။ မိမိ၏ရရှိငွေမှ လိုအပ်သမျှ ကုန်ကျငွေကို နှုတ်ယူထားပြီး ပိုလျှံငွေအားလုံးကို လူမှုဘဝတွင်နိမ့်ကျပြီး ချည့်နဲ့အားနည်း မပြည့်မစုံ ဖြစ်နေသူတို့အား ဖြည့်ဆည်းပေးမည့် بَيْتُ الْمَالِ လူမှု ကူညီရေးရုံးပုံငွေ (ဝါ) ပရဟိတဆောင်ရွက်ရေး ရုံးပုံငွေ သို့ ထည့်ဝင်ချီးမြှင့်ကြရမည်။ အရင်းရှင်စနစ်တွင် ‘ပိုလျှံငွေ Surplus Money အဖြစ် ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ကုန်အာန်နည်းကျ လူမှုအသိုင်းအဝန်းတွင် ယင်းပိုလျှံ ငွေကိုတစ်ဦးချင်းတွင် သိုလှောင် သိမ်းဆည်းထားခြင်း မပြုဘဲ၊ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကို တာဝန် ယူဆောင်ရွက်မည့် သူများ (စီမံ၊ ကွပ်ကဲရေးကျွမ်းကျင်သူ တာဝန်ခံများ သို့အပ်နှံလိုက်ရမည်ဖြစ်သည်။)

ဤသို့ဖြင့် ငွေပိုငွေလျှံ အတိုင်းအတာအမျိုးအမျိုး ဖြင့်ကျိုကျိုတက်ချမ်းသာကြွယ်ဝနေသူ လူတန်းစားနှင့် စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ပညာမသင်နိုင်၊ ဆေးဝါးမကုနိုင် အိုးမဲ့၊ အိမ်မဲ့ လူတန်းစားနှစ်ရပ်၏ ‘ကွာဟ’ချက်ကို ဆွဲယူပေါင်းစပ်မှုတစေရမည်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့သမိုင်း လူသမိုင်းတစ်လျှောက်လုံးအကြီးမားဆုံးသော လူသား တို့၏ အကျည်းတန်ဆုံးသော ပြဿနာမှာ ‘ဆင်းရဲ ချမ်းသာကွာဟမှုကြီးမားနေခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း’ အထင်အရှား တွေ့မြင်နိုင်၏။ ၎င်းကို ကုစားရန်နည်း လမ်းမှာ ကုန်အာန်တွင် အလ္လာဟ်လမ်းညွှန်ထားသည့် رِبْوِيَّة လူသားအားလုံးတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်မှုစနစ် နှင့်အညီ၊ လူမှုဘဝ လူ့ဘောင်စနစ်ကို တည်ဆောက် ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ရုပ်ပိုင်းလိုအပ်ချက် နှင့်အတူတကွ နာမ်ပိုင်းလိုအပ်ချက်တို့ဖြစ်သော نَفْس ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတို့ပါ မြင့်တက်ဖွံ့ဖြိုးလာမည်မှာ သေချာ၏။

رَبٌّ Rabb means one who enables a thing or a person to grow and develop and

eventually realize all its potentialities; and the process by which a person (or) object thus fulfills Himself is called Rububryyah.

The Holy Qur'an seeks to establish, in accordance with Allah's laws, a social order under which the latent potentialities of every individual can be fully realized. This realization of the individual's potentialities will include the sustenance and growth of his body as well as the fulfillment of his personality. This kind of social system is called the Rabubiyah order and its establishment is the ultimate end-purpose of Islam.

The Qur'an says that this laws is in force in the Universe, mankind should also enforce it voluntarily in their individual and collective social lives.

The process is that every one should earn with hard labour, retain what is needed by him and keep open the surplus for the nourishment of others. (Q. 2:219) In this way all the human beings would get the basic necessities of life and their latent potentialities would be developed to the maximum.

Man is under an obligation to works to his utmost to earn his livelihood, then to keep to himself what he needs and hand over the remainder to his society. The Quran is explicit on this point:

And they will ask you what it is they should give away "Say" "The surplus". (Q: 2:219)

For the same reason, the principle underlying the growth and development of human personality is expressed thus:

- (1) that an individual should work hard and
- (2) earn and produce as much as possible,
- (3) keep that is basically and essential necessary for his own upkeep and of those for whom he is personally responsible, and

(4) give away the rest for meting out the necessities of others in need.

عُكْفُ الْمَعَاذَةِ، الْعَاقِبَةُ (၁) အနာတရ ထိခိုက်မှုမဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်၍ နေခြင်း

(၂) အဖျား၊ အနာရောဂါဝေဒနာမဖြစ်အောင် ကြိုတင် ကာကွယ်မှု ရယူခြင်း

(၃) လူတို့သည် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးကြခြင်း စသည့်အနက် ဆောင်၏။

ع ك ف

عَكَفَ - အလုပ်ကိစ္စတစ်ရပ်၊ ရပ်ဆိုင်းသွားသည်။
- အလုပ်ကိစ္စတစ်ရပ်ကို ပိတ်ပင်တားဆီးထားလိုက်သည်။

عَكَفَ عَلَيْهِ - ၎င်းဖက်သို့ တစ်သမတ်တည်းကိုသွားပြီး မျက်နှာကို အခြားဖက်မလှည့်ဘဲ ထားရှိရသည်။

عَكَفَ - စိတ်အာရုံ၊ သတိကို တစ်စိုက်မတ်မတ် ထားရှိသည်။
- ဦးတည်ချက်ခိုင်မြဲစေသည်။

عَكَفَ الْجَوْهَرَ فِي النَّظْمِ - ပြန့်ကျဲနေသော ပုလဲများကိုကြိုးဖြင့် စနစ်တကျ သီထားသည်။

شَعَرَ مَعَكُوفٌ - ဖြီးသင်စုစည်းချည် နှောင်ထားသော ဆံပင် အထက်ပါ အသုံးအနှုန်းများမှ عَكَفَ၏အနက် အဓိပ္ပာယ်မှာ အကြောင်းအရာ ကိစ္စတစ်ရပ်ကို စုစည်းညီညာခိုင်ခံ့ပြီး စနစ်တကျဖြစ်အောင်ထိန်းညှိဆောင်ရွက်သည်ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ထွက်၏။
“တားဆီးပိတ်ပင်” သည့်အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို

ကုရ်အာန် (၄၈:၂၅)တွင်-

وَالْهَدَىٰ مَعَكُونَا

(‘ဟရို’ကိစ္စလာရောက်သူများအတွက်) ယူဆောင် လာသော သားကောင်ကို ပိတ်ပင်တားဆီးလိုက်သည်။

နေရာဌာနတစ်ခုတွင် အမြဲအတည်နေထိုင်သူ အမြင့် ကုရ်အာန် (၂၂:၂၅)တွင်-

...وَالْمَسْجِدَ الْخَرَامَ الَّذِي جَعَلْنَاهُ سَوَاءً
الْعَٰكَفِ فِيهِ وَالْبَادِيَ ...

ရီသေလေးမြတ်အပ်သော ကျောင်းတော်ကို လူသားအားလုံးအတွက် ဤဌာနတွင် နေထိုင်သူရော ပြင်ပမှလာရောက်သူပါ ခွဲခြားမှုမရှိအတူတူပင် ထားရှိ သည်။

တစ်စိုက်မတ်မတ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအနက် ဖြင့် ကုရ်အာန် (၂၀:၉၁)

قَالُوا لَنْ نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ

(နွားငယ်ကို ကိုးကွယ်စပြုသူတို့က) တမန်တော် မူဆာ(အ)ပြန်လာချိန်ထိတော့ (ယင်းနွားအား) ကိုးကွယ်မှုကို တစ်စိုက်မတ်မတ် ပြုနေဦးမည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်သည်။

ကုရ်အာန် (၂:၁၂၅)တွင် ‘ကအိဗဟ်’ကျောင်း တော်၏ ရည်ရွယ်ချက်တွင် (၁) طَائِفِينَ တွင်ဖြစ်ပြုသူ သည်လူသားတို့၏ လုံခြုံအေးချမ်းရေးကို စဉ်ဆက် မပြတ် အထပ်ထပ်လှည့်ပတ်စောင့်ကြပ်ပြီး တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သူများ၊ (၂) الْعَاكِفِينَ(အာကိဖိန်း)လွင့်စင် ပြန့်ကျဲ နေသောလူတန်ဖိုးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးများကို ရရှိခံစားနိုင်စေရန် စနစ်တကျစည်းပေါင်းစည်းရေးကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်မည့်သူများကို ကအိဗဟ် ကျောင်းတော်တွင် နေရာချထားပြီး ကုရ်အာန်အသိ ပညာများကို ခေတ်စနစ်၏ လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပို့ချ လေ့ကျင့် ပျိုးထောင်ရန်၊ ပြဿနာကြီးငယ်များကို ဖြေရှင်းပေးရန် ကိစ္စအတွက်သာ သန့်သန့်ရွေးချယ် ထားကြောင်း ကို ကုရ်အာန် (၂:၁၂၅)တွင်-

...أَنْ طَهَّرْنَا بَيْتِي لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ ...

Kaba has been declared as a centre:

- (1) To bring all humanity together and
- (2) To bring about universal peace

According to Qur’an – we had insisted to Ibrahim and Ismail that they should make this place the centre of Universal system undefiled by man-made belief and ideas. This centre was to be reserved for –

- (1) The organization and training of Momineen who submit to the laws of Allah and
- (2) Their purpose in life would be to keep a vigil so that
- (3) Humanity is protected from danger and to resolve its knotty problems.

(၁) လူသားအားလုံး စုဝေးရာအရပ် အဖြစ် လည်းကောင်း

(၂) လောကလူသားများအတွက် အေးငြိမ်း ချမ်းသာမှုကို ဖန်တီးတည်ဆောက်လာရန် ‘ကအိဗဟ်’ ကျောင်းတော်ကို တမန်တော်အိဗရာဟီမ်(အ)နှင့် သားတော်အစ္စမာအီလ် (အ)တို့အား တည်ဆောက်စေ ၏။ ယင်း အနက်တွင် လူသားတို့ဦးနှောက်မှပေါ်ပေါက် ဖြစ်ပွားလာသော မူဝါဒ၊ လမ်းစဉ်များဖြင့် မညစ်နွမ်း စေရန် အောက်ပါကိစ္စများအတွက် သီးသီးသန့်သန့် ထားရှိရန်ဖြစ်သည်။

- (၁) အလ္လာဟ်ဥပဒေကို ယုံကြည်ကျင့်သုံးမည့် မုခ်မင်တို့အား စုစည်းလေ့ကျင့် ပျိုးထောင် ပေးရေး
- (၂) အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ် အတိုင်း နိုးနိုးကြားကြား ကြိုးကြိုးစားစား ရပ်တည်နိုင်ရေး
- (၃) လူသားတို့အား ဘေးအန္တရာယ်အခက်အခဲ ဟူသမျှမှ အကာအကွယ်ပေးပြီး လုံခြုံဘေး ကင်းစေ၍ လူ့ဘဝ၏ ခက်ခဲသောပြဿနာ

များကို ကုန်အာန်နည်း ကျဖြေရှင်းပေးရေး တို့ဖြစ်သည်။

မလင

عَلِمَ، عَلِمَ، يَعْلَمُ] သိခြင်း to know something positively, ခွဲခြားသိခြင်း to distinguish အမှန်အကန်အခိုင်အမာအရှိ အရှိအတိုင်း သိခြင်း to know the reality to the extent of certainty, ယုံကြည်စိတ်ချစွာ သိရှိခြင်း၊ ခံစားသိမြင်ခြင်း to feel, to find out definitely [تَج، محيط]

- ဤသို့ သိရှိသူကို عَالِمٌ (အများကိန်း: عَلَمَاءُ)
- အထူးနက်နဲစွာသိရှိသူ عِلْمٌ (အများကိန်း: عِلْمَاءُ)

(ابن فارس)

عَلِمَ ကို اللهُ အလ္လာဟ်အတွက်လည်းသုံး၏။ အလ္လာဟ်အတွက်

(၁) مَعْرِفَةٌ အသွင်အပြင် လက္ခဏာအမှတ် အသားကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး သိမြင်ခြင်းမျိုး cognizance, consciousness နှင့်

(၂) شُعُورٌ သဘောပေါက်ခြင်းတို့ကို အလ္လာဟ်အတွက် မသုံးပါ။

အကြောင်းအရာတစ်ရပ်ကို ထဲထဲဝင်ဝင် နှံ့နှံ့စပ်စပ် မသိရှိနားမလည်ဘဲ ဝိုးတဝါးဖြင့် လေဖမ်းဒန်းစီး ပြောဆိုရေးသားခြင်း မပြုအပ်ကြောင်းနှင့် အသိပညာကို ဆည်းပူးရှာဖွေရယူနိုင်သည့် နည်းလမ်းကိုပါ ကုန်အာန်(၁၇:၃၆)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

لَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ...

သင့်၌ကိုယ်တိုင် ခိုင်ခိုင်လုံလုံ သိရှိနားလည်ခြင်း မရှိသည့် အကြောင်းအရာတစ်စုံတစ်ခုကို အသေစွဲကိုင် မထားနှင့်။

إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

(အရှင်မြတ်ချီးမြှင့်ထားသော) အကြားစွမ်းရည် အမြင်စွမ်းရည် စဉ်းစားဆင်ခြင် တွေးတောကြံဆနိုင်သည့် စွမ်းရည်တို့ကို အသုံးချစေစားပြီး ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ စူးစမ်းလေ့လာ သိရှိနားလည်လာရသည့် ‘အသိ’ ဟုတ်မဟုတ်အမေးအမြန်း အစစ် အဆေးဆံ့နိုင်မှုရှိရမည်ဖြစ်သည်။

You should not take a stand (regarding anything) where you have no personal knowledge (Use all means of inquiry and then come to a conclusion- Allah has given you all the faculties for this purpose).

Mind it the faculty of hearing faculties of sight and faculty of reasoning all of them shall have to answer in regard to the question whether personal inquiry was made about the concerned matter (17: 36)

အထက်ပါ အာယသ်တွင်-

(၁) Perceptual knowledge နား၊ မျက်စေ့ဖြင့် မှတ်သားသိရှိခြင်း အာရုံသိ (ဝါ) သညာသိခြင်း နှင့်

(၂) Conceptual Knowledge ကိုယ်တိုင်စဉ်းစား ဆင်ခြင်စဉ်းစား တွေးတောကြံဆခြင်းဖြစ်သည့် ‘ပညာအသိ’ စသဖြင့် (၂)မျိုးစလုံး ပါဝင်ပါသည်။

အကြောင်းအရာတစ်ရပ်ကို အခိုင်အမာ ယုံကြည်လက္ခဏာရှိသည့်အဆင့်ရှိမှသာ ယင်းသည် عِلْمٌ အသိ၊ အသိတရားဟု သတ်မှတ်နိုင်၏။ စိတ်ဆန္ဒ၊ အတွေးအမြင် စိတ်ကူးယဉ်ခြင်းတို့မှ ပေါ်ပေါက်လာသော အကြောင်းအရာကို هَوَاءٌ ဟုခေါ်၏။ ယင်းစကားလုံးနှစ်ရပ်စလုံးကို ကုန်အာန် ၂:၁၂၀တွင် နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားပုံမှာ-

... قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى...

အလ္လာဟ်ထံမှ တရားလမ်းညွှန်သည်သာ မှန်ကန်သော တရားလမ်းညွှန်ဖြစ်ကြောင်း သင်တမန်တော် အသိပေးကြေငြာပါ။

...وَلْتَن اتَّبَعَتَا هَوَاهُم بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

သင်တို့ဆီသို့ အလ္လာဟ်တို့ထံမှ အသိတရား (ဝဟီ) ရောက်ရှိလာပြီးမှ အကယ်၍ သင်သည် ယင်းအသိ တရား(ဝဟီ)ကို မလိုက်နာဘဲ၊ လူတို့၏စိတ်ကူးဆန္ဒ အတွေးအမြင်များ၏ အနောက်သို့သာ တကောက် ကောက်လိုက်နာနေပါလျှင် သင့်အားဆိုးကျိုးများမှ ကယ်တင်မည့် အဆွေခင်ပွန်းတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် အလျှင်းရှိမည်မဟုတ်။ (၂:၁၂၀)

Say to them : Only that path can be the right one which is shown by Allah's revelation.

If after having received Allah's revelation, you begin to follow the path of the people (like you), and none will be able to save you from the disastrous consequences of the wrong path (2:120).

عَلِمَ အသိ၊ အသိတရား၏ မှန်ကန်ခိုင်လုံမှုကို အထောက်အထား သက်သေသာဓကများဖြင့် လေ့လာဆည်းပူးနိုင်ရန် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်က လူသားတစ်ရပ်လုံးကို မဖြစ်မနေပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထား ပြီး လောကဓာတ်ခေါ်မလာ။ သိပ္ပံပညာဟုခေါ်မလာ။ စကြဝဠာတစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးကို စီရင်ထားပုံနှင့် ပတ်သတ်၍ ဖော်ညွှန်းပြုထားသည်။ အာယသ်ပေါင်း (၇၅၀)ခန့်ရှိသည့်အနက် အချို့ကို ဖော်ပြရသော် ၃:၁၉၀၊ ၂:၁၆၄၊ ၄:၅၁၊ ၂:၁၆၄၊ ၃:၂၂၊ ၂၉:၂၀၊ ၃:၁၈၇၊ ၁၂:၁၀၅၊ ၇:၁၈၅၊ ၃၅:၂၈၊ (စကား မစပ်ပြောရလျှင် ဝူသု၊ နမား၏ ရိုဇာ၊ ဟဂျုံ၊ ဇကာဟ်၊ တွလာတ် စသည့် ကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်သည့် အာယသ်ပေါင်း(၁၅၀)ခန့်သာ ရှိပါသည်။)

အလ္လာဟ်အရှင်၏လမ်းညွှန်နှင့် ဆန့်ကျင်သွေဖည် လျက် မိမိတို့၏အတွေးအမြင်၊ အယူအဆ မူဝါဒ လမ်းစဉ်ကို တင်ပြလာလျှင် မှန်ကန်ခိုင်လုံကြောင်း သာဓကအထောက်အထား သက်သေပြချက်များ

ထုတ်ပြရန် ကုရ်အာန် (၂:၁၁၁)၊ (၄:၁၇၅)၊ (၂၇:၆၄) တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

...قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

(အို-တမန်တော် လူသားတို့အား)သင်တို့ပြောဆို ယုံကြည်ကြွေးကြော်သည့်ကိစ္စသည် အမှန်အကန်ဖြစ် လျှင်သင်တို့၏ သက်သေ၊ သာဓက၊ အထောက်အ ထားတင်ပြပါဟု အသိပေးကြေငြာပါ။

Tell them to substantiate their claims in rational terms, if what they say is true. (2:111, 4:175, 27:64)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တမန်တော်အား လူသား တို့ကိုဖိတ်ခေါ်သောလမ်းကား ခိုင်မာသောအသိပညာ ဆင်ခြင်တုံတရားပေါ် အခြေခံလျက် အရှင်မြတ်၏ စနစ်သို့ ဖိတ်ခေါ်ကြောင်းကြေငြာစေပါသည်။ တမန် တော်တင်မက တမန်တော်အနောက်က ထက်ချက် မကွာလိုက်နာသူတို့သည်လည်း ဤလမ်းကြောင်း အတိုင်းသာ ဖိတ်ခေါ်စေရန် ကုရ်အာန် (၁၂:၁၀၈)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي

ဤသည် ငါ၏ ရှင်းလင်းဖြောင့်မတ်သော လမ်း ကြောင်းဖြစ်၏။

...ادْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعِيَ

ခိုင်ခန့်သော အသိပညာနှင့်ဆင်ခြင်တုံတရားပေါ် အခြေခံလျက် ငါရော၊ ငါ့နောက်သို့ဖဝါးခြေထပ် လိုက်သူတို့ပါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏စနစ်ဇယားစီသို့ (လူသားအားလုံးအား) ထာဝရဖိတ်ခေါ်လျက်ရှိပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စနစ်ဇယားသည် တစ်စုံတစ်ခု သော လူတိုင်း၏စနစ်ဇယားနှင့် ယှဉ်တွဲစရာ မလို လောက် အောင်စင်ကြယ်မြင့်မြတ်လှပါ၏။ အကျွန်ုပ် သည် အလ္လာဟ်(၏စနစ်ဇယားနှင့် အခြားတစ်စုံ တစ်ရာစနစ်ဇယားကို တွဲဖက်ယှဉ်ပြိုင်တုဖက်ဆွဲကိုင် ခြင်း အလျှင်းမပြုပါ။

Tell them that this is my way which is very clear, straight. My call is based on firm

conviction and reason as well as that of my followers. Allah is much above our setting up peers to Him, (12: 108)

عَلَمٌ / يَعْلَمُ / يَعْلَمُ အမှတ်အသားပြသည်။
- သင်္ကေတလက္ခဏာအဖြစ်ထင်ရှားနေ၏။ to mark, sign.

الْعَلَامَةُ الْعَلَمُ သင်္ကေတ၊ အလံ၊ အမှတ်အသား
عَلَمٌ عِلْمٌ သဲကန္တာရခရီးလမ်းတွင် လမ်းမမှားရန်
ထားရှိသော အမှတ်အသား၊ အညွှန်း
သင်္ကေတ မြေပြင်ရှိကြီးမားထင်ရှားသော
တောင်ကြီး၊ တောင်ငယ်များသည် သဘာဝ
အတိုင်း ထင်ရှားသော အမှတ် သင်္ကေတ
များဖြစ်သဖြင့် عِلْمٌ (အများ: عِلْمٌ) ဟုခေါ်
၏။ ကုရ်အာန် (၅၅:၂၄) ဖော်ပြထားပုံမှာ-
وَلَهُ الْجَوَارِي الْمُنشآت فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိယာမနှင့်အညီ
ပင်လယ်ပြင်တွင် ထိုးထိုးထောင်ထောင် ကူးလူး သွား
လာနေသော သင်္ဘောများသည် တောင်များနှင့်အလား
တူ၏။

And His are the ships reared aloft in the sea-like mountains. (55:24)

‘အလံ’သည် လူမျိုးတိုင်းပြည်’ နိုင်ငံတော်၏
အထင်ရှားဆုံးသော အမှတ်အသား ‘သင်္ကေတ’
အညွှန်းဖြစ်လေရာ အရဗီစာတွင် عِلْمٌ အလံ(မ်)
(အများ:ကိန်း: عِلْمٌ) ဟု ခေါ်၏။

မှတ်ချက်။ မြန်မာစာပေ၌ “အလံ” ကို ရှေးခေတ်
စာပေများတွင် ကုက္ကာ၊ တံခွန်ဟု ခေါ်လာခဲ့သည်။
နောက်ပိုင်းတွင် စာပေတစ်ရပ်နှင့်တစ်ရပ် ကူးလူး
ဆက်ဆံနီးနှောမှုပြုကြရာမှ အရဗီစာရှိ عِلْمٌ အလံ
သည် မြန်မာစာထဲသို့ အသံထွက်အရှိအတိုင်း နီးနီး
ရောက်ရှိနေ၏။

လမ်းအမှတ်အသားကို مَعْلَمٌ ဟုခေါ်၏။
عَلَمٌ (အများ:ကိန်း: عِلْمٌ) သဒ္ဒါအရ အသုံးပြု

ပစ္စည်းပုဒ်ဖြစ်ပြီး၊ အသွင်ညွှန်ကန်မှာ فَاعِلٌ ဖြစ် ၏။

عَلَمٌ အာလ(မ်)အသိပေးသောအရာ တစ်နည်း
အားဖြင့် مَا يَعْلَمُ بِهِ

ဤစကြဝဠာအနန္တကြီးသည် ၎င်းအား ပြုစုပျိုး
ထောင်ရှင် အလ္လာဟ်ရှိကြောင်းကို အသိပေး ထုတ်ဖော်
ပြသနေသည့် အရာပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤကမ္ဘာ
လောက (စကြဝဠာ)ကို عِلْمٌ ဟုခေါ်ဝေါ်မှတ်ကြ၏။
ယင်းကမ္ဘာလောက (စကြဝဠာ)ရှိ မျိုးတူအစုအဝေး
များဖြစ်သော လူသားများ၊ သစ်ပင်များ၊ တိရစ္ဆာန်များ
တို့သည် အသီးသီးကွဲပြားခြားနား တည်ရှိနေသော
စနစ်တစ်ရပ်စီ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရပ်တည် နေကြခြင်း
ကြောင့် လူ့လောက عَالَمِ الْإِنْسَانِ ၊ ရုက္ခလောက
عَالَمِ النَّبَاتِ ၊ သတ္တလောက عَالَمِ الْحَيَوَانَاتِ ၊ သယံ
ဇာတလောက عَالَمِ الْمَعَادِنِ ၊ ရေကမ္ဘာ عَالَمِ الْمَاءِ
လေကမ္ဘာ عَالَمِ الْهَوَاءِ စသည့် အမျိုးမျိုး အထွေထွေ
သော သဘောသဘာဝများဖြင့်ဖြစ်လျက် တည်ရှိ
နေ၏။ အရပ်စာပေဘာသာစကားတွင် ယင်းတစ်ခု
ချင်းကိုလည်း عِلْمٌ လောက ဟုခေါ်သည်။ လူမျိုးနွယ်
အသီးသီးအသက၊ အသက ရှိကြလေရာ၊ တစ်ခေတ်
တစ်ချိန်၊ (عِلْمٌ) ချိမ်းတူ လူသားအစုအဝေး
တစ်ရပ်ကိုလည်း عِلْمٌ လူမျိုးနွယ်၊ လူမျိုးအုပ်စု၊
(عِلْمٌ) တစ်အုပ်စုချင်းကိုလည်း عِلْمٌ ဟုခေါ်၏။
عِلْمٌ (အများ:ကိန်း: عِلْمٌ) နှင့်အလားတူ قَوْمٌ
(အများ:ကိန်း: قَوْمٌ) အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့်လည်းသုံး၏။
ကုရ်အာန် (၂:၄၇) တွင်-

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ
وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

အို- အစ္စအီလီမျိုးနွယ်တို့ ငါအရှင်သည် الْعَالَمِينَ
သင်တို့နှင့် ခေတ်ပြိုင် (အခြား)လူမျိုး နွယ်အုပ်စုများ
ထက် သင်တို့အား သာလွန်ကောင်းမွန်စွာ ဦးစားပေး
ချီးမြှင့်ထားတော်မူ၏။

Bani Israel —— you were blessed with all the boons of life and were pre-emi-

ment among your contemporaries.

رَبِّ الْعَالَمِينَ

သည်လောကတစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံး ရှိရှိသမျှအားလုံး လူ့အပါအဝင်၊ အပင်၊ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့အားလုံး ယခင်က ရှိခဲ့ပြီးသော၊ ယခုရှိနေသော နောင်ရှိလာဦးမည်ဖြစ်သော အရာအားလုံးဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသလို-

အနန္တစကြဝဠာအသင်္ချေအသင်္ချာ၊ အနုစကြဝဠာများ၊ မဟာစကြဝဠာများ ရှိရှိသမျှအားလုံးကို လုံးဝဘာမျှမရှိသည့် Nothingness, non-existence အခြေအနေမှသည် အစကနဦးဖြစ်တည် ပေါ်ပေါက်စေပြီး အလုံးစုံတို့အတွက် နိယာမ၊ ဥပဒေသဖြင့် အရာအားလုံးကို ပြီးပြည့်စုံသည်အထိ ပြုစု ပျိုးထောင်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်၏။

Structure of the Universe
Solar system

The earth on which we live is one of the millions of celestial bodies which float in space. It is a member of the solar system which consists of sun, nine planets and the satellites, asteroids and comets.

The sun is a typical self-luminous star. The sun is not unique but is one of the billions and billions of similar stars. There are about 200 million, million, million, stars in that part of the Universe which is visible through our most powerful telescope.

The Universe consists of countless number of galaxies and each galaxy contains million and million of stars, the sun being only one of them.

Galaxy or milky way contains about 100billion stars of which our own sun is but one small and insignificant member.

An estimated number of about 200 billion galaxies populate the observable portion of the Universe with more or less homogenous and isotropic distribution. Galax-

ies are separate systems of stars, each containing an average 2000, 000, 000, 000 stars ranging in diameter from 1500 to 300, 000 light years.

ခေတ်သစ်၊ စကြဝဠာဗေဒပညာရှင်များ၏ စကြဝဠာအပေါင်း၏ဖွဲ့စည်းပုံကို အတိုချုံးတင်ပြရသော် ကျွန်ုပ်တို့ကမ္ဘာပါဝင်နေသော “နေမိသားစု”တွင် ဂြိုဟ်ကြီးကိုးလုံး၊ ဂြိုဟ်သိမ်ဂြိုဟ်မွှားနှင့် ဥက္ကာပျံများပါဝင်ပြီး အရေအတွက်သန်းပေါင်းများစွာ လေဟာပြင်ထဲတွင်ကူးခတ် ပေါလောမျောလျက်ရှိကြ၏။ နေသည် ကိုယ်ပိုင်အလင်းရောင်ရှိသည့် “ကြယ်” အမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဤကဲ့သို့သောကြယ်အရေအတွက်ပေါင်း ၂၀၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀ ကို အကောင်းဆုံးသော အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းဖြင့် ကြည့်ရှု မြင်တွေ့ရ၏။ မြင်တွေ့ရာတွင်လည်း ဤစကြဝဠာ၏ ထင်ရှားစွာမြင်တွေ့နိုင်သောအပိုင်း၏ အရေအတွက်မျှသာ ဖြစ်သည်။ မမြင်နိုင်သေးသောအပိုင်းတွင် မရေတွက်နိုင်သော ကြယ်များရှိသေးသည်။ ယင်းကြယ်အစုအဝေးတစ်ခုကို နဂါးငွေ့တန်းတစ်ခု Galaxy (or) Milky way (အများကိန်း: جُوزْ)ဟု ခေါ်၏။ မြင်တွေ့ရသောစကြဝဠာ၏အပိုင်း (မမြင်တွေ့ရသောအပိုင်းများရှိသေးသည်)တွင် နဂါးငွေ့တန်းသန်းပေါင်း(၂၀၀)ခန့်ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းကြ၏။

ဤစကြဝဠာ၊ မဟာစကြဝဠာ၊ အနန္တစကြဝဠာပေါင်း အရေအတွက် သန်းပေါင်းမြောက်များစွာ ရှိ၏။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်က رَبِّ الْعَالَمِينَစကြဝဠာပေါင်းများစွာဟု အရေအတွက်မဲ့ဟု နှစ်ပေါင်း ၁၄၀၀ ကျော်ကတည်းက ပြောထား၏။

စကြဝဠာဗေဒပညာရှင်ဖြစ်သော H.R. Pagels ၏ The Perfect Symmetry(1985) အမည်ရှိ စာအုပ်တွင် စကြဝဠာသည် ဘာမျှ(ကုန်ကြမ်းမရှိသော အခြေအနေမှ ပေါ်ပေါက်လာသည် (The Universe began from nothing.)ဟု ရေးသားထား၏။

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

ကုရ်အာန် (၁:၁)တွင် ဤမျှအံ့မခန်းဖွယ် ကြီးကျယ်သည့် အသင်္ချေ၊ အသင်္ချာသော စကြဝဠာအပေါင်းအား ဘာမျှမရှိသည့် အခြေအနေမှဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်တည်တံ့ ဖြစ်ပျက်၊ ပြုစုပျိုးထောင်ထားသည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် အတိုင်းအဆမရှိချီးမွမ်းမှုအစုစုကို ခံယူထိုက်ကြောင်း ခံစားသိမြင်ယုံကြည်ရပါ၏။

ကုရ်အာန်(၂:၃၁)တွင်-

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا

အလ္လာဟ်သည် လူသားကို ရှိရှိသမျှအရာတို့၏ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများကိုအားလုံး (အားလုံး) ကို သင်ကြားပေးသည်။ ထို့ပြင် ဇွမ်းရှတွင်-

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَم

လူသားမသိသေးသောအကြောင်းအရာများကို အရှင်မြတ်သည် သင်ကြားပေး၏။ ထို့နောက် ကုရ်အာန် (၉၆:၄)တွင်-

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

ကလောင်ဖြင့် စာရေးသည့် အတတ်၊ အသိပညာကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သင်ကြားပေး၏။

အထက်ပါ အာယတ်များ၌ **عَلَّمَ** (အလ္လာဟ်) သင်ကြားပို့ချပေးသည်ဟု ဆိုရာတွင် အလ္လာဟ်သည် လူတစ်ဦးစီ တစ်ဦးစီကို ဆရာက တပည့်ကျောင်းသားအား သင်ခန်းစာပို့ချသလို အဖတ်၊ အရေးတို့ကို သင်ကြားပို့ချခြင်းမျိုးမဟုတ်ပဲ။ လူသား၏ဇာတိ၊ ပကတိ၊ ဗီဇ၊ စွမ်းအားအရင်းအမြစ် စိတ်နှလုံးတွင် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ အရေးအဖတ်၊ အတွက်အချက်၊ စသည်တို့ကို သင်ယူဆည်းပူးလေ့လာနိုင်စွမ်းထုတ်ဖော်ရှင်းလင်းပြောပြနိုင်စွမ်း အရည်အသွေးကို လူသားစတင်ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စဉ် အချိန်ကတည်းက စီရင်ပြဋ္ဌာန်းပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပေးထားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

Man has been endowed with capacity

to acquire knowledge of how other things function and interrelated and how new things can be formed by combining existing elements.

အသိပညာများတွင် အထူးခြားဆုံးနှင့် အထွတ်အထိပ်အကျဆုံး‘ပညာ’အသိတရား **عِلْم** တစ်ရပ်ရှိသေး၏။ ယင်းပညာ၊ အသိတရားကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် မိမိတစ်ဦးတည်း၏ ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်မှုဖြင့် တမန်တော်မူများမျှတစ်ဆင့် လူသားတို့အား ထုတ်ပြန်အသိပေးသည်။ ယင်းအသိတရားသည် ‘ဝဟီ’(နုဗီဇီစိတ်နှလုံး အသိဉာဏ်တွင် အထင်အရှားသိမြင်ထင်ရှားလာစေခြင်း) ပင်ဖြစ်သည်။ နုဗီဇဟုတ်သူများဝဟီရရှိခြင်းအကြောင်းကို မသိရှိနိုင်ကြချေ။

‘ဝဟီ’မှလွဲ၍ လူအများသည် အခြားအသိပညာ၊ အတတ်ပညာများကို **عِلْم** မိမိစိတ်ဆန္ဒကိုယ်ထူကိုယ်ထကြိုးပမ်းရှာဖွေ ဆည်းပူးတတ်မြောက်နိုင်သည်။

عِلْمُهُ အုလမာဆိုတာ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်ရမည်နည်း။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်(၃၅:၂၇-၂၈)တွင် သဘာဝလောကဓာတ်၊ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ လူသားများအတွက် အကျိုးရှိသထက်ရှိအောင် ကြည့်ရှုလေ့လာ၊ သုတေ သနပြုနေရမည့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တန်ဖိုးရှိ လူသားပညာရှင်၊ အသိရှင်၊ အတတ်ရှင်များသည်သာလျှင် အရှင်မြတ်၏ အံ့မခန်းဖွယ်ရာကြီးမြင့်မြတ်မှုကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သူများ ဖြစ်သည်ဟု ကုရ်အာန် (၃၅:၂၇-၂၈) ကဆိုထားပုံမှာ-

الَّذِينَ تَرَىٰ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا ۗ ۝

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တိမ်တောင်တိမ်တိုက်များမှ မိုးရေကိုရွာချစေပြီး၊ ယင်းမိုးရေဖြင့် အရောင်အသွေး၊ အနံ့၊ အရသာအမျိုးမျိုးရှိသည့် သစ်သီးဝလံများကို ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေထားသည့် နိယာမများကို

လူတို့စူးစမ်းလေ့လာ၊ သုတေသနပြုရသေးပါသလား။

وَمِنَ الْجِبَالِ جُدْبٌ بَيْضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهَُا وَغَرَابِيبُ سُودٍ

တောင်များတွင် (ရာတုအရင်းအမြစ်ပစ္စည်းများနှင့် ကျောက်သံပစ္စည်းများ၏) အဖြူရောင်၊ အနီရောင်စသည်အလွှာအလွှာ Strata or layers အလိုက် အသွေးအရောင် အမျိုးမျိုး အပြားပြားရှိကြသည်။ အချို့မှာ မည်းနက် (သပိတ်ရောင်ရှိကျောက်မီးသွေးများ၊ ရေနံများ)စသည့် အရာများလည်းရှိရာ ယင်းတို့ကို စူးစမ်းလေ့လာသုတေသနပြုရသေးပါသလား။

Chemistry ဓာတုဗေဒ الكيمياء

Geology ဘူမိဗေဒ علم طبقات الأرض

Mineralogy တွင်းထွက်ဓာတုဗေဒ علم المعادن

Metallurgy သတ္တုဗေဒ علم التعدين

Gemology ကျောက်မျက်ပေဒ علم الجواهر

وَمِنَ النَّاسِ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ ...

လူများ၊ သတ္တဝါများနှင့် ခြေလေးချောင်းတိရစ္ဆာန်တွင်လည်း အလားတူအရောင်အဆင်းကို အခြေခံရှိကြကုန်သည်။

Genealogy လူသားမျိုးနွယ်ဗေဒ

علم تاريخ تسلسل النسب

Zoology သတ္တဗေဒ علم تاريخ تسلسل الحيوانات

Taxonomy မျိုးခွဲပညာ

علم اجناس الحيوانات والنباتات

Genetics မျိုးရိုးပညာ علم التناسل

Anthropology မနုဿဗေဒ علم وصف الإنسان

(မနုဿဗေဒ လူမျိုးနွယ်များ ဆင်းသက် ပေါက်ပွားမှုဗေဒ၊ သတ္တဗေဒ၊ ရုက္ခဗေဒ၊ မျိုးခွဲပညာ မျိုးရိုးပညာ၊ စသည်တို့ကို သင်ကြား ဆည်းပူးပို့ချ၊ သုတေသနပြုနေရမည်။)

... أَلْوَانًا يَخْشَى اللَّهُ مِنَ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

(ဖော်ပြပါ အသိပညာများကို လေ့လာဆည်းပူး

သုတေသနပြုနေသူ علماء များသည် သဘာဝလောကတစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးတွင် အလွှာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသောနိယာမ၊ ဥပဒေသများနှင့်အညီ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ဖြစ်ပျက်လျက်ရှိသည့် သဘောတရားများကို သိမြင်သဘောပေါက်ပြီး အလွှာဟ်အရှင်အား ရိုသေခန့်ညား၊ ရိုကျိုးလိုက်နာသူအသိပညာရှင်

များ ဖြစ်ကြမည်။

... إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ...

အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏ နိယာမဥပဒေသသည် အရာရာကို နိုင်နင်းပြီး ယင်းနိယာမဥပဒေသအတိုင်း လိုက်နာသူတို့အား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်လုံခြုံအေးချမ်းမှုကို ပေးသနားနိုင်၏။

ကျွန်တော်များဝန်းကျင်၊ နိုင်ငံတကာဝန်းကျင်ရှိ အချို့ အလမာသာသနာပညာရှင်များနှင့် အလွှာဟ်က ကုန်အာန်တွင် အထက်ကဖွင့်ဆိုထားချက်ကား ကမ္ဘာ့အရှေ့ဖျားနှင့် အနောက်ဖျားမှ Poles apart ကွာခြားလွန်းလှပါသည်။ ယင်းနှစ်မျိုးအနက် မွတ်စလင်မ်တို့က မည်သည့်အမျိုးအစားကိုမှ အလမာဟု လက်ခံနေကြသနည်း။ မိမိတို့တာဝန် လေ့လာဆုံးဖြတ်နိုင်ကြပါမည်။

“MEN OF KNOWLEDGE” علماء

The Qur’an attaches prime importance to the acquisition of knowledge. The Qur’an applies the term “knowledge” neither to something which mere intellect produces out of itself nor to the sense-data collectively, but to the product of the interaction of the senses and intellect.

One can now asks whom does the Qur’an regard as men of knowledge—ulama. A clue is provided by the verses (35:27-28) quoted below:

“Have you seen that Allah causes water to fall from the cloud and produces there -with fruits of the diverse hues, and among the hills are strata white and red, of diverse hues and others raven-black.

And of men and beast and cattle in like manner diverse hues. It is the ‘Ulama-men of Knowledge among His obedient ones who (reflecting upon magnitude of creation of Divine laws governing it) feel awe and wonder struck.’” (Q.35:27-28)

We find in these verses, a clear reference to generic sciences. The men of Knowledge are, therefore, those who have acquired knowledge of these natural phenomena, that is they are the men whom we now call scientists. The sphere of work of the Ulama is the science of man and nature. It is obvious that the “Muslim Ulama” have since long, relinquished their proper object of study and have applied their keen intellect to matters of far less importance.

Absorbed in matters relating to ritual and ceremonial which are the adjunct of institutional religion, they could not spare the time to observe and study nature as they had been commanded to do by Allah.

ကုန်အာန်က လမ်းညွှန်ပြနေသော မွတ်စလင်မ် သည် မိမိနေထိုင်ရာကမ္ဘာလောက၊ သဘာဝ လောကကြီးဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေမှု အစုစုကို လေ့လာဆည်းပူး သုတေသနပြုပြီး မိမိအတွက်ရော အခြားလူသား များအတွက်ပါ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အတိပြီးသော လောကသုခဘုံအဖြစ် နေထိုင်ရင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကို ချီးမွမ်းမှု ပြုရန်မှာ မွတ်စလင်မ်အသိပညာ၊ လောကဓာတ် ပညာ သဘာဝကြီး၏ပညာများကို တတ်သိ၊ သုတေ သနပြု အသုံးပြုနေသူဖြစ်နေကြရမည်။ ဤသို့ ရေးသားတင်ပြနေသည်ကို ယနေ့ မွတ်စလင်မ်များက ကိယာမတ်နီးကပ်လာလေပြီ၊ ထို့ကြောင့် မိဘဘိုးဘွား၊ ဘာသာ၊ သာသနာကိုဖျက်ဆီးမည့်သာသနာဖျက်၊ ဘာသာပျက်များပေါ် လာနေလေပြီဟု ဖတ္တဝါတော့ မည်မှာ သေချာလှ၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေကုန်အာန်သည် အရာရာကို အတည်ပြုအဆုံးအဖြတ်ပေးနေသည်ကို အထူးသတိပြုရပေမည်။ လောကဓာတ်သဘာဝကြီး ၏ စွမ်းအားနှင့်ဆိုင်သော အသိတရား သိပ္ပံပညာကို မသင်ယူ အသုံးမချသူတို့ သွားရမည့် ပျက်စီးရာ လမ်းကြောင်းသည် မှစ်လင် အမည်ကို အမွေရယူ ထားရှိမှုသာ ဖြစ်ပြီး၊ မှစ်လင်(အလ္လာဟ်ဥပဒေသကို ယုံကြည်လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူ) အဖြစ် လက်တွေ့ ကျင့်ကြံ အားထုတ် အသက်ရှင် နေထိုင် လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်း မရှိသူတို့အဖို့ ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှု မလွဲမသွေ တွေ့ဆုံရမည်ဖြစ်သည်။

မၤ

- عَمَلٌ အလုပ်လုပ်ခြင်း
- အလုပ်အကိုင်၊ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ခြင်း
- ထိထိရောက်ရောက်၊ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် သတိ ဝီရိယဖြင့် အလုပ်လုပ်ခြင်း။

To do, make, act, work, operate

- (၁) عَمَلٌ အလုပ်လုပ်ခြင်း စကားလုံးထက် عَمَلٌ အလုပ်လုပ်ခြင်းက ပိုမိုထူးခြားမှုရှိ၏။
- (၂) عَمَلٌ တွင် အပင်ပန်းခံကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် လုပ် ကိုင်ခြင်းသဘောပါ၏။ ထို့ကြောင့်အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အတွက် عَمَل စကားလုံးကို မသုံးကြ ချေ။ فَعَلٌ ကိုသာသုံး၏။ لَعَفٌ အကွရာကိုပါ လေ့လာပါ။
- (၃) عَمَلٌ တွင် လူသားတို့ကရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လုပ် ကိုင်ခြင်းမျိုး
- (၄) ထို့ကြောင့် ရည်ရွယ်ချက်မရှိ လုပ်(ကိုင်)ဆောင်၊ လုပ်ကိုင်ခြင်းများကို တိရိစ္ဆာန်များနှင့် ဓာတု လောက၊ ဓာတ်ပြုခြင်းမျိုးအတွက်သုံး၏။ ၎င်းတို့ အတွက် عَمَل ကိုအသုံးအလွန်နည်း၏။
- (၅) عَمَل အလုပ်နှင့် عَمَل အသိ၊ ပညာစာလုံး နှစ်လုံး၏ ဖွဲ့စည်းပါဝင်သည့်မျိုးတူ အကွရာများ

နေရာအစီအစဉ် ပြောင်းလဲယူထားခြင်းတွင်သာ ကွာခြား၏။ ထို့ကြောင့် **عمل** ကို **علم** အသိပညာကို အသုံးပြုထည့်သွင်းလုပ်ကိုင်ရမည့် ကိစ္စများအတွက်သုံး၏။

	ع	ل	م
အသိပညာ	ع	ل	م
အလုပ်	ع	ل	م

အကွရာများ ပါဝင်မှုတူသော်လည်း အစီအစဉ် သာလျှင် ကွာခြား၏။

(ဤနေရာတွင်အရေးကြီးသော အချက်တစ်ချက် တင်ပြလိုပါသည်။ မွတ်စလင်ဆိုသူတို့၏ ဘာသာရေးလောကတွင် လိုင်းကြီးကြီး တစ်လိုင်း ရှိ၏။ ၎င်းလိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များက အမလ်ကောင်းဖို့ လိုတယ်။ အမလ်မရှိရင် ဒုက္ခတွေ့မယ်လို့ သူတို့ကပြောကြသည်။ သူတို့က **سبحان الله** မှာ **عمل** ဆုခံဟာနုလ်လာ၊ **الله أكبر** အလ္လာဟုအက္ကဗရ် စသည့် စကားလုံးများကို သီခြား အချိန်များတွင် စိတ် ပုတီးဖြင့် ထောင်သောင်းရွတ်ဆိုရ၏။ ဤကဲ့သို့ ပြုခြင်းဖြင့် စီးပွားရေး ကောင်းမည်၊ အလုပ်အကိုင် အောင်မြင်မည်စသည်တို့ ယုံကြည်ကြ၏။ အမှန်မှာ မိမိဘာတွေရွတ်ဆို နေသည်ကိုလည်း သိရှိ နားလည်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ **عمل** လုပ်လျှင် **علم** နဲ့ လုပ်ရတယ်။ အဲဒီစကားလုံးများသည် ကုရ်အာန်ထဲကပါ အလ္လာဟ်နှင့်လည်း ဆိုင်တယ်။ အလ္လာဟ်က **علي** အရာရာတိုင်းကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူတယ်။ ကုရ်အာန်က လူ့ဘဝ တည်ဆောက်လုပ်ကိုင်မှုလမ်းညွှန်၊ အသိနဲ့ယှဉ်ပြီး အလုပ်လုပ်၊ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ခြင်းပြုရမည်ဟု လမ်းညွှန်ထားသည်။ ကုရ်အာန် (၃၉:၇၄) တွင် လက်တွေ့ လုပ်ကိုင်ကြိုးစား အားထုတ်သူ **عامل** အာမိလ်၏ ဆုလာသ်သာ အကောင်းဆုံးဟု လမ်းညွှန် ထားပုံမှာ-

فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သူ၏ အကျိုးရလဒ်သည် အကောင်းဆုံးပါတကား။

How excellent is the reward of those who strive and act.

(၆) **عَمَلٌ** သည် ရံဖန်ရံခါ လုပ်ချင်လုပ်၊ မလုပ်ချင်နေ၊ အနေအထားမျိုးမဟုတ်ပဲ၊ ထာဝရတစ်စိုက် စိုက်မတ်မတ် တာဝန်ဝတ္တရား တစ်ရပ်အဖြစ် တက်တက်ကြွကြွ အသိ၊ သတိရှိရှိ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခြင်း လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ Amal means action, deed, work, labour, toil, act.

ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် နေရာပေါင်းမြောက် များစွာ၌ **عمل** အကြောင်း ဖော်ပြထားချက်များ အနက် (၁၆:၉၇)ကိုလေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

فَلَنَجْزِيَنَّكَ أَجْرًا عَظِيمًا	مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ دُونِ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا	أَعْمَلُوا وَهُوَ مُؤْتُونَ
يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾	فَلَنَجْزِيَنَّكَ أَجْرًا عَظِيمًا

(ကုရ်အာန် ၁၆:၉၇)

(သတိ ယခုဤအာယသ်သည် အရေးကြီး ဥပဒေသတစ်ရပ်အဖြစ် ယင်းဥပဒေသကို လုပ်ရပ် တိုင်းအတွက် ရလဒ် Law of requital)ဟု ခေါ်၏။

မည်သူမဆို ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ မိန်းမဖြစ်စေ (၁) အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေ၊ ပြဌာန်းချက်များကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး

(၂) **عَمِلَ صَالِحًا** လူ့အရည်အသွေးများကို တိုးမြှင့် ကြိုးထွားစေပြီး၊ လူ့အသိုင်းအဝန်းကိုလည်း အချိုးအစားကျနစွာ ညီညွတ်တိုးတက်စေမည့် လုပ်ရပ်များကို ပြုလုပ်ဆောင်ခဲ့လျှင် သူသည် ဤသို့ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းကြောင့် ဆုလာဘ်ကောင်းအဖြစ်သူ၏

ဘဝတစ်လျှောက်လုံး (ဤလောကဧရာ၊ ရှေ့ အာဒီရတ်ပါ) သန့်စင် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ပြီး အလှူပယ် ပြည့်စုံသောဘဝ သုခဂုဏ်ကို ဆိုက်ဆိုက် မြိုက်မြိုက် ခံစားရမည်အမှန်ပင်။

Whoever - man or woman (1) believe in Allah's Laws. (Here it is known as Law of Requit). (2) work deeds that promote the development of his potentialities and formation of propotionate and balanced so- ciety will certainly live the most pleasant, plentiful prosperous life (of Jannah) as a reward for his actions. (The Quran 16:97)

ع و ذ

عَاذُ دَارَةُ ၎င်းပေးပြီးကာစမိခင် (အများကိန်း ၂၀၁) عَاذَتْ بَوْلِدِهَا မိမိ၏ကလေးငယ်အနား ရပ်နေ သောမိခင်

- ကလေးငယ်ကို စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းနေ သည့်မိခင်

عَاذُ ၎င်းအနီးရှိ ကုလားအုပ်စားကျက် (ယင်း စားကျက်တွင် အစာရှာစားရင်း မိခင်ကုလားအုပ်မ သည် မိမိသားငယ်ကို တစ်ချိန်လုံး အကာအကွယ် ပေးနိုင်ရန် လှမ်းကြည့် သတိထားနေနိုင်၏။)

အထက်ပါစကားလုံးများမှ-

သားဖွားပြီးစမိခင်တွင် သဘာဝအတိုင်းဖြစ်ပေါ် တတ်သောသားငယ်ပေါ်တွင် ထားရှိသည့် အထူး ဂရုစိုက်၊ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ပေးလို သည့် ချစ်ခင်မြတ်နိုးတွယ်တာ စိတ်မျိုး၏အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်၏။

عَاذُ ၎င်းနှင့် ၎င်း အကာအကွယ်ရယူသည်။ ခိုလှုံသည်။

- စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းမှုရယူသည်။
- ဘေးအန္တရာယ်မှ လုံခြုံမှုရယူပြီးအေးချမ်း နေသည်။

عَاذُ ၎င်း တစ်ခုခုသောအရာတွင် တွယ်ကပ်၊ ခိုလှုံ

နေရာယူထားသည်။

- စိတ်ချလက်ချရွေးချယ်၊ လက္ခဏာသဘောတူ လိုက်သည်။
- စိတ်ချလက်ချ အကာအကွယ်ယူသည်။

အလ္လာဟ်ပြုသလမ်းညွှန်ထားသည့် စနစ်ကို တည်ဆောက်သူတို့သည် ယင်းစနစ်အတွင်း အကာ အကွယ် အစောင့်အရှောက် ၎င်းရန် အလ္လာဟ် ဥပဒေသကို မိမိတို့ဘက်မှလည်း အပြည့်အဝ၊ ဂရုပြု ကာကွယ် စောင့်ထိန်းရပါမည်။ ယင်းစနစ်၏ တည်ဆောက်ရေး စောစောပိုင်းကာလတွင် မိမိတို့၏ အခြေအနေ မတောင့်တင်းဘဲ ဆန့်ကျင်ဖက်အင်အား က ပိုမိုပြင်းထန်နေချိန်တွင် မိမိတို့ဘက်ကလည်း အလ္လာဟ်စနစ်၏ ဥပဒေနှင့်အညီ မိမိတို့၏ ကာကွယ် ရေး၊ လုံခြုံရေးကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထူး ဂရုစိုက် လှူပါသည်။

ကုရ်အာန် (၁၁၃:၁)တွင်-

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

မိုးသောက်ချိန်ကို ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေသည့် အရှင်၏ဥပဒေနှင့် စနစ်တွင် အကာအကွယ်ယူ ခိုလှုံကာ လုံခြုံမှုကို အကျွန်ုပ်ရယူထားကြောင်း သင် (တမန်တော်)အသိပေးပြောကြားပါ။

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

လူသားအားလုံးကို ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသော အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေနှင့် စနစ်တွင် ယုံကြည်လက်ခံ လိုက်နာကျင့်သုံးနေရင်း အကာအကွယ်ယူ ခိုလှုံခါ လုံခြုံမှုကို အကျွန်ုပ် ရယူထားကြောင်း သင် (တမန် တော်)အသိပေးပြောကြားကြေငြာပါ။

ကုရ်အာန် (၁၁၄:၁)

မွေးကင်းစကလေးငယ်သည် ဘေးအန္တရာယ်၊ အနည်းငယ်မျှတွေ့မြင် သိရှိရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မိခင်ထံပြေးကပ်ပြီး ရင်ခွင်ထဲဝင်ရောက်ခိုလှုံနေသည့် သဘောမျိုးဖြင့် ဤစကားလုံးကို မူလက သုံးစွဲလာခဲ့ ကြပါသည်။

ကုရ်အာန်၏ ဥပဒေနှင့်အညီ အလ္လာဟ်ပြုစနစ်၏ စောစောပိုင်း(မိုးသောက်ချိန်) တည်ဆောက်စ ကာလတွင် ခိုလှုံကာလုံခြုံ ဘေးကင်းရေးရရှိရန် အရေးကြီးသကဲ့သို့ နောက်ပိုင်း ကာလတစ်လျှောက်လုံး တွင်လည်း အရေးကြီးပါသည်။ ကုရ်အာန်၏ ဥပဒေသ များနှင့်အလှမ်းဝေးကွာသွား စေနိုင်သည့် စေ့ဆော်မှု များလိုအပ်ဆန္ဒများ လူတို့၏စိတ်ကူးစိတ်သန်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အတွေးအခေါ်များ၏ ထောင် ခြောက်တွင်မကျရောက်ရန်ထွက် သက်ဝင်သက်နှင့် အမျှ သတိမူဂရုစိုက်နေရမည်။(၃:၁၀၂) လိုက်နာ ကျင့်သုံးနေရမည်။ စနစ် တည်ဆောက်စ ကာလ တွင် အသေးအဖွဲ့ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ စနစ်၏ ဗဟိုပင်မရှိ တတ်သိနားလည်သူ တာဝန်ရှိသူများထံ မှ အသိပညာရယူကြသလို စနစ်ခိုင်ခိုင်မာမာရပ်တည် နိုင်နေချိန်ကာလတွင်လည်း အသေးအဖွဲ့ ကိစ္စရပ်များ ပေါ်ပေါက်နိုင်ချေရှိသဖြင့် စဉ်ဆက်မပြတ် အလ္လာဟ် ဥပဒေသစနစ်၏ ဗဟိုပင်မ၊ တတ်သိနားလည်သူ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ် ချိတ်ဆက်နေရန် ဆက်လက်လိုနေပါဦးမည်။

မိရိုးဖလာ မွေးရာပါမွတ်စလင်မ်အများစု သိရှိ ဖတ်ရွတ်ကြစမြဲဖြစ်သော-

اعوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

“ရှင်သွန်နှင့် ဖော်မြူလာ”ကို အထူးသဖြင့် ကုရ်အာန်စဖတ်သည့်အခါ မပျက်မကွက် မမေ့ မလျော့ ဖတ်လေ့ဖတ်ထ ရှိကြ၏။ မည်သို့အဓိပ္ပာယ် ရရှိသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဖတ်ရသနည်း။ ဆိုလို သည့် သဘောတရားမည်သို့ရှိသနည်း။ ဖတ်နေကြ ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း ဖတ်ပြီးရင်း တဖတ်တည်း ဖတ် နေ၏။ ရှေး ယခင်က ဖတ်ခဲ့ကြသလို ယခုလည်း ဖတ်နေကြဆဲ၊ ဒီအတိုင်းဆို ရှေ့ဆက်လည်း ဒီလိုပဲ ဆက်ဖတ်နေ ကြဦးမည်။ ထူးခြားချက်အဖြစ် အသိ တရား ပွားများလာမှု သဘောပေါက်နားလည်လာခြင်း ဘာမျှမရှိကြချေ။ နားလည်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း

မရှိသလောက် ရှားပါးလှတကား။

အအူဇူ ဘီလ္လာဟ်၊ မိန့်ရှ်ရှင်သွန်ရ်ရ်ရီးမ်

اعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

အများအားဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုကြရာတွင် “နှင့် ထုတ်ခြင်းခံရသော ရှင်သွန်၏ အနှောင့် အယှက်မှ အလ္လာဟ်ထံခိုလှုံပါ၏။ ”

ဤသို့ရွတ်ဆိုခြင်းသည် ကုရ်အာန်(၁၆:၉၈) ရှိ အာယတ်ပါအကြောင်းများက လမ်းညွှန်ချက်ကြောင့် ဟုဆိုကြသဖြင့် ၎င်းအာယတ်ကို လေ့လာကြည့်ကြပါ စို့လား။

فَاذْاَقْرَأَاتِ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ

بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

(အများဘာသာပြန်အရ)

သင် (တမန်တော်)ကုရ်အာန်ဖတ်သည့်အခါ နှင်ထုတ်ခြင်းခံရသော ရှင်သွန်၏ အနှောင့်အယှက် မှ ကင်းဝေးစေရန်) အလ္လာဟ်ထံ ခိုလှုံအကာအကွယ် ယူပါ။

ရှိုက်သွန်သည် အခြားအခြားသော ကိစ္စများ ထက် ကုရ်အာန်စဖတ်ချိန်မှာ အကောင်းဆုံးအနှောင့် အယှက်ပေးတတ်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ၎င်း၏အနှောင့် အယှက်မှ ကင်းဝေးစေရန် အလ္လာဟ်ထံ အအူဇူ ဆို၍ အကာအကွယ်၊ အနှောင့်အယှက်တို့မှ ကင်းဝေး လို၏။ ရှိုက်သွန်က ကုရ်အာန်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မည်ကဲ့သို့သောအနှောင့်အယှက်မျိုးပေးပါသနည်း ဆိုသည်ကိုသိရှိရန် ကုရ်အာန်အရ ရှိုက်သွန်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို သိရှိရန် ကုရ်အာန် (၁၇:၂၇) တွင်-

وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا

ရှိုက်သွန်သည် ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်(အလ္လာဟ်)၏ ပြဌာန်းချက်၊ ဥပဒေသကို (كَافِرٌ) စကားလုံးမဟုတ် ပါ ၎င်းထက်အဆ၊ ဒီဂရီ၊ အတိုင်းအတာ၊ မြောက် များစွာကြီးမားကြောင်းပြ မَبَالِغَةً စကားလုံးكَفُورًا အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အလွန်တရာနည်းနာ ကြွယ်ဝ

များပြားနက်နဲစွာ ဖိလာဆန့်ကျင်တော်လှန်ပုန်ကန်၊ သွေဖီ၊ အာခံမှုပြု၏။ ဤသို့ပြုသည့် တွေးအခေါ်၊ အယူအဆ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်စနစ်၊ စာပေ၊ အပြုအမူ၊ အစီအစဉ်အားလုံး ပါဝင်၏။ [(فك)အကွရာကို လေ့လာပါ] ဤသည် ရှိုက်သွန်၏ Defination تعريفအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ပင်ဖြစ်သည်။

Shaitan is a symbol of those who greatly defy Allah’s laws.

ကုရ်အာန်ကို အလ္လာဟ်က လူတို့အား သိရှိနားလည်သဘောပေါက် လိုက်နာကျင့်သုံးရေးအတွက် အဓိကဖော်ပြထားရှိကြောင်း (ကုရ်အာန် ၅၅:၁-၂)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

الرَّحْمَانُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ

ရဟ်မန်ရှင်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်သည် ကုရ်အာန်ကို လူသားတို့ဆည်းပူး လေ့လာသိရှိ နားလည် သဘောပေါက်ကျင့်သုံးလိုက်နာနိုင်သည့် အရင်းအမြစ် သဘောတရားအနှစ်သာရကို မူလကပင် ထည့်သွင်းထားပေးတော်မူ၏။

ဒါက အလ္လာဟ်ဖြစ်စေချင်သည့် အနှစ်သာရ သဘောတရား အလ္လာဟ်ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဆောင်ရွက်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော် အလ္လာဟ်(အထူးသဖြင့် ဂုဏ်တော် ‘ရဟ်မန်’ဖြစ်သော အလ္လာဟ်၏ စီရင်မှု၊ အစီအမံ၊ အရင်းအမြစ်ကို ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီးဆန့်ကျင်သော အကြောင်းတရားများအဖြစ် မိမိတို့၏ မွေးရာပါ တာဝန်ဝတ္တရားများကိုတစ်ရပ်အနေဖြင့် တစ်စိုက်မတ်မတ်ပြုလုပ်ခဲ့၊ ပြုလုပ်နေသည့် အင်အားစု(ဝါ) ရှိုက်သွန်က ရဟ်မန်နှင့် တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်မှု ပြုနေပုံကို ကုရ်အာန် (၁၉:၄၄)တွင် -

كَانَ لِلرَّحْمَانِ عَصِيًّا لَا تَعْبُدُ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ

ရှိုက်သွန်ကို မလိုက်နာနှင့် ရှိုက်သွန်ဆိုသည်မှာ အမှန်တကယ်ပင် ရဟ်မန်ရှင်၏အစီအရင်၊ အစီအမံ၊ စီမံကိန်း၊ အထားအသိုက် (မှ ရွေးချယ်)ဆန့်ကျင်သည်။

ကုရ်အာန်သည် လူသားအား အသိဉာဏ်ရှိအောင် လိမ္မာရေးခြားရှိအောင် မိမိ၏ဉာဏ်ကို အလ္လာဟ်ပြုအသုံးချတတ်မှုကို သင်ကြားပို့ချလမ်းညွှန်ရန် ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသဖြင့် ယင်းကုရ်အာန်ကို သိရှိနားလည် သဘောပေါက်အောင် အနက်အဓိပ္ပာယ် သဘောတရား ဆိုလိုရင်းကိုသိရှိရန် ရှေးဦးစွာ အထူးလိုအပ်၏။ မွတ်စလင်မ်(ဆိုသူ)တို့၏ လောကတွင် ကားကုရ်အာန်ကို “ဘာမျှမသိအောင် သင်ကြားပေးရေးနှင့် ဘာမျှမသိအောင်၊ အပတ်တကုတ် ကြိုးစားဖတ်ရေးသည် အထွတ်အထိပ်သို့တိုင် ရောက်ရှိနေခြင်းအပေါ် “အလ်ဟမ်ဒိုလိလ္လာဟ် အထပ်ထပ်ဆို၍ဂုဏ်ပြုသူနှင့် ဂုဏ်အပြုခံပုဂ္ဂိုလ်များ နှလုံးသွင်းရမည့် အချက်ကို ကုရ်အာန် (၁၂:၂)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

အမှန်တကယ်ပင် ငါအရှင်သည် ကုရ်အာန်ကို ရှင်းလင်းထိရောက်၊ ပြောင်မြောက်သည့် ကုရ်အာန်အဖြစ်ထုတ်ပြန်ပို့ချထားခြင်းမှာ သင်တို့လူသားများ သဘောပေါက်နားလည် ဆင်ခြင်နိုင်စိမ့်သောငှာ ဖြစ်သည်။

ဤသို့လမ်းညွှန်ထားသည့် ကုရ်အာန်ကို ဘာဆိုဘာမျှမသိအောင်သင်၊ ဘာဆိုဘာမျှမသိအောင်ဖတ်သည့်စနစ်သည် “ရဟ်မန်”ရှင်၏အစီရင်၊ အစီအမံကို တိုက်ရိုက်၊ ရိုက်ချိုးရန်ကြိုးပမ်းနေကြခြင်းမဟုတ်ပါသလော။ အဲဒါကို “အားပေး”သူတွေကလည်း တစ်လောကလုံးမှာ အများဆုံး၊ ပြီးတော့ ထုံးတမ်းစဉ်လာ မိရိုးဖလာစဉ်ဆက်မပြတ် ‘အာအူဇို’ ဖတ်ပြုဖတ် ‘အာအူဇို’ကို နှုတ်ကတစ်ဖတ်တည်း ဖတ်နေလို့ကတော့ ကုရ်အာန်ကို အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ မသိတတ်နားမလည်ခြင်းတည်းဟူသော ရှိုက်သွန် (ကြီး)၏ အန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးမှုမရနိုင်ပါ။ တကယ်ကင်းဝေးလိုလျှင် အအူဇိုစာသား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အလုပ်လုပ်ရပါ လိမ့်

မည်။ ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်ရမလဲဆိုတာနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေ့ပိုင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော(၁၆:၉၈)၏ ရှေ့တစ်အာယတ် (၁၆:၉၉-၁၀၀)ကို ဆက်လေ့လာရန် လိုပါသည်။ ကုရ်အာန်၏ထူးခြားချက်ကား ယခုစုရာ (၁၆)၏ (၉၈)ကို လုပ်စရာရှိသည့် အရေးကိစ္စကို ညွှန်ကြားပြီးသည်နှင့် ယင်းညွှန်ကြားချက်ကို မည်သို့ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်၊ လက်တွေ့မည်သို့ လုပ်ဆောင်ရမည်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤသို့အာယတ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်ပေါင်းစည်း နေပုံကို သာမန်(ဝေါဟာရစကားလုံးအလိုက်) ဘာသာပြန်များတွင် ဤအချက်ကို ထင်ထင်ရှားရှား မသိမြင်နိုင်ပါ။ အာယတ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ရှေ့နောက် ရှိနေလင့်ကစား ဘာမျှဆက်စပ်သည်ဟုပင် ဘာသာပြန်များတွင် မသိနိုင်ပါ။

ယခု(၁၆:၉၉-၁၀၀)၊ အာယတ် (၁၆:၉၈)တို့နှင့် အကြောင်းအရာချင်း ဆက်စပ်နေသည့် ကုရ်အာန် (၁၄:၆၄-၆၅)ကိုပါ ပူးတွဲလေ့လာပြီး သဘောတရား ဆိုလိုရင်းကို လေ့လာကြည့်ကြစို့။

مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ فَادْفِئُوا الْقُرْآنَ فَأَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ (အို-တမန်တော်) သင်၊ ကုရ်အာန်ပြည့်စုံသည့် စနစ် (The Quranic Order) တစ်ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော် (ကုရ်အာန် ဖတ်တယ်ဆိုတာ၊ အလ္လာဟ်က ဘာတွေပြောဆိုလမ်းညွှန်နေသလဲဆိုတာ သိရှိနားလည်ပြီး၊ ယုံကြည်၍ အဲဒီအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး အကျိုးရလဒ်ကိုဖော်ဆောင်) ရန်စတင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် (ရှိုင်းသွား) အဖျက်အမှောက် အင်အားစုဟူသမျှကို သတိဝီရိယကြီးစွာဖြင့် စောင့်ကြည့်ပြီး၊ ယင်းအဖျက်အမှောက် အနှောင့်အယှက်တို့၏ လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှု(ဝါ) ဘာမျှမသိအောင် သင်၊ ဖတ်၊ ကျက် စနစ်မှ တတ်သိနားလည်ပြီး ဘဝတစ်သက်တာလုံး လုံခြုံ ဘေးကင်းရန် အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်း အားထုတ် ဆောင်ရွက်နေပါ။ (၁၆:၉၈)

(Oh Ra sool !) when you embark on

your programme for the establishment of the Quranic order, be very careful of satanic opponents and procure every means of protection against their schemes.

(16:98)

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ
ရှိုင်းသွား၏အင်အားစုသည်

- (၁) အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး
- (၂) ယင်းဥပဒေဖြင့် တည်ဆောက်မည့် စနစ်သည် မိမိတို့ဘဝအတွက် လုံးဝဥသုံး၊ ယုံကြည်စိတ်ချ ယုံပုံအားကိုးရန် လုံလောက်သည်ကို ပြည့်ပြည့်ဝဝခံယူ၊ စိတ်ချပြီး မယိမ်းမယိုင်စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်သူတို့အပေါ် ရှိုင်းသွားသည် ဩဇာ၊ အာဏာလွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်း လုံးဝ(လုံးဝ)မရှိပါ။ (၁၆:၉၉)

The satanic forces can have no power over those

- (1) Who believe in the laws of Allah and
- (2) Completely put their full trust in His laws and the system based on it. (16:99)

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ
ရှိုင်းသွား၏အင်အားစုသည် မိမိနှင့်-

- (၁) အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ထားသူ (အလ္လာဟ်ပြုလမ်းညွှန်နှင့်လုံးဝဆန့်ကျင်သည့် အတွေးအခေါ် အယူအဆများ အစဉ်အလာများ၊ စနစ်များကို ကြည်ဖြူ လက်ခံကူးလူး ဆက်ဆံနေသူ)
- (၂) အခြားသောအင်အားစု၊ အားကိုးအားထားစရာ လိုင်းပေါင်းစုံ လမ်းစဉ်စနစ်များကို ပူးပေါင်းယှဉ်တွဲဖက်စပ်ကျင့်သုံးနေသူ مُشْرِكٌ တို့အပေါ် လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင် ချယ်လှယ်နိုင်သည်။(၁၆:၁၀၀)

They overpower only

- (1) Those who seek their friendship and
- (2) Those who set partners with Allah and associate any other laws with it.(16:100)

အခက်အခဲ၊ ဘေးဒုက္ခ၊ အကျပ်အတည်းဖြစ်ပေါ်နေချိန်၊ အလ္လာဟ်ဥပဒေသစည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းဖြစ်

သော ကုန်အာန်ပါနည်းလမ်းများကို သိရှိ၊ နားလည် ကျင့်သုံးလိုက်နာပိုမိုပြင်လေးနက်စွဲမြဲ ခိုင်မာတောင့် တင်းနေစေခြင်းကို **تَعَوُّذٌ** တအောင်ဝုဇ်ဟုခေါ်၏။ ဤသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း လက်တွေ့လိုက်နာ ကျင့် သုံး နေထိုင်အသက်ရှင်ရေးဖြစ်၏။ ယခုမှတ်စလင်မ် (ဆိုသူ)တို့မှာ ဤစနစ်ကို ကုန်အာန်မဖတ်မီ ‘အာအူဇ်’ ဖတ်ရုံမျှဖြင့် အဆုံးသတ်ပြည်ဖုံးကားချပြုထားကြ၏။

နောက်တစ်နည်းရှိသေးသည်။ ‘သာဗိစ်’ (အများ မှတ်စလင်မ်တို့ အခေါ်အဝေါ်အတိုင်း) အမှန်မှာ **تَعْوِذٌ** သအိဝီဇ်ဘာမျှရေရေရာရာ သိနားလည်ခွင့်မရရှာ သော အသိမဲ့ပညာမဲ့၊ ရိုးရိုး သားသား မှတ်စလင်မ် အများစုသည် သူတို့ဘဝတစ်ခုလုံးပေါ်လွှမ်းမိုး လွှမ်းခြုံ ဦးဆောင်နေသည့် အချို့သော အစ္စလာမ်ဘာသာရေး၊ လိုင်းပေါင်းစုံ ‘မုလ္လာ’ဆရာသခင်ကျေးဇူးရှင်ထံမှ ကုန်အာန် အာယတ်များကို အင်းကွက်မန္တာန်အသွင် ညွှတ်ကာ အမျိုးမျိုးဖြင့် ရေးသားပေးလိုက်သည့် ‘အဆောင်’ များကို လည်ပင်းမှာ လက်မောင်းမှာ ရွှေ၊ ငွေကြုတ်ကလေးအသွင်ဖြင့် မိမိကိုယ်နှင့်မကွာ ဆောင်ထားခြင်း ဖြင့် ရှိုင်းသွာန်၊ မကောင်းဆိုးဝါး၊ ဂျာဒူ၊ အောက်လမ်း၊ အမှောင့်ပယောဂ၊ ဂျင်၊ ဟမ်ဇာတ်၊ ဘာညာဘာညာတွေ့ရဲ့ ဘေးရန်မှကင်းဝေး သည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်ကို လက်တွေ့အကောင် အထည်ဖော်သည့်စနစ်ဖြင့်ပြီး၏။

ကုန်အာန်ကို မသိရှိ၊ နားမလည်၊ သဘော မပေါက်အောင်လည်း လုပ်ထားကြသည်မှာ လည်း သူတို့လိုလူတန်းစားတွေပါ။ ပြီးတော့ မသိ နားမလည် သူများကို ကယ်တင်ရှင်၊ ကျေးဇူးရှင်များအဖြစ် ‘သာဗိစ်’စနစ်ဖြင့် ဖေးမကူညီပြီး တစ်သက်လုံး စောင့် ရှောက်နေသူဆရာ သခင်အလ္လာဟ်ဝါလာဟီရ် ဖက်ရ် တို့က တာဝန်ယူထားပါ သည်ဟုဆိုကြပြန်သည်။

တကယ်အမှန်ပင် ကုန်အာန်ကိုအဓိပ္ပာယ်နှင့် တကွ သင်ကြားပို့ချခြင်းမရှိဘဲ မိမိတို့ဝမ်းကျောင်း ရေး၊ ဂိုဏ်းကယတည်မြဲရေးအပေါ် သစ္စာရှိရှိ ရပ်တည်

နေသော အချို့ ဘာသာရေး ဆရာသခင်များ၏ နောက်သို့လိုက်နေခြင်း၏ အနေအထားအမှန်ကို သိရှိအောင် မှတ်စလင်တိုင်း(ကျားမမရွေး၊ လူကြီးလူငယ် မရွေး) ကိုယ်တိုင် လေ့လာဖို့ အချိန်တန်ပါပြီ။

ကုန်အာန်အရ-

အလ္လာဟ်ပြုစနစ်ဇယားကို ဆန့်ကျင်သွေဖည် သည့် အတွေးအခေါ်အင်အားစု(တွာဂူတ်)ကို ဖယ်ရှား ရှင်းလင်းပစ်ပြီးနောက် အလ္လာဟ်တရား၊ အလ္လာဟ် စကားကုန်အာန်ကိုသိရှိ လိုက်နာကျင့်သုံးရေး စွဲမြဲစွာ ကိုင်ထားရှိရန်အတွက် လမ်းညွှန်ကို ကုန်အာန် (၂:၂၅၆) တွင်-

فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ

အလ္လာဟ်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်သည့် လူ့အတွေး အခေါ်မှထွက်လာသော နည်းလမ်း(တွာဂူတ်)များကို စွန့်လွှတ်ပစ်ပယ်သူမှ

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

၏ဆိုလိုရင်းသဘောတရားကို နှလုံးသွင်းကျင့်သုံး၍

...وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ...

အလ္လာဟ်ဥပဒေသနည်းနာများကို ယုံကြည် **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** ကိုသိရှိပြီး နှလုံးသွင်းလိုက်နာ ကျင့်သုံးသူသည်

فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى

(ထိုသူသည်) လုံးဝယုံကြည်စိတ်ချရသော၊ လက်ကိုင်ကြိုးကွင်းကို ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ၊ စွဲကိုင်ထားပြီးဖြစ် ၏။ (၂:၂၅၆)

لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

ယင်းလက်ကိုင်ကြိုးကွင်းသည် လုံးဝကျိုးပဲ့ပြုတ် ထွက်သွားမည်မဟုတ်၊ အလ္လာဟ်သည် သင်တို့ပြုလုပ် သမျှအားလုံး (အားလုံး) ကိုအကြွင်းမဲ့ကြားနေတော်မူ သော အရှင်၊ သိနေတော်မူသောအရှင်ဖြစ်သည်။

(၂:၂၅၆)

Whoever turns away from the wrong path of oppressive forces and comes to the

right one, has grasped the most trustworthy hand hold which will never break. Allah is all Hearing and all knowing.(2:256)

غ ف ر

غُفْرٌ အညစ်အကြေး မသန့်ရှင်းသောအရာများ မှ ကာကွယ်နိုင်ရန် တစ်ဦးတစ်ယောက် အား တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ်ဆင်စရာကို ဝတ်ဆင်ပေးခြင်း (مُحِيط)

Gufrun to make someone wear something which would protect him from filth and dirt.

ဤစကားလုံးတွင် ဖုံးကွယ်၊ ဖုံးအုပ်၊ ကာရန်၊ ကာကွယ်ခြင်းအနက်ကိုဆောင်၏။

غَفَرَ الْمَتَاعَ فِي الْوَعَاءِ

အဖိုးတန်ပစ္စည်းကို ထည့်စရာတွင် ထည့်ထားပြီး ဖုံးအုပ်ကာရန်ထားလိုက်သည်။

He put valuables in a container and then concealed it. (and thereby protected it.)

الْغِفَارَةُ အစိတ်အပိုင်းလိုက် ဆက်သွယ်ထားသော သံချပ်အင်္ကျီ၊ သံခမောက်ဆောင်းပြီး ဝတ်ဆင်လျှင်လည်ပင်းနှင့် ပုခုံးများကိုပါ ဖုံးအုပ်ကာကွယ်ပြီး ဖြစ်သွားသည်။ ဝါးခုတ်စားချက်များမှ အကာအကွယ်ရရှိနိုင်သည့် စစ်ဝတ်တန်ဆာတစ်မျိုး

الْجَمَلَةُ الْغَفِيرُ ခေါင်းတစ်ခုလုံးကို ကာကွယ် ဖုံးအုပ်ပေးနိုင်သော၊ သံခမောက် That helmet which covers the entire head and thus protects it. (ابن فارس)

مَغْفِرَةٌ ကာကွယ်ခြင်း Protection

လူအစုအဝေးတစ်ရပ်သည် မှားယွင်းချွတ်ချော်သည့်လမ်းကြောင်းဖြင့် မိမိတို့၏ဘဝကို တည်ဆောက်မည်ဆိုလျှင် ဆိုးကျိုးများဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်ခံစား

ရမည်မှာ သေချာလှသည်။ သို့သော် ဤသို့ဆိုးကျိုးများ မဖြစ်ပေါ်မီ မိမိတို့၏ မှားယွင်း ချွတ်ချော်သည့် နေထိုင်မှု စနစ်ကိုရပ်တန့်ပြီး تَوْبَةً (သောင်ဗဟ်) ပြုပြင်၍ အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ဘဝ တည်ဆောက်မှုကို စတင်ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက ဆိုးကျိုးများမှလုံးဝ အကာအကွယ်ရရှိသွားမည်။ ဤသည် مَغْفِرَةٌ သဘောတရားပင်ဖြစ်သည်။

ရောဂါကင်းဝေးပြီး ကျန်းမာရေးပြည့်စုံရန် ရှေးဦးစွာ ရောဂါမဖြစ်အောင်၊ ကြိုတင်ကာကွယ်မှု၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကိစ္စရပ်များကို အသိ၊ သတိရှိပြီး လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် မည့်သည့် ရောဂါမျှမဖြစ်ပေါ်စေဘဲ ကျန်းမာရေးကောင်းနေမည်။ ယင်းသည် مَغْفِرَةٌ မတ်ဖီရဟ်ခေါ် ကာကွယ်ရေး၏ သဘောတရားပင်ဖြစ်သည်။

မှားယွင်းသောလုပ်ရပ်ကြောင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာမည့် ဆိုးကျိုးအတွက် ပြစ်ဒဏ်ခံစားရမည်ကို ကြိုတင်သိရှိနားလည်ပြီး မမှားမယွင်းအောင် အသိ၊ သတိ၊ ဆင်ခြင်တုံတရား၊ အပြုသဘောဆောင်သောလုပ်ရပ် Positive action လုပ်ရန်လိုအပ်၏။ ဤသည် مَغْفِرَةٌ ကာကွယ်ခြင်းသဘောပင်ဖြစ်သည်။

مَغْفِرَةٌ မတ်ဖီရဟ်ကို အများပွတ်စလင်မ်(ဆိုသူ) ဘာသာရေးအသိုင်းအဝန်း (လူပုဂ္ဂိုလ်၊ စာအုပ်စာပေ၊ ဘာသာပြန်များတွင် forgiveness ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးခြင်းစသည်အနက် အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူ၏။ ဤသည် ကုရ်အာန်၏လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် ရလဒ်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခံစားရမည့် ဥပဒေသ قانون مكافات العمل (The Quranic law of Requital) ကုရ်အာန်(၉၉:၄-၈)နှင့်တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်နေ၏။

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ 'အကောင်း' မြူမှုန်အလေးချိန်မျှ ပြုလုပ်သူသည် ၎င်း၏ကောင်းကျိုးကိုတွေ့မြင်ခံစားအံ့။ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

‘အဆိုး’ မြူမှုန် အလေးချိန်မျှ ပြုလုပ်သူသည် ၎င်း၏ ဆိုးကျိုးကို တွေ့မြင်ခံစားရအံ့။

ဤသည် ‘အလုပ်နှင့်ရလဒ်’ အပြန်အလှန်ဆက်စပ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပါလျက် مغفرة မတ်ဖိရဟ်ခွင့်လွှတ်ခြင်း ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးခြင်းဟု အနက်ကောက်လျှင် အထက်ပါ (၉၉:၄-၈)အာယသ်နှင့်တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်နေ၏။

Magfirah is usually translated as forgiveness. The Qura'nic law of requital however, entirely negates the very conception of forgiveness.

He who does the right thing, no matter how little, is helping forward the process, and he who does wrong, is retarding it. Every action has its natural consequences for the doer himself as well as for his nation. According to the Quran:

And whosoever does good, an atom's weight will see it then and whosoever does ill, an atom's weight will see it. (99:7-8)

Every action of man is recorded and consequences inevitably follow. Every human action, according to above Quranic law, has a natural and logical outcome for which there can be no forgiveness.

Positive deeds strengthen his self and he remains immune from the effect of the destructive forces. This state can only be achieved by performing constructive deeds continuously.

တစ်ဦးချင်းစီဖြစ်စေ၊ အုပ်စု(လူမျိုး) နွယ်လိုက်ဖြစ်စေ၊ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော စည်းမျဉ်း၊ ဥပဒေများ နှင့်အညီ မိမိတို့၏နေ့စဉ်ဘဝကို တည်ဆောက်ကြလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများကြောင့် အဖျက်စွမ်းအားတို့ကို ခံနိုင်ရည်ရှိလာပြီး ရှင်သန်နိုးကြားသော အကျိုးများသောဘဝ ပိုင်ရှင်များဖြစ်လာကြမည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော စည်းမျဉ်းဥပဒေများကို ဖောက်ဖျက်

ကျူးလွန်ပြီး မိမိနှင့် မိမိကဲ့သို့လူသားတို့၏ ဘဝနေနည်းအတိုင်း နေထိုင်မည်ဆိုလျှင် မိမိတို့၏ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများ ကျဆင်းနိုင်ကျပြီး ၎င်းတို့၏အုပ်စုမျိုးနွယ် သင်းပင်းများပါ အားနည်းချိန့်မည်။ ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စမဲ့လာပြီး ဘဝသေနေမည်။ ထို့ကြောင့် လူမျိုးတစ်မျိုးတိုးမြှင့်ဖွံ့ဖြိုးခြင်း၊ နိမ့်ကျအောက်ရောက်ခြင်းသည် မိမိတို့ပြုလုပ်ကျင့်ကြံ အားထုတ်သည့် အကျင့်အကြံစရိုက်လက္ခဏာများ ပေါ်မူတည်၏။

غُفُورٌ သည်အလ္လာဟ်၏ဂုဏ်ရည်တစ်ခုဖြစ်၏။ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ဥပဒေများအတိုင်း ကျင့်ကြံအားထုတ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျှင် ယင်းသို့ကျင့်ကြံအားထုတ် လုပ်ကိုင်သူ၏ ရုပ်ပိုင်းနာမ်ပိုင်းတွင် ဆိုးကျိုးများမှ အကာအကွယ်ရရှိပြီး အန္တရာယ်များမှ လုံခြုံမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်သောအရှင်

اسْتَغْفِرُ လူ့ဘဝသက်တမ်းတွင် ဘေးအန္တရာယ် ဆိုးကျိုးများမှကင်းဝေးပြီး ကြိုတင်ကာကွယ်မှုကိုရှာဖွေ ဆည်းပူးခြင်းကိုခေါ်၏။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် မုအ်မင်တို့၏ အကျင့်စရိုက်လက္ခဏာရပ်များအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်။ اسْتَغْفِرُ اللهُ ကို စိပ်ပုတီးစိပ်ပြီးနေရုံမျှ ဖြင့် မိမိဘဝ၏ ဆိုးကျိုးများမှ ကင်းဝေးစေဟု လက်ခံယုံကြည်ပြီး ဥပဒေသကို ကျင့်ကြံအားထုတ် ဆောင်ရွက်ခြင်းလုံးဝမရှိပါ။ မိမိသက်တမ်းတွင်လုံခြုံမှု၊ ကာကွယ်မှုရရှိနိုင်မည်မဟုတ်။

عَفْوٌ (ع، ف، و) အဆိုး၊ မကောင်းပြုကျင့်ပြီး ပြစ်ဒဏ်ကိုခံရပြီး ယင်းပြစ်ဒဏ်၏အကျိုးဆက်ကို ဖယ်ရှားခြင်း ဖြစ်ကာ مغفرة မှာကြိုကြိုတင်တင် အစကနဦးထဲက လိုအပ်သည့်ပြင်ဆင်၊ သတိမူရမည်။ ကာကွယ်ရေး၊ လုံခြုံရေးအသိ၊ သတိများရှိခြင်း ခံနိုင်ရည်စွမ်းအား Resistance မွေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

عذاب ပြစ်ဒဏ်၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့် مغفرة လုံခြုံမှု၊ အကာအကွယ် ကြိုက်တာရွေး

ကုရ်အာန်(၂:၁၇၄-၁၇၅)တွင် အလ္လာဟ်၏

ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိန်ချန်ထားခြင်းဖြင့် မိမိတို့ အကျိုးစီးပွားတိုးတက်ရေးကို ပြုလုပ်နေသူတို့သည် မီးကို ဝါးချိုနေသူများဖြစ်ပြီး ကေယာမသ် ကာလတွင် အလ္လာဟ်ထံမှ ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခြင်း ခံရမည်လည်းမဟုတ် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများလည်း မြင့်မားမည်မဟုတ်။ ထိုအချိန်တွင် သိမြင်မည်မှာ သူတို့၏ဆောင်ရွက်ချက် ဖြစ်သော ကုရ်အာန်ကို ထိန်ချန်မှုသည် အလ္လာဟ်ထံမှ တရားအလင်းရောင်ကို လမ်းမှားဖြင့်လည်းကောင်း အလ္လာဟ်ထံမှ (မတ်ဂ်ဖီရဟ်) အကာကွယ်နှင့် လုံခြုံမှုကို **عذاب**(အဇာဘ်) ပျက်စီးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း အရောင်းအဝယ်လုပ်လိုက် ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု သိလာမည်။

عذاب အကာအကွယ်၊ လုံခြုံမှုနှင့် **مغفرة** ပျက်စီးခြင်းကို ယှဉ်တွဲပြီးဖော်ပြထား၏။

According to the Quranic Verses(2:174-175)- Those who conceal Allah's laws and make it a means for attaining worldly gains. Though such people may appear to be very affluent and pious, they are preparing an inferno for themselves. On the Day of Judgement, they will not receive the blessings which flow from adherence to the Allah's laws and their potentialities will remain unfulfilled. This will be a dreadful calamity and they will realize, at that time, that they had traded Allah's protection for ruin by forsaking the right path for the wrong one those who do this overestimate their powers of endurance. (Q - 2:174-175)

တဖန် ကုရ်အာန် (၃:၁၂၈)တွင်လည်း **مغفرة** နှင့် **عذاب** ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားပြီး ယင်းဖြစ်စဉ်တို့ သည် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အလုပ်နှင့်ရလဒ် ဥပဒေနှင့်အညီ အဆိုးအမြတ်ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်းနှင့် အဆိုပါ ဥပဒေသည် စကြာဝဠာတစ်ခုလုံးတွင်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်က ပြဋ္ဌာန်းထား၏။

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن

يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

စကြာဝဠာတစ်ခုလုံးရှိ အရာအားလုံးသည် အလ္လာဟ်အရှင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အလုပ်နှင့်ရလဒ် Law of Requital အတိုင်းဖြစ်လျက် ပြောင်းလဲနေ လျက်ရှိ၏။ အကာအကွယ်ရရှိရေးနှင့် ပျက်စီး ဆိတ်သုဉ်းရေး ဖြစ်စဉ်များသည်လည်း အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေနှင့်အညီ **يَشَاءُ** ဖြစ်ပျက် လျက်ရှိ၏။ အလ္လာဟ်သည် အကာအကွယ်ပေးရေး ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသောအရှင် လိုအပ်သည်တို့ကို ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုး စီရင်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်၏။

(၃:၁၂၈)

It would be decided according to Allah's law of Mukafat which operate in the entire universe and also determines who would be protected and who would be annihilated. Protection and nourishment of your person-ality can only be, if you follow His laws.

(3:128)

ကုရ်အာန် (၂:၂၆၈)တွင် ရှိုင်းသွန်တည်းဟူသော တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်မှု selfishnessကြောင့် တဖက် သားတို့ကို ပေးကမ်းခြင်းသည် မွဲသွားနိုင်ကြောင်း ရနိုင်သမျှနည်းဖြင့် ဥစ္စာ ပစ္စည်းစုဆောင်းခြင်းသည် ရှက်ဖွယ်ကိစ္စဖြစ်ပါလျက် အဆိုပါ တစ်ကိုယ်ကောင်း ဆန်မှုကမပျက်မကွက် စေဆော်တိုက်တွန်းနေတတ်၏။

အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေသက တစ်ဖက် သားကို ပေးကမ်းခြင်းက သင့်ဘဝအတွက် **مغفرة** မတ်ဂ်ဖီရဟ်အကာအကွယ်နှင့်လုံခြုံမှုကို ရစေမည်ဟု ကတိပြုထား၏။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှု ချောင် လည်ခြင်း (**فضل**) ရှိ၏။ အာမခံ၏။

الْشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ

ရှိုင်းသွန်တည်းဟူသော တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်မှု သည် သင်တို့အား တစ်ဖက်လူတို့ကို ပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲမွဲပြာကျခြင်း(**الْفَقْرُ**) ဖြစ် မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်နေ၏။

... وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ ...

ရက်ကြောက်ရွံရှာဖွယ် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သော ရသမျှနည်းဖြင့် ဥစ္စာခန့်ဆောင်းခြင်းပြုရန် အဆိုပါ တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ် ရှိုက်သွားက စေ့ဆော် တိုက်တွန်းနေတတ်၏။

... وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا ...

ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်းမှ အကာအကွယ် နှင့်လိုခြံမှုကိုလည်းကောင်း فَضْلٌ အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းပြေလည် ချောမွေ့မှုကိုလည်းကောင်း အလွှာဟ်၏ ဥပဒေသက အာမခံချက်ပေး၊ ကတိ ထားပြဋ္ဌာန်းထား၏။

... وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ...

အလွှာဟ်၏ဥပဒေသသည် အရာရာတိုင်းကို အပြောကျယ်စွာ လွှမ်းခြုံထိုးဖောက်ထားပြီး အားလုံး ကို အကြွင်းမဲ့လည်း သိနေတော်မူ၏။ (၂:၂၆၈)

Your selfish sentiment (shaitan) will frighten you lay persuading you that if you give away to others what you have, you will be reduced to poverty and teaching you to collect wealth by indecent means. Take note, however that the divine system will ensure protection against any calamities and abundance of means of livelihood for Allah is All-Embracing All-Knowing. (2:268)

غ ل و ﴿ى﴾

غُلُوٌ - အတိုင်းအတာ၊ ဘောင်ကျော်လွန်ခြင်း၊ ကန့်သတ်ချက်ထက် ကျော်လွန်ခြင်း သတ်မှတ်ချက်ထက် ကျော်လွန်သွားခြင်း။ To exceed the proper bounds, overdo, be excessive.

(၁) အရာဝတ္ထုပစ္စည်းတစ်ခု သတ်မှတ် ပေါက် ဈေးထက် ကျော်လွန်နေလျှင် غَاءٌ Raise in price of something ဟုခေါ်၏။

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا نَزَّلَ اللَّهُ خِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يَكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الصَّلَاةَ بِالْهَدْيِ وَالْعَذَابُ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

(၂) အရည်အသွေး၊ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ တန်ဖိုး အနုလွယ်က ကျော်လွန်နေပါက غُلُوٌ Exaggeration ဟုခေါ်၏။

(၃) မြားပစ်ရာတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ပစ်မှတ် ထက် ကျော်သွားလျှင် غُلُوٌ To go too far beyond the target.

ရှေးအရပ်တို့၏ နေ့စဉ်သုံးတွင် -

اغْتَلَى الْبَعِيرُ

ကုလားအုတ်သည် အရှိန်အဟုန် မြင့်တင် (ဖြစ်သင့်သည်ထက် အတိုင်းအတာကျော်လွန်၍)ပြီး ထောင်ထောင်ထောင်ထောင်နှင့် ပြေးနေရာမှ အလွန် အကွဲ ဖြစ်ပြီး ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ဖြစ်သွားတော့သည်။

အထက်ပါအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို နှလုံးသွင်းပြီး ကုန်အာန်က ပေးလိုသောသင်ခန်းစာကို ရယူရန် (၄:၁၇၁)တွင် -

... لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ ...

သင်တို့၏ ဒင်နိုး (ရေးရာကိစ္စများတွင် အလွှာဟ် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်းအတာ)ကို မဖောက် ဖျက် မကျော်လွန်ကြလေနှင့်။

Do not exceed the limits presseribes by Allah for your Deen.

အချိုးအစား၊ အတိုင်းအတာ၊ အချိန်အဆ၊ ဘောင် အကန့်အသတ် အတွင်းရှိမှသာ လှပ၊ တင့်တယ်မှုရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သို့မဟုတ်က အပိုအလျှံ၊ အစွန်းထွက်၊ ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖောက် ထွက်သွားတော့မည်။ ဤသဘောကို ကုန်အာန်

(၇:၁၈၀)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-
وَاللّٰهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوْهُ بِهَا

အလ္လာဟ်ထံ၌ (လှပ၊ တင့်တယ်)အချိုးအစားကျ
ညီညွတ်မျှတသည့်(ဆွံ့ဖတ်) ဂုဏ်တော်များရှိ၏။
သင်တို့သည်လည်း မိမိတို့လူသားအရည်အသွေး
အတိုင်းအတာ ဘောင်အတွင်း (within human
capacity) အလ္လာဟ်၏ ဂုဏ်ရည်များကို မိမိ၏
အရည်အသွေးတွင် ထင်ဟပ်ပေါ်လွင်လာအောင်
အားထုတ်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြကုန်။

••• وَذُرُّوا اللّٰدِيْنَ يَلْحَدُوْنَ فِىْ اَسْمَائِهٖ •••

အရှင်မြတ်ဂုဏ်တော်ဆွံ့ဖတ်များအနက်မှ အချို့
ဂုဏ်တော်များတွင်သာ တစ်ဖက်သတ် အစွန်းထွက်
လျက်ကြိုးပမ်းအားထုတ်၍ အတိုင်းအတာ အချိုး
အစား လွန်ကဲပိုလျှံအောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သူတို့
နှင့် ကင်းဝေးစွာနေပါ။

(To transform the life of Jahannam into
that of Jannah) one must inculcate in one-
self, so far as it is humanly possible to do
so, those qualities which reflect Allah’s at-
tributes maintaining absolute balance there
in (O Momineen)! Keep aloof from those
who go to extremes in emulating some of
the divine qualities.

ف ح ش

الْفَحْشُ သတ်မှတ်ချက်၊ ဘောင်ကျော်သွားခြင်း
to be monstrous, to be excessive
exorbitant

- လွန်ကဲ၊ ပိုမိုသွားခြင်း
- စကားပြောရာတွင် အရိုအသေ၊ လေးစား
မှုကျော်လွန်ဖောက်ဖျက်လွန်ကဲခြင်း

فَحْشُ الْاَمْرِ အကြောင်းအရာ ကိစ္စသည် အတိုင်း
အတာ ကျော်လွန်သွားသည်။

الْفَاحِشُ အတိုင်းအတာ၊ ဘောင်ကျော်လွန် ဖောက်

ဖျက်သူ (فَوَاحِشُ အများကိန်း فَحْشَاءُ)
ရွံရှာဖွယ်ကိစ္စ၊ ညစ်ညမ်းသောကိစ္စ၊ အရှက်
မဲ့သောအပြုအမူ

ကုရ်အာန် (၁၆:၉၀)တွင် عَدْلٌ တရားမျှတခြင်း
နှင့် فَحْشَاءُ ကို နှိုင်းယှဉ်ပြထား၏။

ကုရ်အာန် (၇:၂၇-၂၈)တွင် قَسُطٌ အခွင့်အရေး
နှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ညီညွတ်မျှတစွာ ဆောင်
ရွက်ပေးခြင်းနှင့် فَحْشَاءُ ကို နှိုင်းယှဉ်သုံးစွဲပြဆို ထား၏။

ကုရ်အာန် (၃၃:၃၀-၃၁)တွင် قَتَّ (အလ္လာဟ်
ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများကို လိုက်နာရိုကျိုး
သည်)ကို فَحْشٌ (အလ္လာဟ်သတ်မှတ်ထားသည့်
ဘောင်ကိုကျော်လွန်ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်သည်)နှင့်
တွဲဖက်လျက်သုံးထားသည်။

ထို့ကြောင့် فَحْشٌ ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်တွင်

(၁) အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အမိန့်၊ ဥပဒေ
တစ်ရပ်ရပ်ကို ဆန့်ကျင်ခြင်း၊ ချိုးဖောက်ခြင်း၊
ကျူးလွန်ခြင်း စသည်တို့လည်း ပါဝင်၏။

(၂) မဖွယ်မရာဆက်ဆံပြုမူခြင်း၊ အရှက်ကင်းမဲ့သော
အပြုအမူ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားဖောက်ပြန်ကာ
အိန္ဒြေမဲ့သောအပြုအမူ ညစ်ညမ်းသောကိစ္စ၊
စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကိစ္စ Indecency, immoral-
ity, shameless, indecent, immodest, im-
moral conduct.

ကုရ်အာန် (၃:၁၃၅)တွင်-

وَالَّذِيْنَ اِذَا فَعَلُوْا فَاْحِشَةً اَوْ ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ
ذَكَرُوْا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوْا لِذُنُوْبِهِمْ •••

အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ရာ ညစ်ညမ်းသောကိစ္စ
ရှက်ဖွယ်လိလိအပြုအမူ ကိုယ်ကျင့်တရား ဖောက်ပြန်
မှု သို့မဟုတ် မိမိ၏ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို ထိခိုက်
ညစ်ညမ်းစေသည့်အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်မိသည်နှင့်
ချက်ခြင်း အလ္လာဟ်၏ဥပဒေများကို မျက်မှောက်
ပြုလုပ်သွင်းပြီး မိမိတို့၏အမှားအယွင်းများကို ပြုပြင်
လိုက်ကြသည်။ (၃:၁၃၅)

The Muttaqan are those who, if they commit an indecency or a wrong against their own-selves perchance, immediately bring Allah’s law to mind and make amends for what they have done. (3:135)

ဖော်ပြထားချက်တွင် အထက်ဖော်ပြပါ အချက် (၁) နှင့်(၂)တို့ ပါဝင်၏။

ကုရ်အာန် (၂:၁၆၈)တွင်-

كُفْرًا كَرِيمًا ۗ غَرَبُوا بِذُنُوبِهِمْ لَمَّا هَضَمُوا صَوَابَهُمْ فَعَقَبُوا بَعْضَهُمْ رَبِحًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۗ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَىٰ بَيْعَاتِهِمْ لِيُقَرَّبُوا لَهُمْ فَيَذَرُوهَا خَلْفَهُمْ وَيَقُولُ إِنَّمَا وَصَايَا النَّبِيِّ سَبِيحًا تِلْكَ آيَاتُ الَّذِينَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيَصُونَ الصَّلَاةَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۗ

ကုရ်အာန် (၁၇:၃၂)တွင် فاحشةသည် အရှက်မဲ့သော ညစ်ညမ်းသောအပြုအမူဖြစ်ကြောင်း ပြောထားပုံမှာ-

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ إِتِّهَافًا فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

(စိတ်ကူးစိတ်သန်း) အနီးအနားသို့ပင်လျှင် သင်မကပ်ပါနှင့်။ ယင်းကိစ္စသည် အရှက်ကင်းမဲ့သော၊ ညစ်ညမ်းသော လုပ်ဆောင်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အခြားများစွာသော ဆိုးကျိုးကိုပွားများစေနိုင်သည့် နည်းလမ်းပင်ဖြစ်သည်။ (၁၇:၃၂)

You should not let even the thought of fornication come near You for it is an indecent act and opens a way for other evils. (17:32)

တဖန် ကုရ်အာန် (၆:၁၅၂)တွင်-

وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ

مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ

(၁) အထင်အရှားဖြစ်စေ၊ (သို့မဟုတ်)လျှို့ဝှက်

ဖုံးကွယ်၍ဖြစ်စေ (တစ်နည်း)

(၂) လက်တွေ့ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း (သို့မဟုတ်)စိတ်ကူးအားဖြင့် ပစ်မှားရန်သော်လည်းကောင်း

စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်၊ အရှက်ကင်းမဲ့သော အမှုကိစ္စများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်မည့် အကြံပြုချက်အပြုအမူ (foreplay)များ အနီးသို့ပင် မချဉ်းကပ်လေနှင့်။ သဘောတရား အားဖြင့်စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်၊ ရှက်ဖွယ်ကိစ္စကို လက်တွေ့ပြုလုပ်ဖို့နေနေသာသာ ယင်းကိစ္စရပ်ဆီသို့ တွန်းပို့ပေးသည့် အကြံ၊ ရှေ့ပြေးအစပြုမှု ရှေ့ရှုမည့် အပြောအဆို အပေးအယူ၊ အပြုအမူများ ထင်ထင်ရှားရှားလက်တွေ့ရော၊ စိတ်ကူးနဲ့ပါ ပစ်မှားခြင်းအနီးသို့ မကပ်လေနှင့်။

You should not get anywhere close to indecency either in thought or in action, be it open or secret.

ထို့ကြောင့် فواحش ၏အနက်တွင် အလွှာဟု အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ခြင်း၊ လူမှုရေးကိစ္စတွင် ညစ်ညမ်းမှုအရှက်ကင်းမဲ့ သောကိစ္စစသည်တို့လည်း အကြီးဝင်၏။ သို့သော်(ဇနော) မတရားကာမပြုခြင်းအနက် အဓိပ္ပာယ် မသက်ရောက်သည့်အလားတူအာယတ်ကို ကုရ်အာန် (၄:၁၅)တွင်-

وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نَسَائِكُمْ...

အကယ်၍ သင်တို့အမျိုးသမီးများအနက်မှ မည်သည့်အမျိုးသမီးမဆို ရှက်ဖွယ်ညစ်ညမ်းသော ကိစ္စကျူးလွန်ခဲ့လျှင်-

...فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ...

သင်တို့သည် ထိုအမျိုးသမီးများအပေါ် မိမိတို့အနက်မှ လူလေးဦးကို သက်သေအဖြစ်ထားရှိကြကုန်။ (၄:၁၅)

If any of your women commit indecency, take the evidence as of four witness from among yourselves. (4:15)

ဤ (၄:၁၅)အာယတ်ပါ الفاحشة ကို ရှေးအချို့

ဘာသာပြန်တို့က (النَّارَ)မတရား ကာမမှုဟု ဘာသာပြန်ကြသော်လည်း ခေတ်သစ်ဘာသာပြန် များက ရှေ့နှင့်နောက် အာယသ်ပါ စာသားများအရ ဤသို့မပြန်ဆိုကြပါ။ အထောက်အထားအဖြစ် ဤ(၄:၁၅)သည် အမျိုးသမီးများအကြောင်းဖြစ်သော် လည်း (၄:၁၆)တွင် အမျိုးသားနှစ်ဦး အကြောင်းကို ပြောထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

(၁) ယခု ဤ(၄:၁၅)တွင် အမျိုးသမီးများအတွက် ပြောထားသလို (၄:၁၆)တွင် အမျိုးသားနှစ်ဦး အတွက် ပါ ပြောထားပုံမှာ-

وَالَّذَانِ يَأْتِيَانِيَا مِنْكُمْ فَأُذُوهُمَا...

If two men from among you are found guilty of something similar punish them. (4:16)

ဤအချက်ကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အမျိုးသမီး အချင်းချင်း၊ အမျိုးသားအချင်းချင်း (ခေတ်အခေါ် အဝေါ်များကို ခေတ္တငှားရမ်းသုံးစွဲရလျှင် လိင်တူ ဆက်ဆံခြင်း (Homosexuality) မျိုးသည် النِّزَا မဟုတ်ဘဲ အလွန်မှပင် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ညစ်ညမ်းသော ဆက်ဆံပြုမှု၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် မှုမျိုးဖြစ်၏။ ဤသို့ပင်ဆိုလိုကြောင်းကို ထပ်ဆင့် ထောက်ခံ သောအချက်ကို -

(၂) ကုရ်အာန် (၇:၈၀-၈၁)တွင် တမန်တော်လူးတ် လက်ထက် အမျိုးသားအချင်းချင်းလိင်တူဆက်ဆံမှု (Homosexuality) ကိစ္စကို ဖော်ပြရာတွင် ဤကား الفاحش ညစ်ညမ်းသောရှက်ဖွယ်၊ စက်ဆုပ် ဖွယ်ကိစ္စဟု (၇:၈၀)၌ သုံးနှုံးထားပုံမှာ-

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ | وَأَتَانُونَ الْفَاحِشَةَ مَا

သူ၏အမျိုးသားများထံ စေလွှတ်ခြင်းခံရသော လူးတ်နဗီ(အ)က ရှေးအခါက သူ့အမျိုးသားတို့အား ရှေးယခင်က မည်သည့်လူမျိုးများမှ မကျူးလွန်ဖူး ခဲ့ကြတဲ့ ညစ်ညမ်းသောကိစ္စရပ်ကို မင်းတို့က ကျူးလွန်

ခဲ့ကြသည်။ | إِنَّمَا تَأْتُونَ الرِّجَالَ | بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿၈၁﴾ (၇:၈၁)

မင်းတို့ဟာ အမျိုးသမီးအစား အမျိုးသားများ အချင်းချင်း ကာမဂုဏ် အာရုံခံစားမှုမျိုးဖြင့် ဆက်ဆံ ကြကုန်သည်။

بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

တကယ်တော့ မင်းတို့တွေဟာ အသဘာဝမူစံလွဲ ဆက်ဆံမှုပြုမှုကြသူများဖြစ်ကြကုန်၏။ (၇:၈၁)

Lot was sent to his people to whom he said :You commit indecencies such as were never committed before by any people. You go after men usually rather than after women. You are a people given to abnormal behaviour. (7:81)

ထို့ကြောင့် လိင်တူ(အမျိုးသားအချင်းချင်း (သို့) အမျိုးသမီးအချင်းချင်း တဏှာရာဂ စိတ်ဖြင့်ဆက်ဆံ မှုဖြင့် Homosexuality သည် သဘာဝမကျသော ဆက်ဆံမှုမျိုး မှုမမှန်သောဆက်ဆံမှုမျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့် မဖွယ်ရာ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှက်ဖွယ်လိလိ အပြုအမူ အကျင့် စာရိတ္တမျိုးတွင် ပါဝင်၏။

الفَسْرُ ထင်ရှားအောင်ပြုခြင်း၊ ဖုံးကွယ်နေသည်ကို ဖွင့်ထုတ်လိုက်ခြင်း I فَسْرٌ ، يَفْسِرُ ، يَفْسِرُ II ထင်ရှားစေသည်။

To explain, expose, expound, interpret, Urine specimen (of a patient ,for diagnosis)

လူနာတစ်ဦးရောဂါစစ်ဆေးရန် ဆီး နမူနာ ဆီး စစ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် ရောဂါရှိ/မရှိ အထင်အရှားသိနိုင်၏။ လူတို့ကတော့ ကုရ်အာန်ဘာသာပြန်ကျမ်း The

Not in detail but clear elucidation.

အလားတူ အာယသ်တစ်ခုကို (၁၂:၁၁၁)တွင် လမ်းညွှန်ထားပြန်သေးသည်။

مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ...

(ဤ)ဟဒီးဆ်တည်းဟူသော ကုရ်အာန်သည် မမှန်မကန် အကြံအဖန် တည်ထွင်ထားသောအရာ မဟုတ်။

This Hadith (i.e. Qur'an) is not a fabrication.

...وَلَكِنْ تَصَدِّقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ...

သို့သော် ရှေးကျမ်းများတွင် ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့သော တရားများကို အမှန်ဟု ထောက်ခံ၏။

It validates that which was revealed in previous scriptures.

...تَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ...

အရာအားလုံးက ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာ ဖွင့်ဆိုချက် ဖြစ်၏။

It is a clear elucidation of all things.

...وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ...

သင်တို့ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသော (ကုရ်အာန်) တွင် ယုံကြည်သူများအဖို့ ကုရ်အာန်သည် တရား အလင်းရောင်လည်းဖြစ် ရဟ်မဟ်လည်းဖြစ်၏။

It (this Qur'an) is a guidance and Rahmah for those who believe in it.

ထပ်မံ၍ ကုရ်အာန် (၆:၁၁၅)တွင်-

أَفَعَزَّ اللَّهُ ابْتِغَىٰ حَكْمًا | الْكِتَابِ مُفَصَّلًا
وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْنَا...

သင်တို့ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသော (ဤ ကုရ် အာန်) ကျမ်းစာအုပ်တွင် အရာရာတိုင်းအား ပိုင်း ခြားစိတ်ဖြာ ဖွင့်ဆိုထားသည့်ကျမ်းစာအုပ်အဖြစ် ထုတ် ပြန်ပို့ချထားသော အလ္လာဟ်ကလွဲပြီး အခြား အဆုံး အဖြတ်ပေးမည့် အရှင်ကိုကျွန်ုပ်ရှာဖွေဖို့ လိုပါ သေး သလား(ဟု သင်တမန်တော် မေးမြန်းပါ။)

(O Rasoot ask, them) "Do you want that I should seek a Judge other than Allah when he has sent down for you the Book which states everything clearly.

ကုရ်အာန်တွင် အရှုပ်အထွေး မရှင်းမလင်းသည့် အရာအလျှင်း မရှိကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၈:၁)တွင်-

...وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا...

ကုရ်အာန်တွင် အကွေ့အကောက် အရှုပ်အထွေး မရှိ။ There is nothing irregular and ambiguous.

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်သည် ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာပြီး သော ဖွင့်ဆိုချက်ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ပါ အချို့အမိန့် ဥပဒေအချို့တွင် ပြစ်ဒဏ် အသေးစိပ်အချက်အလက် များကို သက်ဆိုင်ရာ အချိန်ကာလ နေရာ၊ ဒေသရှိ ကုရ်အာန်စနစ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်သူ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များက အပြန်အလှန် တိုင်ပင် ဆွေး နွေးပြီး လိုအပ်သလို ဆုံးဖြတ်ထုတ်ပြန်ရန် ဖြစ်သည်။ အသေးစိပ်အချက်အလက် များ ကို جزئيات ကုရ်အာန်တွင် မဖော်ပြထားပါ။ ခေတ်စနစ်နေရာ ဒေသ ပြောင်းလဲနေသဖြင့် အသေးစိတ် အားလုံး တစ်နေရာတည်း သတ်မှတ်မပေးထားခြင်းသည် သဘာဝ ကျလှ ပါသည်။

၎င်းပြင် (၄၂:၃၈)တွင်-

...وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ...

(သက်ဝင်ယုံကြည်)သူတို့သည် မိမိတို့၏ဘဝရေး ရာကိစ္စများတွင် အချင်းချင်း အပြန်အလှန်တိုင်ပင် ဆွေးနွေးနိုးနှောကြကုန်သည်။

جزئيات Detail အသေးစိတ်အကြောင်းအရာ များသည် ကာလဒေသ၊ နေရာဌာနအလိုက် ပြောင်း လဲနေရာ ကုရ်အာန်ပါ အခြေခံအချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ မိမိတို့နှင့်ကိုက်ညီမည့် အသေးစိတ် ကျင့်ကြံ နေထိုင်မှုအတွက် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ဆွေးနွေး

တိုင်ပင်၊ အတည်ပြု ဆုံးဖြတ်ကြရမည်သာ ဖြစ်သည်။

ف ط ر

فَطْرًا، يَفْطُرُ، فَطْرًا (အဦးဆုံးအကြိမ်) အက်ကွဲသည်။
ခွဲခြမ်းပိုင်းခြားသည်။ To split for the first time, cleave

(အစ၊ ပထမဦးဆုံး)သည် ဤစကားလုံး၏ ထူးခြားဆုံးအနက် အဓိပ္ပာယ်ပင်ဖြစ်သည်။

ကျေးတောသား အရပ်ဗဒူတို့၏ အပြန်အလှန် စကားပြောဆိုနေကြရာ ရေတွင်းတစ်တွင်းကို မိမိက အရင်ဆုံး ရှေ့ဦးစွာတူးဖော်ကြောင်း **أَنَا فَطَرْتُهُمَا** ဟု သုံးနှုန်းသည့် သာကေသည် အရပ်စာပေလောက၌ စကားလုံးအသုံးပြုမှုဖြစ်စဉ်တွင် အထင်အရှားဆုံး ဖြစ်သည်။

အရပ်သမိုင်း သုတေသီ အိဗ်နီအရဗီ၏ အသုံး အနှုန်း အရေးအသားတွင် -

أَنَا أَوْلَ مَنْ فَطَرَ هَذَا

ဤကိစ္စကို ပထမအစအဦး ပြုလုပ်သူသည် ကျွန်ုပ်သာဖြစ်၏။

Fatara means to create something out of nothing, to create for the first time, to invent.

ကုရ်အာန် (၆:၁၄)တွင်-

... فَاطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...

အလ္လာဟ်သည် ကမ္ဘာဂြိုဟ်နှင့် အာကာသများ (ရှိရှိသ၍ စကြဝဠာအနှံ့ကို) ဘာမျှမရှိသည့် အနေအထားမှ အစကနဦး စတင်ပေါ်ပေါက်စေခဲ့သည်။

Allah originated heaven and earth (the entire universe) into being from nothingness.

အလ္လာဟ်ညွှန်ပြသည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေး စနစ်ကို မယုံကြည်သူတို့က “သေပြီးနောက် တဖန် ရှင်ပြန်ထရမည့် ကိစ္စအပေါ်အတော်ကြီး ဘဝင်မကျ

မေးမြန်းကြ စောဒကတက်ကြပုံများနှင့် ပတ်သတ်ပြီး ကုရ်အာန် (၁၇:၄၅-၅၁)တွင် ကြိုတင်ပြောထားပုံမှာ

وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا
وَرِيقًا إِنَّا لَنَبْعَثُكُمْ
فَلْإِنَّمَا هِيَ إِحْوَادٌ مُّبَدَّلَةٌ
أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْفُرُ فِي صُدُورِكُمْ

ဘာ! အရိုးတွေပုပ်သိုးပျက်စီးပြီး အမှုအမွှားတွေ ဖြစ်ပြီးခါမှ ဒို့တွေ တကယ်ပဲ ရှင်ပြန်ထလာကြရဦး မယ်။ အသစ်အသစ် ပြန်လည်ရှင်ထခြင်းမျိုးတဲ့လားဟု လူတို့က စောဒကတက်ကြမည်။

သင်တို့တွေ အရိုးတွေ ပုပ်သိုးပျက်စီးပြီးသော အမှုအမွှားတွေမကလို့ အသက်ရှိခြင်းအတွက် မဖြစ် နိုင်တဲ့)ကျောက်တုံးတွေ၊ သံတုံးတွေပဲ ဖြစ်နေပါစေ သို့မဟုတ် မင်းတို့ရဲ့ စိတ်နှလုံးက အထင်ကြီးနေတဲ့ အခြားဘယ်လိုအရာတွေပဲဖြစ်နေပါစေကွာ (ရှင်ပြန် ထရမှာပဲ)လို့ အို-တမန်တော် သင်ကြေငြာအသိပေး ထားလိုက်ပါ။

The usual objection to survival after death are based on the fact of physical decomposition. The Qur'an points out that “And they ask: what! When we shall have become bones and decayed particles, shall we then certainly be raised up, being a new creation.” “ Say : Be you stones and iron or some other things which are too hard (to received life) in your minds.” (17:45-51)

For the Qur'an, life after death is a fact. As regards the question how and by whom man gets a new life after death, The Qur'an answers:

... فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا ...

သူတို့က တုံ့ပြန်မေးကြသေးမည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဘယ်သူကများ အသက်ပြန်ရှင်စေမှာလဲ။ They will retort: ‘who will bring us back to life?’

... قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ...

ပထမဦးဆုံးအကြိမ်တုန်းက သက်ရှိဟူ၍ အစက် အပြောက်မြူမှုန်ပင် မရှိခဲ့စဉ်က ဘာဆိုဘာမျှမရှိခဲ့စဉ်

က အစ ပထမ၊ ကနဦးဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေခဲ့သည့် (အလ္လာဟ်အရှင်ကပင်) ပြန်ရှင်စေမည်။ အို တမန် တော် သင်ပြန်ကြား အသိပေး ကြေငြာလိုက်ပါ။

Say O Rasool: “ The one who created you the first time” (when there was not even a speck of you: (15:51)

فطر ၏အနက်နဲ့ فطر ၏အနက်ကွာခြားပုံမှာ အဆင့်ပြီးမှာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာပြီးသား (ကုန်ကြမ်း) ပစ္စည်းများကို အချိုးအစား၊ အတိုင်းအဆ၊ အသွင်ညွှန်အမျိုးမျိုးဖြင့် နောက်ထပ် ပစ္စည်းသစ် ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းကို خلق ဟုခေါ်သည် (خلق အက္ခရာ လေ့လာပါ) ကုန်အာန်(၁၆:၄)နှင့် (၅၅:၁၄)တို့ ကိုကြည့်ပါ။

فطر ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်း ထားသော ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ထင်ရှားလာခြင်း (အများသုံးစကားလုံး ဖန်ဆင်းခြင်း)၏ ဥပဒေ၊ နိယာမ Allah’s laws of creation or Divine law of creation.

ဤနေရာတွင် فطر ၏ အင်္ဂလိပ်စာမှ (Nature) သဘာဝအကျင့်စရိုက်ဟု အဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုခြင်းတွင် ကုန်အာန်တွင် ဖော်ပြသည့် فطر ၏ သဘောတရားအနက် အဓိပ္ပာယ်နှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိသဖြင့် လူအများစုတို့ထံတွင် အမှတ်မှားခြင်းဖြစ်ပေါ်စေခဲ့၏။

It should, however, be noted that the Arabic (Quranic) word fitrah does not mean the same thing as the English word “nature” The word “nature” means the constitution or the essential properties of a thing which are unchangeable, on the other hand, in (Qur’anic) Arabic ‘fitrah’ merely means creation or bring something into existence.

အင်္ဂလိပ်စာရှိ Nature စကားလုံး၏အဓိပ္ပာယ် မျိုး (သဘာဝ၊ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် ဓလေ့စရိုက်၊ လက္ခဏာ၊ သဘော စသည်)တို့ကို မွတ်စလင်မ်တို့၏ အသုံးအနှုံး

အထူးသဖြင့် ကုန်အာန်ဘာသာပြန်များတွင် ဆွဲယူသုံး လာကြပုံကို လေ့လာကြည့်လျှင် ရောမအတွေးအခေါ် များ၊ ဒဿန၊ ယဉ်ကျေးမှုစာပေတို့ကို အရဗီဘာသာ ပြန်ဆိုသည့်ခေတ်မှစ၍ အရဗီမွတ်စလင်မ်များထံသို့ ရောက်ရှိပြီး အများမွတ်စလင်မ်ဘာသာရေးလောကထဲ ရောက်ရှိခဲ့ရ၏။ ဤသဘာဝ၊ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ကို သုံးစွဲရာ တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ်နှစ်ရပ်ဆောင်၏။

(၁) ပထမအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ Law of Nature သဘာဝနိယာမဥပဒေ قَوَائِنِ فِطْرَةٍ ဖြစ်သည့် ဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲနေရသော သဘာဝလောကကြီး၏ နိယာမ ဥပဒေဖြစ်ပြီး၊ ပြောင်းလဲမှုမရှိ၊ အရာရာတိုင်း၏အတွင်း ဖွဲ့ရှိ၏။ အရာရာတိုင်းက လိုက်နာနေကြရ၏။ တိရစ္ဆာန် များတွင်လည်း ပဋိသန္ဓေဉာဏ်၊ မွေးရာပါအသိ Instinct ဟုခေါ်ကြပြီး အလ္လာဟ်ပြစနစ်ကို မယုံကြည်သူ တို့က သဘာဝလောကကြီးက လောကရီ အရာဝတ္ထု သက်ရှိ သက်မဲ့တို့အား ချီးမြှင့်ပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူ ထားကြ၏။

သာဓကအားဖြင့်-

(၁) ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ်တို့သည် မြက်စားကြ၏။ ကျား၊ ခြင်္သေ့၊ မြေခွေးတို့သည် အသားစား ကြသည်။ ယင်းသည် ၎င်းတို့၏သဘာဝပင်ဖြစ်ပြီး ယင်းသဘာဝ တွင် အပြောင်းအလဲ မရှိချေ။

(၂) လူသည်လည်း ဤရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာ၏စနစ် များအရ တိရစ္ဆာန်များ၏သဘာဝအတိုင်း အစားအစာ စား သောက်မည်၊ အိပ်စက်မည်၊ မျိုးပွားမည်၊ နာမကျန်း ဖြစ်မည်၊ သေမည် စသည့်ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာ၏ ယန္တရား ပိုင်းဆိုင်ရာအနေအထားဟုပင် ခေါ်နိုင်ပါသည်။

(၃) ရေသည်မြင့်ရာမှ နိမ့်ရာသို့စီးဆင်းမည်။ ရေကို အပူပေးလျှင် ရေခိုးရေငွေ့အဖြစ် ပြောင်းလဲပြီး အပေါ် သို့တက်သွားမည်။ ယင်းရေခိုးရေငွေ့သည် အအေး ဓာတ်နှင့် တွေ့လျှင် ရေစက်ရေပေါက်အဖြစ် ရွာသွန်း ကျလာမည်။ ရေကိုအအေးခံလိုက်လျှင် (ရေ)ခဲသွား မည်။ ဤသည် ရေ၏သဘာဝဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်နိယာမပင်

ဖြစ်သည်။

ယခုလူကိုစဉ်းစားကြည့်ကြပါစို့။

လူသည် စဉ်းစားတွေးတောတတ်ပြီး မိမိစိတ်ကြိုက်ပြုလုပ်နိုင်သည့် လွတ်လပ်မှုကို ပိုင်ဆိုင်၏။ သူ၏ လွတ်လပ်မှုကို သူ့အလွန်တန်ဖိုးထား၏။ သူ၏လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုရလဒ်ကို သူခံစားတတ်၏။ သူ့ကိုချုပ်ကိုင်၊ ချုပ်ချယ်လျှင် သူ့နေမထိ၊ ထိုင်မသာဖြစ်တတ်၏။ အမှန်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အမှားကိုသော်လည်းကောင်း သူ့ကြိုက်ရာရွေးချယ်ယူနိုင်၏။ အမှားအယွင်းများကိုလည်းသူ့လုပ်ချင်လုပ်မည်။ သူ့အတွက် အန္တရာယ်ရှိသော အရာကိုလည်း သူ့လုပ်ချင်လုပ်မည်။ ကြက်၊ ငှက်၊ တိရစ္ဆာန်ငယ်များသည် ရေစပ်သို့ရောက်သွားသည်နှင့် သူ့အလိုလိုသိရှိနေသကဲ့သို့ ပြန်လှည့်ပြေးသွားတတ်သည်။ လူကလေးငယ်များသည် ရေကို တွေ့ရလျှင် ရေထဲဆင်းကြည့်ချင်မည်။ ရေနက်ထဲသွားရောက်ပြီး ရေအနစ်ခံလျှင်ခံမည်။ လူကလေးငယ်များသည် မီးကိုတွေ့လျှင်လည်း ကိုင်ကြည့်ချင်၏။ နောက်ဆုံး မီးလောင်သွားမှ ထိုင်ငိုနေမည်။ လူ၏ ကိုယ်ပိုင်သဘာဝ ဟူ၍မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်သည်။

လူသည် တိရစ္ဆာန်နှင့်တူသည့်အချက်များ များစွာ ရှိသော်လည်း ယင်းတူသည် အချက်နှင့်စာလျှင် ကွာခြားချက်က ပိုမိုများ၏။ လူ၏အသိပညာဆင်ခြင်တုံတရားနှင့်အသိပညာဆည်းပူးရယူနိုင်စွမ်းသည် လူကိုရှိရှိသမျှ တိရစ္ဆာန်နှင့်အကွာခြားချည်းကွာခြားသွားစေသည်။ “**သူ၏ အစွမ်းအစ၊ အရည်အချင်းကို တိုးပွားအောင် အားထုတ်နိုင်လျှင် သူသည် တိရစ္ဆာန် ထက်အဆများစွာသာလွန်နိုင်သလို သူ့ကိုယ်သူ နစ်မွန်းပျက်စီးစေခြင်းဖြင့် သူသည် တိရစ္ဆာန်ထက်ပင် ပိုမိုနိမ့်ဆင်းသွားနိုင်၏။**”

(ကုရ်အာန် ၉၅:၄၅)

လူသည် ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းကို ကျင့်သုံးနိုင်စွမ်းရှိသည်။ သို့သော် မိမိအတွက်လိုအပ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားအတွက် အကောင်းနှင့်အဆိုးကို သူ

အတိအကျ ခွဲခြားခြား မရွေးတတ်ပါ။ သူ၏ပင်ကိုယ်အသိတွင် အမှားကင်းသည့် အမှန်ကိုမူ ပြတ်ပြတ်သားသား ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် အရည်အသွေး မပြည့်စုံလှပေ။ လူ့လောကတွင် လူသားအားလုံးအတွက်လက်ခံထားပြီးသား အကောင်းဆုံး ကိုယ်ကျင့်တရားဟူ၍မရှိ There is no universally accepted moral code. လူမျိုးနွယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုကိုလိုက်၍ သီးခြား၊ သီးခြားအထွေထွေအပြားပြားသော “ကိုယ်ကျင့်တရားများသာ တစ်ရွာတစ်ပုဒ်ဆန်း တွေ့ရတတ်၏။ ယဉ်ကျေးမှုမတူသည့် အုပ်စုတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရားသည် အလွန်ကွာခြားလှ၏။ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ယခင်က လက်ခံထားသည့် ကိုယ်ကျင့်တရားကို နောင်အခါပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြီးရင်း ပြင်ဆင်၊ ဖြည့်စွက် နောက် ထပ်ဆက်လုပ်နေရ၏။ ထို့ကြောင့် “လူတို့၏ မွေးရာပါ အသိတွင် အမှန်နှင့်အမှားကို တိတိပပ ခွဲခြားနိုင်သည့် အသိမရှိပါ။

ကုရ်အာန်(၁၃:၁၁)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَيَذُرُّ النَّاسُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُمْ
بِالْحَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عُجُولًا ۝

လူသားသည် အကောင်းကို ဆုပန်သင့်ပါလျက် အဆိုးကိုသာ ဆုပန်နေတတ်သည်။ လူသားသည် ဂမုန်းထိုးပြုတတ်၏။

And man prays for evil as he ought to pray for good; and man is ever hasty.

မွတ်စလင်မ်တို့၏ ဘာသာရေးလောကတွင် အကောင်းနှင့်အဆိုးကို ပြောဆိုကြသည့်အခါ ကုရ်အာန်(၉:၅-၈) အကိုးအကားပြုပြီး ထုံးစံအတိုင်း အများဘာသာပြန်အတိုင်း အခိုင်အမာ ပြောကြပြန်သည်။

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا

[မှတ်ချက်။ အောက်တွင်အများဘာသာပြန် များကို ရှေးဦးစွာ ဖော်ပြထားပါသည်။ စာရေးသူ]

အသက်ဖီဖိန်ကိုလည်းကောင်း ယင်းအသက်ဖီဖိန်

ကို စုံလင်အောင် ပြုလုပ်တော်မူသောအရှင်ကိုလည်းကောင်း သက်သေထူပါ၏။ တဖန် အရှင်မြတ်သည် ထိုအသက်ဇီဝိန်တွင်းဝယ် ယင်း၏ပြစ်မှုဒုစရိုက် (၏အသိ)ကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းမှုသုစရိုက် (၏အသိကိုလည်းကောင်း) ထည့်သွင်းပေးထား၏။
By the soul and its perfection! So he reveals to it, its way of evil and its way of good.

သို့ဆိုလျှင် (အထက်ဖော်ပြပါ အများဘာသာပြန်များအရ) လူသားသည် အကောင်းနှင့်အဆိုး(၏အသိ) နှစ်မျိုးစလုံးထည့်သွင်းခြင်း ခံထားရပြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလ္လာဟ်ထံမှ တမန်တော်များအား ကျမ်းစာများနှင့် အတူတကွ စေလွှတ်စရာတောင် သိပ်လိုတော့မည် မဟုတ်ပါ။ လက်တွေ့တွင်တော့ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ ခေတ်အဆက်ဆက် တမန်တော်များနှင့် ဟိဒါယတ် လမ်းညွှန်များကိုပါ ပို့ချခဲ့၏။

ဒုတိယအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အကောင်းနှင့် အဆိုး (၏အသိ)ကို လူသားများထံ ထည့်သွင်းပေးပြီးဖြစ်လျှင် ဤထည့်သွင်းပြီးချိန်မှ ယနေ့တိုင် နောက်ထပ် လောကနှင့်လူသားအားလုံးထံမှ တစ်မျိုးတစ်စားတည်းသော ကိုယ်ကျင့်တရား၊ လောကဝါလတရား၊ Only and the same universally accepted moral code. သာရှိရမည်။ လက်တွေ့ဘဝတွင်ကား ဤသို့ လုံးဝမဖြစ်လာပါ။ အထွေထွေအပြားပြားသော တစ်ရွာ တစ်ပုဒ်ဆန်း ကိုယ်ကျင့်တရားများသာရှိ၏။ အချိန်ကာလပြောင်းလဲနေသည်နှင့်အမျှ ၎င်းကိုယ်ကျင့်တရားတို့၏စံချိန်စံညွှန်းသည်လည်း ပြောင်းလဲလာနေသည်။

ထို့ကြောင့် မူရင်း အရဗီဘာသာစကားဖြင့် ပြီးသောကုရ်အာန်၏ အာယတ်တော်က လူ၏အသိတွင် အကောင်းနှင့်အဆိုး(၏အသိ)ထည့်သွင်းပေးထားသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

အထက်ပါ ကုရ်အာန် (၉၁:၈)ပါ စကားလုံးများ၏ ဆိုလိုသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ-

“လူသားသည် မိမိအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်အရ အကောင်းကိုသော်လည်းကောင်း အဆိုးကိုသော်လည်းကောင်း မိမိ၏ နတ်မိတ်ကိုယ်တိုင်လက်ခံယူ ကျင့်သုံးပျိုးထောင်ယူနိုင်သည့် အခြေခံမူလအရည်အသွေးများရှိသည်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

“By the ‘Nafs’ and its perfection, Allah endowed it with possibilities or capacity of both integration and disintegration.”

ကုရ်အာန်(၃၀:၃၀)တွင်လည်း-

... فَطَرَهُ اللَّهُ التِّي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا...

အများဘာသာပြန်များကို ရှေးဦးစွာဖော်ပြပါမည်။ အလ္လာဟ်၏ သဘာဝအတိုင်း အလ္လာဟ်သည် လူသားကို ပြုလုပ်တော်မူထားသည်။

The nature of Allah in which He has made man.

အကယ်၍ အထက်ပါ မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်များအတိုင်း လူသားတို့အား အလ္လာဟ်၏ သဘာဝအတိုင်းသာ ဖန်ဆင်းထားသည်ဆိုလျှင် အလ္လာဟ်၏ သဘာဝကိုသိရန် အလ္လာဟ်ကျမ်းစာပါ လူသားနှင့် ပတ်သက်သည့်အချက်များကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

(၁) ကုရ်အာန် (၄:၂၈)တွင်-

وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا

လူသားသည် ချိန့်အားနည်းနုနယ်သည့်အဖြစ်မျိုး ဖြင့်ဖန်ဆင်းခြင်းခံရ၏။ Man is to be created weak.

(၂) ကုရ်အာန် (၂၁:၃၇)တွင်-

လူသားသည် ကပျာကယာ၊ သုတ်တီးသုတ်ပြာ အလျင်စလို၊ ကတိုက်ကရိုက်၊ အလောတကြီးအဖြစ်မျိုးဖြင့် ဖန်ဆင်းခြင်းခံထားရ၏။ Man is to be created hasty.

(၃) ကုရ်အာန် (၃၃:၇၂)တွင်-

... إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا...

လူသည်အမှန်ပင် တရားမဲ့ပြီးရက်စက်၊ အကြမ်းဖက်တတ်ပြီး အသိခေါက်ခက်၊ မိုက်လုံးကြီး၏။ Man is indeed said to be tyrant and ignorant.

(၄) ကုရ်အာန် (၁၈:၅၄)တွင်-

...وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا

လူသည် ရှိ(ချေး)များ၊ ဇာချေ၊ ဇီဇာကြောင်၊ ဆင်ခြေဆက်လက်၊ အကြောင်းပြချက်အထွေထွေဖြင့် ငြင်းခုံ၊ ရေးကြီးခွင်ကျယ် လုပ်တတ်သူဖြစ်သည်။ He is too much fussy about unim portant details.

(၅) ကုရ်အာန် (၇၀:၁၉)တွင်-

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا

လူသည် စိတ်ရှည်၊ သည်းခံတတ်ခြင်းမရှိသော အဖြစ်မျိုးဖြင့် ဖန်ဆင်းခြင်းခံရသည်။ Man is said to be created impatient.

(၆) ကုရ်အာန် (၁၇:၁၀၀)တွင်-

...كَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا

လူသားသည် အလွန်လိုချင်တပ်မက် လောဘထွက်တတ်သည်။ Man is said to be covetous.

(၇) ကုရ်အာန် (၁၇:၆၇)တွင်-

လူသည်ကျေးဇူးတရားမသိတတ် ကျေးဇူးကန်းတတ်၏။ Man is said to be ungrateful.

အထက်ပါ အာယတ်များအရ လူသားတွင် “လူ့သဘာဝ Human Nature ဆိုသည့် အရာလုံးဝ မရှိကြောင်းဖော်ပြနေ၏။ လူသားကို အလ္လာဟ်၏ သဘာဝ فَطْرَةَ اللَّهِ အညီ ဖန်ဆင်းထားပါသည် ဆိုသည့် အချို့ဘာသာပြန်ကျမ်းများ၏ မှားယွင်းမှုက ကြီးမားခြင်းမက ကြီးမားဆိုးရွားလှ၏။ ဒါတင်မက အချို့ဘာသာရေးကျမ်းစာများ၏ နောက်ထပ်အဆို တစ်ရပ်ရှိသေးသည်မှာ-

“အလ္လာဟ်သည် အာဒမ်ကို မိမိရုပ်အသွင် ညွှန်တန်အတိုင်း ဖန်ဆင်းထားသည်ဟု ဆိုသော အဆို

မှာလည်း မှားယွင်းမှုအတိုင်းအတာ ကြီးမားခြင်း မက ကြီးမားပြန်သည်။

ကုရ်အာန်အရ လူသားသည် မွေးရာပါဇာတိအရ အကောင်းလည်းမဟုတ်၊ အဆိုးလည်းမဟုတ်၊ မွေးပြီး နောက် မိမိ၏ လွတ်လပ်မှုနှင့် ကိုယ်ပိုင်အရည်အသွေး အရ အကောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဆိုးကိုသော် လည်းကောင်း၊ ကြိုက်ရာကို ရွေးချယ်ကျင့်သုံးနိုင်သည့် အစွမ်းအစအပြည့်ရှိ၏။ ယင်းအစွမ်းအစများတိုးမြှင့် ဖွံ့ဖြိုးအောင်ကြိုးပမ်းပြီး မိမိ၏ကိုယ်ကျင့်တရား လှပ တင့်တယ်ရေးနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ရေးကို လူသားတို့အတွက် အသုံးပြုမည်ဆိုလျှင် သူ၏အကျင့် အကြံစာရိတ္တသည် အကောင်းဟုဆိုနိုင်မည်။ အကယ် ၍ ယင်းအစွမ်းအစများကို လူသားတို့အဖို့ ဘေးအန္တရာယ်၊ ဆိုးကျိုးများကိုဖြစ်စေလျှင် သူ၏အကျင့်အကြံ စာရိတ္တသည် ‘အဆိုး’ဟုဆိုရပေမည်။

ဤသို့ လူသားတစ်ဦးချင်းရော အများပါ ‘အကောင်း’ဖြစ်ရေးအတွက် အလ္လာဟ်သည် ‘အတိအကျ’ လမ်းညွှန်ပေး၏။ ‘ဝဟီ’သည် မိမိတို့ လူသားများ ၏နေရာမှန်ကို သိမြင်ရေး လူသားတို့၏အသိပညာ ဆင်ခြင်တုံတရားတိုးပွား၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လူ့လောကကြီး သာယာဝပြောစည်ပင်ရေးတို့ကို အမှားအယွင်းကင်းစွာ ‘ဝဟီ’က လမ်းညွှန်နိုင်၏။ ‘ဝဟီ’က ညွှန်ပြသော လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်အတိုင်း ယုံကြည်ပြီး လိုက်နာလျှောက်လှမ်းသူ၏နေရာအဆင့်ကို မုအ်မင် ဟုသတ်မှတ်၏။ မုအ်မင်၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ မိမိကိုယ်တိုင် ‘လုံခြုံစိတ်ချ၊ ဘေးကင်းဘဝ’ကို တည်ဆောက်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်လောကနှင့် လူသားတို့ ကိုလည်း လုံခြုံစိတ်ချ၊ ဘေးကင်းဘဝဖြစ်ရေးကို ဆောင်ရွက်၏။ ဝဟီသည် လူသား၏အတွင်းပိုင်းနှင့် အပြင်ပိုင်းတို့၏ ညီညွတ်မှုတ၊ အချိုးအစားကျပြီး ပဋိပက္ခကင်းဝေးစေ သည့် နည်းလမ်းကိုညွှန်ပြ၏။ လူတစ်ဦးချင်းရော လူ့အစုအဝေးအတွင်း ရုပ်ပိုင်း စိတ်ပိုင်း အားလုံးကို သဟဇာတဖြစ်စေ၏။

အထက်က ဖော်ပြခဲ့သော လူသားနှင့်ဆိုင်သည့် အချက်(၇)ချက်မှာ လူသားသည် ‘ဝဟီ’ကို လက်လွှတ် ဘေးဖယ်မသိကျိုးကျွန်ပြုထားပြီး မိမိ၏ အာသာအနား အတ္တ၏လမ်းညွှန်မှုကိုယုံယူပြီးထိပ်ပန်ဆင်လျက် ဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်းကြောင့် အဆိုးမှပို၍ဆိုးသော၊ ၎င်းမှ တဆင့် အဆိုးဆုံးသို့ တရွေ့ရွေ့နိုင်ဖွဲ့ကျ ရွေ့လျော့ သက်ဆင်းသွားနေမည်။ (၉၅:၅)

The truth is that, there is no such thing as “man’s nature” in the sense in which the word is usually used. There are numerous theories of “human nature” but none of them commands universal acceptance from Plato and Aristotle to Freud and Gardinar, there has been a wide range of theories about man, but man somehow escapes from every theoretical framework.

According to the view set forth in the Quran,

1. man is born neither good nor bad, but with the power and freedom to become either.
2. He is endowed with immense potentialities.
3. If he develops them and employ them for moral and material advancement of mankind, his conduct is good;
4. If he fails to utilise his immense resources or put them to uses which are harmful to mankind, his conduct is bad.

Wahi or Divine Guidance (wholly and solely in The Quarn)

1. points out the way of self-realization and
2. to the promotion of human knowledge and happiness.
3. By following the path which is pointed out by Wahi, man can finally achieve the status of a Mo’min.
4. A Mo’min is at peace with himself and with the world because he has successfully resolved his inner and outer con

flicts.
5. Wahi shows the way of harmony in individual mind as well as in human society. The seven verses cited above to the effect that man is bad, simply mean that if he ignores Wahi, Divine Guidance(wholly and solely in The Quran) and follows his baser desires he is liable to became bad to worse and then to the worst. (Quran 95:5)

ف ق ه

فَقَّهٌ ، هُفَقَّهٌ ، فَهَقَّهٌ ، فَهَقَّهٌ သဘောပေါက်သည်။ နားလည်သည်။ အသိရှိသည်။ to understand, comprehend
تَفَقَّهُهُ ، تَفَقَّهُهُ ဆည်းပူးသည်။ သင်ယူသည်။ to have knowledge

ဤစာလုံးကို ကုရ်အာန်(၄၈:၁၅)တွင် သုံးထားပုံမှာ-
لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا لِيَلًا

သူတို့ နည်းနည်းသာ သဘောပေါက်ကြသည်။ They understand not but a little.

فَقَّهٌ (ဖိုက်ဟ်)သဘောပေါက်ခြင်း၊ နားလည်ခြင်း၊ အသိ ရှိခြင်း၏ မူလသဘောမှာ တိရစ္ဆာန်များ မိမိတို့၏မွေးရာပါအသိ (جَبَلِيَّ اسْتِدَاد) ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ခွဲခြားသိမြင်၊ သဘောပေါက်ပြီး မမှား မယွင်းပြုလုပ်ခြင်းကိုခေါ်ပြီး အရပ်တို့၏ နေ့စဉ်အသုံး အနှုန်းတွင် မည်သည့် ကုလားအုတ်မသည် ကိုယ်ဝန် မရှိသဖြင့်ဆက်ဆံနိုင်သည်ကို သိသည့်ကုလားအုတ် ထီးကို فَحْلٌ فَهْقِيَهُ ဟုခေါ်သည်။

အဘိဓာန်သုတေသီ رَاغِبٌက ဆိုသည်မှာ
عِلْمٌ حَاضِرٌ မြင်သိရှိနေသည့် အသိမှ
عِلْمٌ غَائِبٌ မမြင်မတွေ့ရသေးသည့်အသိကို သိရှိရာ
သို့ရောက်ရှိအောင် စူးစမ်းရှာဖွေသုတေသနပြုခြင်းကို
ခေါ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် محسوسات ထိတွေ့၊
ကိုင်တွယ်၊ တွေ့မြင်နေရသောအရာများ၏ အကြောင်း
အကျိုး Cause and Effect ကို သိရှိနားလည်

သဘောပေါက်ပြီး ယင်းအခြေခံသဘောတရားကို အသုံးပြု စေစားစမ်းသပ်ပြီး مجرد حقائق Abstract Truths စိတ်ဖြင့်သာ သိမြင်နိုင်သော လျှို့ဝှက် သိပ်သည်း ဖုံးကွယ်သည့် အရှိ အမှန်၊ အဖြစ်အပျက် အကြောင်း အရာ(များ)ကို အသေအချာ၊ အရှိ အတိုင်း စူးစမ်းထိုးဖောက် ရှာဖွေသုတေသနပြုစုခြင်း ကို الفقه ဟု ခေါ်ပါသည်။

မွတ်စလင်မ်တို့၏ ဘာသာရေးလောကတွင် ဘာသာရေးသက်သက် အထူးဦးစားပေး Specialization ပြုသည်ဆိုသည့်အသိုင်းအဝန်း၏ လက်စွဲ စကားရပ် التفهيم في الدين Understanding in Religion နှင့် ပတ်သက်ပြီး အထောက် အထားကို (ကုရ်အာန် ၉:၁၂၂) အာယတ်ကို ကိုးကားကြ၏။ သို့သော် တကယ့်လက်တွေ့တွင် အစွဲလမ်း သမိုင်း တစ်လျှောက် အီမမ်များ၏ သီးခြား၊ သီးခြား အတွေးအခေါ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ကျမ်းများအုပ်စုကို ဂဏများမို့လိုပေါက်ခဲ့ပြီး တစ်ကိုးနှင့်တစ်ကိုး ကာဖိရ်ထွတ်ကြကုန်သည်။

စွန္နီအုပ်စု اهل سنة والجماعت အောက်တွင် اهل حديث အလ်လေဟဒီးဆ်(ဂိုဏ်း)နှင့် ဆန့်ကျင်ပြီး اهل فقه အဟ်လီဖီက(ဟ်)ဂိုဏ်းပေါ်လာ၏။ အဟ်လေ ဖေကာအောက်၌ امام حنفى ၏ဟနဖီဂိုဏ်း၊ امام شافى ၏ရှာဖီဂိုဏ်း၊ امام مالك ၏မလီဂိုဏ်း၊ امام حنبلى ၏ မာလီကီဂိုဏ်း စသည်အထင်အရှားဂိုဏ်းကြီးများ ရှိသလို မထင်မရှား သေးသေးမွှားမွှားဂိုဏ်း အထွေ ထွေအပြားပြားအမြောက်အမြားရှိသေး၏။ ဤသည် စွန္နီများဘက်က အလားတူ(ရှီအဟ် شيعه) ဘက်တွင်လည်း မြောက်များစွာသော امام များနှင့် مذهب မင်္ဂလ်ကျောင်းတော်ဝါဒများ ရှိသေးသည်။

ယခုကုရ်အာန် ၉:၁၂၂ကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။
وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَآفَّةً
(တိုင်းပြည်မြို့ရွာကိစ္စများကို ပစ်၍) မုအ်မင်အား လုံးရှိသမျှရှေ့တန်းသို့ထွက်မသွားသင့်ပါ။

•• فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ ••

သူတို့အနက် အုပ်စုတိုင်းမှ လူတစ်စုသည် ဒီန်းစ နှစ်၏အသိတရားများကို ဆည်းပူးသင်ယူရန် (နောက်) ကျန်နေကြရမည်။

•• وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ••

သို့မှသာ ယင်းမိမိတို့လူများ ပြန်ရောက်လာကြ သောအခါ သူတို့ကိုသွန်သင်ဆုံးမသတိပေးနိုးဆော်နိုင် ပါမှ သူတို့သည် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင် မည်။

Nor should the believer all go forth together. From every group among them, some should remain behind. They could study knowledge of Deen. They should admonish to their people on return, so that they may also know what is to be guarded against. (9:122)

လက်ရှိရောက်ရှိနေသော ခေတ်အချိန်ကာလ၏ အဖြစ်အပျက်အမှန်များအပေါ် အာရုံစိုက်လေ့လာပြီး အလ္လာဟ်ပြဥပဒေသကို မည်သို့အသုံးပြုရမည်ကို အထူးပြုလေ့လာသင့်သည်။ ပြီးနောက် ယင်းအဖြစ် အပျက်နှင့် မကြုံကြိုက်သူတို့ အလ္လာဟ်ပြဥပဒေတို့ကို မည်ကဲ့သို့ ဆက်စပ်အသုံးပြုပုံတို့ကို ပို့ချပေးသင့်ပါ သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဒီန်း၏အသိပညာရပ်များကို လူအားလုံးအမြဲ သိရှိကျင့်သုံးနေကြရေး ဆက်လက်ရှိ နေနိုင်မည်။ ဤသို့ မဟုတ်ပဲ ဒီန်း၏ အသိပညာဟု အမည်တတ်ပြီး အခြား အခြားအကြောင်းအရာများ အပေါ် ဂရုပြုလေ့လာနေခြင်းမျိုးမဖြစ်စေရေး ဒီန်း၏စနစ်တွင် ရှိသမျှအသိကို တစ်သင်းတစ်ဖွဲ့ တစ်အုပ်စု လူတန်းစားတစ်ရပ်နှင့်သာဆိုင်သည်။ အခြားသူတို့နှင့်မဆိုင်ဟု သတ်မှတ်ပြီး သာသနာပိုင်၊ သာသနာဆိုင်ပြုလုပ်၍ ဘာသာရေး မောင်ပိုင်၊ လူတန်းစား Monopoly မရှိသင့်ပါ။

အစွဲလမ်းစနစ်စတင်ချိန် စောစောပိုင်းတွင် ဒီန်း၏စနစ်ကို လူအားလုံးသိနိုင်သည့် အခွင့်အရေး

များထာဝရဖန်တီးပေးနေခြင်းကို အကောင်အထည် ဖော်နေမည်ဖြစ်သလို تَدَبَّرْ ، تَفَكَّرْ စသည့်ကုရ်အာန် ၏ဥပဒေသများကို ထာဝရနက်နက်နဲနဲ ဆင်ခြင် လေ့လာ သုံးသပ်သူတေသနပြုနေရန်လည်း အတိ အကျအမိန့်ပြု ထားပါသည်။

الدِين | ဒီနီးဟုဆိုပြီး ကုရ်အာန်ပြင်ပမှ အကြောင်း အရာများ (ဂိုဏ်းဂဏ school of thought) ကျောင်းတော်ဝါဒများကို အဓိကသာသနာ့ကျင့်စဉ်ဖြစ် သည့် ကုရ်အာန်သည် ဖတ်စရာ'ဝဟီ' وحى متلو မိမိတို့ ကျောင်းတော်ဝါဒတွေက ကျင့်သုံးစရာဝဟီ وحى غير متلو ဟူသော ရဟူဒီဘာသာမှာရှိသည့် အရှိ တရားများကို ယူလာပြီး ကုရ်အာန်တစ်အုပ်တည်းနှင့် မလုံလောက် မပြည့်စုံ၊ ဖေကာ၊ ဖတ္တဝါ၊ အီဂျ်မာ၊ ကိယာစ်တွေကိုပါ ရောမွှေထားရမည်ဟု ပြောနေ၊ ဟောနေ၊ ရေးနေ၊ ယုံနေ၊ အားပေးနေသူတို့ အားလုံး ကုရ်အာန်(၄၉:၁၆) ၏ လမ်းညွှန်သတိပေးချက်နှင့် မေးမြန်းချက်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျအဖြေပေးဖို့

لَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنَّهُ ظَنَّ بِكُمْ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ | قُلْ أَعْلَمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يُعَلِّمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ شَيْءٌ عَلِيمٌ

ရိုရှိသမျှ စကြဝဠာအနှံ့ရှိ အရာအားလုံးကို အကြွင်းမဲ့သိရှိတော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို သင်တို့က သင်တို့၏ ဒီနီးနှင့်ပတ်သက်ပြီး သင်ကြားပို့ ချ၊ လမ်းညွှန်ဆရာလုပ်၊ လိုအပ်သည်များကို ညွှန်ကြား ကျူရှင်ပေးဦးမလိုလားဟု သင်တမန်တော်မေးမြန်းပါ။ အရာခပ်သိမ်းအားလုံးကို အလ္လာဟ်အကြွင်းမဲ့သိရှိ တော်မူ၏။

O Messenger ask them: what will you teach Allah about your Deen? But Allah knows All that is in the entire Universe. He has full knowledge of All things. (49:16)

အလ္လာဟ်ကို ဆရာ မလုပ်ပုံသူတို့အဖို့ အဖြေကို (ကုရ်အာန် ၂:၃၂)တွင်ပေးထား၏။

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ إِنَّمَا عَلَّمَنَا آدَابَكَ أَنْتَ الْعَالِمُ الْحَكِيمُ

အရှင်မြတ်၏ အသိရွှေဉာဏ်တော်သည် အတိုင်း အဆမရှိ(ကျွန်တော်တို့ထက် မနှိုင်းကောင်း) ကြီးကျယ် တော်မူ၏။ အရှင်ကျွန်တော်မျိုးတို့အား သင်ကြားပို့ချ သည့် အသိကလွဲ၍ ကျွန်တော်မျိုးတို့ မတတ်မသိ၊ နားမလည်ပါ။ အရှင်သည် ရိုရှိသမျှအရာအားလုံးကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသောအရှင် ဖြစ်ပါ၏။

Your plan extends much beyond the limit of our vision. We only have the knowledge which has been given to us and do not have the capacity to acquire anyone. You have complete knowledge of the entire universe and You know Your plans. (2:32)

ف ك ر

فَكَرَ، أَفَكَرَ، فَكَّرَ، تَفَكَّرَ

အကြောင်းအရာကို စွဲ တစ်ရပ်ရပ်ကို

- (၁) စနစ်တကျ စိတ်နှလုံးတည်ငြိမ်စွာဖြင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်း
- (၂) ကောင်းစွာရှုမြင်၊ သုံးသပ်အသိပညာဖြင့် သိမြင်အောင် ထိုးဖောက်လေ့လာ ဆင်ခြင် ခြင်း
- (၃) ရှင်းလင်းပြတ်သားသောရလဒ် သင်ခန်းစာ ကို ထုတ်နုတ်ရယူခြင်း

To reflect, ponder, speculate
To revolve in ones mind, think over
To consider, contemplate.

စိတ်နှလုံး အသိဉာဏ်ထဲ ထည့်သွင်းမှတ်သား သိရှိနိုင်သည့် အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆကိုသာ စဉ်းစားတွေးတောနိုင်ပြီး စိတ်နှလုံးအသိဉာဏ်ဖြင့်ပင် မသိမမြင် မထည့်သွင်းနိုင်သည့်ကိစ္စကို စဉ်းစားတွေး

ဆအသိဉာဏ်ပွားနိုင်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် အရင်တို့၏ အသုံးအနှုန်းတွင် -

تَفَكَّرُوا فِي آلَاءِ اللَّهِ وَلَا تَفْخَرُوا فِي اللَّهِ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ထင်ရှားစေထားသည့် ကမ္ဘာလောကပတ်ဝန်းကျင်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်တွေးတောပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဇာတိ၊ အရှိကိုကား မဆင်ခြင်မစဉ်းစားနိုင်ပါ။ (راغب)

က အသိ၊ သင်ခန်းစာ ရရှိနိုင်ရန် စိတ်နှလုံးကို နှိုးဆွအထက်အောက်လှန်၍ အထပ်ထပ် စဉ်းစားဆင်ခြင်ရမည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ စလယ်ဆုံးတစ်အုပ်လုံးအနှံ့တွင် လူသားတို့ကို ဤလောကမြေပြင် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးသွားလာလှုပ်ရှားတွေးတော၊ ကြံဆ၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြပါရန် ဖိတ်ခေါ်တိုက်တွန်းနှိုးဆော် လမ်းခင်းပြဋ္ဌာန်းပေးထား၏။

ကုရ်အာန်က တင်ပြပို့ချလမ်းညွှန်သည့်အကြောင်းအရာ ကိစ္စရပ်များ ဥပဒေသများအတွက် မှန်ကန်တိကျ ခိုင်လုံကြောင်း သက်သေ၊ သာဓကအထောက်အထားများ ပေးထားသည့်နည်းတူ အရာရာကို နက်နက်နဲနဲ တူးဆွထိုးဖောက်ချဉ်းနင်းဝင်ရောက် ပြီးမှ လက်ခံ၊ ယုံကြည်ရန်ကိုလည်း အထူးသတိပေးနှိုးဆော် တိုက်တွန်းလမ်းညွှန်ပေးထား၏။

လောကမှာ လုံးဝမတူ ကွဲပြားခြားနားသော ဘဝလက်တစ်ကမ်းမှ ဥပမာ၊ သာဓကများပေး၍ ကွာခြားချက်မည်မျှကြီးသည်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ခိုင်းထားပုံကို ကုရ်အာန် (၆:၅၀)တွင် တွေ့ရ၏။

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ (၆:၅၀)

မျက်ကန်းနှင့်မျက်မြင်တူပါသလား။ သင်တမန်တော်မေးကြည့်ပါ။ ဒီအချက်ကို သင်တို့စဉ်းစား၍ မကြည့်ပါသလော။

Ask them “Is one who is blind at par with one who seeing? Do you not reflect

upon this.

မျက်ကန်းနှင့်မျက်မြင်မတူကြောင်း ဘဝလက်တစ်ကမ်းရှိ အကြောင်းအရာမှ မိုးမြေ၊ နေ၊ လ၊ စကြဝဠာဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ဖြစ်ပျက်မှု နေ့ညပြောင်းလဲခြင်းများတွင် အသိဉာဏ်ဆင်ခြင်သူများအတွက် မြောက်များစွာသော သက်သေ၊ သာဓက၊ အသိပညာများရှိနေပြီး ယင်းအကောင်အထည်ရှိ စကြဝဠာနှင့် အကောင်အထည်မရှိ ပြောင်းလဲဖြစ်ပျက်တွေ့မြင် သိရှိနေရသည့် နေ့ညအပြောင်းအလဲဘဝကြောင့်လဲ။ သွားလာလှုပ်ရှား၊ ထိုင်ထ၊ အိပ်စက်၊ ဘဝ၏အတွင်းအပြင်အကြောင်းအရာများကို စီရင်ပြုစုဖြစ်ပျက်စေထားသည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို သိမြင်ပြီး အရှင်မြတ်၏ လမ်းညွှန်ကို ဘဝတစ်လျှောက် ဦးထိပ်ပန်ဆင်နိုင်ဖို့ ကုရ်အာန် (၃:၁၈၉-၁၉၀)တွင် ဖော်ပြထား၏။

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقَتْ هَذَا بَاطِلًا كَذِبًا ۖ وَاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ ۚ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۗ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقَتْ هَذَا بَاطِلًا كَذِبًا ۖ وَاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ ۚ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۗ

(၃:၁၈၉-၁၉၀)

(၁) စကြဝဠာအနှံ့ဖြစ်ပေါ် ထင်ရှားနေမှုအစုစု (၂) နေ့၊ ညအပြောင်းအလဲ၊ မှန်မှန်ဖြစ်မြဲတို့ကို အတွေးအခေါ်၊ အမြော်အမြင်ရှိသူတို့အဖို့ သက်သေသာဓက၊ ပညာရအသိပွားနေနိုင်၏။ ဤအချင်းအရာအလုံးစုံကို စီရင်ပြုစုရင်၊ အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသကို ရပ်လျက်၊ ထိုင်ရင်း၊ လဲလျောင်းစဉ်၊ နှလုံးသားအသိမှ တစ်စစ၊ တစ်စစ၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစား၊ သတိရ၊ လိုက်နာကျင့်သုံးနေရတော့သည်။ စကြဝဠာအနှံ့ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ဖြစ်ပျက်နေမှုအစုစုသည် အကြောင်းမဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မဲ့ အပျက်သဘောမဟုတ်တန်ရာ အရှင်မြတ်၏ စီရင်စီမံပြုစုပို့ထောင်မှုသည် ချို့ယွင်းချို့တဲ့မှုအပေါင်းမှ လုံးဝကင်းစင်လှပါ၏။ အိုအရှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သာ ချွတ်ချော်သွေဖီ တိမ်းစောင်း ခနော်ခနဲ့ဘဝမလှမပပျက်စီးလောင်ကျွမ်းပြာမဖြစ်သွားရေး အရှင်သာ

ကြိုကြိုတင်တင် ကာကွယ်ဖေးမ ချွတ်ကယ်ပြီး အသိ ပညာများပေးပါမှ အကျိုးပွားများရရှိပြီး ဘဝလုံခြုံ မည်အမှန်ပင်။

In the creation of earth and heaven and the alternation of night and day, there are signs for those gifted with understanding. These people keep Allah's law in mind while standing, sitting, or reclining. After reflecting upon the creation of the heaven and the earth, they cry out "O our sustainer! You have not created this universe in vain or for destructive purpose. Your schemes of things are much above flaw. Grant us the insight to understand the functioning of these things, so that we benefit from them and remain safe from suffering."

Quran (3:189-190)

အထက်တွင် စကြဝဠာ၊ နေ၊ ညစသည့်သဘာဝ ကိစ္စများကတော့ ပြင်ပလောက၊ သဘာဝအကြောင်း အရာတွေဖြစ်ပါသည်။ ဒါတင်မက လူမှုလောကမှ လူတို့နှင့်ဆိုင်သည့် ဘဝကြင်ဖော်များနှင့် သူတို့၏ ဘဝ အနှစ်သာရဖြစ်သော ချစ်ခင်ခြင်းတွယ်တာ ခင်မင်စုံမက်မှုဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးကို ရစ်ပတ်ထား ခြင်းဖြင့် ဘဝ၏အနှစ်သာရနှင့် နွေးထွေးမှု ဘဝ အမောပြေစရာများကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ထည့်သွင်း ဖြစ်ပေါ်စေ ထားခြင်းများကို စဉ်းစား ဆင်ခြင် အသိယှဉ်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်တည်ရှိကြောင်း သိမြင်နိုင်သည့်သာဓက များနှင့် ပညာရပ်များ အမြောက်အများရှိကြောင်း လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا ۗ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှိကြောင်း သိမြင်၊ သဘော ပေါက်နိုင်သည့် သက်သေသာဓကများအနက် တစ်ခု မှာ-

(၁) သင်တို့၏ ဘဝကြင်ဖော်(ခင်ပွန်းအတွက်ဇနီး၊ ဇနီး အတွက်ခင်ပွန်း)များကို သင်တို့အနက်မှပင် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေထားခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဦး နှင့်တစ်ဦးစိတ် နှလုံးချမ်းမြေ့နိုင်စေရန် ရည်ရွယ် ပါသည်။

... وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً

(၂) (ဤရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်အောင်) ယင်းဘဝကြင်ဖော်တို့၏ အကြား၌ ချစ်ခြင်း မေတ္တာနှင့် တွယ်တာခင်မင်စုံမက်မှုကို အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က ထည့်သွင်းထားပေးသည်။

... إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

(၃) ယင်းအကြောင်းတရားကို စဉ်းစားတွေးတော သူတို့အဖို့ သက်သေ၊ သာဓက၊ ပညာအသိများ ပွားများစေနိုင်သည့် အထောက်အထားများရှိ၏။

(ကုရ်အာန် ၃၀ : ၂၁)

And His sign is this, that He created for you life- partners from among yourselves, that you may enjoy tranquility with them. And He has planted love and tenderness between their conjugal life. Verily in that are signs for those who reflect. (30:21)

This refers to wonderful mystery of sex. Children arise out of the union of the sexes. Rest and tranquillity are found in normal relations of a father and mother dwelling together and bringing up a family. There is a special kind of love and tenderness among them.

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တွင် စဉ်းစားဆင်ခြင် တွေး တောစရာ သာဓကလက္ခဏာ၊ သက်သေ အထောက် အထားများ အကြောင်းပြောထားသည့် အခြားသော အာယသ်များမှာ-

၂:၂၁၉၊ ၂:၂၆၆၊ ၁၃:၃၊ ၁၆:၁၁၊ ၁၆:၄၄၊ ၁၆:၆၉၊ ၃၀:၈၊ ၃၉:၄၂၊ ၄၅:၁၃၊ ၅၉:၂၁ ဆက်လက်လေ့လာကြည့်ကြပါရန်။

မြန်မာစကားပုံမှာ နှုတ်တစ်ရာ စာတစ်လုံးဆိုတဲ့ စကားပုံလေးဟာ အရှည်အရှည် ပြောမနေတော့ဘဲ လိုရင်းတိုရင်း အနှစ်ချုပ်အကျဉ်းသင်္ချေပ အဓိက အချက်ကိုဖော်ပြနေ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တမန်တော်ﷺကို ကြေငြာပြောကြား အသိပေးထားပုံ မှာ ကုရ်အာန် ၃၄:၄၆တွင်-

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَأَحِدَةٍ ۖ ۝

အချက်တစ်ချက်တည်းကို အကျွန်ုပ်သင်တို့အား တိုက်တွန်းပြောကြားမှာက

۝ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْنَىٰ وَفُرَادَىٰ ثُمَّ تَتَكَبَّرُوا ۖ ۝

သင်တို့တွေ ‘အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားချက်စနစ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး တစ်ဦးချင်း၊ နှစ်ဦးချင်း နီးနီးကြားကြား ကြီးကြီးစားစား စဉ်းစားကြကုန်ဟု သင်တမန်တော် ကြေငြာအသိပေးပါ။

It is clear that the Quran assigns an important role to reason in the life of man. The Nabi is enjoined not to demand blind obedience from men but to exhort them to think and ponder. The verse(34:46) leaves no room for doubt that the Quran encourages and approves of independent thinking:

“Say, I exhort you to one thing. And what is that one thing. It is that you awake, for Allah’s sake by twos and singly. And then, reflect.”(34:46)

The Quran expects man to think and use his power of understanding. If he does this, he will be sure to follow the right path. The point to bear in mind is that the path which leads to success, that is eligibility for a higher plane of existence, can be discovered and followed only with the combined help of reason and revelation i.e the Quran. These sources of guidance are supplementary to each other. If they are kept within their proper spheres, there will be no conflict between them.

အထက်ဖော်ပြချက်များကို လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ကုရ်အာန်က လူသားကို မိမိ၏ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုစွမ်းအားကို အပြည့်အဝအသုံးချရန် လမ်းညွှန်ထားပါလျက် အစ္စလာမ်သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက် အချို့ဘာသာရေးသက်သက် သန့်သန့်ဟု အမည်အမျိုးမျိုးပေး၍ လုပ်နေသူတို့၏ ဟောပြောရေးသားချက်တို့တွင် “မစဉ်းစားနှင့် စဉ်းစားလျှင် လမ်းမှားသွားမယ်၊ စဉ်းစားလျှင်ရှိင်သွားနီ၊ စဉ်းစားလျှင် ဂျပာနွမ်ရောက်သွားမယ်။ စဉ်းစားခြင်းသည် ဟရာမ်ဆိုပါလား။”

အကယ်၍ အစ္စလာမ်အကြောင်းသိကောင်းစရာ အမေးအဖြေလေးများ လုပ်လျှင်သော်လည်းကောင်း ကုရ်အာန်အာယသ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မေးလျှင် သော်လည်းကောင်း ဘာသာရေးအမေးပုစ္ဆာ၊ မဆ်အလာ နှင့်ပတ်သက်၍ အကျိုးအကြောင်း စောဒက တက်လျှင် သော်လည်းကောင်း အစ္စလာမ်ဘာသာရေး အချို့ရှေးဆရာသမားသူတော်စင်များ ဤသို့လုပ်ခဲ့သည့် အစဉ်အလာ၊ ယင်းအစဉ်အလာ၏ အထောက်အထားမရှိ၊ အကယ်၍လုပ်လျှင် **مُحَدِّ** ဘာသာမဲ့၊ ဗေဒင်သာသနာပြင်ပ ရောက်သူ၊ ကာဒီယနီ၊ ပရိဝေဇီ၊ ဂျပာနွမ်၊ အလ္လာဟ်နှင့် တမန်တော်၏ရန်သူ စသည့်အဆင့်ဆင့် စွပ်စွဲချက် ဘွဲ့အမည် နာမများဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ပစ်ပေါက် ဖတ္တဝါ ချောက်ကမ္ဘားထဲအရောက် ပို့ဆောင်မည် အသေအချာပင်။

သူတို့အဆို ဒွန္နီယာလောကကိစ္စကြီးငယ် ကုရ်အာန်နှင့် ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာ စဉ်းစားစရာလေ့လာစရာ ကိစ္စအဝဝအားလုံး ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ရှေးအေမာမ်ဖက်ီးဟ်ဖုကဟာ ကီယာစ်၊ အိဂျီသီဟာဒ်အဂျီမာ စသည့်ကိစ္စအားလုံးကို ရှေးသူတော်စင်များ လုပ်စရာအားလုံးလုပ်ပြီးကြပြီး ယခု ဒါတွေဘာမျှ လုပ်စရာလုံးဝမလို။ သူတို့ ဆုံးဖြတ်စီရင် ထုတ်ပြန်ထားသည်ကို ဒွိဟ သံသယမဲ့ လိုက်လုပ်နေခြင်းတွင် ဒွန္နီယာ၊ အာခေရတ်၏ အောင်မြင်မှုရရာရှိ၏။ “ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အဝဝသည်

ရှေးလွန်လေပြီးသောသူတို့၏ လမ်းအတိုင်း လိုက်လုပ်ခြင်းတွင်ရှိ၏” သူတို့၏အကိုးအကားမှာ-

كُلَّ خَيْرٍ فِي اتِّبَاعِ مَنْ سَلَفَ

ရှာမိကျမ်း တော်ကြီး ပထမတွဲ စာမျက်နှာ (၄၄၇) ဤသည် ကုရ်အာန်ပေါ်ကျင့်သုံးလိုက်နာမှုမရှိသည့် မွတ်စလင်မ်ဆိုသူတို့၏ အနေအထား လူအများစုဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန်သည် လူသားအားလုံးအတွက် ရာသက်ပန် ကာလဒေသ၊ နေရာဌာနမရွေး ဘဝလမ်းညွှန်၊ လူသားနွယ်ဝင်အားလုံးအတွက် လမ်းညွှန် (၂:၁၈၅) هُدًى لِلنَّاسِ

A guidance for entire humankind.

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ مِمَّا عَلَى قُلُوبِ أَقْفَالِهِمَا

လူတို့သည် ကုရ်အာန်ကို လေးလေးနက်နက် ဆင်ခြင်စဉ်းစား သုသေသနလုပ်ခြင်း မပြုကြပါသလော။ အသိဉာဏ်နုလုံးသားကို ထိပ်တုံးခတ်ထားလိုက်ခြင်းလော။ (၄၇:၂၄)

Will they not thinks, ponder and do research the Quran. Are their hearts under locks.(47:24)

ရှေးယခင်က မွတ်စလင်မ်များသည် ကုရ်အာန်နှင့်ပတ်သက်၍ သိရှိ နားလည်သဘောပေါက်အောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး တာဝန်ကျေပွန်သူများဖြစ်သလို နောက်ပိုင်းမှ အသက်ရှင်ရသူတို့လည်း မိမိယုံကြည်လက်ခံသည့် ကုရ်အာန်ကို မိမိတို့ခေတ် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်နိုင်ရန် လေ့လာဆည်းပူးပြီး ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှု အမြော်အမြင်အပြည့်အဝဖြင့် အလ္လာဟ်စနစ်ဖက်စီသို့ ကိုယ်တိုင်လည်းလျှောက် လူတို့ကိုလည်း ဖိတ်ခေါ်ရန်လုံးဝတိုက်တွန်းပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၂:၁၀၈)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

كُلُّ هَذِهِ سَبِيلٌ أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَالِمًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

အကျွန်ုပ် တမန်တော်နှင့် အကျွန်ုပ်၏အနောက်

ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာသူတို့သည် အမြော်အမြင်ဆင်ခြင်တုံတရားပေါ်အခြေခံသည့် ယုံကြည်မှုဖြင့် လူတို့အား အလ္လာဟ်၏စနစ်ဆီသို့ ဖိတ်ခေါ်လျက်ရှိပါသည်။ ဤသည် အကျွန်ုပ် တမန်တော်၏ ကျယ်ဝန်းဖြောင့်မတ်သောလမ်းစဉ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း သင်တမန်တော်အသိပေးကြေငြာပါလော။

Proclaim the whole mankind that this is my way which is very clear and straight. My call is based on firm conviction and reason as well as that of my followers.

နား၊ မျက်စိ၊ ဦးနှောက်အသိဉာဏ်ရှိပါလျက် ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုကို မိမိကိုယ်တိုင် အသုံးမချသူ၊ အသုံးမချတတ်သူတို့ ဘဝမလှ၊ ခရီးပန်းတိုင်သို့မရောက် အနာဂတ်တို့တွင် ဘဝအချေအထွေထွေမှာ ပူလောင်ပြင်းပြ မီးဟုန်းဟုန်းထတောက်ခြင်းခံရသူအဖြစ် နောင်တကြီးစွာရကြမည်အဖြစ်ကို ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် မြင်တွေ့နိုင်အောင် စာပန်းချီချယ်ပြထားပုံ ပြောင်မြောက်လှပုံကို စာလုံး(၁၀)လုံးခန့်ဖြင့် ကုရ်အာန် (၆၇:၁၀)တွင် တွေ့ရ၏။

مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ التَّعْوِيرِ ۚ وَاللَّذِينَ كَفَرُوا أَكْثَرُ فِيهَا كَاذِبِينَ

အကယ်၍ တို့တွေကြားနာသိမြင်ပြီး ဆင်ခြင်တုံတရားသာရှိခဲ့ကြပြီး အသုံးချခဲ့ကြလျှင် တို့တွေ (ဂျဟန္နမ်)မီး တောက်မီးလျှံထဲရောက်နေရသူများ ဖြစ်ကြမှာမဟုတ်။

အလားတူ အာယသ်မျိုးကို ကုရ်အာန် (၇:၁၇၉) တွင် ဆက်လက်လေ့လာပါဦး။

Had we been wont to listen or have sense, we had not been in Jahannam among the dwellers in flame.(67:10)

The denizens of Hell are continued with remorse and repentance because they had possessed understanding, but did not use it to any purpose.

လူနှင့်တိရစ္ဆာန်၏အဓိက ကွာခြားချက်မှာ လူသည်မိမိ၏အာရုံခံအင်္ဂါ နား၊ မျက်စေ့၊ ဦးနှောက်၊ စိတ်နှလုံး တို့ကိုအသုံးပြုပြီးတွေးခေါ်၊ ဆင်ခြင်၊ စဉ်းစား တတ်ပြီးတိရစ္ဆာန်ဆိုလျှင် နား၊ မျက်စေ့၊ ဦးနှောက် တို့ကိုအသုံးမချတတ်၊ အသုံးမချနိုင်ပါ။ ဤအချက်ကို နှစ်ပေါင်း(၁၄၀၀)ထဲက ကုရ်အာန် ကပြောပြလမ်းညွှန် ထားရုံတင်မက ဤသို့ဆင်ခြင်ခြင်းမရှိသူတို့သည် ဘဝ တစ်လျှောက် လမ်းလွဲချော်ဆုံးတိရစ္ဆာန်များဟု တိတိ ပပလမ်းညွှန်ထားပုံကို ကုရ်အာန် (၂၅:၄၄)တွင် ပြောထား၏။

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ الْكَلْبَ وَالْخَنَازِيرَ
يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنَّ أَصْلَ سَيْئِلِهِمْ

လူတို့အနက်အများစုသည် နားရှိ၍ ကြား၊ နား၊ သိ၊ မြင်ခြင်း(သို့မဟုတ်)ဆင်ခြင်၊ စဉ်းစား၊ သဘော ပေါက်ခြင်းရှိ ကြသည်ဟု သင်တို့ယူဆပါသလား။ သူတို့တွေ ခြေလေးချောင်း တိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့ ဖြစ်ကြ ကုန်သည်။ ဒီလောက်တင်မကသေးပါ။ သူတို့တွေ လမ်းအလွဲချော်ဆုံးသူများ ဖြစ်ကြ၏။

Do you think most of them hear or have sense? They are farther astray(25:44)

ကုရ်အာန် ကျမ်းတစ်အုပ်လုံးကို လေ့လာဆည်းပူး သုတေသနပြုကြည့်လျှင် နေရာပေါင်းများစွာ၌ ဥပမာ၊ ဥပမေယျ အမျိုးမျိုးဖြင့် စဉ်းစား၊ တွေးတော၊ ဆင်ခြင်၊ ကြရန် တိုက်တွန်း၊ စေ့ဆော်၊ လမ်းညွှန်ထားသည်ကို တွေ့ရမည်။

ق ب ل

قَبْلُ ရှေ့၊ရှေ့ပိုင်း before, in front (ဆန့်ကျင် ဖက်စာလုံး بَعْدُ နောက်ပိုင်း after)
ကုရ်အာန်(၃၀:၄)တွင်-
...لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ...

အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းမှုအစုစုသည် ရှေ့ပိုင်းရော နောက်ပိုင်းပါ အလ္လာဟ်သာလျှင်စိုးပိုင်တော်မူ၏။

Allah's is the command before and after.

قَبْلُ မတိုင်မီ၊ အလျင် before
ကုရ်အာန် ၁၈:၁၀၉ တွင်-

قُلْ كُونُوا بَشَرًا قَدِيمًا | لَقَدْ أَلْمَزْنَا قَبْلَ أَنْ تَنْفَخَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَأَلْمَزْنَا فِي مَقَامِنَا مَذْمُومًا

အလားတူအာယတ်မျိုး ကုရ်အာန်(၃၁:၂၇)တွင် လည်းရှိရာယင်းအာယတ်နှစ်ခုစလုံးကို တစ်ပေါင်း တည်းလေ့လာပြီးအောက်ပါအတိုင်း ဆိုလိုရင်း သဘောတရားကို ဖွင့်ဆိုပါမည်။

- “အကယ်၍-
- ၁။ ပထဝီမြေပြင်ရှိ သစ်ပင်များသည် ကလောင်များ ဖြစ်ပြီး
- ၂။ သမုဒ္ဒရာပင်လယ်ရေသည် မင်ဖြစ်၍
- ၃။ ကျွန်ုပ်အားပြုစုပျိုးထောင်ရင်၏ ကျေးဇူးတော်များ ကို ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ခဲ့လျှင်
- ၄။ ရှိပြီးသား သမုဒ္ဒရာ ပင်လယ်ရေအပြင် နောက် ထပ် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ (၇)စင်းလည်း ထပ်မံ ဖြည့်အံ့ငြားလည်း
- ၅။ အလ္လာဟ်၏ကျေးဇူးတော်များသည်မကုန်ဆုံးမီ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ ပမာဏနှစ်ရပ်စလုံး ကုန်ခမ်း သွားလိမ့်မည်ဖြစ်သည်ကို သင်တမန်တော် အသိပေးကြေငြာပါ။

၆။ အလ္လာဟ်၏ကျေးဇူးတော်များကားအတိုင်းမသိ များပြားလှ၏။

Proclaim to the entire humankind!”If the ocean plus seven ocean behind it to add to its supply ,were ink and if all the trees on earth were pens, wherewith to write out the Bounties of my Rabb. Both pens and ink be exhausted before the enumeration of the

Bounties come to an end.His Bounties, signs and words are infinite. Allah, He alone, is All Mighty, Wise. 18:109, 31:27

တမန်တော်ယူဆွမ်းနှင့် အိမ်ရှင်အမျိုးသမီးတို့ ဘယ်သူက၊ ဘယ်သူကို လိုက်ဖမ်းပါသည်ဆိုသည့် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးသည့်အာယတ်၊ ကုရ်အာန် (၁၂:၂၆-၂၇)

إِنْ كَانَ قَبِيضُهُ قُدًّا مِنْ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

အကယ်၍ သူ(ယူဆွမ်း)၏ ရှုပ်အင်္ကျီသည် အရှေ့ဘက်က စုတ်နေခဲ့ပါလျှင် သူမပြောပြချက်က အမှန် ဖြစ်ပြီး သူလိမ်ညာပြောသူသာ ဖြစ်မည်။

If his shirt is rent in front, she speaks the truth and he is liar.(12:26)

وَأِنْ كَانَ قَبِيضُهُ قُدًّا مِنْ

دُبُرٍ فَكَذَّابَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ

အကယ်၍ သူ(ယူဆွမ်း)၏ ရှုပ်အင်္ကျီသည် အနောက်ဖက်က စုတ်နေခဲ့ပါလျှင် သူမကလိမ်ညာ ပြောပြီး သူက အမှန်ပြောသူပင်ဖြစ်သည်။

If his shirt is rent back, she lies and he speaks the truth. (12:26)

قَبْلُ ဘက်အရပ်မျက်နှာ (ရှေ့ဘက်၊ နောက်ဘက်) in the direction of

قَبْلَ الْمَشْرِقِ (၂:၁၄၇) ရှေ့ဘက်၊ ရှေ့ဘက်အရပ်၊ အရှေ့ဘက်မှာ

لَهُ تَقَبَّلَ وَقَبْلَهُ to accept as worthy of reward

တမန်တော်အိမ်ရာဟိမ်(အ)နှင့် သားတော် အစ္စမာအီလ်(အ)တို့ ကအိဘာကျောင်းတော်ပြုပြင်ကြပြီး မိမိတို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်အားထုတ်နေဆဲတွင် ထိုက်ထိုက်တန်တန် လက္ခံသဘောတူပါရန်ပန်ကြားပုံ

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသောအရှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်အားထုတ်မှုကို လက်ခံသဘောတူတော်မူပါ။ အရှင် မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့ပြောဆိုသမျှကို အကြွင်းမဲ့ ကြားတော်မူသောအရှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့ စိတ်နှလုံးတွင်ရှိသောအရာအားလုံးကိုလည်း သိတော်မူသော အရှင်ဖြစ်၏။ (၂:၁၂၇)

O our Sustainer! accept our humble effort as You are fully aware regarding what we speak and what is hidden in our hearts.

မည်သူတွေ့ရဲ့လုပ်ရပ်တွေကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လက်ခံသဘောတူပါသလဲ။ ကုရ်အာန် (၅:၂၇)တွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ -

إِنَّمَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

အလ္လာဟ်ဥပဒေကို လိုက်နာကျင့်သုံးသူ မုတ္တကီန်းတို့၏လုပ်ရပ်များကိုသာလျှင် အလ္လာဟ်အရှင် လက်ခံသဘောတူတော်မူပါသည်။

Allah accepts deeds of those who obeys His code of laws i:e muttequeen.

قَبْلُ ، قَبِيلُ ရှေ့မှောက်တွင် မျက်နှာချင်းဆိုင် In front of, face to face.

الْقَبِيلَةَ(အများကိန်း قَبَائِلُ)မျိုးနွယ် တမန်တော် အစ္စမာအီလ်(အ)၏ သားစဉ်မြေးဆက်မျိုးနွယ်ကို قَبِيلَةً ဟုခေါ်ပြီး တမန်တော်အစ္စဟာက်(အ)၏ သားစဉ်မြေးဆက်မျိုးနွယ်ကို سَبَطُ (အများကိန်း سَبَطَاتُ) ဟုခေါ်၏။

الْقَبِيلَةَ ပန်းတိုင်၊ ရည်မှန်းချက်၊ မျှော်မှန်းချက်၊ ဦးတည်ချက်၊ ရှေ့ရှုရာအရပ်၊ ထာဝရဦးထိပ်ပန်ဆင် မျှော်မှန်းဦးတည်ချက် အထွတ်အထိပ်ထားသည့်အရာ ဆွလားသ်အစုအဝေးတိုင်းတွင် မျက်နှာမူရာအရပ်

Something which is kept in sight, the object, the destination, the desired object, the direction. The place towards which the Mus-

lims face during their salat assembly.
Taj (Moheat)

မည်သည့် အဖွဲ့အစည်းစနစ်လမ်းစဉ်နိုင်ငံတော် တွင်မဆို ပါဝင်သူများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ဦးတည်ချက် ပန်းတိုင်ရှိစမြဲပါ။ ယင်းဦးတည်ချက်၊ ပန်းတိုင်၊ အထွတ်အထိပ်ထားအပ်သည့်အရာသည် ပါဝင်သူတွေအားလုံးအား တစ်သွေး၊ တစ်သံ၊ တစ်မိန့် တည်းဖြင့် မိမိတို့၏အတွေးအခေါ်နှင့် မိမိတို့၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို ညီညွတ်မျှတစေ၏။ ရည်ရွယ်ချက်ကို တစ်လုံးတစ်ဝတည်း အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြရန် ခိုင်မာစွာခံယူယုံကြည် စေသည်။ ယင်းမျှော်မှန်းချက် vision ကို လူတိုင်း သိမြင်ခံယူနိုင်ရန် သင်္ကေတအမှတ်လက္ခဏာ Symbol တစ်ခုခုဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားရှိပြီး ယင်းသင်္ကေတ အမှတ်လက္ခဏာကို စိတ်နှလုံးထဲတွင် မှတ်သားပြီး သစ္စာခံယူထားတတ်ကြ၏။

Every institution, system, Organization or state has object or vision towards which every one looks up to. It creates unanimity in thoughts and action. This is a symbol and represents the system or state and anyone or everyone who professes allegiance to it, has to keep it in view.

ကုန်အာန်နည်းကျတည်ဆောက်သည့်စနစ်တွင် မြင်သာ၊ ထင်သာသင်္ကေတ၊ အမှတ်လက္ခဏာသည် ကား မက္ကာရွှေမြို့တော်ရှိ ကအ်ဘာကျောင်းတော်ကြီး ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန် (၃:၉၅-၉၆)တွင် လမ်းညွှန် ထားပုံမှာ-

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿١﴾

လူသားမျိုးနွယ်တစ်ရပ်လုံးအတွက် ရွေးချယ်ခဲ့ သော ပထမဦးဆုံးသော ကျောင်းတော်ကြီးသည် မက္ကာ(ယခင်အခေါ်ဘက္ကဟ်) မြို့တော်၌ရှိ၏။ ယင်းဌာနတွင် လူသားမျိုးနွယ်တို့အတွက် ခိုင်မာသော ဘဝတည်ဆောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့်တရား လမ်းညွှန်ချက် ဥပဒေသချီးမြှင့်ထားရှိခဲ့၏။

The first house ever selected for the entire mankind was at Makkah. It was from this place that humanity was destined to get the guide line and the fundamental law which would ensure stability and nourishment.

...وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا...

မည်သူမဆို (အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ထားရှိသည့်) ဌာနသို့ဝင်ရောက်အံ့ ထိုသူသည် ဘဝ၏ဘက်စုံအေး ချမ်းသာယာခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ်အပေါင်းမှလည်း လုံခြုံမည်။

whoever enters this, would get all round peace and security.

နေရာ၊ ဌာန၊ အဆောက်အဦးတစ်ခုသို့ဝင်ရောက် သည်ဆိုရာတွင် ယင်းနေရာ၌ ကျင့်သုံးနေသော စနစ် ထဲသို့ဝင်ရောက်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ယင်းနေရာဌာန က ကျင့်သုံးသောစနစ်သည် လူတို့အား အေးချမ်းသာ ယာခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ်အပေါင်းမှ လုံခြုံမှုကိုပေး စွမ်းနိုင်သည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်ရရှိ၏။

قَبْلَةً 'ကိတ်လဟ်' ၏ အရေးပါအရာရောက်မှုကို ပြောဆိုရာတွင် 'ကိတ်လဟ်'ကို အကြောင်းပြု၍ သတ်မှတ်ပြဌာန်းချက်များကို လိုက်နာခြင်းသည် 'ဒိန်း' ကိုလိုက်နာခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန် (၂:၁၄၅) တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

وَلَيْنَ آتَيْنَ الَّذِينَ آؤْتُوا

الْكُفَّٰبِ كَيْفَ مَا تَعْمَلُونَ قَبْلَتِكَ

(အို-တမန်တော်) အကယ်၍ သင်သည် (ကျမ်းရ သူရဟူဒီနှင့် ဆွရဟနီ)တို့အား ခိုင်လုံသောသက်သေ သာဓကအားလုံးကို တင်ပြပြောဆိုသည့်တိုင် သူတို့ သည် သင်၏ 'ကိတ်လဟ်'ကို လက်ခံလိုက်နာကြမည် မဟုတ်။ (သင်ကသာ သူတို့ 'ကိတ်လဟ်'ကို လက်ခံ သဘောတူရန်မရမက ပြောဆိုကြမည်။)

وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قَبْلَةَ هُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قَبْلَةَ بَعْضٍ

သင်ကလည်း သူတို့၏ 'ကိတ်လဟ်'ကို လက်ခံ

လိုက်နာမည်မဟုတ်။ (ရဟူဒီနှင့် ဆွရနီတို့၏ ‘ကိတ်လဟ်’ မှာလည်း သီးခြားစီရှိကြပြန်ရာ)သူတို့ကလည်းတစ်ဦး၏ ‘ကိတ်လဟ်’ကိုအခြားတစ်ဦးကလက်ခံလိုက်နာကြမည်မဟုတ်ပါ။

Ever if you advance all possible arguments, they will not follow your Qibla but insist that you should follow theirs. This you cannot do (since your Qibla is divinely appointed). It is strange that Jews and Christians unite in their opposition to you but their Qiblas are separate.

အလားတူ ဖော်ပြချက်မျိုးကုရ်အာန် (၂:၁၂၀) တွင် -

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا
النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّةَ مُحَمَّدٍ

သင်သည် သူတို့၏ (الله path လမ်းစဉ်)ကို လိုက်နာသည့်တိုင်အောင် သူတို့ကသင့်အား ကျေနပ်လက်ခံသဘောတူကြမည်မဟုတ်။

They will not be pleased with you until you (O Rasool)leave your path and follow theirs.

‘ကိတ်လဟ်’သည် ဒီန်းအတွက်သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသောမြင်သာထင်သာ ပန်းတိုင်ဖြစ်ရကာ ‘ကိတ်လဟ်’နှင့်ပတ်သက်၍ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုလိုက်နာခြင်းသည်ဒီန်းကို လိုက်နာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

جماعات المؤمنين သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့၏ အစုအဝေးသည် ကမ္ဘာမြေပြင်၏ မည်သည့်ဒေသအစွန်အဖျား အချိုးအကွေ့၌ အသက်ရှင်နေထိုင်နေသည်ဖြစ်ပါစေ၊ သွားလာလှုပ်ရှားနေကြသည်ဖြစ်စေ၊ သူတို့ဘဝရေးရာကိစ္စ၊ စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်၊ မျှော်မှန်းချက်အားလုံးသည် သူတို့၏ ‘ကိတ်လဟ်’ဗဟိုချက်မကျောင်းတော် ဘက်သို့ ဦးတည်ရှေ့ရှုမှုပြုနေရမည်။ ဤသို့ မိမိတို့၏စိတ်အာရုံ၊ မျှော်မှန်းချက် ဦးတည်ချက်သည် တစ်ခုတည်းသော ‘ကိတ်လဟ်’ဆီ

သို့သာ စုပေါင်းသက်ရောက် နေစေရမည့်အကြောင်းကို ကုရ်အာန် (၂:၁၅၀)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

•••وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا وُجُوْهُكُمْ شَرْقًا•••

မှန်မင်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့၏ အစုအဝေးများသည်(ကမ္ဘာမြေပြင်၏) حَيْثُ ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်ဒေသ၊ ဘယ်အချိန်ကာလမှာ ရှိနေ၊ ရောက်နေ ရောက်နေ၊ သင်တို့၏ وُجُوْهُكُمْ သင်တို့၏ ဘဝရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်သည် သင်တို့၏ စိတ်အာရုံနှင့် အတွေးများသည် သင်တို့၏စီမံကိန်းများသည်

•••شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ•••

မြင့်မြတ်သော ကအ်ဘဟ်ကျောင်းတော်ရှိရာ ဗဟို စုရပ်ဆီသို့ ဦးတည်ရှေ့ရှု နေကြရမည်။

ဤသည် မှန်မင်တို့၏ ဘဝခရီး၏အခြေခံစည်းမျဉ်းပင်ဖြစ်သည်။

The basic rule for Momineen’s life journey is that wherever and whenever you intend to advance in pursuit of any project, keep your visions focussed upon your Quiblas.

တစ်ပါးတည်းသော “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ တစ်ခုတည်းသော ဘဝလမ်းညွှန်ကုရ်အာန်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့၏ ဦးတည်ချက်ပန်းတိုင်သည် အကွဲကွဲအပြားပြား ဖြစ်မနေစေရ။ ပန်းတိုင်သည်လည်း တစ်ခုတည်း(ဝါ) ‘ကိတ်လဟ်’သည်လည်း တစ်ခုတည်းဖြစ်ရမည်။ (ဥပမာနေ့စဉ်ဆွလားသ် အစုအဝေးနှင့် တည်ဆောက်သောအခါ ကအ်ဘာကျောင်းတော်ဘက်မျက်နှာမူဦးတည်၍) ‘ကိတ်လဟ်’ ကအ်ဘာဟ်ကျောင်းတော်၏ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း ကုရ်အာန်၏ ဥပဒေများနှင့်အညီ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှညီရင်းအကို မောင်ရင်းနှမတစ်အူတိုဆင်း ၊ သားချင်းများထံ လက်ရှိအခြေအနေ၊ မျှော်မှန်းထားသည့်အတိုင်းအတာ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်သည့် အနေအထားနှင့်အညီ အချိန်အခါမရွေး အပြန်အလှန်

ဆက်သွယ်ပေါင်းစပ် လက်တွဲခေါ်ဆောင်နေရမည်။ ဤအခြေအနေမျိုး မွတ်စလင်မ်များ၏လောကတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာမှ ယခုထိ လုံးဝ၊ လုံးဝမရှိသည်မှာ အမှန်ပင်။ ဤသည်ပင် မွတ်စလင်မ်တို့၏ လောကမှ ‘ကိတ်လတ်’ ပျောက်ဆုံးနေခြင်း သဘောကို ထင်ဟပ် ပြဆိုနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

بيت الحرام ဘိုင်တွင်ဟရာမ်(ဝါ) မက္ကာရှိ မြင့်မြတ်သော ကအိဘဟ်ကျောင်းတော်(ဝါ)ကိတ်လတ် ဘက်သို့လှည့်ခြင်း၊ မျက်နှာမူခြင်းသည်သာ ပုံသေ ကားကျ အဓိက ပဓာနကိစ္စရပ်မဟုတ်ကြောင်း၊ ဤသို့ အရပ်တစ်ရပ်ဘက် (အရှေ့ဘက်သို့မဟုတ် အနောက် ဘက်)မျက်နှာမူမှုဖြင့် လူ့ဘဝ၏အဓိက၊ ပဓာနကျ သော လူတို့၏ အခြေခံ လူ့စွမ်းအား ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်သောအရာ မဟုတ်ဟု ကုရ်အာန် (၂:၁၇၇) က လမ်းညွှန်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

‘ကိတ်လတ်’သည် မွတ်စလင်မ်အားလုံး လူသား အားလုံးအတွက် အလ္လာဟ်ထံမှ သတ်မှတ်ပေးထား သော လူသားတို့စုဝေးရာ လူသားတို့လိုခြုံအေးချမ်း ဘေးကင်းရာဌာန (၂:၁၂၅)ကို “ဗဟိုအချက်အခြာ” ပန်းတိုင်အဖြစ်သတ်မှတ်ထား၏။ လူတိုင်းအထူသဖြင့် မွတ်စလင်မ်တိုင်း ဒီထက်ပို၍ ဆွလားသ်တည်ဆောက် သူတိုင်း မိမိတို့၏ဘဝရေးရာကိစ္စတိုင်းတွင် တစ်လော ကလုံးက လူသားညီနောင်များနှင့် လက်တွဲ၍ ဘဝ တည်ဆောက်ရေးတွင် ကုရ်အာန်နည်းကျလေ့ကျင့်ပျိုး ထောင်ပေးရာဗဟိုဌာနအဖြစ် တချိန်လုံး အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်နေရန် ရည်ရွယ်သတ်မှတ်၏။

‘Qibla’, in short, is the visible symbol of a system and its obedience is the obedience of that system.(2:145)

All the Muslim in the world were, therefore, directed to keep their faces towards this Qibla i.e all their life-long efforts, ener- gies are to be according to the instructions issued from the Central Authority of Qibla while offering prayers they should face to-

wards Kaba which was declared the cen- tre (Qibla) for the entire Ummah. It, how- ever, does not mean that mere facing to- wards Kaba is the ultimate object(2:177)

To sum up, it would mean that for a system, state or organization there are cer- tain visible signs, or symbols assigned to it so long as the system is functioning or in force, the symbols have some significance and there obdience is necessary.

နေရာဌာန၊ အဆောက်အဦများကို အချက်အခြာ ဗဟိုဌာနဟု သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားလင့်ကစားယုံကြည် လက္ခဏာထားသူတို့က သတ်မှတ်ပြဌာန်းချက်ကို အနှစ် သာရရှိရှိ ထိုက်ထိုက်တန်တန် ဦးထိပ်ပန်ဆင်ပြီး လိုက်နာ လေးစားရမည့်အစား အမွေပစ္စည်းရထား သကဲ့သို့ တရားသဘော၊ သဘောတရား ဆိုလိုရင်းကို သိရှိနားလည်ခြင်းမရှိ ဝတ်ကျေဝတ်ကုန်၊ ရေလိုက်ငါး လိုက်၊ ချော်လဲရောထိုင်ပြီး အစဉ်အလာလေ့ထုံးစံ သဘောမျိုးလုပ်နေကျမျိုး လုပ်နေကျသွားပြီး မလုပ် လိုက်လျှင်ဖြင့် တစ်ခုခုလိုနေသလိုမျိုး စိတ်လက်မပေါ့ မပါးနဲ့၊ နေမထိထိုင်မသာ၊ ဖြစ်နေသမျိုး သိသိသိ မသိသိသိ အများနှင့်ရော၍ စက်ရုပ်ဆန်ဆန် ထိုင် လိုက်ကြ၊ ထလိုက်ကြ၊ အလွတ်ကျက်ထားသည့် ကျက်စာများကို သံစဉ်ဖြင့်အသံထက်မြန်စွာ ဖတ်လိုက် ပြီးမှ စိတ်ပေါ့၊ ကိုယ်ပေါ့၊ တာဝန်တစ်ရပ်ပြီးစီးပြီး ‘ဆဝါးမ် ကုသိုလ်’တွေမှ မနည်းမနော၊ နမာဇီ၊ ဟာဂျီ၊ ဆူဖီ၊ ဂျန္နုသီ၊ အလ္လာဟ်ဝါလာ တစ်စိတစ်တန်းကြီးပါပဲ။ ယင်းဗဟိုချက်မ၊ အဓိကပန်းတိုင်များ ကုရ်အာန် နည်းကျ အနှစ်သာရရှိရှိ၊ သက်ဝင်လှုပ်ရှား ရပ်တည် ခြင်းမရှိက ယင်းတို့သည် အမှတ်အသား၊ သမိုင်း ဝင်ပစ္စည်း၊ မော်ကွန်းဝင်အဆောက်အအုံ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွား ရပါတော့သည်။

When that system or state is essentially abandoned remains no long in force, the signs or symbols or relics of the past and

their observance or obedience is only customary and traditional.

အကြောင်းအရာကလည်း တိုင်းထက်အလွန်ကြီးမားလှ၏။ အားလုံးနှင့်ကလည်းဆိုင်၏။ အရေးပါအရာရောက်မှုတွင်လည်း အထွတ်အထိပ် သက်ဆိုင်သူတွေ လုပ်ထားကြပုံကလည်း ဖြစ်ကတတ်ဆန်း၊ တကယ့်လက်တွေ့မှာကလဲ ပျောက်ခြင်းမလှပျောက်ဆုံးနေ ဒီတော့ အသိရှိသူတိုင်းမေးကြမည့် မေးခွန်းကတော့ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်တဲ့ ပန်းတိုင်နှင့်တူတဲ့ ‘ကိတ်လတ်’ ကြီးလက်တွေ့ဘဝတွင် နှလုံးသားထဲမှ မွတ်စလင်မ်တို့၏ ဘဝထဲမှပျောက်ဆုံးနေစဉ် ကျွန်တော်တို့တွေဘာလုပ်ကြရမှာလဲ။ ကုရ်အာန်နည်းကျ လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်၏ ဗဟိုအချက်အခြာကို ပြန်လည်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကုရ်အာန် (၁၀:၈၇)တွင် အစွဲရာအီလီယိုးနွယ်တို့ထံ အလားတူဖြစ်ရပ်မျိုးပေါ်ပေါက်စဉ်က တမန်တော်မူဆာ(အ)အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِمْوُا الصَّلَاةَ ۗ

သင်တို့၏ နေအိမ်များကို ‘ကိတ်လတ်’အဖြစ်ပြုလုပ်ကြပြီး ဆွလာသ်စနစ်ကို တည်ဆောက်ကြကုန်။

Make your houses as the Quibla and establish the system of salat.

မုအ်မင်တို့ အိမ်များသည် မိသားစုဝင်များအဖို့ အလ္လာဟ်ပြဌာန်းချက်ဥပဒေသကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်အောင် မိမိတို့၏ နေ့စဉ်လုပ်ရပ်နှင့် လှုပ်ရှားမှုတိုင်းတွင် ယင်းဥပဒေသများအတိုင်း ကျင့်သုံးပြီး အခြားမိသားစုဝင်များနှင့် အပြန်အလှန် ကူးလူးဆက်ဆံပြီး ကုရ်အာန်နည်းကျ မုအ်မင်ဘဝဝန်းကျင်ကို တဖြည်းဖြည်း ချဲ့ချဲ့သွားကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဘာသာတိုင်းတွင် သက်ဆိုင်ရာဗဟိုအချက်အခြာဌာနရှိစေပါ။ ဘာသာဝင်များသည် သူတို့၏ဗဟိုအချက်အခြာဌာနနှင့်အပြန်အလှန် အဆက်အသွယ်ထားရှိကြ

၏။ ကုရ်အာန်နည်းကျ အစွဲလာမဲ့စနစ်တွင်ရှိသော ဗဟိုအချက်အခြာပန်းတိုင် ‘ကိတ်လတ်’မှာ

إِنَّا أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ

(၁) ကမ္ဘာ့လူသားမျိုးနွယ်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်၏။ ကုရ်အာန်(၃:၉၅)တွင် မက္ကာရှိကျောင်းတော်ကို ကမ္ဘာ့လူသားအားလုံး၏ ဗဟိုအချက်အခြာပန်းတိုင်အဖြစ်ရွေးချယ်ထား၏။

1. The first house ever selected for the entire mankind.

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمَنًا

(၂) လူသားမျိုးနွယ်အားလုံး၏ စုရပ်ဆိုချက်နှင့် လုံခြုံ အေးချမ်းဘေးကင်းရာဌာနအဖြစ် သတ်မှတ်ပြဌာန်းထား၏။ (ကုရ်အာန် ၂:၁၂၅)

2. Kaba has been declared as a centre to bring all humanity together and bring about universal peace. (2:125)

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِّلنَّاسِ (၅:၉၇)

(၃) လူသားမျိုးနွယ်အားလုံး မိမိတို့ဘာသာ မိမိတို့ဘဝကို ထူထောင်နိုင်ရေးတွင် မြင့်မြတ်သော ကအ်ဘာဟ်ကျောင်းတော်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ရွေးချယ်ထားသည်။

3. Allah has made the Kaba a sanctuary and also the centre of the Quranic Social Order whose ultimate aim is to set all humanity up on its feet making it independent. (5:97)

جَعَلْنَاهُ لِّلنَّاسِ سَوَاءً أَلْعَاكِفِ فِيهِ وَالنَّادِي

(၄) ကျောင်းတော်ကို လူသားမျိုးနွယ် အားလုံးအတွက် ဤနေရာတွင် နေသူရော ပြင်ပမှ လာရောက်သူတို့အတွက်ပါ တပြေးညီအခွင့်အရေးရှိ၏။ (၂၂:၂၅)

4. For everyone, whether they live there or come from outside has equal right.

لِيَسْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ

(၅) လူတို့သည် မိမိတို့အဖို့ အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်း

မည့်အရာများကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ရှုမြင်၊ သုံးသပ် လေ့လာရှာဖွေနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ (၂၂:၂၈)

5. To let them, watch and search their benefits with their own eyes.(22:28)

وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا
(၆) ယင်းကျောင်းတော်သို့ အရောက်သွားရောက်နိုင် စွမ်းရှိသူတို့အပေါ် ။ အလ္လာဟ်ပြနည်းလမ်းနှင့် အညီလာရောက်ကြရန်ဖြစ်သည်။ (၃:၉၆)

6. And all those who can afford to assemble there must do so in according with Allah's guidance.(3:96)

وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ
(၇) မည်သူမဆို ။ အလ္လာဟ်ပြနည်းလမ်းနှင့် အညီ လာရောက်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်သွေဖီသူသာအကျိုး ဆုတ်ယုတ်မည်။ အလ္လာဟ်သည် ရှိရှိသမျှလောက တခွင်မှ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ လုံးဝလိုလားတောင့်တ တော်မူခြင်း အလျဉ်းမရှိ။ (၃:၉၆)

7. He who rejects the Divinely-ordained order only harms himself, because Allah does not stand in need of anything in all the worlds.(3:96)

Glancing through the pages of history, one would notice that every institution has its central place, e.g the Jews had the Jerusalem which was for Jew only; but the main difference in the concept of humanity-(3:95), the first house ever built for humanity and a place which would provide them safety and security(2:125),for everyone, whether they live there or come from outside(22:25), and also for the benefit of the people(3:96)

လက်ရှိမှတ်စလင်မ်တို့၏ အခြေအနေအမှန်ကို လူတိုင်းအရှိအရှိအတိုင်း သိရှိကြရန် လိုအပ်ပါသည်။ မိမိတို့၏ အခြေအနေမှန်သိအောင် ရှေးဦးစွာ အပြည့် အစုံကြိုးပမ်းရပါမည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကတော့ သင်တို့တွေ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားချက်နှင့် အညီကျင့်သုံး နေထိုင် သော မွတ်စလင်မ်တွေသာဖြစ်လျှင် သေချာပေါက် အထွတ်အထိပ်အခြေအနေမှာ ရှိမည်။ ထိပ်မှာမရှိပဲ ဘိတ်မှာများရောက်နေလျှင် ဘယ်လိုတက်မှာလဲ။ အလ္လာဟ်ကတော့ အားပေးရာမှာ အပြည့်အဝ အားပေးထားပုံကို ကုရ်အာန်(၃:၁၃၉)-

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ
الْكَافِرُونَ إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٣٩٦﴾

(အို-မုအ်မင်တို့) သင်တို့တွေ အားငယ်စိတ်ပျက် လက်လျော့ငေးမှိုင့်ခြင်း မရှိကြနှင့်။ ကြေကွဲဝမ်းနည်း ပူဆွေးသောကတွေလည်းဖြစ်မနေနှင့်။ အကယ်၍ သင်တို့တွေဟာ (မုလ္လာနည်းကျ မုအ်မင်တွေလည်း မဟုတ်ပဲ၊ အလ္လာဟ်၏ကုရ်အာန်နည်းကျ) မုအ်မင် တွေသာဆိုလျှင် သင်တို့ တွေအထွတ်အထိပ် ရောက်နေခဲ့လေပြီ။

(O Momineen) Do not lose heart nor be depressed for you shall surely gain ascendancy, provided you are true believers.

ကမ္ဘာမှာမုအ်မင်(ဆိုသူ)တို့အနက်အများစုနဲ့ အများဆုံးကတော့ မုလ္လာနည်းကျမုအ်မင်တွေဆိုတော့ ဘာလုပ်ရမလဲဆိုလျှင် ကုရ်အာန် (၁၃:၁၁)မှာ လမ်းညွှန်ထားသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ ۗ

မိမိတို့၏ (နတ်မိတ်)စိတ်နှလုံး အသိဉာဏ်ထဲရှိ အရာများ (ယုံကြည်ချက် အတွေးအခေါ် အသိတွေ ရည်ရွယ်ချက် ခံယူချက်၊ အကျင့်အကြံစာရိတ္တစသည်) တို့ကို မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း မရှိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး အလ္လာဟ်က (လာပြီး စတင်)ပြောင်းလဲပြုပြင်ပေးမည်မဟုတ်။ “ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ၊ ကိုယ်တိုင်စ”ပါဆိုသည့် သဘောပင်ဖြစ် သည်။

Allah does not alter the condition of

people until and unless they themselves bring about a change in the inner selves and this change obviously takes place in accordance with their intention, desires and actions.

မ္မတ်စလင်မ်တို့၏ပျောက်ဆုံးနေတဲ့ ဗဟိုအချက်အခြာပန်းတိုင် ‘ကိတ်လတ်’ နှင့် ပတ်သက်ပြီး အဓိကလုပ်စရာကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကုန်အာန် (၂:၁၄၃)တွင် လမ်းညွှန်ထားသည်မှာ -

وَكذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا | وَيَكُونُ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا

(အို-မုအ်မင်အပေါင်းတို့) သင်တို့သည် **أُمَّةً وَاحِدَةً** မည်သည့်လူမျိုးအုပ်စုဘက်မျှ ဘက်လိုက်ခြင်း (ခင်မင်သူကိုသာစေ၊ မခင်မင်သူကိုနာစေခြင်းမျိုးလုံးဝကင်းစင်ပြီး **شهداء على الناس** လူသားမျိုးနွယ်အားလုံးအပေါ် သမာသမတ်ဖြောင့်မတ်စွာ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက် ကာကွယ်ပြုစုပျိုးထောင်ပေးနိုင်မည့် စိတ်နေစိတ်ထား အမြော်အမြင်ရှိသူအဖြစ် ငါအရှင်သင်တို့ကိုသတ်မှတ် ထားပြီးဖြစ်သည်။ ရုစုလ်(ဆွ)သည် သင်မုအ်မင်တို့အဖို့ အမွန်မြတ်ဆုံးသော စံပြနမူနာ၊ သက်သေသာဓက ဦးစီး ရှေ့ဆောင် ဖြစ်သည်။

(O Momineen) Our objective is to make you a people with a universal outlooks to be equidistant from all other people and to nurture and sustain them equally. And the Rasool is the best exemplary as your leader and head of the Divinely-ordained system.

ရုစုလ်(ဆွ)သည် ‘ကိတ်လတ်’ဖြစ်သော ဗဟိုအချက်အခြာပန်းတိုင်ကို သင်တို့အားလုံးအတွက် အလွှာဟ်ပြုစနစ် ဥပဒေအတိုင်း လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်ကို သင်တို့လည်းနှလုံးသား၊ အသိဉာဏ်ဖြင့်ခံယူပြီး ကိုယ်တော်၏ နမူနာအတိုင်း ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ကြပါစေ။

ق د ر

(စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး)

قَدْرٌ တိုင်းတာခြင်း၊ ခန့်မှန်းခြင်း၊ အတိုင်းအတာ ပမာဏတန်ဖိုး Measure, estimate, extent, amount, value အလျား၊အနံ၊ အမြင်ထုထည်စသည်တို့ကို တိုင်းတာခြင်း။

To measure the width, length, height **قَدَّرَ**၊ **تَقَدَّرَ** တွက်ချက်တိုင်းတာချင့်ချိန်ဆုံးဖြတ်သည်။

To calculate, determine, evaluate ပမာဏ အတိုင်းအတာ၊ တန်ဖိုးအရည်အသွေးကို သတ်မှတ်ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သည်။

To appraise, to surmise, appreciate **مَقْدَارٌ** အတိုင်းအတာ၊ အသွင်ညွှန်၊ ပမာဏ measure, pattern, extent, amount

قَدْرٌ(အများကိန်း **قُدُورٌ**) အို၊ ဒယ်အို၊ ခရား၊ ဘွိုင်လာအိုး Cooking Pot, Kettle, pot, boiler

مَقْدَرَةٌ၊ **مَقْدَرَةٌ**၊ **قُدْرَةٌ** စွမ်းရည်၊ နိုင်နင်းခြင်း၊ အရည်အသွေး စွမ်းပကား၊ Strength, power, ability, mastery

အထက်ပါ စကားလုံးတို့မှ သိရသော သဘောတရား(၃)ရပ်မှာ-

ရှုထောင့်(၁) **قَدْرٌ** နှင့် **تَقَدَّرَ**တို့၏အနက်တွင် အတိုင်းအတာ အချိန်အတွယ်၊ ပမာဏ၊ တိတိပပ၊ ရေရေရာရာ၊ အတိအကျ၊ အံ့ကိုက် (fit) ကိုက်ညီမှု ဖော်ပြနေ၏။

ရှုထောင့်(၂) အရာဝတ္ထု။ အကြောင်းအရာပစ္စည်း ပစ္စယ စသည်တို့နှင့် ပတ်သက်သည့် အနေအထားနှင့် အတိုင်းအတာ အချိုးအစား၊ သဘောသဘာဝ၊ အရည် အသွေး၊ အရည်အချင်း အသွင်အပြင်တန်ဖိုး

စသည်အနက်အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ထို့ပြင် အကြောင်း ချင်းရာတို့ကို စစ်စစ်ပေါက်ပေါက် အလုံးစုံကို ခန့်မှန်း တိုင်းတာ ဆုံးဖြတ်၊ သိနားလည်ခြင်း၊ ပိုင်းနိုင် ကျွမ်းကျင် စိုးမိုးနိုင်စွမ်း ရွေးချယ်အသုံးချ၊ ပိုင်းခြား နိုင်စွမ်းကို ဖော်ပြနေ၏။

ရှုထောင့်(၃)
အခြားရှုထောင့်တစ်ရပ်မှာ-

ပစ္စည်းတစ်ခု၊ တိုင်းတာချင်တွယ်ခြင်း မရှိပဲ ပေးလိုက်ခြင်းသည် ပိုင်းခြား၊ ကန့်သတ်၊ သတ်မှတ် လိုက်သည့် သဘောဆောင်သဖြင့် ကျဉ်းမြောင်း ကြပ်တည်း ချုပ်နှောင်ခြင်းကို ပြသထုတ်ဖော်နေ၏။ Straightening ၎င်းနှင့်မတူ ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောမှာ ပစ္စည်းတစ်ခုကို မတိုင်းတာမချင်တွယ်ဘဲ ပေးလိုက် ခြင်းသည် မပိုင်းခြား၊ မကန့်သတ်ဘဲ၊ ကျယ်ဝန်း ကျယ်ပြော ကျယ်ပြန့်များပြားစေမည်။ ပေါကြွယ်၊ အလျှံအပယ် ဖြစ်ခြင်းသဘောကိုဆောင်၏။ Vastness, largness, Abundance ကုန်အာန်၏ အသုံးအနှုန်း

“အတိုင်းအတာ၊ ပမာဏ နှင့်အညီ” According to the respective measures ဆိုသည် အသုံးအနှုန်းကို ကုန်အာန်(၁၃:၁၇)တွင် အောက်ပါ အတိုင်းတွေ့ရ၏။

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا

အရှင်မြတ်သည် တိမ်တောင်တိမ်တိုက်မှ မိုးရေကို ရွာသွန်းကျစေရာ ယင်းမိုးရေတို့သည် ချောင်းမြောင်း အင်းအိုင်များအတွင်း မိမိတို့၏ အကျယ်ဝန်းပမာဏ အတိုင်းအတာနှင့်အညီ စီးဆင်းသွားကြကုန်သည်။

He send down water from the colud and the brooks flow according to their respective capacities (measures) (13:17)

‘တိကျသော ထိုက်သင့်သော အတိုင်းအတာ အချင်အတွယ်၊ ပမာဏအားဖြင့် in due measure

အနက်မျိုးစုံဖြင့် အသုံးအနှုန်းကို ကုန်အာန်(၁၅:၂၁) တွင် တွေ့ရပုံမှာ-

وَلَا مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِّلُ إِلَّا بِإِذْنِ عَلِيِّهِ

အရှင်မြတ်ထံ မည်သည့်အရာမဆို အလျှံပယ် စုဆောင်းထားရှိသော်လည်း ပြင်ပသို့ ထုတ်ပေးရာတွင် တိကျသော အတိုင်းအတာပမာဏဖြင့်သာ ထုတ်ပေး ၏။

Whatever that We have, is in abundance but may be taken out only in due measure. (15:21)

အလျှံပယ်ပေါများခြင်းနှင့် ယှဉ်၍သုံးထားရာ ငှက် အိအနက်မှာ ကျဉ်းကြပ်ကျဉ်းမြောင်း ကျပ်တည်းခြင်း နည်းပါးခြင်း အနက်ဆောင်သည်ကို ကုန်အာန် (၁၄:၃၀)တွင် တွေ့ရပုံမှာ-

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ

ရိက္ခာပေးသနားချီးမြှင့်ရာတွင် ငါအရှင်၏ ဥပဒေ သတ်မှတ်ချက်မှာ လူတို့၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု အချိုး အစားနှင့်အညီ ပေး၏။ ထို့ကြောင့် ဤဥပဒေအတိုင်း များများအားထုတ်ကြိုးပမ်းသူသည် ရိက္ခာအလျှံ အပယ် ရရှိပြီး အနည်းအကျဉ်း အားထုတ်ကြိုးပမ်းသူ သည် ကျဉ်းမြောင်းကြပ်တည်း၊ နည်းပါးသော ရိက္ခာ သာရမည်။

Keep in mind that our Law in providing sustainant is in proportion to efforts, so according to that law the one who makes maximum effort will get abundant amount but the one who makes least effort will get straitened amount.

ယခု **تَقْدِيرٌ** တက္ကဒီးရ်အကြောင်း သဘောတရား ကို လေ့လာပါမည်။ ဤကိစ္စအတွက် (شِئ) အကွရာပါသော **مِثْبَاتٌ** အရှင်မြတ်၏ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေကိုလည်း လေ့လာထားပါ။
ယခုအောက်ပါတို့ကို လေ့လာကြပါစို့။

(၁) Divine Planning အလ္လာဟ်အရှင်၏ အစကန ဦးစီရင်မှု ဤအစကနဦးစီရင်မှုတွင် နိယာမဥပဒေသ များ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်စီရင်မှုဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ နိယာမ၊ ဥပဒေသနှင့်အညီ အကြောင်း ကိစ္စ စီရင်ရာများကို အဆင့်ဆင့်ဖြစ်၊ တည် ပေါ် ပေါက်ထင်ရှားစေခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

Al-amr-means the laws; rules, or a discipline according to which things in the univers are existing.

အထက်ဖော်ပြပါ အရှင်မြတ်၏ ကနဦးစီရင်မှုကို **تَقْدِيرٌ** တက္ကဒီရ်ဟုလည်း ခေါ်ပါသေးသည်။ ဤ **تَقْدِيرٌ** တက္ကဒီရ်ကို နားလည်ရန် လူတို့၏လက်တစ်ကမ်း မှနေစဉ် ဥပမာများပေး၍ တင်ပြရသော် -

- (၁) မီး- ပူလောင်မှုသတ္တိရှိ၏။
- (၂) ရေ- စီး (သွေ) နိုင်သည်။ စီး(သွေ)ရာတွင် မြင့်ရာမှ နိမ့်ရာသို့သာ စီးဆင်း၏။

ရေကို အပူပေးလိုက်လျှင် သတ်မှတ်အတိုင်း အတာတစ်ခုရောက်လျှင် ရေသည်ရေခိုးရေငွေအသွင် သို့ပြောင်းသွားနိုင်၏။ ၎င်းရေခိုးရေငွေကို အအေးခါတ်ဖြင့် ထိတွေ့စေလျှင် ရေစက်ရေပေါက်များအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားနိုင်၏။ ဆက်လက်ပြီး အအေးခံလိုက်လျှင် ရေခဲဖြစ်သွားပြီး မာကျောသွား၏။ ဤကဲ့သို့ အရာဝတ္ထုပစ္စည်း၊ ဒြပ်များတို့၏ ဖြစ်ပျက်၊ ပြောင်းလဲမှု အတိအကျ သတ်မှတ်ချက် စည်းမျဉ်းဥပဒေ နိယာမ Law, Rules Principle **تَقْدِيرٌ** အတိုင်း တသဝေမတိမ်း လိုက်နာရ၏။

ဤသဘောတရားကို ကုရ်အာန်(၂၅:၂)တွင်
خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَعَدَّهُ تَقْدِيرًا

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာရာတိုင်းကို ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်(ဖန်ဆင်း)စေပြီး ယင်းတို့အတွက် တိတိပပ သတ်သတ်မှတ်မှတ် အတိုင်းအတာ ဥပဒေ၊ နိယာမပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

He created things and then He set fixed

law for them.

(အဘိဓာန်သုတေသီ) အီမာမ်ရာဂိဘ်က အရာဝတ္ထုများနှင့် ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းနာဥပဒေသ (ဝါ) တက္ကဒီရ်တွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်းရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်ဟု အောက်ပါ အတိုင်း တင်ပြ၏။

(၁) အချို့အရာတို့ကို အပြည့်အစုံ မလိုမပိုစေဘဲ တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-အာကာသ၊ မိုးကောင်းကင်

(၂) မူလပစ္စည်းသည် တစ်ဖြည်းဖြည်း တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းရှိ၏။ ၎င်းနေသော ဓါတုပစ္စည်းများ potentialities ဓာတ်ပြုပြောင်းလဲ လာပြီး ဗီဇစွမ်းအားအသစ်တစ်မျိုးအသွင် ပြောင်းလဲ ပြီး အရာဝတ္ထု အသစ်တစ်မျိုး ဖြစ်လာခြင်းမျိုးဖြစ် သည်။ ဥပမာ သစ်စေ့မှ သစ်ပင်ပေါက်လာခြင်း။

တမန်တော် မူဆာ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်တွင် တမန်တော် အဖြစ် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခံရာတွင် သိုး၊ ဆိတ်ကျောင်း နေရာမှာ ‘မီး’လိုက်ရှာရင်း ကြုံကြိုက် တိုက်ဆိုင်ပြီး တမန်တော်အဖြစ် ချီးမြှင့်ခံရခြင်းမျိုး မွတ်စလင်မ်တို့၏ အသိုင်းအဝန်းတွင် ကဗျာ၊ လင်္ကာ ထို့ပြင် တရား ဟောမှု၊ စာအုပ်စာတန်းများတွင် ရေးသားထား၏။ ဤအကြောင်းအရာတို့မှာ ကုရ်အာန်၏ပြင်ပမှ အရာ များဖြစ်၏။ ကုရ်အာန်တွင် ပါသည်မှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်၏။

တမန်တော်မူဆာ(အ)အား ရှေးကနဦး အစက ပင် ကုရ်အာန်(၂၀:၃၇)မှစ၍ (၂၀:၄၁)အထိ ဖော်ပြ ပုံအကျဉ်းမှာ-

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူဆာ (အ)အား အစကနဦး မိခင်ရင်ခွင်မှနေ၍ ချိန်ကိုက် တိုင်းတာထားသည့် ဘဝလမ်းကြောင်းအတိုင်း တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် မှန်မှန်လျှောက်လှမ်းလာစေခဲ့ပြီး အရှင်မြတ် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားသော အတိုင်း အတာ အဆင့်ပမာဏရောက်ရှိ ပြီးပြည့်စုံပါမှ ငါအရှင်

မြတ်၏ အထူးစပယ်ရှယ် အရေးကိစ္စအတွက် သင့်ကို ငါအရှင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထား သည်” ဟု ကုရ်အာန်(၂၀:၄၀-၄၁)တွင် ဖော်ပြ ထားပုံမှာ-

...ثُمَّ جَنَّاتٍ عَلَىٰ قَدَرٍ يَامُوسَىٰ

ပြီးနောက်မှ သင်သည် ငါအရှင်၏အတိုင်း အတာ သတ်မှတ်ချက်အတိုင်းပြည့် မီလာခဲ့ပါပြီ။ အို-မူဆာ-

وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي

ငါအရှင်၏ အထူးစပယ်ရှယ် အရေးကိစ္စ တမန် တော်အဖြစ် ချီးမြှင့်မှုကို ငါအရှင်ကိုယ်တိုင် စီစဉ် ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

ဘာသာရေး လောကရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤ လောကကြီး၏ ဖြစ် တည် ထင်ရှားပေါ်ပေါက်လာပုံ သဘောသဘာဝ The Nature of creation နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိတို့နည်း မိမိတို့ဟန်ဖြင့် အမျိုးမျိုး အထွေထွေ စဉ်းစားတွေးတော ယူဆနေကြကုန်သည်။ ခေတ်သစ် သိပ္ပံသည် ပညာရပ်အစုံမှ ရှုထောင့်စုံကို Evolution ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကို အပြည့်အစုံတင်ပြခဲ့၏။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကမူ နှစ်ပေါင်း(၁၄၀၀) ကျော် ကတည်းက အခိုင်အမာ လမ်းညွှန်ခဲ့သည့် အစီ အစဉ်ကို သိပ္ပံတွေ့ရှိချက်တို့က ဦးခိုက်ရတော့၏။ ကုရ်အာန်က ဤစကြဝဠာကြီးသည် အစီအစဉ်မဲ့ ဗရမ်းဗတာ ဖြစ်ပျက်နေရင်း ကြုံကြိုက်တိုက်ဆိုင်ပြီး ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်။ အရာဝတ္ထုပစ္စည်းပစ္စယ၊ ခြပ်တို့သည် အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းနာ၊ ဥပဒေ၊ နိယာမများကို လိုက်နာလျက်ဖြစ်တည်ပေါ် ပေါက်မှုဖြစ်စဉ်တွင် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ဖြစ်လျက် ပြောင်းလဲမှုတို့ဖြင့် အသစ်သစ်တို့ဖြစ်ထွန်းကာ အဆင့်မြင့်မားတိုးတက် လာနေ၏ဟု လမ်းညွှန်သည်။ အဆင့်တစ်ဆင့်မှတစ်ဆင့် ပြီးပြည့်စုံသထက် ပြီးပြည့်စုံတိုးတက်လာပြီး အရာရာတိုင်း အဆင့်တိုင်း တိကျရေရာမှုရှိ၏။ တစ်ချိန်လုံး မရပ်မနားဆက်ကာ

ဆက်ကာ ပြောင်းလဲရင်း အသစ်အသစ်သော အရာ များဖြစ်ထွန်းနေ၏။ ၎င်းတို့အတွင်း၌ရှိသော စွမ်းရည် သတ္တိမြောက်များစွာ အထင်အရှား ပေါ်ပေါက်လာပြီး ပြည့်စုံသထက် ပြည့်စုံလာ၏။ ဤသည်ကို ကုရ်အာန် က စီရင်ပြုစုပျိုးထောင်မှု၊ رَبُّوبِيَّتِي ရဟူဗီယတ် Di- vine Guidanceကိုခံယူ၊ လိုက်နာ၊ ရိုက္ခိုးရင်း ဖြတ်သန်းနေခြင်းကိုခေါ်ပြီး ဤရဟူဗီယတ်စနစ် ကြောင့်အရာဝတ္ထု ခြပ်ပစ္စည်းတို့သည် အောက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းကုရ်အာန် (၈၃:၂-၃)တွင် ရိုးရိုးရှင်းရှင်း လွယ်ကူစွာ လမ်းညွှန် ထား၏။

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّىٰ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ

အရှင်မြတ်သည် (စကြဝဠာကြီးကို)

- (၁) ဖြစ်ထွန်း ထင်ရှားပေါ်ပေါက်စေသည်။
- (၂) အစုံအလင် ပြီးပြည့်စုံစေသည်။
- (၃) တိုင်းတာ၊ ချိန်ဆ၊ နိယာမပြဋ္ဌာန်း၏။
- (၄) လမ်းညွှန်၏။

လူတို့အခေါ်သဘာဝလောကဆိုသည့် အရာ တို့သည် စနစ်တကျ တဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ် ပေါက်ရာတွင် ၎င်းတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်လမ်းညွှန်ရှင် ‘ရဗ္ဗ’၏ ပြဋ္ဌာန်း၊ စီရင်မှုဖြစ်စဉ်အတိုင်း ဖြတ်သန်းလာ ကြရစမြဲပင် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်မှ ပြီးပြည့်စုံလာခဲ့ကြ ၏။ စကြဝဠာတစ်လုံးနှင့် ၎င်းအတွင်းအပြင်ရှိအရာ တို့တွင် အရှင်မြတ်၏ ပြုစုစီရင်မှု ရှိနေ၏။

In almost every religion, theologians have long been puzzled over the nature of creation. They conceived of it in different ways. The concept of creation through evolution appears to be in full accord with the facts which science has brought to light. It also fits into view which has been set forth in the Quran, The universe is not the same of the haphazard changes. They are evolutionary changes which lead to the emer-

gence of new and higher qualities and new higher types of being.

Every natural thing as it comes into beings, enters on a career of development. Every created being has a definite place in the over-all pattern of creation. But it is not intended to remain the same through out its span of life. It is endowed with a number of potentialities and instinctively tend to realize them, becoming more perfect in the process. It is through Divine Guidance, termed Rububiyah in the Quran, that things develop and finally attain the form of which they are capable. This view is expressed simply and tersely in the following verse: 87:2-3

“Who created and perfected, who measured and directed.”

These verses draw attention to four typical divine activities in relation to the universe:-

- Khalq - (creating)
- taswiyah- (perfecting)
- taqdirr - (measuring and
- huda - (guiding)

A natural thing is endowed with certain potentialities and guided by its Rabb, passes from stage to stage until it has reached full development. The guidance and fostering care of Allah are essential for its development. Divine guidance is at work every where in the universe.

လူတိုင်း၏ ဗီဇအစွမ်းအားတွင် ၎င်းတို့၏အစွမ်းအားများ အစွမ်းသတ္တိ အရည်အချင်းများ Potentialities ကိန်းဝပ်နေ၏။ ယင်း၎င်းတို့အစွမ်းအားများသည် အခြားသက်မဲ့ အရာဝတ္ထုကဲ့သို့ ပုံသေကားကျ နိုးကြားရှင်သန်လာ မည်မဟုတ်ဘဲ နိုးကြားရှင်သန်မှု ပေးနိုင်မည့် နည်းစနစ်များနှင့်အညီ လူသားဖက်က လိုလိုလားလား ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှသာ ရှင်သန် နိုးကြား

လာမည် ဖြစ်သည်။ လူသားတိုင်းအဖို့ မိမိ စိတ်ဆန္ဒကိုယ်ပိုင်အသိ၊ ကိုယ်ပိုင်ရွေးချယ်မှုဖြင့် မိမိကြိုက်ရာ ပြုလုပ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေး အပြည့်အဝရှိ၏။ မိမိဗီဇအစွမ်းအားကို ရှင်သန်တိုးတက်ရန် ဆန္ဒရှိ၊ မရှိ၊ လိုလားမှုရှိမရှိ ပေါ်မူတည်၍ ပြုလုပ်ချက်အတိုင်း ရလဒ်အကောင်အထည်ပေါ်လာမည်။ ဤအချက်တွင် လူသားနှင့် စကြဝဠာရှိအရာဝတ္ထုတို့၏ ကွာခြားချက် ရှိသည်။

သာဓကအားဖြင့် ရေသည်စီးတွေနေသရွေ့ စီးတွေစီးဆင်းနိုင်စွမ်း Liquidity ရှိနေမည့်နိယာမနှင့် အညီဆက်၍စီးတွေနေမည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲရေသည် ခဲသွားမည်ဆိုလျှင် မာကျောခဲသွားနိုင်စွမ်း Solidity နိယာမနှင့် အညီ မာကျောပြီးခဲသွားမည်။

လူသားထံတွင် အသိဉာဏ်နှင့် စိတ်ဆန္ဒ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထား၏။ မိမိစိတ်ကြိုက်ရွေးချယ်လုပ်ဆောင်ခွင့် ရှိ၏။ မိမိဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်ချင်သည့်အရာကို ရွေးချယ်ပြီး စတင်လုပ်ရှားမှု Initiative ပြုသည့်အတိုင်း အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသည်။ နိယာမဥပဒေသကို ရိုက်နှိပ်စွာ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ပေးမည်။ ထို့ကြောင့် လူ၏စတင်လုပ်ရှားမှုကို အလ္လာဟ်၏နိယာမ ဥပဒေသက ပန်းတိုင်အရောက် ထပ်ကြပ်မကွာလိုက်ကာ ဆောင်ရွက်ပေးကြောင်း (ကုရ်အာန် ၆၁:၅)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ

လူတို့သည် မိမိတို့ဘာသာ သွေဖည်သွားကြသည့်အခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို သွေဖည်ရေးလမ်းကြောင်းပေါ် ရောက်စေမည်ဖြစ်၏။

When they themselves deviated, Allah made their hearts deviate.

ဤသည် လူသားနှင့်ပတ်သက်သော ဥပဒေသပင် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် လူသား၏တက္ကဒီရ်သည် မိမိ၏ လက်ထဲတွင်သာရှိ၏။ “ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ကိုယ်ကပဲစ”

ရမည်။

ယခု ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံး၏ နေရာပေါင်းများစွာတွင် တွေ့ရသော အာယသ်(၂:၁၀၆)

أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

အများဘာသာပြန်တို့တွင် ဝေါဟာရစာလုံးအတိုင်းပြန်ဆိုထားပုံမှာ-

အမှန်တကယ်ပင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာရာတိုင်းအပေါ် စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်၏။ (ကုရ်အာန် ၂:၁၀၆)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာရာတိုင်းပေါ်တွင် ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့်စံချိန်စံညွှန်း နိယာမ၊ ဥပဒေ၊ တက္ကဒီရ်အတိုင်းအတာ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားပြီး ၎င်းနိယာမဥပဒေက သက်ဆိုင်ရာ အရာတို့ကို ခရီးပန်းတိုင်အရောက် ဆက်လက်သယ်ဆောင်သွားနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါ အာယသ်၏သဘောတရားမှာ-

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာရာတိုင်းအပေါ် နိယာမဥပဒေပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပြီး ယင်းတို့ကို လုံးဝ ဥသယုံစီရင်ထိန်းချုပ်ထား၏။

Allah's law is cognisant of the measures of all things and has supreme control over them.

အရာရာတိုင်းအပေါ် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေသည် ယင်းအရာတို့အပေါ် နိုင်နိုင်နင်းနင်း ထိန်းချုပ်ပဲ့ကိုင်ထား၏။ လူတို့အဖို့ကား မိမိဆန္ဒအတိုင်း ဆုံးဖြတ်၍ မိမိဘဝကို မည်သို့တည်ဆောက်လိုသည့်အနေအထားအတိုင်း အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသည် ပန်းတိုင်အရောက်ဆောင်ကြဉ်းပို့ပေး၏။ ပန်းတိုင်နှင့်ဝေးကွာသည့်နေရာသို့အလျှင်း ပို့ဆောင်မည်မဟုတ်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏သဘောတရားဖြစ်သော “စကြဝဠာရှိအရာရာတိုင်းအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အတိုင်းအတာ ပမာဏတန်ဖိုး

အရည်အသွေး (ဝါ) ဥပဒေ၊ နိယာမကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခြားပေးထား၏”ဆိုသည့် အခြေခံအချက်သည် ‘အသိပညာ (အထူးသဖြင့် သိပ္ပံပညာရပ်)နယ်ပယ်တွင် အထူးအရေးပါအရာရောက်သော အကြောင်းအရာတစ်ခု ဖြစ်၏။

Discoveries مُنْكَشَفَاتٌ ရှာဖွေလေ၊ တွေ့ရှိလေ၊ အကြောင်းအရာများ၊ သိပ္ပံနည်းကျ စမ်းသပ်မှု အမျိုးမျိုးပြုလုပ်ပြီးနောက် အရာရာတိုင်းကို အနုစိပ်ကစ၍

- (၁) ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိယာမများ၊
Physical Laws قَوَانِينُ طَبِيعِيَّةٍ
- (၂) ဓာတုဆိုင်ရာနိယာမများ၊
Chemical Laws قَوَانِينُ كِيْمَاوِيَّةٍ
- (၃) ဇီဝဗေဒဆိုင်ရာနိယာမများ၊
Biological Laws قَوَانِينُ أَحْيَاءِيَّةٍ

စသည်၊ စသည်ထိန်းသိမ်း ထိန်းကျောင်းနေသည့် အကန့်အသတ် အပိုင်းအခြား (ဝါ) ဥပဒေ၊ နိယာမများ၏ ဘောင်အတွင်းမှဖြစ်တည်ဖြစ်ပျက် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိကို အသေအချာ စူးစမ်းရှာဖွေစမ်းသပ် သိရှိရပါသည်။

သိပ္ပံပညာရပ်တစ်ခုလုံးသည် Rational Basic အခြေခံပေါ် တည်ဆောက်ထားသည်ကို အသေအချာ တွေ့ရ၏။ Rational ဆိုသည့် စကားလုံးသည် Ratio ဆိုရှိသည့်မူလစကားမှ ပွားလာပါသည်။ Ratio ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အချိုးအစား အတိုင်းအတာ အချင်အတွယ် အချိန်အဆ သတ်မှတ်ချက် ဥပဒေ နည်းလမ်းဖြစ်သည်။

ဥပဒေဆိုသည်မှာလည်း ပိုင်းခြားကန့်သတ် သတ်မှတ်ထားသည့် အတိုင်းအတာ အဝန်းအဝိုင်းဘောင်၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းပင် ဖြစ်သည်။ နေ့စဉ် လူမှုဆက်ဆံရေးမှသည် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲနေမှု၊ အစုစုတွင် အစီအစဉ် သတ်မှတ် ပိုင်းခြားမှု ဘောင်၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ဥပဒေ

နိယာမရှိစမြဲပင် ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန် (၃၃:၃၉)တွင်
وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا

အလ္လာဟ်၏ စီရင်ပြဋ္ဌာန်းမှုသည် တိကျ၊ ခိုင်မာ၊
တိုင်းတာမှု၊ ဥပဒေသ၊ နိယာမဖြင့်ပြီး၏။

The bidding of Allah is a decree, mea-
sured according to a definite pattern called
Divine Laws. (33:39)

အထက်ပါ အာယတ်သည် လူတို့ရှေးအခါမှစ၍
မှန်းဆ၊ ရော်ရမ်းထင်မြင်ခန့်မှန်းယူဆခဲ့ကြသော-

(၁) ဤစကြဝဠာ၊ ကမ္ဘာလောကကြီးသည် ရည်ရွယ်
ချက်မဲ့ ပန်းတိုင်မဲ့ ဖြစ်သည်။ အကျိုးအကြောင်းမဲ့
ကြုံကြိုက်တိုက်ဆိုင် ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေခြင်းသာ
ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သဘာဝဆိုသည်မှာ မရေမရာ
မျက်ကန်းသဘော Blind Nature ကို ဆောင်လျက်ရှိ
သည်ဟု မှတ်ယူခဲ့ကြ၏။

(၂) လူသားတို့သည်လည်း ရှေးယခင်ကာလအချိန်
အခါကစ၍ အသေပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ
ကံကြမ္မာရှေးဘဝပေး အခြေအနေအတိုင်း ‘ပုံသေကား
ချ ပြုသမျှနုနေရ၊ ခံစားနေရ၊ လိုက်ပါနေရ၏။
ရောက်ရှိနေသည့်ဘဝမှ မိမိ၏ ကြိုးစားရန်းကန်
အားထုတ်မှုဖြင့် မလွတ်ကျွတ်နိုင် ကံ၊ နဖူးစာ၊ Fate
قسمت ကိစ်မတ် အတိုင်းသာဖြစ်သည်။ စသည်
စသည်တို့သည် ကုရ်အာန်က လမ်းညွှန်နေသည့်
လူ့ဘဝတည်ဆောက်စနစ်နှင့် လုံးဝဆန့်ကျင်နေ၏။

ပြင်ပ၊ သဘာဝလောကဓာတ် တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံး
တွင်ရော လူမှုလူ့ဘောင်၊ တစ်ခွင်လုံးတွင်ပါ အစစ
အရာရာတွင် အလ္လာဟ်သည် တိကျ၊ ခိုင်မာသော
ဥပဒေသနိယာမများ ပြဋ္ဌာန်းပေးထား၏။ ယင်း
ဥပဒေသ နိယာမအတိုင်း အရာရာတိုင်း ဖြစ်တည်
ပေါ်ပေါက်ပြောင်းလဲနေရ၏။ လူတို့၏ လုပ်ရပ်တိုင်း၏
ရလဒ်သည်လည်း فانون مكافات عمل Law of Re-
quital လုပ်ရပ်၏ အကောင်းအဆိုး အတိုင်း ပေါ်
ပေါက်ဖြစ်ထွန်းတုန့်ပြန်ရရှိခံစားရသော ဥပဒေနှင့်

အညီဖြစ်သည်။ ၎င်းဥပဒေသများ၏ ထိုထာဝရ
တန်ဖိုးမှန် مُسْتَقْلِلَ أَقْدَارَ Permanent values
ဟုလည်းခေါ်၏။ ပြောင်းလဲမှု မရှိ၊ ထာဝရတည်မြဲ
နေ၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်း၏
အကြောင်းရင်းများအနက် အကြောင်းအချက်တစ်ရပ်
မှာ လူသားတို့၏လူမှုဘဝကို အထက်ဖော်ပြပါ
“ထာဝရတန်ဖိုးမှန်” ဥပဒေသ၊ နိယာမများအရ
ပို့ဆောင်ရန်ပင်ဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန်(၉၇:၁-၃)ရှိ لَيْلَةَ الْقَدْرِ မှာလည်း
‘ဝဟီ’၏အလင်းရောင်မရရှိမီ လူမှုလောက ဇာတ်ခုံ
တစ်ခုလုံး ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်မှိုက်နေ၏။ ထိုအခိုက်
ကုရ်အာန်ကို ထုတ်ပြန်ပို့ချပြီး လူမှုလောကရေးရာ
ကိစ္စ အဝဝအတွက် တိကျ၊ ရေရာ၊ ခိုင်မာသည့်
ဥပဒေသ၊ နိယာမကို ပြဋ္ဌာန်းပေးပြီး လူ့အရည်အသွေး
ကို တိုးမြှင့်စေမည့်အတိုင်းအတာကို လမ်းညွှန်ပေး
ထား၏။

စိတ်ကြိုက်စား၊ အိပ်၊ မျိုးပွားခြင်းကိစ္စများတွင်
တိရစ္ဆာန်နှင့် လုံးဝခြားနားကွာခြားချက် မရှိသည့်
လူ့စရိုက်ကို စည်းကမ်းနည်းလမ်းအတိုင်းအတာ
အချိန်အဆ၊ ဘောင်အတွင်း ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်
ရလဒ်ကောင်းများဖြစ်ထွန်းအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း
ရှိသည့် ဆောင်ရွက်တတ်သည့်“လူ”၏ အဆင့်သို့
ရောက်အောင် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်က ဥပဒေသ
تَقْدِيرٌ ، قَدَرٌ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေး၏။ ဤသို့ဖြင့်
လောကီ၊ လောကုတ္တရာနှစ်ဌာနစလုံး အောင်မြင်
နိုင်မည်။

[ق د ر، تقدير]ကို ကံကြမ္မာ နအိတ် نسيب
နဖူးစာ၊ ကံစီရင်ရာ Fate ဟုအများသုံး ဘာသာပြန်
ဆိုကြသည်။ ‘ကံကြမ္မာပဓာန ၀၁၃’ ကံကြမ္မာ စီရင်ရာ
လိုက်ပါနေရခြင်း နဖူးစာကံ အကြောင်း တရား၏
စီမံမှုကို နာခံခြင်းသည် ကုရ်အာန်အပမာ အစွလာမ်
ဘာသာရေးကျမ်းများ၏ အခြေခံပို့ချချက် တစ်ရပ်ပင်

ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကုန်အာန်၏ ပို့ချမှုအရ အထက်ပါ အယူအဆသည် သက်သက်စင် လွဲမှားမှု တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ မိမိတို့ စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ပြုမူနိုင်မှုပေါ် အခြေခံထားသည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရန် ကုန်အာန်ကပြဋ္ဌာန်းပေးထားသဖြင့် ဖော်ပြပါ“ကံကြမ္မာဝေဒါဒ” က ဒီဇီအတိုင်း ဖြစ်ရပျက်ရသည်ဆိုသော ယူဆချက်သည် အစွဲလမ်းနှင့် ဘာမျှ မဆိုင်ပါ။

စပါးစေ့ကို မြေပေါ်တွင်ချစိုက်ပြီး လိုအပ်သည့်တို့ကို စနစ်တကျ ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးပေးထားပါက အချိန်တန်လျှင် စပါးပင်ပေါက်ရောက်လာပြီး စပါးစေ့များ ဖြစ်ထွန်းလာမည် အသေအချာပင် ဖြစ်သည်။ စပါးစေ့မှ ဂျီပင်ပေါက်ရောက်မည်မဟုတ်ပါ။ စပါးစေ့ အတွင်းရှိ စပါးပင်၏ငုံလျှိုးနေသည့် အရည်အသွေး များသည် အထင်အရှား ဖွံ့ဖြိုးအကောင်အထည် ပေါ်ပေါက်ရောက်ထင်ရှားလာခြင်းသည် တက္ကဒီရ် တိကျစွာ တိုင်းတာသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ၊ နိယာမနှင့်အညီ ဖြစ်ထွန်းလာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ စပါးစေ့၏ تقييدတက္ကဒီရ်သည် စပါးပင်ဖြစ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဂျီပင်ဖြစ်ရန်လုံးဝအကြောင်းမရှိ၊ အကယ်၍ စပါးစေ့မှ ဂျီပင်ပေါက်လာသည် ဆိုပါက တက္ကဒီရ်နှင့်အညီ ဖြစ်လာခြင်းမဟုတ်။ မည်သည့် စပါးစေ့မျှ ၎င်း၏ တက္ကဒီရ်အပြင်သို့ ဖောက်ထွက် မသွားနိုင်ချေ။

လူသားထဲတွင် မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် များပြားလှသော အရည်အသွေးများကို အလွှာဟ် အရှင်မြတ်ချီးမြှင့်ပေးသနားထား၏။ အကယ်၍ လူသားသည် မိမိသက်တမ်းတစ်လျှောက် မှန်ကန်သော နည်းနာအတိုင်း နေထိုင်ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့လျှင် ၎င်းတို့လျှိုးနေသော လူ့အစွမ်းသတ္တိ လူ့အရည်အသွေးများ တဖြည်းဖြည်း အကောင်အထည်ပေါ်ထင်ရှား ပေါ်လွင်လာပြီး ပြည့်စုံစုံလင်သော လူသားတစ်ဦးဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာမည်။ ဤအတိုင်း

ဆင့်ကဲတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်အရ ဤလောကအတိုင်း အတာ အနေအထားမှဖြတ်ကျော် ထိုးဖောက်၍ပင် ကျော်လွန်သွားနိုင်မည်။ လူတစ်ဦး အထက်ဖော်ပြပါ အတိုင်း ဖြစ်ထွန်းပေါ်လွင်ထင်ရှားလာခြင်းကို ကုန်အာန်၏ သဘောတရားအရ တက္ကဒီရ်ဟုခေါ်၏။

Taqdir (ق، د، ر) is generally translated as fate and fatalism is widely believed to be one of the fundamental elements of unQur'anic, Islamic creed of so called Muslims. This is absolutely wrong. A theory of life, which is based upon the freedom of human will, cannot possibly have anything with fatalism. Human freedom and fatalism are mutually contradictory concepts.

A paddy grain embedded in soil, if properly looked after and nourished, has the capacity to grow into a paddy plant, which will eventually yield the paddy grain. The realisation of this potentiality of paddy grain is called 'taqdir'. To be more precise, 'taqdir' means measure. The true measure of paddy grain is the paddy plant, if a seed does not grow into a plant, it does not conform to its measure. On the other hand, no paddy grain can grow beyond its measure: this is the destiny of the paddy grain.

Man has been endowed with manifold potentialities. If he follows the right path in life, and adhere to it, his potentialities are gradually realised, and his personality is so developed that he is enabled to attain the perfect human stature in this life and to cover the evolutionary stages yet to come beyond this world. This development of the individual is called his taqdir.

ق ر أ

قَرَأَ စုစည်းခြင်း၊ စုဝေးခြင်း၊ စုခြင်း မူလအနက်

ရှိ၏။ (အိမ်နေဖာရစ်)

နေ့စဉ်သုံးနှုန်းရာတွင်

(၁) **أَقْرَأَتِ النَّاقَةَ** (ကုလားအုတ်အထီး၏) မျိုးပွားပစ္စည်းသည် ကုလားအုတ်မ၏ သားအိမ်တွင် စုစည်းရောက်ရှိခဲ့သည်။

(၂) **قَرَأَتِ النَّاقَةَ** ကုလားအုတ်မ (ဇီးကပ်နေပြီး) ကိုယ်ဝန် ဆောင်နေပြီးဖြစ်သည်။

(၃) အမျိုးသမီး လစဉ်ရာသီပန်း ပွင့်ခြင်းကိုလည်း **قُرْءٌ** (အများကိန်း **قُرُوءٌ**) အလားတူ ရာသီပန်းပွင့်ပြီး သန့်ရှင်းနေချိန်ဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ရရှိ၏။ ကုရ်အာန် (၂:၂၂၈)တွင်-

وَالْمُطَلَّاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ

ကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်းခံရသည့် အမျိုးသမီးများသည် ရာသီ(၃)လ အချိန်ကာလပြီးစီးသည်အထိ စောင့်ဆိုင်းကြရမည်။

Divorced women have to wait (should not remarry) untill they have completed three menstrual cycles.

လူသားတို့အတွက် လိုအပ်သမျှ အသိတရားများ အသိပညာများ သမိုင်းသင်ခန်းစာများ လူ့ဘဝအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော လမ်းညွှန်များကို ကျမ်းမြတ်တစ်အုပ်လုံးတွင် အပြည့်အစုံ အကုန်အစင် စုဆောင်းစုစည်း ပေါင်းစည်းထိန်းသိမ်းထားခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး **قُرْآن** (ဝေါဟာရအသွင်သဏ္ဍာန် **قُرْءَانٌ**) ဟု အမည်ပေးထား၏။ (ဇူဂျာဂျီ) ၎င်းအကြောင်းကို ကုရ်အာန်(၃၅:၁၃-၁၈)တွင်-

إِنَّا جَمَعْنَاهُ وَقُرْآنَهُ

ကုရ်အာန်ကို စုဆောင်းစုစည်းပေါင်းစည်းပြီး ထိန်းသိမ်းထားရန် ငါအရှင်လုံးဝတာဝန်ယူပြီး ဖြစ်သည်။ It is upon Us to collect it and to preserve it.

فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ

ငါအရှင်ထိန်းသိမ်းထားသည့် အခါအခိုက် ယင်း

ထိန်းသိမ်းထားသည့်အရာ (ကုရ်အာန်)ကို သင်လိုက်နာကျင့်သုံးပါ။ So when we preserve it , you should follow it.

တမန်တော်မြတ်ကြီး အသက်ထင်ရှားရှိနေချိန်၌ပင် ကုရ်အာန်ကို စုပေါင်းစုစည်းပြီး တစ်စုတစ်ဝေးတည်းထားခဲ့ကြောင်း အထက်ပါ အာယသ် (၃၅:၁၃-၁၈) အရ အခိုင်အမာသိရှိရ၏။ ထို့ပြင် ကုရ်အာန် (၂:၂)တွင်-

ذَلِكَ الْكِتَابُ

ယင်း‘စာအုပ်’ဟု တစ်စုတစ်စည်း တစ်စုတစ်ပေါင်းတည်း ရှိသည့်အရာကိုသာ စာအုပ်ဟုခေါ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပြန်သည်။ ဤသို့အတိုင်းအတာအထိ တိတိပပ ဖော်ပြလမ်းညွှန်ထားပါလျှက် ကုရ်အာန်၏ ပြင်ပမှကျမ်းကြီး ကျမ်းငယ်များက တမန်တော်သည် မိမိထံ ကျရောက်လာသည့် အာယသ်တော်များကို သစ်ရွက်များ၊ အရိုးများ၊ ကျောက်တုံးများပေါ် ရေးမှတ်ထားပြီး ပြန့်ကျဲ၍ တစ်စစီ ထားခဲ့သည်ကို တတိယခလီဖာ အွတ်စမန်(၃)က စာအုပ်အဖြစ်သို့ရောက်အောင် ပြုလုပ်ရသည်ဟု ကုရ်အာန်နှင့် ဆန့်ကျင်ဖော်ပြထားချက်များမှာ လုံးဝမှန်ကန်မှုမရှိကြောင်း ကောင်းစွာသိနိုင်၏။

The Quran was collected and put together in the life time of Rasool- Allah (peace be upon him). It calls itself in the Quran (2;2). A Book and therefore the story that Rasool-Allah left it scattered, written on various items like leaves, bones, stones etc and was given the form of a book by the third Caliph Usman is not correct.

ဆက်လက်၍(၃၅:၁၉)တွင်-

ثُمَّ إِنَّا عَلَيْنَا بَيَّانَهُ

နောက်ထပ် ၎င်း(ကုရ်အာန်)ကို ရှင်းလင်းရန်လည်း ငါအရှင်၏ အပေါ်၌သာ တာဝန်ရှိ(ပြန်)သည်။ Nay more, it is for Us to explain it. (ဇူဂျာဂျီ)

အိမ်နွယ်အသိရ၊ ရာဂိဘ်)

(၄) القراءه စာဖတ်ခြင်း၊ စာဖတ်လျှင် ဗျည်းများ သရများ အသတ်များကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ် ပေါင်းစည်း တွဲဖက် စုဝေးပြီး တစ်စုတစ်စည်းတည်း အသံထုတ်ရွတ်ဆိုခြင်းကို ခေါ်သည်။

အချို့ဘာသာဗေဒ သုသေသီတို့က اقرأ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တွင် ကြေငြာသည်ဟုလည်း ပါဝင် သဖြင့် ကုရ်အာန်၏အနက်သည် သတိပေးချက် ကြေငြာချက် اعلام Promulgation ဟုလည်း ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်၏ (၉၆:၁)ရှိ-

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ

သင့်အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏ ဂုဏ်တော်ဖြစ် သည့် စုပြုပျိုးထောင်မှုစနစ်ကို တစ်လောကလုံးအနှံ့ ကြေငြာအသိပေးထုတ်ဖော်လော့။

Promulgate the Attribute of your Rabb's Rububiyah order (96:1)

Rububiyah order is a social order in accordance with divine laws, under which the latent potentialities of every individual can fully realized. This realization of the individual's potentialities will include the sus-tenance and growth of his body as well as the fulfillment of his personality.

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ဝိသေသလက္ခဏာများမှာ

(၁) လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု ဥပဒေပေါင်းချုပ်ကျမ်း ဖြစ်သည့် ကုရ်အာန်တွင် ထွေပြားမှု၊ မရေရာ၊ မသေချာမှု ခွဲဟသံသယဖြစ်နိုင်စရာ အမျိုး အစားဟူ၍ လုံးဝမရှိကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၂) တွင် ဖော်ပြထား၏။

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ

ယင်းသည် လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု ဥပဒေပေါင်းချုပ်ကျမ်း၊ ယင်းကျမ်းထဲတွင် ခွဲဟသံသယ ဖြစ်ဖွယ် အမျိုးအစား

တစ်စုံတစ်ခု မျှပင်အလျှင်း မရှိ။

(ယင်းကျမ်း၏ ပြင်ပဥဒါ ခွဲဟ၊

သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာ များရှိ၏ဟု ဆိုလိုပါ သည်။

It is a code of life, and free from any doubts of all kinds. (The Qur'an 2:2)

(၂) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ တမန်တော်မဟုမ္မဒ် ﷺ အပေါ် ထုတ်ပြန်ပို့ချလိုက်သမျှ 'ဝဟီ' အားလုံး (အားလုံး) ကုရ်အာန်ထဲ၌သာ ရှိ၏။ (ကုရ်အာန် ပြင်ပဥဒါ အလားတူ ဝဟီမရှိပါ) ကုရ်အာန်(၆:၁၉) တွင်-

وَأَوْحِي إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنَ لِأُنذِرْكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ

ဤကုရ်အာန်ကို အကျွန်ုပ်(တမန်တော်ထံ) ဝဟီ ထုတ်ပြန်ပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းကုရ်အာန်ဖြင့် သင်တို့အားလည်းကောင်း၊ (သင်တို့နောက်) ဤကုရ်အာန် ရောက်ရှိသွားမည့် သူတို့အား လည်းကောင်း ကြိုတင်သတိပေးနိုးဆော်ရန်ဖြစ် သည်။

This Quran has been revealed to me to forewarn you as well as those whom it may reach after you. (16:19)

အထက်ပါ အာယသ်အရ တမန်တော်ထံ ထုတ်ပြန်သမျှ ဝဟီအားလုံးသည် ကုရ်အာန်ထဲ ၌သာ လုံခြုံစွာရှိကြောင်းထင်ရှား၏။ တမန်တော် ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချသော ဝဟီသည် ကုရ်အာန်၏ ပြင်ပတွင် လုံးဝမရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။

(၃) မုအ်မင်န်တို့သည် ကုရ်အာန်ကိုသာလျှင် လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန် ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ ၎င်းမှလွဲ၍ အခြား ဘာကိုမျှ မလိုက်နာရန် တားမြစ်ထား၏။

ကုရ်အာန်(၃:၃)

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مَن دُونَهُ أَوْ لِيَاءَ دင်တို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ထံမှ သင်(မုအ် မင်န်)တို့ထံ သင်တို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ထံမှ

ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသည့်အရာ (ကုရ်အာန်)ကိုသာ လိုက်နာကြကုန်၏။ ယင်း(ကုရ်အာန်)မှ တစ်ပါး အခြားအရာများကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း မပြုကြနှင့်။

O Momineen follow only that which has been revealed (the Quran)to you by your Rabb and do not follow another ally.

(၄) ရုရှလ်တမန်တော်မြတ်ﷺကိုလည်း ကုရ်အာန်ကိုသာ လိုက်နာရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။(၁၀:၁၀၉)

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ

(အို-တမန်တော်) သင့်ထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသောအရာ (ကုရ်အာန်) လိုက်နာကျင့်သုံးပါ။ (O Rasool) follow only that which has been revealed (The Quran)to you.

(၅) စီရင်၊ ဆုံးဖြတ်၊ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကို ကုရ်အာန်နှင့်အညီ ပြုလုပ်ရန်ပြဋ္ဌာန်းထား၏။(၅:၄၈)

فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا نَزَّلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ

(အို-ရုရှလ်)အလ္လာဟ်က ထုတ်ပြန်ပို့ချ ထားသောအရာ(ကုရ်အာန်)နှင့်အညီ လူတို့၏အကြားရှိအရေးကိစ္စများအား စီရင်ဆုံးဖြတ်စီမံ အုပ်ချုပ်ပါ။ လူတို့၏ ဆန္ဒ၊ အယူအဆများကို မလိုက်နာနှင့်။

Judge between them according to what Allah has revealed (The Quran) and do not follow people's desires. (5:48)

(၆) ကုရ်အာန်နှင့်အညီ စီရင်၊ ဆုံးဖြတ်၊ စီမံ၊ အုပ်ချုပ်မှု မပြုသူ မည်သူမဆို ‘ကာဖီရ်’သာ ဖြစ်သည်ဟု (၅:၄၄)

قِيلَ لَا وَاللَّهِ لَأَكْفُرُنَّ بِمَا

نَزَّلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٥٤﴾

အလ္လာဟ်က ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသောအရာ (ကုရ်အာန်)နှင့်အညီ စီရင်ဆုံးဖြတ်စီမံ၊ အုပ်ချုပ်မှု မပြုသူ မည်သူမဆို “ကာဖီရ်”သာဖြစ်သည်။

Those who do not decide and administer their affairs according to what Allah has revealed (the Quran). They are the one who in fact are Kafireen.(5:44)

(၇) ကုရ်အာန်သည် အမှန်တရားနှင့် မျှတမှုအရာတွင်ပြီးပြည့်စုံပြီး ယင်းကုရ်အာန်ပါ ဥပဒေများကို မည်သူမျှ ပြောင်းလဲပစ်နိုင်ခွင့် အလျှင်းမရှိကြောင်း(၆:၁၁၆)

وَتَمَّتْ كَلِمَاتُ رَبِّكَ صَلَاتًا

وَعَدْلًا كَلِمَاتٍ لَّا يَكْفُرْنَ

وَهُوَ السَّيِّئُ الْعَلِيمُ ﴿١١٦﴾

အမှန်တရားနှင့် တရားမျှတမှုအရာတွင် သင့် အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေ သည် ပြီးပြည့်စုံ၏။ အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေများကို ပြောင်းလဲနိုင်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အလျှင်းမရှိပြီ။

Allah's laws, based on truth and justice have been set forth in this book in a complete form. None has the authority to make any change in these laws. (6:116)

(၈) ရှေးကထုတ်ပြန်ပို့ချသော မူရင်းကျမ်းများ မှန်ကန်ကြောင်းနှင့် ၎င်းတွင်ပါသည့်အရာများကို ကုရ်အာန်က ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားကြောင်း ကုရ်အာန်(၅:၄၈)တွင် တွေ့ရပြီး။

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ

مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِن

الْكِتَابِ وَمُهَيِّئًا عَلَيْهِ

(အို-ရုရှလ်) သင့်ထံသို့ အမှန်တရားပေါ် အခြေခံထားသော ကျမ်းစာ(ကုရ်အာန်)ကို ငါအရှင် ပို့ချခဲ့၏။ ယင်းကျမ်းစာ(ကုရ်အာန်)သည် ရှေးကထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့သော မူရင်းကျမ်းများတွင် ရှိသည့်အရာတို့ကို မှန်ကန်ကြောင်း ထောက်ခံ

၏။ ယင်းကျမ်းတွင်ပါဝင်ခဲ့သော တရားများကို လည်း ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက် ထား၏။ (O Rasool)We have sent you a book based on truth. It validates and pre-serves the true teaching of the earlier Books.

၉။ ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် ဆန့်ကျင်ခြားနား ကွဲလွဲချက်များအလျှင်းမရှိကြောင်း။ (၄:၈၁)
There is nothing contradictory in the

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ | لَوْ جَدُّوا فِيهِ اخْتِلَافًا
وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ | كَذِبًا ۗ

လူတို့သည် ကုရ်အာန်ကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် စေ့စေ့စပ်စပ် စူးစမ်းလေ့လာသုသေသနပြုလုပ် ကြခြင်း မပြုကြပါသလော။ အကယ်၍ကုရ်အာန် သည် အလ္လာဟ်ထံမှ မဟုတ်ဘဲ အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှသာဖြစ်လျှင် ယင်း ကုရ်အာန်အတွင်း၌ ခြားနားချက်များ ဆန့်ကျင် သည့်အကြောင်းအရာများ ကွဲလွဲချက်များ မြောက်များစွာသေချာပေါက်တွေ့ရှိပါမည်။

Do people not study, reflect and make research upon the Quran? Were it from anyone other than Allah, they would certainly have found a lot of inconsistencies, differences and contradictions therein. (4:81)

(၁၀)အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ကုရ်အာန်ကို လိုက်နာ ခြင်းဖြင့်သာ ကွဲလွဲဆန့်ကျင် ခြားနားချက်များ ပပျောက်သွားနိုင်သည်။(၄:၂၁၀)

All the differences can be resolved only by following the guidance contained in the Quran (42:10)

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكِّمُوهُ إِلَى اللَّهِ
ဘယ်ကိစ္စ၌ပင် သင်တို့ကွဲလွဲဆန့်ကျင်နေကြပါ စေအလ္လာဟ်ထံမှ (ကုရ်အာန်ထဲမှ) အဆုံး အဖြတ် ရယူရန်သာရှိသည်။

And in whatever you differ, the resolution is to be sought from Allah (i.e Quran) by forwarding to Him. Allah's resolution is nothing but the Quran. By following the guidance of the Quran, the differences can be eliminated.

(၁၁) ကုရ်အာန်ပါ အကြောင်းအရာများကို ကုရ်အာန် ကပင် ရှင်းလင်းပြသပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း

(၇၅:၁၉) တွင်-

ثُمَّ إِنِّي عَلَيْنَا بَيِّنَاتُهُ

ထို့ပြင် ၎င်း(ကုရ်အာန်)ကို ရှင်းလင်းပြသရန် လည်း ငါအရှင်၏အပေါ်၌ပင် တာဝန်ရှိ၏။

Nay more, it is for Us to explain it that is why it is called as an exposition of everything (The Quran 75:19)

(၁၂) ကုရ်အာန်ပါ အကြောင်းအရာများကို ကုရ်အာန်က ရှင်းလင်းပြသမည်ဖြစ်၍ ကုရ်အာန်ကို အလင်းပြကျမ်းဟုပင် ခေါ်ကြောင်း(၁၆:၈၉)

وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيَانًا لِّلْكُلِّ شَيْءٍ

အကြောင်းအရာများကို “ရှင်းလင်းပြသချက်” ဖြင့် ကုရ်အာန်ကို ငါအရှင်သင့်ထံထုတ်ပြန်ပို့ချထား ၏။ (O Rasool)We revealed the book (The Quran) which is an exposition of everything.

(၁၃) အာယသ်များကို နေရာများစွာတွင် ထပ်ခါ ထပ်ခါတစ်ကျေ့ပြီးတစ်ကျေ့၊ အလှည့်အပြောင်းပြု ၍ ဆိုလိုရင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှား အောင်ပြုသည့်နည်း تصريف الآيات ကို အသုံးပြုထား ၏။ ဤအကြောင်းအရာ၏ အသေးစိတ်တင်ပြချက် အပြည့် အစုံကို ဤစာအုပ်ရှေ့ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထား ပါသည်။ လေ့လာပါ။

(၁၄) ရုစုလ်တမန်တော်သည် ကွဲလွဲခြားနားချက်များကို မိမိထံချပေးသော ကုရ်အာန်ဖြင့်ရှင်းလင်းပေးခဲ့၏။

(ကုရ်အာန် ၁၆:၆၄)

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا
لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ

လူတို့၏ ကွဲလွဲခြားနားချက်များကို သင်ကိုယ်
တိုင်ရှင်းလင်းပေးရန်အတွက်သာလျှင် ငါအရှင်သည်
သင့်အပေါ်သို့ ကုရ်အာန်ကို ပို့ချခဲ့၏။

And we have send this Book to you(O
Rasool) so that you may clearly state the
matters in which they differ. (16:64)

(၁၅)ကုရ်အာန်သည်ပင် ‘အလင်းရောင်’(၅:၁၅)
ဖြစ်ပြီး ယင်းအလင်းရောင်၏ လမ်းညွှန်ဖြင့် လူသား
တို့သည် မိမိတို့၏ဘဝကို တည်ဆောက်သွားရန်
ဖြစ်၏။ (၆:၁၂၃)

The Quran itself is a Light (5:15) and
has been revealed so that mankind may
lead their lives as guided by this light (6:123)

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ

သင်တို့သို့သို့ အလ္လာဟ်ထံမှ အလင်းရောင်တစ်ခု
လည်းဖြစ်၊ ရှင်းလင်းသော ကျမ်းလည်းဖြစ်သည့်
အရာသည် ရောက်ရှိလာပြီး ဖြစ်သည်။

A light has assuredly come to you from
Allah i.e a Book of Illumination

أَوْ مِنْ كَانَ مِثْلَهَا حَيِّينَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي
بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مِثْلَهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ
بِخَارِجٍ مِنْهَا

(အို-ယုံကြည်သူတို့ လူနှစ်ဦး၏ အခြေအနေကို
နှိုင်းယှဉ်ပြထားပုံမှာဘဝ သေနေသော လူတစ်ဦးအား
အလ္လာဟ်သည် ထက်မြက်နိုးကြားစေ၏။ သူ့အား
အလင်းရောင်(ကုရ်အာန်)ကို ပေးသနားရာ ယင်း
အလင်းရောင်ဖြင့် သူ့ဘဝကိုသူ ထူထောင်တည်
ဆောက်နိုင်ပြီး အခြားသူတို့၏ ဘဝကိုပါ ထူထောင်
စေ၏။

အခြားသူတစ်ဦးမှာ မိမိဘဝ၏ အမှောင်အမှိုက်
ထဲတွင်နှစ်နေပြီး ယင်းအခြေအနေမှ ထွက်လိုခြင်းမရှိ

အဆိုပါ သူနှစ်ဦးသည် တူညီနိုင်ပါမည်လော။

(ကုရ်အာန် ၁၆:၁၂၃)

(O Momineen, There is a comparison
between two persons). On the one hand,
there is a dead person who Allah has
brought back to life and given a light (The
Quran) So that he can follow the right path
himself and also to show this light to oth-
ers to enable to follow the right path.

On the other hand, there is a person
steeped in darkness who does not care to
come out of it. Can the two persons be
alike? (The Quran 16:123)

(၁၆)ကုရ်အာန်သည် အလင်းရောင်ဖြစ်ခြင်းနှင့်
ယင်းအလင်းရောင်၏ လမ်းညွှန်မှုကို တွေ့ရှိရန်
အတွက်ပြုလုပ်နည်းများမှာ ကုရ်အာန်ကို နှိုက်နှိုက်
ချွတ်ချွတ် လေ့လာဆင်ခြင်စူးစမ်း သုတေသန
မပြုကြပါသလော

ကုရ်အာန်(၄၇:၂၄)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

It ordains mankind to study, ponder
and do research upon the Quran (47:24)

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

လူတို့သည် ကုရ်အာန်ကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်
လေ့လာဆင်ခြင် စူးစမ်းသုတေသနမပြုကြပါသ
လော။ သူတို့၏ အသိဉာဏ်ဆင်ခြင်တုံ့များကို သေ့
အထပ်ထပ်ခတ်ထားပါသလော။

Will people not then study, ponder and
do research upon the Quran or there are
locks on their hearts? (47:24)

(၁၇)ကုရ်အာန်မှ အသိတရားလမ်းညွှန်ချက်ရရှိရန်
လွယ်ကူအောင် ပြုလုပ်ထား၏။ ဤအချက်ကို ဂရု
ပြုမည့်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် ရှိပါလေစ။
ကုရ်အာန် (၅၄:၁၇၊ ၂၂၊ ၂၃၊ ၄၀) လေးကြိမ်တိုင်တိုင်
မေးခွန်းမေးထား၏။

وَلَقَدْ بَيَّسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

အသိတရားနှင့် လမ်းညွှန်ချက်ရရှိရန် ကုရ်အာန်

ကို ငါအလ္လာဟ်လွယ်ကူအောင် ပြုလုပ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤအချက်ကို ဂရုပြုလေးစား၊ လိုက်နာမည့်သူတစ်ယောက်တစ်လေများ ရှိပါလေစ။

And certainly We have made the Quran easy to get guidance, but is there anyone who will mind and follow this point? (54:17, 22, 32, 40)

(၁၈)ကုရ်အာန်မှ အသိတရားနှင့် လမ်းညွှန်ချက် ကို လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်ရန်နည်းကို ကုရ်အာန်ကပင် ဖော်ပြထား၏။ ယင်ဖော်ပြချက်ပါ နည်းအတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာဆောင်ရွက်မှသာ လွယ်ကူမည်၊ ပြင်ပနည်းများကို အသုံးမပြုမိဖို့ အထူး သတိမူပါ။ (ကုရ်အာန် ၅၆:၇၉)တွင် ဖော်ပြထားသည်။

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

(ကုရ်အာန်မှ အသိတရားနှင့် လမ်းညွှန်ရယူလိုသူသည် မိမိ၏) အသိဉာဏ်နှလုံးသားကို ပြင်ပအတွေးအခေါ် အယူအဆများမှ စင်ကြယ်စွာထားရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကုရ်အာန်၏ အသိတရားကို လူတို့ ပြောဆိုသည့် အတွေးအခေါ် အယူအဆမှ ကင်းစင်အောင်ပြုထားမှသာ ကုရ်အာန်၏အသိတရားနှင့် လမ်းညွှန်သည့် ယင်းသူ၏ နှလုံးသား အသိဉာဏ်တွင် စွဲမြဲစိမ့်ဝင်သက်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။

It is necessary that one seeking guidance from the Quran should keep his mind clear and unprejudiced. (56:79)

(၁၉)ကုရ်အာန်ပါ အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် လူတို့၏ အသိဉာဏ်အတွေးအထင် အယူအဆများကို ပေါင်းစပ်ရောနှောခြင်းသည် ရှိရန်ဖြစ်၏။ (၄၂:၂၁)

It is shirk to intermingle human thoughts, ideas, concept or beliefs with the law of the Quran. (42:21)

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ

အလ္လာဟ်အရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိပဲလျက် သင်တို့အား လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု(ဒီနီ)ကို ပြဋ္ဌာန်းပေးသည့် အလ္လာဟ်နှင့် ယှဉ်တွဲလက်ခံထားသော အရှင်သခင်များ၏ အခြားစနစ်များ သူတို့ထံ ရှိပါသလား။

(၄၂:၂၁)

Do people have associates who have prescribed for them any way of life (Deen) that Allah does not sanction? (42:21)

(၂၀) အတ္တကို ကိုးကွယ်သည့် လူသားသည် ကုရ်အာန်ကို မကြားလို၊ မမြင်လို ကုရ်အာန်အသိပညာလမ်းညွှန်ချက်များမှ ဝေးရာသို့ ပြေးခွာနောက်ဆုတ်လို၏။

When a person falls prey to personal-ity cult he turns a deaf ear, closes his eyes and turns away from the guidance of Quran.

وَلَا تَأْتِي الْقُرْآنَ حِجَابًا وَلَا عَتَا

وَيَنْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا تَوَنُّونَ بِالْحَرْفِ جَابًا مَسْتُورًا

(အာခိရဟ်)အနာဂတ်ကာလကို မယုံကြည်သူအား သင်တမန်တော်က ကုရ်အာန်ကို တင်ပြသောအခါ သင်နှင့်သူတို့အကြားတွင် မသိမမြင်နိုင်သည့် တံတိုင်းများ ကာရံထားပြီးဖြစ်နေ၏။

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا دُكِّرَتْ آيَاتُنَا فِي الْقُرْآنِ وَمَا أَسْمَعُ

ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းမှ သူတို့သည် သူတို့၏ နှလုံးသားများကို ပိတ်ဆို့ဖုံးကာထား၏။ နားများသည်လည်း လေးလံနေ၏။ ဤသို့ဖြင့် သင်တမန်တော်ပြောသည်ကို သူတို့နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း မရှိတော့ချေ။ အထူးသဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းသာလျှင် ရှိသည်ဟု တင်ပြသောအခါ သူတို့မနှစ်မြို့မလိုလားခြင်းဖြင့် ကျောခိုင်းထွက်ခွာလာကြ၏။

(၁၇:၄၅-၄၆)

There are those who are pre-determined not to accept the message of the Rasool and do not believe in the life hereafter. When

you present the Quran to them (O Rasool), an imperceptible curtain falls between them and you. This results in their hearts becoming covered and their ears becoming deaf, so that they do not understand what you say and especially when you say that there is only one Allah, they quickly turn their backs in aversion. (17:45-46)

(၂၁) အလားတူပင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါး၏ ကုရ်အာန်ပါအကြောင်းအရာများကို သင်ထုတ်ဖော်လျှင်(အာသီရတ်) အနာဂတ်ကို မယုံကြည်သူတို့၏ နှလုံးသားသည် တွံ့ရှုံ့နောက်ဆုပ်သွားပြီး အခြားအကြောင်းများ တင်ပြလာမှ သဘောကျနှစ်သက်လာကြကြောင်း ကုရ်အာန်(၃၉:၄၅)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَاِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَرَحْمَةُ السَّمٰوٰتِ
قُلُوْبُ الدّٰيْـنِ اَلَيْسَ لَكَ اِلٰهٌ اِلَّا
بِالْاٰخِرَةِ وَاِذَا ذُكِرَ الدّٰيْـنِ
مِنْ دُوْنِهَا اِنَّمَا
يَسْتَبْشِرُوْنَ ۝

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများကို ထုတ်ဖော် တင်ပြသည့်အခါ (အာသီရတ်)အနာဂတ်ခရီး (စခန်းများ)ကို မယုံကြည်သူတို့၏ စိတ်နှလုံးများ ညှိုးငွေတွံ့ရှုံ့ပြီး မသာမယဖြစ်နေတော့၏။ အလ္လာဟ်အကြောင်းမှအပ အခြားတွေ့ရာသောင်းပြောင်းကို တင်ပြလာလျှင် သူတို့စိတ်နှလုံးများ ရွှင်ပြုံးကြည်လင် လာကြတော့သည်။

When Allah alone is mentioned, the hearts of those who believe not in the life Hereafter shrinks and when those besides Him are mentioned, lo! they are joyful. (39:45)

(၂၂) ဒီထက်တစ်ဆင့်တက်လာမှာ ကုရ်အာန် (၂၂:၃၁)အာယတ်တွင် ဥပဒေသများကို တင်ပြထုတ်ဖော်လျှင် မယုံကြည်သွေဖီသူတို့၏ မျက်နှာများတွင် မနှစ်မြို့မှုကို သင်တမန်တော် သတိထားမိမည်

ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ အာယတ်များကို သင်ပြလာသူအား ရန်ပြု တိုက်ခိုက်တော့မည်အထိ ပြုလုပ်ကြ၏။

وَإِذَا نُسِئِلَ عَلَيْهِمُ الْبَيِّنَاتُ
يَقُولُ كَذٰبًا وَّكَرِهًا
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَالْمُنٰكِرُ
يَكٰذِبُوْنَ يَسْطُوْنَ بِالَّذِيْنَ
يَتْلُوْنَ عَلَيْهِمُ الْبَيِّنٰتِ

ငါအရှင်၏ရှင်းလင်းသော အာယတ်၊ ဥပဒေသများကို တင်ပြသောအခါ မယုံကြည်သူတို့၏ မျက်နှာများတွင် မနှစ်မြို့မှု၊ သွေဖီငြင်းဆန်မှုများကို သင်တမန်တော် သတိထားမိမည်ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် အာယတ်တော်များကို ဖတ်ကြားတင်ပြလာသူတို့အား ရန်ပြုတိုက်ခိုက်တော့မည်အထိ ပြုလုပ်ကြသည်။

When Our clear messages are recited to them, you will notice a denial on the faces of those who disbelieve - they almost attack those who recite to them messages. (22:72)

(၂၃) ထိပ်ဆုံးအဆင့်တက်ရောက်တော့-

ကုရ်အာန်အသိပညာများကို ကြားနာခြင်းမပြုနှင့် ကုရ်အာန်အသံကို ဖုံးအုပ်ပြီး မိမိတို့ဝါဒလမ်းစဉ်အောင်မြင်ရန် ဆူညံသံများ သောသောညံအောင် ပြုကြကုန်ဟု လှုံ့ဆော်ကြသူတို့၏ အကြောင်းကို ကုရ်အာန်(၄၁:၂၆)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
لَا تَسْمَعُوْا هٰذَا الْقُرْاٰنَ
وَالْغَوْا فِيْهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْلَبُوْنَ ۝

အလ္လာဟ်ကို မယုံကြည်သွေဖီသူတို့က သင်တို့ကုရ်အာန်ကို နားမထောင်ကြနှင့်။ ကုရ်အာန်အသိပညာများကို လူတို့သိရှိသဘောပေါက် မသွားကြရန်၊ ယင်းကုရ်အာန်အသံကို ဖုံးအုပ်သွားအောင် ဆူညံသံများ သောသောညံအောင် ပြုလုပ်ကြကုန်၊ သို့မှသာ သင်တို့၏ ကုရ်အာန်ဆန့်ကျင်ရေးဝါဒလမ်းစဉ် အောင်မြင်လွှမ်းမိုးနိုင်မည်ဟု ပြောဆိုကြ၏။

And those who disbelieve say: Listen not to this Quran but create noise therein, perhaps you (or your anti-Quranic move-

ment) may overcome. (41:26)

(၂၄) အဆုံးစွန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ရလဒ်ကို ကုရ်အာန် (၆:၂၆)တွင် ဖော်ပြထား၏။

﴿إِنَّا أَنفُسَهُمْ وَاللَّيْلِ تُعْرَوْنَ﴾ | ﴿وَهُمْ بِذُنُوبِهِمْ عَلَانٌ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾

ကုရ်အာန်ကို မယုံကြည်သူတို့သည် သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုရ်အာန်မှ ပိတ်ပင်ထားပြီး မိမိတို့လည်း ကုရ်အာန်နှင့် ကင်းရှင်းကင်းဝေးစွာနေ ကြကုန်သည်။ ဤသို့ ပြုခြင်းဖြင့် မိမိတို့ ‘နတ်ဖစ်’ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ပျက်စီးအောင်ပြုနေကြခြင်း ဖြစ်သည်ကိုပင် မသိမမြင်ကြချေ။ ကုရ်အာန်(၆: ၂၆)

Not only they themselves keep away from the Quran but also kep other people away.

(ကုရ်အာန် အသိပညာများမှ) မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကင်း ဝေးအောင်နေသကဲ့သို့ အခြားသူတို့ကိုလည်း ယင်း အသိပညာများမှ ဝေးကွာအောင် ပြုနေကြကုန်သည်။ သူတို့သည် မိမိတို့ ‘နတ်ဖစ်’ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဖျက်ဆီးပစ်နေခြင်းပင်ဖြစ်ပါလျက် ဤသည်ကိုပင် မသိမြင်နိုင်ကြပါ။

These people turn away from the Quranic teachings themselves and also keep others away from them. They harm none except themselves but they do not realize how much loss they thus sustain. (6:26)

(၂၅) ကုရ်အာန်ကို ဖယ်ရှားပစ်ခြင်းငှာ လုံးဝမဖြစ်နိုင် ကြောင်း သိလိုက်သည့်အခါ အပြောင်းအလဲပြုလုပ်ပေးပါရန် ပြောလာပုံကို ကုရ်အာန် (၁၀:၁၅) တွင် -

People wanted Rasool (peace be upon him) to make some changes in the Quran but Allah told him to say to those people that he could not bring about any changes in the Quran out of his own liking. Instead he always followed only what was revealed

to him in (10:15)

﴿أَنْتَ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ...﴾

(ထို-ရစူလ်) ဤကုရ်အာန်မျိုးမဟုတ်သည့် အခြားကုရ်အာန် တစ်မျိုးယူခဲ့ပါ။ သို့မဟုတ်ကလည်း ဒီကုရ်အာန်မှာ ပါသည့်အရာများကို အပြောင်းအလဲလုပ်လိုက်ပါ။

(O Rasool!) Bring a Quran different from this or alter some of its provisions.

﴿قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تَلَقَّاءِ نَفْسِي...﴾

(အို-တမန်တော်) သင်ကြေငြာမောင်းခတ်အသိပေးလိုက်ပါ။ ဒီကုရ်အာန်ပါ အကြောင်းအရာများကို ငါ၏စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း ငါ(တမန်တော်) ပြောင်းလဲနိုင်ခွင့် အလျှင်းမရှိ။

Proclaim (O Rasool) It is not for me to make any change therein according to my wishes.

﴿إِنِّي أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ...﴾

အကျွန်ုပ်(တမန်တော်)ထံ ‘ဝဟီ’ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသည့် အရာများကိုသာလျှင် အကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် လိုက်နာကျင့်သုံးနေပါသည်။

I follow only that which is revealed to me.

﴿إِنِّي خَافُ أَنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ...﴾

အကယ်၍ အကျွန်ုပ်၏ ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်အား အကျွန်ုပ်သေဖိဆန့်ကျင်မှု ပြုခဲ့လျှင် ကြီးကျယ်သော အချိန်၏ ပြစ်ဒဏ်သက်ရောက်လာမည့်အရေးကို အကျွန်ုပ် အမှန်တကယ်ပင် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့လှပါသည်။

In deed, I fear the chastisement of the Day of reckoning if I go against my Rabb.

(၂၆) အစွလာမ်သမိုင်း၏ အစောဆုံးကာလတွင် မုအ်မင်န်တို့၏ အစုအဝေး လူ့ဘောင်တစ်ခုလုံး လျှံလျှံတောက် မြင့်မားတိုးတက်လာခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ကုရ်အာန်(၄၃:၄၃)တွင် ဖော်ပြပုံမှာ-

فَاَتَمَّكَ بِالَّذِي أَوْحَىٰ
إِلَيْكَ آيَاتِكَ عَلَىٰ عِبَادٍ مُّسْتَفِئِينَ ۝

(အို-ရူလ်) သင့်ထံသို့ ‘ဝဟီ’ ထုတ်ပြန်ပို့ချထား
သော (ကုရ်အာန်)ကို သင်စွဲမြဲစွာ ဆုပ်ကိုင်ထားသမျှ
ကာလပတ်လုံးသင်သည် အမှန်တကယ်ပင် ရှေ့သို့
လည်း တိုးကာတိုးကာ တက်နေရင်း အမြင့်သို့လည်း
မြင့်ကာမြင့်ကာ တက်နေမည်။

(O Rasool) As long as you adhere the
that which has been revealed (The Quran)
to you, you proceed forward on and on at
the same time rise up higher and higher.
(43:43)

(၂၇) သို့သော် ဤကုရ်အာန်၏လမ်းညွှန်ကိုကျင့်သုံး
ခြင်းမှ စွန့်လွှတ်ပစ်ပယ်ပြီး စာအုပ်ကြီးသက် သက်ကို
ဖက်တွယ်ဆွဲကိုင်ရုံမျှဆိုလျှင်တော့ ဒီလိုလူတွေကို
တမန်တော်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင် အလ္လာဟ်ထံ ဦးတိုက်
လျှောက်ထား အရေးဆိုမည့်အကြောင်း ကုရ်အာန်
(၂၅:၃၀)တွင် တိတိပပ ကွင်းကွင်း ကွက်ကွက်
ဖော်ပြထား၏။

وَقَالَ الرَّسُولُ لِيُرِّبْ
إِن كُنتُمْ تَتْلُونَ هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ۝

(ရူလ်သည် အလ္လာဟ်ထံအောက်ပါအတိုင်း
ဦးတိုက်)လျှောက်ထားတော်မူမည်။

အို-ကျွန်တော်မျိုးအား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် ကျွန်
တော်မျိုး၏ လူတို့သည် အမှန်တကယ်ပင်
ဤကုရ်အာန်ကို အစွန့်လွှတ်ကြီး စွန့်လွှတ်ထားကြ
ကုန်သည်။

The messenger will complain: My Rabb,
indeed my people treat this Quran as a
forsaken thing.

ကျမ်းစာအုပ်ကြီးကိုတောင် အိမ်များ၊ ကျောင်း
များ၊ လူသေခါနီးဆဲဆဲကျမှ တစ်အားဖတ်၊ သေပြီး
နောက်ပိုင်းမှာလည်း ခတမ်အပြီးအစီး အဆုံးသတ်
အပြတ်ရှင်းခြင်းများစွာကို ပြုလုပ်ကြသော်လည်း

လူသားတစ်ရပ်လုံးတို့၏ အလင်းပြကျမ်းက ပြည့်စုံ
နေသော ‘လမ်းညွှန်’ Guidanceကို တစ်လုံး တစ်ပါး
များ သိရှိနားလည်သဘောပေါက်အောင် သင်ကြား
ပို့ချ၊ ကျင့်သုံးလိုက်နာပြီး ဖြန့်ချိခြင်းကိုမူ လုပ်ရကောင်း
မှန်းမသိသည့် အဖြစ်သို့ရောက်ရှိနေကြသည်မှာ
နှစ်ပေါင်းထောင်ချီ ကြာမြင့်ခဲ့လေပြီ။ သာသနာ
သောကရှင်များဆိုတဲ့ ကျေးဇူးရှင်များအဆင့်သို့
ရောက်နေကြသူတို့က များပြားလှပါဘိ။

ဤကုရ်အာန်ကို လူ့ဘဝတစ်သက်လုံး ဆွဲကိုင်
လက်တွေ့ကျင့်သုံးလိုက်နာရမည့်အစား အခြားများလှ
စွာသော ကုရ်အာန်အပမာ အရာများဖြင့် မအားလပ်
အောင် အလုပ်များလှပါဘိ။

(၂၈) اللين (အဒ်ဒီးန်) လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု
စနစ် တစ်ရပ်လုံးအတွက် လိုအပ်သမျှ လမ်းညွှန်ချက်
‘ဝဟီ’ အပြည့်အစုံသည် ကုရ်အာန်တစ်အုပ်တည်း၌
ရှိ၏။ ယင်းကုရ်အာန်ကို ဘာဆိုဘာမျှ မသိအောင်
သင်ကြားပို့ချမှုစနစ်သည် မွတ်စလင်မ်ဆိုသူတို့အဖို့
လုံလောက်ခြင်းမက လုံလောက်နေ၏။ ဆက်လက်
ဘာဆိုဘာမျှ မသိအောင် ဖတ်မြဲဖတ်နေ၏။ ဒီးန်မှာ
လည်း ထိုသူတို့ထံမရှိ၊ ဒီးန်ကိုသိရှိ နားလည်
သလောက်ကျင့်သုံးဖြန့်ချိရန် ကုရ်အာန်ကို အနက်
အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် (အရဗီဘာသာစာစကား ၎င်း၏ သဒ္ဒါ
ဥပဒေများ သင်ကြားပို့ချခြင်းတို့ဖြင့်) သာပြန်လည်
ထိတွေ့ လေ့လာသင်ကြား ကျင့်သုံးခြင်းတည်းဟူသော
ကုရ်အာန်ကို ဆွဲကိုင်ခြင်းပြုမှသာ ဒီးန်ပေါ်ရောက်ရှိ
မည်။ ကုရ်အာန်၏ပြင်ပ၌ ဒီးန်၏လမ်းညွှန်မရှိပြီ၊
ယင်းကုရ်အာန်ကို လူသတ်တမ်း လောကသက်တမ်း
တစ်လျှောက်လုံး အရှိအရှိအတိုင်း အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်ကိုယ်တိုင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်ထား
မည်ဖြစ်ကြောင်း အပြည့်အဝ အာမခံချက်ပေးထား
ထားချက်ကို ကုရ်အာန်(၁၅:၉) တွင် လေ့လာကြည့်
ကြပါစို့။

Allah, the Almighty has taken upon Him-

self the responsibility of keeping it preserved in all aspects of safety. (15:9)

إِنَّا نَحْنُ نُحَفِّظُ الْقُرْآنَ وَانَّا لَهُ الْخٰفِضُونَ

အမှန်တကယ်ပင် ငါအရှင်ကိုယ်တိုင် ပို့ချပေးထားသည့် ‘အဖိစိတ်ရ်’ သွန်သင်ဆုံးမမည့် ကုရ်အာန်ကို ငါအရှင်ကိုယ်တိုင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ် ထားမည် ဖြစ်ပါသည်။

There is no doubt that We, Ourselves, who has betowed this Quran, the Reminder step by step and it is We who shall see that it always remains preserved.

ဤအာယသ် (၁၅:၉)အရ ဤကုရ်အာန်ကို ထိန်းသိမ်းထားတော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကတော့ မိမိကိုယ်ကို သောကရှင်အဖြစ်ဟု မကြေငြာခဲ့ပါ။ လူသားအနေဖြင့် အလ္လာဟ်၏ ထိန်းသိမ်းမှုကို လုံးဝစိတ်မချနိုင်၍သာ သောကရောက်နေခြင်း ဖြစ်ပါသလောဟု မေးသင့်ပါတယ်။

القرآنအလ်ကုရ်အာန် ဝေါဟာရကို ကုရ်အာန် တစ်အုပ်လုံးတွင် ကို(၅၈)ကြိမ် တွေ့ရှိရ၏။

- ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်ကို စတင်ထုတ်ပြန်ချိန်မှ ပြီးစီးသွားသည်အထိ နှစ်ပေါင်း(၂၂)နှစ် (၅)လ(၁၄)ရက် ကြာခဲ့ပါသည်။ (အလ်မုအ်ဂျမုလ်၊ မုဖ်ဟရတိစ်-စာအုပ်ရေးသားသူ မဟမ္မဒ်ဖူဝါဒ်အဗ္ဗူဘာကီး ကုရ်အာန်တွင်ကဏ္ဍ၊ စူရာဟ်(၁၁၄)နှင့် အာယသ် တော်(၆၆၆)ပါဝင်ပါသည်။

ကုရ်အာန်အကြောင်းအတိုဆုံးပြောရလျှင်- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိမိ၏ရစူလ်ထံသို့ ‘ဝဟီ’ အဖြစ် ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့သောကျမ်းသည် အလ်ကုရ်အာန် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကုရ်အာန်သည် ယနေ့ကျွန်တော်တို့ ထံတွင် အမှန်တကယ်ပင် ရှိနေပါသည်။ ကုရ်အာန် အတွင်းရှိအကြောင်းအရာများ၏ အထောက်အထား များအားဖြင့် လည်းကောင်း သမိုင်းသုတေသနများ အားဖြင့်လည်းကောင်း

(၁) ဒွီဟ၊ သံသယ(ဟူ၍ အရိပ်၊ အယောင်ပင်

အလျဉ်းမရှိကြောင်း၊

(၂) ကုရ်အာန်အာယသ် တစ်ခုချင်း၏ အဖြတ်အတောက် စသည်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ အမှားအယွင်း မရှိခဲ့ကြောင်းနှင့် အနာဂတ်တွင်လည်း ရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း ကောင်းစွာသိရှိရ၏။

- ဤအချက်များသည် ကုရ်အာန်၏ဝိသေသလက္ခဏာများသာဖြစ်ပြီး ယင်းဝိသေသလက္ခဏာများကို အခြားအခြားသော ကောင်းကင်ကျကျမ်းများတွင် မတွေ့ရှိရပါ။

About the Quran in a nutshell. The Book that Allah revealed to Rasool-Allah(Peace be upon him) through Wahi and which he passed onto the Muslims in the form in which we know it today. The internal evidence provided by the Holy Quran itself, as well as historical research, proves beyond a shadow of doubt that not even a comma of the original Quranic text has been exchanged or is likely to be altered in the future. That is a unique attribute of the Holy Quran and is not shared by any other revealed book.

ဒီးနဲခေါ် လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေး စနစ်ကို ရှေးနိမိတ်များထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့သည်။ အကြောင်းအရာများကိုလည်း ကုရ်အာန်ထဲတွင် အမှန်အကန် အပြည့်အစုံ ထပ်မံဖော်ပြထား၏။ ဤကုရ်အာန်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား လူမှုကျင့်ဝတ်၊ ကျင့်ရပ်များလောက်ညွှန်ပြနေသည် မဟုတ်။ လူ့ဘဝသက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက်လုံး လူသားတို့ဖြစ်တည်ရာတွင် တွေ့ကြုံရင်ဆိုင်ရမည့် အခြေအနေအရပ်ရပ် ကဏ္ဍအသီးသီး အနေအထား အမျိုးမျိုးအတွက် လိုလေသေးမရှိအောင် ပြည့်စုံသောဘဝလမ်းညွှန်ဖြင့် လူ့ဘဝ တည်ဆောက်ရေးစနစ်ကို ပေးထား၏။ အစ္စလာမ့် ရေးရာကိုစွဲအားလုံးအတွက် ကုရ်အာန်သည် ဒီးနဲနှင့် ပတ်သက်သမျှ အဆုံးစွန်တိုင် အချုပ်အခြာ ပိုင်စိုး

သည့်ကျမ်းဖြစ်၏။ ၎င်း၏အထက်၌လည်းကောင်း၊ ရှေ့လည်းကောင်း အခြားဘာမျှ တစ်စုံတစ်ရာမရှိပြီ။ ကုရ်အာန်တွင် ဖော်ပြထားသော စည်းမျဉ်း၊ ဥပဒေသများသည် လူ့တို့နေ့တိုင်း အသက်ရှင်ရာ နယ်မြေဒေသများကို စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ၊ ကိစ္စရပ်များအတွက်လည်း အခြေခံအကျဆုံး အခိုင်မာဆုံးဥပဒေသများအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းပေးထားရာ မိမိတို့ဖြတ်သန်းရသည့်ဘဝအချိုးအကွေ့ ခေတ်စနစ်နှင့် ကိုက်ညီမည့် လိုအပ်သော နည်းနာနည်းဥပဒေသများကို ကုရ်အာန်ပါအခြေခံဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ တည်ဆောက်ကြရမည်။ ကုရ်အာန်ပါ ဥပဒေသများကား ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်သွားမည့် ဥပဒေသများကား အလျှင်းမဟုတ်၊ သို့သော် ပြောင်းလဲနေသည့် လူမှုဘဝအနေအထား အမျိုးမျိုးအတွက် ကုရ်အာန်ပါအခြေခံဥပဒေများ၏ဘောင်၊ ကန့်သတ်မှုအတွင်း ဆွဲဆန့်ဖြန့်ကျက်မှုပြု၍ အသုံးပြုနိုင်၏။

The Holy Quran embodies the Deen revealed to the earlier Ambia in its true and perfect form. This Book does not give us merely a code of ethics; it provides us with a code of life which embodies guidance, principle and laws relating to every sphere of human life and activity. The Holy Quran, according to Islam, is the final authority in matters of Deen. The injunctions and the principle enshrined in this book form the corner-stone of the Islamic polity and the limits laid down by it provide the frame-work within which the laws of the Islamic state may be formulated. These principles, or limits or frameworks, are immutable, but the statutes made by the state within these four corners are open to modification and change according to the need of the time.

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ ရှေးပဝေသဏီမှစ၍ 'ဝဟီ' ထုတ်ပြန်ပို့ချပေးခဲ့သော ကျမ်းများအနက်

ကုရ်အာန်သည် နောက်ဆုံးပိုင်း အပိတ်အဆုံးကျမ်းဖြစ်ခြင်းအကြောင်းက ရုစူလူလာဟ်(တမန်တော်)များ ရွေးချယ်စေလွှတ်မှုပြီးဆုံးသွားပြီဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ 'ဒီးန့်' ကိစ္စတွင် မည်သည့်လူသားတစ်ဦးဦး၏ သဘောထားဆုံးဖြတ်မှု၊ မွတ်စလင်မ်တို့အပေါ်ဩဇာအာဏာအရှိဆုံး မဖြစ်စေရ။ မည်သည့် လူလုပ်တရားဥပဒေမျှ ကုရ်အာန်အပေါ် ဆန့်ကျင်မှု မလိုလားမှု မရှိစေရ။ ကုရ်အာန်သည် လူသား တစ်ရပ်လုံးအဖို့ ကာလနှင့် ဌာနအကန့်အသတ်ဘောင်များကို ကျော်ဖြတ်ပြီး ထာဝရဘဝလမ်းညွှန်ပင်ဖြစ်၏။ ကုရ်အာန်နည်းကျ အုပ်ချုပ်မည့်နိုင်ငံတော်သည် ကုရ်အာန်ပါ ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းချက်များ အားလုံးကို အကောင်အထည်ဖော် လက်တွေ့လုပ်ရှား၊ ကျင့်သုံးရန်ကိစ္စကို စဉ်ဆက်မပြတ်တွန်းအားပေးနေသည့် အစုအဝေးသာလျှင် ဖြစ်နေရမည်။

The Holy Quran is the last of the Divine Books, because Nubuwwah ended with Rasool-Allah(Peace be upon him). No subsequent human opinion or pronouncement in matters of Deen, therefore, can be recognized as authoritative, nor can any man-made laws repugnant to the Holy Quran be regarded as binding upon the Muslims. The Holy Quran is a book of guidance for all mankind and transcends the barriers of time and space. The Islamic state is an instrument for the enforcement of the laws and injunctions embodied in the Holy Quran.

ق ر ب

قَرِيبٌ နီးသော၊(ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံး
بَعِيدٌ ဝေးသော)
ဤဆန့်ကျင်ဘက် စာလုံးနှစ်လုံးကို ယှဉ်တွဲ၍
ကုရ်အာန်(၂၁:၁၀၉)တွင်-

وَإِنْ أَدْرِي أَقْرَبٌ أَمْ بَعِيدٌ مَا تُوعَدُونَ

သင့်အား ကတိပြုထားသောအရာသည် နီးသည် သို့မဟုတ် ဝေးသည်ကိုကား အကျွန်ုပ်မသိပါ။

I know not whether that which you are promised is near or far.

‘အိတ်နီဖာရစ်’က အခြေခံအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ-
الْقُرْبُ အကွာအဝေးကို အကြောင်းပြု၍ နီးခြင်း ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

(ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံးမှာ بَعْدُ ဝေးခြင်း)

الْقُرْبَةُ အနိမ့်အမြင့်ကို အကြောင်းပြု၍နီးခြင်း၊
الْقُرْبَى وَالْقَرَابَةُ တော်စပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍
နီးခြင်းအနက်ရ၏။ ဆွေမျိုးစပ်တော်ခြင်း
ကုရ်အာန်(၂:၈၃)တွင် ذى القربى ဆွေမျိုး
သားချင်းများ Relatives ကုရ်အာန်
(၄:၂၃)တွင် -

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى

(အို-ရူလ်) အကျွန်ုပ်သည် မိမိဖြန့်ချိနေသည့်
ကုရ်အာန်နှင့် ပတ်သက်၍ သင်တို့ထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ
သော အဖိုးအခတို့ပြန်မှုကို မတောင်းဆိုပါ။ (သင်တို့
သည် မိမိတို့၏) ဆွေမျိုးသားချင်းများကို ချစ်ခင်ခြင်း
ရှိကြဟု သင်အသိပေးကြေငြာပါ။

Proclaim! (O Rasool) I ask of you nothing in return but love for relatives.

ကုရ်အာန်(၁၇:၂၆)တွင်-

وَأْتِ ذَا الْقُرْبَى

(သင်၏) ဆွေမျိုးသားချင်းများ၏ အခွင့်အရေး
ကို သင်ပေးလော့။ You give their right to the
(your) near of kins.

အလ္လာဟ်၏ရူလ်သည် မိမိဖြန့်ချိရသည့်
အလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန်အတွက် မည်သည့်အဖိုးအခ
တို့ပြန်မှုတစ်စုံတစ်ရာလျှောက်တောင်းဆိုခြင်း အလျှင်းမရှိ
ကြောင်း ကုရ်အာန်(၂၆:၁၀၉၊ ၂၆:၁၄၈၊ ၂၆:၁၆၄၊
၂၆:၁၈၀၊ ၅၂:၄၀၊ ၃၆:၂၁)လေ့လာပါ။

စူရာဟ်(၅)၊ မာအိဒါဟ်တွင် အာဒမ်၏သားနှစ်ဦး
(လူသားနှစ်ဦး)နှင့် ပတ်သက်ပြီး လူသားအချင်းချင်း
မနာလိုမှု အကြောင်းပြောပြရာတွင် (၅:၂၇)တွင်-

ادْفُرُّ بَأَقْرَبًا نَأْتَتْكَ مِنَ أَحَدِهِمَا

သူတို့နှစ်ဦး လှူဖွယ်ရာများပေးလှူကြသောအခါ
နှစ်ဦးအနက်မှ တစ်ဦး၏လှူဖွယ်ရာသည် လက်ခံခြင်း
ခံရ၏။

အဆိုပါ ‘လှူဖွယ်ရာ’ကား၊ မည်သည့်အရာကို
မည်သို့ လှူသည်ကို အသေးစိတ် မဖော်ပြထားပါ။

ကျွန်တော်များ မွတ်စလင်မ်တို့ ‘အိဒူလ်အဒ်
ဟာ’ ချိန်ခါတွင် သားကောင်းများ လှီးဖြတ်ကြသည်။
ဤကိစ္စအတွက် ‘ကုရ်အာန်’ကဲ့သို့သော စာလုံး အသုံး
အနှုံး ဖော်ပြထားခြင်း ကုရ်အာန်တွင်မရှိပါ။

قُرْبِ الْمَهْلَى အလ္လာဟ်အရှင်ထံပါးသို့ နီးကပ်ခြင်း
အလ္လာဟ်ထံ ချဉ်းကပ်ခြင်းစသည့် စကားရပ်များတွင်
အကွာအဝေး အနီးအဝေး စသည်သဘောတရားမျိုး
အလ္လာဟ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုရန် လုံးဝမဖြစ်နိုင်
ပါ။ အကြောင်းက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် နေရာ
ဌာနတစ်ခုခုတွင် ရပ်တည်နေခြင်း မရှိခြင်းကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။ အလ္လာဟ်သည် အချိန်ကာလ၊ နေရာ
ဌာန၊ ဘောင်အကန့်အသတ် အတွင်းရှိတော်မမူပါ။
ထို့ကြောင့် နီးခြင်း(قُرْبٌ) သို့မဟုတ် (بُعْدٌ)ဝေးခြင်း
စသည်တို့ကို အလ္လာဟ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး တိုင်းတာ
ခြင်းငှာ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဤကိစ္စအတွက် ကုရ်အာန်ပါ
သဘောတရားကို တင်ပြရသော်-

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် صفات ဂုဏ်တော်များကို
လူသားသည် မိမိအစွမ်းအစ အတိုင်းအတာအတွင်း
မှနေ၍ မိမိ၏အရည်အသွေး အရည်အချင်းတို့တွင်
ထင်ဟပ်အောင်ပြုလုပ်နိုင်၏။ ပြုလုပ်နည်းမှာ
ကုရ်အာန်ပါ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အသက်ရှင်
နေထိုင်မှုစနစ် ဥပဒေသနည်းလမ်းများအတိုင်း
နေထိုင်ကျင့်သုံးလိုက်နာခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ကုရ်အာန်
(၉၆:၁၉)တွင်-

لَا تَطَعُوا وَأَسْجُدُوا اقْتَرَبَ

(အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသနှင့် ဆန့်ကျင်သွေဖည်သူ၏ စကားကို) နာယူလိုက်နာ၊ ကျင့်သုံးခြင်းမပြုနှင့်။ အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် (အရှင်၏) အနီးချဉ်းကပ်ပါလေ။

အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် မိမိ၏ ဘဝအရည်အသွေးကို တိုးမြှင့်စေပါ။ ဤသို့ဖြင့် နတ်ဖိစိလူ၏စွမ်းပကားများ နီးကြားရှင်သန်ထက်မြက်လာမည်။ ဤသည် မုအ်မင်န်တိုင်းကျင့်သုံးရယူနိုင်သည့် လုပ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို အရှင်ထံပါး ချဉ်းကပ်ခြင်းဟုခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် **اللَّهُ مُقَرَّبٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ** အလ္လာဟ်အရှင်ထံတော်ပါးရှိသူများဆိုသည့် ကုရ်အာန်အရ သီးခြား လူတန်းစားတစ်ရပ်မဟုတ်ပါ။ မုအ်မင်န်တိုင်း မုအ်မင်န်ပီသကြလျှင် အရှင်ထံပါး၌ ရှိသူများပင်ဖြစ်သည်။ အလားတူပင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အဆွေခင်ပွန်းများ(**أَوْلِيَاءُ اللَّهِ**) မှာလည်း ကုရ်အာန်အရ သီးခြားလူတန်းစားတစ်ရပ်အလျှင်းမဟုတ်ပါ။ မုအ်မင်န်တိုင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အဆွေခင်ပွန်းပင် ဖြစ်သည်။

အစွလာမ် လူမှုဘဝတစ်လျှောက်လုံး ယုံကြည်သူ မုအ်မင်န်တို့သည် အလ္လာဟ်ဥပဒေသကိုသာ ဦးထိပ်ထား၊ နှလုံးသွင်းပြီး လက်တွေ့ကျင့်သုံးကြရမည့် စနစ်ပင်ဖြစ်သည်။

တစ်ကိုယ်ရည် တစ်ကာယ မှောင်ထဲမဲထဲ၊ အခန်းကျဉ်းထဲ တရားထိုင်၊ တရားကျင့်၊ နည်းလမ်းများသည် ကုရ်အာန်ပြင်ပ သူစိမ်းတစ်ရံစာတို့ထံမှရယူထားသော ကျင့်စဉ်ကျင့်ရပ်များပင်ဖြစ်သည်။

အားကိုးအားထားစရာ အချုပ်အခြာစိုးပိုင်ရှင်တစ်ပါးသာလျှင်ရှိသည်။ ယင်းအရှင်မှာလည်း အလ္လာဟ်အရှင်သာလျှင်ဖြစ်သည်။

ရှေးပဝေသဏီက လူသားများ အသိဉာဏ်မဖွံ့ဖြိုးမီက သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကင်းဝေးရန် တန်ခိုးရှင် နတ်ဘုရားများအား ပူဇော်ပသခြင်း

ယဇ်ပူဇော်ခြင်းဖြင့် သားကောင်များကို သတ်ဖြတ်လှူဒါန်းကျွေးမွေးခြင်းဖြင့် တန်ခိုးရှင်များ နတ်ဘုရားများကြည်ဖြူ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်ပြီး အမျက်ဒေါသများ ကျေအေး၍ နှစ်သက်ကြည်ဖြူမှု ရရှိအောင် ပြုလုပ်ရာမှ ပူဇော်ပသ၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်၊ အားထားမှု စတင်ပေါက်ပွားလာ၏။

ရဟူဒီ ဘာသာဝင်များသည် စွန့်လှူသည့် အသားများကို မီးထဲထည့်၍ လောင်မြိုက်စေသည်။ ‘မီးထဲလောင်မြိုက်စွန့်လှူခြင်းအကြောင်း တောင်ရာတ်ကျမ်းစာတွင် လာရှိ၏။ ယင်းရဟူဒီတို့၏ လှူသော အလှူကို မီးတစ်စလောရောက် လောင်မြိုက်ခြင်းဖြင့် လက္ခံကြောင်းပြသသည်ကို ကုရ်အာန် (၃:၁၈)တွင်- **بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ**

မီးလာရောက်စွဲလောင်သည့် အလှူဒါန(ကို လက္ခံကြောင်းပြသ၏)

အလ္လာဟ်အရှင်သည် လူသားနှင့် နီးကပ်လျှက်ရှိကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ **و ع د** အက္ခရာကိုလည်း လေ့လာပါ။

ق ل د

قَلَدَ الْحَبَلِ ကြိုးကို ကျစ်ထားသည်။
الْإِفْلِيدِ ကုလားအုတ်မတို့၏ နဖားပေါက်တွင်

လျှိုကာ ဦးခေါင်းနောက်တွင် သိုင်းချထားသော ကြိုး၊ နဖားကြိုး

الْمَقْلَادُ (အများကိန်း**مَقْلِيدٌ**)သော ရတနာသိုက် [**تَقْلِيدٌ**] **قَلَدَ** လည်ဆွဲတန်ဆာ(တပ်)ဆင်သည်။

To adorn with a necklace
အတုခိုးသည်၊ လိုက်လုပ်သည်၊ ပုံတူလိုက်လုပ်သည်။

To imitate, copy, ape
သူတစ်ပါး၏ အယူအဆ၊ ယုံကြည်ချက်ကို

မျက်စေ့မှိတ်ပြီး တစ်ထပ်တစ်သားတည်း
လိုက်နာ လုပ်ဆောင်သည်။

To follow blindly another's belief,
opinion and character and conduct.

ရတနာသိုက်များ **لَهُ مَقَالِيدُ**နှင့် ပတ်သက်၍
ကုရ်အာန်(၃၉:၆၃)တွင်-

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

အရှင်မြတ်ထံ အကာသများနှင့် ကမ္ဘာဂြိုဟ်
တွင် ရတနာသိုက်များရှိ၏။

His are the treasures of heavens and
earth.

الْقَلَادِ (အများကိန်း **القلائد**) လည်ပတ်ကြိုး
တိရစ္ဆာန်၏လည်ပင်းတွင် တပ်ထားသော လည်ပတ်
ကြိုး၊ လည်ဆွဲတန်ဆာ၊ ပန်းကုံးနှင့် ပတ်သက်၍
ကုရ်အာန်(၅:၂)တွင် ဖော်ပြထား၏။

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا | **الزَّامِرَ وَلَا**
شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ | **الْقَلَادِ**

အို-မုအ်မင်န်တို့၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်း
ထားသော အထိမ်းအမှတ်များကိုလည်းကောင်း၊
ထူးမြတ်သောလများကိုလည်းကောင်း၊ ဟရ်အချိန်၌
ဟရမ်မြင့်မြတ်သော ကျောင်းတော်အနီး လာရောက်
သူများ အဆင်ပြေပြေ စားသုံးနိုင်ရန် လှီးဖြတ်မည့်
လည်ဆွဲပန်းကုံး (စသည်အမှတ်အသား တစ်ခုခု
ဆွဲထားသော သားကောင်အားလည်းကောင်း၊ မရီ
မသေ မထိမဲ့မြင် မပြုလုပ်ကြနှင့်။)

O Mumineen ! violate not the signs de-
signed by Allah and the sacred months nor
the offerings, nor victims with garlands.

အထက်ပါအဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်များမှ **تَقْلِيدٌ**
တက္ကလီဒ်၌ အများအားဖြင့် တိရစ္ဆာန်(ကျွဲ၊ နွား၊
ကုလားအုတ်စသည်)တို့၏ နှာခေါင်းတွင် ကြိုးလျှိုရန်
ဖောက်ထားသော အပေါက်မှ နဖားကြိုးကို သွင်းလျှို
ကာ ချိုနှောက်တွင် သိုင်းချည်ထားသော ကြိုးဖြင့်

ယင်းကြိုး၏ကျန်တစ်ဖက်စွန်းမှ တိရစ္ဆာန် ထိန်း
ကျောင်းသူ ဆွဲခေါ်ရာ မောင်းနှင်ရာသို့ မဆိုင်းမတွ
ထက်ကြပ်မကွာ တစ်ကောက်ကောက် လိုက်ပါခြင်းကို
ကား လူအများသိ၏။ ဤဥပမာတွင် တိရစ္ဆာန်ကို
လူကလိုသလို အသုံးချခြင်း တိရစ္ဆာန်ကလည်း
တစ်သွေမတိမ်း လိုက်လုပ်ခြင်းခံနေရသည့် အဖြစ်
မျိုးသာဖြစ်သည်။ ဤသဘောတရားကို လူတို့ထံတွင်
လည်း ရှေးခေတ်က လူကို ကျွန်ပြုသည့်စနစ်တွင်
ကျွန်ပိုင်ရှင်သည် ကျေးကျွန်၏ ရုပ်ပိုင်းကိုအလိုရှိသလို
စေစားခိုင်းစေ၏။ ယခု ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားသည်
ဆိုသော ခေတ်တွင်ပင် အချို့လူတို့သည် မိမိတို့၏
အသိပညာအလိမ္မာဖြင့် တစ်ဖက်အခြားလူသားတို့
အား ယုံကြည်ချက်များ အတွေးအခေါ်များ အယူအဆ
များစသည်တို့ဖြင့် မိမိ ပုံသွင်းချင်သလို ခိုင်းစေ
ခြင်းသည်လည်း နဖားကြိုးထိုး စေခိုင်းခြင်း**تَقْلِيدٌ**
တစ်နည်းဆိုရသော် မျက်ကန်းနှောက်လိုက် ပုံစံ
သွင်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အဘိဓာန်သုတေသီ **صاحب محيط** က ရဟူဒီနှင့်
နဆွရာနီတို့ထံ သူတို့၏ ကျမ်းရင်းထဲတွင် မပါသော
လူတို့ဘက်မှထွင်ထားသော တစ်ဆင့်စကားများ
လက်ဆင့်ကမ်းသယ်ဆောင် လာသော မိရိုးဖလာ၊
ယုံကြည်ချက်များကို နောင်လာ နောင်သားတို့အားပို့ချ
သွန်သင်ပြီး ရှေးရိုးစွဲ အယူအဆများကို လက်တွေ့
ဘဝ၊ နေ့စဉ်ဘဝတွင် ဖဝါး ခြေထပ်၊ လိုက်နာစေခြင်း
تَقْلِيدٌ တက္ကလီဒ်စနစ်ကို ကျမ်းတော်လမ်းညွှန်ထက်
ဦးစားပေးထား၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်းအကြောင်းရင်းခံများအနက်
အကြောင်းရင်းခံတစ်ရပ်မှာ-

လူသားများသည် လူဦးနှောက် အတွေးအခေါ်မှ
ပေါ်ထွက်လာသော လူလူချင်း လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင် ဖိနှိပ်
ချုပ်ချယ်မှုအမျိုးမျိုးပြု၏။ ၎င်းပြင် မိဘဘိုးဘွား၊
ထုံးတမ်းစဉ်လာ အယူအဆများကို ဖက်တွယ်ထား၏။

အယူသည်းပြီး အစွဲအလန်းကြီး စွာဖြင့်ကျင့်သုံးနေသော သမရိုးကျကျောက်ကြွင်းရုပ် (fossilized ideology) အယူအဆများမှ ဖောက် ထွက်ပြီး ပြောင်းလဲတိုးတက်နေသည့် ခေတ်စနစ်တွင် ရှင်သန်ထက်မြက်နေသည့် လူသားများဖြစ်စေရန် အလ္လာဟ်သည် တမန်တော်မြတ်အား ကုရ်အာန်၏အလင်းရောင်ဖြင့် ဤလောကကို လမ်းညွှန်ရန် စေလွှတ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၇၃:၁၅၅)တွင် -

وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَثْقَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ

လူသားတို့အား ပိပြား၊ ငြိမ်ဝပ်နေစေသည့် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးများနှင့် ခြေထိပ်လက်ထိပ်တို့ဖြင့် တုတ်နှောင်ထားခြင်းတို့မှ တမန်တော်မြတ်သည် ဖယ်ရှားပေးမည်ဖြစ်သည်။

The Rasool will lift the burdens under which the humanity groans and free them from the yokes and shackles which bind them.

ကုရ်အာန်က ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးများနှင့် ခြေထိပ်လက်ထိပ်များဟုဥပမာ ဥပမေယျများဖြင့် တင်စားသုံးနှုန်းထားသည့်အရာတို့မှာ လူ့ဘဝတစ်ခုလုံး ခေါင်းမမော်နိုင်၊ ခေါင်းမဖော် နိုင် မထူထောင်နိုင်အောင် လူလုပ်ကျင့်စဉ် ကျင့်ရပ်များဖြင့် အချိန်ရှိသရွေ့ လူအား၊ ငွေအား၊ အကြံဉာဏ် အသိအားတို့ဖြင့် လုပ်စရာတွေပြည့်နေ၏။ လူ့ဘဝတွင် လှုပ်ရှားရုန်းကန်ပြီး ရှေ့သို့ တိုးတက်မြင့်မားသော အပေါ်သို့ တိုးမြှင့်သွားလာ လှုပ်ရှား၍မရအောင် ခြေရောလက်များပါ ချုပ်နှောင်ထားခြင်း ကျေးကျွန်ဘဝပို့ထား၏။ အနည်းငယ်မျှသော လူတို့၏ကောင်းစားရေး၊ ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် ကျန်အများစုက ရာသက်ပန် အနစ်နာခံဘဝအပျက်ခံလျက် ကုန်းရုန်း ကျွန်ခံ လုပ်ကိုင်ပေးနေခြင်းတည်းဟူသော ခြေထိပ် လက်ထိပ်များဖြင့် ထာဝရချုပ်နှောင်ထားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ဖော်ပြပါ ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးများနှင့် ခြေထိပ် လက်ထိပ်များဆိုသည့် အရာများဟာ ဘာတွေလဲ ဆိုတာကို

ကုရ်အာန်ကရှင်းလင်းပြသထားသည်ကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

ကုရ်အာန်(၄၀:၂၄)တိတိပပ ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း သက်ဦးဆံပိုင်စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မင်းလုပ်သူများ၏ ဆိုးညစ်မှုများ၊ ခေါင်းပုံဖြတ်၊ လူညွှန်တုံးစေသည့် အဖျက် အင်အားစု(၃)စုအကြောင်းကို ကုရ်အာန်က ပြောထားပုံမှာ-

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ
وَأَقْرَبُونَ فَقَالُوا لَسِحْرٌ

ပါဝင်သောကဏ္ဍသုံးပိုင်းရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ

(၁) فرعون ဖိရ်အောင်သည် အာဏာရှင်သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင် ۞ فِرْعَوْنَ ۞ စာစနစ်ကို ကိုယ်စားပြုသည့် အဖျက်အင်အားစု

(၂) هامن ဟာမန်သည် ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုကို အလွဲသုံးစားပြုပြီး လူတို့၏ အသိဉာဏ်ကို အမှောင်တိုက်သွင်းသည့် အဖျက်အင်အားစုကို ကိုယ်စားပြုသည်။

(၃) قارون ကာရူးန်သည် ခေရင်တို့၏ အရင်းရှင်စနစ်အဖျက်အင်အားစုကို ကိုယ်စားပြုသည်။

အာဏာရှင်သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်စနစ်၏ ဆိုးကျိုးများ၊ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုကို အလွဲသုံးစားပြုပြီး လူသားတို့၏အသိဉာဏ်အား အမှောင်တိုက်သွင်းသည် အဖျက် အင်အားစု၏ ဆိုးကျိုးများနှင့် ခေရင်အရင်းရှင်စနစ်၏အဖျက်အင်အား၏ ဆိုးကျိုးတို့အောက်တွင် သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံး လူသားတစ်ရပ်လုံး အလူးအလဲ တငြီးငြီးတညူညူ ဖြစ်နေခဲ့ရသည်။ နေနေရသည်။ ဆက်လက်နေနေရဦးမည်။ ဤသည် တက္ကလီဒီ စနစ်၏ သရုပ်သကန်များပင်ဖြစ်သည်။

Let us see what are the burdens under the weight of which the humanity has always been groaning and what are the yokes and shackles with which the humanity has been chained since it came into existence. These burdens and shackles are the forces of tyranny and exploitation which have been

explicitly described by the Holy Quran in the story of Moses.(40:24)These forces appear in varied forms but come under three main headings.

- (1) The tyranny of Kingship or diclatorship, or one man's rule. Pharaoh has been described by the Qur'an as representative of this group.
- (2) They tyranny of Priesthood. Haman has been described as its representative.
- (3) The tyranny of capitalism Qaroon has been described to represent this category. In the entire history of mankind, the humanity has been heard shrieking under the weight of Kingship, priesthood and capitalism.

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း تقلید တက္ကလီဒ် ရှေးရိုးစွဲမိရိုးဖလာ ဘိုးဘွားအစဉ်အလာဟု အမည်တပ်ထားသည်။ နောင်ကြီးများဖြင့် မိမိတို့၏ ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးကို အထပ်ထပ် ချည်နှောင်ထားပြီး အလ္လာဟ်ပေးထားသည့် လူသားတိုင်း အဖို့ လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်ကြံဆတီထွင် လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းများကို စွန့်လွှတ်ထားကြ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသော လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်၏ ဥပဒေများကို လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး စကြဝဠာ တခွင်တပြင်လုံးကို လူသားတို့အကျိုးငှာ အသုံးပြုရေးကို နည်းလမ်းပြထား၏။ ကျေးကျွန် စနစ်တွင် ရုပ်ကိုယ် ခန္ဓာကိုသာ ချုပ်နှောင်စေခိုင်းသော်လည်း تقلید ရှေးရိုးစွဲ အစဉ်အလာတွင် အသိဉာဏ် ဆင်ခြင်တုံတရားလွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်မှု စသည်တို့ကိုပါ ချုပ်နှောင်ထား၏။

ရှေးဦးဆုံးတမန်တော် 'နူးဟ်' လက်ထက်မှစ၍ အလ္လာဟ်ပြစနစ်စီသို့ ဖိတ်ခေါ်စဉ်ကစ၍ လူသားတို့ အနက်အချို့သည် စတင်ဆန့်ကျင်၊ သွေဖည်ရင်း ကြွေးကြော်ပုံကို ကုရ်အာန်(၂၃:၂၄)တွင်-

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ

နူးဟ်နဗီ၏ အမျိုးသားတို့ထဲမှ မယုံကြည်သွေဖီ ငြင်းဆန်သူ အကြီးအကဲများက ပြောကြသည်မှာ-

... مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ...

သူသည် သင်တို့ကဲ့သို့ လူသားတစ်ဦးသာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။ ဘာမျှထူးခြားမှုအလျှင်းမရှိပါ။

... يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ ...

သူကသင်တို့အပေါ်တွင် သာလွန်ကြီးကဲမြင့်မြတ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြသလိုပါသည်။

... وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلْنَا مَلَائِكَةً ...

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အလိုရှိတော်မူလျှင် ကောင်းကင်တမန်တွေကို (ဒီကိစ္စအတွက်) ပို့လွှတ်မှာ အမှန်တကယ်ပင် ဖြစ်သည်။

... مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولَى ...

(သူပြောသည်) ဤအကြောင်းအရာမျိုးကို ကျွန်ုပ်တို့၏ ရှေးမိဘဘိုးဘွားတွေထံမှ မကြားသိခဲ့ရပါ။

The chiefs of those who disbelieved from among his (Noah's) people said. He is nothing but a mortal like yourselves, who desires to have superiority over you. And if Allah had pleased, He could have sent down angels. We have not heard of this among our forefathers of yore. (Quran 23:24)

ဆွာလိဟ်(အ)လည်း (၁၁:၆၁-၆၂)တွင် အလားတူ တုန်ပြန်မှု ရရှိခဲ့၏။

အိဗ်ရဟ်မိ(အ)လည်း (၂၁:၅၃)တွင် အလားတူ တုံ့ပြန်မှုရရှိခဲ့၏။

ရှူအိုဗ်(အ)လည်း (၁၁:၈၇)တွင် အလားတူ တုံ့ပြန်မှု ရရှိခဲ့၏။

قَالُوا يَا سَعِيدُ

အို- ရှူအိုဗ်ဟု သူ၏အမျိုးသားတို့က တုံ့ပြန် မေးခွန်းမေးထားပုံမှာ-

أَصَلُّوْكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفَعْلٌ فِي

أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ

သင်၏ ‘ဆွလာတ်’က ခို့မိဘ၊ ဘိုးဘွားများ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခဲ့သည့် ဘာသာသာသနာကို စွန့်လွှတ်ရန်နှင့် တို့ရဲ့ ဥစ္စာပစ္စည်းငွေကြေးတွေကို တို့ ကြိုက်နှစ်သက်သကဲ့သို့ မသုံးစွဲရန် တိုက်တွန်းနေ ပါသလား။

Does not your Salaat allow us to adhere to the religion of our ancestors nor to use our wealth as we like?

မူဆာ(အ)လည်း (၁၀:၇၈)တွင် အလားတူ တုံ့ပြန်မှု ရရှိခဲ့၏။

နောက်ဆုံးနဗီတမန်တော် မုဟမ္မဒ်(ဆွ)သည် လည်း (၃၈:၇)တွင် အောက်ပါအတိုင်း တုံ့ပြန်မှု ရခဲ့ပုံမှာ-

مَا سَعَيْنَا بِهَذَا فِي الْآيَاتِ
الْأَخْرَجْنَا مِنْ هَذَا الْخَلْقِ قَوْمًا

ယခင် ယုံကြည်ချက်ဝါဒလမ်းစဉ်တွင် ဤကဲ့သို့ (အကြောင်းအရာမျိုး) မကြားဖူးခဲ့ပါ။ ဒါတမင် လုပ်ကြံတီထွင်မှုသက်သက်မျှသာဖြစ်သည်။

We never heard of this in the former faith, this is nothing but a forgery.

အထက်ဖော်ပြပါ ကုရ်အာန်၏ ဖိတ်ခေါ်မှုကို ဆန့်ကျင်ဖီလာပြုသူတို့ဖက်မှ မည်သည့်အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာမျှ မတင်ပြခဲ့ပါ။ အကြောင်းပြချက်အနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ မိဖဘိုးဘွားများ၏ အစဉ်အလာ အယူဝါဒလမ်းစဉ်နှင့် မကိုက်ညီပါဟု ပြောဆိုခဲ့ပုံကို (၅:၁၀၄)နှင့် (၂:၁၇၀)၊ (၁၀:၇၈)၊ (၁၁:၆၂)၊ (၁၁:၈၇)၊ (၂၁:၅၃)၊ (၂၃:၂၄)၊ (၃၄:၄၃)၊ (၃၈:၇)၊ (၄၃:၂၃)။

ကုရ်အာန် (၅:၁၀၄)တွင်-

وَإِذْ أَقْبَلُ لَهُمْ تَعَالَى إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا

အလ္လာဟ်က ရုစုလ်ထံသို့ ပို့ချထားသောအရာ (ကုရ်အာန်)ဖက်သို့ လာရောက်ကြကုန်ဟု ပြောသည့် အခါ သူတို့ တုန့်ပြန်ဖြေကြားကြသည်မှာ-

حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا

ကျွန်ုပ်တို့ မိဖဘိုးဘွားများကို တွေ့ရှိရသည့် အနေအထားသည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လုံးဝလုံလောက်ပါ သည်။

أَوَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ لَيَبْغُونَهُمْ إِنْ كَانُوا يُرَوِّعُونَ

အကယ်၍ သူတို့မိဖဘိုးဘွားများသည် တစ်စုံတစ်ရာခုမျှ သိရှိနားလည်ဆင်ခြင်နိုင်ခြင်းလည်း မရှိ၊ အလ္လာဟ်ထံမှ တရားလမ်းမှန်ပေါ်မှာလည်း သူတို့မရှိ ကြလျှင် ဘယ်လိုဖြစ်ကြမည်နည်း။

When they are asked to come to what Allah has revealed and to His Rasool, they will say: sufficient for us is that wherein We found our ancestors. What! even though their ancestors lacked knowledge and wisdom and did not follow the right path revealed by Allah. (Quran 5:104)

လူသည် မိမိ၏ နား၊ မျက်စေ့၊ စိတ်နှလုံး စသည့် အသိဉာဏ်ရှာဖွေဆည်းပူးရမည့် အာရုံခံအင်္ဂါများကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်ရေး အတွက် အသုံးမပြုလျှင် လူအဆင့်တွင်မရှိတော့ဘဲ၊ တိရစ္ဆာန်အဆင့်သို့ လျော့ကျရွေ့ဆင်းပြီး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအလုံးစုံ ရပ်တန့်နေသည့် အနေအထား(ဝါ) ဂျဟန္နမ်ထဲရောက်ရှိနေခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၃:၁၇၉)တွင် ဖော်ပြထား၏။

အလ္လာဟ်ပြ အမှန်တရားကို စွန့်လွှတ်ပြီး ရေလိုက်ငါးလိုက် အစဉ်အလာအလိုက် တစ်ကောက်ကောက်လိုက်နေသူသည် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးများကို လည်ဂုတ်ပေါ်အပြည့်ထမ်းထားပြီး ခေါင်းပင် ထောင်မတ်မနေနိုင်ပါ။ ရှေ့ရော၊ နောက်ပါအကာ အရံအထားအဆီးများဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိပြီး အပေါ်မှလည်း အုပ်မိုးကာရန်ထားသဖြင့် မိမိ၏အခြေအနေ အမှန်ကိုပင် သိမြင်နိုင်စွမ်းမရှိတော့ကြောင်း၊ ကုရ်အာန် စူရဟ်ယာစီးန်(၃၆:၈-၉)တွင် ရှင်းလင်းထား၏။ မိမိ

ဘဝရှေ့ရေးကို အနာဂတ်ကိုကား မစူးစမ်းမထိုး ဖောက်နိုင်ဘဲ ရောက်ရှိနေသည့်အခြေတွင် စုန်းစုန်း မြှုပ်နေ၏။ ယနေ့ မွတ်စလင်မ်ဆိုသူတို့ ရောက်ရှိ နေသည့်အနေအထားမှာလည်း ဤသို့ အလားတူပင် ဖြစ်နေသည်ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်ပါသလော။

ယနေ့မွတ်စလင်မ်အများစုမှာ ကုန်အာန်ကို သိရှိ နားလည်ဖို့မလို သိရှိနားလည်ရန်လည်း မဖြစ်နိုင်ဟု လိုင်းပေါင်းစုံ ဆရာ၊ ဆရာအကြီးအကဲများက တစ်သံ တည်း ပြောဆိုဆုံးမပြီး မိမိတို့လိုရာလိုင်း၊ ဂိုဏ်းထဲ ကျင့်စဉ်ထဲ အစဉ်အလာထဲနှစ်ထား၏။

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ ယနေ့မှစ၍ ကုန်အာန်၏ သွန်သင်ဆုံးမ လမ်းပြမှုကို နားလည်အောင် ကြိုးစား မည်ဆိုလျှင် မကြာမီမှာပင် အလ္လာဟ်ပြဘဝ တည် ဆောက်မှုစနစ်ကို သိမြင်လာနိုင်မည်။ သို့မှသာ မိမိတို့ ညီနောင်များ၏အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ကုန်အာန်၏

الفرقان (ကုန်အာန် ၂:၁၈၅)မှတ်ကျောက် **قُلْ مَنْ مَلَائِكَةُ السَّمَوَاتِ وَمَنْ مَلَائِكَةُ الْأَرْضِ وَمَنْ حَقٌّ عِندَ رَبِّكَ مِنَ الْبَشَرِ لَيْسَ بِشَيْءٍ عِندَ رَبِّكَ إِلَّا بِإِذْنِهِ** တိုက်ကြည့်ပြီး အမှားအမှန်ကို သိမြင်လာသည်နှင့် အမှားကို ရပ်တံ့ အမှန်ကိုကျင့်သုံးကြပြီး ကျန်ရှိသည့် မိမိသက်တမ်းတွင် ကုန်အာန်၏ အသိပညာများကို လူသားအားလုံးထံ မိမိစွမ်းအားရှိသလောက် ဖြန့်ချိ နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ق و ل

- قول နှုတ်မှ တစ်စုံတစ်ခုပြောဆိုသောအရာ၊ စကား
- စကားပြောရာတွင် စကားလုံးတစ်လုံး သို့မဟုတ် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံသော စကားရပ် (ဝါ) ဝါကျဖြစ်နိုင်သည်။
  - နှုတ်မှထုတ်ဖော်မပြောမီ၊ အသိဉာဏ်တွင် ရှိနေသည့်စကား(ဝါ) အကြောင်းအရာ၊ အကြံဉာဏ်၊ အသိ၊ စိတ်ကူး အယူအဆ စသည်တို့ကိုလည်း قول ဟုခေါ်၏။ (تاج)

တင်စားပြောဆိုသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ- ရိုက်သည်၊ ထိုးနှက်သည်၊ အောင်နိုင်သည်၊ သေသည်၊ အနားယူသည်၊ အာရုံစူးစိုက် သည်၊ ဦးတည်သည်၊ စသည်အနက်များ လည်းဆောင်၏။ (تاج)

တစ်ဖက်သားက မပြောပါဘဲလျက် မိမိဖက်က စကားကို လုပ်ကြံဖန်တီးပြောဆိုခြင်းကို **لَوْ تَقَوْلُ عَلَيْهِ قَوْلًا** ဟု သုံးနှုံး၏။ ဤအသုံးအနှုန်းမျိုးကို ကုန်အာန် (၆၉:၄၆) တွင် အလ္လာဟ်က မပြောခိုင်း သည့်အရာကို တမန်တော်မြတ်က ဘယ်သောအခါမှ ပြောမည်မဟုတ်။ သို့သော် ကုန်အာန်ပြင်ပ ကျမ်းကြီး ကျမ်းငယ် အသွယ်သွယ်တွင် အလ္လာဟ်ကအသိပေးလို့၊ အိမ်မက်ပေးလို့ **الهام** အိလ်ဟာမ်၊ **كشف** စသည် စကားအမျိုး မျိုး နည်းအသွယ်သွယ် လုပ်ကြံဖန်တီး တီထွင်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်ပြောထားပုံမှာ-

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

(ဤကုန်အာန်သည်) စကြဝဠာအနှံ့ကို ပြုစုပေး ထောင်ရှင်ထံမှ အလီလီထုတ်ပြန်ပို့ချချက်ဖြစ်သည်။

وَلَوْ تَقَوْلُ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ

အကယ်၍ (သင်တမန်တော်မြတ်သည် အလ္လာဟ် က မပြောခိုင်းသည့်အရာကို ပြောခိုင်းပါသည်ဟု) ငါအရှင်အား ဆန့်ကျင်သွေဖီ၍ အချို့တီထွင်ပြောဆိုမှု ကို ပြုလုပ်ခဲ့လျှင်-

لَا خِذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ

ငါအရှင်သည် သူ့အားလက်ယာလက်ဖြင့် အမိ အရဆွဲကိုင်မည်။

ပြီးနောက် သူ၏နှလုံးသွေးပြန်ကြောကို အသေ အချာ ဖြတ်ပစ်လိုက်မည်။

It(the Quran) is a revelation from the Rabb of the universe. And if he had fabricated against Us certain sayings. We would certainly have seized him by the right hand, then cut off his heart vein.

စိတ်ထဲ ပြောဆိုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၅၈:၈)တွင်-

လူတို့သည် မိမိတို့၏ စိတ်ထဲ ပြောဆိုကြကုန်သည့်
 قَوْلِ ၎င်း၏အများကိန်း: أَقْوَالٌ
 ၎င်း၏အများကိန်း: أَقَاوِيلٌ (၆၉:၄၄)
 قِيلٌ ပြောဆိုချက်၊ စကားနှလုံးသား၏ ကြွေးကြော်သံ
 ကုရ်အာန်(၄၃:၈၈)

ق و م

قَامَ - ထရပ်သည်။ ဟန်ချက်ညီသည်။
 - ကိစ္စတစ်ရပ်ကို မျှမျှတတ ဟန်ချက်ညီညီ
 ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သည်။
 - တည်တံ့၊ မြဲမြံစွာရပ်တည်သည်။
 - မြဲမြံစွဲစွဲ၊ ထာဝရရပ်တည်၊ နေထိုင်သည်။
 - အလုပ်တစ်ခု စွဲစွဲမြဲမြဲ ပြုလုပ်သည်။
 - ရပ်တံ့သည်၊ ထရပ်ပြီးသွားသည်။
 - တောက်ပသည်။
 قَامَةً ، قَامًا တည်ဆောက်သည်။ ရပ်တည်စေသည်။
 စွဲမြဲ၊ ခိုင်ခံ့စေသည်။ မယိုင်သွားရန် စိုက်ထူ
 သည်၊ တည့်မတ်၊ ဖြောင့်မတ်စေသည်။

နေ့စဉ်အသုံးအနှုန်း
 قَامَ الرَّجُلُ الْمَرْأَةَ وَقَامَ عَلَيْهَا
 ယောက်ျားသည် မိန်းမ၏ ဖူလုံး၊ လုံခြုံမှုပြုသည်။
 လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းထောက်ပံ့ပြီး တာဝန်ယူ
 ဆောင်ရွက်သည်။ စားနပ်ရိက္ခာဖြည့်တင်းပေးသည်။

قَوَّامٌ စားရေးရိက္ခာဖြည့်တင်းရေးကို ဆောင်ရွက်
 သူ(လူမှုဘဝရပ်တည်ရန်၊ အစားအသောက်
 သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်၏)
 ကုရ်အာန်(၄:၃၄)တွင်-

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ

လင်ယောက်ျားများသည် ဇနီး၊ မယားများကို ထိန်းသိမ်း၊ ကျွေးမွေးတာဝန်ယူသူ Maintainers များဖြစ်ကြသည်။ Men are maintainers of women. (4:34)

قَوَّامٌ သည် အုပ်ချုပ်သူ၊ စစ်ဆေးကြီးကြပ်သူ စသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်မရရှိပါ။

ဇီဝဗေဒသဘောတရား၊ အကြောင်းတရားများ အရ သားသမီးများကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်ရခြင်း၊ မွေးဖွားရခြင်း နို့ချိုတိုက်ကျွေးရခြင်း ပြုစုကျွေးမွေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရခြင်း သွန်သင်ဆုံးမပြုပြင် သင်ကြားပို့ချရခြင်း စသည်တို့ကို မိခင်တစ်ဦး၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ (မေ့ + တာ = မေတ္တာတရား) အတွက် အချိန်ကာလ အကြာကြီး ပေးဆပ်ရ၏။ ဤသို့ပေးဆပ်နေခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီး(မိခင်)များ သည် မိမိအတွက်ရော မိသားစုအတွက်ပါ ရှာဖွေ စားသောက် စီးပွားရှာဖွေခြင်းငှာ၊ မစွမ်းဆောင်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုအခါ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဖခင်ဖြစ်သူသည် အထူးတလည်တာဝန်ယူ၍ မိမိ မိသားစု၏စားသောက် ရေး (ရိက္ခာ၊ စီးပွားရှာ)အတွက် လုံးဝအာမခံချက် ပေးနိုင်သူ၊ မပျက်မကွက်ဖြည့်ဆည်းပေးဆပ်သူ ဖြစ်ရ တော့မည်။ သို့မှသာ မိမိရင်သွေးငယ်များ လူသား တစ်ဦးအဖြစ် ရပ်ပိုင်း၊ နာမိပိုင်း ဆက်လက်ရှင်သန် ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးနိုင်မည့် သားသမီးများသည် ဖခင်နှင့် စာလျှင် မိခင်နှင့်အနေများ၏။ မိခင်သည် ပြုစုယုယ ပျိုးထောင်သွန်သင်မှုကို အများဆုံးပြုပေးရ၏။ ထို့ကြောင့်ကုရ်အာန်က တိုရှင်းလိုရင်းအားဖြင့် လင် ယောက်ျားများသည် ဇနီးမယားများကို ထိန်းသိမ်း ကျွေးမွေး တာဝန်ယူသူများဖြစ်ကြသည်ဟု တိုက်ရိုက် လမ်းညွှန် လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

Due to biological reasons, they are incapacitated, for considerable periods of time, to earn living. Due to this fact, it is obvious and natural that the responsibility

for maintaining the family is vested in men. When women are given such protection then they must fulfil their function as women faithfully and safeguard the potentialities.

قِيَمَةٌ တန်ဖိုး၊ တန်ဖိုးတူပစ္စည်း
قِيَمَةٌ، اِسْتِقَامَةٌ ကိစ္စတစ်ရပ်ကို မျှတ၊ ညီညွတ်ဟန်
ချက်ညီစေသည်။ တရားမျှတအောင် အချိုး
အစားကျအောင် ညီညွတ်မျှတအောင်
ပြုလုပ် ပေးသည်။

مَقَامٌ ရပ်ရာနေရာ၊ တည်နေရာ၊ ရပ်တည်မှု
قِيَوْمٌ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော် ၂:၂၅၅)
မိမိဖာသာရပ်တည်နိုင်ပြီး အခြားရှိရှိသမျှ အရာ
အားလုံးရပ်တည်နေနိုင်ရေး (အသက်ရှင်ရေး စား
သောက်ရေး၊ နေထိုင်ရေး တည်တံ့ရေးစသည့် အရေး
ကိစ္စအားလုံးကိုပါ ဆက်လက်ရှင်သန်တည်တံ့ စေထား
တော်မူသောအရှင်၊

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိုယ်တိုင်၊ ဇာတိ၊
ပကတိအားဖြင့်တည်တံ့ တည်မြဲ(Self-subsistaing)
နိုင်သော အရှင်ဖြစ်သကဲ့သို့ အခြားရှိသမျှ အရာ
များကိုလည်း ရပ်တည်မြဲမြံ ခိုင်မာနေစေထားသော
အရှင်ဖြစ်သည်။

دَيْنِ الْقِيَمِ သတ်မှတ်ပေးထားသည့် လူ့ဘဝ တည်
ဆောက်မှုစနစ် ရှိရှိသမျှ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်တို့သည်
အချိုးအစား၊ ဟန်ချက်ညီ သင့်တင့်လျောက် ပတ်
ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ပြီး ကျင့်သုံးတည်ဆောက်သူ၏
ဘဝတစ်လျှောက်လုံး တည်တံ့ခိုင်မြဲနိုင်စွမ်း အမှန်ပင်
ပေးနိုင်မည်။ (၉:၃၆)

كُتِبَ قِيَمَةٌ ဖြောင့်မတ်၊ မှန်ကန်တိကျ အချိုးကျညီ
ဟန်ချက်ကျသော ကျမ်းဂန်လမ်းညွှန်ချက်များဖြစ်
သည်။ (၉:၃)

قَوْمٌ (အများကိန်း قَوْمًا) ယောက်ျားများနှင့်
မိန်းမများ၊ အစုအဝေး၊ အုပ်စု၊ လူမျိုး

Nation

قِيَامٌ နှင့် قِيَامٌ တောင့်တင်း၊ ခိုင်မာစုစည်းခြင်း
ရပ်တည်၊ ခိုင်မြဲနေခြင်း တည်တံ့စွာရပ်တည်
နေနိုင်ခြင်း

قِيَامَةٌ တစ်ကြိမ်တည်းတပြိုင်တည်းနီးထလာ ခြင်း
လူတို့ရှင်သန်နိုးကြားလာခြင်း

قِيَامٌ + ة တွင် ة သည် တစ်စုတစ်ပေါင်း စုစု ဝေးဝေး
Totality အားလုံးစုစည်းမှုကိုပြညွှန်နေခြင်းဖြစ်သည်။

قِيَامَةٌ လူသားတစ်ရပ်လုံး စုပေါင်း၍တစ်ပြိုင်တည်း
တစ်ကြိမ်တည်း ရှင်ထ၊ နိုးကြား၊ ထကြွလာ
သည့် အခါသမယ

اِقَامَةُ السَّيِّءِ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို အပြည့်အဝ
အပြီးအစီး ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်း၊

اِقَامَةُ فِي الْمَكَانِ နေရာဌာနတစ်ခုတွင် အထူးတလည်
စုဝေးစုပေါင်းသည့်အခါသမယ

مُقِيْمٌ နေရာဌာန အရပ်ဒေသတစ်ခုတွင် အမြဲ
နေထိုင်သူ အထက်ပါ စာလုံးအားလုံးတို့၏ အနက်
တွင် အချိုးအစား ဟန်ချက်ညီတည်တံ့ခိုင်မြဲ တည်
ဆောက်မှုပါဝင်၏။ သဘောတရားကို ကိုယ်ခန္ဓာ
ရုပ်ဝတ္ထုဏာန်အသွင်အပြင်ရှိသည့် အရာတွင် သော်
လည်းကောင်း နာမ်ပိုင်း၊ လူမှုရေးရာပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊
စိတ်ဓာတ်ပိုင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုပိုင်း၊ စာရိတ္တပိုင်း အတွေး
အခေါ် ဆင်ခြင်တရားပိုင်း စသည့်အားလုံးသော
အကြောင်းချင်းရာများအတွက် ပါဝင်ပတ်သက်၏။
ဤသို့မဟုတ်ဘဲအချိုးအစားပျက်ယွင်း ဟန်ချက်ယိမ်း
ယိုင်တိမ်းစောင်းသွားသည်နှင့် ဆက်လက်တည်တံ့၊
ရပ်တည်မြဲမြံနေနိုင်ခြင်း လုံးဝ မရှိနိုင်တော့ချေ။

တမန်တော်မူဆာ(ﷺ)၏ ဘဝ၏ ကဏ္ဍတစ်ရပ်
တွင် (ယတီမ်၊ အားကိုးရာမဲ့ တစ်ကောင်ကြွက်၊
တစ်မျက်နှာ)တို့၏နိရိုကို ပြန်လည်တည့်မတ်လာ
ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၁၈:၇၇)တွင်-

جَدَارًا يَرِيْدَانِ يَنْقُصُ فَاَقَامَهُ

နိရိတစ်ခုသည် ယိမ်းယိုင်ပြိုလဲနေတော့မည်ဖြစ်သဖြင့် သူ(တမန်တော်မူဆာ(ﷺ))သည် တည့်မတ်၊ ဖြောင့်တန်းတောင့်တင်း၊ ညီညွတ်အောင် ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။

A wall which was about to fall and he (Moses's companion) set it right.(18:77)

ကုရ်အာန် ၁၈:၁-၂ တွင် قِيَّماً မလာမီမှာပင် لَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا

...الْكِتَابِ لَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا قِيَّماً...

ဖြောင့်မတ်တည်တံ့ အချိုးအစားကျ၊ ဟန်ချက်ညီစေလျက် ဖြောင့်မတ်စွာ လမ်းပြပေးနိုင်သည့် ကုရ်အာန်တွင် لَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا အတိမ်းအစောင်း၊ အကွေ့အကောက် မညီညွတ် အရှုတ်အထွေး မရှင်းလင်းသည့်အရာဟူ၍ တစ်ခုတစ်လေမျှပင် ယင်းကျမ်း၌ လည်းမရှိဟု ရှေ့နောက်ရှင်းလင်းအနက်ဖွင့်ထားပုံမှာ ပြောင်မြောက်လှဘိ၏။

He revealed the Book . . . allowed not therein any crookedness, rightly directing, (18:1-2)

အထက်ပါ အာယသ်ကို လိုရင်းတိုရှင်းပြောရလျှင် ကုရ်အာန်သည်-

(၁) ကိုယ်တိုင် ရှင်းလင်းတည့်မတ် ဖြောင့်မတ် အချိုးအစားကျ ဟန်ချက်ညီရုံတင်မက

(၂) လူတို့အားဖြင့် ဖြောင့်မတ် တည့်မတ်ပေးနိုင်သည်။ အချိုးအစားကျ ဟန်ချက်ညီသည့် စနစ်ဇယား ဥပဒေများကို လမ်းညွှန်ပို့ချပေးနိုင်သည့် ဝိသေသလက္ခဏာဖြင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ဆက်လက်၍ ကုရ်အာန်(၁၇:၉)တွင် ကုရ်အာန်သည် အချိုးအစားအကျဆုံးသော ဟန်ချက်အညီဆုံးသော အဖြောင့်မတ်ဆုံးသော စနစ်၊ ဇယား ဥပဒေကို လမ်းပြညွှန်ကြားရှေ့ဆောင်ကြောင်း၏။

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ

အမှန်တကယ်ပင် ဤကုရ်အာန်သည် အချိုး

အကျဆုံးသော ဟန်ချက်အညီဆုံးသော အဖြောင့်မတ်ဆုံးသောစနစ်၊ ဥပဒေသကို (လူတို့အား) လမ်းညွှန်ရှေ့ဆောင်ပြညွှန်၏။

The Quran guides (humanity) towards the path which is most upright, balanced and straightforward.(17:9)

အလ္လာဟ်သည် လူသားအား ဖြစ်တည် ပေါ်ပေါက်စေရာတွင် ရုပ်ပိုင်း၊ နာမ်ပိုင်းအားလုံး အချိုးအစားဟန်ချက် အရည်အသွေးစသည် လိုအပ်သမျှ အားလုံးတွင် ချို့ယွင်း အားနည်းချက်မရှိစေဘဲ အပြောင်မြောက်ဆုံးဖြစ်အောင် ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စေထားကြောင်း ကုရ်အာန်(၉၅:၄)တွင်-

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَن تَقْوِيمٍ

လူသားအားအကောင်းဆုံး ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်မှု အစုစုကို ငါအရှင်ပြုလုပ်ထား၏။

Certainly We created man in the best make. (Quran 95:4)

ရုပ်၊ နာမ်ဖွဲ့စည်းမှု အကောင်းဆုံးသော လူသား၏လူမှုဘဝတစ်လျှောက်လုံး ပေးယူဆက်ဆံရောင်းဝယ်ရေး၊ စီပွားရေးစသည်တို့ကို အကောင်းဆုံးတည်ဆောက်ရေးတွင် မရှိမဖြစ် ထာဝရထားရှိရမည့် စီပွားကုန်သွယ်ရောင်းဝယ်မှုတွင် ချိန်ခွင်လျှာစနစ်ကို ထိန်းသိမ်းထားရှိရေးအတွက် ကုရ်အာန်(၁၇:၃၅)တွင်

သင်တို့(သမာဓိချိန်ခွင်)အချိုးအစားကျ ဟန်ချက်ညီ မှန် بِرْزُقُوا بِالْقِسْطِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَقْوِيمًا မတိုးမလျော့ ချိန်တွယ်ကြရမည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် (လူတိုင်းအဖို့) တရားမျှတမှုရှိပြီး အဆုံးစွန်တိုင် အကောင်းဆုံး အကျိုးကျေးဇူးတရားများ ခံစားကြရမည်ဖြစ်သည်။

You must weigh with balanced, even scale. This is fair (for everyone) and much better in the final analysis. (17:35)

မပိုမလို၊ မတိုးမလျော့၊ မျှတညီညာ အချိုးကျ

ဟန်ချက်ညီ ချိန်ခွင်ရှာစနစ်ကိုဖော်ဆောင် အကောင် ထည်ဖော်သော အသုံးအနှုန်းကို ကုရ်အာန်(၂၅:၆၇) တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا
وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا

(ငွေကြေး ဥစ္စာ ပစ္စည်းအင်အား၊ ပါဝါစသည့် မည်သည့်အရာကိုမဆို) အသုံးပြု၊ သုံးစွဲကြသူတို့ သည် ဘုံးဘောလအော၊ အလှူအပယ်အလဟဿ သုံးစွဲခြင်းလည်း မရှိစေရ၊ ကပ်စေးနဲ့၊ ကော်တရာ လက်ပေါက်စိပ် တွန့်တိုသုံးစွဲခြင်းလည်း မရှိစေဘဲ ယင်းအစွန်းနှစ်ဘက်၏အကြား၊ အချိုးကိုက်ညီ ဟန်ချက်ကျသော စနစ်သာဖြစ်သည်။

And they who, when they spend are neither extravagant nor parsimonious and the just mean is ever between these. (25:67)

فِيَامًا ကိယာမသ် စကားလုံးသည် အနက်အဓိပ္ပာယ် နက်ရှိုင်းကျယ်ဝန်းသော ကုရ်အာန်၏ စကားလုံးများအနက်တစ်လုံးဖြစ်သည်။ အထက်တွင်လည်း ပြောခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

လူအားလုံး တစ်ပြိုင်တည်း တစ်ချိန်တည်း နှီးကြားထကြွ(တော်လှန်၊ တွန်းလှန်၊ အုံကြွလာခြင်း အပါအဝင်) ရှင်သန်ထက်မြက်လာခြင်းဟု အနက်ရ၏။ လောကရေးရာများအတွက်လည်း သုံးနှုန်းထားသည်များရှိသကဲ့သို့ သေပြီးနောက် ပြန်ရှင်ရမည့် နောင်အာခိရဟ် အနာဂတ်ကာလအတွက်ပါသုံး၏။

ကိယာမဟ်၊ အာခိရဟ်(ဆာအဟ် ساعة) အချိန်ကာလ (ဘအဆ် بعث)ပြန်လည်ရှင်ခြင်းစသည့် စကားလုံးများကို ကုရ်အာန်၏နေရာပေါင်းများစွာ တွင် သုံးစွဲထား၏။ အသုံးအနှုန်း၏ အနက်သဘော အရ ဤလောကတွင် လူသားအုပ်စုများ ပိပြား နင်းချေထားခြင်းခံနေရခြင်းမှ အသိတရားဝင်လာပြီး ထကြွနှီးကြား၊ အုံကြွထက်မြက်လာခြင်းတည်းဟူသော တော်လှန်ပြောင်းလဲသစ်ဆန်းမှုများ ပေါ်ပေါက်စေခြင်း

နှင့်ဆိုင်သောအနက်လော။ သို့မဟုတ် ရှေ့လာမည့် ကာလ သေပြီးနောက် ပြန်လည်ရှင်ထရမည့် အနက်လော ခွဲခြားသိမြင်ပိုင်းခြားတတ်ဘို့ အထူးတလည်လိုအပ်လှပါသည်။

حَسْرًا (လူတို့အားနှီးကြား အောင်မြင်၍ စုဝေးပြီး နေရာ ဌာနအရပ်တစ်ခုသို့ စေ့ဆော်ခေါ်ဆောင်သွားခြင်း) နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိ၏။

၁။ တိုင်းပြည်တစ်ခုတွင် လူတို့အားစုဝေးစေ၏။ လူဦးရေနည်းပြီး ကိယာမတ်မတိုင်မီ ဖြစ်ပျက်မည့် စုဝေးမှုမျိုးအရေးကိစ္စ(ဥပမာ-စစ်ရေးကိစ္စ) တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် လူအမျိုးမျိုး စုဝေးမှုမျိုးစသည်ဖြစ်၏။

၂။ သေပြီးနောက် ပြန်လည်ရှင်ထခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ကိယာမတ်တွင်လည်း ဤလောကသက်တမ်းကာလ၏အဆုံးတွင် ပိပြားငြိမ်သက်၊ မလှုပ်မရှက်၊ မနှိုးမကြားဘဲ သေသွားပြီး ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြုန်းနေခြင်းမျိုးမှ ပြန်လည်နှီးကြားရှင်သန်လာခြင်းအတွက်လည်းအသုံးအနှုန်းဖြစ်ရှိ၏။

قوم လူမျိုး၊ မျိုးတူ လူအစုအဝေး Nation
قومية လူမျိုးရေး၊ မျိုးတူလူစုအတွင်း မိမိတို့ အချင်းချင်း၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ရှေ့ထားပြီး ဂရုစိုက် ဆောက်ရွက်နေထိုင်စုဝေးမှု Nationalism

ရှေးအခါက သွေးသားတော်စပ်သူ ညီအစ်ကို မောင်နှမများမှ ပေါက်ဖွားလာကြသော မျိုးနွယ်အုပ်စုသည် တဖြည်းဖြည်းလူအနည်းငယ်မှ လူများပွားများလာပြီး အခြားမျိုးမတော်မျိုးနွယ်တို့ အုပ်စုတို့နှင့် ကမ္ဘာမြေပြင်နယ်မြေဒေသတစ်စုတွင် စုဝေးစုပေါင်း၍ အတူနေထိုင်ရပါက အကျိုးစီးပွားရယူရှာဖွေခွဲဝေရာတွင် မကြာမကြာဆန့်ကျင်လျက် ထိပ်တိုက်တွေ့ရတတ်သည်။ ဤသို့ဖြင့်မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်ခုတွင် အခြားမျိုးနွယ်အုပ်စုနှင့် ရန်ဖက်ဖြစ်လာတတ်၏။ ဤသို့ဖြင့် လူလောကတွင် လူတို့သည် အချင်းချင်းတစ်အုပ်စုနှင့် အခြားတစ်အုပ်စု အစဉ်ရန်သူများ ဖြစ်နေကြရတော့

သည်။

ဤသို့လုံးဝမဖြစ်သင့်ပေ။ လူသားတို့အားလုံး ဇာတိအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သွေးသားကိုယ်ခန္ဓာ တည်ဆောက်မှုအားဖြင့်လည်း တစ်မျိုးတစ်စားတည်း တစ်မိသားစုတည်းဖြစ်နေကြပါလျက် အုပ်စုသင်းကွဲ စိတ်နေစိတ်ထားများကြောင့် အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာ ကွဲပြားနေကြကုန်၏။ ယနေ့လက်ရှိ နိုင်ငံရေးအသုံး အနှုန်းအရ (قومية Nationalism) လူမျိုးရေးဝါဒဟု ခေါ်၏။ ယင်းစနစ်သည် လူသားလောကကြီးတစ်ခုလုံး ကို ပျက်ပြိုနီးလောင်ကျွမ်း ပြာကျသွားစေသည့် ဂျပာန္ဓမ်စနစ်သာဖြစ်၏။

ကုရ်အာန်၏ လမ်းညွှန်သည် အဆိုပါလူသားတို့ အား အကွဲကွဲအပြားပြားဖြစ်စေသည့်စနစ်ကို ပြောင်း လဲပစ်ရန် နည်းလမ်းပေးနေ၏။ ယင်းနည်းလမ်းမှာ-

မျိုးနွယ်စကား၊ အသားအရောင်၊ ပထဝီအနေ အထား တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၊ ကွဲပြားခြားနားနေလင့်ကစား မိမိတို့ဘဝ(သက်တမ်း) တည်ဆောက်မှုစနစ် တူသူတို့ သည် ညီရင်းအစ်ကို မောင်ရင်းနှမပင် ဖြစ်သည်။

ဤစနစ်ကို ကုရ်အာန်၏အသုံးအနှုန်းအရ ايمان အီမာန် ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်ဆိုင်ရာ ခံယူချက် တူသူ လူသားအုပ်စုနှင့် ယင်းကဲ့သို့ မဟုတ်လျှင် ڪفرကုဖ်(ရ်)ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်ဆိုင်ရာခံယူချက် မတူခြင်းဟု နှစ်မျိုးနှစ်စားခွဲထား၏ ဤသို့ကွဲပြား ခြင်းကို ခေတ်အခေါ်တွင် Ideology' အသိအမြင်အား ဖြင့် ကွဲပြားခြင်း'ဟု ခေါ်၏။

ကုရ်အာန်အရ လူအုပ်စု(လူမျိုး) နှစ်မျိုးသာရှိ ကြောင်း ကုရ်အာန်(၆၄:၂)တွင် ဖော်ပြထား၏။

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ كَانَتْ مِنْ نُفُوسٍ مُرْتَبِنَةٍ

သင်တို့အား ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စေသည်မှာ လည်း အလ္လာဟ်အရှင်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် သင်တို့အနက်တစ်ဦးသည် ယုံကြည်သူဖြစ်ပြီး သင်တို့ အနက်ကျန်တစ်ဦးမှာ မယုံကြည်သူဖြစ်သည်။

He it is who created you, but one of you is a disbeliever and one of you is a be-

liever. (Quran 64:2)

နူဟ်တမန်တော် နူဟ် အား 'သင်၏သား၊ သင်၏ မိသားစုအနက်မှ မဟုတ်ပါ' ဟု ပြောထားပုံ

နူဟ်နူဟ်၏သားတစ်ဦးအား ယုံကြည်သူမဟုတ်၊ ရေကြီးရာတွင် ယင်းသားမှာ ရေထဲပျော်ပါသွားရာ နူဟ်နူဟ်က အလ္လာဟ်အား မိမိ၏မိသားစုမှ မိမိ၏သား ကို မကယ်ရကောင်းပါလားဟု (ကုရ်အာန် ၁၁:၄၅) တွင် အလ္လာဟ်ကို စောဒကတက်၏။

وَإِذْ يَدْعُو نُوْحًا رَبِّ انْصُرْنِي مِنْ هَٰؤُلَاءِ

တမန်တော်နူဟ်က 'သူ၏ ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် အား အော်ခေါ်၍ အမှန်တကယ်ပင် ကျွန်တော်၏ သားသည် ကျွန်တော်၏(هل) မိသားစုဝင်(ဝါ) သက်ဆိုင်သူများမှ ဖြစ်ပါလျက် သူ့ကိုအဘယ့် ကြောင့် မကယ်တင်ရပါသနည်း။

ထိုအခါ အလ္လာဟ်က(هل) မိသားစုဝင် သက်ဆိုင်သူဆိုသည်မှာ ဇီဝဗေဒနည်းကျ သွေးသား တော်စပ်သူ (Biologically related one)ကို ခေါ်သည်မဟုတ်။ ယုံကြည်ချက်နှင့် ယင်းယုံကြည်ချက် အတိုင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု နီးနွယ်တော်စပ်သူ (Ideologically related one)(၁၁:၄၆)တွင် -

قَالَ يٰ نُوحُ إِنَّكَ لَأَنْتَ مِنْ آلِكَ إِنَّكَ جِئْتَ بِغَيْرِ صَٰلِحٍ

အလ္လာဟ်က အို-နူဟ် သူသည် သင်၏ (ဇီဝ ဗေဒနည်းကျ သွေးသားတော်စပ်သောသား ဖြစ်သော် လည်း သက်ဝင်ယုံကြည်မှုအတိုင်း လုပ်ကိုင်ဆောင် ရွက်သူသည် သင့်မိသားစု(ဝါ)သက်ဆိုင်သူ မဟုတ်ပါ။ သူ၏လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုသည် မကောင်းမွန်မသင့် မြတ်ပါ။

Noah called on his Rabb and said: You had promised to save those belonging to me (which I understood to be my family). Why then was my son not saved.

Allah replied: O Noah! My promise, no doubt, hold good(He was biologically your

son but he did not ideologically belong to you. Only those belong to you who believed and acted righteously which he did not. (Quran 11:45-46)

အလားတူပင် လူ့ဘဝအတွက် အလွှာဟုတ်က သင်၏နီးသည်လည်း ယုံကြည်သူများအနက်မှ မဟုတ်သဖြင့် သင်နှင့်သက်ဆိုင်သူမဟုတ်သဖြင့် သင်နှင့်သက်ဆိုင်သူမဟုတ်ဟု ကုရ်အာန်(၃၆:၅၂)တွင် ပြောထား၏။

တမန်တော်အိဗ်ရာဟီမ်(၃၆:၅၂)ကလည်း စောစောပိုင်းက မိမိဖခင် ပြီးနောက် မိမိ မျိုးနွယ်တို့အား သင်တို့သည် အလွှာဟုတ်က သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမပြုလျှင် ကျွန်ုပ်နှင့်သက်ဆိုင်နီးနွယ်သူမဖြစ်နိုင်ဟု ကုရ်အာန်(၆၀:၄)တွင် ပြောထား၏။ တမန် ကုရ်အာန် (၁၄:၃၆)တွင်-

مَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ كَافِرٌ بِي حَرِيْمٌ

ကျွန်တော်၏ ဘဝတည်ဆောက်မှု နည်းလမ်းစနစ်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးသူသည်သာ ကျွန်တော်နှင့် ပတ်သက်နီးနွယ်သက်ဆိုင်သူဖြစ်၏။ ကျွန်တော်၏ နည်းလမ်းစနစ်ကို သွေဖီသူနှင့် ပတ်သက်သူတို့အား လုံခြုံမှုနှင့် ဖူလုံမှုကိုပေးရန်ကိစ္စကို အရှင်မြတ်အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ရှိပါသည်။

Those who follow my way, belong to me. As for those who do not, their matter rest with you, to decide whether to protect and nourish them or nor. (Quran 14:36)

မျိုးနွယ်၊ အသားအရောင်၊ စကား၊ တိုင်းပြည်မည်သို့ပင် ကွာခြားကွဲပြားနေလင့်ကစား သက်ဝင်ယုံကြည်မှု(إيمان) အီမာန် Ideology)တစ်ခုတည်းပေါ်အခြေခံတည်ဆောက်ထားသည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်အရ ယင်းသက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့သည် ထာဝရ ရာသက်ပန်၊ ညီရင်းအစ်ကို မောင်ရင်းနှမဖြစ်ကြောင်း တမန်တော်အပေါင်းတို့၏ နိဂုံးအဆုံးအန္တိမ နဖီအပေါ်သို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချပေးသော ကုရ်အာန်

(၄၉:၁၀)တွင် တိတိပပ လမ်းညွှန်ထား၏။

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့သည် ညီရင်းအစ်ကိုမောင်ရင်းနှမများသာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။

The believers are bretheren (Q 49:10)

အထက်ပါ အာယသ်(၄၉:၁၀)အရ ကုရ်အာန်က ညွှန်ပြသော သက်ဝင်ယုံကြည်သူမုအ်မင်န်သည် တစ်လောကလုံးနှင့် ဆိုင်သည့် ညီရင်းအစ်ကိုမောင်ရင်းနှမဖြစ်ရေးကို လမ်းညွှန်နေ၏။ ယနေ့ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားများသည် အမျိုးသားရေးဝါဒ၏ မှားယွင်းချွတ်ချော်မှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်နေသည့် ဆိုးကျိုးများကို လုံးဝမနှစ်မြို့ကြောင်း တစ်နည်းနည်းဖြင့် ရင်ဖွင့်နေကြ၏။ ဘဝအမြင်၊ ဘဝအတွေးနှင့် ပတ်သက်၍ တူညီသောယုံကြည်မှု တစ်ရပ်ရှိသင့်သည်။ သို့မှသာ လူကိုလူလိုမြင်၊ လူလိုခင်ပြီး သာယာငြိမ်းချမ်းသော လောကကြီးကို တည်ဆောက်နိုင်ကြမည်ဟု ပြောဆို၊ ရေးသားနေကြသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၄၀၀)ကတည်းက ကုရ်အာန်ပါလမ်းညွှန်ကို တမန်တော် တင်ပြအကောင်အထည် ဖော်နေသည်ကို အသိတရား၊ သတိတရား အပြည့်အဝဖြင့် လိုလို လားလား ရိုနေကြကြောင်းပြသနေ ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းစနစ်သည် လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်အဖြစ်လောကလုံးဝှံ ဝါဒ လမ်းစဉ်များထက် အဆင့် ပေါင်းများစွာ မြင့်မားပြီး ဆိုးကျိုးများမှ ကင်းစင်၏။

ကုရ်အာန်က လမ်းညွှန်သည့် အစွလာမ်လူမှုဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်တစ်ရပ်လုံးသည် ထာဝရ ရှေ့သို့တိုး၍ ဆက်သွားနေရင်း အထက်သို့ မြင့်မြင့်၍ တက်တက်သွားနေသည့်စနစ်ဖြစ်သည်။ ယင်းစနစ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူတိုင်း ဘဝခရီး စ၊ လယ်၊ ဆုံးတစ်လျှောက်လုံး ဖြတ်သန်းပြီး ခရီးပန်းတိုင် အရောက်သွားရမည့်အရေးကိစ္စဖြစ်သဖြင့် သက်ဆိုင်သူတို့ကိုယ်တိုင်လုံးလုံးသွင်း ခံယူထားပြီး မဖြစ်မနေကြိုးပမ်း

ဆောင်ရွက်နေကြရမည့်အကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၃၅)တွင်-

أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ဘဝ ခရီးလမ်းတစ်လျှောက်လုံး တွင် ဆွီရာတွယ်၊ မှတ်တက်မိကို ဖြတ်သန်း၍ပန်းတိုင် အရောက်ပို့ဆောင်ပါဟု ဆုမွန်ဒုအာအဖြစ် သင်ကြား ပြသလမ်းညွှန်ထား၏။

ဤနေရာတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်က ပေးသည့် ကြီးမားသော အသိတရားတစ်ရပ်ကို ဖော်ပြတိုင်း အတွေးအမြင် ပညာရှင်များ ဘာသာသာသနာရေး ဆိုင်ရာ ဦးစီးရှေ့ဆောင်များသည် ရှေ့ပဝေသဏီမှ ယုံကြည်ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည့် လမ်းစဉ်တစ်ရပ်မှာ လူ့ဘဝ လှုပ်ရှားလည်ပတ်မှုနှင့် အာကာသရှိ၊ နေ၊ လ၊ နက္ခ တာရာတို့သည် cyclic စက်ဝိုင်းပတ်အသွင် ညွှန်ကာန် ဖြင့် သွားလာလှုပ်ရှားနေကြကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုလိုသည်မှာ တစ်နေရာမှ စတင်ထွက်ခွာသော လူ့ဘဝ နှင့်ကောင်းကင် ကြယ်၊ လ၊ နက္ခတ်တာရာတို့သည် cyclic စက်ဝိုင်းညွှန်ကာန်လည်ပတ်ပြီး အဆုံးတွင် မူလထွက်သည့်နေရာသို့ ရောက်ရှိကြောင်း ရှေးရောမ အတွေးအခေါ်နှင့် အခြားများစွာသော ဘာသာ တရားတို့၏ အခြေခံသဘောတရားရှိခဲ့၏။ ယင်းတို့ သည် ရှေ့သို့ဖြောင့်မတ်တည့်မတ်စွာ ဆက်လက် မသွားကြဘဲ တစ်လည်လည်တိုင်ပတ်ကြ၏။ ရှေးဂရိ အတွေးအခေါ် ပညာရှင် Pythagorus ပိုက်သာ ဂိုးရပ်စ်ကလည်း ‘ဝိညာဉ်များ သံသရာလည်ခြင်း အတွေးအခေါ်’ (Transmigration of souls) ကို အဆိုပြုခဲ့သည်။ ဝိညာဉ်သည် အသွင် အမျိုးမျိုးဖြင့် ဤလောကသို့ လွှတ်ခြင်းသည် ဘဝ၏ ရည်ရွယ်ရင်း သဘောတရား ပင်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အရှေ့ဘက်ရှိ ဘာသာသာသနာများ၊ အထူးသဖြင့် အိန္ဒိယ ပြည်ရှိ၊ ဘာသာရေးလောကနှင့် Mysticism or Sufism ဆူဖီလောကတွင် ယင်းအယူအဆသည် အခြေခံ သဘောတရားအဖြစ်ရှိ၏။

အလားတူ အယူအဆမျိုးကို ရှေးဟောင်းအီရန် နိုင်ငံ၏ သာသနာမဂျူစီဘာသာတွင်လည်း အခြေခံ သဘောတရားအဖြစ်ရှိခဲ့၏။ ယင်းမှ ဝဟ်ဒတွင်ပိုဂျူဒီ (وحدت الوجود) အတွေးအခေါ်ကို လက်ဆင့်ကမ်း ပေါ်ပေါက်စေပြီး မွတ်စလင်မ်တို့၏ تصوف တစောင် ဝမ်း၊ ဝိပဿနာတရား၊ စျာန်ဝါဒလည်းဖြစ်၏။

ယဟူဒီနှင့် နဆွနီဘာသာတရားတို့တွင် များစွာ သောအယူအဆများရှိ၏။ နဆွရာနီတို့၏အယူအဆ တွင် လူသားတိုင်းသည် သူတို့၏ မူလ၊ မိဘ၊ အာဒမ် နှင့် ဟောင်ဝါတို့၏ အပြစ်ငရဲပြုလုပ်မှုကြောင့် လူသား တိုင်း မွေးဖွားချိန်မှစ၍ အပြစ်ငရဲသား sinner အဖြစ် မွေးဖွားလာလေသည်။ ယင်းသည် မွေးရာပါ မူလ အပြစ်ငရဲ Original Sin ဖြစ်ပြီး လူသားသည် ယင်း အပြစ်ငရဲမှ ကင်းဝေးနိုင်သည့်တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းမှာ ဘုရားသားတော်သည် ငရဲမှ ချွတ်ကယ် နိုင်တော်မူသည်ဟု ယုံကြည်မှသာ အပြစ်ရှိသူ၏ ငရဲမှ ပပျောက်ကင်းစင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ယဟူဒီတို့၏ အယူအဆတွင် သူတို့၏ ဘုံဘွားများ မှာ “နွားငယ်ကိုးကွယ်မှု ပြုခဲ့ကြခြင်းကြောင့် သက် ရောက်လာသော အပြစ်ငရဲကို ရက်အနည်းငယ်မျှ မိမိတို့ပါ ယင်းအပြစ်ငရဲကြောင့် ဂျဟန္နမ်သို့ သွား ရောက်ကြရမည်ဟု ယုံကြည်လက်ခံထား၏။

အထက်ဖော်ပြပါ အယူအဆ အတွေးအခေါ် အားလုံး၏အနှစ်ချုပ်မှာ ယခင်၊ ယခင်ကရှိခဲ့ ဖြစ်ခဲ့ သည့် မူလအခြေအနေအတိုင်း ပြန်လည်ရှိလာ ရန်နှင့် ဖြစ်လာရန်ဆိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကို အကောင် အထည်ဖော်သည့် အတွေးအခေါ် အယူအဆ ယုံကြည်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ လူ့ဘဝသက်တမ်းတစ် လျှောက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး မြင့်မားမှုဆို၍ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ၊ မရနိုင်၊ ဤသည် Cyclic movement စက်ဝိုင်း ပတ်လည်မှုစနစ်၏ သဘောတရားပင်ဖြစ်သည်။ တာထွက်မှစတင် ထွက်လာပြီး စက်ဝိုင်းတစ်ပတ်ပြည့် သည်နှင့် ယင်းတာထွက် နေရာသို့ပင် ပန်းဝင်ခြင်းပင်

ဖြစ်သည်။ တိုးတက်ပြောင်းလဲ ဖွံ့ဖြိုးအောင်မြင်မှုဟူ၍ ဗလာနတ္ထိဘာမျှမရှိ ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

The ancient concept of life-Human intellect invented the idea of a cyclic order of life. Ancient Greeks, when they pondered over the heavenly bodies travelling inside the respective orbits, came to the conclusion that human life like heavenly bodies runs in a cyclic order.

A circle, as we know starts at a certain point and ends exactly at the same point. Pythagorus, a Greek philosopher and renowned Geometer, born in the island of Samas near Greece, in 582B.C. introduced the idea of “Transmigration of Soul” which means that a man born in this world, gets himself polluted by his misdeeds and this stigma can be wiped out only by leading a devoutly religious life, which happen to appear and reappear in a cyclic order.

The doctrin of salvation is based on the belief in the original sin. The followers of most religion are obsessed with the idea of sin and their chief aim is to loosen its hold on their souls.

In Hinduism, Mukti or salvation is conceived as liberation from the cycle of death and rebirth.

The doctrine of “Karma”explains why one man is born in a well to do family and the other in a poor family, doomed to a life of misery. That is so because in his previous life, the former had lived virluously, while the latter committed sin which he had to expiate in the present life. In order to get rid of pollution of sin, the human soul is sent back to this word, after his death, in the garb of lower animal. Thus, the soul has got to pass through different garb not once, but million of times, in order to achieve the same status of purification from which it started. There cycles go on and on.

Vedantic philisophy (Hindu, Mysticism) present same idea in a slightly different form. It is essentially a pantheistic creed - that the individual soul has its source in the cosmic soul. It was separated from its source because of some unknown cause. The soul is lonely and unhappy and longs intensely for reunion with its source. That can be achieved only running away from the world of matter and submitting one's self to the rigorous discipline which is prescribed in vedas. Salvation for an individual soul lies in its merging again into the infinite soul. This again is another version of cyclic order of human soul.

Christianity also inculcates in its followers the dogma of original sin. They say that Adam and Eve were guilty of disobedience to God, and were punished by expulsion from heaven. Every man is born with his soul stained by the original sin. He can wipe out this stain only by belief in the christ and by living a life of asceticism and hard discipline. Salvation, means, the regaining the state of bliss which was forfeited by man through the original sin, not by daring adventure but by self abnegation and refusal to take part in the affairs of the world. The aim is not self-fulfilment but self-renunciation. Such was the teaching of the church in medieval ages.

Thus, the Vedantic concept of asceticism was borrowed successively by Jews, Christians and Muslim sufis, which gave birth is to so many distorted views about human life: the main theme of cyclic order of human life being that its ultimate objective is to reach the point from where it started.

The Quranic concept of life - is different. The holy Quran emphatically rejects the idea of cyclic order but impresses upon man

that is life moves on a straight, forward and uprising path and that the aim of human life is not salvation but Achievement.

ကုရ်အာန်သည် စက်ဝိုင်းပတ်လှည့်ပတ်မှုကို လုံးဝချေဖျက်ပစ်၏။ လူ့ဘဝသက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက်လုံးသည် ဆီကြိတ်ဆုံရုံနွားကဲ့သို့ တစ်ပတ်ပြီးတစ်ပတ် တစ်နေရာတည်းကို တိုင်ပတ်နေခြင်းမဟုတ် အစဉ်ရှေ့သို့တိုးရင်း အထက်သို့ မြင့်မားနေရမည်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဆွေရာတွင်၊ မှစ်တန်းမိပေါ်ရှိကြောင်း ကုရ်အာန်(၁၁:၅၇)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

اِنَّ رَبِّيْ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ

အမှန်တကယ်ပင် အကျွန်ုပ်အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်(၏ စနစ်လမ်းကြောင်း)သည်လည်း ရှေ့သို့တိုးတက်နေရင်း အထက်သို့ မြင့်မားနေ၏။

Indeed, the path of my Rabb is moving straight forward and at the same time uprising higher and higher. (Quran 11:57)

ဤအချက်ကို ထပ်ဆင့်ရှင်းလင်းပြရန် ကုရ်အာန်(၃၅:၁)ကို လေ့လာကြပါစို့။

يَزِيْدُ فِى الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ

အရှင်မြတ်၏ စနစ်တွင် အသစ်အသစ်တို့ကို မိမိ၏ ဥပဒေသနိယာမအတိုင်း ထပ်ခါထပ်ခါ တိုးပွားနေစေပါသည်။

He increases new ones in creation in accordance with His laws. (35:1)

အလ္လာဟ်အရှင်၏ စနစ်ကို လူသားသည် မိမိ၏ လူ့ဘဝသက်တမ်း တည်ဆောက်ရေး ပန်းတိုင်အဖြစ် ယုံကြည်လက်ခံပြီး လက်တွေ့ကျင့်သုံးလျှင် အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်းများသည် တဆင့်ပြီးတဆင့် မြင့်မားတိုးတက်နေမည်မှာ အသေအချာဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၈၄:၂၀)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ

အမှန်တကယ်ပင် သင်သည် အဆင့်တစ်ဆင့်ပြီး တဆင့် တိုးမြင့်နေမည်။

Verily, you will rises higher and higher levels. (Quran 84:20)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အမြင့်သို့တက်လှမ်းသွားနိုင်သည့် လှေခါးများပိုင်ဆိုင်သော အရှင်ဖြစ်သည် ဟု ကုရ်အာန်(၇၀:၃)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

مِنَ اللّٰهِ ذِى الْمَعَارِجِ

(ဝေါဟာရအဓိပ္ပာယ်မှာ) လှေခါးများပိုင်ရှင်၊ အလ္လာဟ်ထံမှ From Allah, Possessor of the ways of Asent.

အထက်ပါ အာယသ်၏ သဘောတရားကို ပြောပြရသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စီရင်၊ စီမံမှု အစုစုတို့သည် အစမှအဆုံးတိုင် အဆင့်ဆင့် ကွင်းဆက်များဖြင့် (ဝါ) လှေခါးထစ်များဖြင့် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုစီသို့ တိုင်ရောက်ရှိကြောင်းကို ဆိုလိုသည်။ အစီစဉ်မဲ့ အကြောင်းအကျိုးမဲ့ ဖြစ်ကတတ်ဆန်းမဟုတ်ကြောင်း ဆိုလိုပါသည်။

ك ب ر

صَغْرٌ (ဆန့်ကျင်ဖက်စကားလုံး: كَبْرٌ، كُبْرٌ ငယ်ခြင်း)

اَلْكَبِيْرُ، اَلْكَاْبِرُ (ကြီးသော၊ ကြီးမားသော)

كَبْرٌ (ကြီးသည်၊ အဆင့်အတန်းအားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ အရွယ်အစား ထူထည်အားဖြင့်လည်းကောင်း စသည်တို့အတွက်သုံး၏။

كَبْرٌ (အသက်အရွယ်)ကြီးသည်၊

اَلْكَبِيْرُ (ပစ္စည်းတစ်ခု၏ ကြီးမားသောအစိတ်အပိုင်း၊ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်စိုးခြင်း Sovereignty

ကုရ်အာန်(၄၅:၃၇)တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်

ပတ်သက်၍ -

وَاللَّهُ الْكَرِيمُ رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦﴾

အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် စကြဝဠာအနန္တ၏ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်စိုးတော်မူ၏။ အရာရာကို လွှမ်းမိုးနိုင်နင်းတော်မူသောအရှင် အရာရာကို သိမြင်တော်မူသောအရှင်

And to Him belong sovereignty of whole universe and He is the Mighty, the Wise.

ဤအချက်ကိုပင် (၉၅:၈)တွင် အခြားတစ်နည်း အားဖြင့်

الَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ

အလ္လာဟ်သည် စီရင်ဆုံးဖြတ်သူတို့တွင် အကောင်းတကား အကောင်းဆုံးသော ဆုံးဖြတ်သည့် အရှင်ဖြစ်၏။

Allah is the best of the judges. (95:8)

အခြားတစ်နည်းအားဖြင့် لا إله إلا الله အလ္လာဟ် သည် သာလျှင် အချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင်စိုးတော်မူ သည်။ There is no authority but Allah.

တမန်တော်မူဆာ(ﷺ)က ဖိရ်အောင်ကို အလ္လာဟ် ထံမှ လမ်းမှန်ကို ချပြသောအခါ ဖိရ်အောင်က သင်တို့ နှစ်ဦး(တမန်တော်မူဆာ(ﷺ) နောင်တော်ဟာရွန်(ﷺ)) ဤနယ်မြေဒေသတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ الكبرياء ရယူလိုချင်၍ ယခုကဲ့သို့ တင်ပြနေပါသလားဟု မေးပုံ ကို ကုရ်အာန်(၁၀:၇၅)တွင် ဖော်ပြထား၏။

وَتَكُونُ لَكُمْ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ

ဤနယ်မြေဒေသတွင် သင်တို့နှစ်ဦး အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာရယူနိုင်ရန် ယခုလိုတရားတော်ကို လာရောက် ချပြနေပါသလားဟု မေး၏။

Have you come to us.... and to rule in this land.

تَكَبَّرَ، اسْتَكْبَرَ မိမိကိုယ်ကို ကြီးမားကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသည်။

- စိတ်ကြီးဝင်သည် မာန်မာနထောင်လွှား သည်။

- မိမိကိုယ်မိမိ အထင်အမြင်ကြီးပြီး မောက်မာ ပလွှား မောက်ပြားသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ‘မလာအိကဟ်’တို့အား (အာဒမ်) လူသား၏ အမိန့်စေခိုင်းချက်ကို လိုက်နာ (ဆဂျီဒဟ်) ပြုရန် အလ္လာဟ်က ပြဋ္ဌာန်းသောအခါ အိမ်လိစ်မှလွဲ၍ အားလုံးသည် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းချက် အတိုင်း လူသား၏အမိန့် စေခိုင်းမှုကို လိုက်နာကြ ၏။ အိမ်လိစ်က အမိန့်နာခံရန် ငြင်းဆိုပြီး မာန်မာန ထောင်လွှား မောက်မာပလွှား၏။ ဤသို့ဖြင့် အလ္လာဟ် ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို သွေဖီဆန့်ကျင်သူတို့တွင် ပါဝင်ခဲ့ သည့်အကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၃၄)တွင်-

وَأَذَلْنَا الْمَلَائِكَةَ آسِفًا
لِلْآدَمِ سَجْدًا وَالْإِنْسَانَ ط

‘မလာအိကဟ်’တို့အား ငါအရှင်က (အာဒမ်) လူသား၏ အမိန့်ပေးစေခိုင်းချက်ကို လိုက်နာ ဆောင် ရွက်(ဆဂျီဒဟ်)ရန် ပြဋ္ဌာန်းသောအခါ အိမ်လိစ်မှတစ်ပါး အားလုံးသည် လိုက်နာဆောက်ရွက်ကြသည်။ အိမ်လိစ်သည် ငြင်းဆိုပြီး မာန်မာနထောင်လွှား၊ မောက်မာပလွှား၏။ ဤသို့ဖြင့် အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်း ချက်ကို သွေဖီဆန့်ကျင်သူတို့တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

And when Allah said to Mal'aika, Be submissive to humanity (Adam), they submitted but Iblees did not do so and chose to be defiant and thus become one of those who deny the truth. (Quran 2:34)

အထက်ပါ အာယသ်(၂:၃၄)တွင် ‘ဆဂျီဒဟ်’ سجدအမိန့်နာခံခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်အနက်အားဖြင့် မာန်မာနထောင်လွှား၊ မောက်မာပလွှားသည့် စာလုံး اسْتَكْبَرَ တို့ ယှဉ်တွဲပြဆိုထားရာ အနက်အားဖြင့်

ထင်ရှားစေ၏။

တမန်တော် ﷺ ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့သော ‘ဝဟီ’တွင် တမန်တော် ﷺ ၏ တာဝန်ဝတ္တရားကို ဖော်ပြသော အချက်များ ပါဝင်နေသည်ကို ကုရ်အာန်(၇၄:၁-၃)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ قُمْ فَأَنذِرْ

အို-လောကကြီးကို စိုပြေသာယာ ဆန်းသစ် လင်းဝင်းအောင် မွမ်းမံပြုပြင်မည့်သူ (အို-တမန်တော် ﷺ) သင်သည် မှန်ကြားတက်ကြွ ထက်မြက်နေလော့။

فَأَنذِرْ لူလုပ်တရားများ၏ မှားယွင်းသိမ်ဖျင်း ချို့ယွင်းခြင်းများကို ကြိုတင်သတိပေးနှိုးဆော်လိုက်ပါ။ وَرَبِّكَ فَكَرِّرْ သင့်အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏စနစ်သည် လောကရှိ လူလုပ်အတွေးအခေါ်ဝါဒ လမ်းစဉ် တို့ထက် အဆပေါင်းများစွာ မြင့်မားပြီး အထွတ်အထိပ်အကျဆုံးဖြစ်ကြောင်း လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ပါ။

كَرِّرْ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ် အထွတ်အထိပ်ဖြစ်ကြောင်း ကြွေးကြော်ထုတ်ဖော် ထင်ရှားအောင်ပြုသည် ဟု အနက်ရပါသည်။ ၎င်းကို ဘာသာရေးလောကတွင် الله اكبر တကွဗီဖတ်သည်ဟု သုံးနှုန်းကြပြီး الله اكبر အလ္လာဟ်သည် ကြီးကျယ်ထွတ်မြတ်ဆုံးသော အရှင်ဖြစ်သည်။ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု လှုပ်ခါလှုပ်ခါ ကြွေးကြော် ရွတ်ဆိုကြေငြာရုံမျှဖြစ်နေ၏။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုသင့်ပါသလော။

နေ့စဉ်အဇာန် صَلَاة ကြွေးကြော်မှုနှင့် إِذَا ဆွလာတ်တည်ဆောက်ရာတွင် အများဆုံးရွတ်ဆို၏။ ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ရွတ်ဆိုနေရုံမျှတင်မက အမှန်တကယ် လူ့လောက လက်တွေ့နေစဉ်ဘဝတွင်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းညွှန်ကုရ်အာန်ပါစနစ်သည် လူလုပ်လမ်းစဉ်ဝါဒတို့ထက်သာလွန်၍ كَرِّرْ အထွတ်အထိပ်အကျဆုံးဖြစ်ကြောင်း လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် အကောင်အထည် ဖော်

ကြပါစို့။

ك ت ب

كَتَابٌ တစ်ရွက်စီဖြစ်နေသော စာရွက်များကို စုစည်းပေါင်းစပ်ချုပ်ထား၊ ချည်နှောင်ထားသောအရာ (ဝါ) စာအုပ်(အိမ်နုဖာရိဆ်) ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အစဉ်ပင် (၂:၂)

ယင်းစာအုပ်(ကျမ်းစာ)ဟု တိတိပပပပကုရ်အာန်ကို စာအုပ်အဖြစ်ထုတ်ပြန်ပို့ချထားကြောင်း ထင်ရှား၏။

သို့သော် ကုရ်အာန်ကို အစွလာမ်ကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ပုံပျက်ပန်းပျက်၊ ဖရိဖရဲပြုလဲသွားအောင်ကြံဆောင်ကြသူ အတွင်းအပြင်ရန်သူများက ပြောကြသကဲ့သို့ ကုရ်အာန်ကို စွန့်ပလွန်ရွက်များ ကျောက်ပြား၊ ကျောက်တုံးများ အရိုးများပေါ် ရေးမှတ်ထားသည်ဟု ပြောဆိုကြသည့် သမိုင်းဆိုသည့်အရာများကို ရှေ့တန်းတင်ပြောကြ ဟောကြရေးကြသူများ တစ်စစီ အစိပ်စိပ်အပိုင်းပိုင်း ပျံ့ကျနေသောအရာများကို စာအုပ်ဟု မခေါ်ပါ။

كَتَبَ သူစာရေးခဲ့သည့် ရေးမှတ်ခဲ့သည့်
اَكْتَبَ ရေးသည်၊ နှုတ်မှပြောဆိုပေးသည်ကို လိုက်ရေးသည်။

- To dictate.
- လိုက်ရေးစေသည်၊ သတ်ပုံခေါ်ပေးသည်။

كَتَابَ စာအုပ်၊ မှတ်တမ်း
- အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေ(တာဂျီ) ကုရ်အာန်(၂:၁၈၃)တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက် အမိန့်တစ်ရပ်အဖြစ် အတည်ပြုသတ်မှတ်လိုက်သည်ကို လမ်းညွှန်ရာတွင် -

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

အို-ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့ အလျင်က သူတို့ အပေါ် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသကဲ့သို့ သင်တို့၏ အပေါ်သို့လည်း ‘ဆီယာမိ’ဥပုသ်စောင့်ခြင်းကို ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်လိုက်သည်။ သို့မှသာ သင်တို့သည် (တက္ကဝါ) အလ္လာဟ်ဥပဒေသများကို လိုက်နာပြီး လူ့ဘဝ၏ ဘေးအန္တရာယ်များမှ မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်နိုင်စွမ်းရှိ လာနိုင်မည်။

O Mumineen, fasting is prescribed for you, as it was prescribed for those before you, in order that you may live according to the Divine laws and protect yourself from the pitfalls of life. (Quran 2:183).

အလားတူ ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် လူ့ဘဝ တည်ဆောက် ရေးဆိုင်ရာဥပဒေသအမျိုးမျိုးကို ရှင်းလင်းဖော်ပြထားရာ ဥပဒေအဘိဓာန်သုတေသီ အိမ်နုဟရိဆ်၏ **هُوَ الْفَرُضُ وَالْحُكْمُ** အဓိပ္ပာယ် မှာ ကုရ်အာန်သည် ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဥပဒေ ကျမ်းတစ်ဆူ ပင်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူမျိုးအုပ်စုတိုင်း ရှင်သန်ရပ်တည် ရန် အချိန်ကာလတစ်ရပ်စီရရှိထားကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၀:၄၉)တွင် ဖော်ပြထား၏။

لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ

လူမျိုး အုပ်စုတိုင်းအဖို့ အချိန်ကာလတစ်ရပ်(စီ)ရှိ ၏။ Every nation has a term. (10:49)

အလားတူ ကုရ်အာန်(၇:၃၄)တွင်-

لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ

အချိန်ကာလတိုင်းတွင် ဥပဒေ သတ်မှတ်ချက် တစ်ရပ်စီရှိ၏။ Every term (of a nation) has a law. (7:34)

ဥပဒေသတ်မှတ်ချက်တစ်ရပ်စီကို အလ္လာဟ်သည် လူမျိုးအုပ်စုတိုင်းအတွက် ပိုင်းခြားပေးထား၏။ ယင်း လူမျိုးအုပ်စုတိုင်းက မိမိတို့၏တိုးတက်မှု သို့မဟုတ် ဆုတ်ယုတ်မှု မည်သည့်အရာကို ရွေးချယ် ကျင့်သုံး

ကြမည်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်ကျင့်သုံးခြင်း အပေါ် မူတည်၍ တိုးတက်မှု၊ ဆုတ်ယုတ်မှုကို ရရှိစွမ်း ရမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မည်သည့်လူမျိုး အုပ်စုကိုမျှ တိုးတက်သွားအောင် သို့မဟုတ် ဆုတ် ယုတ်သွားအောင် မိမိသဘောအတိုင်း လုံးဝပြုလုပ် တော်မူမည် မဟုတ်။

ထိုအကြောင်းကို ထပ်မံရှင်းပြချက်တစ်ရပ်ကို ကုရ်အာန်(၁၃:၃၉)တွင် လမ်းညွှန်ထားပြန်သေးသည်။

يَوْمَ اللَّهُ يُنَادِي السَّمْعَاءُ وَيُنَادِيَهُمْ إِن كُنْتُمْ إِيَّائِي كَافِرِينَ

အလ္လာဟ်သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော ဥပဒေ အရ ဆက်လက်ရှင်သန်နိုင်သည့် အရည်အသွေးမရှိ လျှင် ဖျက်သိမ်းရန်နှင့် ဆက်လက်ရှင်သန်နိုင်သည့် အရည်အသွေးရှိနေသေးလျှင် ဆက်လက်ရှင်သန်နိုင် ခွင့်ကိုပေးထား၏။ ဤကဲ့သို့ ဥပဒေသ နိယာမပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ချက်အရင်းအမြစ်သည် အရှင်မြတ်၏ ထံတော်တွင်သာရှိ၏။

ဤဥပဒေသ နိယာမ၏ သဘောတရားနှင့်အညီ လက်တွေ့ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်မှု၏ အကျိုး ရလဒ်ခံစားခွင့် ဥပဒေ Law of Requital ကို ဟု ခေါ်နိုင်၏။ ကုရ်အာန်ကို -

سُنَّةُ اللَّهِ the habit (course) of Allah အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ကျင့်သုံးမှု

The fate of the undividual or of the nation, depends on which kind of actions predominate. A nation, which takes to distructive ways is invariably granted a respite, long or short. It is saved if it retraces its steps and turns back to the right path before reaching the point of no return. This respite is termed ajal in the Quran.

“For every nation, there is an ajal” (Quran-10:49)

“And for every ajal, there is a law” (13:39)

The limit beyond which a nation cannot

pass without being irretrievably lost is determined by Divine Law:

Allah eliminates and establishes everything according to a law, the source of which is with Him. (13:39)

သေခြင်းတရားနှင့် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်

သေခြင်းတရားနှင့် သေချိန်သတ်မှတ်ချက် အကြောင်း **ك ت ب** ကုရ်အာန်(၃:၁၄၄)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ
أَوْ يَأْتِيَهَا الْوَعْدُ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
كَتَبْنَا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

သေခြင်းတရားသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် (လူတို့အခေါ် သဘာဝမူ) နိယာမ၊ ဥပဒေသတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ သက်တမ်း (အတို၊ အရှည်)ကာလကို အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနိယာမကသာ အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်။

Death is a natural phenomenon and duration of life is determined by Allah's physical laws. What matters is not how long a person lives but what he does. (3:144)

လူသည် သေခြင်းတရားနှင့် တစ်နေ့သေချာ ပေါက်တွေ့ရမည်။ ဤသည် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိယာမဥပဒေသပါ ယင်းဥပဒေအရ သက်ဆိုင်ရာလူ နေထိုင်သူ အပေါ်လိုက်၍ အသက်ရှည်ရှည် နေပြီးမှ သေမည်လား၊ အသက်တိုတို နေပြီး သေရမည်လားဆိုသည့် အချက်သည် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ နည်းလမ်းဥပဒေများကို လိုက်နာခြင်းရှိ၊ မရှိပေါ်မူတည်နေ၏။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ပြည့်စုံခြင်း၊ ရောဂါကင်းဝေးခြင်း၊ နမောနမဲ့၊ သတ်လက်လွတ်မနေပဲ၊ စားသတိ၊ သွားသတိဖြင့် မတော်တဆ အန္တရာယ်ရန်စွယ်မှ ကင်းဝေးပါက အသက်ရှည်ရှည်နေရမည်မှာ သေချာ သည် ဤသို့မဟုတ်ပဲ ကျန်းမာရေးကရုမစိုက် စားချင်

တာစား၊ စားသင့်သည်ကိုမစား မဆင်မခြင် နေထိုင် သွားလာမည်။ နမောနမဲ့ သတ်လက်လွတ်သွား လာနေထိုင်စားသောက်၊ အိပ်စက်မည်ဆိုလျှင် ရောဂါအမျိုးမျိုးဖြင့် အင်အားချိနဲ့ပြီး စောစောစီးစီး သေဖို့အခွင့် အလန်းပိုများ၏။

ဤသဘောကို ကုရ်အာန်(၃၅:၁၁)တွင် ထပ်ဆင့် ရှင်းလင်း လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

သက်တမ်းရှည်ဖို့ သက်တမ်းတိုဖို့သည် အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပေးထားသည့် **ك ت ب** ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိယာမ၊ ဥပဒေသနှင့်အညီသာဖြစ်ရသည်။

ဤအကြောင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ယနေ့ကမ္ဘာ ပေါ်တွင် လူတို့သည် ကျန်းမာရေးလိုက်စားရကောင်း မှန်း အဟာရပြည့်မီစွာ စားသောက်ရမှန်း၊ ရောဂါဖြစ် စေမည့် အကြောင်းတရားများမှ ကြိုတင် ကာကွယ်ရ မှန်း၊ ရောဂါဖြစ်လာလျှင်ရောဂါနှင့် ဆေးကိုက်အောင် မှီဝဲရမှန်းကို ပို၍ ပို၍ သိလာကြသောကြောင့် တိုင်း ပြည်တိုင်းတွင် အသက်ရှည်သူများ ပိုမိုများပြားလာနေ ခြင်းက အထက်ပါ ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော် (၃၅:၁၁)မှန်ကန်ကြောင်း ပြသနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ အသိတရားများကို အလ္လာဟ်သည် 'ပဟ်'ဖြင့် လူသားတို့အား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိစေ ထားပြီးဖြစ်သည်။

မိမိစိတ်ကြိုက်၊ ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ပြုထား သည်။ **ك ت ب** အနက်တွင် **ك ت ب** ရေးသားထား သောအရာ မှတ်တမ်းတင်ထားသောအရာ မှတ်တမ်း သတ်မှတ်ချက် ဥပဒေတို့ပါဝင်သဖြင့် ကုရ်အာန်(၂:၂)

ယင်းစာအုပ်(ကျမ်းစာ)ဟု ဆိုလိုရာတွင်

ကုရ်အာန်ကို ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ရန် ရည် ညွှန်းကြောင်း ထင်ရှား၏။ ကုရ်အာန်အပြင် အခြား အရာကို ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ထားရန် မရည်ညွှန်း ကြောင်း သိနိုင်သည်။

“ဥပဒေသနိယာမနှင့်ပတ်သက်၍ အကျိုးကျေးဇူးရလဒ်”

ကုန်အာန်တွင် بَابُ ၏အနက်သည် ဥပဒေသ၊ နိယာမ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်ပြီး حَكْمَةٌ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာမည့် အကျိုးကျေးဇူးရလဒ် အသီးအပွင့်ဟုအနက်ရကြောင်း ကုန်အာန်(၂:၁၈၃)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

عَلَيْكُمْ الصِّيَامُ كَمَا كُنْتُمْ عَلَى الْبُيُوتِ مِنَ قَبْلِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

- (၁) သင်တို့အပေါ်၌ ဆွီယာမ်ဥပဒေသဆောက်ခြင်းကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။ (ဥပဒေသ)بَابُ
- (၂) သို့မှသာသင်တို့သည် တက္ကဝါရီကြမည့် အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လက်တွေ့လိုက်နာ နှင့်သုံးနေမှသာ တွေ့ကြုံရမည့် ဘေးအန္တရာယ် ဆိုးကျိုးတို့မှ အကာ အကွယ်ရရှိနိုင်မည့် (ရလဒ် အကျိုးကျေးဇူး) حَكْمَةٌ

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ထူးခြားချက်၊ ဝိသေသလက္ခဏာများအနက် တစ်ချက်မှာ ဖော်ပြပါအတိုင်း ဥပဒေတစ်ရပ်စီကို နည်းမှန်၊ လမ်းမှန်၊ (ထုံးစံရှိလျှို့ဝှားဖူး၊ နားဝ အစဉ်အလာ တွေ့မြင်နေကျ၊ လက်ဆင့်ကမ်းကျင့်သုံးခြင်းအတိုင်း သိသိသိ မသိသိသိ သူများလုပ်လိုလိုက်လုပ်၊ ထိုင်လိုက်ကြ၊ ထလိုက်ကြ၊ စက်ရုပ်ဆန်ဆန် အသက်မပါ၊ ကျိုးကြောင်းနားမလည် လုပ်လိုက်ရဖို့ အဓိကအချိန်တန်ပြီးသွားဖို့ ပြီးလျှင် ပြီးသွားတာပါပဲမျိုး မဟုတ်ဘဲ) အသိ၊ သတိ၊ နားလည်မှုသဘောပေါက်မှု၊ ကိုယ်စိတ်နှလုံးသုံးပါး စလုံးဖြင့် စ၊ လယ်၊ ဆုံး၊ စဉ်ဆက်မပြတ် လိုက်နာရုံကျိုး၊ စိတ်ဝင်စားမှုအပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာမည့် အကျိုးရလဒ်ကို ရရှိခံစားရမည်မှာ သေချာလှ၏။ သာဓကအားဖြင့် ဆွီယာမ်ဥပဒေစောင့်ထိန်းခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ် စိတ်နှလုံးတွင် ထိန်းချုပ်နိုင်မှု စိတ်နှလုံးခိုင်မာမှု ရင့်ကျက်မှုစည်းကမ်း နည်းလမ်းများအတိုင်း ဟလာလ်၊ ဟရာမ်ခွဲခြားသိမြင်ပြီး နေထိုင်စားသောက် တတ်မှု အချိန်လေးစားတတ်

မှုစသည်တို့တွင် ပိုမိုတိုးတက်လာမှ သက္ကဝါတရားရှိသည်ဟု အတိအကျပြောနိုင်မည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ ဘာအကျိုးရလဒ်မှ မဖြစ်ထွန်း မပေါ်ပေါက်လာပါက လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကျင့်သုံးမှုတွင် တစ်ခုခုလွဲမှားနေမည်မှာ သေချာပါသည်။ ထုံးစံ၊ အစဉ်အလာအတိုင်း လုပ်တာမျိုးကြားဖူးနားဝ မြင်ဖူးသည့်အတိုင်း အကျင့်ပါနေသည့် နည်းတူပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးရလဒ်မရှိ၊ မရဖြစ်မည်။ ထိုအခါ ဘာသာရေးအစဉ်အလာ ကြီးကြပ်သူ အကြီးအကဲတို့၏ မှတ်ချက်စကားမှာ-

ဤဒွန္နွယာမှာ မရလျှင်လည်း နောင်အာခေရသ်မှာ အဆပေါင်းများစွာ ပိုရမည်မှာ သေချာကြောင်း နှစ်သိမ့်ပြန်သည်။

ကုန်အာန်အရ ကုန်အာန်ပါ ဥပဒေ၏ လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး အကျိုးဝင်၏။ ဤသက်တမ်းမှာ အကျိုးရလဒ် ခံစားရရှိမည့်နည်းတူ ရှေ့အနာဂတ် အာခိရသ်တွင်လည်း ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ဒီမှာ အကျိုးရလဒ်မဖြစ်ထွန်း မရရှိပါက နောင်အာခေရသ်မှာလည်း ရစရာလုံးဝ ရှိမည် မဟုတ်ပါ။

ထို့ကြောင့် လူတိုင်းဘာပဲလုပ်လုပ် ကုန်အာန်ပါ နည်းနာ၊ ဥပဒေအတိုင်း သေချာတိကျစွာ မည်သို့ညွှန်ကြားထားသည့် အကျိုးရလဒ်မည်သို့ ဖြစ်ရမည်ကို ကောင်းစွာသိရှိပြီးမှ ဆောင်ရွက်ရပါမည် လုပ်ရပ်နှင့်အကျိုးကို အစဉ်လေ့လာဆန်းစစ်နေကြရမည်။

م ر ك

كَرَمٌ، كَرَمٌ မြင့်မြတ်ခြင်း၊ ဂုဏ်သရေရှိခြင်း၊ စိတ်နေစိတ်ထားမြင့်မြတ်ခြင်း၊ သဘောထားကြီးခြင်း၊ အများအကျိုး၊ အများကောင်းစားရေးကို ရှေးရှုတတ်ခြင်း၊ ကြင်နာတရား၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်ခြင်း။

Noble nature, noble mindedness, liberality, hospitality.

လူသားပတ်ဝန်းကျင်တွင် နူးညံ့သိမ်မွေ့ ယဉ်ကျေးပြီး စိတ်စေတနာကောင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်တတ်ခြင်း၊ အများအကျိုး အများကောင်းစားရေး စိတ်သက်သာ၊ ကိုယ်သက်သာဖြစ်စေရေး စသည့် အကောင်းတကား အကောင်းဆုံးသော အရည်အသွေး အရည်အချင်းများအားလုံးသည် **مَكْرَمًا** တွင် ပါဝင်ပြီး

(တာဂျီ)

كريم ကောင်းစွာရွာထားသော မိုးရေ
أرض مكرمة သီးနှံအထွက်ကောင်းသောလယ်ယာမြေ၊
كرمت أرضه العالم ဒီနှစ်မြေဩဇာကောင်းသောလယ်ယာမြေ

ကုရ်အာန်(၅၆:၄၄)တွင် ဂျဟန္နမ်၏မီးခိုးများအောက်တွင် မွန်းကြပ်နေသော အခြေအနေကို ဖော်ပြပုံမှာ-

لَا بَارِدَ وَلَا كَرِيمٍ

စိုပြေအေးချမ်းမှုမရှိ၊ သက်တောင့်သက်သာလန်းဆန်းရွှင်ပြစေခြင်း ကင်းမဲ့မှုဖြင့် အတိပြီး၏။
Neither cool nor refreshing

မုအ်မင်န်တို့တွင် ရှိရမည့်အရည်အသွေးကို ကုရ်အာန်(၂၅:၇၂)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

အချည်းနှီး အကျိုးမဲ့ အပြောအဆိုများ ပြောဆိုနေသည်နှင့် ဆုံဆည်းတွေ့ကြုံဖြတ်သန်းသွားရလျှင် အိန္ဒြေသိက္ခာဖြင့် တည်ကြည်စွာကျော်ဖြတ်ကြသည်။

When they pass by what is vain, they pass by nobly. (25:72)

လောကရှိ လူတို့တွင် အထွေထွေအပြားပြားသော အကျင့်အကြံနှင့် စရိုက်အမျိုးမျိုး၊ ဝသီအသွယ်သွယ်ရှိသည်။ လူတို့ တွေးကြ၊ ရေးကြ၊ ပြောကြတဲ့၊ ထွေရာလေးပါး၊ အကျိုးမဲ့ အနှစ်မဲ့ အတင်းသတင်း စကားကို နားထောင်ဆွေးနွေးပေးယူ၊ ဖြန့်ချိဖို့ဝေစွာ

မလွဲသာ၍ ယင်းတို့အနီးအနားမှ ဖြတ်သွားဖြတ်လာရလျှင်ပင် မိမိသိက္ခာ၊ အိန္ဒြေ၊ ရင့်ကျက်မှုတို့ဖြင့် တည်ကြည်စွာ ထိန်းချုပ်မှု အပြည့်အဝဖြင့် ကျော်ဖြတ်သွားရမည်ဖြစ်သည်။ ဤကား မုအ်မင်န်တို့၏ဂုဏ်ရည်များအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်။

မကရ်စာလုံးများဖြင့် အလ္လာဟ်၏ဂုဏ်တော်များ ဖော်ပြပုံ

(၁) ကုရ်အာန်(၉၆:၃-၄)တွင် အလ္လာဟ်သည် **مَكْرَمًا** အလျှံပယ် ပေးသနားချီးမြှင့်တော်မူသောအရှင်အတိုင်းအဆမဲ့ ပေးသနားတော်မူသောအရှင်ဟု စာရေး၊ စာဖတ်အသိပညာ၊ ဗဟုသုတ(တို့၏ ပေါင်းချုပ်အဓိက ကုရ်အာန်)ကို ဆည်းပူးလေ့လာ၊ ရှာဖွေခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သုံးထားပုံမှာ-

اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

စာဖတ်ပါ(အသိပညာဆည်းပူး ရှာဖွေမွှေနှောက်ရယူပါ)။ ဤသို့ပြုလုပ်သူအဖို့ သင်အားပြုစုပေးထောင်ရှင်သည် အတိုင်းအဆမဲ့ အလျှံပယ်ပေးသနား ချီးမြှင့်တော်မူသည့် အရှင်ဖြစ်၏။ ထိုအရှင်မြတ်သည်ပင် ကလောင်တံဖြင့် စာရေးခြင်းအတတ်ကို လူတို့၏ အသိဉာဏ်ဇာတိ၊ ပကတိအတွင်း နဂိုမူလကပင် ထည့်သွင်းရှိထားတော်မူသည်။

Read! (seek knowledge!) and our Rabb is most Generous (Liberal Giver) who taught(man) by the pen. (96:3-4)

ကလောင်တံနှင့် (قلم) မည်သို့ ဆက်စပ်သည်ကို စာဖတ်သူကိုယ်တိုင် လေ့လာ ရှာဖွေကြည့်ပါ။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်စတင် ထုတ်ပြန် စဉ်ကာလနှစ်ပေါင်း(၁၄၀၀)အရင်က မြန်မာစာ စကားတွင် ကလောင်ဆိုသည့် ဝေါဟာရရှိ မရှိကို လေ့လာရှာဖွေ

ပါ။ အစောဆုံးကုန်အာန် အာယသ်တော်များတွင် မကလမ်ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ စာရေးသူလက်လှမ်းမှီသမျှ တင်ပြရသော် မြန်မာစာပေတွင် ရေးစရာပစ္စည်း ကိုကုလက်လှည့်ဆရာဆိုသည့် အသုံးမှ ‘ကိုကုတ်’ ထို့နောက် ကညစ်စသည့် စာလုံးများကို အစောဆုံး တွေ့ရ၏။ နောက်ပိုင်းမှ မြန်မာစာထဲသို့ စာပေတစ်ရပ် မှ တစ်ရပ်ကူးလူးဆက်ဆံရာမှ ‘ကလောင်’ ဆိုသည့် ဝေါဟာရသုံးလာ၏။

ကုန်အာန်စတင်ကျရောက်ချိန် (ခရစ်သက္ကရာဇ် ၅၅၀ခန့်)အချိန်မှ စာဖတ်၊ စာရေး (အသိ၊ ပညာ၊ ဗဟုသုတ၊ ရှာဖွေဆည်းပူးခြင်းအလုပ်ကို အရင်ဆုံး စေ့ဆော်၊ တိုက်တွန်း၊ အသိပေးပြဋ္ဌာန်းထားပါလျက် အခြားအရာကို မဆိုထားလင့်၊ ကုန်အာန်ကိုပင် ဘာမျှ မသိအောင်သင်၊ ဘာမျှမသိအောင်ဖတ်၊ စသည့်စနစ် သည် အစ္စလာမ်ဘာသာရေး ရပ်ဝန်းဒေသ အားလုံး နီးနီးတွင် တစ်မျိုးတစ်စားတည်းတွေ့ရ၏။ စာရေးသား ခြင်းကို ကုန်အာန်သင်ယူဆည်းပူးမှုကိစ္စနှင့် မည်သို့မျှ မပတ်သက်သကဲ့သို့ ထားရှိ၏။ ဂါထာ၊ မန္တယား၊ အင်း၊ အိုင်၊ လက်ဖွဲ့၊ အဆောင်၊ တာပစ် (تعويذ) တအိဝီဇ်များကိစ္စတွင်သာ ရေးသားခြင်း အတတ်ကို အသုံးပြုထားကြသည်။

(၂) ကုန်အာန်(၅၅၅-၂၆-၂၇)တွင်-

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ

လောကတွင်ရှိရှိသမျှအရာများ အားလုံးအစဉ် ပြောင်းလဲလျက်ရှိနေပါသည်။ သို့သော် သင့်အား ပြုစုပေးထောင်ရှင်၏ ရွှေမျက်နှာတော်(ဦးတည်ချက်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဥပဒေ)သည်ကား ထာဝရတည်တံ့နေ မည်။ အရှင်မြတ်သည် အထွတ်အခေါင်ဖြစ်သည်။ ကြီးကျယ်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်သည်။

All that dwells upon the earth is undergoing change, yet still endures the countenance(i.e. aim or law) of your Rabb, Majestic, Splendid (Quran 55:26-27)

(၃) ကုန်အာန်(၁၇၆-၂)တွင် အိမ်လိစ်က အလ္လာဟ် ကို စောဒကတတ်ရာတွင်-

قَالَ أَجِبْ لِمَنْ خَلَقَ
طِينًا

အရှင်မြတ်က ရွံ့စေးဖြင့်ဖြစ်တည်စေထားပြီး ဂုဏ်ဒြပ်၊ တန်ဖိုး၊ မြင့်မားစေထားသည့် လူသားကို ကျွန်တော်အိမ်လိစ်က၊ ဆဂျဒဟ်(လိုက်နာရိုကျိုးမှု) ပြုရပါမည်လောဟု အိမ်လိစ်က စောဒကတတ်ခဲ့၏။

Ibless asked shall I bow before him whom you have created of mere clay and exalted above me?

(၄) ကုန်အာန်(၈၉-၁၅-၁၆)တွင် ၎င်းအရှင်မြတ် ချီးမြှင့်တန်ဖိုးမြင့်မားစေထားခဲ့သည်နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက် စာလုံး ۙ قَالَ ၎င်းအရှင်မြတ် နှိမ့်ချစေသည့်ဂုဏ်ဒြပ်၊ တန်ဖိုးမဲ့စေသည်နှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြထား၏။

(၅) ဤလောက သက်တမ်းတစ်လျှောက် အလ္လာဟ် ၏ ဥပဒေသ နည်းလမ်းအတိုင်း ယုံကြည်လိုက်နာ ကျင့်သုံးပြီး စိတ်ချလက်ချ အားကိုးအားထားပြု ခြင်းဖြင့် ဘဝကို တည်ဆောက်သူ(မုအိမင်နီ)တို့သည် အရှင်မြတ်ထံ၌ ဤလောကနှင့်အနာဂတ် တလျှောက် လုံးတွင် ဘဝလုံခြုံမှုရရှိမည်။ ၎င်းသိက္ခာရှိရှိ တန်ဖိုး မြင့်မားသော အထောက်အပံ့ပစ္စည်း(အဟာရ၊ ရိက္ခာ) မှီခိုမှု ရရှိမည့် အကြောင်း ကုန်အာန် (၈-၂)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။ အလားတူသဘောမျိုးကို ကုန်အာန် (၈-၆၂-၆၄-၇၄၊ ၉-၁၀၀၊ ၄၈-၂၉၊ ၅၇-၁၀)တို့တွင် လည်း လမ်းညွှန်ထား၏။

လောကတွင် လူတို့အတွေး၊ လူတို့အသိတွင် လူအချင်းချင်း မျိုးနွယ်အားဖြင့် ငွေကြေးနေအားဖြင့် ရာထူးဌာန(အားဖြင့် လူတန်းစားအမျိုးမျိုး၊ လူတန်ဖိုး) အမျိုးမျိုး သတ်မှတ်ထားကြ၏။ ရွှေနန်းတော်ပေါ် မွေးဖွားသူနှင့် မြေစိုက်တံထဲမွေးသူတို့မှာ အကွာခြား ကြီးကွာခြား၏။ တန်ဖိုးသတ်မှတ်ချက်နှင့် လေးစား ဂုဏ်ပြုခြင်းတို့တွင် များစွာကွာခြား၏။ ကုန်အာန်

သည် နှစ်ပေါင်း(၁၄၀၀)ကျော်မှစ၍ လူသားအားလုံး
လူဖြစ်ပြီး လူ့ဇာတိ၊ ပကတိဖြစ်ခြင်း၌ အားလုံးအတူ
တူပင်ဖြစ်ပြီး၊ ယင်းလူသားတိုင်း၌ ဂုဏ်ဒြပ်၊ တန်ဖိုး
မှာလည်း ကြီးမြင့်မြတ်ရာတွင် အတူတူဖြစ်ကြောင်း
လမ်းညွှန်ထားပုံကို ကုရ်အာန်(၁၇:၇၀)တွင် တွေ့ရ
၏။

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

ငါ(အလ္လာဟ်)အရှင်သည် လူသားမျိုးနွယ်
တစ်ရပ်လုံးကို ဂုဏ်ဒြပ်၊ လေးစားမှု တန်ဖိုး ကြီးမားမှု
ကိုချီးမြှင့်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

We have honoured mankind.
(Quran 17:70)

လူသားတိုင်းအားလူဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ဂုဏ်ဒြပ်၊
လေးစားတန်ဖိုးထားခြင်းသည် လူသားတိုင်းအဖို့
အခြေခံလူ့အခွင့်အရေး (Fundamental Human
Rights) ဖြစ်၏။ မွေးရာပါ ဇာတိလူဖြစ်ခြင်းတွင်
ဂုဏ်အားဖြင့် တူညီကြသူ လူသားတို့အနက်
အလ္လာဟ်ထံ၌ လေးစားရန် အထိုက်ဆုံးသောသူ
သည်အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေများကို လိုက်နာကျင့်သုံး
ဆုံးသော သူသာဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၄၉:၁၃)တွင်
လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

إِنَّا كَرَّمْنَاكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاتُمْ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ထံတော်၌ သင်တို့
အားလုံးအနက် လေးစားထိုက်ဆုံးသော သူသည်
အလ္လာဟ်ဥပဒေများကို လိုက်နာကျင့်သုံးဆုံးသော
သူသာဖြစ်၏။

The noblest of you in the sight of Allah
is the one who obeys Allah laws most.

လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးပညာအရာမှာ စီးပွားဥစ္စာ
နေအရာမှာ မည်မျှပင် ကွာခြားနေပါစေ။ အလ္လာဟ်
ထံ၌ အမွန်မြတ်ဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလ္လာဟ်
ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများကို မိမိနေ့စဉ်ဘဝ
တွင် အလိုက်နာဆုံး အကျင့်သုံးဆုံးသော သူသာလျှင်
အရည်မွန်ဆုံး အမွန်မြတ်ဆုံးသူသာဖြစ်သည်။

ر ف ك

كُفْرٌ ဖုံးထားသည်၊ ကွယ်ဝှက်ထားသည်၊ ဖုံးကာ
ထားသည်။ To conceal, hide, cover

အရဗီစာအနက်တူ အခြားစာလုံးများမှာ -
أَخْفَى နှင့် سَتَرَ တို့ဖြစ်ကြသည်။ (တာဂျီ)
အိမ်နုမာရိဆ်အဘိဓာန်သုတေသီက မူလအနက်
အဓိပ္ပာယ်မှာ ဖုံးအုပ်၊ ဖုံးကာ၊ ကာရံ၊ ဖုံးဖိ၊ ဖုံးကွယ်
သည်။

- ဤအနက်၏ သဘောတရားအားဖြင့်-
- (၁) လက်နက်များဖြင့် ရန်သူကို ပိတ်ဆို့၊ ကာရံထား
နိုင်သဖြင့် လက်နက် ကို كَفْرٌ ကာဖိရ်ဟု ခေါ်၏။
- (၂) အမှောင်ထုသည် အရာအားလုံးကို ဖုံးအုပ်ကာရံ
ကွယ်ဝှက်ထားခြင်းကြောင့် ညအချိန်ကို كَفْرٌ
ကာဖိရ်ဟုခေါ်၏။
- (၃) မဲမှောင်နေသော တိမ်တိုက်များကိုလည်း كَفْرٌ
ကာဖိရ်ဟုခေါ်၏။
- (၄) မြစ်၊ ချောင်း၊ ပင်လယ်၊ သမုဒ္ဒရာတို့သည် မိမိတို့
အောက်ချေတွင်ရှိသည့်အရာများကို ဖုံးကွယ်၊
ကာရံထားသဖြင့် ၎င်းတို့ကိုလည်း ကာဖိရ်
ဟုခေါ်၏။
- (၅) တောင်သူလယ်သမားသည် မျိုးစေ့ကို မြေတွင်
ဖုံးအုပ်ဖုံးဖိထားပြီး စိုက်ပျိုးသဖြင့် တောင်သူ
လယ်သမားတို့ကိုလည်း ကာဖိရ်ဟုခေါ်၏။
- (၆) သင်္ချိုင်း(မြေပုံ)သည် သေသူအား ဖုံးကွယ်ကာရံ
ထားသဖြင့် ၎င်းကိုလည်း ကာဖိရ်ဟုခေါ်၏။
အထက်ပါ ဖုံးကာ၊ ဖုံးအုပ်၊ ကာရံ ပိတ်ဆို့ထား
ခြင်းသဘောတရားကို အကြောင်းပြု၍ مَنْ مُمْسِكٌ

၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆောင်သူကို ကာဖိရ်ဟုခေါ်၏။ အကြောင်းက ကာဖိရ် **كافر** က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် မိမိ အပါအဝင် သူတို့အား ပေးသနားချီးမြှင့်ထားသည် လူ့ဘဝသက်တမ်း၏ အဘိုးအနွှဲ ထိုက်တန်သော ရုပ်ပိုင်း၊ နာမ်ပိုင်းရှိသမျှ အရည်အသွေးအားလုံးကို ဖုံးကွယ်ကာရုံ ဖုံးအုပ်ထားပြီး ပိတ်ဆို့ထား၏။ ဤသို့ ဖုံးကွယ်မှု၊ ကာရံထားမှု၊ ပိတ်ဆို့ထားမှုတို့သည် တစ်နည်းအားဖြင့် လက်မခံမှု၊ ငြင်းဆိုမှုပြုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ပါ အမှန်တရားကို လက်မခံကြည်သက်ဝင်ခြင်း (အီမာန်) ကို ငြင်းဆိုလက်မခံ၊ သွေဖီခြင်း(ကုဖ်ရ်)ပြုရာရောက်၏။

A person is called Kafir, as opposit to Momin, who concealed the fundamental, basic, absolute values of life, given to man by Allah or a person who covers (hides) his own or other peoples' potentialities and does not permit them to come out or get developed - keeping in view this meaning of hiding or covering, it also got the meaning to denies, refuse or reject. Therefore, it was also used in contrast to the concept of Eiman i.e. one who dinies the absolute truth as given in the Quran.

كُفْرٌ ရှက်ရ်(အပြည့်အဝ အထင်အရှား အပြည့်အစုံ ထုတ်ဖော်ခြင်း)စာလုံးသည်လည်း **كفر** ကုဖ်ရ် ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံးဖြစ်၏။ အရှင်မြတ်ပြုစု ပျိုးထောင်ထားသည့် (လူတို့အခေါ်သဘာဝ)ပြင်ပ ပတ်ဝန်းကျင် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးရှိ အကျိုးခံစားစရာများကို အရှင်မြတ်လမ်းညွှန်ထားသည့် အတိုင်း အပြည့်အဝ လိုက်နာခြင်း အပြည့်အစုံ အထင်အရှား ထုတ်ဖော်ခြင်းမပြုပဲ ဖုံးကွယ်ကာရုံ ပိတ်ဆို့ထားပြီး လူသားတို့အကျိုးခံစားနိုင်ခြင်း မရှိအောင်ပြုလုပ်ကြခြင်းသည်လည်း အလ္လာဟ်ကျေးဇူးတော်များကို ဖုံးကွယ်ခြင်းပြုလုပ်ရာရောက်၏။ ကုရ်အာန်(၁၄၅)တွင် ဖော်ပြထား၏။

(ش، ك، ر) အက္ခရာကို လေ့လာပါ။

Kufr is also used as antonym of Sukr; as Shukr means something which get prominent. From here the word Kufrane - Niamat is derived which means to hide bounties of nature or to refuse to make them or keep them available for the good of mankind.

كُفْرًا ကဗ္ဗာရဟ် အမှားအယွင်းတစ်ရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ၎င်း၏ရလဒ်ကိုဖုံးကွယ်ရန် ဆောင်ရွက်ချက်ကို ခေါ်ပါသည်။

Kaffarah is an act which covers the misdeeds or the ill-effects of something done wrong.

كُفْرًا(ကြိယာ)တွင် အရင်းအမြစ်သုံးမျိုးရှိ၏။

- (၁) كُفْرَانٌ ကုဖ်ရာန်
- (၂) كُفْرٌ ကုဖ်ရ်
- (၃) كُفُورٌ ကုဖ်ရ်တို့၏ တစ်ခုစီအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။
- (၁) كُفْرَانٌ ကုဖ်ရာန်

သဘာဝလောကတစ်ခုလုံးတွင်လည်း လုံးဝရှိ အလျှံပယ် အကျိုးကျေးဇူး ခံစားစရာ(အရင်း အမြစ်ပစ္စည်းများ) များကိုငြင်းဆိုပစ်ပယ်ခြင်းကိစ္စများ အတွက် ပုံမှန်အသုံးပြုသည်။

Kufranon is normally used as rejection or refusal of bounties of nature.

- (၂) كُفْرٌ ကုဖ်ရ်

အလ္လာဟ်လမ်းညွှန်ထားသည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်(الدين-ဒီင်)နှင့် ပတ်သက်၍ လက်မခံခြင်းပယ်၊ ပစ်ပယ်ခြင်းအတွက် သုံး၏။

Kufr is used as denial, refusal, rejection in respect of affairs of Deen.

- (၃) كُفُورٌ ကုဖ်ရ်

အထက်ပါ အနက်အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုး စလုံးအတွက်လည်း သုံးပါသည်။

Kufur is used for both the concepts.

ဒီနီနှင့် ပတ်သက်၍ သုံးသော **كافر**၏ အများကိန်းသည် **كُفَّارٌ** ကုဖ္ဖာရ်သဘာဝလောက တခွင်ရှိ အရင်းအမြစ်များကို ငြင်းဆိုပစ်ပယ်မှုပြုခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ သုံးသော **كافر**၏ အများကိန်းသည် **كُفْرًا** ဖြစ်သည်။

(ကုရ်အာန် ၈၀:၄၂)

كافر ၏ အများကိန်း **كُفْرَانًا** ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ **كُفُورًا** စူးရှပူလောင်ခြင်းကို အေးမြစေနိုင်သည့် အရာ

كُفُورًا ကဖူးရ် အလွန်ကျေးဇူးကန်းသူ အမှန်တရားကို အကြီးအကျယ်ဆန့်ကျင်သူ

إيمان အီမာန်နှင့် **كفر** ကုဖ်ရ်တို့ကို ယုံကြည်မှုကိစ္စများအတွက်သာ အသုံးပြုသည်မဟုတ်၊ လူ့ဘဝသက်တမ်း၏ လက်တွေ့အကြောင်းတရားများနှင့်လည်း ပတ်သက်နေပါသည်။ ကုရ်အာန်ပါ ဥပဒေများသည် အမှန်တရားများဖြစ်ပြီး ယင်းဥပဒေများကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး အသက်ရှင်နေထိုင်ကျင့်သုံးခြင်းကို **إيمان** အီမာန်ဟုခေါ်ပြီး ၎င်းကို ငြင်းဆို လက်မခံ၊ ပစ်ပယ်ခြင်းကို **كفر** ကုဖ်ရ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

Eiman and Kufr are not merely matters of faith, but it covers the practical aspects of life. To accept the Quranic laws as truthful and then live accordingly is Eiman and to reject it, Kufr.

ကုရ်အာန်အရ ကာဖိရ်ဆိုသည့်စာလုံးသည် ဆဲရေးတိုင်းထွာသည့် စကားလုံးမဟုတ်ပါ။ အမှန်အကန် အချက်အလက်တစ်ရပ်ကို ထုတ်ဖော်ချက်တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ သာဓကအားဖြင့် အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုတည်ထောင်ဖွဲ့စည်းထားရာတွင် ယင်းအဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်သူတိုင်းသည် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။ မဝင်ရောက်သူတို့သည် အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူဟု ခေါ်ဆိုမည်ဖြစ်သည်။ အလားတူပင် အစ္စလာမ်ကို လက်ခံယုံကြည်သူကို မုစ်လင်မ်ဟုခေါ်သည်။ လက်မခံမယုံကြည်သူကို ‘မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူ’ ဖြစ်မည်။

မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူတိုင်းသည် ကာဖိရ် (ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် အတိုင်းအတာအရ) မဟုတ်ပါ။

كافر ကာဖိရ်ဆိုသူ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ-

(၁) လူတစ်ယောက်အား ကုရ်အာန်၏ ပို့ချချက်များကို အသိပေးမည့် သေသေချာချာ ဂဗနဏရှင်းလင်းပြသမည့် ကုရ်အာန်ကပေးသည့် အသိတရားကို နားထောင်သိရှိပြီး လက်မခံ၊ ငြင်းဆိုပစ်ပယ်သူကို ကာဖိရ်ဟုခေါ်သည်။ အခြားသူများကို ကား အမှန်တရားသိသို့ လမ်းပြမှုပြုခြင်းမခံရသူများ စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းနိုင်မည်။ ဤသို့ဖြင့် ကာဖိရ်အမျိုးအစားများစွာကို ခွဲခြားနိုင်စရာ အကြောင်းများ ရှိမည်ဖြစ်သည်။ သာဓကအားဖြင့်-

မိမိကိုယ်တိုင် လက်ခံရန်ငြင်းဆိုခြင်းမပြု၊ သို့သော် အခြားသူတို့လက်ခံခြင်း မပြုနိုင်အောင် (တစ်ခါ တစ်ရံပြု၍ အင်အားသုံး၍) တားမြစ်ပိတ်ပင်မည်။ ကုရ်အာန်၏ သင်ကြားပို့ချလမ်းညွှန်မှုများကို ကြားနာပြီးသည့်တိုင် လက်ခံရန် ငြင်းဆိုရသည့်အခြားအကြောင်းများ များစွာရှိနေ၏။

According to Quran, the term Kafir is not an abuse, but is a statement of fact. For example, if a party is formed everyone who join it, is called a 'member' and those who do not join are called 'non-member'. Accordingly, those who accept Islam are called Muslims and those who do not, non-Muslims. Every non-Muslim is not a Kafir in the real sense of the term. Kafir is a person to whom teachings of the Quran are conveyed and explained and after listening to them he rejects. Others may be listed among those who have not been guided to the truth. Then there are various categories of Kafireen e.g. those who not only refuse to accept but also hinder others from accepting, sometimes by force. There are a number of reasons as to why does a person, even after listening to this message, refuse to accept.

(၁) အချို့လူတို့သည် အစွဲအလန်းကြီးမားခြင်း ခေါင်းမာခြင်း၊ တင်းခံနေခြင်း မနာလိုမှန်းထားခြင်း၊ ရန်ငြိုးထားခြင်းကြောင့် အလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန်ကို ငြင်းဆန်မှုပြုတတ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၉၀)တွင် ပြထား၏။

(၂) အများအားဖြင့် မာန်မာနထောင်လွှား အာခံခြင်း၊ မိမိကိုယ်မိမိ အထင်ကြီးခြင်းတို့ကြောင့် အလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန်ကို လက်ခံရန် ငြင်းဆန်မှု ပြုတတ်ကြောင်း၊ ကုရ်အာန်(၃၅:၄၂၊ ၂၇:၁၄)တွင် ပြထား၏။

(၃) အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်မှုမရှိပဲ လက်မခံ ငြင်းဆိုမှုကို ပြုမြဲဆက်ပြုနေတတ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၇:၁၀၁)တွင် ပြထား၏။ ဤသို့ ဆက်ကာဆက်ကာ ငြင်းဆိုခြင်းဖြင့် အသိဉာဏ် နှလုံးသားမာကြော၊ ခက်ထန်လာလေသည်။

(၄) အမှန်တရားကို ငြင်းဆို၊ သွေဖီပြီး ဆက်လက်၍ မိမိ၏ ငြင်းဆိုမှုကို အားဖြည့်သွေဖီပြီး ဆက်လက်၍ မိမိ၏ ငြင်းဆိုမှုကို အားဖြည့်ရန် အခြားခြားသူများကို လည်း ယင်းအမှန်တရားဖက် မရောက်ရှိလာရန် ပိတ်ဆို့တားမြစ်ခြင်းပြုကြောင်း၊ ကုရ်အာန်(၄၇:၃၂) တွင် ဖော်ပြထား၏။ ဆက်လက်၍ ကုရ်အာန်၏ ပို့ချချက်များနှင့် လူတို့ထိတွေ့မှု မရှိရလေအောင် ကြိဖန်ကြိစည်၍ နည်းအချို့ထွင်ပြီး ကုရ်အာန်၏အသိ၊ ကုရ်အာန်၏လမ်းညွှန်နေရာတွင် အခြားအရာများ လွှမ်းမိုးနေရာယူရန် ပြုလုပ်တော့ကြောင်း ကုရ်အာန် (၄၁:၂၆)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا | وَالْعَرَاغِيَّةُ لَكُمْ
لَسْنَا بِمُؤْمِنِي الْإِنشَاءِ | تَعْبُوتُونَ

ကာဖီရ်များက သင်တို့ ဤကုရ်အာန်ကို နားမထောင်ကြနှင့်။ (ဤကုရ်အာန်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသော သင်တို့၏ ကျောင်းတော်ဝါဒလမ်းစဉ်များ အောင်မြင်ပြီး ကုရ်အာန်ပေါ် လွှမ်းမိုးသွားနိုင်ရန် ဆူဆူညံညံ အသံပလံ(မဟုတ်မမှန် အကြောင်းအရာ

များ ဖြန့်ချိခြင်း)ပြုကြကုန်။
And those who are Kafireen proclaim: Listen not to this Quran but make noise therein, so that you may overcome (the Quranic programme). (Quran 41:26)

ကုရ်အာန်(၃၀:၄၄)တွင် **كُفْر** ကို **عمل صالح** နှင့် နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားပုံကို လေ့လာကြည့်ကြစို့။
مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُكَفِّرْهُم

အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေကို ငြင်းဆန် ပစ်ပယ်သူသည်သာလျှင် မိမိ၏ငြင်းဆန် ပစ်ပယ်ခြင်း အတွက်တာဝန်ရှိ၏။ အရည်အသွေး ဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုကို ပြုလုပ်သူသည် မိမိ(တို့)၏ နတ်ဖစ်ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖြစ်ထွန်းပွားများမြင့်မား ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်များကို အလှူအပယ် ပံ့ပိုး ပေးခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

كُفْرُ ငြင်းဆို၊ ပစ်ပယ်ခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ဖြစ်ထွန်းပွားများစေမည့် **عمل صالح** လုပ်ကိုင်ဆောင် ရွက်ခြင်းကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသော အလုပ် နှင့် မှန်ကန်သော အလုပ်ဟုသိမြင်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် သာမန်အယူအဆ၊ ယုံကြည်ချက်၊ မှတ်သား ချက် ထက် ပိုမိုနက်ရှိုင်းကျယ်ဝန်းကြောင်း သိမြင်နိုင်၏။ ဤကား ကုရ်အာန်ပါ ဝေါဟာရများကို အသေးစိတ် လေ့လာကြည့်မှသာ သိမြင်တွေ့ရှိလာသည်။ အချက် များစွာ အနက်တစ်ခုဖြစ်၏။

Kufr is not merely matters of faith, but it covers the practical aspects of life.

အထက်ပါ အာယသ်(၃၀-၄၄)ကို သာဓက အဖြစ် တင်ပြခြင်းမှာ နောက်ထပ် လေ့လာတွေ့ရှိနိုင် သေးသည့် ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသော ကုရ်အာန်ပါ ဝေါဟာရမျိုးကို တင်ပြရသော် ကုရ်အာန်(၂:၆)ကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَوَاءٌ
عَلَيْهِمْ أَنْ نَدَارِكَهُمْ
أَمْ لَا نَدَارِكُهُمْ يَوْمَئِذٍ
تُنزَلُ بِهِمُ الْيُسُفُوفُ

အများဘာသာပြန်ဆိုချက်များအတိုင်း ဖော်ပြရသော်-

ကာဖိရ်မယုံကြည်သူတို့အား သင်တမန်တော်သည် သတိပေးနှိုးဆော်သည်ဖြစ်စေ၊ မနှိုးဆော်သည်ဖြစ်စေ၊ သူတို့အဖို့ အတူတူပင် ဘာမျှထူးခြားမည်မဟုတ်။ သူတို့ယုံကြည်ကြမည်မဟုတ်ပါဟု အများဘာသာပြန်အားလုံးတွင် ဤအတိုင်း တွေ့ရ၏။

ကာဖိရ်မယုံကြည်သူ မွတ်စလင်မ်မဟုတ်သူ အိမာန်လက်မခံ၊ မယုံကြည်သူဟု ဘာသာပြန်ဆိုကြရာတွင် (အားလုံးတူကြသည်။)

(၁) အကယ်၍ မွတ်စလင်မ်မဟုတ်သူ ကာဖိရ်များကို တမန်တော်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် သတိပေးနှိုးဆော်သည်တိုင် ဘာမျှထူးခြားမှုမရှိ သတိပေးပေး မပေးပေး အတူတူပဲဟုဆိုလျှင် ရုစုလ်၏ တရားဖြန့်ချိမှုသည် မည်သူတွေ့အတွက် ဖြစ်သနည်း။

(၂) ယုံကြည်သူတွေကတော့ ယုံကြည်နေကြပြီး သတိပေးနှိုးဆော်ရန်မလိုအပ်တော့ပါ။ ကာဖိရ်ကိုလည်း သတိပေးနှိုးဆော်လို့ အကျိုးမထူးပါဆိုရင် တမန်တော်ကိုလွှတ်သည့် ရည်ရွယ်ချက်ကား အဘယ်နည်း။

(၃) တမန်တော်ပွင့်ပေါ်ချိန်က ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးတွင် ယုံကြည်သူလည်း တစ်ယောက်မျှ အလျှင်း မရှိ ကာဖိရ်ကို သတိပေးနှိုးဆော်လည်း အချည်းနှီးဆိုလျှင် တမန်တော်၏ တာဝန်ဝတ္တရားကား အဘယ်သို့ရှိမည်နည်း။

ဤမေးခွန်းများအပေါ် ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြည့်လျှင် ကာဖိရ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တွင် မွတ်စလင်မ်မဟုတ်သူအားလုံးကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်ဘဲ ၎င်းတို့အနက် ထူးခြားသောလူအုပ်စုတစ်စုကို ဆိုလို ကြောင်း ထင်ရှားလှ၏။

စဉ်းစားကြည့်ပါက -

အာဖရိကတိုက်၊ ဩစတြေးလျတိုက်ရှိ ရှေးတိုင်းရင်းသားများနှင့် မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းတန်းရှိ အက်စ်ကီးမိုးလူမျိုးတို့သည် ယနေ့တိုင် အစ္စလာမ် အကြောင်း ကုန်အာန်အကြောင်း နာမည်ပင်မကြားဖူးကြသေးပါ။ သူတို့တွေလည်း မွတ်စလင်မ်များမဟုတ်ကြသေးပါ။ သို့သော် သူတို့ကိုကာဖိရ်ဟု သတ်မှတ်နိုင်ကြမည်လော။ ရှေ့တွင်ဖော်ပြထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း အိမာန်ဆိုသည်မှာ ကုဖ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၏။

သာဓကတစ်ရပ်အဖြစ် စဉ်းစားကြည့်ကြပါစို့။ လူတစ်ယောက်ကို ကုန်အာန်၏ လမ်းညွှန်ပို့ချချက်များ၏ မှန်ကန်မှုကို တင်ပြပြီးသဘောတရားနှင့် တရားသဘောကိုလည်း ဂယနဏရှင်းလင်းပြောပြမည်။ သူကလည်း အချိန်ယူစဉ်းစားပြီးနောက် ကျေကျေနပ်နပ် ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လက်ခံလိုက်လျှင် ဤသို့ လက်ခံယုံကြည်မှုကိုမှ အိမာန်ဟု အသေ အချာ တိတိပပခေါ်နိုင်မည်။

ဤသို့မဟုတ်ဘဲ အခြားသူတစ်ဦးအားလည်း ကုန်အာန်၏လမ်းညွှန် ပို့ချချက်များ၏ မှန်ကန်မှုကိုတင်ပြ ရှင်းလင်းပြောပြမည်။ အချိန်ယူစဉ်းစားပြီး ထိုသူက လက်မခံဘဲ ငြင်းဆိုမည်ဆိုလျှင် ဤသို့ပြုခြင်းကို ကုဖ်ဟုဆိုသူကို ကာဖိရ်ဟုခေါ်မည်ဖြစ်သည်။

ဤသို့မတူသော နှိုင်းယှဉ်ချက်မျိုး ကုန်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာတွင်တွေ့ရ၏။ ဒုတိယအမျိုးအစား၏ သူတို့သည် အမှန်တရားကို ဆန့်ကျင်သွေဖီအာခံခြင်းအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်လေသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် ယင်းအမှန်တရားကို လက်မခံသည့်ပြင် အခြားအခြားသောသူတို့ကိုလည်း လက်မခံရန် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ပိတ်ပင်တားမြစ်ကြမည်။

ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မယုံကြည်သွေဖီကြရုံတင်မက အခြားသူတို့ကိုလည်း အလ္လာဟ်လမ်း(စနစ်ဇယား)မှဝေးကွာနေစေရန် ပိတ်ပင်တားမြစ်ကြကုန်

သည်။ (၄၇:၃၂)
Those who not only refuse to accept but also hinder others from the course of Allah. (Quran 47:32)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ
အထက်ဖော်ပြရှင်းလင်းချက်မှ အထင်အရှား သိမြင်ရသည်မှာ မွတ်စလင်မ်မဟုတ်သူတိုင်းသည် ကာဖိရ်မဟုတ်ပါ။

Every non-Muslim is not a Kafir, in the real sense of the term.

ကုရ်အာန်၏သွန်သင်ဆုံးမ ပို့ချသည့်အမှန်တရားကို တင်ပြရှင်းလင်းပြသည်များ ကိုကြားနာပြီးနောက်၊ သက်သေသာမကများ အမြောက်အများကိုသိရှိပြီး နောက်မှပင် ၎င်းတို့ကို လက်ခံယုံကြည်ရန် ငြင်းဆိုလျက်ရှိ၏။ နောက်ထပ် အကြိမ်ကြိမ် ကြားနာသိရှိနေပါလျက် ဆက်လက် တင်းခံနေသူသည်ကာဖိရ်အစစ်ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့ သို့သော် ကာဖိရ်စစ်စစ်စိတ်ဓာတ် ကာဖိရ် စစ်စစ် အတွေးအခေါ်၊ ကာဖိရ်စစ်စစ်တို့၏ဆန့်ကျင်မှု အထွေ ထွေအပြားပြားကို ကုရ်အာန်၏နေရာပေါင်း များစွာ တွင် လမ်းညွှန်ဖော်ပြထားရာ အချို့ကိုတင်ပြရသော် (၁) ကုရ်အာန်(၂:၈၉)တွင် ကျမ်းရသူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ လမ်းညွှန်ခဲ့၊ ပြောကြားခဲ့ပုံကို ယနေ့ ကုရ်အာန်ရရှိသူတို့ သင်ခန်းစာရယူဆင်ခြင်နိုင်ရန် ကုရ်အာန်သမိုင်းသင်ခန်းစာတစ်ရပ်ပေးနေ၏။

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمَّا جَاءَهُمْ مَّا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِمْ
ကြမ်းရသူတို့သည် မယုံကြည်သူတို့အပေါ် အောင်နိုင်ရန်အကြောင်းတရားများပါသည့် ကျမ်း သည် ခိုင်လုံကြောင်း တင်ပြလာသည့် ကုရ်အာန်ကို ငြင်းပယ်လိုက်ကြ၏။ ယင်းကုရ်အာန်သည် အလ္လာဟ် ထံတော်မှ ဖြစ်ကြောင်း သူတို့ကောင်းစွာသိရှိထားပြီး ဖြစ်ပါလျက် ငြင်းပယ်လိုက်ကြသေးသည်။

They reject that Book which validates

those moral values which were instrumental in their gaining ascendancy over Kafirren. They know well that this Book is from Allah, but still reject it. (2:89)

ယင်းကျမ်းရသူတို့သည် မွတ်စလင်မ်တို့ လက်ခံ ယုံကြည်ထားပြီးဖြစ်ပါလျက် ကုဖ်ရ်ငြင်းပယ်စေချင်ကြ သေးကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၁၀၉)တွင် ဖော်ပြထားပုံ မှာ-

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُّوْكُمْ يُؤْمِنُوْنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
عَدُوِّ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ
များစွာသောကျမ်းရသူတို့သည် သင်တို့အီမာန် ယုံကြည်ပြီးနောက်မှပင်လျှင် သူတို့အား ကာဖိရ်ပြန်၍ ဖြစ်သွားစေချင်ကြသည်။ ဤသို့ပြုခြင်းမှာ သူတို့ သည် အမှန်တရားကို ကောင်းစွာသဘောမပေါက်ခြင်း ကြောင့်မဟုတ်၊ အမှန်တရားသည် သူတို့အဖို့ ရှင်း လင်းစွာသဘောပေါက်ထားပြီးဖြစ်၏။ သူတို့၏ မနာလို မုန်းထားခြင်းကြောင့် ဤသို့ပြုလုပ်ကြခြင်းသာဖြစ် သည်။

Most of the Ahl-ul-Kitab wish to turn you away from Iman towards Kufr not because they do not understand the truth. The truth has been revealed to them clearly, but on account of their jealousy. (Quran 2:109)

ဤအာယတ်များအရ အမှန်တရားဖြစ်သော ကုရ်အာန်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိနားလည်ပြီးမှ ငြင်းပယ်ခြင်းသည်သာ ကုဖ်ရ်ဟုခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်သည် အီမာန်နှင့် ကုဖ်ရ်ကို ထင်ရှားစွာ ပိုင်းခြားပြသသောအရာ ရှေ့မှောက်ရောက်ခါမှ ပေါ်ပေါက်လာရသော ကာဖိရ်၏ အခြေမအနေမှန် ကို သိရ၏။

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်(၁၈:၂၉)တွင်-
وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاءَ فَلْيُكْفِرْ
အမှန်တရားသည် သင်တို့အား

ပြုစုပျိုးထောင် ရှင်ထံမှ ဖြစ်သည်။ မည်သူမဆို ယင်းကိုနှစ်သက် သဘောကျက လက်ခံယူနိုင်၏။
 မည်သူမဆို ယင်းကို သဘောမကျက ငြင်းပယ်နိုင်သည်။ အို-တမန်တော် သင်(တစ်လောကလုံးကို) အသိပေးကြေငြာ မောင်း ခတ်လော။

O Rasool! proclaim to the entire mankind "The truth has come from your Rabb, whosoever chooses may accept it and whosoever chooses may reject it.(18:29)

ဤအာယသ်(၁၈:၂၉)အရ-
 လူသားသည် လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်မှုကို အလွှာဟ်ကိုယ်တိုင်က ပေးထား၏။ ပြင်ပ အခြေ အနေတစ်စုံတစ်ရာကမျှ သူ၏ လွတ်လပ်မှုကို မပိတ် ပင်စေရ။ သူသည် မိမိနှစ်သက်သဘောကျရာကို ရယူနိုင်ခွင့်ရှိ၏။ လောကရှိလုပ်ကိုင်စရာများအနက် ကြိုက်နှစ်သက်ရာကို ရွေးချယ်နိုင်ခွင့်အပြည့်ရရှိထား ၏။

Man can exercise free choice and can become independent of external circumstances. He is capable of taking the initiative. He can freely choose any one of two or more alternative courses of action.

အထက်ပါအတိုင်း ရှင်းလင်းသော အာယသ်မျိုး ကို ကုရ်အာန်(၃၆:၃)တွင်လည်း တွေ့ရှိနိုင်၏။

إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِنَّمَا
 شَكَرْنَا وَإِنَّمَا كَفَرْنَا

အမှန်တကယ်ပင် လူသားကို ငါ(အလ္လာဟ်) အရှင်သည် လမ်းကြောင်းကို ညွှန်ကြားပြသထားပြီး ဖြစ်သည်။ သူသည်ကျေးဇူးတရားသိတတ်သူဖြစ်လိုက ဖြစ်နိုင်၏။ ကျေးဇူးတရားကို ငြင်းဆိုပစ်ပယ်သူ ဖြစ်လို ကလည်း ဖြစ်နိုင်၏။

We have truly shown man the way, he may be thankful or unthankful. (76:3)

အရှင်မြတ်ကတော့ အမှန်တရား၏ လမ်းကြောင်း ကို ပြသပြီးဖြစ်ရာ ယင်းလမ်းအတိုင်း အစမှအဆုံး လူသားကိုယ်တိုင်လျှောက်လာလိုလျှင် ကျေးဇူးတရား သိတတ်သူဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် ယင်းလမ်းကို ပစ်ပယ် က ကျေးဇူးတရား မသိတတ်သူသာဖြစ်မည်။

The right way is shown clearly it is for man himself to walk in it and thus be thankful, or away from it and thus be unthankful or the meaning may be he may accept it or reject.

လူသားသည် အမှန်တရားရောက်လာသည့် အခါ နမောနမဲ့၊ ခနော်ခနဲဖြင့် အမှန်တရားကိုပင် အမှား၊ အလိမ်အညာ၊ မှော်ပညာဟု စွပ်စွဲပြီး လုံးဝငြင်းဆန် ပစ်ပယ်တတ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၄၃:၃၀)တွင်-

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا
 سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ

အမှန်တရား(ကုရ်အာန်) ရောက်ရှိလာသော အခါတွင် လူတို့က ဤသည် အမှားအလိမ်အညာ မှော်ပညာဟုဆိုကြပြီး ၎င်းကို လုံးဝငြင်းဆန်ပစ်ပယ် လိုက်ကြကုန်သည်။

When the truth came to them they said: This is enchantment, and surely we reject/ disbelieve it. (Quran 43:30)

အမှန်တရား(ကုရ်အာန်)သည် မိမိတို့၏ရှေ့မှောက် အထင်အရှားရောက်ပြီး ကာမှ ငြင်းဆိုပစ်ပယ်ခြင်း သည်သာ **كفر** ကုဖ်ဖြစ်ကြောင်း အထက်ပါအာယသ် တော်များက အထင်အရှားပြသနေ၏။ ဒီတော့ အမှန် တရားမရောက်ရှိ သူတို့ခင်ဗျာ-တွေ့ကရာ စိတ်ထင်ရာ၊ စိတ်စေစားရာနှင့် လက်ဆင့်ကမ်း၊ ရိုးရာမြင်နေကြ၊ ကြားနေကြ၊ မိဘဘိုးဘွား၊ အမွေအစစ်ဆိုပြီး လျှောက်လှမ်းနေရ သော ဘဝလမ်းကြောင်းအမှားကို **ضلال** ဒွလာလဟ်ဟုခေါ်၏။

Blind following the antiquated ways of the ancestors and misleading by the baser

desires.

ضلاله ဒွလာလဟ်အတိုင်း လျှောက်လှမ်းနေသူ ကို ضالين လမ်းပျောက်၊ လမ်းမှောက်၊ လမ်းမှား လျှောက်လှမ်းနေသူပင်ဖြစ်တော့သည်။

(၂) ကုဖ်ကို နှစ်သက်သဘောကျ မြတ်နိုး ခုံမင် ဦးစားပေးပြီး လက်ခံရယူထားသူသည် အကယ်၍ မိမိ၏ မိခင်၊ ဖခင်၊ ညီရင်းအစ်ကို မောင်ရင်းနှစ်မ များဖြစ်နေလင့်ကစား ယင်းသူတို့နှင့် အဆွေခင်ပွန်း မိတ်ကောင်းဆွေမွန်များအဖြစ်ပင် မပေါင်းသင်း ထိုက်ကြောင်း အကယ်၍ အဆွေခင်ပွန်း မိတ်ကောင်း ဆွေမွန်အဖြစ်ထားရှိပါက ظالم (အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်သူ) ဖြစ်အံ့ဟုဆိုသည့်အကြောင်းကို ကုရ်အာန်(၉: ၂၃)တွင် မိန့်မှာထားပုံမှာ-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا | اسْتَحْبُوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ
تَتَّخِذُونَ آبَاءَكُمْ | وَمَنْ يَتَّخِذْهُمْ أَوْلِيَاءَ فَإِنَّ
وَأَخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ | هُمُ الظَّالِمُونَ

အို-မုအ်မင်န်အပေါင်းတို့ အကယ်၍ သင်တို့၏ မိဘ၊ ဘိုးဘွားများ သို့မဟုတ် ညီအစ်ကိုမောင်နှစ်မ များသည်အီမာန်ထက် ကုဖ်ကို မြတ်နိုးခုံမင်ဦးစား ပေးနေကြပါက ယင်းသူတို့နှင့် အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ် မပေါင်းသင်းကြလေနှင့်။ မည်သူမဆို ယင်းသူတို့နှင့် အဆွေခင်ပွန်းပြုခဲ့သော် ဤသို့ပြုသူသည်ဇာလင်မ် အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် စည်းကမ်းဘောင်ကို ချိုး ဖောက်သူသာလျှင်ဖြစ်၏။

O Momineen! do not take your fathers or your brothers for friends if they prefer Kufr to Iman and whosoever among you will do so will be from Zalimeen - ones who violate the Divine Laws. (Quran 9:23)

ကုဖ်ကို မိမိလုံးသား အသိဉာဏ်ဖွင့်၍ အပြည့်အဝ လက်ခံထားသူ မည်သူမဆို အလ္လာဟ် ထံမှ အမျက်ဒေါသနှင့် ကြီးမားသောပြစ်ဒဏ်ရရှိမည်

ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၁၆:၁၀၆)တွင် ဖော်ပြထားပုံ မှာ-

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ | مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
إِيمَانَهُ إِلَّا مِنْ كُرْهٍ وَقَلْبُهُ | فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ
مُطْمَئِنُّنٌ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ | وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

မည်သူမဆို ကုဖ်ကို မိမိ၏လုံးသား အသိ ဉာဏ်ကိုဖွင့်၍ (သိရှိ၊ နားလည်သဘောပေါက်၍) လက်ခံရယူထားသူ အဖို့အလ္လာဟ်ထံတော်မှ အမျက် ဒေါသ(ရတ်မတ်တော်မှကင်းဝေးမှု)နှင့် ကြီးမားသော ပြစ်ဒဏ်ကိုရရှိမည်ဖြစ်သည်။

Anyone who accept Kufur whole heartedly will be deprived of the blessings of Allah and will receive a very severe chastisement. (Quran 16:106)

ကုဖ်ကို မိမိကိုယ်တိုင်း နှစ်မြို့ခုံမင်လက်ခံထား သူကသာ كافر ကာဖိဖြစ်သည်။

(၃) အလ္လာဟ်၏ လမ်းကို ငြင်းဆန်ပစ်ပယ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ (၁) غيياًမနာလိုမှု၊ ခေါင်းမာမှု stubbornness တင်းမာမှုကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၉၀)တွင် ဖော်ပြထား၏။ (၂) حسداမနာ လိုမှု Jealousy ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၁၀၉)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

إِسْتَكْبَرَ أَفْئِدَ الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ

လောကတစ်ခုမှာ မာန်မာနတွေထားရှိပြီး မဖွယ် မရာ ကြံစည်လိမ္မာခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၃၅:၄၂)တွင် ဖော်ပြထား၏။

(၄) ظَلَمًا وَعُلُوًّا အလ္လာဟ် ဥပဒေများကိုဖောက် ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် မောက်မာခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ် ကြောင်း ကုရ်အာန်(၂၇:၁၄)တွင် ဖော်ပြထား၏။

(၄) တစ်ခါတရံ လူသားသည် ထင်မိထင်ရာ မြင်ရာ ယူဆတတ်ခြင်း အစွဲအလန်းသန်ခြင်း၊ ဘက်လိုက် တတ်ခြင်းတို့ကြောင့် အမှန်တရားကို လက်ခံရန်ငြင်းဆို ပစ်ပယ်တတ်လေသည်။ စောစောပိုင်းတစ်ချိန်က

ငြင်းဆိုခဲ့ဖူးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ခေါင်းမာစွာဖြင့် တင်းခံပြီး ပြုပြင်သင့်သည်ကို မပြုပြင်ဘဲ ဆက်လက် ငြင်းဆိုမြဲ၊ တင်းခံမြဲ၊ ခေါင်းမာမြဲရှိနေတတ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၇:၁၀၁)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾

သူတို့ထံ ရစုလ်များက ထင်ရှားသော သက်သေ အထောက်အထားများ ယူဆောင်၍ ရောက်လာကြ ပြီးဖြစ်သော်လည်း ယင်းကို မမှန်မကန်ပါဟု ငြင်းဆို ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း သူတို့သက်ဝင်ယုံကြည်မှု မပြုဘဲ ဆက်လက်ငြင်းဆိုနေကြပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ သည် ဆင်ခြင်စဉ်းစား သဘောပေါက်သိမြင် နိုင်စွမ်း ကင်းခဲ့လာကြတော့သည်။

Our Rasool came to them with clear proofs regarding truth of their mission. Those whose immediate reaction was to reject them without reflecting upon their message, stuck to their position out of stubbornness. This is how the capacity to understand is lost. (Quran 7:101)

(၅) ကာဖီရ်တို့သည် ခေါင်းမာမှု၊ တင်းခံနေမှု၊ မနာလိုမှု၊ မာနထောင်လွှားမှုတို့ကြောင့် အမှန်တရား လို လက်ခံရန် ငြင်းဆိုပစ်ပယ်လိုက်ကြပြီးနောက် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သင်တမန်တော်၏ ပို့ချချက်မှ ထွက်၍ ဝေးရာသို့သွားရောက်လိုက်ကြသလို အခြား အခြား သော သူတို့ကိုလည်းဝေးရာသို့ ထွက်သွားစေသည့် အကြောင်း ကုရ်အာန်(၆:၂၆)တွင် ဖော်ပြထား၏။

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ

သူတို့ကိုယ်တိုင် သင်တမန်တော်၏ ပို့ချချက်မှ လှည့်ထွက်သွားကြရုံတင်မက အခြားသူတို့ကိုလည်း လှည့်ထွက်သွားစေကြသည်။

These people turn away from your

teachings themselves and also keep others away from them. (Quran 6:26)

အထက်ဖော်ပြပါ အချက်(၁၄၃)အထိ ပါဝင် သော ကာဖီရ်အမျိုးအစားတို့အတွက် အာယသ် (၂:၆) တွင် ဖော်ပြထားသည့် သင်တမန်တော် သူတို့ အား(သူတို့၏ လုပ်ရပ်များ၏ရလဒ်ကြောင့် သူတို့ ပျက်စီးကြရမည့်အကြောင်း) သတိပေးနိုးဆော်သည် ဖြစ်စေ၊ မနိုးဆော်သည်ဖြစ်စေ၊ ဘာမျှမထူးခြားနိုင်ပါ။ သူတို့ သက်ဝင်ယုံကြည်လာကြမည် မဟုတ်ဟု ပြောထား ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခြေအနေကြောင့် ယင်းကာဖီရ် အမျိုးအစားတို့၏ ခံယူချက်နှင့် လုပ်ရပ် တွေကြောင့် သူတို့၏အနေအထားကို ကုရ်အာန်(၂:၇) တွင် မှတ်ချက်ချထားပုံမှာ-

خَرَّمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشًّا وَهُمْ عَذَابُونَ

ယင်းကာဖီရ်တို့၏ ကြားနာ၊ မြင်တွေ့၊ ဆင်ခြင် စဉ်းစားနိုင်စွမ်းလွဲများ ချွတ်ချော်ပျက်ယွင်းနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဒါကြောင့် သူတို့သည် လူ့ဘဝ၏ ချမ်းမြေ့ ငြိမ်းအေး၊ ပျော်ရွှင်မှုအပေါင်းမှ မိမိကိုယ်မိမိ ကင်းဝေး ဆုံးရှုံးစေပြီး အကြီးအကျယ် ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့ ဖွယ်ဖြစ်၏။

ဤသို့သော ကာဖီရ်အမျိုးအစားတို့၏ အနေ အထားကို ကုရ်အာန်(၇:၁၇၉)တွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြ ထားပြီး ယင်းအမျိုးအစား လူမျိုးများသည် ဂျဟန္နမ် (လူ့အရည်အသွေးများ မြင့်မားဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်သည် ပိတ်ပင်ဖျက်ဆီးခြင်းခံရသည့် အခြေအနေ)ထဲ ဆိုက် ရောက်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ချက်ချထား၏။ အပြင်ပန်းအသွင်ညွှန်ကန်သည် လူပုံပန်းဖြစ် နေလင့် ကစား တိရစ္ဆာန်နှင့်မခြားပါ။ ဒါထက်ပင် ပိုပါသေး သည်။ အကြောင်းက ဘဝခရီးတွင် သတိတရားမဲ့ လျက် လွဲမှား၊ ချွတ်ချော် တိမ်းမှောက်လျက်ရှိနေခြင်း ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်ဟု(၇:၁၇၉)တွင် -

وَلَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ
 كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ
 هُمُ الْغَافِلُونَ
 وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ
 الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ لَهُمْ عُقُوبٌ
 لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ آعِزٌّ
 لَا يَجْرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ

များစွာသော ‘ဂျင်နီ’နှင့် လူတို့သည် ဂျဟန္နမ်ထံ ပြည့်နှက်နေမည်။ အကြောင်းက မိမိတို့ထံရှိသည့် စိတ်နှလုံး အသိဉာဏ်ဖြင့် နားလည်သဘောပေါက်အောင် မလုပ်ကြ၊ မျက်စေ့များဖြင့် သိမြင်အောင် မလုပ်ကြ၊ နားများဖြင့် ကြားသိအောင်မလုပ်ကြ၊ ဒီလူတွေဟာ အဟိတ်တိရစ္ဆာန်တွေအတိုင်းပါပဲ ဒီထက်ပိုဆိုးသေးတာက ဘဝခရီးလမ်းတစ်လျှောက် လွဲမှားချွတ်ချော်တိမ်းမှောက်နေ၏။ ဒီလူတွေ အသိတရား၊ သတိတရားလုံးဝကင်းမဲ့နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

Many among both Jin and Ins are destined for Jahannum situation in which human personality is ruined) because they have been given the faculties of thinking, seeing and hearing but they do not utilize them (to grasp the truth). They are just like brutes and indeed worse than them. They remain unheedful of the laws of Allah. (Quran7:179)

‘လောကရှိလူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ် နှစ်မျိုး’

၁။ လူသား၏အတွေးအခေါ် အယူအဆမှ ပေါက်ပွားလာသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာသက်သက် လူ့ဘဝစနစ်မှာ လူသက်တမ်းကာလ လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ ရုပ်ပိုင်းသက်သက်မှုဖြစ်၏။ မွေးဖွားလာကြ၊ စားသောက်ကြီးပြင်းမျိုးပွား၊ နောက်ဆုံးအချိန်တန် သေဆုံးနိဂုံး။ ပြီးပါပြီဆိုတဲ့ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုမျိုးဖြစ်သည်။

According to materialistic concept of life, a human being consists of body alone. He is born, brought up, eats sleeps, fall sick procreates and then dies. This the End.

၂။ အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှုစနစ် လူ့ဘဝဆိုသည်မှာ ရုပ်ပိုင်းကိုယ်ခန္ဓာသက်သက်မှုသာမဟုတ်သေး။ ဤရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာသေဆုံးသွားလျှင်

ပြီးဆုံးပြီဆိုသည်မျှ မဟုတ်သေး။ ဤရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာအပြင် (နတ်ဖိစိ)လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး self, Ego, personality ဆိုသည့် အရာရှိသေး၏။ ဤနတ်ဖိစိ၏ ဖွံဖြိုးမှု၊ မြင့်မားမှုကို ဤလောကသက်တမ်းတွင်ပင် ကုန်အာန်ပါ နည်းလမ်းများအတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ရပြီး ယင်းနတ်ဖိစိသည် ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာသေဆုံးသွားသည့်တိုင် ဆက်လက်ရှင်သန်နေလျက် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် မြင့်မား၊ ဖွံဖြိုးမှုကို ခံစားရရှိနိုင်သေး၏။ ဤသည် လူသားသာလျှင် ချီးမြှင့်ခံရသော အထူးအခွင့်အရေးပင် ဖြစ်သည်။ တိရစ္ဆာန်တို့တွင် နတ်ဖိစိမပေးထားပါ။

As against this, the other concept is that life is not only the human body, but something else also, which may be called self or personality or nafs. This is not governed by physical laws nor does it become extinct with body's death. So, it needs to be nourished to enable it to develop according to the evolutionary process. This nourishment has to be according to the laws given by Allah to mankind through His Ambiya and now finally in the Holy Quran.

နံပါတ်(၁) အမျိုးအစားသည် ကုန်အာန်အရ ‘ကုန်ရ’ အလ္လာဟ်ဥပဒေပြင်ပမှ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤစနစ်တွင် လူနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့ဘဝပုံစံမျိုးသာ ဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန်(၄၇:၁၂) လမ်းညွှန်ပြသထားပုံမှာ-

وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ

كَمَا تَأْكُلُ الْآنْعَامُ وَالنَّاسُ مَوْتُهُمْ

(အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုကို လက်မခံ၊ ငြင်းဆိုပစ်ပယ်သူ)ကာဖီရ်တို့၏ဘဝပုံစံမှာ လူ့ဘဝ၏ လိုအပ်ချက်အားလုံးကို စိတ်ကြိုက်ခံစားကြ၏။ လူတို့ စားသောက်နေထိုင်မှု အစုစုသည် အခြေလေးချောင်း တိရစ္ဆာန်များအတိုင်း (ရည်ရွယ် ချက်မဲ့)ဖြစ်၏။ သူတို့၏ သက်တမ်းတစ်ခုလုံးသည် အချည်းနှီးအကျိုးမဲ့ပင်

ဖြစ်သည်။

(The life of a)Kafireen fully enjoy the necessities of life. The way they nourish them selves is like that of animals. The fire is their abode. (47:12)

လူသားသည် မိမိ၏ လောဘရမ္မက်ကို ဦးစားပေး၍ ရှေ့တန်းတတ်တတ်၏။ လူဟုဆိုရာတွင် စဉ်းစားဆင်ခြင် တတ်မှုရှိခြင်းတွင် တိရစ္ဆာန်နှင့် ကွာခြားစေသော အကြောင်းအရင်းခံ တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ လောဘရမ္မက် ရှိခြင်း၌ လူရော၊ တိရစ္ဆာန်ပါ တူညီချက်ရှိသည်ဟု ပြောရာတွင် ချွင်းချွတ်အားဖြင့် လူသည် စဉ်းစားဆင် ခြင်ဉာဏ်က လောဘရမ္မက် အတိုင်းအတာတစ်ခု အတွင်း ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း၌ လူသည် တိရစ္ဆာန် ထက်သာလွန်စေသည့် အရာပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆန္ဒ၊ လောဘရမ္မက်၊ အတ္တ၊ တို့ကိုဆင်ခြင်စဉ်းစားမှု၏ ထိန်းချုပ်မှု၊ ထိန်းကျောင်းမှု၊ ဦးဆောင်မှု၏ အောက်၌ နိုင်နိုင်နင်းနင်းထားရှိ အသုံးချနိုင်စွမ်းရှိ၏။

အသိ၊ ပညာ၊ ဉာဏ်ရှိပြီး ယင်းအသိ၊ ပညာ၊ ဉာဏ်ကိုလည်း လိုအင်ဆန္ဒ၊ လောဘရမ္မက်၊ အတ္တ တို့၏ စေခိုင်းမှုအောက်၌ ထားရှိကလည်း မကောင်း မှုအတွက် အသိပညာနည်းပညာက နည်းလမ်းများ ကိုရှာပေးသွားမည်မှာ သေချာလှ၏။ အသိ၊ ပညာ ဉာဏ်ရှိသူအတော်များများသည်ပင်လျှင် ဆင်ခြင် စဉ်းစားတတ်ခြင်း၌ အားနည်းလျှင် လောဘရမ္မက် အတ္တက လွှမ်းမိုးပြီး ယင်းမိမိ၏ အတ္တသည် အကိုး ကွယ်ခံ၊ အပူဇော်ခံအဆင့်သို့ ရောက်သွားပြီး လူသည် ပင် တိရစ္ဆာန်နှင့် မခြားသောဘဝ တည်ဆောက်သည့် အနေအထားမျိုး ရောက်သွားနိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၄၅:၂၃)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ ۗ

မိမိလိုအင်ဆန္ဒ၊ လောဘရမ္မက်၊ အတ္တကို ကိုးကွယ်အားထားရာအဖြစ် ဆွဲကိုင်ထားသူကိုသင် ရှုမြင်၊ သုံးသပ်၊ လေ့လာ၊ သုသေသနပြုခဲ့ဘူးပါသ

လာ။

...وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ...

ထို့ကြောင့် အကျိုးဆက်အားဖြင့် (လုပ်ရပ် ကြောင့် ပြန်ရရှိသည့် ဥပဒေသနှင့်အညီ) ယင်းသူ သည် အသိပညာရှိပါလျက် မိမိလုပ်ရပ် ကြောင့် လမ်းကြောင်းချွတ်ချော်တိမ်းစောင်း သွားရ တော့၏။

...وَوَخْتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ

...وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ عَنَابًا...

ထို့ပြင် သူ၏အကြားအမြင် ဆင်ခြင်တုံတရား တို့သည် ပုံမှန်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိ၊ ဆုတ်ယုတ်သိမ်ဖျင်းသွားတော့၏။

...فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ...

အလ္လာဟ်(၏ ဥပဒေသ)အပြင် မည်သူသည် ယင်းသူ၏ ဘဝလမ်းကြောင်းမှန်သို့ ထိန်းကျောင်း လမ်းပြနိုင်ဦးမည်နည်း။

...أَفَلَا تَذَكَّرُونَ...

ထို့ကြောင့် သင်တို့အသိတရား၊ သတိတရား၊ သင်ခန်းစာများ ရယူခြင်း မပြုကြသလော။

The Quran has made pointed refer- ence to how a man deceives himself when he is under the influence of a baser pas- sion. And some people have permitted their reason to be perverted by baser pas- sions as the Quran guides:

“Have you seen him who makes his baser passion(desire) his god. The result is that Allah's Law of Retribution sends him astray, not withstanding his knowl- edge, and seals up his hearing and his heart and puts on his sight covering. Will you not mind? (Quran 45:23)

လူသားသည် မိမိထက် နိမ့်ကျသည့်တိရစ္ဆာန်၏ ဘဝတည်ဆောက်ပုံထက် ပိုမိုမြင့်မားသော၊ လူသား နှင့် ပိုမိုထိုက်တန်သည့်အဆင့်မြင့် လူ့ဘဝ တည် ဆောက်မှုပုံစံကို အဘယ်ကြောင့် ထိုးထွင်း ဆန်းသစ် တည်ထွင်နိုင်ခြင်းမရှိရသနည်းဆိုသည့် မေးခွန်း၏

အဖြေကို ကုန်အာန်၏(၄၅: ၂၅) အာယသ်က ဖြေဆို ပေးထား၏။

••• مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا •••

လူ့သက်တမ်းဆိုတာ ဤလောကသက်တမ်းက လွဲလို့ အခြားသက်တမ်းမရှိတော့ပါဘူး။

••• نَمُوتُ وَنَحْيَا •••

(သဘာဝနိယာမ ဥပဒေအတိုင်း) ကျွန်တော် တို့တွေ သေသွားကြရ၊ အသက်ရှင်နေထိုင်ကြ ရတာ ပါဘဲ။

••• وَمَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ •••

အချိန်ကာလ(ဆိုတဲ့အရာ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးကို ပျက်စီးယိုယွင်းနေစေပါသည်။

There is nothing but our life of the existing world. We live and we die and nothing destroyed us save time.

လူသားက သိမြင်သဘောပေါက်ထားသည့် အပိုင်းသည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းတရား (Material concept of life)မျှသာဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို ကုန်အာန်က ဆန်းစစ်ကောက်ချက်ချ ဖြေဆိုထားပုံကို ယင်းအာယသ်တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြ ထားပုံမှာ -

••• وَمَا لَهُمْ بِدَلِيلٍ مِنْ عِلْمِ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ •••

ယင်း (လူ့ဘဝသက်တမ်း မွေးဖွားရှင်သန် လာမှု သေဆုံးရမှု အချိန်ကာလစသည့်) အကြောင်း အရာ များနှင့် ပတ်သက်၍ လူတို့ထဲတွင် ခိုင်လုံ တိကျသည့် အသိတရားတစ်စုံတစ်ခုမျှပင် အလျှင်းမရှိချေ။

လူသားသည် ယော်ရမ်း၊ တွေးထင် (ယူဆ) ယူ၍ ဆဆကြည့်နေ၊ ထင်မြင်နေခြင်းမျှ သာဖြစ်သည်။

But the Quran emphatically asserts that “They have no knowledge whatsoever of all that: They do but guess.(Quran 45:24)

ဖော်ပြပါ အတွေးအခေါ် စိတ်နေစိတ်ထား ဘဝ တည်ဆောက်မှု စသည်တို့အားလုံးသည် အလ္လာဟ် ထံမှဖြစ်သော အမှန်တရား သစ္စာတရားကို ငြင်းဆို၊

ပစ်ပယ်ဖုံးကွယ် ကာရံထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အသက်ရှင်နေထိုင်နေရသည့်အကြောင်း တရားအား လုံးသည် အရှင်မြတ်၏ စီရင်၊ စီမံ၊ ပြုစုမှု၊ အစုစုဖြစ် ပြီး လူသားအားလုံး၏ ကောင်းကျိုးအတွက် သက် သက်ဖြစ်ကြောင်းကို ဖုံးကွယ်ပိတ်ဆို့ ကာရံ ထားခြင်း (Kufrကုဖ်)သာလျှင်ဖြစ်၏။

The definition of Kufr, however, is not confined to denial of the truth, it includes the concealment, or withholding of means of subsistence, which Allah has created for the good of all mankind and which He wants to be freely available to all.

ယခုနိဂုံးချုပ်တွင် ကုန်အာန်(၂: ၂၈)အာယသ်နှင့် တကွ အပြန်အလှန်ဆက်စပ်ပြီးနေသည့် အာယသ် များဖြစ်သော(၇၆:၁)၊ (၃၂:၉)၊ (၄၄:၅၆)၊ (၄၀:၁၁) တို့ကို တစ်နေရာတည်း ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَانًا قَاهِلِينَ | تَمَّ يُبَيِّنُ لَكُمْ تَمَّ يُبَيِّنُ لَكُمْ تَمَّ

© اَلَيْسَ تَرْجِعُونَ (လူတို့အား သင်တမန်တော်မြတ်မေးကြည့်ပါ)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နိယာမဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် ကို သင်တို့ လူသားတွေ ဘယ်လိုငြင်းဆိုနိုင်ကြမှာ လဲ။ သင်တို့၏ အသက်ရှင်နေခြင်းတစ်ရပ်လုံး၊ ယင်းနိယာမဥပဒေ၏ ထာဝရမှတ်တမ်းတွင် ပါဝင် နေခဲ့ပါသည်။ အကြောင်းအရာ အလုံးစုံကို ဆင်ခြင် စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ရှေးပဝေသဏီ၏ အချိန်ကာလ တစ်ခုတွင် ဤကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ် သက်ရှိရှိခြင်း၏ အမှတ်အသားလုံးဝ မရှိခဲ့ပါဟုပင် ဝန်ခံရမည်ဖြစ် သည်။ (၇၆:၁)

နောက်မှ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အတိုင်း သက်ရှိ ပေါ် ပေါက်လာ၏။ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အဆင့်ပေါင်းများစွာကို ဖြတ်သန်းလာပြီးကာမှ တစ်နေရာတွင် လူသား ဟူ၍ ဖြစ်တည်ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ ၏။ ‘သင်’ဟုခေါ်ရန် ထိုက်တန်သော အသိတရားရှိသော လူသားအဖြစ် သင်ဖြစ်လာ၏။ (၃၂:၉) ဖြစ်တည်ဖြစ်ထွန်းမှု၏

ဖြစ်စဉ်ကို လေ့လာကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် သက်ရှိ(ဝါ) အသက်ရှင်ခြင်းကို သင်လူသားက ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စေခဲ့သည်မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်နေပါသည်။ အလ္လာဟ်သာလျှင် သက်ရှိ(ဝါ) အသက်ရှင်ခြင်းကို ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စေသည့်အရှင်ဖြစ်သည်။ ဒီတော့ သင်သေဆုံးပြီးနောက် တဖန်ပြန်၍ အသက်ရှင်လာစေရန် ပြုလုပ်ဖို့ အလ္လာဟ်အဖို့ရာ အခက်အခဲ အဘယ်ကြောင့် ရှိပါမည်နည်း။ (၄၄:၅၆၊ ၄၀:၁၁)သေခြင်းတရား၏ ဟိုမှာ ဘက်တွင် ပြန်လည်ရှင်ခြင်း ဆက်လက်ရှိနေဦးမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ သင်လူသား၏ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် တုံ့ပြန်ခံစားရမည်။ အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသအရ တရားစီရင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အို-လူသား သင်သည် ယင်းဥပဒေသ၏ တရားစီရင် ရေးအာဏာစက်မှ ကင်းဝေးလွတ်မြောက်နိုင်မည်မဟုတ်။

Ask these people: "How can you deny the Divine laws when your own existence is its living testament. Howsoever you reflect, you will have to acknowledge the fact that there was a time when there was no sign of life on earth (76:1) Then, life appeared, and, going through stages of its evolution, reached the point when Homo-sapiens emerged. Now you became conscious human beings worthy of being addressed as "YOU"(32:9). From this process of creation, it becomes clear that life was not created by you but by Allah. Why should it then be difficult for Him to bring you back to life (44:56, 40:11) after you die. Life continues beyond death so that one's deeds can be judged according to the law of Retribution.

Mankind! you can not escape from the jurisdiction of this very law.

ل ب ب

يَلْبُ، لَبُّ (နေရာ) တည်တံ့၊ စွဲမြဲစွာနေထိုင်၊ တည်ရှိနေသည်။

لَبَّ عَلَى الْأَمْرِ ကိစ္စတစ်ရပ်အပေါ် အခိုင်အမာ ရပ်တည်ခဲ့ပြီး မပစ်ပယ်ခဲ့ပါ။

لَبَّ رَجُلٌ မိမိအလုပ်အကိုင်ကို စွဲမြဲစွာလုပ်ကိုင်သူ၊ မစွန့်လွှတ်သူ

لَبَّ ကိစ္စတစ်ရပ်ပေါ် ရပ်တည်ဆွဲကိုင်ထားသူ၊ တည်တည်တံ့တံ့၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူ။

لَبَّ بِالْمَكَانِ သူသည် နေရာဌာနတွင် အတည်အမြဲ၊ နေထိုင်သည်။ (တာဂျီ)

အိမ်နုဖာရိဆ် သုတေသီက အဆိုပါစာလုံး၏ ရင်းမြစ်အနက်မှာ -

- (၁) စုဝေးနေခြင်း၊ အတူတွဲဖက်နေခြင်း
  - (၂) သီးသန့်ဖြစ်ခြင်း၊ အကောင်းဆုံးဖြစ်ခြင်း
- لَبَّ ကျွန်တော်အရှင်၏အမိန့်ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်လိုက်နာရိုက်ပါ၏။

- အရှင်မြတ်ဖက်သို့ မျက်နှာမူ ဦးတည်ပါ၏။

لَب - အရာဝတ္ထုပစ္စည်း၏ အနှစ်အသား၊ အတွင်းသား core၊ ဦးနှောက် Essence, gist, prime, best part.

- အစေ့အတွင်းရှိအဆံ၊ အနှစ်အတွင်းရှိအသား၊ Kernel, core, pith, marrow

- အချက်အခြာ အတွင်းရေး အဓိက ပဓာနအချက်

- ရင်ခွင်၏ပဟို၊ ရင်ခွင်ပေါ်ရှိဆွဲကြိုးဆွဲရာနေရာ၊ upper part of the chest

لَبَّ ဦးနှောက်၊ အသိဉာဏ် (အများကိန်း: لَبَاب)

- အသိပညာ၊ ဆင်ခြင်တုံတရား၊ သိနားလည်ခြင်း၊ စိတ်၊ စိတ်နှလုံး၊ နှလုံးသား အချက်အခြာနေရာ mind, heart, intel-

lect, reason, understanding

- သန့်စင်၊ ထက်မြက်သည့် အသိဉာဏ်၊ ဆင်ခြင်တုံ တရား၊ လောဘရမ္မကတို့မှ ကင်းစင်သည့် အသိဉာဏ်၊ ပိုင်းခြား စိပ်ဖြာ၍ နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း။

ကုရ်အာန်(၃:၁၈၉-၁၉၀)တွင်-

أُولَىٰ الْأَلْبَابِ ၏ ထူးခြားမှုမှာ-

- (၁) 'ဝဟီ' ၏ လမ်းညွှန်မှုကို ခံယူသည့် သန့်စင် ထက်မြက်သော ပိုင်းခြားသိမြင်သော၊ အသိပညာ ရှင်များ ဆင်ခြင်တုံတရား ပိုင်ဆိုင်သူများ။
- (၂) မိမိ၏အသိဉာဏ်ကို လောဘရမ္မက၊ အတ္တဆန္ဒ၏ ကျေးကျွန်မဖြစ်စေဘဲ 'ဝဟီ' ၏စေ့ဆော်မှု လမ်းပြမှုကို ခံယူကျင့်သုံးသူ၊
- (၃) အတ္တဟိတကို စွန့်ပြီး၊ ပရဟိတကို ရှေ့တန်းတင်၊ ဦးစားပေးသော အသိပညာရှင်၊

ယင်း(၃:၁၈၉-၁၉၀)တွင်-

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيٰتٍ
 وَالْاَرْضِ وَالْاَرْضِ وَالْاَرْضِ

ကမ္ဘာဂြိုဟ်နှင့် စကြဝဠာများကိုဖြစ်တည် ပေါ်ပေါက်စေခြင်းနှင့် နေနှင့်ညပြောင်းလဲနေခြင်းတို့တွင် ထိုးထွင်းသိမြင်သော ဉာဏ်ရှင်တို့အဖို့ ထင်ရှားသော သက်သေသာကများမြောက်များစွာရှိ၏။

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

ယင်းထိုးထွင်းသိမြင်သော ဉာဏ်ရှင်တို့သည် ဘဝ၏ အခြေအနေ ထိုင်၊ ထ၊ လဲလျောင်းနေမှု အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်သန်းသွားလာကျော်ဖြတ်နေစဉ်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသများကို နှလုံးသွင်းပြီး ဦးထိပ်ပန်ဆင် လိုက်နာရိုကျိုးကျင့်သုံးနေကြကုန်၏။

وَيَتَذَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
 ကမ္ဘာဂြိုဟ်နှင့် စကြဝဠာတို့၏ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်လာခြင်းကို လေ့လာစဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြီး ရင်ဖွင့်

ကြေငြာလိုက်ကြသည်မှာ-

رَبِّنَا مَا خَلَقْتَهُمْ اَبَاطِلًا كَمَا كُنَّا نَكْفُرُكَ اَبَاطِلًا

အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသောအရှင် အရှင်မြတ်သည် ဤအရာအားလုံး (အားလုံး)ကို စီရင်ဖြစ်တည် ပြုစုထားရှိခြင်းသည် အကြောင်းမဲ့၊ ရည်ရွယ်ချက်မဲ့၊ အချည်းနှီး အပျက်သဘော မဟုတ်နိုင်ပါ။ အရှင်မြတ်၏ စီရင်၊ စီမံ၊ ပြုစုမှုအစုစုသည် ချို့ယွင်းအားနည်း၊ အပြစ်အနာအဆာများမှ လုံးဝစင်ကြယ်သန့်စင်ပါ၏။ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ယင်းအကြောင်းအရာ အားလုံး၏ ယန္တရားကြီးတစ်ခုလုံးကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်နိုင်သည့် ထိုးထွင်းသိမြင်မှုကို ပေးသနားချီးမြှင့်တော်မူပါ။ သို့မှသာ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ပျက်ဆီး ဆုံးရှုံးပူလောင်ပြင်းပျံ့ ပြာကျသွားခြင်းမရှိအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်။

In the creation of earth and heavens and alternation of night and day, there are signs for those gifted with understanding. These people keep Allah's laws in mind while standing, sitting or reclining. After reflecting upon the creation of the earth and heavens, they cry out, "O our Sustainer! You have not created this universe in vain or for destructive purposes. Your schemes of things are mush above flaw. Grant us insight to understand the function of these things, so that we benefit from them and remain safe from suffering."

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ 'ဝဟီ' ကုရ်အာန်ကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက် လိုက်နာကျင့်သုံးသူ၊ သဘာဝလောကကြီးကို လေ့လာဆည်းပူး အသုံးချသူကိုမှ ကုရ်အာန်က ထိုးထွင်းသိမြင်ဆင်ခြင်တုံ တရားရှိသူဟု သတ်မှတ်ကြောင်း အထက်ပါ အာယသ်များအရ သိရှိရလေသည်။

ب ع ل

لُعَبٌ (ပါးစပ်မှယိုစီးဆင်းလာသော) သွားရည်
slaver, slobber, drool ဆိုလိုသည်မှာ
တန်ဖိုးမဲ့သောအရာ အသေးအဖွဲ့ပစ္စည်း၊
အရာမရောက်ခြင်း။

لَعِبٌ လူတစ်ယောက် 'ရည်ရွယ်ချက်မဲ့
အလုပ် လုပ်သည်။

لَعِبٌ ဆော့ကစားခြင်း၊ အကျိုးမဲ့ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊
ပေါ့ပေါ့တန်တန် ပြောဆိုပြုမူလုပ်ကိုင်ခြင်း။
playing, trifling

မုဟီးတ်သုတေသီက အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်း
ခြင်းမရှိသည့် အလုပ်လုပ်ခြင်းဟု အနက်ရသည်။

အရေးမပါအရာမရောက်၊ ပေါ့ပျက်သိမ်ဖျင်းသော
ပြောဆို၊ ပြုမူလုပ်ကိုင်ခြင်းတွင် စိတ်ဝင်စားပြီး ပျော်ရွှင်
နေခြင်း အနက်ပေး၏။ တိုးတက်ကြီးပွား၊ ကောင်းစား
မည့်လုပ်ကိုင်မှုများကို စွန့်လွှတ်၍ တိုးတက်ကြီးပွား၊
ကောင်းစားခြင်းမဖြစ်စေနိုင်သည့် လုပ်ကိုင်မှုတွင်
တွယ်ကပ်နေခြင်း။ (မုဟီးတ်)

لَاعِبٌ ကစားသူ၊ အကျိုးမဲ့ပြောဆိုပြုမူလုပ်ကိုင်သူ
ပေါ့ပေါ့တန်တန် နေထိုင်အသက်ရှင်နေသူ
အလေးအနက်မထားသူ ချော်လဲရောထိုင်သူ
ရေလိုက် ငါးလိုက်လုပ်သူ၊ ပေါ့ပျက်သူ။

لَعِبٌ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အနက်ရှိသော စကားလုံး
မှာ **جَدٌّ** ဖြစ်သည်။

جَدٌّ တည်ကြည်လေး နက်ခြင်း လိုက်လိုက်
လဲ့လဲ့ရှိခြင်း။ အလေးအနက် ပြောဆိုပြုမူ
လုပ်ကိုင်ပြုမူခြင်း။ ထို့ကြောင့်

لَعِبٌ ၏အနက်မှာ အလေးအနက်၊ တည်တည်
ကြည်ကြည် လိုက်လိုက်လဲ့လဲ့ပြုမူ လုပ်ကိုင်
ခြင်းမရှိခြင်းဖြစ်သည်။

لَعِبٌ بِنَا الْمَوْجِ လှိုင်းသည် (လှေထဲရှိ) ကျွန်ုပ်တို့အား
ဦးတည်ချက် ပန်းတိုင်မှ လွဲချော်တိမ်းစောင်းသွားစေ

သည်။ ဤဥပမာမှ **لَعِبٌ** ၏အနက်သည် ရုန်းကန်
လှုပ်ရှားမှုကားရှိ၏။ သို့သော် အကျိုးရလဒ်ကင်းမဲ့မှု၊
သာဖြစ်ပေါ်ခြင်း အကျိုးမရှိသော လှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်
ခြင်း။

- ခြေလှမ်းများလျှောက်လှမ်းနေကာမူ ဦးတည်ချက်
ပန်းတိုင်ကား ဝေးကွာမြဲ ဝေးကွာနေခြင်းအနက်
ကို ပေး၏။

لَعِبٌ သင်သည် ပေါ့ပေါ့တန်တန်ပြုမူနေ
ထိုင်သူသာလျှင်ဖြစ်သည်။ (တားလှံနှင့် လိန်း)

لَهُوٌ နှင့်တွဲဖက်သုံးစွဲသည့် စကားလုံး **لَعِبٌ**
(و، ه، ل ကို လေ့လာပါ) ရှိသေး၏။

لَهُوٌ အမှန်တရား အဓိက၊ ပဓာနဖြစ်သည့်အရာ
ကို လစ်လျူရှုပေက္ခာပြုခြင်း။

لَعِبٌ အချည်းနီး၊ အကျိုးမဲ့အရာများဖက်သို့
ဦးတည်ပြီး ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ကုရ်အာန်(၅၅:၅၇)တွင် -
**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الَّذِينَ يَمْزُقُونَ إِلَهُكُمْ
وَأَعْبَادَهُمْ فَهُمْ ضَحْوَكَمُوهٌ وَأَلْعَابٌ**

အို-မုအ်မင်န်တို့ သင်တို့၏ ဒီန်(လူ့ဘဝတည်
ဆောက်မှုစနစ်)ကို ပြောင်လှောင်ပျက်ချော်မှုနှင့် ဖျော်
ဖြေစရာ၊ ကစားစရာပြုခြင်းမျိုးဖြင့် ပြုမူသူတို့ အား
အပေါင်းအသင်း မိတ်ရင်းဆွေရင်း မဖွဲ့ကြနှင့်။

O Mumineen, take not for friends those
who take your Deen as a mockery and sport.
(5:57)

အလားတူ ကုရ်အာန်(၆၆:၉)တွင်လည်း
ذَرَهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ

သူတို့အား (မိမိတို့၏ ဘဝသက်တမ်းကာလတွင်
အရာရာ၌) စကားကို မတိမကျ၊ ရိသဲ့သဲ့စကားလုံး
များဖြင့် ပျက်ရယ်ကြည်စယ်ကစားနေသည့်အဖြစ်၌
ပစ်ထားလိုက်ပါလေ။

Leave them to their vain quibbling or
word-play. (6:92)

ကုရ်အာန်၏လမ်းညွှန်အရ မျက်မှောက်ဘဝ

ရှင်သန်ထက်မြက်တိုးတက်နေဖို့ရန် ‘ရှေ့အနာဂတ်’ ကာလကို ထာဝရသတိမူ တည်ဆောက်နေရမည်။

‘ရှေ့အနာဂတ်’ကာလအတွက် တည်ဆောက်ရေး တွင်

- (၁) မိမိသားသမီး၊ မြေး၊ မြစ်တို့၏ဘဝရေးရာ တိုင်း၏ အရေးကိစ္စ၊
- (၂) ဝန်းကျင်လူသားအားလုံး၏ ဘဝရှင်သန်ထက်မြက်သာယာစို့ပြေရေး၊
- (၃) ဤသက်တမ်းကာလ၏ ရှေ့ဆက်သွားရောက်ရမည့်အနာဂတ်ခရီးစခန်းအတွက် အားထုတ်ကြံစည်၊ စီမံပြင်ဆင်ရေး၊
- (၄) ရုပ်ပိုင်းဘဝအကျိုးစီးပွားနှင့် ယှဉ်တွဲ၍ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာဘဝမြင့်မားရေးအတွက် တွေးတောကြံဆနေရေးစသည်တို့ ပါဝင်၏။

ဤသို့မဟုတ်ပဲ လက်ရှိအချိန်ကာလ အခါသမယ ဒီနေ့ဒီအချိန် ပျော်ရွှင်သက်သာ ကောင်းစားဖိမ်ခံတတ်သည့်သဘော သဘာဝကို ကုန်အာန်က ပေါ့ပေါ့တန်တန် မလေးမနက် အပျင်းပြေဆော့ကစားနေချိန် မျှသာဖြစ်သည်ဟု ကုန်အာန်(၆:၃၂)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَهَلْوٌ

(လူတို့သည် ဤလောကသက်တမ်းသည် တစ်ခုတည်းသော လူ့ဘဝဟု မှတ်ယူထားကြခြင်းကြောင့် အနာဂတ်နှင့်စာလျှင် ဤရုပ်လောက၊ ဘဝ သက်တမ်းတွင် ဖြစ်ကတတ်ဆန်း၊ ပေါ့ပေါ့တန်တန် သတိမမူ၊ နှမော်နမဲ့အချိန်ကုန်လွန်ရန် ဆော့ကစားနေရင်းစိတ်၏ ဖျော်ဖြေရာဌာနတစ်ခုမျှပြုထားကြကုန်သည်။

وَلِلْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَفَلَا تَعْقِلُونَ

အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝလက်တွေ့နေထိုင်ကြသူတို့သည် အနာဂတ်သက်တမ်း အာဒီရဟ်သည် သာလွန်ကောင်းမွန် မြင့်မြတ်ပြီး ကောင်းချီးမင်္ဂလာ အပေါင်းအတည့်ပြီး၏။ ဤအချက်ကိုပင် သင်တို့ သိမြင်နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းမရှိပါသလော။

This is because, people thought that life

was confined only to this world. The fact is that as compared to the life hereafter, physical life is nothing but play and a pastime. For those mindful of Allah's laws, the life hereafter is far better and full of bounties. Can they not understand even this much?

အထက်ပါ အာယသ်တွင် ဤလောကသက်တမ်းသည် အရေးမကြီးဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ်ပါ။ ဤလောကသက်တမ်းကာလ အတွက် ထိုက်ထိုက်တန်တန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းသည် ‘မုအ်မင်န်’တို့၏ တာဝန်ပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဤကာလသက်တမ်း၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် အနာဂတ် အာဒီရဟ်၏ အကျိုး(ထိပ်တိုက်တွေ့) နေလျှင် အနာဂတ်အာဒီရဟ်အရေးနှင့် အကျိုးကို ပို၍ ဦးစားပေးထိုက်ကြောင်း လမ်းညွှန်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည် လူတစ်ဦးချင်းအတွက်ရော လူမျိုးအုပ်စုလိုက်အတွက်ပါ လမ်းညွှန်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤလောက၏ အကျိုးစီးပွားဆိုသည်မှာ ရေတို အကျိုးစီးပွားချိုးနှင့်တူပြီး အနာဂတ် အာဒီရဟ် အကျိုးစီးပွားဆိုသည့် ရေရှည်တည်တန့်မပြတ်မစဲ မပြတ်မတောက်တောက်လျှောက်အကျိုးရှိစေသည့် အကြောင်းတရားများလည်း ပါဝင်ပတ်သက်၏။ ထို့ကြောင့် ရေတိုလောလောလတ်လတ် ဆူလွယ်နပ်လွယ် အကျိုးခံစားမှုထက်စာလျှင် ရေရှည်ထာဝရ တည်တံ့၊ တည်မြဲမည့် အကြာရှည်ခံမည့် အကျိုးစီးပွားကို ဦးစားပေးရန်လို၏။ ဤနှစ်ခုတိုက်ဆိုင်နေခဲ့ သည်ရှိသော ရေတိုအကျိုးစီးပွားကို စွန့်လွှတ် စွန့်စားရန် လိုအပ်လှပါသည်။ စွန့်လွှတ်ရသည့် သတ္တိမွေးမြူပြုစုရပါမည်။

ဤကမ္ဘာလောက၊ ရုပ်ဒြပ်ပတ်ဝန်းကျင်တခုလုံးကို လေ့လာစူးစမ်းဆင်ခြင် စဉ်းစားကြည့်လျှင် လူသား၏ ရုပ်ပိုင်းနာမ်ပိုင်းနှင့် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးပေးနိုင်သည့်အရာတို့ဖြင့် အတိပြီးကြောင်းတွေ့မည်။

ထို့ကြောင့် လောက စကြဝဠာတစ်ခုစွာ တစ်ပြင်

လုံးတွင် အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်မှု၊ ရည်ရွယ်ချက် ရှိကြောင်း အပြုသဘောဆောင်ကြောင်း ကုန်အာန် ၂၁:၁၆ တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ

ငါအရှင်သည် အာကာသနှင့် ဤကမ္ဘာဂြိုဟ် ၎င်းပြင် ယင်းတို့နှစ်ခုအကြား ရှိရှိသမျှအရာများကို အကြောင်းမဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မဲ့ အချည်းနီး ဖြစ်တည် ပေါ်ပေါက်စေထားခြင်းမဟုတ်။ [တိကျ၊ ဒိုင်မာသော၊ ရည်ရွယ်ချက်အပြည့်ရှိ၏။]

The world of matter is found to be embodying a purpose- a purpose which is consonant with the purpose inherent is human self. The following verse of Quran should be noted.

“And We created not the heavens and the earth, and what is between them, in sport.” (Quran 21:16)

လူသား၏ အသိဉာဏ်ကို စနစ်တကျပြုစု ပျိုးထောင်စိပ်ဖြာပိုင်းခြား၊ အသုံးချပြီး ဤလောက စကြဝဠာတစ်ခုတည်းလုံးရှိ စွမ်းအင်များကို မိမိ အတွက်ရော လူသားတစ်ရပ်လုံးအတွက်ပါ စနစ် တကျ တရားမျှတစွာ အသုံးချမည်ဆိုလျှင် ပိုမို၍ သာယာစိုပြေအေးငြိမ်းချမ်းမြေ့သော လောကနိဗ္ဗာန် ကြီးကို အမှန်တကယ်တည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ် ကြောင်း ကုန်အာန်(၃၀:၈)တွင် လမ်းညွှန်ထားသည်။

مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ

စကြဝဠာအနှံ့နှင့် ဤကမ္ဘာဂြိုဟ်ကို တည် ဆောက်မှုသဘော၊ အပြုသဘော၊ အကျိုး ဖြစ်ထွန်း စေမည့်သဘောဆောင်လျက် ငါအရှင်ဖြစ်တည် ပေါ်ပေါက် စေထားသည်။

We created the Universe and the earth and what is between them with constructive purpose (Quran 30:8)

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာများကို

သဘောပေါက်လွယ်ကူစေရန် စကားအလင်္ကာ၊ ဥပမာ၊ ဥပမေယျ၊ တင်စားခိုင်းနှိုင်း၍ ကုန်အာန်က လမ်းညွှန် ထားပုံကို(၂၁:၁၆)တွင် တွေ့ရ၏။

لَقَدْ فَتَنَّا بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدُّ مَعَهُ وَادَّاهُورًا هُتً

ရှေးဦးစွာ ဝေါဟာရ(ဝါ) စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ် ကို ကောက်ရလျှင် ငါအရှင်သည် အမှန်တရားဖြင့် အမှားကို ထိပ်တည့်တည့်ပြစ်ပေါက်လိုက်ရာ အမှား ၏ ဦးနှောက်လွင့်စင်ထွက်သွားပြီး ကြည့်လိုက်ကြပါ ဦး။ ၎င်းသည် ပျောက်ပျက်ဆိတ်သုန်းသွားလေတော့ သည်။

အထက်ပါ အာယသ်(၂၁:၁၆)၏ သဘောတရား ဆိုလိုရင်းကို ဖော်ပြရသော်-

الْحَقُّ အလ်ဟတ်ကွာ၊ အမှန်တရား၊ အပြုသဘော ရှိခြင်း တည်ဆောက်ခြင်းအင်အားစု အကျိုးပွားများ ဖြစ်ထွန်းခြင်း

الْبَاطِلُ အလ်ဘာတွင်လ် အမှား၊ အမှားအယွင်း အပျက် သဘောသဘာဝ အင်အားစု ပြိုပျက်ရွေ့လျား ပျက်စီးကျဆုံးခြင်း သဘော၊ သဘာဝရှိခြင်း အပျက် အယွင်း အမှားအကျိုးမဲ့ဖြစ်သွားခြင်း။

ယခုအာယသ်(၂၁:၁၆)၏ ဆိုလိုရင်း သဘော တရားမှာ الحق အပြုသဘောဆောင်၍ တည်ဆောက် ရေး အင်အားစုသည် الباطل အပျက်သဘောဆောင်၍ ပြိုပျက်ရွေ့လျားပျက်စီး ကျဆုံးစေနိုင်သည့် အင်အားစု ကို ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ဖျက်စီးချေမှုန်းပစ် လိုက်သည်။ ၎င်းသည် လုံးဝဆိတ်သုန်းသွားလေတော့ သည်။ အပြုသဘောဆောင်၍ တည်ဆောက်ရေး အင်အားစုသည် ရှေ့သို့ ဆက်ကာဆက်ကာ စဉ်ဆက် မပြတ် တိုး၍တိုး၍ ဖြတ်သန်းသွားနေတော့၏။ ဤသို့ ဖြင့် မဟာစကြဝဠာတစ်ခု တပြင်လုံးတွင် ရှင်သန်မှု ကြီးထွားမှုတိုးတက်မှုဖွံ့ဖြိုးမှုများ ဖြစ်တည်ပြောင်းလဲ နေမှု ဖြစ်စဉ်ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအချင်းအရာ အလုံးစုံတစ်ခုတစ်လေမျှ မကြွင်းမကျန် အလွှာဟ် အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပေးထားသော နိယာမ

ဥပဒေနှင့်အညီ ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်နေခြင်းဖြစ်သော ကြောင့် အထက်ပါ အာယသ်(၂၁:၁၈)တွင် အလ္လာဟ် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ(First person) ပြောသူနာမ်စား အဖြစ် မိန့်ချေနေခြင်းဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် စကြဝဠာတစ်ခုတည်းဖြစ်လုံး၌ ဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲနေသည်ဖြစ်စဉ်များ စနစ်များအားလုံးတွင် တိတိပပရည်ရွယ်ချက်ရှိ၏။ အကြောင်းမဲ့ အလဟဿ အချည်းအနီး အကျိုးမဲ့မဟုတ်ကြောင်း အထက်ဖော်ပြ ပါ အာယသ်(၃၀:၈)တွင် လမ်းညွှန်ပြသထား၏။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် လူသား၏ သက်တမ်းကာလတစ်လျှောက်လုံး အရေးကိစ္စတိုင်း၌ တစ်ခုမကျန် လေးလေးနက်နက် တည်တည် ကြည် ကြည် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ပြုမူပြောဆို လုပ်ကိုင် ဆောင် ရွက်နေရန် အထူးလိုအပ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မဲ့ ပန်းတိုင်မဲ့ဖြစ်ကတတ်ဆန်း နမော်နမဲ့ ကချွတ်ကချော် ပေါ့ပေါ့တန်တန် စိတ်ဖျော်ဖြေဖို့ အပျင်းပြေ သဘောပြု မှု ပြောဆိုလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးလုံးဝမရှိစေနှင့်။

ကုရ်အာန်က လူ့ဘဝသက်တမ်းကာလသည် အရှိတရား အမှန်အကန်တရား Reality ဖြစ်သည်ဟု အခိုင်အမာ လမ်းညွှန်၏။ Plato ပလေတိုမှစတင်ခဲ့ပြီး ယခုခေတ် လူတို့ထံ ပျံ့နှံ့သွားသည့် مَادِيَّةُ Materialism ရုပ်ဝါဒပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ၎င်းရုပ်ဝါဒမှ တဆင့် ပွားများရှင်သန်လာသည့် ကုရ်အာန်ပြင်ပမှအကြောင်း အရာများအပေါ် အခြေခံထားသော အစ္စလာမ် ဘာသာရေး အသွင်ဆောင်နေသော လမ်းစဉ်ဝါဒများ သည်လည်း ရုပ်ဝါဒနှင့်အတူ ပြိုလဲပျက်စီးလျက်ရှိ နေ၏။

၆၅၂

لَعْنَةً မနှစ်သက်၊ မလိုလားခြင်းကြောင့် မိမိထံပါး မှ အဝေးသို့နှင်လိုက်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဖက်မှ لَعْنَةً လာအိန်ဟ်၏

သဘောတရားမှာ လူ့ဘဝ၏ကောင်းကျိုးချမ်းသာမှ ကင်းဝေးပြတ်တောက်နေခြင်း၊ ဖယ်ရှားခံရခြင်း၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ များကို ဆန့်ကျင်သွေဖီနေခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာ သော အကျိုးဆက်ရလဒ်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် لعنةလာနတ်(အူရ်ဒူအသံထွက်) အရဗီအသံထွက်တွင် (လာအိန်ဟ်)သည် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် သက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းလာရသည့် (ရလဒ်Law of requital) ဥပဒေအရ ပေါ်ပေါက်လာ ရသော လူ့ဘဝ သက်တမ်း၏ကောင်းကျိုးချမ်းသာမှ ကင်းဝေးဖယ်ရှားခံရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

လယ်တောများတွင် စပါးနံ့များဖြစ်ထွန်းပေါ် ပေါက်ချိန်၌ ငှက်အမျိုးမျိုးတို့ လာရောက်စားသောက် (ဖျက်စီး)တတ်ကြသဖြင့် ယင်းငှက်များ လာရောက်ချိန် ကာလ ကောက်ပဲသီးနှံများပျက်စီးတတ်၏။ ထို့ကြောင့် စာချောက်ရုပ်Scare crow များကို လေတိုက်လျှင် လှုပ်တုပ်လှုပ်တုပ်ဖြင့် စပါးစေ့များစားရန် လာသော ငှက်တို့သည် စာချောက်ရုပ်၊ လှုပ်တုပ်လှုပ်တုပ်ကို တွေ့သည်နှင့် ကြောက်လန့်၍ အဝေးသို့ ထွက်ပြေးကြ ကုန်သည်။ အရဗီဘာသာစကားတွင် ယင်းစာချောက် ရုပ်ကို اللعينة အလ်လအီးနိန် ဝေးကွာအောင်ပြုလုပ် သည့် အရာဟုခေါ်သည်။ لعنةကြောင့် စပါးများကို ဖျက်စီးစားသောက်ရန်လာသော ငှက်များမဖျက်ဆီး နိုင်ကြဘဲ အနီးအနားသို့ပင် မလာနိုင်ဘဲ အဝေးသို့ ပြေးခွာသွားကြရသည့်သဘောသဘာဝတွင် ၆၅၂ ၊ ၂အကွရာဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပုံကို သဘောပေါက်ရန် လွယ်ကူလှ၏။

ဤသဘောတရား အဝေးသို့ ရောက်အောင်ပြု ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အခြားအသုံးအနှုန်းများအားဖြင့် ဖော်ပြခြင်းမျိုးကို အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရ၏။

ကုရ်အာန်(၁၅:၃၄-၃၅)တွင်-
فَأِنَّكَ رَجِيمٌ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ
(လူသား၏ အမိန့်ကို လိုက်နာရန် မလာအေကဟ်

တို့အားလုံးက လိုက်နာသော်လည်း ရှိသောကိစ္စက ဖိလား ဆန့်ကျင်သဖြင့် မင်းထွက်သွားစမ်း) မင်းဟာ အမှန်ပင် မောင်းနှင်ထုတ်ခံရပြီး မိမိကိုယ်မိမိပင် ငါအရှင်၏ ကျေးဇူးတော်မှ ထာဝရကင်းဝေး ပြတ်တောက်အောင် ပြုလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

The malaika were asked to obey Man. They did so but Iblees did not and chose to be defiant. By being so you are driven away and you have deprived yourself of my blessing for ever.

ကုရ်အာန်က လမ်းညွှန်သည့် ကုရ်အာန်အသိ တရားကို မလိုလားမှန်းတီးပြီး ဆန့်ကျင်ပြောဆိုပြုမှု ဆောင်ရွက်ပုံကို ကုရ်အာန်(၂:၈၈)တွင် -

وَقَالُوا أَتُوبُونَ بَلًا
لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ
فَقَلِيلًا مِّمَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

ကုရ်အာန်ပါအသိတရားကို မနှစ်မြို့သူတို့သည် ကုရ်အာန်ကို နှလုံးသားဖြင့် ခံယူပြီး ဆင်ခြင်ပွားများ ရယူဖို့ဝေးစွဲ ကြားပင်မကြားချင်ကြပါ။ ထို့ကြောင့် (သူတို့အတိအလင်းပြောဆိုကြသည်မှာ ကျွန်တော်တို့၏ နှလုံးသားများသည် လုံးဝညှစ်ပိတ်ကာ ပိတ်ဆို့နေပြီး ဖြစ်ပါသည်။ တကယ်တော့ ကုရ်အာန်၏အသိတရား တို့သည် သူတို့နှလုံးအတွင်းသို့ မရောက်ရှိနိုင်သည် မဟုတ်ပါ။ အမှန်မှာတော့ ယင်းလူတို့တွင် ဆင်ခြင် စဉ်းစားနိုင်စွမ်း ကင်းမဲ့နေပြီးဖြစ်သည်။ သူတို့က သူတို့ အလိုမရှိသည့် မနှစ်မြို့သည့်အရာကို လက်မခံခြင်း သာဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သော စိတ်နေစိတ်ထားမျိုး ရှိသည့် လူအနည်းငယ်တို့သည်သာလျှင် အမှန် တရားကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး လက်ခံကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

Such is some people's hatred of Quranic teachings, that they cannot stand to heard it, much less reflect upon it. They say “It does not reach our hearts” Tell them that it

is not the case that this message does not reach their hearts, the fact is that they have lost the capability to reflect. Such persons pre-determine that they will not accept what they do not want to accept very few persons with this kind of mentality will ponder over the truth and accept it.

لَعْنَةُ لအိန်နတ်ဆိုသည်မှာ အလ္လာဟ်က ကျိန်ဆို နေခြင်း၊ ဆဲရေးနေခြင်း အမနာပြောဆိုနေခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ လူတို့၏လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် သက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းလာသော ဆိုးကျိုးများသည်သာ သက်ဆိုင်သူတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အရှင်၏ ကောင်းချီး မင်္ဂလာဆုလာဘ်များမှ ကင်းဝေးဖြတ်တောက်လိုက် ခြင်းကို لَعْنَةُ لအိန်မတ်ဟု အရဗီဘာသာအားဖြင့် ကုရ်အာန်က သုံးနှုန်းခြင်းဖြစ်သည်။

م س س

يَمَسُّ ، مَسَّ ထိသည်၊ ထိကိုင်သည်၊ ထိတွေ့သည်၊ အထိရောက်ရှိသည်။ To touch, to feel, to reach to have access to (တာရီနုနှင့် ရာဂိတ်)

مَسَّ နှင့် مَسَّ အဓိပ္ပာယ်တူစကားလုံးများဖြစ်သည်။ သို့သော် အနည်းငယ်ကွာခြား၏။ ယင်းကွာခြား ချက်မှာ-

(၁) مَسَّ ရှာဖွေပြီးစမ်းကြည့်၊ ထိတွေ့ကြည့်၊ ထိကိုင် ခြင်းဖြစ်သည်။ ရုပ်ပိုင်းကိုယ်လက်အင်္ဂါဖြင့် ထိတွေ့မှုကို ဆိုလိုသည်။

(၂) مَسَّ အာရုံအသိ၊ ခံစားသိရှိမှုအပါအဝင် ထိရောက်၊ သက်ရောက်၊ သဘောပေါက်၊ နားလည် ခြင်း كَرَأَا understanding, knowing, perceiv- ing.

အကြောင်းအရာကိုစွဲ၊ အသိ၊ ခံစားမှု စတင်

သက်ရောက်ခြင်းကို **مَسَّ** ဖြင့်သုံး၏။

ကုရ်အာန်(၅၆:၇၉) ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို သိရှိ နားလည်သဘောပေါက်သိမြင်ခံစားနိုင်စွမ်းအားနှင့် ပတ်သက်၍-

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

စိတ်နှလုံး၊ အသိဉာဏ်သန့်စင်သူတို့မှလွဲ၍ မည်သူမျှ ကုရ်အာန်၏ဆိုလိုသည့်သဘောကို သိမြင် သဘောပေါက်နိုင်မည်မဟုတ်။

ကုရ်အာန်သည် လူတိုင်းအသိဉာဏ်နှလုံးသား တို့ဖြင့် ထိတွေ့နားလည်သဘောပေါက်သိမြင်ရန် လမ်းညွှန်၏။ ဤသို့ ကုရ်အာန်၏ အသိတရားများ ကို ရှာဖွေဆည်းပူးလေ့လာတော့မည်ဆိုလျှင် မလေ့ လာမီ မိမိတို့ စိတ်နှလုံးတွင် လူတို့ပြောဆို ရေးသား၊ ဟောပြောတင်ပြထားသည့် ကုရ်အာန်ဆိုင်ရာ အတွေးအမြင် အယူအဆ၊ ဖွင့်ဆို၊ ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်း ချက်များဖြင့် ပြည့်နှက်နေလျှင် ယင်းနှလုံးသား အသိဉာဏ်သည် ညစ်နွမ်းပေရေ၊ ညစ်ပေနေရာ ရောက်၏။ ထိုအခါ ကုရ်အာန်၏ မူရင်းအစစ်အမှန် တရားတို့သည် ယင်း နှလုံးသားအသိဉာဏ်စီသို့ မရောက်မရှိ မထိမတွေ့၊ မသက်မရောက် သဘော မပေါက် မသိမမြင်မနိုင်။

နဂိုကပင် အဖြူထည် နှလုံးသား၊ ကြိုတင်၍ ရယူထားသော အသိ တစ်စုံတစ်ရာ လုံးဝမရှိသည့် စင်ကြယ်သန့်စင်သည့် နှလုံးသား အသိဉာဏ်ဖြင့် ကုရ်အာန်ကို လေ့လာဆည်းပူးပါမှ ယင်းသူ၏ နှလုံး သားစီသို့ ကုရ်အာန်၏ အသိတရား သက်ရောက် ထိတွေ့ ထိုးဖောက်သိမြင် နားလည်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ن ج و

نَجَاءً، نَجَاءً، نَجَاءً အသွင်သုံးမျိုးရှိနိုင်သည်။
ဘေးအန္တရာယ်ရှိသော အရာမှ ကင်းဝေးစွာနေခြင်း
نَجْوَةً မြင့်သောနေရာ

الْمَنَجِي မြင့်မားသောနေရာ၊

မြင့်မားခြင်းကြောင့် ရေလွှမ်းမိုးသည့်အခါ ရေမရောက်နိုင်

نَجَا، يَنْجُو، نَجَاءً အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာသွားခြင်း၊ ရှေ့ဆုံးမှ မြန်မြန်သွားခြင်း

ရာဂိတ်က **نَجَاءً** ၏မူလအနက်မှာ အခြား ပစ္စည်းမှ သီးခြားဖြစ်သွားခြင်း
نَجَاعُصَوْنِ الشَّجَرَةِ သစ်ကိုင်းကိုဖြတ်တောက်လိုက် သည်။

အိတ်နေဖာရိဆ်က ယင်းစာလုံးတွင် အနက် အဓိပ္ပာယ် (၃)ပိုင်းရှိ၏။

(၁) အပြန်အလှန်ဆန့်ကျင် သွေဖည်ခြင်း၊ (ထို့ကြောင့် ဝေးကွာသွားခြင်း)

(၂) ပစ္စည်းတစ်ခုကို ခွာထုတ်လိုက်သည်။ ဖွင့်လိုက် သည်။

(၃) ဖုံးထားလိုက်သည်။ လျှို့ဝှက်ထားသည်။
အထက်ဖော်ပြပါ အခြေခံ အနက်အဓိပ္ပာယ်များ ကို ကောင်းစွာမှတ်သားထားပါက ကုရ်အာန်က ဖော်ပြ မည့် **نَجَاءً** ၏ ဆိုလိုရင်း အနက်သဘောတရားကို အထင်အရှား သိမြင်နိုင်မည်။

အခြားအခြားသော ဘာသာတရားတို့၏ အတွေး အခေါ်အရ ဤလောကကြီးသည် ထောင်သွင်းအကျဉ်း ချခံထားရသည်ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ လူသည် ယင်းအကျဉ်းထောင်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရရှိသွားခြင်းကို **نَجَاءً** ဟုခေါ်၏။

ကမ္ဘာ့အရှေ့ဖက်ရှိ ဘာသာတို့၏ ယုံကြည်မှုတွင် လူသားသည် မိမိ၏ ရှေးအတိတ်ဘဝက ပြုခဲ့သော အပြစ်ငရဲကြောင့် ဤလောကသို့ ရောက်ရှိလာရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤအပြစ်ငရဲမှ ကင်းလွတ်ခြင်း ရရှိပါက **نَجَاءً** ရရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

အိဆာအီတို့၏ ယုံကြည်ချက်တွင် ရှေးက မိဘ အာဒမ်နှင့် ဝေတို့ အပြစ်ကို မိမိတို့၏ကျောကုန်း ပေါ်ထမ်းပိုးထားရင်း ဤအပြစ်ငရဲ၏ ညစ်နွမ်းမှုမှ ကင်းဝေးရန် အိဆာ(အ)၏ ချွတ်ကယ်မှုပြုခြင်းအပေါ် ယုံကြည်ခြင်း မရှိသရွေ့ ယင်းအပြစ်မှ ကင်းလွတ် နိုင်ရန် အခြားအကြောင်းမရှိချေ။

ဟင်ဒူတို့၏ အတွင်းလမ်း‘ဝေဒ’၏ ယုံကြည်ချက် မှာ-

လူသား၏ ဝိညာဉ်(အတ္တမာ)သည် မိမိ၏မူလ (ပရမတ္တမာ)နှင့် ကွဲကွာလာခဲ့ပြီး ရုပ်လောကတောကြီး မျက်မည်း ထဲတွင် ငြိစွန်းဖမ်းဆီးခြင်း ခံနေရာမှ အော်ဟစ်နေ၏။ ဤသို့ဖမ်းဆီးခံနေခြင်းမှ ကင်းလွတ် ခြင်းသည် **نَجَاتٌ** ဖြစ်ပြီး၊ မူလပရမတ္တမာနှင့် သွား ရောက်ပေါင်းစပ်မည်ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ယုံကြည်ချက်များနှင့် ပတ်သက် ၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်က ရှင်းလင်းတင်ပြထားပုံမှာ-

- (၁) လူသားသည် မိမိရှေးဘဝ၏အပြစ်ငရဲ တစ်စုံ တစ်ရာကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ခံရန် ဤလောကသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းမဟုတ်။
- (၂) မိမိ၏ရှေးမိဘများ၏ အပြစ်ငရဲငြိတွယ်၍ မိမိထံ လုံးဝပါမလာပါ။
- (၃) ထို့ကြောင့် ဤလောကသည် အကျဉ်းထောင်၊ အချုပ်အနှောင် မဟုတ်။ ၎င်းမှ လွတ်မြောက် ကင်းလွတ်စရာဆိုသည်မှာလည်း မပါဝင်ပါ။
- (၄) လူသား၏ ဝိညာဉ်သည်လည်း ဘုရားသခင် ဝိညာဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု မဟုတ်ပါ။ ရုပ်ဝတ္ထု တောကြီးမျက်မည်းထဲ လမ်းပျောက် ငြိတွယ်နေခြင်းလည်း မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း ဌာနမှ လွတ်မြောက်ကင်းလွတ်စရာ လည်း မလိုပါ။ မရှိပါ။
- (၅) လူသားသည် မွေးဖွားလာချိန်၌ ဘာမှမရေးထား သည့် ကျောက်သင်ပုန်း clean slate တစ်ချပ် ကဲ့သို့ ဤလောကသို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။
- (၆) မွေးရာပါ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အခြေခံကောင်း များ၏ မဖွံ့ဖြိုးသေးသော မူလပကတိ အခြေ အနေများ Realisable Possibilities ပါလာပါ သည်။
- (၇) ယင်းမွေးရာပါ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများ၏ မဖွံ့ဖြိုးသေးသော မူလပကတိ အခြေအနေ များကို အထင်အရှား ပေါ်လွင် ထင်ရှားလာရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်းရေးမှာ လူ့ဘဝ၏ ရည်ရွယ် ချက်ပင်ဖြစ်သည်။

- (၈) ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးများကို ဤလောက သက်တမ်း၌ အမြင့်မားဆုံးအဆင့် ရောက်ရှိ အောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ထားပါမှ ဤလောက ၏ အနေအထားထက် အဆပေါင်းများစွာ အဆင့်မြင့်မားသော အာသီရတ် အနာဂတ်ဘဝ ခရီးကို ရှေ့ဆက်ဖြတ်သန်းရန် အစွမ်းအစ အပြည့်အဝ ရရှိပိုင်ဆိုင်ထားနိုင်မည်။
  - (၉) ဤလောကသက်တမ်းသည် လူသားကမိမိ၏ နှစ်ဖမ်းခေါ်ကိုယ်ရည်၊ ကိုယ်သွေးကို ပြုစုပျိုးထောင် ရာ နေရာဌာနပင်ဖြစ်သည်။
  - (၁၀) ဤသို့ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးအတွက် ဤလောက၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို စနစ်တကျအသုံးချရ မည်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ရှေ့ဆက်ဖြတ်သန်းရဦး မည့် အနာဂတ်ဘဝသက်တမ်း၏ခရီးအဆင့်ဆင့် ကို အောင်မြင်နိုင်ရန်အစွမ်းအစများ တိုးပွားများ ပြားလာနိုင်မည်။
  - (၁၁) ထို့ကြောင့် ဤလောကမှ ကျွတ်လွတ်ကင်းဝေး လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ဘဝ၏ရည်ရွယ်ချက် မဟုတ်ချေ။
  - (၁၂) ဤလောကနှင့် လောကရှိအရာများကို အလွှာဟ် ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ မိမိအတွက်ဂေရာ ကျန် လူသားအားလုံးအတွက်ပါ အသုံးချမှုဝေသုံးစွဲ ရင်း မိမိတို့၏ နှစ်ဖမ်းကိုယ်ရည်၊ ကိုယ်သွေးကို မြင့်မားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုပြုခြင်း **فلاح و نفع** သည် လူ့ ဘဝသက်တမ်း၏ အောင်မြင်ပေါက်ရောက်မှု ရည်ရွယ်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။
- ဤလောကတွင်ရှိနေစဉ် အဖျက်စွမ်းအား (အလွှာဟ်ပြု လူ့ဘဝစနစ်နှင့် ဆန့်ကျင်သွေဖီမှုပြုလို သည့် လူ့အတွေးအခေါ်အယူအဆ) များနှင့် ရင်ဆိုင် ယှဉ်ပြိုင်နေရမည့်အရေးသည် မလွဲမသွေတွေ့ကြုံရ မည့် အရေးပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်နေ မှသာလျှင် မိမိတို့၏နှစ်ဖမ်းကိုယ်ရည်၊ ကိုယ်သွေးတို့ ရင့်ကျက်ခိုင်မာမြင့်မားလာမည်ဖြစ်သည်။ လူ့အစု အဝေးတစ်ရပ်သည် အလွှာဟ်၏ဥပဒေနည်းပေးလမ်း

ပြမှုနှင့်အညီ မိမိတို့ဘဝတည်ဆောက်နိုင်ကြလျှင်၊ နိုင်ထက်စီးနင်းပြုတတ်သော အဖျက်အင်အားစု၏ အချုပ်အနှောင်မှ ကင်းဝေးစေပြီး ပျက်စီးမှုမှလွတ်မြောက်စေမည်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးအတွက် ကုရ်အာန်က **نَجَاتٍ** ကိုအသုံးပြု၏။ နောက်ထပ်သာမက တစ်ခုမှာ- ယခင်က မှားယွင်းသောဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်ကို လက်ကိုင်ထားနေသောကြောင့် နိုင်ထက်စီးနင်းပြုသည့် အင်အားစု၏ စက်ကွင်းထဲကျရောက်ရလေသည်။ ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲထဲအလူးအလဲ ခံစားရင်း အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသဖက်သို့ ပြန်လှည့်လာ၏။ ထိုအခါ မိမိလုပ်ရပ်၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် ဒုက္ခဆင်းရဲခွဲတွင်းမှ လွတ်မြောက်လာခြင်းကိုလည်း အလ္လာဟ်က ကုရ်အာန်တွင် **نَجَاتٍ** ဆိုသည့် စကားလုံးကို သုံး၏။ (အထင်အရှားဆုံး သာမကမှာ ဗနီအစ္စရာအီလီမျိုးနွယ်များ အလ္လာဟ်ဥပဒေများကို ဖီလာ ဆန့်ကျင်ကြခြင်းကြောင့် မိမိတို့၏ လုပ်ရပ်သည် မိမိတို့ တစ်မျိုးသားလုံးအား ဖိရ်အောင် မင်းဆက်၏ ကျွန်သပေါက်များအဖြစ် ဆင်းသက်သွားစေ၏။ တမန်တော်မူဆဲထံမှ အလ္လာဟ်ဥပဒေကို တစ်ကြိမ်ရရှိပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးလာကြသဖြင့် ကျွန်သပေါက်များ အခြေအနေမှ ရုန်းကန်တော်လှန်လိုက်နိုင်စွမ်းရရှိပြီး ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ခြင်း **نَجَاتٍ** ကို ရရှိကြပြန်သည်။

သေပြီးနောက် ဂျဟန္နမ်၏ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်မှု **نَجَاتٍ** (ဆိုသည့်) အကြောင်း ဆက်ကြဦးစို့။ ဂျဟန္နမ်တို့ထံတွင် ယုံကြည်ချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ရှေးယခင်မှစ၍ စွဲယူခဲ့ပုံမှာ မိမိတို့၏ ရှေ့မိဘဘိုးဘွား မျိုးဆက်တို့၏ မှားယွင်းချွတ်ချော်မှုကြောင့် မိမိတို့သည်လည်း ဂျဟန္နမ်တွင် အချိန်ကာလတစ်ရပ်တိုင် နေထိုင်ခံစားကြမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကာလ ကုန်လွန်သွားသည့်အခါ (သို့မဟုတ်) တင်ရှိနေသော အပြစ်ငရဲများ သန့်စင်သွားသည့်အခါ ဂျဟန္နမ်သို့ဝင်ရောက်ကြရပါမည်။ ဆိုသည်မှာ မမှန်မကန် စိတ်ထင်ရာ၊ လိုလိုချင်ချင်၊ တွေးထင်ယူဆချက်၊ အထင်အရှားရှိခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းကို ကုရ်အာန် (၃: ၂၃) တွင် ပြထားသည်မှာ-

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لَنْ نَّمَسََّنَا النَّارُ اِلَّا نَاْمَعُوْا وَّذٰلِكَ

ဂျဟန္နမ်ငရဲဦးသည် ငါတို့အား ရက်အနည်းငယ်မျှ လောင်ကျွမ်းခြင်းမှလွဲ၍ ဘာမျှအလျဉ်းဖြစ်မည်မဟုတ်ဟု သူတို့ကပြောကြ၏။

﴿وَقُلْ فِيْ ذٰلِكَ اٰيَاتٍ لِّمَنْ اٰتٰهُمُ الْغُرُوْبُ﴾

အမှန်ဒီနီစနစ်မှ လွဲချော်သွားရန် မိမိတို့ဖက်မှ ကြံဖန်တီထွင်ဖန်းတီးထားသော စိတ်ကူးယဉ် အတွေးအမြင်သို့ ပို့ဆောင်သော မှားယွင်းသည့် ယုံကြည်ချက်မှ ရလဒ်ပင်ဖြစ်သည်။

These people say that the fire of hell will not touch them except for a few days. It is their wishful thinking as a result of false belief which has deluded them from the true concept of deen.

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းချင်းရာမှ ယဟူဒီတို့သည် ဂျဟန္နမ်ဆိုသည်မှာ လူသားသည်အပြစ်ငရဲစခန်း သတ်မှတ်ရက်(အနည်းငယ်)အတွက် သွားရောက်ရမည်။ အပြစ်ငရဲမှ ကင်းစင်သွားပြီးမှ ဂျန္နုတ်သို့ ဝင်ရောက်ရမည်။ ထို့နောက် ဂျဟန္နမ်သည် အပြစ်ငရဲချွတ်ရာ ဆေးကြောသုတ်သင်ဌာနပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှ ပြန်လည်လွတ်မြောက်ခြင်းကို **نَجَاتٍ** ဟု အမည်တပ်ထား၏။

အထက်ဖော်ပြပါ အယူအဆ၊ နှစ်ခုစလုံးသည် ကုရ်အာန်၏ သွန်သင်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေ၏။

- (၁) ကုရ်အာန်အရ လူသားသည် ဂျဟန္နမ်သို့ အပြစ်ငရဲသားတစ်ဦးအဖြစ် သတ်မှတ်ချိန် ကာလတစ်ရပ်အတွင်း အပြစ်များခံရန်သွားရောက်ခြင်း မဟုတ်ပါ။
- (၂) ဂျဟန္နမ်သည် လူသား၏အပြစ် ငရဲပေရေနေခြင်းကို လျှော်ဖွတ်ဆေးကြောရာဌာနမဟုတ်ပါ။
- (၃) အပြစ်ငရဲများကို ဂျဟန္နမ်တွင် ဆေးကြောလျှော်ဖွတ်ပြီး သန့်စင်ကာမှ ဂျန္နုတ်သို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ရှိသည် ဆိုသည်မှာလည်း လုံးဝမဟုတ်ပါ။ အထက်ပါ အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်၏ လမ်းညွှန်ချက်-

လူသားသည် ကုန်အာန်၏ လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေး ဥပဒေသများအတိုင်း မိမိဘဝကို တည်ဆောက်ပါက မိမိ၏နပ်စ်ဖ် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများ မြင့်မားဖွံ့ဖြိုးလာပြီး (တိုးတက်မြင့်မားမှုဖြစ်စဉ်၏ အဆင့်တစ်ဆင့်ဖြစ်သော) အာခိရဟ်အနာဂတ်ခရီးစခန်းထိရောက်နိုင်စွမ်းရှိလာမည်။ ဤသို့ အရည်အချင်းအပြည့်အဝဖြင့် အနာဂတ်ခရီးအထိ ရောက်ရှိခြင်းကို ‘ဂျန္နုတ်ဘဝသက်တမ်းကာလ’ ဟု ခေါ်၏။ ထိုအခြေအနေတွင် သူ၏ နပ်စ်ဖ် သည် ဆက်လက်မြင့်မားဖွံ့ဖြိုးနေဆဲဖြစ်မည်။ အကယ်၍ လူသားသည် အလ္လာဟ်ပြုလူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေး ဥပဒေအတိုင်း ကျင့်သုံးလိုက်နာခြင်းမရှိပဲ အခြားလူလုပ်ဥပဒေသကို ကျင့်သုံး၍ မိမိဘဝကို တည်ဆောက်နေပါက သူ၏ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးသည် မြင့်မားတိုးတက်မှု ရပ်ဆိုင်းနေမည်။ ထိုကဲ့သို့ နပ်စ်ဖ် တိုးတက်မှုရပ်ဆိုင်းနေသည့် ကာလကို ‘ဂျဟန္နုမ်၏ဘဝသက်တမ်း’ ဟု ခေါ်သည်။ နပ်စ်ဖ်၏ တိုးတက်မှု ရပ်ဆိုင်းသွားလျှင် လူသား၏ဘဝတိုးတက်မှုမြင့်မားနိုင်စွမ်းမရှိပဲ ထိုရပ်ဆိုင်းသည့် အနေအထားတွင်ပင် ဆက်လက်ရပ်နေမည်။

ထို့ကြောင့် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ဂျဟန္နုမ်မှ ထုတ်လိုက်ခြင်းဟူသော မေးခွန်းမျိုးပင် ပေါ်ပေါက်လာစရာအကြောင်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် မွတ်စလင်မ်ဟု ပြောသောသူတို့၏ ‘نَجاة’ အယူအဆသည် ကုန်အာန်ပြင်ပမှ အယူအဆပင်ဖြစ်သည်။ စောစောပိုင်းက ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ယဟူဒီတို့ထံမှ အစောဆုံး အစွလာမ့်သမိုင်းနှင့် ကုန်အာန်(တစ်ဆီရ်)ဘာသာပြန်များမှတစ်ဆင့် မွတ်စလင်မ်တို့ထံ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာပြီး မွတ်စလင်မ်တို့၏ အခြေခံယုံကြည်ချက်ဟုဆိုကာ အခိုင်အမာနေရာယူထားလေသည်။ ဤအကြောင်း အပြည့်အစုံကို ဂျန္နုတ်(ပင်ဂ) နှင့် ဂျဟန္နုမ်(ပင်ဂ) ဝေါဟာရရှင်းလင်းချက်တို့တွင် လေ့လာကြည့်ကြပါဦး။

‘نَجْوَى’၏အနက်မှာ လျှို့ဝှက်တိုင်ပင်ခြင်း ရှေးအခါက (အရပ်)တို့သည် လျှို့ဝှက်တိုင်ပင်စရာများရှိပါက ဖြိုရွာအပြင်ဖက်ရှိ မြေမြင့်၊ ကုန်းမြင့်တစ်နေရာတွင် နီးနှောတိုင်ပင်ဆွေးနွေးတတ်ခြင်း အစီအစဉ်များ

ချတတ်ကြ၏။ စောစောက ဖော်ပြခဲ့သည့်စကားလုံး ‘نَجاة’ မှ ‘نَجْوَى’ စကားလုံး ဆင်းသက်လာသည်ဟု ယူဆ၏။ တိုင်ပင်ကြရာတွင် အတိဒုက္ခ၊ ရန်သူစသည်တို့မှ ‘ကင်းဝေးရေး’ လွတ်မြောက်ရေးစသည်တို့လည်း ပါဝင်တတ်ခြင်းကြောင့် ဝေါဟာရအားဖြင့် ဆက်စပ်နေ၏။

‘نَجْوَى’ မြင့်သောနေရာတွင် ထိုင်သည်။
‘نَجْوَى’ လျှို့ဝှက်ချက်ကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ ကုန်အာန်(၂၀:၆၂)နှင့် (၅၈:၇)တို့တွင် လျှို့ဝှက်ချက်ကို အပြန်အလှန် တိုင်ပင်နှီးနှောခြင်းအနက်ဖြင့် တွေ့ရ၏။

‘نَجْوَى’ အမြင့်တစ်နေရာသို့ ပစ်တင်လိုက်သည်။ ဤဝေါဟာရကို တမန်တော်မူဆာ(ﷺ)၏ လက်ထက် အီဂျစ်နိုင်ငံကို အုပ်စိုးခဲ့သော ဖိရ်အောင်(ဖားရီး)ဘုရင်၊ ရေနစ်ခြင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်သက်လုံး ငါ-ငါသက်ဦးဆံပိုင် လူတို့အား လှလှကြီး ဒုက္ခပေးခဲ့သူနှင့် ပတ်သက်၍ ကုန်အာန်(၁၀:၉၀-၉၂)တွင် ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَجُوزَ نَابِئِي سَرَّاءِ بِلِ الْبَحْرِ
فَأَبْأَمُّ فِرْعَوْنَ وَجُودُؤُ بَعْياً وَعَدَاؤُا

ငါအရှင်မြတ်သည် ဗနီအစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်တို့အား ပင်လယ်ကို ဖြတ်ကူးစေခဲ့ပါသည်။ ဖိရ်အောင်(ဖါရီ)နှင့် သူ၏တပ်မတော်သည် သူတို့အား ဖမ်းဆီးရန်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးရန် ရည်ရွယ်၍နောက်မှ လိုက်လာ၏။

حَتَّى إِذَا دَرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ أَمْنْتُ أَنَا
لِلَّهِ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَ أَنَا مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ①

(ဖိရ်အောင်နှင့် သူတပ်မတော်တို့ ပင်လယ်ထဲ ဆင်းပြီး ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့နောက်မှ လိုက်နေစဉ် ရေကြီးလာပြီး ယင်းရေထဲ၌) ဖိရ်အောင်ရေနစ်လုနီးပါး ဖြစ်နေ၏။ ဖိရ်အောင်က အလ္လာဟ်မှလွဲ၍ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်စိုးတော်မူသောအရှင် လုံးဝမရှိကြောင်းကို ကျွန်တော်မျိုးသက်ဝင်ယုံကြည်လာပြီး ယင်းအရှင်ကို

ပင် ဗန်အစ္စရာအီလ်တို့လည်း သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးသည် မွတ်စလင်မ်(အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လက်ခံယုံကြည်၊ လက်ခံကျင့်သုံးသူများ အနက် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်ဟု ဟစ်အော်ကြေငြာ၏။ (ကုရ်အာန်၁၀:၉၀)

الآن وقد عصيت قبل وكنت من المفسدين

(အလ္လာဟ်က ပြောကြားသည်မှာ မင်းတစ်သက်လုံး ‘ဖဆာဒ်’ကမောက်ကမ ဖရိုဖရဲ ပြုလဲအောင်လုပ်ဆင်းရဲမွဲတေသူတွေကို ချုပ်ချယ်၊ ဖိနှိပ်၊ ရက်စက်ခဲ့လို့ ဝမှ ဘာအခုမှ သေအံ့ဆဲဆဲ ရောက်မှ နောင်တရနေပြီလား။ နောင်တရတယ်ဆိုယုံနဲ့ မပြီးဘူး၊ နောင်တရရင် အမှားပြင်၊ အမှန်ပြန် ကျင့်သုံးရမှာ သေခါနီးမှ မင်းအမှားပြင်ဖို့ အမှန်မြင်ဖို့ ကျင့်သုံးဖို့ ဘယ်မှာအချိန်ရမှာလဲ။ (ကုရ်အာန်၄:၁၇-၁၈)

ကုရ်အာန်(၁၀:၉၂)တွင်

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ဆက်လက်အမိန့်ရှိသည်မှာ (မင်းအခု ရေနစ်သေဆုံးသွားတော့မှာပါ) သို့သော် မင်းရဲ့အလောင်းကို ငါအရှင်ဆယ်ယူ **نَجَّى** ကုန်းမြင့်တစ်နေရာရာသို့ တင်ထားလိုက်မှာပါ။ ဒီတော့မှ နောင်လာနေကံသားတွေအတွက် သင်ခန်းစာ၊ အသိ တရားထင်ရှားသည့် လက္ခဏာတစ်ရပ်အဖြစ် ကျန်ရစ်နေမည်။

وَإِنْ كُنْتُمْ مِنَ النَّاسِ الَّذِينَ آمَنُوا

တကယ်တော့ များစွာသောသူတို့သည် ငါအရှင်၏ ထံမှ သင်ခန်းစာ အသိတရား ထင်ရှားသည့်လက္ခဏာများကို ဂရုမမူ အမှတ်မထား ပေါ့ပေါ့တန်တန်ရှိနေကြကုန်သည်။

Then we caused the Bani-Isra'il to cross the Sea. The pharaoh and his hosts pursued them in order to seize and punish them when the Pharaoh was on the point of drowning, he cried out: "I believe that there is no God but He-the God in whom the Bani-Israil believe, and I declare myself to be one of

those who submit to Him.

(Quran 10:90)

Allah said to Him through Moses: "Throughout your life you have been perpetrating fas'ad and oppressed poor people. Now? that death comfort you, you are offering repentance"

(Quran 10:92)

Such repentance is meaningless because repentance is for the sake of making amends for the wrongs done and is futile at the time of death, since there is no time left for making amends.

(Quran 4:17-18)

Allah added: You will be drowned but your corpse will be saved to serve as a warning to those who come after you. Many people are unheedful of Allah's warnings"

အကိုးအကားအနေဖြင့် Encyclopedia Britanica, Mummyခေါင်းစဉ်အောက်တွင် လေ့လာကြည့်ပါ။

ဤဖြစ်စဉ်သည် နှစ်ပေါင်းများ မကြာမီကမှ ဖိရ်အောင်၏ ရုပ်ကလပ်ကို နိုင်းလ်မြစ်ကမ်းပါးတစ်နေရာတွင် ရေမျောလာပြီး ကမ်းပါးတွင်တင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အထောက်အထားများကို သုတေသနလုပ်ကြည့်ရာမှ တမန်တော်မူဆာ (အ) လက်ထက်က ဖိရ်အောင်ဖြစ်ကြောင်း အသေအချာသိရှိရင်း ကုရ်အာန် (၁၀:၉၂) ပါ အာယတ်၏အကြောင်းအရာကို ဦးဆိုက်ထောက်ခံနေ၏။ ထိုအကြောင်းကိုရှေးအကျဆုံးနှင့် နောက်ပိုင်းကုရ်အာန်တစ်ဆီရ်များတွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ ကုရ်အာန်ပါ **بَدَن** ကိုယ်ခန္ဓာ၊ ရုပ်ကလပ်-ဟု ဖော်ပြရန်အကြောင်းအရာက ထိုခေတ် တစ်ဆီရ်ဘာသာပြန်ဆိုသူတို့သဘောမပေါက်နိုင်၍ စစ်တိုက်ရာတွင် ဝတ်ဆင်သည့်သံထည်ကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီဟု ပြန်ဆိုထားကြရာ အမှန်ဆိုလိုရင်းကို ထိုခေတ်အချိန်

အခါက မသိမြင်နိုင်ခဲ့ကြောင်းသိရှိရ၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် ‘မှန်ကန်’ ကြောင်း အထောက်အထားပေးရာတွင် ကုရ်အာန် (၄၁:၅၃) တွင်ဖော်ပြထားပုံမှာ-

سُرُّهُمْ الِيتَّاقِ الْاَفَاقِ
وَفِيْ اَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَّبَعْنَ لَهُمْ اَنْهَ الْحَقِّ

(ကုရ်အာန်သည်) အမှန်အကန်ဖြစ်ကြောင်း လူတို့ အဘို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိမြင်နားလည်လာသည် အထိ၊ ငါအရှင်၏ ထင်ရှားသောသက်သေအထောက်အထားများကို ဤလောကတစ်ခုတည်းလုံး လူသားတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာများမှ တဖြည်းဖြည်းချင်း ထုတ်ဖော်ပြသသွားတော်မူမည်။

We will gradually manifest our signs in the whole of Universe as well as in themselves until it become quite clear to them that it (the Quran) is the truth.

လူသားတို့အနက်၊ လူ့သမိုင်းတွင် ဆိုးယုတ်ရက်စက်ရာတွင် အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သည့် မင်းစိုးရာဇာဘုရင်တစ်ပါးဖြစ်သော ‘ဖိရ်အောင်’ ကို ကမ္ဘာ့ လူသားအားလုံးလိုလိုသိ၏။ ၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ သူ၏ ဆေးစီရင်ထားသော (Mummy၊ မမ်မီ) ရုပ်ကလပ်ကို နိုင်းလ်ကမ်းပါးပေါ်ဆယ်ယူထားပြီး နှစ်ပေါင်း (၁၄၀၀) ကျော်ကာ၊ ကုရ်အာန် (၁၀-၉၂) ကို အထင်အရှား ဖွင့်ဆိုပြခြင်းဖြင့် ကုရ်အာန်၏ (၄၁:၅၃) ကို ထပ်ဆင့် ရှင်းလင်းရင်း ကုရ်အာန်သည် အလ္လာဟ်ထံမှထုတ်ပြန်ပို့ချထားသော အမှန်တရားဖြစ်ကြောင်း သက်သေထူထား၏။

ر ح ن

نَحْرُ الصِّدْرِ ရင်ဘတ်၏ အပေါ်ဖက်ပိုင်း

upper part of the chest.

ရင်ဘတ်ပေါ်ရှိ ဆွဲကြိုးဆွဲသည့်အပိုင်း

نَحْرًا بَعِيْرًا يَنْحَرُهُ نَحْرًا

ကုလားအုပ်၏ ရင်ဘတ်နှင့်ဆက်နေသော အစိတ်အပိုင်းရှိ လည်ပင်းမှ ‘လေပြွန်’ wind pipe နေရာကို လှုံ့တံဖြင့်ထိုးသည်။ (ဤသို့ဖြင့် ကုလားအုပ်အား လှီးဖြတ်ဖောက်ပြန်ရ၏။ ကျွဲနွားများကဲ့သို့ ကုလားအုပ်ကို မြေပေါ်လှဲချပြီးလှီးဖြတ်၍ မရချေ။ ကုလားအုပ်ရပ်နေပြီး ရပ်နေမြဲရပ်နေရာအထက်ပါအတိုင်းဖောက်ပြန်ရ၏။

အိမ်နုဖာရိဆ်ဆိုသူ အဘိဓာန်သုတေသီက အောက်ပါ အနက်အဓိပ္ပာယ်များရသည်ဟု ဆို၏။ ရင်ဘတ်နှင့် ရင်ဘတ်ကို ခွဲထုတ်ခြင်း စသည်ဖြစ်၏။ ကုရ်အာန် (၁၀၈:၂)တွင်-

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ

အထက်ပါအာယတ်ရှိ وَأَنْحَرْ ၏အနက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး صاحب تاج အဘိဓာန် သုတေသီက အောက်အနက်များကို ဖွင့်ဆို၏။

- (၁) ဆွလာတ်တည်ဆောက်ရန် မတ်တပ်ရပ်သည့်အခါ ရင်ဘတ်ကို အပြင်ဘက် ထုတ်ထားခြင်း
- (၂) ဆွလာတ်တည်ဆောက်စဉ် (ညာ)လက်ကို (ဝဲ) လက်ပေါ်တင်ထားခြင်း
- (၃) ဟာဂျီများ ဟဂျီကာလတွင် ကုလားအုပ်ကို ဖောက် လှီးဖြတ်ခြင်း
- (၄) ဆွလာတ်တည်ဆောက်စဉ် ရင်ဘတ်ပေါ်လက် တင်ထားခြင်း
- (၅) ဆွလာတ်တည်ဆောက်စဉ် ရင်ဘတ် (ရင်ညွန့်)ပေါ် လက်တင်/ပိုက် ထားခြင်း
- (၆) မိမိ၏ရင်ဘတ်ကို ကစိပ်လတ်ဘက်သို့ ထားရှိခြင်း
- (၇) မိမိ၏ လိုအင်ဆန္ဒ တပ်မက်မှုများကို ထိန်းချုပ်ထားခြင်း

သို့သော် **نَحْر** ၏ အနက်ကို ကိစ္စတစ်ရပ်ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ထိထိရောက်ရောက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ အနက်ကို ဆောင်သည်ဟု မိရ်ဇာအဘူဖွဇလ် ကဖွင့်ဆို၏။

نَحَرْتُ الشَّىْءَ عَمَلًا ကျွန်ုပ် အသိပညာအားဖြင့် ကိစ္စရပ်ကို ပိုင်နိုင်စွာဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
(မှဟီးတွ်)

النَّحْرُ، والنَّحْرِيُّ ကျွမ်းကျင်သူ အသိပညာရှိသူ အတွေ့အကြုံရှိသူ ကိစ္စရပ်တိုင်းကို သိနားလည်သဘောပေါက်သူ ယင်းကိစ္စကို ပိုင်နိုင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိသူ (မှဟီးတွ်)

ဤအနက်အရ ကုရ်အာန် (၁၀၈:၂) ၏ ဖွင့်ဆိုချက်မှာ-

ကိစ္စရပ်တိုင်းကို အသိပညာ၊ အတွေ့အကြုံ၊ အမြော်အမြင်များ စုပေါင်းအသုံးပြုပြီး ပိုင်နိုင်ခိုင်မာစွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ပါ- **وَأَنْحَرُ**

အကယ်၍ စောစောပိုင်းက ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း **وَأَنْحَرُ** ကုလားအုပ် ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပါဟု ကောက်ယူလျှင် ဤအချက်ပေါ်မှ ကြီးမားသောကိစ္စတစ်ရပ်ကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြနေပါသေးသည်။

၎င်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

ဟိဂျရဟ် **هَجْرَةَ** မက္ကာမှမဒီနာသို့ တမန်တော် မြတ် (ဆွ) ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိချိန်တွင် မုစ်လင်မ်တို့၏ အစုအဝေး (အန်ဆွာရီနှင့် မဟာဂျေရီးနိနစ်ဖွဲ့စည်း) ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး အင်အားဂုဏ်အရှိန်အဝါ သေးငယ်အားပျော့နေကြ၏။ မဒီနာရှိ ရဟူဒီအသိုင်းအဝိုင်းတို့မှာမူ ကြီးပွားချမ်းသာ အင်အားတောင့်တင်းနေကြ၏။ သူတို့၏ဩဇာအာဏာအရိပ်ဝယ် မုစ်လင်မ်တို့မှာ မိမိတို့၏အခြေခံလူမှုရေးကိစ္စများ၊ အခွင့်အရေးများကို စွန့်လွှတ်နေကြရ၏။ အထူးသဖြင့် ရဟူဒီတို့

အဖို့ ကုလားအုပ်သားစားခြင်း ဟရာမ်ဖြစ်နေရာ ရဟူဒီတို့က ဟန့်တားကန့်ကွက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆကြသည်။ ဤမျှသာမက ရဟူဒီတို့က မဒီနာတွင် မုစ်လင်မ်တို့သည် ရဟူဒီတို့ကို အထူးဂရုပြုလေးစားရိုက်နှီးနေကြသည်ဟု ယူဆကြ၏။ ထို့ကြောင့် ‘ကုလားအုပ်လှီးဖြတ်စားသောက်ခြင်းကို သတိကြီးစွာဖြင့် ရှောင်ရှားနေကြမည့်သဘောပိုက်ထားကြ၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် ထိုအချိန်ကာလ၌ **وَأَنْحَرُ** ကုလားအုပ်ဇာတ်-လှီးဖြတ်ပါဟု အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်၏။ မိမိတို့၏ ဒီဇိုက်တွင် ရဟူဒီတို့နှင့် နားလည်မှုရယူရန်မလိုဟု လမ်းညွှန်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ن ز ل

نَزَلَ အထက်မှ အောက်သို့ဆင်း(သက်)လာသည်

ကုရ်အာန် (၃၄:၂) တွင်-

نَزُّوا အထက်မှ အောက်သို့ဆင်း (သက်)ခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက် **عُرُوجٌ** အောက်မှ အထက်သို့တက် (ရောက်) ခြင်း။

**يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا
وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا**

အာကာသမှ ဆင်းသက်ကျရောက်လာသော အရာ များကိုလည်းကောင်း၊ ၎င်းပြင် အထက်သို့တက်ရောက်သွားသောအရာများကို လည်းကောင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အကြွင်းမဲ့သိတော်မူ၏။

نَزُّوا တည်းခိုရပ်နား၊ နေထိုင်ရာ နေရာ၊ ဌာန ညွှန်သည့်အရာများ၊ ကြိုဆိုညွှန်ခံခြင်း၊ ပေါများ

တိုးတက်သီးပွင့်ဝေဆာခြင်း
ကုရ်အာန် (၃:၁၉၇)တွင်-

الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَنْزَلْنَا مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عَدَدُ الْأَنْهَارِ إِلَّا بَرَابَرًا	لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
--	---

မိမိတို့၏ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသ ကိုလိုက်နာကျင့်သုံးသူသည် ဥယျာဉ်များရရှိမည်။ ယင်း ဥယျာဉ်များအောက်မှ မြစ်ချောင်းများ တသွင် သွင်စီးဆင်းနေသည်။ ယင်းဥယျာဉ်ထဲတွင် ထာဝရနေထိုင်ရမည်။ ဤသည် အလ္လာဟ်ထံတော်မှ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ပျူပျူငှာငှာ ကြိုဆိုညွှန်ခံခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ ဤသို့ ကြိုဆိုညွှန်ခံခြင်းသည် လူတော် လူကောင်းတို့အဖို့ အမှန်ပင် အကောင်းဆုံးတကား အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်သည်။

As to those who adhere to Allah's laws, for them are gardens through which streams flow therein to abide; a ready welcome from Allah. This reception will be the best for the truly virtuous ones.

(The Quran 3:197)

لَنْزُلُ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းများ အထွက်တိုး ပြည့်လျှံစွာ ဖူးပွင့်ဝေဆာဖြစ်ထွန်းခြင်း

النَّزْلُ မိုးရွာသွန်းခြင်း

نَزْلَةً တစ်ကြိမ်တစ်ခါ၊ ရပ်နားတည်းခိုခြင်း

نَزِيلٌ ဧည့်သည်

مَنْزِلٌ (အများကိန်း: مَنْازِلٌ တည်းခို၊ ရပ်နားနေ ထိုင်ရာ စခန်းအိမ်ရာအဆောက်အဦး

لَنْزُلُ နှင့် لَنْزِيلٌ ကွာခြားပုံ

نَزَّلَ ، نَزَّيْلٌ တဖြည်းဖြည်းချင်း နည်းနည်းချင်း ချပေးခြင်း

أَنْزَلَ ، أَنْزَالٌ တဖြည်းဖြည်းချင်း နည်းနည်းချင်းဆို သည့်အချက်မပါဝင်ဘဲ ချပေးခြင်း

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် (၂၉:၆၃)

نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

တိမ်တောင်တိမ်တိုက်မှမိုးရေကို တစ်ကြိမ်ပြီး တစ်ကြိမ် နည်းနည်းချင်း ရွာသွန်းစေသည် (မိုးရေ သည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်း အလျှံပယ် အပြီးရွာခြင်း မျိုးမဟုတ်) ابن فارس က စနစ်တကျ အစီအစဉ်ဖြင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနတွင် ဖြစ်ပေါ်လာစေသည့် အနက် ကိုဆောင်သည်။

သို့သော်၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းတွင် ‘အထက်မှ အောက်သို့ ဆင်း (သက်) လာသည်ဟုသာမဟုတ်ပါ။ နောက်ထပ် အနက်အဓိပ္ပာယ်တစ်ရပ်မှာ ‘ချိုးမြှင့်ပေး သနားသည်ဟုလည်း ရရှိပါသည်။

ကုရ်အာန် (၅၇:၂၅) တွင်-

وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ

ငါအရှင်သည် ‘သံ’ (ဓာတ်) ကို ချိုးမြှင့်ပေးသနားခဲ့ သည်။

ပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု လည်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ကုရ်အာန် (၁၅: ၂၁) တွင်-

وَمَا نَنْزِلُ لَهُ إِلَّا مَعْلُومٌ

(အရင်းအမြစ်များရိက္ခာများကို) တိကျသော အတိုင်းအတာ ပမာဏအတိုင်း အချင်အတွယ်ဖြင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေထားပါသည်။

We formed (Means of sustenance and natural resources) only in the measure.

လောကဓာတ် (လူတို့အခေါ် သဘာဝလောက ကြီး)တွင် အခြေခံအရင်းအမြစ်ပစ္စည်းများ သယံဇာတ ဓာတ်သတ္တုများဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေထားရာ ၎င်းတို့ ကို လူသားတို့က မိမိတို့အသုံးပြုလိုရာကုန်ချောအဖြစ် တည်ထွင်ဖန်တီး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရမည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဝဟီအဖြစ်၊ မိမိထံမှ ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်းတွင် (النزول) ကိုအသုံးပြု၏။ ထို့ကြောင့် ဝဟီသည် တမန်တော်မြတ်၏ အသိဉာဏ်ဦးနှောက်မှ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသော တီထွင်ကြံဆ ဖန်တီးထားသော အရာ Subjective မဟုတ်။ ပြင်ပမှ ပို့ဆောင်ပေးထားသော အရာ Objective ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူသားတမန်တော်များသည် ဝဟီရရှိရန် တမန်တော်ဖြစ်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းဖြင့် မရရှိနိုင်။ အလ္လာဟ်၏ ထံတော်မှ ရွေးချယ်ခံပုဂ္ဂိုလ် مَظْفُوف အဖြစ်ကို အရှင်မြတ်က ချီးမြှင့်ခြင်းသာဖြစ်သည်။

ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း၊ ဒြပ်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ လူသားတို့ အားထုတ်ကြိုးပမ်း ရှာဖွေသုတေသနပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် Discovery ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်းများရရှိနိုင်၏။ ‘ဝဟီ’ ကိုမူကား သက်ဆိုင်ရာ ‘နဗီ’ ထံသို့ တိုက်ရိုက်ပို့ချထုတ်ပြန် (Reveal) ၏။ ၎င်းအတွက် الْوَهْيُ ဝေါဟာရကို ထိုစဉ်က တမန်တော်မြတ်မဟုတ်ထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချသော ‘ဝဟီ’ သည်လုံးဝပြီးစီးပြည့်စုံပြီးဆုံးသွားပြီဖြစ်သည်။

ပညာရပ်များကို (၂) မျိုးခွဲခြားနိုင်သည်။

- (၁) ပညာရပ်တစ်မျိုးမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အတွင်း အလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင်ထုတ်ပြန်ပို့ချပြီး အလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသည့် ‘ဝဟီ’ ဖြစ်၏။
- (၂) ကျန်ပညာရပ်တစ်မျိုးမှာ လောကတစ်ခုတွင် နား၊ မျက်စေ့၊ ဦးနှောက်တို့ကို အသုံးပြု၍ အသိပညာ အတတ်ပညာများ ရှာဖွေမေးမြန်း ဆည်းပူးသုတေသနပြုရယူခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ၎င်းနစ်မျိုးမှလွဲ၍ အခြား မရှိတော့ပြီ။

ဘာသာရေးလောကတွင် သုံးနေကြသည့် كَشَفٌ နှင့် الْهَامِ စသည်တို့အဖို့ ကုရ်အာန်တွင်ပင်

ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပြီ။ ကုရ်အာန်တွင်ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသော အသိတရားများအတွက် သုံးနှုန်းခြင်းသည် ကုရ်အာန်ကို ဆန့်ကျင်ရာရောက်နိုင်သည်။ လူ့လောကရှိ အချို့အရည်သွေးများ (အထူးသဖြင့် အတွေးအခေါ်၊ စိတ်တန်ခိုးစသည်တို့ကို ပညာရပ်တစ်ခုအဖြစ်လေ့လာ လိုက်စားကျင့်သုံးပြီး) ဖွံ့ဖြိုးအောင်ပြုနိုင်၏။ မည်သူမဆို လေ့လာလိုက်စားကျင့်သုံးနိုင်၏။ ဟိန္ဒူယောဂီများပင် စိတ်တန်ခိုးအမျိုးမျိုးပြုနိုင်၏။ ဤသည်တို့မှာ ပညာရပ်များ လေ့လာလိုက်စားကျင့်သုံးမှုများသာ ဖြစ်သည်။ ဘာသာရေး၊ ယုံကြည်ချက်နှင့် မဆိုင်၊ မပတ်သက်ပါ။ မည်သည့်လူမျိုး၊ မည်သည့်ဘာသာဝင်၊ ကျားမမရွေး လေ့ကျင့်ပျိုးထောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်၏။ မသိနားမလည်သူလူရို၊ လူအများသည် တန်ခိုးရှင်၊ စွမ်းအားရှင်၊ ဘုရားသခင်၏ အချစ်တော်များ စသည့် အမည်အမျိုးမျိုးဖြင့် လှည့်ပတ်လိမ်ညာ ခံနေကြရင်း ‘ဒီးနီ’ သည် လူသားတို့အား အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာ ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်စွမ်း ရှိစေပြီး လူလိမ္မာ၊ လူရည်သန် လူရည်မွန်များ လူယဉ်ကျေးများဖြစ်စေချင်၏။

ကုရ်အာန် (၅:၁၁၅) တွင် - الْمُنْمُنُ အထက်မှ အောက်သို့ချပေးသည်။ ပေးသနားချီးမြှင့်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ الْمُنْمُنُ အထက်မှပေးထားသည့် အရာဟု ကုရ်အာန်(၆:၁၁၅) တွင် ဖော်ပြထား၏။ (၂၃:၂၉) တွင် ပေါများကြွယ်ဝသော အရာများအဖြစ် သုံးထား၏။ (၁၂:၅၉) တွင် ကြိုဆိုညှိနှိုင်းသည့်အဖြစ် သုံးထား၏။

ن س خ

نَسَخَ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းအရာကို ပယ်ဖျက်၍ ယင်းနေရာတွင် အခြားအကြောင်းအရာတစ်ခုကို အစားထိုးခြင်း(ابن فارس) abrogation, abolition, deletion, replacement.

نَسَخَ اللهُ نေသည် အရိပ်အာဝါသကို ဖယ်ရှား၍ အလင်းရောင်ကို အစားထိုးခဲ့သည်။ - ပစ္စည်းတစ်ခုတွင် အခြားပစ္စည်းကို အပြောင်းအလဲ ပြုလုပ်လိုက်ခြင်း

نَسَخَتِ الرِّيحُ آثارَ الدِّيارِ လေပြင်းသည် အိမ်ယာများ၏ အမှတ်အသားလက္ခဏာများကို ပြောင်းလဲပစ်လိုက်သည်။ نَسَخَ الكتابَ စာအုပ်ကို ကူးယူလိုက်သည်။ He copied the book.

النَّسخة ကူးယူထားသောအရာ (စာအုပ်)မိတ္တူပုံကော်ပီ(copy)

ကုန်အာန်(၄၅:၂၉)တွင် လူတို့၏လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ချက်များကို မှတ်တမ်းတင် (recording) ကူးယူပွားယူထားပြီး၊ လူတို့ကို သူတို့၏လုပ်ရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ အရှိအရှိ အတိုင်း အမှန်အကန်အတိုင်း ရှေ့မှောက်တွင် (against)ပြောပြ၊ တင်ပြမှုမျိုးကို တရားစီရင်ရာတွင် တွေ့မြင်ရမည့်အကြောင်း ကုန်အာန် (၄၅:၂၉)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

هَذَا كِتَابُنَا يُطِيقُ عَلَيْكُمْ
يَا حَقُّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

ဤသည် သင်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ အရှိအရှိအတိုင်း အမှန်အကန်အတိုင်း ရှေ့တွင် ဖွင့်ဆိုပြောပြမည့် ငါအရှင်၏ မှတ်တမ်းပင်ဖြစ်သည်။ သင်တို့ (လူသားများ) ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြကုန်သည့် ကိစ္စရပ်များကို ငါအရှင်၏ စနစ်က မိတ္တူကူးယူခိုင်းထားခဲ့ပါသည်။

This is our Record that speaks against you with truth. Surely we have been making to copy what you used to do (act). (The Quran 45:29)

نَسَخَ ဖျက်ပစ်ပြီး အခြားအရာတစ်ခု အစားထိုးခဲ့သည်ဆိုသည့် အနက်ဖြင့် ကုန်အာန်(၂၅:၅၂)တွင် တွေ့ရပုံမှာ-

فَيَنْسَخُ اللهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللهُ إِلَيْهِ။ ရှိုက်တွာန်ပြုလုပ်ခဲ့သမျှအရာများကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပယ်ဖျက်ပစ်ခဲ့ပြီး မိမိ၏ ဥပဒေသပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ခိုင်မာတောင့်တင်းစွာ တည်ဆောက်ခဲ့၏။ Allah annuls that which shaitan casts, then does Allah establish His Laws. (The Quran 22:52)

ထို့ကြောင့် نَسَخَ ၏ အခြေခံအနက် အဓိပ္ပာယ်မှာ အရာတစ်ခု၏ နေရာတွင် အခြားအရာတစ်ခုကို အစားထိုးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဤဝေါဟာရ نَسَخَ သည် မှတ်သားနားလည်ထားရမည့် ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်၏။ အကြောင်းက မွတ်စလင်မ်ဆိုသူတို့ ဘာသာရေးလောကတွင် مَنَسُخَ، مَنَسَخَ ပယ်ဖျက်သည့်အရာနှင့် အပယ်ဖျက်ခံအရာဆိုသည့် ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာဝါဒမှာ အရေးပါသည်ဟု လူအများကို ယူဆထားစေ၏။ မမှန်ကန်သော ဤအယူအဆသည် ကုန်အာန်က တည်ဆောက်ထားသော ဒီနီကို အမြစ်မှ တိုက်စားလာခဲ့၏။ ဤအချက်ကို မှန်ကန်စွာသဘောပေါက်နားလည်မှသာ အလ္လာဟ်၏ဒီနီ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်၏နောက်ဆုံးနှင့် တစ်ခုတည်းသော ဥပဒေသ (ကုန်အာန်)အပေါ် ယုံကြည်သူတို့သည် အခိုင်အမာ ရပ်တည်နိုင်ကြမည်။

نَسَخَ مَنَسُخَ ပယ်ဖျက်သည့်အရာနှင့် အပယ်ဖျက်ခံအရာကို အစဉ်အလာအားဖြင့် ကုန်အာန်ပြင်ပမှ အဆိုအမိန့်များဖြင့် စွဲကိုင်၊ လက်ဆင့်ကမ်းသယ်ယူလာခဲ့ကြသည်။ အယူအဆမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ (၁) ကုန်အာန်ထဲရှိ မြောက်များစွာသော အာယတ်

(အဆိုတစ်ရပ်အရ အာယတ်(၅၀၀)အထိရှိသည်ဆို၏) တို့ကို ဖတ်ရွတ်နေဆဲ ဖြစ်သော်လည်း ယင်းအာယတ် တို့၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် အာဏာစက်သည် ဖျက်သိမ်းခြင်း ခံရပြီး **مَنْسُوحٌ** ဖြစ်သွားပြီးဟုဆို၏။ ဤသို့ ဖတ်ရွတ်နေ ရခြင်းမှာ ‘ကုသိုလ်’ **بِأَبْوَابٍ** သဘိုးဘ်ရရှိရေးအတွက် ဖတ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယင်းအာယတ် (၅၀၀)၏ ဥပဒေဆိုင်ရာ အာဏာစက်သည် ဖျက်သိမ်း ခြင်းခံရပြီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။

(၂) ကုရ်အာန်၏ အချို့အာယတ်များကို အခြား အာယတ်များက (**نَسِخًا**) ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်ဟု ဆိုကြ၏။

(၃) ကုရ်အာန်၏ အချို့အာယတ်များကို တမန်တော် ၏ ဟဒီးဆ်က ဖျက်သိမ်း(**نَسِخًا**)လိုက်ပြီး ဟုဆိုကြ၏။

(၄) အလွန်ဆန်းပြားသော ယူဆချက်တစ်ရပ်ရှိသေး ၏။ ၎င်းမှာ အချို့အာယတ်တို့သည် ကုရ်အာန်ထဲ၌ အမှန်တကယ်မပါလင့်ကစား ၎င်း၏ပြဋ္ဌာန်းချက် အာဏာစက် ရှိနေ၏။ (သာဓကအားဖြင့် **حَجْر** ရဂျမ်ခေါ် မတရားကာမမှုပြုသူ **أَنِي** ကိုခံဖြင့်ပစ်ပေါက် သည့်အမိန့်အာဏာစက်သည် ရှိနေသည်ဟုဆိုသည့် အာယတ်ကို ကျင့်သုံးလိုက်နာနေကြသေး၏။

အထက်ဖော်ပြပါ ကုရ်အာန်ပြင်ပမှ အယူအဆ များကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ပေါ် ထားရှိသည့် အယူအဆပြောင်းလဲလာပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်လာ၏။

(၁) ကုရ်အာန်ထဲတွင် များစွာသော အာယတ်၏ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်အာဏာစက်ကို (**مَنْسُوحٌ**) ပယ်ဖျက် ပြီးဖြစ်သော်လည်း ဆက်လက်ဖတ်ရွတ်မြဲ ဖတ်လျက်ရှိ ၏။

(၂) အချို့အာယတ်များသည် ကုရ်အာန်ထဲတွင် အမှန်တကယ် လုံးဝမရှိပါ။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်အာဏာစက်ရှိနေ၏။ ဤအမျိုးအစား အချက်တို့အတွက် အထောက်အထားကို **روايات** နှုတ်ဖြင့် သယ်ဆောင်၍ ပြောဆိုချက်များကို ဆင့်ပြန်

စုဆောင်းထားသော လူသားတို့၏ အတွေးအခေါ် မျှသာဖြစ်၏။ သို့သော် အချက်(၁)ပါ အမျိုးအစား အာယတ်အထောက်အထားအတွက် ကုရ်အာန်၏ (၂:၁၀၆)ကို တင်ပြကြ၏။

مَا تَنْسَخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا أَلَمْ نَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

အထက်ပါ အာယတ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဘာသာပြန်ဆိုလေ့ရှိပုံမှာ-

ငါအရှင်ဖျက်သိမ်းလိုက်သော အာယတ် (သို့ မဟုတ်) ငါအရှင်မေ့ပစ်စေလိုက်သော အာယတ်တို့ အတွက် ၎င်းတို့ထက် သာလွန်ကောင်းမွန်သော အာယတ် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ အလားတူဖြစ်သော အာယတ်တို့ဖြင့် အစားထိုးပေးလိုက်ပါသည်။ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် အရာရာတိုင်းအပေါ် စွမ်းဆောင်နိုင် စွမ်းရှိတော်မူသောအရှင် ဖြစ်သည်ကို သင်မသိပါသ လော။

مَنْسُوحٌ၊ **نَسِخًا**၊ ဝါဒီတို့က အထက်ပါ အာယတ်၏ ဆိုလိုသည့် သဘောမှာ-

အလ္လာဟ်သည် ကုရ်အာန်တွင် ကိစ္စတစ်ရပ် အတွက် ဥပဒေတစ်ရပ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်၏။ အချိန်အတန် ကြာလာသောအခါ ယင်းဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းလိုပြန် သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ထပ်အာယတ်တစ်ခုကို အစားထိုး(**نَسِخًا**)ပြုလုပ်လိုက်ပြီး ပထမအာယတ်ကို (**مَنْسُوحٌ**)ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်၏။ အစားထိုး **نَسِخًا** အာယတ်သည် ဖျက်သိမ်းခံရသည့် **مَنْسُوحٌ** အာယတ် ထက်ပို၍ ကောင်းမွန်သည်ဟုဆို၏။ (အထင်အရှား တွေ့မြင်ရသော အချက်မှာ အစားထိုးအာယတ်တွင် ၎င်းသည် မည်သည့်အာယတ်ကို ပယ်ဖျက် အစားထိုး ဝင်ရောက်လာပါသည်ဆိုသည့် ဖော်ပြချက် ကုရ်အာန် တွင် အလျှင်းမတွေ့ရှိရချေ။)

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် မည်သည့် အာယတ်သည် (**مَنْسُوحٌ**) ဖျက်သိမ်းခံ အာယတ် ဖြစ်သည်။ မည်သည့်အာယတ်သည် **نَسِخًا** ဖြစ်သည်

ကိုလုံးဝဖော်ပြခြင်း အလျှင်းမရှိ။ ကုန်အာန်သည် အပြီး အပြည့်အစုံ ကျရောက်ပြီး နှစ်ပေါင်းများစွာနေမှ လူတို့နှုတ်ဖြင့် အဆင့်ဆင့် သယ်ဆောင်၍ ပြောဆိုချက် ရေဝါယတ် *رواية* များကို ဆင့်ပြန်စုဆောင်းထား သော လူသားအမျိုးမျိုးတို့၏ အတွေးအခေါ်များနှင့် ကုန်အာန်ကို ဘာသာပြန်ဆိုသူများ၏ အတွေးအခေါ် များသာဖြစ်၏။ ယင်း *(نَاسِخٌ، مَنَسُوخٌ)* အာယတ်အရ အတွက်များလည်း တစ်ကျမ်းနှင့်တစ်ကျမ်း ပညာရှင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးတူညီခြင်းမရှိ။ လျော့သွားလိုက်၊ တိုးလာလိုက်ဖြစ်နေ၏။ နောက်ဆုံး၏ *الله* ၏ လက်ထက်တွင် အရေအတွက် (၅)ခုသာ ကျန်ရှိ တော့၏။

အထက်ဖော်ပြပါ (၂:၁၀၆)အာယတ်ရှိ *نَسِخًا* ငါအရှင်မေ့လျော့သွားစေသည် ဆိုသည့်အချက်ကို ဆွေးနွေးကြပါစို့။

ငါအရှင် မေ့လျော့သွားစေသည်ဆိုသည့် အယူအဆနှင့် ပတ်သက်၍ စွဲကိုင်ထားပုံမှာ အလ္လာဟ် အရှင်သည် အာယတ်များကို ထုတ်ပြန် ပို့ချပေးခဲ့၏။ သို့သော် အလ္လာဟ်အရှင်၏ တမန်တော် (*معاذ الله* အရှင်မြတ်ခွင့်လွှတ် ချမ်းသာပေးတော်မူပါ)သည် ယင်းအာယတ်များကို မေ့လျော့ပစ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့်ထပ်မံ၍ အလားတူ အာယတ်ကို ထုတ်ပြန် ပို့ချပေးရပြန်သည်။ ၎င်းသူတို့ ဆိုလိုသည့်အချက် အတွက် အထောက်အထားအားဖြင့် ကုန်အာန် (၈၇:၆-၇)ကို ကိုးကားကြ၏။

سَنَقُرْآنَكَ فَاَلَّا تَنْسِيَ الْآيَاتِهَا اللَّهُ
ဘာသာပြန်ဆိုထားကြပုံမှာ-

ငါအရှင်သည် သင်(တမန်တော်)အား ဖတ်ရွတ် စေမည်။ ထို့ကြောင့် သင်သည် မေ့လျော့သွားမည် မဟုတ်။ အလ္လာဟ်အလိုရှိသောအရာကလွဲ၍

အထက်ပါယူဆချက်အရ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကိုယ်တိုင်က ကုန်အာန်ကိုရာ တမန်တော်မြတ်ကိုပါ အောက်ပါအတိုင်း သဘောထားသည်ကို သိနိုင်၏။

ယနေ့ ဥပဒေတစ်ရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်၏။

ထို့နောက်မှ အခြေအနေအရ အဆိုပါ ဥပဒေမှာ သိပ်မဟန်သဖြင့် ဖျက်သိမ်းလိုက်၏။ ထို့နောက် အခြား ဥပဒေတစ်ရပ်ကို တဖန်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်ပြန်သည်။ ဤကဲ့သို့ အမျိုးအစား အာယတ်ပေါင်း မရေမတွက် နိုင်အောင် ကုန်အာန်တွင် ရှိသည်ဟုဆို၏။ ဥပဒေ အာဏာစက်ကို ဖျက်သိမ်း(*منسوخ*)လိုက်ပြီး ဖြစ်သော် လည်း ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်(သေလာဝသ် *تلاوة*)ပြုမြဲ ဆက်ပြုနေကြသေး၏။ သို့သော် ကုန်အာန် တစ်အုပ် လုံးတွင် ဘယ်အာယတ်ကို (*منسوخ*)ဖျက် သိမ်းလိုက်ပြီး ဖြစ်သည်။ ဘယ်အာယတ်ကို အစားထိုးလိုက်သည် တို့ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကုန်အာန်တွင် ဖော်ပြ ထားခြင်းအလျှင်းမရှိချေ။ ယင်းဝါဒီတို့က လူတို့အား ယင်းအာယတ် အမျိုးအစားကို ဆုံးဖြတ်စေချင်ကြ သည်။ အထူးအံ့ဩဖွယ်။ ဝမ်းနည်းဖွယ် ကောင်းသော အချက်မှာ ဤ(*نَاسِخٌ، مَنَسُوخٌ*) ဝါဒီတို့ လက်ခံထား သည့် အချက် မှာ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် တမန်တော်ထံ ထုတ်ပြန်ပို့လိုက်သော ကုန်အာန် အာယတ်တို့ကို တမန်တော်က မေ့လျော့ပစ်လိုက် သည့် အကျင့်ရှိသည်ဟု လက်ခံယုံကြည်ထား ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ယခု ရှေ့ဆက်၍ အထက်ပါ (*نَاسِخٌ، مَنَسُوخٌ*) အယူအဆမှားယွင်းကြောင်း ကုန်အာန်မှ အထောက် အထားများဖြင့် တင်ပြပါမည်။ ကုန်အာန်(၈၇:၆-၇)၏ ဆိုလိုရင်း အမှန်အကန် သဘောကို လေ့လာကြည့်ကြ စို့။

سَنَقُرْآنَكَ فَاَلَّا تَنْسِيَ
အရှင်အမြစ်၏ ကဏ္ဍတွင်

လေ့လာပါရန်) အတိုချုပ်ပြရသော်

نَسِيَ، يَنْسِي သူမေ့လျော့၊ မေ့ပျောက်သွားခဲ့၏။ (မေ့ သွားခြင်းတွင် အပြစ်ယူ၍မရချေ။) မမေ့အောင် ကျက်မှတ်ထား သတိထားရမည်။ ကျက်မှတ်ခြင်း သတိမူခြင်းတွင် ခိုင်မာတောင့်တင်းမှု *Determination* မရှိချေ။

ထို့ကြောင့် *نَسِيَ* ၏ ဆိုလိုရင်းသဘောမှာ

မိမိလိုက်နာကျင့်သုံးရမည့်အရာ တစ်ခုကို စွန့်ပစ်ထားရစ်လိုက်သည်။ မကျင့်သုံး၊ မလိုက်နာသည့်သဘောအရင်းအမြစ်ရှိ၏။

نسخ ရှေ့တွင်ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း အရာတစ်ခုကို ပယ်ဖျက်ပြီး ၎င်းနေရာတွင် အခြားအရာတစ်ခုကို အစားထိုးခြင်းအနက်ရ၏။

آيتသည် ကုရ်အာန်ပါ စာကြောင်း အာယတ်ကိုသာ ဆိုလိုသည်မဟုတ် ကုရ်အာန်တွင် ရှုလ်တိုင်း ရရှိသည့်ဝဟီ وحى ကိုလည်း آيتဟုခေါ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၃၈)အာဒမ် လူသား(မျိုးနွယ်)နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြောထားပုံမှာ-

لَا تَأْتِيكُم مَّيْمَتِي هَدًى مِّن تَنبِيءِ

هُدَايَ فَلَا تَخَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿

ငါအရှင်ဖက်မှ သင့်ထံ ငါအရှင်၏ ‘ဟုဒါ(ဟီဒါယတ်) လမ်းညွှန်ရောက်ရှိလာလျှင် ယင်းငါ၏ ဟုဒါကို မည်သူမဆို လိုက်နာပါက ထိုသူအဖို့ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်စရာအလျှင်း ရှိမည်မဟုတ် ပူပင်သောကရောက်ရှိစရာလည်း ရှိမည်မဟုတ်။

အာယတ်(၂:၃၈)၏ ရှေ့အာယတ်(၂:၃၉)တွင် ထပ်မံပြောထားပုံမှာ-

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

(သို့သော် အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲ) ငါအရှင်၏ အာယတ်များကို မယုံကြည်သွေဖီပြီး မမှန်မကန်ဟု ငြင်းဆိုသော် ဤနေရာတွင် ဟုဒါ(ဟီဒါယတ်)ကို အာယတ်ဖြင့် အစားထိုးဖော်ပြထားပုံ သက်သေသာဓက တွေ့ရှိရ၏။ ယခု مَا نَسَخْ مِنْ آيَةٍ တွင် ကုရ်အာန်ပါ အာယတ်တစ်ခုစီ တစ်ခုစီကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ရှေ့ယခင် ချပေးခဲ့သော ‘ဝဟီ’ကိုသာ ဆိုလိုပါသည်။

We shall send you Our guidance (هُدًى) through our Rasool and those who will order their lives in accordance therewith, will suffer no fear and sorrow. On the other

hand, those who reject Our guidance (بِآيَاتِنَا) would lead a life of constant torment in this world and beyond. (The Quran 2:38-39)

နောက်ထပ် သာဓကတစ်ရပ် တင်ပြရသော်-

ငါအရှင်သည် အာယတ်(ဝဟီ(ဝါ) ရှေးကျမ်း) တစ်စောင်၏ နေရာတွင် အခြားအာယတ်(ဝဟီ(ဝါ) ရှေးကျမ်းတစ်စောင်ကို ပြောင်းလဲခဲ့သည့်အခါ

And when we changed a wahi (previous scripture for a wahi (another previous scripture).

نَسِي (نسى)၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ကိစ္စတစ်ရပ်ကို စွန့်ပစ်၊ စွန့်လွှတ်၊ မေ့ပျောက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ရှေးယခင်က ကောင်းကင်ကျကျမ်းစာများသည် မိမိတို့၏ မူလအခြေအနေမှန်တွင် မရှိတော့ကြောင်း အထင်အရှား ဖော်ပြနေ၏။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်တွင် ဖော်ပြပုံမှာ-

မည်သည့်နဗီ ရှုလ်ပင် ပွင့်ပေါ်လာသည်ဖြစ်စေ၊ ယင်းရုလ်နှင့် တစ်ပါတည်း ထုတ်ပြန်ထားသော ‘ဝဟီ’ကို ဆန့်ကျင်ဖျက်ဆီးသူတို့က မိမိတို့ဖက်က အတွေးအခေါ် အယူအဆများကို ရောနှောထည့်သွင်းခဲ့ကြသည်။ သို့သော် လူတို့ဘက်က ထည့်သွင်းရောနှောခဲ့သည်များကို အလ္လာဟ်အရှင်သည် ဖယ်ရှားခဲ့ပြီးမှ မိမိ၏အာယတ်များကို အစမှအဆုံး အသစ်တဖန် အခိုင်အမာ တည်တံ့စေခဲ့သည်ဟု ကုရ်အာန် (၂၂:၅၂)တွင် ဖော်ပြထားပုံကိုရှေ့တွင် တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့မဟုတ် ‘ဝဟီ’၏ အချို့အစိတ်အပိုင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ၎င်း၏နေရာတွင် နဗီရုလ် နောက်ထပ် အသစ်စေလွှတ်သည့် အခါ ဝဟီပို့ချရင်း ထပ်မံပါဝင်စေပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် အာယတ် (ရှေးကျမ်းဂန်)၏ နေရာတွင် အလားတူ အာယတ် နောက်ထပ်ကျမ်းဂန်ကို ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်၏ စာကြောင်းအာယတ်တို့ကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် ရှေးလွန်လေပြီးသော

နဗီရုလ်တို့၏ ဝဟီကို အခိုင်အမာ ပြုစုထိန်းသိမ်းထားသော ကျမ်းဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၅:၄၈)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنْ
الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ

(အို-ရုလ်) အမှန်တရားပေါ် အခြေခံသည့် ကျမ်းစာ(ကုရ်အာန်)ကို သင့်ထံထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ယင်း(ကုရ်အာန်)သည် ယခင်ကျမ်းစာများရှိ လမ်းညွှန် ပို့ချချက်များကို ပြန်လည် စုစည်းထားပြီး အခိုင်အမာပြု ထိန်းသိမ်းထား၏။

O Rasool! We have sent you a Book based on truth. It validates and subsumes the true teachings of the earlier Books. (The Quran 5:48)

၎င်းပြင် ကုရ်အာန်သည် အမှန်တရားနှင့် တရားမျှတမှုအပေါ် အခြေခံသော အလ္လာဟ်ဥပဒေများဖြစ်ပြီး ကျမ်းတစ်စောင်အနေဖြင့် ပြီးပြည့်စုံ၏။ ဤဥပဒေများကို မည်သူမျှ အပြောင်းအလဲလုပ်နိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ကုရ်အာန်(၆:၁၁၆) ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَتَنَزَّلُ كَلِمَاتٍ صِدْقًا
وَعَدْلًا لَا يُغَيِّرُ لِكَلِمَاتِهِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေများသည် အမှန်တရားနှင့် တရားမျှတမှုအပေါ် အခြေခံထားပြီး ပြီးပြည့်စုံ၏။ အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေများကို ပြောင်းလဲနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာ မည်သူတစ်ဦးတွင်မျှမရှိ။ (အကြောင်းက) အရှင်မြတ်သည် အရာတိုင်းကို ကြားတော်မူသော သိတော်မူသောအရှင်ဖြစ်၏။

Allah's laws based on truth and justice have been set fort in this Book in a complete form. None has the authority to make any change in these laws. This is because,

this book has been sent down by Allah who hears and knows everything.

(The Quran 6:116)

နောက်ထပ်အလ္လာဟ်ဖက်ကလည်း (ယခင်ကကဲ့သို့) ပြောင်းလဲပေးရန် မလိုအပ်သလို လူသားတို့ဖက်ကလည်း ပယ်ဖျက်ပြောင်းလဲနိုင်ခွင့်မရှိ။ ယင်းကုရ်အာန်ကို အလ္လာဟ်အရှင်ကိုယ်တိုင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားကြောင်း ကုရ်အာန်(၁၅:၉) ဖော်ပြထားပုံမှာ-

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ
وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

အမှန်တကယ်ပင် ငါအရှင်သည် ငါအရှင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သတိပေးဆုံးမမည့်အရာ (ကုရ်အာန်)ကို အလီလီ ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့၏။ ပြီးနောက် ငါအရှင်သာလျှင် ယင်းကျမ်းကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားဦးမည်ဖြစ်သည်။

There is no doubt that it is We Our-selves, who have bestowed this Quran step by step and it is We who shall see that it always remains preserved.

(The Quran 15:9)

အထက်တွင် တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဝဟီထုတ်ပြန်မှုအစီအစဉ်ကို (ရှေးဝဟီကျမ်းဂန်များသည် လူတို့ကြောင့် စွန့်ပစ်အစား ထိုးခြင်းစသည်ဖြစ်ပျက်မှု)ကို ဖော်ပြပါအတိုင်း ပေါ်ပေါက်စေ ထားရသနည်းဟု မေးခွန်းမေးစရာရှိ၏။ ယင်းမေးခွန်းကိုဖြေရန် ရှေးဦးစွာ ဤအကြောင်းအရာ၏အဓိကအာယတ်(၂:၂၀၆)၏ အဆုံးသတ်ကို ကြည့်ကြစို့။

إِنَّا اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

အလ္လာဟ်သည်အရာရာတိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စံချိန်စံညွှန်း ဥပဒေများ သတ်မှတ်ထားရာ ယင်းဥပဒေနှင့် အညီလုံးဝထိန်းချုပ်ထား၏။

And all this happen in accordance with

our laid down standards over which We have complete control. (2:206)

အရှင်မြတ်၏အစီအစဉ်အရ လူသားတို့၏ အသိ ဉာဏ်တိုးတက်မှုဖြစ်စဉ်တွင် မည်သို့ ပြောင်းလဲနေ သည်ကို အလွှာဟ်သည် ကောင်းစွာသိ၏။ မည်သည့် အဆင့်တွင် မည်သည့်ဥပဒေသ စနစ်ဇယားဖြင့် လူတို့အား လျှောက်လှမ်းစေရမည်။ သက်ဆိုင်ရာ အချိန်ကာလနှင့် အတိအကျ ကိုက်ညီနေမည့် ဥပဒေသတို့ကို တိုးမြှင့်ပံ့ပိုးပေးရမည်စသည်တို့ကို အရှင်မြတ်သည်သာ အစအဆုံး သိမြင်ထားသဖြင့် အစီအစဉ်အတိုင်း စီရင်စီမံဆောင်ရွက်နေခြင်းပင်ဖြစ် သည်။

ဖော်ပြပါ **خُتْمَانَا**ဆိုသည့် အကြောင်းအရာ ၏ အကြောင်းရင်းမှန် အကျဉ်းချုပ်ကို ထပ်မံတင်ပြ ရသော်

- (၁) ကုန်အာန် တစ်အုပ်လုံးတွင် **خُتْمَانَا** ပယ်ဖျက်ခံရ သည်ဆိုသည့် **ظَلَمَ** စာလုံးတစ်လုံးမျှ အလျှင်းမရှိ။
- (၂) ကုန်အာန်ပါ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေသအတိုင်း အာဏာစက်သည် သက်ဆိုင်ရာ စာသားပြဋ္ဌာန်းချက် ထဲတွင် အခိုင်အမာရှိ၏။
- (၃) ဥပဒေသတိုင်းအတွက် အခြေအနေအကြောင်း အချက် ပြည့်စုံကိုက်ညီမှုရှိလာသည်နှင့် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။
- (၄) အခြေအနေအကြောင်းအချက် ပြောင်းလဲသွား ခြင်းအပေါ် ၎င်းနှင့်ကိုက်ညီမည့် ဥပဒေကို ကျင့်သုံးအ ကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရပေမည်။
- (၅) သာဓကအားဖြင့် ‘ဆွလာတ်’

ဆွလာတ်တည်ဆောက်ကြသူတို့သည် ‘ဝုဇူ’ဟု လူတို့ခေါ်ကြသော (ကုန်အာန်ပါ စာလုံးမဟုတ်) ခြေ၊ လက်၊ မျက်နှာ စသည်ရေသန့်စင်ဆေးကြောရန်(၅၉၆) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။ သို့သော် ရေမရရှိနိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် လူသည် နေထိုင် မကောင်း မကျန်းမာခြင်းဖြစ်နေပါက ‘ဝုဇူ’၏နေရာ တွင် **مَيْمَن** သယမ္ဗန် ရေအစားသန့်စင်သောမြေဖြင့်

အစားထိုးပြီး သန့်စင်မှုပြုရန်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကျင့်သုံး ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန် “ဝုဇူ”၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် နောက်တန်းသို့ရောက်ပြီး သယမ္ဗန်ပြုခြင်း ရှေ့တန်းသို့ တက်ရောက်လာမည်။ အကယ်၍ ရေရရှိလာချိန်ဖြစ်ပါ က သို့မဟုတ် လူသည် နေထိုင်ပြန်ကောင်းလာပါက ဝုဇူ၏ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ရှေ့သို့ ရောက်လာပြီး သယမ္ဗန်၏ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နောက်ရောက်သွားပါ မည်။

အလားတူ အခြားသာဓကတစ်ရပ်မှာ-

သူတစ်ပါးပစ္စည်း ခိုးဝှက်မှု၊ မတရားကာမမှုတို့ နှင့် ပတ်သက်၍ ပြစ်ဒဏ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ ရှိပါသည်။ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်တွင် ယင်းပြစ်မှု မျိုးကျူးလွန်ခြင်းမရှိပါက အဆိုပါဥပဒေကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးနေရန်အကြောင်း မရှိ။ အကယ်၍ ယင်းကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူပေါ်ပေါက်လာသည် နှင့် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှုနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေကို လိုက် နာကျင့်သုံးရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာပါတော့သည်။ ဤသည် **خُتْمَانَا** အယူအဆနှင့် ဆန့်ကျင် ကွဲပြားခြားနား၏။ **خُتْمَانَا** ပယ်ဖျက်လိုက်ခြင်း ဆိုရာ တွင် ယင်းဥပဒေ၏ပြဋ္ဌာန်းထားမှု ရပ်ဆိုင်း၊ ရပ်စဲ၊ ပြတ်တောက်သွားခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။

ကုန်အာန်တွင် **خُتْمَانَا** ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသည် ဆိုသည့် အာယတ်တစ်ခုတစ်လေမျှပင် မရှိ။ အာယတ် ကို မဆိုလေနှင့် (حرف)အက္ခရာ၊ တစ်လုံးတစ်လေမျှ ပင် အပယ်ဖျက်ခံရသည် မရှိ။ ကျရောက်စဉ်က အတိုင်း မိမိတို့၏ နေရာမှန်တွင် အခိုင်အမာရပ်တည် နေဆဲ ဆက်လက်ရပ်တည်နေဦးမည်။

نَسَكَ التَّوْبَ သူသည် အဝတ်ကို လျှော်ဖွပ်၍ စင်ကြယ် သန့်ရှင်းအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
صاحب محیط အဘိဓာန်သုတေသီက ဤစာလုံး၏

မူရင်းအနက်မှာ - လျှော်ဖွပ်၊ ဆေးကြော၊ သန့်စင် စေခြင်းဟု အနက်ရသည်။

အဆိုပါစာလုံးနှင့် ပတ်သက်နိုးနွယ်သည့် ဆင့်ပွား စာလုံးများအားလုံး ဤအနက်အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက် လွှမ်းမိုးနေသည်။

أَرْضُ نَاسِكَةٍ မိုးဦးရွာသွန်းနေခြင်းကြောင့် စိမ်းလန်း စိုပြေနေသော မြေကြီးမျိုး

အကြောင်းကိစ္စတစ်ရပ်ကို သင့်မြတ် ကောင်းမွန် လျော်ကန်အောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းအနက် ဆောင်၏။ ထို့ကြောင့်-

نَسَكَ السَّبْحَةَ သူသည် မြေဆီလွှာကို ပြုပြင်ပေးသည်။ ထွန်ယက် တူးဆွပေးသည်။

نَسَكَ إِلَى طَرِيقَةٍ جَمِيلَةٍ သူလမ်းကြောင်းမှန်ကို စိစစ် ရွေးချယ်ပြီး ယင်းအတိုင်း အစဉ်လျှောက်လှမ်း သည်။

လမ်းကို ရွေးချယ်စိစစ်ခြင်း အနက်ကို ဆောင် ခြင်းကြောင့် အစဉ်အလာအတိုင်း သွားလာနေကျ ဖြစ်သော မည်သည့်လမ်းကြောင်း၊ လမ်းစဉ်ကိုမဆို အကောင်းဖြစ်စေ၊ အဆိုးဖြစ်စေ مَنْسَكٌ (အများကိန်း مَنْاسِكٌ) ဟုခေါ်၏။

- ထိုအခြေခံပေါ်မှာ حَجَّ ၏အစီအစဉ် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို مَنْاسِكٌ، نَسْكٌ သို့မဟုတ် نَسِيكَةٌ ဟုခေါ်လာကြသည်။

- လှီးဖြတ်ရန်သားကောင်၊ သို့မဟုတ် သွေးကိုပါ ခေါ်လာကြ၏။ تَج (တာဂျီ)

ထို့နောက် အထက်ပါ ဝေါဟာရကို အလ္လာဟ်ဘက်မှပေးထားသော တာဝန်ဝတ္တရားများ အတွက် ကိုပါ သုံးနှုန်းလာ၏။ مَحِيْط (မဟီးသ်)

အရှင့်ထံပါး (ဝါ) အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးထား သည့် ဥပဒေများကို ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ခြင်း အားလုံးတို့အတွက် သုံးနှုန်းလာသည်။

(ابن قتيبة) (အိမ်နုကသီဘတ်)

ကုန်အာန်တွင် တမန်တော် မပွင့်ပေါ်မီ ရှေးယခင် ကာလက ဟဂျ်အစီအစဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဖော်ပြ

ထားပုံမှာ(၂:၂၀၀)တွင် -

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَادْكُرُوا

اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ إِشَادًا ذِكْرًا

ရှေးယခင်က သင်တို့၏ ဟဂျ်အစုအဝေးအချိန် ကာလက သင်တို့သည် မိမိတို့၏ မိဘဘိုးဘွား အစဉ်အလာများဆိုင်ရာ စရိုက်ကျင့်စဉ်များကို ဂုဏ်ယူ ဝင့်ကြွား လူသိရှင်ကြားဟောပြောပြု ကဗျာလင်္ကာရွတ် ဆိုကြခြင်းဖြင့် သာမန်လူတို့အား သိမ်ငယ်စိတ်များ ကိန်းအောင်းစေခဲ့ပြီး သူတို့သည် သင်တို့နှင့်အတူ ပါဝင်ဆင်နွှဲနိုင်ကြခြင်းမရှိကြကုန်၏။ ယခုအခါ ဟဂျ် အစုအဝေးမှ အပြန်တွင် (ထိုကဲ့သို့ ပြုမူခြင်းမျိုး မလုပ်ကြတော့ပဲ) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းညွှန် ဥပဒေများအား ဦးထိပ်ပန်ဆင် မျက်မှောက်ပြု လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း(ذِكْرُ اللَّهِ)ကို ပြုကြကုန်။

In earlier days, during your assemblies you used to talk about your ancestors (traditions and customs) boastfully (your talks made the common people feel inferior, so obviously they could not participate in it.) Now, on return from the assembly, you should talk about Allah's guidance instead.

(The Quran 2:200)

ဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် တရားမျှတမှုတို့ကို တည် ဆောက်ရန်နှင့် ခိုင်မာကျစ်လစ်နေရန် စဉ်ဆက် မပြတ် ကြိုးပမ်းအားစိုက်နေရန် လိုအပ်၏။ ယင်းအရေးကိစ္စတို့ အတွက် အချိန်မှန် ပုံမှန်စုစည်းတွေ့ဆုံရေး(حَجٌّ)နှင့် အခါအားလျော်စွာ အရေးပေါ်အချိန်မရွေး စုစည်းတွေ့ ဆုံရေး(عَمْرَةٌ)တို့ကို ပြုလုပ်ပေးနေရမည့်အကြောင်း ကုန်အာန် (၂:၁၉၆)တွင်-

وَأْتُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ

ဟဂျ်နှင့် အွမ်ရာဟ်ကို အလ္လာဟ်ပြန်ညှိဥပဒေ သများနှင့်အညီ (ဝါ)အလ္လာဟ်အတွက် ပြီးမြောက် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ကြကုန်။

It is obvious that continuous struggle

is required for the establishment and consolidation of a system of law and equity. For this purpose, it is necessary that you should have periodic meetings, such as Hajj and Umra as explained in the Quran 2:196 “And accomplish the Hajj and Umra in accordance with Allah's Laws.

ကုရ်အာန်(၆:၁၆၂-၁၆၃)တွင်-

قُلْ إِن صَلَاتِي وَنُسُكِي | لِكُلِّ شَيْءٍ أَنَا مُسْلِمٌ وَأَنَا
وَعِيَايَ وَمَمَاتِي بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

ကျွန်တော်၏ ဆွလာတ်(အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်အမိန့်များကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာရုံကျိုးမူ) လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပုံနည်းနာများ (လိုရင်းအချုပ်ကို ပြောရသော်) ကျွန်တော်၏ အသက်ရှင်နေမှု၊ သေဆုံးမှု အစုစုသည် စကြဝဠာအားလုံးကို ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းလမ်းဥပဒေများနှင့် အညီဖြစ်သည်ကို အသင်(တမန်တော်) အသိပေးကြွေးကြော်ပါ။ အရှင်နှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်သူ အလျှင်းမရှိ ဤအတိုင်းကျွန်တော်သည် အမိန့်ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်းခံရပါသည်။ ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း ရိုကျိုး လိုက်နာရာတွင် ကျွန်တော်သည် အဦးဆုံးလိုက်နာသူဖြစ်သည်။

Proclaim! My Salat and the means which I adopt to establish its system; in short my living and dying are all for the cause of Allah, the Rabb of the entire Universe, who has no partner. Thus have I been commanded and I am the first to submit to the commandment. (6:163)

ကုရ်အာန်(၂၂:၆၇)တွင်

إِنَّمَا جَعَلْنَا مَنَسَكًا هُمْ | تَأْسَبُوهُ فَلَا يُؤْتِنَا زَعْمًا فِي
الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ

အွမ္မသ် လူအုပ်စုတိုင်းအတွက် ငါအရှင်သည် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် မန်ဆာ နည်းလမ်းကို ပေးထားပါသည်။ သို့မှသာလျှင် ယင်း

သူတို့သည် သင်တမန်တော်နှင့် الامر အဓိက ပင်မ ဥပဒေအရင်းအမြစ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ရှာ၍ ဒုက္ခပေးခြင်းမရှိရန်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ သင့်အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ဖက်သို့ ၎င်းတို့အား ဖိတ်ခေါ်ပါ။

To every ‘Umma’, We appointed acts of everyday life, which they observe, so that they may not argue with you about the prime code of life. Call (them) to your Rabb's guidance. (22:67)

လူတို့နေ့စဉ်ကျင့်သုံးရမည့် နည်းလမ်းများ၏ အသေးစိတ် အကြောင်းအရာများကို မန်ဆာ (အများကိန်း မန်ဆာ) သည် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေအပြောင်းအလဲခေတ်စနစ် အပြောင်းအလဲ အသစ်သစ်သော ပြဿနာတို့ကြောင့် နေ့စဉ်ဘဝသည် အစဉ်ပြောင်းလဲနေတတ်၏။ အမြဲတမ်းအတွက် ပုံသေသတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းထား၍ မဖြစ်နိုင်၊ ကျင့်သုံးရာတွင် အဆင်မပြေ အလုပ်မဖြစ်နိုင်ချေ။ ခေတ်စနစ် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လိုက်လျောညီညွတ်သော အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သော လုပ်ကိုင်မှုတို့ကို လူတို့ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးနေရမည်။ ထို့ကြောင့် ပုံသေကားချ မပြဋ္ဌာန်းထားပါ။

ဒီနီ၏ပင်မအရင်းအမြစ်ဥပဒေ الامر သည် အခြေခံ အကျဆုံးဖြစ်ပြီး အချိုးအစားကျ ညီညွတ်မျှတပြီး ၎င်းကို ကုရ်အာန်တွင် တိတိပပ ခိုင်ခိုင်မာမာ ဖော်ပြထား၏။ ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်၏ ပြင်ပတွင် လုံးဝမရှိ၊ ထို့ကြောင့် အဆိုပါ (၂၂:၆၇)၏ အဆုံးသတ်တွင်

إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ

(အို-တမန်တော်) သင်သည် အမှန်တကယ်ပင် အချိုးအစားကျ ညီညွတ်ဖြောင့်မတ် ရှေ့သို့တိုးနေ အထက်သို့ မြင့်မားတိုးတက်နေသည့် လမ်းညွှန်ပေါ်တွင် ရပ်တည်နေ၏။

(O Messenger!) Indeed you are on the balanced, proportionate way of life which moves on a straight, forward and

uprising.

(22:67)

အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အလ္လာဟ်က ကုရ်အာန်တွင် ဒီန့်လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်တွင် ပါဝင်သူတို့သည် အခြေခံပင်မ ဥပဒေသတွင် တူညီကြပြီး နေ့စဉ်ပြောင်းလဲနေသော ပြဿနာအမျိုးမျိုးအခြေအနေအဝတ်စနစ်သည် ပြောင်းနေရ၏။ ထို့ကြောင့် ဒီန့်တည်ဆောက်ရေးတွင် ပါဝင်သူတို့သည် လက်တွေ့နေ့စဉ်ဘဝပြဿနာများကို ချဉ်းကပ်ဖြေရှင်းရာတွင် ကွဲလွဲခြားနားနေကြရတော့မည်လား။ ဒီန့်သည် တစ်ဦးခြင်း၊ တစ်ဖွဲ့ခြင်း၊ တစ်အုပ်စုခြင်း သီးခြားဖြစ်နေခြင်းကို လုံးဝမလိုလား မဖြစ်စေချင်ပါ။ ပါဝင်သူများအားလုံးစုစည်းလက်တွဲ၍ မိမိတို့အချင်းချင်း အပြန်အလှန်တိုင်ပင် ဆွေးနွေးနှိုးနှောပြီး ပြဿနာများပြောင်းလဲနေသော ခေတ်စနစ်များတွင် မည်သို့ကျင့်သုံးနေထိုင်ကြမည်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်အောင် နေ့စဉ် အပတ်စဉ် နှစ်စဉ် ကျေးရွာရပ်ကွက်အဆင့်မှသည် နိုင်ငံတကာအဆင့်အထိ စုစည်းမှု၊ ဆိုတွေ့မှု၊ အစုအဝေးတို့ကို ပြဌာန်းပေးထား၏။ ၎င်းတို့အတွက် နေ့စဉ် ဆွလာတ် အစုအဝေး အပတ်စဉ် ဂျူမုအာဟ် **نِعْمَ الرَّاعِي بَعْنَمِهِ ، يَنْعِقُ نَعَائًا** အစုအဝေးဟက်ရှင်နှင့် အွမ္မရဟ် အစုအဝေးတို့ကို ပြဌာန်းပေးထား၏။

ن ع ق

نِعْمَ الرَّاعِي بَعْنَمِهِ ، يَنْعِقُ نَعَائًا
 တိရစ္ဆာန် ထိန်းကျောင်းသူသည် မိမိ၏သိုး၊ ဆိတ်၊ ကျွဲ၊ နွားများကို တစ်အော်၊ ကြွေးကြော်၊ အော်ဟစ် ညာသံပေးသည်။
 (ابن فارس) အဘိဓာန်သုတေသီများဖြစ်သော (تاج، محيط)
 အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ပို့ချသော ကုရ်အာန်ပါ ဥပဒေသများကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြရန် တိုက်တွန်းပြောဆိုသည့်အခါ အသိတရားအမြော်

အမြင်မရှိသော ဆင်ခြင်စဉ်းစားနိုင်စွမ်း မရှိသော အမှန်တရားကို ဖီလာဆန်ကျင်အာခံသူ(ကာဖိရ်) တို့သည် မိမိတို့၏ ဘိုး၊ ဘေး၊ ဘီ၊ ဘင်တို့၏ မိရိုးဖလာ အစဉ်အလာများ ထုံးတမ်းလမ်းစဉ်များကိုသာ လိုက်နာကြပါမည်ဟု ပြန်လည်ဖြေကြားတုန့်ပြန်ကြပုံကို ကုရ်အာန်(၂:၁၇၀)တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ပြထား၏။

وَاذِاقُوا لَهْمَ آبَائِهِمْ
 أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَحْنُ
 الْفِتْيَانُ عَلَيْهِمْ آبَاءٌ نَا
 وَأَوْلَاؤُكَ كَانُوا
 أَبَاءَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا
 وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٧٠﴾

(လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်ကို အသေအခြာမသိရှိနားမလည် သဘောမပေါက်ဘဲ သေချာရေရာသော ယုံကြည်မှုတစ်စုံတစ်ရာမျှလည်းမရှိ သူတို့အား) အလ္လာဟ်ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသောအရာ (ကုရ်အာန်)ကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ပြောကြားသောအခါ သူတို့က ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ။ တို့၊ တို့ရဲ့ မိဘ ဘိုးဘေးဘီဘင်ဆရာသမားတို့၏ မိရိုးဖလာ ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို တွေ့ရှိထားသည့်အတိုင်း ဖဝါး ခြေထပ်လိုက်နာကြပါသည်။ (အလ္လာဟ်က) အကယ်၍ သူတို့တွေ တစ်စုံတစ်ရာ အသိဉာဏ် အမြော်အမြင်လည်းမရှိ၊ တရားလမ်းမှန်ပေါ်တွင်လည်း မရှိကြလျှင် သင်တို့သည် သူတို့၏နောက် လိုက်နာနေကြဦးမည်လော။

The only defence which these (mis-led people have for their unjust system is that, it is inherited from their ancestors. Is this a valid defence? Be aware that the book of Allah is the only criterion of right and wrong, truth and falsehood. But they will never accept this criterion. Hence ‘When they are asked to follow what Allah has revealed (in the Quran). They will

say: 'No! we will only follow in the footsteps of our ancestors'. In other words, they will follow in the footsteps of their ancestors even if the latter lack knowledge and wisdom and did not follow the right path revealed by Allah. (The Quran 2:170) and also(5:104, 10:78, 11:62, 11:87, 21:53, 23:24, 34: 43, 38:7, 43:23)

ဆက်လက်၍ ရှေ့အာယတ်(၂:၁၇၁)တွင်-

မျက်ကန်းနောက်လိုက်ပြုနေခြင်းသည် လူတို့အား လူစင်စစ်မှ လူ့အသိဉာဏ်ဆင်ခြင်တုံတရားကင်းမဲ့သော တိရစ္ဆာန် သို့မဟုတ် ကျွဲ နွားကဲ့သို့ အဆင့်သို့ နိမ့်ကျလျော့ဆင်းစေပြီး ယင်းတို့အား ကွင်းပြင်လယ်တောများတွင် ထိန်းကျောင်းသူတို့ အသံပေးအော်ဟစ်ကြိမ်းမောင်း ခြောက်လှန့်ခြင်းစသည့် ဆူဆူညံညံအသံများ အသုံးပြု၍ ရပ်နားသွားလာချိုးကွေ့ခိုင်းနေသည့်အတိုင်း မကြား၊ မမြင်၊ ဆွံ့အနေသည့် အဟိတ်တိရစ္ဆာန်အလား ခိုင်းနှိုင်းထားပုံကို-

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ
الَّذِي يَنْعِقُ بِبِئْسَ مَا
يَدْعُوهُ وَهُوَ فِي غَمٍّ
عَمٍ فَهُمْ لَا يَتَّبِعُونَ ﴿٤١﴾

အလ္လာဟ်ပြစ်နစ်ဇယားကို မယုံကြည်သွေဖီသူတို့၏ ဥပမာ ဥပမေယျ ခိုင်းနှိုင်းမှုပြုရသည်ရှိသော် ပုံသေကားချ အော်သံဟစ်သံ ဆူညံသံမှလွဲ၍ ကြားနာရသည်ကို သိရှိသဘောပေါက်ခြင်း လုံးဝမရှိသော သို့မဟုတ် ကျွဲ နွားကို ထိန်းကျောင်းသူ၏ ညာသံ အမိန့်အတိုင်း တစ်ကောက်ကောက် နာခံလိုက်လုပ်နေရသော အဟိတ် တိရစ္ဆာန်တို့ကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ယင်းသူတို့သည်လည်း မိဘ၊ ဘိုးဘွားဘီဘင်တို့၏ အမိန့်အစဉ်အလာကို မျက်ကန်းနောက်လိုက် တစ်စိုက်စိုက် လိုက်နေမြဲဖြစ်သည်။ ဘာမျှကြားနာသိရှိခြင်းမရှိ ပြောဆိုဖွင့်ဟနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အပြင် တွေ့မြင်ခြင်းမရှိသည့် အကန်း

ကဲ့သို့ အသိဉာဏ် အမြော်အမြင်ဆင်ခြင်တုံတရား မရှိသူများပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့ကို 'လူ'လို့ခေါ်နိုင်ပါမည်လော။

Such an attitude of blind imitation reduces human beings to the level of a herd of sheep and goats led by a shepherd who has learnt some particular noises and words from his elders and uses them to direct his herd. Such are those who blindly follow their forefathers. They are deaf, dumb, and blind. How can they be called human beings? (2:170-171)

လူ၏ အာရုံခံအင်္ဂါများဖြစ်သော နား၊ မျက်စေ့၊ ဦးနှောက် နှလုံးသားတို့သည် အသုံးချစေစားနေရမည့် အရာများဖြစ်၏။ သို့သော် ကြားနာမြင်တွေ့သိရှိထိတွေ့ခံစားသိမြင်ဆင်ခြင်နိုင်မှ လူစင်စစ်ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ်က နှလုံးသား အသိဉာဏ်ရှိသည်ဟုကားဆို၏။ မဆင်ခြင်တတ် နားရှိသည်ဟုကားဆို၏။ ကြားနာသိရှိခြင်းမရှိက မျက်စေ့ရှိသည်ဟုဆို၏။ မမြင်မတွေ့ပါက ကုန်အာန်က ယင်းသူသည် လူမဟုတ် အဟိတ်တိရစ္ဆာန်ပင်။ ဒီပြင် မိမိအကျိုးကို မိမိဖျက်ဆီးသူ နိမ့်ကျ သိမ်ဖျင်းသူ၊ ဒါတင်မက ယင်းဘဝမျိုးသည် 'ဂျဟန္နမ်'တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးဘဝတန်ဖိုး ရပ်တန့်ရပ်ဆိုင်းနေခြင်းဟု ကုန်အာန်(၃:၁၇၉)တွင် အတိအလင်းဖော်ပြ ထားသည်ကို လေ့လာကြည့်ကြပြီး ဘဝသင်ခန်းစာ များ ရယူပါစို့လား- အဆွေ

ن ف س

نَفْسٌ ဤဝေါဟာရအတိုင်း အကြိမ်(၂၅၅) ကြိမ် (အများကိန်း: نَفُوسٌ ၆၁ကြိမ်၊ أَنْفُسٌ(၉၁) ကြိမ်၊ نَفْسٌ(၄၀)ကြိမ်၊ نَفْسُهُ(၄၀)ကြိမ်၊ أَنْفُسُكُمْ(၁၄)ကြိမ်၊ စုစုပေါင်း အကြိမ်(၅၁၀)ကြိမ်ခန့်ကို ကုန်အာန်တွင် တွေ့ရ၏။ ၎င်း၏အနက်အဓိပ္ပာယ် အလွန်များပြားလှ၏။ تاج العروس အဘိဓာန် သုတေသီက ပုံမှန်

အားဖြင့် ဤဝေါဟာရသည် လူတစ်ဦး၏ ကိုယ်စိတ် နှလုံး အားလုံး၏အစွမ်းအစ အရည်အသွေး စွမ်း ပကား အရည်အချင်း လုပ်ရည်ကိုင်ရည် အားလုံးကို ဆိုလိုသည့် သဘောပါဝင်၏။

تاج و ابن فارس အဘိဓာန် သုတေသီတို့က

(၁) ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး၊ ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စ (၂) အသိ၊ ပညာ၊ အလိမ္မာ၊ ဗဟုသုတ၊ သိနားလည်မှု၊ တတ်သိကျွမ်းကျင်မှု

(၃) စိတ်ကောင်း၊ စိတ်မြတ်၊ စိတ်ဓာတ်ရင့်ကျက်၊ စိတ်စွမ်းရည်ထက်မြက်၊ စိတ်နှလုံးကောင်း၊ မြင့်မြတ်သော စိတ်နေစိတ်ထား၊ စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်း စသည်တို့သည် نَفْسُ၏အနက် အဓိပ္ပာယ်တွင် ပါဝင်နေ၏။

လူ၊ လူကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ၊ လူ့ကိုယ်ကိုလည်း ခေါ်၏။

جاءني الملك بنفسه ဘုရင်ကိုယ်တိုင် ကျွန်ုပ်ထံ လာခဲ့သည်။ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သောအနက် အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ခြင်း၊ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်ခြင်း၊ အစွမ်းသတ္တိ စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာခြင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း တို့အတွက် လည်း သုံး၏။

تاج العرب، ابن فارس အဘိဓာန်တို့တွင် ဆွေမျိုးရင်းခြာ ညီရင်း အစ်ကို မောင်ရင်းနှစ်မ အနက်ဆောင်၏။

ကလေးမွေးဖွားပြီး ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သွေးကို نَفْسُနိဖါဟုခေါ်၏။

نفس (အများကိန်း نَفْسُ)အသက်ရှူခြင်းအိတ်နု ဖာရိစ် ابن فارس က အလင်းရောင်နှင့် လေပြေ၊ လေညှင်းကို လည်း အနက်ပေး၏။ လူ၏ စိတ်နှလုံးကို ဆွဲဆောင်နိုင်သည့် ကောင်းသော အရာဝတ္ထုပစ္စည်းကို လည်း نفسဟုခေါ်၏။

It has numerous meanings that this word is used normally to denote the total personality of a person. It also means intellect, knowledge, and mind(Taj, Ibni-Faris). It is further used to express greatness, superiority, courage, resolution, punishment. It also means, close relative,

brotherly(Taj and Lisanul Arab). It is also used in the meaning of blood ‘nifasun’ which appears after the birth of a child(Taj). Nafasun also means breath and its plural is anfasun. Ibni-Faris says that its basic meanings are light and soft air. It also means a nice thing which attracts a person.

تنفس أသက်ရှူသည် To breath تنفس الصبح နံနက်ချိန်ခါလင်းဝင်းမြင်တွေ့ရသည့် (ကုရ်အာန်ကား၁၈) Tanaffaso-subho means the morning got clear visible (81:18)

أنفسُ ညီရင်းအစ်ကို မောင်ရင်းနှစ်မ တော်စပ်ခြင်း ဆွေမျိုးရင်းခြာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ

(ကုရ်အာန် ၂:၈၄၊ ၂:၄၄) Anfuso also means brotherhood, kith and kin and one’s own self.

(The Quran 2:84, 2:44)

ကုရ်အာန်က نفسအတွက် တိတိပပ အတိအကျ အားဖြင့် လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးအတွက်သုံး၏။ အရှေ့တိုင်းစာဆိုတော်ကြီး ဒေါက်တာအိ(က်)ဘာလ်က ခုဒီ (خودي)ဟုခေါ်၏။ မိမိကိုယ်အတ္တ

انا I - am - ness, self, mind လူ့ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးစသည့် အနက်လည်းဆောင်၏။ ကုရ်အာန်က ညွှန်ပြသင်ကြားပို့ချသော လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်တွင် အခြေခံအကျဆုံး အထူးပြုဝေါဟာရအနက် အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် လေးနက်ပီပြင်စွာ သုံးနှုန်း၏။

The Holy Quran has also used this word for a specific thing called ‘Human personality’ or in Iqbal’s poetry called ‘Khudi’ or ‘Self’ which may also be termed as ‘mind’. It has been used as a special term in the Qur’anic concept of life which is the basis of Deen-ul-Islam, Islamic Way of life as guided by the Quranic Laws.

نفس و تنفس ကောင်းသောကိစ္စတွင် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးအပြိုင်အဆိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်း အနက်

ဆောင်၏။ ကုရ်အာန်(၈၃:၂၆)တွင်-

فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ

ကောင်းသောကိစ္စတွင် အပြိုင်အဆိုင်ပြုလုပ်၍ ကျော်လွန်သွားလိုသူတို့ ကြိုးပမ်းကြပါစေ။

Let them compete with each other in good causes for those who desire to compete. (The Quran 83:26)

ကုရ်အာန်(၅၃:၁၁၆)တွင် مَافِي نَفْسِي (လူသားအတွက် သုံးရာတွင်) ကျွန်တော်၏စိတ်နှလုံးတွင် ရှိသောအရာ (ဝါ) ကျွန်တော်သိသောအရာ (ဝါ) ကျွန်တော့ထဲရှိသောအရာဟု လူသား၏ သဘောသဘာဝနှင့် ကိုက်ညီသည့် အနက်ဖြစ်သော်လည်း (အလ္လာဟ်အတွက်) مَافِي نَفْسِكَ အရှင်သိရှိသောအရာဟု အနက်ကောက်သည်ကို တွေ့ရပုံမှာ-

تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ
أَنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်၏ စိတ်နှလုံးအတွင်း၌ ရှိသောအရာကိုပင် သိတော်မူ၏။ သို့သော် အရှင်မြတ် သိသောအရာကိုမူ ကျွန်တော်မျိုး မသိပါ။ အရှင်မှ အရှင်တစ်ပါးတည်းသာလျှင် အကွယ်တွင်ရှိသည့် အရာတို့ကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူပါသည်။

You know even what is in my heart but I do not know what you know. You and You alone - know all What is hidden from us. (5:116)

ကုရ်အာန်နည်းကျ လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်တွင် လူသား၏ نفسလူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို သိရှိသဘောပေါက်လက်ခံပြီး လူသား၏ ဘဝသက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံး ယင်း نفس၏ စွမ်းပကား အရည်အသွေး မြင့်မားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရန် ကုရ်အာန်ပါ နည်းလမ်းများအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသဘောတရားကို အခြေခံ၍ လူတို့ထံတွင် လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ် နှစ်မျိုးနှစ်စားကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

(၁) ပထမတစ်မျိုးမှာ လူ့ဘဝဆိုသည်မှာ ဤရုပ်

ကိုယ်ခန္ဓာဖြင့် ပြီးသောဘဝ Physical life သာလျှင် ဖြစ်သည်။ လူသား၏ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိယာမဥပဒေသနှင့်အညီ မိမိ၏ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာ ကျန်းမာဖွံ့ဖြိုးအားအင်တိုး ရောဂါကင်းဝေး ပျော်ရွှင်ရေး စည်းစိမ်ချမ်းသာ သုခအဝဝခံစားရေး၊ လူ့ကိုယ်ခန္ဓာ သက်တောင့်သက်သာရှိရေး အနာကင်းဝေးရေး အသက်ရှင်ရေး အဆုံးတနေ့သေခြင်းတရားကို မလွန်ဆန်နိုင်၍သာ သေရခြင်းဟု သိရှိခံယူယုံကြည်ထားခြင်း လူ၏ ထွက်သက်ဝင်သက် အစီအစဉ်ရပ်သွားသည်နှင့် သူ၏ ဘဝအဆုံးသတ်နိဂုံးချုပ်သွားရလေပြီဟု ခေတ်သစ် ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းအားဖြင့် ဤကဲ့သို့ အသက်ရှင်နေပုံသဘောတရားကို Material Concept of life ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုဟုခေါ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် အများခေါ် အနောက်တိုင်း ယဉ်ကျေးမှုစနစ်အရ လူ့ဘဝပုံစံဟုလည်း ခေါ်၏။ ယင်းစနစ်တွင် ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် ဖန်ဆင်းရှင်ပေါ်သက်ဝင်ယုံကြည် လက်ခံစရာမလိုပါ။ ကောင်းကင်မှ ထုတ်ပြန်ပို့ချသောကျမ်းကို လက်ခံစရာမလို အကယ်၍ ဤသို့ ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်အတိုင်း ကျင့်သုံးသူသည် 'အလ္လာဟ်'ကို လက်ခံပါသည်ဟုဆိုရာတွင်လည်း ဤလောကစကြဝဠာအနန္တကို 'အလ္လာဟ်'ဖြစ် ထွန်းစေထားသည်။ ၎င်းတို့အတွက် သတ်မှတ်ထားသော နိယာမဥပဒေအတိုင်း ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေသည်ဟု အလ္လာဟ်ပေါ်တွင် ဤမျှ လက်ခံယုံကြည်ထားရုံဖြင့် လူ၏လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုအပေါ် မည်သို့မျှ ထူးခြားမှုသက်ရောက်မှုမရှိလာနိုင်ပါ။

လူတစ်ယောက်က ဤစကြဝဠာကို အလ္လာဟ် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေထားသည်။ အခြားတစ်ယောက်က ဤကဲ့သို့မဟုတ်ပါဟုဆို၏။ အလ္လာဟ်သည် ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်မဟုတ်၊ အကြောင်းခြင်းရာများ တိုက်ဆိုင်ဆုံစည်းရာမှ အကြောင်းညီညွတ်လာ၍ သူ့အလိုလို သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ လက်ခံ၊ လက်မခံ ငြင်းဆိုမှုပြုရုံမျှဖြင့် ယင်းသူတို့၏

ဘဝတည်ဆောက်မှုအပေါ် မည်သို့မျှ အကျိုး သက်ရောက်မှု မရှိပါ။ ကုန်အာန်က ဤကဲ့သို့သော အီမာန်ယုံကြည်မှု အမျိုးအစားကို အီမာန်ယုံကြည် ချက်ဟုပင် မသတ်မှတ်ကြောင်းကို ကုန်အာန် (၂၉:၆၁-၆၄၊ ၂၃:၈၄-၈၈၊ ၃၁:၂၅၊ ၃၉:၃၈၊ ၄၃:၉)တို့ တွင် လမ်းညွှန်ပြထား ပုံများအနက် သာဓကတစ်ရပ် မှာ-

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

ဤကမ္ဘာဂြိုဟ်သည် မည်သူပိုင်ဆိုင်သနည်းမေး ကြည့်ပါလေ။ အဲဒီကမ္ဘာဂြိုဟ်ထဲမှာ ဘယ်သူတွေရှိ သနည်း။ အကယ်၍ သင်တို့ရှိသိကြလျှင် ကောင်း လေစွ။

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

အလ္လာဟ်ပိုင်ဆိုင်တော်မူပါတယ်ဟု လူတို့က ဖြေကြားကြပါလိမ့်မည် ဒီလိုဆိုလျှင် အဲဒီအပေါ်မှာ အသင်တို့ အသိတရား သတိတရား ပွားများဆင်ခြင်မှု မပြုကြလေသလောဟု မေးကြည့်ပါ။

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

အနန္တစကြဝဠာများကို ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် မည်သူ နည်း။ ယင်းတို့အား အချုပ်အခြာ စိုးပိုင်စီရင် စီမံတော် မူသောအရှင် မည်သူဖြစ်သနည်းဆိုသည်ကိုမေး ကြည့်ပါ။

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

(ဒါတွေဟာ) အလ္လာဟ်ပိုင်ပါ။ ဒီလိုဆိုလျှင် အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသနှင့်အညီ သင်တို့ဘဝတည် ဆောက်မှု မပြုကြပါသလောဟု မေးကြည့်ပါဦး။

(၂၃:၈၄-၈၈)

Ask them: whose is the earth and who ever therein is, you know? They will say, of Allah. Say you; Will you not then mind? Ask them: Who is the Rabb of numerous heavenly bodies and the Rabb of the glorious Throne of power over the entire universe? They will say: they are of Allah. Say you: will you them not take care

of (not doing anything against His laws)? (The Quran 23:84-88)

Belief in Divine Revelation is the necessary corollary of the belief in Allah. To deny Revelation is to strike at the root of Deen. It is absurd to believe in Allah while denying His guidance. Without belief in Revelation, belief in Allah is a matter of academic interest.

ဤလောက သက်တမ်းသည်သာလျှင် တစ်ခု တည်းသော လူ့ဘဝသက်တမ်းဖြစ်သည်။ သေဆုံး ခြင်းသည် ယင်းဘဝသက်တမ်း၏ နိဂုံး အဆုံးပင် ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်မှတ်ယူယုံကြည်သူတို့သည် အကောင်းနှင့်အဆိုး ကောင်းမှုနှင့်မကောင်းမှုတို့ကို ပိုင်းခြားရာတွင်လည်း မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်အတွေး အထင် အယူအဆအတိုင်း ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထား လေ့ရှိကြ ကုန်၏။ သူတို့အဖို့အကောင်းဆိုသည်မှာ လူမှုအဖွဲ့ အစည်းတစ်ရပ်လုံးအတွက် ဖြစ်နိုင်သမျှ များနိုင်သမျှ များများ အကျိုးကျေးဇူးရှိသည့် လုပ်ဆောင်ပုံစံတို့ကို “အကောင်”ဟုခေါ်ပြီး ယင်း လူမှုအဖွဲ့အစည်းကို အကျိုးဆုတ်ယုတ်စေနိုင်သည့် အရာများစသည်တို့ သည် အဆိုး၊ မကောင်းဟုဆိုကြ၏။ မိမိတို့အမြင် အယူအဆအရ တိုင်းတာဆုံးဖြတ်သည့်အရာ လူမှု အဖွဲ့အစည်းက သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းမျဉ်း ဥပဒေသတို့၏ အထက်တွင် အခြားမည်သည့် ဥပဒေမှ မရှိတော့ချေ။

ကုန်အာန်က လူသားသည် မိမိ၏လိုအင်ဆန္ဒ အတ္တ၏စေစားမှုအတိုင်း အဆုံးစွန်အားပြုစရာ အားထားစရာ ပြီးပြည့်စုံပြီဟု “တစ်ထွာတမိုက် အသိ ပညာ”ဖြင့် ဆုံးဖြတ်မှုတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကုန်အာန် (၄၅:၂၃)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ

မိမိ၏ လိုအင်စိတ်ဆန္ဒအတ္တကိုသာ တစ်ခုတည်း သော မိမိ၏ ကိုးကွယ်အားထားရာဟု မှတ်ယူယုံကြည် သူများကို သင်တမန်တော် လေ့လာကြည့် ရှု

သုတေသနပြုဘူးပါသလား။

...وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ...

အသိပညာရှိပါလျက် မှားယွင်းချွတ်ချော် တိမ်းစောင်းသော လူ့ဘဝကို တည်ဆောက်နေ၏။

...وَوَخَّتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً...

မိမိ၏ လိုအပ်သည့် အတ္တကို ဖက်တွယ်ကိုးကွယ်မှု၏ဖိအားကြောင့် ကြားနာမှု ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုတို့သည် ဖုံးအုပ်ပိတ်ဆို့ခံရပြီး သိမြင်နားလည်မှုတို့မှာလည်း ဖုံးအုပ်၊ ဖုံးကာခြင်းခံရလေပြီ။

...فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

အလ္လာဟ်၏ လမ်းပြမှုအပြင် အခြားမည်သည့် အရာက သူ့အားလမ်းပြနိုင်ပါဦးမည်နည်း။ အသင်တို့ သတိတရား၊ အသိတရား မရယူကြပါသလော။

A man's thought follows his desire much as the fact of hungry dog follows his nose. The Quran, too, has made pointed reference to how a man deceives himself when he is under the domination of a base passion. There are people who have permitted their reason to be perverted by base passions: "Have you seen him who makes his baser desire his god. The result is that Allah's Law of Retribution sends him astray, notwithstanding his Knowledge, and seals up his hearing and his heart and puts on his sight a covering. In consequence, "he has lost his way, in spite of his knowledge, insight and experience". Who will guide him except Allah's Law, then will you mind? (The Quran 45:23)

အထက်ပါ အတ္တ၏သားကောင်မျိုးတို့၏ ဘဝအခြေအနေမှန်နှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၄၅:၂၄) တွင်ပင် ဆက်လက်ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَالْوَالِدَاتُ إِلَىٰ الرِّجَالِ وَالرِّجَالُ مَأْوَاهُنَّ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

လူ့ဘဝသက်တမ်းဆိုသည် ဤလောကလူ့ဘဝ သက်တမ်းသာလျှင်ဖြစ်ပါသည်။ လောကသဘာဝ

နိယာမတရားနှင့် အညီကျွန်ုပ်တို့ မွေးလာကြသေး။^{၉၅} နိကာလသည် ကျွန်ုပ်တို့အား ပျက်စီးယိုယွင်းတံခဲကောသွားစေပါသည်။

ဆက်လက်၍

وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

ယင်းသူတို့ထံတွင် တိကျခိုင်မာသော အသိတရား တစ်စုံတစ်ရာမျှ အလျဉ်းမရှိ သူတို့သည် ထင်မြင်ယူဆ ရော်ရမ်းမှန်းဆနေကြခြင်းမျှသာဖြစ်၏။

The Materialists maintain: "There is naught but our life of the existing world. We live and we die and naught destroys us save time. They have no Knowledge whatsoever of all that: they do but guess.

(The Quran 45:24)

အထက်ဖော်ပြပါ ဘဝပုံစံအတိုင်း အသက်ရှင်နေကြသူတို့၏သက်တမ်းကို ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါတို့၏ဘဝပုံစံအတိုင်းသာဖြစ်သည်ဟု ကုရ်အာန်(၄၇:၁၂) တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ

كَمَا تَأْكُلُ الْإِبِلُ وَالنَّارُ مَوْجِدَةٌ لَهُمْ

အလ္လာဟ်လမ်းညွှန်သည် လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိသူတို့၏ အစားအသောက် အပါအဝင် ဘဝတစ်လျှောက်ဖြစ်စဉ် အစုစုတွင် ခြေလေးချောင်းတိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ မီးလောင်ပြာကျပျက်စီးသွားသည့် အနေအထားသည်ပင် ယင်းသူတို့၏ အားထားစရာဖြစ်၏။

Including eating, Kafirs enjoy themselves as the cattle do and the Fire is their abode.

စားသောက်၊ အိပ်စက်၊ မျိုးပွားမှုသည်ဘဝအဆင့်များသည် ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ဟု မှတ်ယူယုံကြည်ထားသူတို့သည် ဒီထက်မြင့်မားသော တန်ဖိုးရှိ စံချိန်စံညွှန်းများကို မသိမမြင်ခြင်းကြောင့်သာဖြစ်၏။ နောက်ဆုံး သေဆုံးသွားမှ အားလုံးနိမ့်ချုပ်သွားတော့

သည်။ ဤကားအလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန်ကို လက်မခံ၊ မယုံကြည်၊ သွေဖည် မကျင့်သုံးသူတို့၏ ဘဝတည်ဆောက်ပုံစနစ် Life Style ဖြစ်ပြီး Materialists ရုပ်ဝါဒီတို့၏ဘဝ ဝါဒလမ်းစဉ်ပင်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်နှင့် လုံးဝ (လုံးဝ)မတူ ကွဲပြားခြားနားသော အလ္လာဟ်ပြုသလမ်းညွှန်သည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်မှာမူကား လူ့ဘဝသည် ဤရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုသာ ပါဝင်သည် မဟုတ် ဒီထက်မက အခြားအရာလည်း ပါဝင်သည်။ ယင်းအရာကို نفس နတ်ဖ်(စ်) လူ့အရည်အသွေး အစွမ်းအစ human personality ဟုခေါ်၏။ ယင်းနတ်ဖ်(စ်)သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိယာမဥပဒေသ Physical laws တို့၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် မရှိသလို ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာ သေဆုံးသွားသည်နှင့် ၎င်းသည်လည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားခြင်းမရှိချေ။ ယင်းနတ်ဖ်(စ်)ကို ကုရ်အာန်ပါ နည်းလမ်းနှင့်အညီ မြင့်မားတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးအောင် ပြုစုပျိုးထောင်လျှင် ၎င်းသည် ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးပြီး ဤလူ့သက်တမ်း တစ်လျှောက်ဆက်လက် သန်စွမ်းရှင်သန်တိုးမြှင့်နိုင်စွမ်းရှိ၏။ သေခြင်းတရား၏ ဟိုတစ်ဘက်တွင်လည်း ဆက်လက်ရှင်မြဲရှင်နေဦးမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကိုလိုအပ်သည့် ဖြည့်ဆည်း ပံ့ပိုးမှုပေးရန်လိုအပ်၏။ သို့မှသာဆင့်ကဲဖြစ် စဉ် တလျှောက် တိုးမြှင့်ဖွံ့ဖြိုးနေမည်။ ၎င်းအတွက် လိုအပ်သော ဖြည့်ဆည်း ပံ့ပိုးမှုဆိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က ခေတ်အဆက်ဆက်က တမန်တော်များမှ တဆင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး၊ ယခုအခါ အပြီးအပြည့်အစုံ အဖြစ် ကုရ်အာန်တွင်ရှိနေပြီး ဖြစ်သောဥပဒေသများကို ကျင့်သုံးလိုက်နာခြင်းသာလျှင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် نفس နှင့် ၎င်းကို ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးရေးကို လက်ခံ ယုံကြည်သူသည် အလ္လာဟ်၏ဝဟီကို ရိုက္ခိုး လိုက်နာခြင်း၊ သေပြီးနောက် ပြန်လည်ရှင်သန်ထခြင်း စသည်တို့ကို လက်ခံယုံကြည် ကျင့်သုံးရန် လိုအပ်လှ၏။

As against the materialistic concept

the other concept is, that life is not only the human body, but something else also, which may be called Nafs or self. This is not governed by the physical laws, nor does it become extinct with body's death. If it is developed, it can grow/ flourish in this life and survive even after death. Therefore, it needs to be nourished to enable it to develop according to the evolutionary process. This nourishment has to be according to the laws given from time to time by Allah to mankind through His Ambia and now finally contained in the Holy Quran. It therefore, is clear, that if one believe in 'Nafs' and its growth, has to believe in Allah, His Wahi, the Nubuawah and life after death.

نفس နတ်ဖ်(စ်) ဘာလဲဆိုတာကို သိမြင် သဘောပေါက်အောင် ကောင်းစွာရှင်းပြရန် ဖြစ်နိုင်ချေများစွာ မရှိချေ။ အကြောင်းက ၎င်းသည် ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာ အကောင်အထည်ရှိသော အရာမဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကုရ်အာန်က ၎င်းကို رُوحًا ဝါအရှင်မြတ် ထံမှ စွမ်းအင်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းသည် လောကရှိအရာရာတိုင်းနှင့် လုံးဝမတူ ကွဲပြားခြားနားပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တစ်သီးတစ်ခြားဖြစ်နေ၏။ လူ၏ စဉ်းစားတွေးတောမှု အပါအဝင် လူလုပ်ရပ်တိုင်းသည်-

- (၁) အကောင်း၊ အဆိုးကိုသော် လည်းကောင်း နတ်ဖ်(စ်)၏ ဖွံ့ဖြိုးမှု သို့မဟုတ် ဆုတ်ယုတ်မှုကို သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်စေမည်။
- (၂) လုပ်ရပ်တို့၏ စာရင်းအင်းများ ရှင်းလင်းစီရင်မည့် အချိန်ကာလ(ကိယာမတ်)တွင် စာရင်းအင်းကို လူတိုင်း ရှေ့ဖွင့်ချပြသည့်အခါ အဆိုပါ လုပ်ရပ်တို့ကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျတွေ့မြင်ရမည်ဆိုသည် တို့ကို ကုရ်အာန်(၁၃:၁၃ -၁၄)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَكُلُّ إِنْسَانٍ لَّزِمْنَهُ طَائِرَةٌ فِي
عُنُقِهِ وَنُحِرَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
كِتَابًا يُلْقَاهُ مَنْشُورًا ﴿١٣﴾

အကောင်းနှင့်အဆိုးတို့ ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်မှု အစုစုတို့သည် လူသား၏ အတွင်း၌ စဉ်ဆက်မပြတ် ရှိနေရာ ယင်းတို့၏ စာရင်းဇယားသည် လူသား၏ လည်ပင်းပတ်ပတ်လည်တွင်ပင် ချည်နှောင်ထား၏။ (ဆိုလိုသည် လူသား၏ကိုယ်နှင့်မကွာ အတူတူ ထက်ကြပ်မကွာ တွဲဖက်လျက်ရှိ၏။ ပြင်ပတစ်နေရာရာ တွင် ရှိနေခြင်းမဟုတ်ပါ) طَائِرَةٌ فِي عُنُقِهِ လူသား၏ သက်တမ်းကာလ အတွင်းရှိ စဉ်းစားတွေးတောကြံဆ မှုများ၊ ခံစားမှုများ၊ လိုအင်ဆန္ဒများ အားလုံးသည် သူ၏မသိစိတ်ထဲတွင် ငါအရှင်သို့သိပ်ပြီး ကျန်ရစ် တည်ရှိနေစေထားသည်။ ကိယာမသ်အချိန်ကာလတွင် ယင်းမှတ်တမ်းစာရင်း ဇယားများကို အထင်အရှား ဖွင့်ချတွေ့ရှိစေမည်ဖြစ်သည်။ ဆက်လက်ပြီး-

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ
عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾

အလ္လာဟ်က သင်၏ကိုယ်ပိုင်စာရင်းဇယား မှတ် တမ်းကို ဖတ်ပါ။ ယနေ့သင်၏နတ်ဖိ(စ်)သည် သင်နှင့် ပတ်သက်၍ စာရင်းရှင်းလင်းရန် လုံးဝ လုံလောက် ပါသည်ဟု (ပြောဆိုကြေငြာမည်)။

What is Nafs? This can neither be perceived nor explained properly as it is not something material. In the Quran, it is referred to as Roohona i.e. Divine Energy. This thing is distinct and separated from everything else in the world. Every human action, even his thought effects it either way;

- (1) Settle into his account providing growth and development to his self or causing its disintegration.
- (2) which he would see himself on the Day of Judgement as directed in Quran as

follows:-

The struggle between good and evil continues within man himself and the record of this is fastened around his neck i.e. it is not anywhere outside but is within himself. During this life, there are many thoughts, feelings and desires which remain hidden in the unconscious mind. On the Day of Judgement all these will be brought, i.e. the record which had remained folded hither to will be spread out.

(The Quran 17:13)

Allah will say to him: “Read your own account. Today your own self should suffice to make out an account against your-self.

(The Quran 17:14)

လူတစ်ဦး၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်သည် အခြားသူ တစ်ဦးအား သက်ရောက်မှုလည်းမရှိ၊ တာဝန်လည်း မရှိစေပါ။ လူ နတ်ဖိ(စ်)တိုင်းသည် မိမိလုပ်ရပ်၏ အကျိုးဆက်ကို မိမိသာ ခံစားစံစားရမည် မည်သူမျှ ယင်း အကျိုးဆက်နှင့်ပတ်သက်၍ ကူညီရိုင်းပင်းမှု ပြုနိုင်မည်မဟုတ်။ မျှဝေခံစားရယူနိုင်မည်မဟုတ် ကုန်အာန် (၆:၁၆၅)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

وَلَا تَسْأَلُ عَنْ نَفْسِ الْكَافِرِينَ وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ وَانذرتهم وَآلِهِمْ

အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ‘လုပ်ရပ်တိုင်း၏ အကျိုးဆက် ဥပဒေသ’ဆိုသည်မှာ မိမိ၏လုပ်ရပ် အတွက် မိမိသာလျှင် လုံးဝတာဝန်ရှိ၏။ အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ လုံးဝတာဝန်မရှိပါ။ မိမိ၏ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို မိမိကိုယ်တိုင် ထမ်းထားရမည်။ အခြားသူတစ်ဦး တစ်ယောက်က ဝင်ရောက်ထမ်းပိုး ပေးမည်မဟုတ်။ လူတိုင်း မိမိ၏တာဝန်ကို မိမိသာလျှင် အပြီးအစီး ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရမည်သာဖြစ်သည်။ (၆:၁၆၅)(ထပ်မံ၍ ၆:၁၀၅၊ ၁၀:၁၀၈၊ ၁၇:၁၂-၁၅၊ ၂၇:၆၂၊ ၂၉:၆၊ ၃၀:၃၄၊ ၃၁:၂၊ ၃၅:၁၈၊ ၃၉:၃၂၊ ၃၉:၄၁၊ ၄၅:၁၅၊ ၅၃:၃၈)တို့တွင် ပါလေ့လာနိုင်သည်။

Every Nafs shall bear the consequence of its action and no one can help him in any capacity as directed in the Quran as follows:-

“Allah’s Law of Requital is that on one else shall be responsible for what he does except his ownself and no one shall be made to bear another’s burden. Everyone will have to fulfill his own responsibility.”
(6:165)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသနှင့်အညီ ကျင့်သုံးခြင်းမရှိသည့် နတ်ဖ်(စ်)သည် မြင့်မားတိုးတက်၊ ဖွံ့ဖြိုးခြင်းမရှိရုံတင်မက ကြီးထွားမှု ရပ်ဆိုင်းသွားပြီး ၎င်း၏ သက်တမ်းသည် ‘ဂျဟန္နမ်၏ ဘဝသက်တမ်းသို့ ရောက်ရှိသွားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးထွားမှုသည် ယင်းကိုယ်ခန္ဓာက ရယူ စားသောက်မှုပေါ်တွင် လုံးဝတည်မီနေသော်လည်း နတ်ဖ်(စ်)၏ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုကား ယင်းနတ်ဖ်(စ်)ပိုင်ရှင် လူသားက အခြားလူသားတို့၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အတွက် မိမိက ပေးကမ်းဆောင်ရွက်ပံ့ပိုးဖြည့်ဆည်း ပေးမှုပေါ်တွင် လုံးဝတည်မီနေကြောင်း ကုရ်အာန်(၉၂: ၁၇-၁၈)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَسَيَجْعَلُهَا لِاتِّعَىٰ ۖ | اَلَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَوَّدُ ۝

(တက္ကဝါ)အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေကို ထာဝရဦးထိပ်ပန်ဆင်ပြီး မျက်မှောက်အပြုဆုံးသူကို ဂျဟန္နမ်မှ ကယ်တင်ကင်းဝေးစေမည့်အရာမှာ ယင်း သူသည် မိမိထံရှိသည့်အရာ (အသိတရား၊ အသိပညာ၊ အရည်အချင်း၊ ငွေကြေးဥစ္စာပစ္စည်း (စသည်)တို့ကို ပေးကမ်းခွဲဝေသုံးစွဲထားသူ၏ နတ်ဖ်(စ်)သည် ဖွံ့ဖြိုး သီးပွင့်ဝေသာလာမည်ဖြစ်သည်။ အလားတူ ကုရ်အာန် (၉၂:၆)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

كَأَنَّمَا مَنَّ غَطَّىٰ وَاتَّعَىٰ ۝

ပေးကမ်းချီးမြှင့်ပြီး တက္ကဝါတရားကို ကျင့်သုံးသူ

သာဖြစ်သည်။ အခြားသူတို့ကို ပေးကမ်းချီးမြှင့်ခွဲဝေ သုံးစွဲသူသည် မိမိ၏နတ်ဖ်(စ်)အတွက် လိုအပ်ချက်ကို ထောက်ပံ့နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ကုရ်အာန်(၂:၂၇၂) တွင်လမ်းညွှန်ထား၏။

وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا نُنْفِئُكُمْ

အခြားသူတို့အဖို့ အကျိုးသက်ရောက်စေရန် သုံးစွဲထောက်ပံ့သူ၏ နတ်ဖ်(စ်)သည် ကိုယ်ရည်ကိုယ် သွေး တိုးတက်ကြီးထွားလာမည်ဖြစ်သည်။

If the nafs is not developed according to the Divine laws, its growth is stopped and this becomes a life of Jahannum. Whereas the physical development of human body depends entirely on its intake, the growth of development of one's self is obtainable by what is a person gives to or do for others. (The Quran 92:16, 92:6). In fact, when someone gives away to others, he is providing nourishment to his own self. (The Quran 2:272)

နတ်ဖ်(စ်)သည် စွမ်းအင်တစ်မျိုးပင်ဖြစ်ရာ ၎င်းသည် ဇာတိပကတိအားဖြင့် အကောင်းလည်း မဟုတ်၊ အဆိုးလည်းမဟုတ်ပါ။ လူတို့၏ အကျိုး ကျေးဇူးပွားများပြစ်ထွန်းမှုအတွက် တန်ဖိုးမြင့်မားသော ပြုမူဆောင်ရွက် ပံ့ပိုးဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းသည် ယင်း နတ်ဖ်(စ်)ကို အပြုသဘော အကောင်းသဘော သက် ရောက်စေပြီး ၎င်းသည်လည်း ပိုမိုရှင်သန်ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးလာတော့၏။ လူတို့၏ အကျိုးဆုတ်ယုတ်ပျက် စီးမှုကို ဖြစ်ပွားစေသည့် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သော အပြုအမူဆောင်ရွက်မှုကြောင့် နတ်ဖ်(စ်)သည် အပျက် သဘောအနှုတ်လက္ခဏာသဘောကိုဆောင်၏။ တစ် ကိုယ်ကောင်းဆန်ခြင်း ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း စိတ်ယုတ်စိတ်ပုတ်ရှိခြင်းတို့ကို ကုရ်အာန်က هَوَىٰ ဟု ခေါ်၏။ (၂: ၂၀၂) အကွေ့ကို လှေလာပါ) တစ်ကိုယ် ကောင်း စိတ်ထားသည် လူ့အသိဉာဏ်တွင် ဦးဆောင်

လမ်းညွှန်ပြီး ကုန်အာန်ပါ ဥပဒေအတိုင်း မဆောင်ရွက် မပြုလုပ်ဘဲ နေလျှင် နတ်ဖ်(စ်)၏ အဆင့်နိမ့်ကျ သေးသိမ်သွားတော့သည်။ လူ၏ အသိဉာဏ် (عقل Intellect) က လမ်းညွှန်ပြီး ကုန်အာန်၏ ဥပဒေနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်နေလျှင် နတ်ဖ်(စ်)၏ အဆင့် သည် မြင့်မားတိုးတက်လာတော့၏။ ထိုသူ၏ သက်တမ်း တစ်လျှောက် အတူအသက်ရှင်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သော လူမှုအသိုင်းအဝန်းမျိုးကို ဂျန္နုတ် ၏ဘဝပုံစံဟု ကုန်အာန်က အမည်ပေးထား၏။

This Nafs, is an energy; it is neither good nor bad. When it is used to promote higher value of humanity, it becomes positive/good and also get nourished, but when it is used for selfish ends, in disregard to the larger interest of humanity, it is negative and the Holy Quran terms it 'hawa' which is source of cunningness. when emotions are kept guided by the laws of Allah the self of a person elevates. If the human intellect is used as directed by the laws of Allah, the life, in fact, the entire society takes place the shape of Jannah.

نفس ၏အခြေအနေအသုံးအနှုန်း(၃)မျိုး

(၁) လူတစ်ဦး၏ စိတ်ဆန္ဒ အလိုရမ္မက်တို့သည် မကောင်းမှု၊ မတရားမှု သူတစ်ပါးနှစ်နာဆုံးရှုံးမှုကို ဖြစ်စေပြီး တန်ဖိုးမဲ့ အနှစ်သာရမရှိလုပ်ရပ်များတွင် ပျော်ပိုက်ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားနေသည့် နတ်ဖ်(စ်)ကို ကုန်အာန်က النَّفْسُ الْأَمَّارَةُ 'နတ်ဖ်(စ်) အမွှာရဟ်' ဟု ခေါ်ကြောင်း ကုန်အာန်(၁၂:၅၃)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

إِنَّ النَّفْسَ الْأَمَّارَةَ لِيَاسُوءٍ إِلَّا مَا رَحِمْنَا رَبُّنَا وَعَفَا رَبُّنَا ۗ

လူတို့တွင်ရှိသည့် နတ်ဖ်(စ်)သည် 'အတ္ထ' သေးသိမ်ယုတ်ညံ့သောစိတ်ဆန္ဒ အာသာရမ္မက်အကျိုး ယုတ်ပျက်စီးနှစ်နာထိခိုက် စေသည့် ကိစ္စရပ်များဆီသို့ တိုက်တွန်းစေ့ဆော်ခြင်းခံနေရပါက နတ်ဖ်(စ်)အမွှာရဟ် ဟုခေါ်၏။ အလ္လာဟ်ထံမှ ရဟ်မသ်အဖြစ် ရယူနိုင်

သော အရှင်မြတ်၏လမ်းညွှန်ကို စိတ်နှလုံးသွင်း ဦးထိပ်ပန် ဆင်ကျင့်သုံးသူတို့သာလျှင် ယင်းမကောင်းမှု အစုစုမှ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက် ရယူနိုင် မည်။ အမှန်တကယ်ပင် အကျွန်ုပ်၏ ပြုစုပျိုးထောင် ရှင်သည် အကာအကွယ် ပေးသနားသောအရှင်နှင့် လိုအပ်သည်တို့ကို ပံ့ပိုးပေးသောအရှင် ရဟ်မီးဖြစ် တော်မူ၏။

Now a few terms about various formations of this Nafs.

(1) When a person's ego chases baser sentiments in total regards of a permanent value, the Quran terms it as Nafs-e-Amm'ara as directed in the Quran (12:53) "The baser elements in human beings incline them to evil. Only those people can be protected from this evil who keep in mind Allah's Derectives given as His Rahmah and most certainly my Rabb is the Protector and Raheem. (12:53)

(၂) လူတို့၏ နတ်ဖ်(စ်)သည် မကောင်းသည့်အရာကို လိုက်စားခံစားသည့်အခါ ရှက်ကြောက် တွန့်ဆုတ်လာ တတ်၏။ ယင်းနတ်ဖ်(စ်)၏ အနေအထားကို ပြစ်တင် ဆုံးမပဲ့ပင်ခြင်းခံနေရသည့် အနေအထားတွင် ရှိသည့် နတ်ဖ်(စ်) النَّفْسُ اللَّوَّامَةُ နပ်ဖ်စုလောင်ဝ်ဝါမတ် nafs-e-lawwa-mah ဟု ကုန်အာန်(၇၅:၂)တွင် လမ်းညွှန် ထား၏။

And when, ego indulges in something bad, the self feels ashamed. This state is called nafs-e-lawwa-mah.

(The Quran 75:2)

(၃) نفسနတ်ဖ်(စ်)သည် မိမိဖာသာ မည်သည့် အရာသည် အကောင်း မည်သည့်အရာသည် အဆိုး ဆိုသည်ကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်ခြင်းမရှိချေ။ အကောင်းနှင့် အဆိုးကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေကျမ်းမြတ် ကုန်အာန်ကသာ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပေးနိုင်၏။

အကယ်၍ လူတစ်ဦးသည် ကုန်အာန်ဥပဒေအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးသည်နှင့် နတ်ဖ်(စ်)နှင့် အတ္တ သားကောင်တို့ ထွေးလုံးသတ်ပတ်နေခြင်းကို အရှုံးအနိုင် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ပြီး နတ်ဖ်စ်သည် အတ္တကို လည်ဂုတ်ခွမ်းပြီးအနိုင်ရလေတော့သည်ဟု ကုန်အာန် (၃၉:၂၉)တွင် အမည်အားဖြင့် အေးချမ်း တည်ငြိမ်သော နတ်ဖ်(စ်) النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةٌ နပ်ဖ်စုမ္မာတွဲမအင်န္နွတ်ဟုခေါ်ပြီး ၎င်းသည် ဂုဇ္ဇတ်အနေအထားတွင် စံမြန်းနေကြောင်း (၈၆:၂၉) တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

It may also be understood that Self, on its own, cannot distinguish what is good and what is bad. This distinction is provided or laid down by Allah alone. when a person follows the laws of the Quran the tussle between Ego and self is resolved. The self saddles the baser desires. When the superior self overcomes the evil side (The Quran 39:29), the Quran calls this, as annafs-ul-Mutmaannah(89:27) and he enjoys the blissful life of Jannah. (86:29)

ခေတ်သစ်စိတ်ပညာရပ်တွင် အဆိုပါ တတိယ အနေအထားတွင်ရှိသည့် နပ်ဖ်စ်ကို Integrated personality ပေါင်းစည်းနေသော ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးဟု ခေါ်၏။ ၎င်း၏ဆန့်ကျင်ဖက်အနေအထားကို disintegrated personality ပြုလဲနေသော ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးဟုခေါ်၏။ နတ်ဖ်(စ်)သည် ကြိုက်ရာအနေအထားကို လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ် ရယူနိုင်၏။ ဤအနေအထားကို ရည်ညွှန်းထားသော အကြောင်းအရာကို ကုန်အာန်(၉၁:၇-၁၀)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۚ قَالِهَا إِنِّي خَيْرٌ مِّنْ ذَٰلِكَ ۚ وَنَفْسٍ مِّنْ دُونِهَا ۚ قَالِهَا إِنِّي خَيْرٌ مِّنْ ذَٰلِكَ ۚ وَنَفْسٍ مِّنْ دُونِهَا ۚ قَالِهَا إِنِّي خَيْرٌ مِّنْ ذَٰلِكَ ۚ

လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး(နفس)နှင့် ၎င်းအားချီမြှင့်ထားသည့် အထူးအသိုနှင့်ညီညွတ်စုံလင်မှုတို့ကို

သက်သေထူပါ၏။ (၉၁:၇)

ယင်းနفسပြုပျက်သွားနိုင်စရာ အနေအထားနှင့် မပြုမပျက်ရလေအောင် ကာကွယ်ထားမှုတို့ကို ယင်းနفسထံတွင် ထည့်သွင်းထားရှိ၏။ (ပြင်ပလောက တခွင်တပြင်လုံးကိုရော လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး နفسကိုပါ ထိန်းချုပ်ထားသော နိယာမ ဥပဒေများရှိကြောင်း သိရှိနိုင်သည့် အထောက်အထားမှာ) မိမိ၏ နفس ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ပြုသူသည် အောင်မြင်မည်ဖြစ်ပြီး မိမိ၏ နفس ပြုလဲပျက်စီးအောင် ပြုသူသည် ဆုံးရှုံးမည်သာဖြစ်သည်။

According to Modern Psychology, it is called as integrated personality and its reverse is disintegrated personality. The Nafs is free to choose any one of these. Both forms are referred to in the Quran. (91:7-10)

By the human personali and the order and equilibrium given to it and the (wonderful) way in which the possibilities of its disintegration and protection therefrom have been ingrained therein. (all these laws governing the phenomena of nature as well as those that govern the human personality are witness to the fact that) truly one who develops his personality (by his reight conduct) does succeed, and the one who disintegrates it (by his misdeed) fails.

လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ခိုင်မာတည်ကြည် တောင့်တင်းစေရန်နှင့် အတိုင်းအတာပိုမို ကျယ်ပြော နက်ရှိုင်းစေရန် ရည်ရွယ်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ဥပဒေသများကို သတ်မှတ်ပြဌာန်း ထားကြောင်း ကုန်အာန်(၂:၂၈၆)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

لَا يَجْعَلُ اللَّهُ نَفْسًا أَلَا وَوَعَلِيهَا مَا اكْتَسَبَتْ ۗ وَسَعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ ۗ

အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေသများကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ကျယ်ပြောလာ၏။

မိမိအကျိုးရော သူတစ်ပါးအကျိုးပါ ဆည်းပူး ဆောင်ရွက်သူ၏ အရည်အသွေးသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာမြဲဖြစ်သည်။ မိမိအကျိုးအတွက် သက်သက်ကိုသာ ပြုလုပ်သူ၏အရည်အသွေးသည် ကြုံလိုသေး သိမ် သွားမည်။

Allah imposes restriction on human personality with the sole object of strengthening it and widening its scope as mentioned in the Quran:2:286

By obeying Allah's Laws, the human personality is broadened. Whatever is done keeping in mind one's own interest as well as the interest of others, helps to develop one's personality, whereas whatever is done simply for one's own interest retards its development.

انفس၏ အသွင်ဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးရှိပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၃၉:၄၂)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံ မှာ-

اللَّهُ يَتَوَقَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَ يُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူတို့သေဆုံးချိန်နှင့် အိပ်စက်ချိန်တွင် (انفس)အနိမ့်စိတ် (အများကိန်း) ကို ဆိုင်းငံ့ယူထားလိုက်သည်။ သေဆုံးသူတို့၏ အနိမ့်စိတ်ကို ဆက်လက်ထိန်းချုပ်ထားလိုက်ပြီး အိပ်ယာမှ နိုးလာသူတို့၏ အနိမ့်စိတ်ကို အချိန်ကာလ တစ်ရပ်တိုင်း ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်သည်။

သေဆုံးချိန်နှင့် အိပ်စက်ချိန်တွင် ဆိုင်းငံ့ယူထား လိုက်သည်ဆိုသော နတ်ဖိ(စ်)များ၊ အနိမ့်စိတ်ဆို သည်မှာ မည်သည့်အရာနည်း။ အိပ်စက်ရာမှ ပြန်နိုး

လာသူ၏ နတ်ဖိ(စ်)ကို ပြန်ထည့်ပေးလိုက်သည် ဆိုသည်မှာ မည်သည့်နတ်ဖိ(စ်)ဖြစ်သနည်း။

There is an important verse in the Quran (39:42), explaining various stages/ forms of nafs. "Allah suspends the anfus(plural of Nafs) at the time of death and during sleep. He holds them back in the case of those who dies and returns to the others for a determined period." The Quran 39:42)

The question is what is this nafs which is withheld in case of death or during sleep and when one gets up or is awakened, it is restored?

အိပ်စက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လူတစ်ယောက်၏ ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာ)မှ ဘာမျှပျောက်ဆုံးခြင်းမရှိပါ။ အိပ်စက် နေစဉ်ကာလ၌ လူသည် မိမိ၏ Consciousness သိစိတ်သာ ပျောက်ကွယ်နေတတ်၏။ (သူ၏ မသိစိတ် Unconsciousness သည် အိပ်စက်နေစဉ်တွင် သူနှင့် အတူတကွ ဆက်လက်ရှိနေမြဲရှိနေသည်။ အိပ်စက်နေစဉ်နှင့် သေဆုံးချိန်တွင် သိစိတ်သည် လူနှင့်ခွဲခွာသွားတတ်သဖြင့် ကုရ်အာန်(၃၉:၄၂) အာယတ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် နတ်ဖိ(စ်)ဆိုသည်မှာ ယင်းသိစိတ်ဖြစ်နိုင်စရာရှိ သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။ အိပ်ယာမှ နိုးလာသည်နှင့် ယင်းသိစိတ်သည် မိမိ၏ လုပ်စရာကိစ္စကို စတင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်တော့၏။ သို့သော် သေဆုံးချိန်တွင်ကား ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး ယိုယွင်းသွားခြင်း၏နောက်တွင် အသိစိတ်ပြန်လည် လှုပ်ရှားမှုကို (အာခိရတ်) သက်တမ်းဟုခေါ်၏။ ဤကဲ့သို့ အသိစိတ်ပြန်လည်လှုပ်ရှားမည့် ပုံစံနှင့် အသွင်ဏ္ဍာန်ကိုကား သိမြင်နိုင်စွမ်းအား ဘောင် အတွင်းမရှိပါ။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ လှုပ်ရှားရှင်သန်နေ သည့် အသိစိတ်သည် ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ပေါင်းစပ်မီ တွယ်ခြင်းမရှိတော့သည့်အခါ မိမိ၏အလုပ်ဖြစ်သော မှတ်သားမှု အလုပ်ကို မလုပ်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့်

ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာ မရှိဘဲလျက် အသိစိတ် မည်သို့ရှိမည်ကို မခန့်မှန်း နိုင်ပါ။ အနာဂတ်(အာခိရဟ်)တွင် အသိစိတ် ပြန်လည် ရှင်သန်လာမည့် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်တွင် တစ်စုံတစ်ရာ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ အကြောင်းက ယင်းအချက်ကို လူသားသည် ဤလောက၏ အာရုံခံအင်္ဂါများဖြင့် သိရှိနားလည် သဘောပေါက်နိုင်မည် မဟုတ်ခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ် သည်။ သို့သော် ယင်းအချက်သည် အမှန်တကယ် အခိုင်အမာဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကြောင်း ကိစ္စတစ်ရပ် ဖြစ်ကြောင်းကိုကား ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြထားပါသဖြင့် ကုရ်အာန်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးသူတစ်ဦးအနေဖြင့် ပြတ်သားစွာ ယုံကြည်လက်ခံထားပြီး ယင်းလက်ခံ ယုံကြည်မှုသည် အစွလာမ်နည်းကျ လူ့ဘဝတည် ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအချက် လည်းဖြစ်၏။

So far as the sleep is concerned, we know that a man loses nothing of his person except his consciousness; (even his sub-consciousness remains with him.) It, therefore, transpires that in verse(39:42). Nafs relates to the state of consciousness that departs a person during sleep as well as on death. When a person reawakens from his sleep consciousness starts its re-play, while in case of death, the body and consciousness are dislodged permanently. Consequent upon the physical disintegration of a body, reactivation cannot be comprehended by the human beings with present bounds of his perceptions. This is because, at present the only recognition of active consciousness is interrelated with our physical body and we cannot visualise such activation independent of its physical carrier. The Quran does not throw any light on the mode and form of reactivation in the life hereafter, because it is beyond the

present capabilities of our senses of perception and thus would not have served any useful purpose. However, the Quran has narrated it as an established fact and the followers of the Quran firmly believe in this truth which forms the very foundation of the edifice that Ad-Deen-ullIslam builds.

نفسကို မိမိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်၊ ငါ၊ အတ္တ၊ လိပ်ပြာ၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ ဥပဓိရုပ်၊ စသည့်အမည်နာမ အမျိုးမျိုးဖြင့် မြန်မာစာစကားဖြင့် ခေါ်ဆိုသုံးနှုံးသကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစာစကားတွင်လည်း I, myself, self, ego, super ego, I-am-ness, consciousness စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်၍ ပညာရပ်ပေါင်းများစွာ တွင် ရေပန်းစား သုံးနှုံးနေသော ဝေါဟာရတစ်ခု ဖြစ်လာနေ၏။ ထို့ကြောင့် လောကကြီးတစ်ခုလုံးသည် ကုရ်အာန်က နှစ်ပေါင်း(၁၄၀၀)ကျော်မှ ဖော်ပြထား ခဲ့သော အကြောင်းအရာတစ်ရပ်စီသို့ အားလုံးဦးတည် လေ့လာ ဆည်းပူးနေကြကြောင်း သိချင်နားလည်ချင် နေကြကြောင်း ဆွေးနွေးလေ့လာနေကြကြောင်း သုတေသနပြုလျက်ရှိနေကြကြောင်း တွေ့ရ၏။ ခေတ်သစ် စိတ်ပညာဘာသာရပ် ပညာရှင်တို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက် အချို့ကို တင်ပြပါမည်။

ခေတ်သစ်စိတ်ပညာရှင် သုတေသီ ကာလ်ရိုဂျစ် က လူတိုင်းလူတိုင်း အလိုအရှိဆုံးသော ရည်ရွယ်ချက် ဆန္ဒလည်းဖြစ်၊ သိလျက်ဖြစ်ဖြစ်၊ မသိပဲဖြစ်ဖြစ် လေ့လာလိုက်စားနေသော အဆုံးစွန်အကြောင်းအရာ မှာ မိမိ၊ မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်အကြောင်းအရာပင်ဖြစ်သည် ကို အမှန်အကန် ယုံကြည်ထားပါသည်ဟုဆို၏။

Carl Rogers very rightly believed that “The goal individual most wishes to achieve, the end which he knowingly or unknowingly pursues is to become “himself”.

မိမိအကြောင်း မိမိသိရှိခြင်း (ဝါ) မိမိကိုယ်မိမိ စူးစမ်းစစ်ဆေးခြင်း စသည့်အကြောင်းအရာတို့သည်

မမှတ်မိနိုင်သည့် ရှေးပဝေသဏီ အချိန်ကာလမှစ၍ ထိပ်တန်းအရေးတကူအရေးအကြီးဆုံးအရာများထဲတွင် အစဉ်ပါဝင်ခဲ့သည်။

Self-knowledge and/or self-examination has always been of great crucial importance ever since times immemorial.

ပျော်ရွှင်မှု၊ ကျေနပ်အားရမှု၊ ဝိညာဉ်များ တန်းတူရည်တူဖြစ်မှုနှင့် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝမှုစသည့်တို့ကို တွေ့ကြုံခံစားသိမြင်ခြင်းတွင် လူတိုင်းမိမိဖာသာ မိမိသာ သိနိုင်၏။

- (၁) လူ့သက်တမ်းမှာ ငါ့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်က ဘာလဲ။
- (၂) ငါဘာတွေကို ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်နေပါသလဲ။
- (၃) ငါ့ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲ။

ဤမေးခွန်းတွေကို တစ်ချိန်မဟုတ်တစ်ချိန်မှာ လူတိုင်း မိမိကိုယ်မိမိ မေးမြန်းမည့်မေးခွန်းများဖြစ်သည်။ မေးမြန်းရာတွင်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ အေးအေးဆေးဆေး စဉ်းစဉ်းစားစား မေးသည်လည်းရှိမည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မသေမချာ မရေမရာ စိတ်ပျက်လက်ပျက် မျှော်လင့်ချက်ကင်းမွဲစွာဖြင့် မေးမြန်းသည်များလည်းရှိမည်။ ဒီမေးခွန်းများကတော့ တကယ့်ကို မေးခွန်းအဟောင်းအဆွေးတွေပါ။ လူ့သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် အထွေထွေအပြားပြားသော စိတ်ပညာရှင်များ သဘောတရား အတွေးအခေါ်ရှင်များ၊ သဘောတရား အတွေးအခေါ်ရှင်များက မေးခွဲကြဖြေခွဲကြပါသည်။ ဒါကြောင့်လည်း လူတိုင်း လူတိုင်း မိမိနည်း မိမိဟန်ဖြင့် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ မိမိဖာသာ မေးကြရဖြေကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဂရိခေတ် အချိန်ကာလမှစတင်၍ စိတ်ပညာရှင်များ ဒဿနအတွေးအခေါ် ပညာရှင်များအဖို့ ငါ၊ မိမိ၊ အတ္တ self သည် လေ့လာဆည်းပူးစုံစမ်းစစ်ဆေးမှု၊ သုတေသနအစုစုတို့၏ ဗဟိုအချက်အခြာ အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့၏။ ရာစုနှစ်များတစ်လျှောက် ၎င်း၏ အရေးပါအရာရောက်မှု အနှစ်သာရရှိမှုကို လက်ခံယုံကြည်ဝန်ခံခဲ့ကြသည့်

အမည်နာမ အခေါ်အဝေါ် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုမှု မြောက်များစွာကို ပြုလုပ်လာခဲ့ကြသည်။

ن ف ق

نَفَقٌ မြေအောက်တွင်း(သို့မဟုတ်) မြောင်းဖြစ်ပြီး ဝင်ရန်နှင့် ထွက်ရန်အပေါက်နှစ်ပေါက်ရှိ၏။ A subterranean passage with both entrance and exit.

ဝင်ပေါက်ရှိပြီး ထွက်ပေါက်မရှိသော မြေအောက်မြောင်း (သို့မဟုတ်) တွင်းကို سَرَبٌဟုခေါ်၏။ التَّفَقُّهُ وَالنَّفَقَةُ တောကြွက်များ မြေအောက် တူးထားသည့်တွင်း ကိုခေါ်သည်။ ၎င်းတွင်းတွင် အပေါက်များစွာကို မြေပေါ်တွင် ဖောက်ထားပြီး ယင်းအပေါက်များကို မြေပျော့ပျော့ ဖုံးထားတတ်သည့် ၎င်းတို့၏ရန်သူတွင်း ထဲဝင်ရန် ကြိုးစားလာပါက တောကြွက်သည် အပေါက်တစ်ပေါက်ပေါက်မှ ထွက်ပြေးသွားတတ်သည်။

مَنَاقِبُ မုနာဖိ(က်) အယောင်ဆောင်သစ္စာမဲ့ သစ္စာဖောက်(ဆိုသူတို့သည် ဝါဒလမ်းစဉ်၊ ယုံကြည်ချက်တစ်ခုကို အသင်း၊ အဖွဲ့တစ်ခုကို ဝင်ရောက်ခြင်း မပြုမီကပင် ယင်းအသင်းအဖွဲ့လမ်းစဉ်မှ ပြန်ထွက်နိုင်သည့် ထွက်ပေါက်ကို ကြိုတင်ရှာဖွေထားတတ်သူကို ခေါ်၏။

نَفَقَاتِ السُّوقِ ဈေးတွင် အရောင်းအဝယ် ကောင်းနေသည်။ (ဈေးအရောင်းအဝယ်ကောင်းသည့်အခါ ပစ္စည်းများ အဝင်ရောအထွက်ပါရှိနေခြင်း၏ သဘောပင်ဖြစ်သည်။) ရောင်းကုန်၊ ဝင်ကုန်များဝင်နေ၊ ထွက်နေသဖြင့် မျှတကောင်းမွန်နေခြင်း၏ သဘောတရားကို ဆောင်၏။

အထက်ပါ စာလုံးအသုံးအနှုန်းများ၏ သဘောတရားကို ခြုံငုံမိပါက نَفَاقٌ ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ မိမိ၏ဥစ္စာပစ္စည်း၊ ငွေကြေးကို သိုလှောင်၊ ဖုံးကွယ် ထိန်းချုပ်လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားခြင်းမပြုဘဲ အများ

အတွက် သုံးစွဲပုံပေးပေးကမ်းထောက်ပံ့ခြင်းဖြစ်၏။ လက်ကျန်မထားရှိပဲ အားလုံးအကုန် သုံးစွဲလိုက်ခြင်းကို ခေါ်သည်။ ကုန်အာနိက ၎င်း၏ဆန့်ကျင်ဖက် စကား လုံးكَسًاကို ယှဉ်တွဲသုံးထားပုံကို လေ့လာခြင်းဖြင့် ယင်း စကားလုံးနှစ်လုံး၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် ပိုမို ရှင်းလင်း သွားနိုင်ကြောင်း ကုန်အာနိ(၁၇:၁၀၀)တွင် တွေ့ရပုံမှာ-

قُلْ لَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَيْءٍ أَكْرَهْتُمْ عَلَيْكُمْ قَوْلًا وَعَدْوًا لَاقْتُلْتُمْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا ۚ فَادْبَارُ الْأُمُورِ لَإِلَى اللَّهِ عَائِدٌ ۖ

(လူတို့သည် မိမိတို့၏ ယုံကြည်ယူဆမှု ဖိအားကြောင့် လူ့ဘဝသက်တမ်းမှာ ဤလောကသက်တမ်း နှင့်သာ ပတ်သက်နေသည်ဟု ယုံကြည်ထားသဖြင့်) လူ့ဘဝအရင်းအမြစ် ငွေ၊ ကြေးဥစ္စာပစ္စည်းကို မိမိတို့ ကိုယ်နှင့်မကွာ ကျစ်ကျစ်ပါအောင် စွဲကိုင်ထားကြကုန် ၏။ လိုအပ်သူတို့အတွက် လူ့ဘဝအရင်းအမြစ် ငွေကြေးဥစ္စာတို့ကို ခွဲဝေသုံးစွဲရေးတွင် အကုန်ဖွင့်ထား ပေးပါရန် ပြောဆိုသည့်အခါ သူ၏ပစ္စည်းဥစ္စာများ လျော့နည်းကုန်ခမ်းသွားမည်ကို စိုးရိမ်ပြီး ခွဲဝေသုံးစွဲ ရေးတွင် အကုန်ဖွင့်ထားရန် ငြင်းဆိုတော့၏။ လူသား သည် (အလ္လာဟ်ထံမှ ဝဟ်လမ်းညွှန်မရရှိပဲ ပေလယ ကံပစ်ထားခြင်းခံနေရပါက) လိုချင်တတ်မက်၊ လောဘ၊ ရမ္မက်ချောင်းချောင်း ထွက်နေမည်သာဖြစ်သည်။

(ကုန်အာနိ ၁၇:၁၀၀)

The result of their belief is that, life is confined to this world is that, they hold the wealth for themselves. If you ask them to keep it open to the use of those in need of it, they refuse to do so for fear of its diminution. Man left to himself becomes covetous. (17:100)

ငွေကြေး၊ ပိုက်ဆံကို မသိမ်းဆည်းဘဲ အချည် အနှောင်မဲ့ဖွင့်ထားခြင်း(ဝါ) သုံးစွဲနေခြင်းဖြင့် လျော့ နည်းကုန်ခမ်းသွားမည်ဟု အရင်းရှင်တို့ မှတ်သားထား ကြ၏။ ထို့ကြောင့် نَفَقَ ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ

တစ်စုံတစ်ခုသောအရာ လျော့နည်းကုန်ခမ်းခြင်း အတွက် သုံးစွဲ၏။ သာဓကအားဖြင့် - أَنْفَقَتِ الْإِبِلُ - ကုလားအုပ်၊ ဝဖြိုးလာပြီး ၎င်း၏အမွေးများ ကျွတ်ကျ ကုန်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ကုလားအုပ်အဖို့ အမွေးများ ကျွတ်သွားခြင်းသည် ကျန်းမာရေး အခြေအနေ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ نَاج ، ابن فارس

ကုန်အာနိ၏သဘောတရားအရ نَفَقَ ၏ အရင်း အမြစ် အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ မိမိ ကြီးကြီးစားစား ရှာဖွေထားသော ချွေးနည်းစာထဲမှာ လိုအပ်သော ပမာဏထက်ကျော်လွန် ပိုလျှံသောအရာကို လူသားတို့ ၏ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးအတွက် ခွဲဝေသုံးစွဲခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ကုန်အာနိ(၂:၂၁၉)တွင်-

وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُغْنِيَهُمْ قُلْ هُوَ لِلَّهِ الْعِزَّةُ

သင်(တမန်တော်)အား လူတို့က မိမိတို့ပတ်ဝန်း ကျင်ရှိ လူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရေးအတွက် မိမိတို့၏ ငွေ၊ ကြေး၊ ဥစ္စာပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်သမျှ (အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်း အကြံဉာဏ် စွမ်းရည်စသည်တို့ အပါ အဝင်)ကို မည်သည့်အတိုင်းအတာ ပမာဏခွဲဝေ သုံးစွဲ ကြရ မည်နည်းဟု သင့်အားမေးမြန်းကြကုန်သည်။ သင်က သင်၏ပိုလျှံငွေ(Surplus Money)အားလုံးကို (ခွဲဝေသုံးစွဲပါ)။

လူတစ်ဦး၏ ပိုလျှံငွေသည် အများပိုင်ငွေပင် ဖြစ်သည်။ လူအများ၏ ကောင်းစားရေး ပြုစုပျိုးထောင် ရေးတွက် အလ္လာဟ်ပြုလမ်းညွှန်နှင့်အညီ ထောက်ပံ့ ပေးကမ်း ခွဲဝေသုံးစွဲရပါမည်။ ယင်းပိုလျှံငွေများ အားလုံးကို စုပေါင်းပြီး စီမံကွပ်ကဲနိုင်သည့် ယုံကြည် စိတ်ချရသော တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား သော အစုအဝေး အဖွဲ့အသင်းက ကုန်အာနိပါ လမ်းညွှန်နှင့်အညီ စနစ်တကျ စီမံကွပ်ကဲဆောင်ရွက် ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ရှေးယခင်က ပိုက်ဆံထည့်ရန် အထက်နှင့် အောက်နှစ်ဘက်စလုံး အပေါက်ပါသည့် အဝတ်အိတ် သို့မဟုတ် သားရည်အိတ်အရှည်တစ်မျိုးရှိ၏။ ငွေကြေးထည့် သည့်အခါ တဖက်အပေါက်ကို ကြိုးဖြင့်

ချည်ထား၏။ ယူသွားယူလာသည့်အခါ ငွေများမကျရ လေအောင် ကျန်တစ်ဖက်ကိုပါ ကြိုးဖြင့်ထပ်၍ ချည် ထားရ၏။ ဤသို့ဖြင့် အိပ်ရည်ရည်ထွာန်ဖြစ်နေ၏။ မုအ်မင်န် (အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်ကို မိမိဘဝ တစ်လျှောက်ယုံကြည်လက်ခံပြီး လက်တွေ့ ကျင့်သူ)သည် အထက်ဖော်ပြပါ ငွေအိတ်(ဝါ) ပိုက်ဆံ အိတ်၏ အစွန်းနှစ်ဖက်စလုံးရှိ အပေါက်ကို ကြိုး မချည်နှောင်ဘဲ လုံးဝဖွင့်ထား၏။ (လယ်ကြွက်များနေ သည့် ဝင်ပေါက်ထွက်ပေါက်နှစ်ခုပါ မြေအောက်တွင်း (ဝါ) လှိုက်ခေါင်း ငယ်ကဲ့သို့ဟု မူရင်းသဘောတရားကို ဖော်ပြထားသကဲ့သို့)ဖြင့် ရက်ရက်ရောရော ပေးကမ်း ချီးမြှင့်ပြီး အကုန်သုံးစွဲခြင်းသဘောကို ထင်ရှားစေ သည်။

‘လုံးဝဖွင့်ထားခြင်း’ ဟုဆိုရာတွင် မိမိတို့တစ်ဦးချင်း ၏ ပိုလျှံငွေကို မိမိတစ်ဦးချင်းစီ ပေးကမ်းခြင်းထက် သက်ဆိုင်ရာ အများအတွက် ကုရ်အာန်နည်းကျ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စီမံပေးမည့်အဖွဲ့ အစုအဝေး ဘိုင်သုလ်မားလ် **بَيْتِ الْمَالِ** ခေါ် လူမှုကူညီရေးအဖွဲ့သို့ ယုံပုံလွှဲအပ်ပေးလိုက်ခြင်း ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့က သက်ဆိုင် ရာအသိုင်းအဝန်းရှိ လိုအပ်သူတို့၏ လိုအပ်ချက် အတိုင်းအတာနှင့်အညီ ကောင်းစွာလေ့လာစိစစ် ခွဲဝေ သုံးစွဲကြရမည်ဆိုသည့် သဘောကို ပြသနေကြောင်း ကုရ်အာန်(၉: ၁၂၁)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

نَاقٍ، يَبْنَاقٍ، مَنَاقٍ မုနာဖိက်ဆိုသူ၏ မူလသ ဘော တရားအရ တစ်စုံတစ်ခုကို အခိုင်အမာတိတိပပ ယုံကြည်ထားခြင်းမရှိဘဲ အရာရာကို မိမိ၏အတ္တ၊ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားနှင့် ယှဉ်တွဲထား၏။ အကြောင်းအရာ ကိစ္စတစ်ရပ် လူမှုအဖွဲ့တစ်ရပ်သို့ မဝင်ရောက်မှီကပင် အချိန်မရွေး ယင်းကိစ္စနှင့် ခွဲခွာနိုင်ရန် ထွက်ပေါက် လွတ်ပေါက်၊ မလွယ်ပေါက်၊ နည်းနာများကို ရှာဖွေ ထားပြီးမှ မိမိလောဘ၊ အတ္တအတွက် ဝင်ရောက် တတ်လေသည်။ ကုရ်အာန်အစောဆုံးအပိုင်းတွင် မုအ်မင်န်၊ ကာဖိရ်နှင့် မုနာဖိ(က်)တို့နှင့် ပတ်သက်၍ အမျိုးအစားအားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်းပြထား၏။

(၁) **مُؤْمِنٌ** မုအ်မင်န်သည် အလ္လာဟ်၏လမ်းညွှန် ဥပဒေကို စိတ်နှလုံးအသိဉာဏ် အပြည့် အဝဖြင့် သိရှိနားလည်ပြီး လက်တွေ့နာခံ လိုက်နာကျင့်သုံး သူများဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၂-၅)အထိတွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထား၏။

(၂) **كَافِرٌ** ကာဖိရ်မှာ အထက်ပါအမျိုးအစားနှင့် လုံးဝ မတူ၊ အလ္လာဟ်လမ်းညွှန်ဥပဒေကို လုံးဝ ယုံကြည် သက်ဝင်ခြင်းမရှိ။ လုံးဝ ဆန့်ကျင်၊ ဖီလာ၊ သွေဖီသူ ဖြစ်၏။ (ကုရ်အာန် ၂:၆-၇)

(၃) အထက်ပါ နှစ်မျိုးနှင့်မတူဘဲ မိမိ၏ လိုအင်ဆန္ဒ၊ အတ္တ၊ အကျိုးစီးပွားပြေလည်မှု၊ အကျိုးအမြတ် အတွက် မုအ်မင်န်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရောနှော သွားလာနေထိုင်ပြီး နှုတ်အားဖြင့် အလ္လာဟ်ကို ယုံကြည်လက်ခံသည်ဟု တဖွဖွ ပြောနေလင့်ကစား အခက်အခဲအန္တရာယ်တစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် တွေ့ဆုံမည့် အလားအလာရှိလာသည်နှင့် မုအ်မင်န်တို့နှင့် အဆက်အသွယ် လုံးဝဖြတ်တောက်လိုက်တော့သည်။ ၎င်းပြင် မုအ်မင်န်တို့အချင်းချင်း အထင်အမြင်လွဲမှား အောင် ရန်ငြိုးပွားများအောင် သပ်လျှိုသင်းခွဲမှုပုံစံ အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုတတ်မြဲ ဖြစ်သူသည် မုနာဖိက်ပင် ဖြစ်သည်။ စိတ်ဓာတ်အားဖြင့် အကျင့်စာရိတ္တအားဖြင့် လည်း သိမ်ဖျင်းသေးသိမ်ညံ့ဖျင်းသူဖြစ်၏။ ယင်းကဲ့သို့ သူတို့၏ နေရာမှန်မှာ ‘ဂျဟန္နမ်’၏ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၄:၁၄၅)တွင် ဖော်ပြထား၏။

ကုရ်အာန်ပါ အကြောင်းအရာများကို အထက် ဖော်ပြပါ လူသုံးမျိုးသုံးစား၏ သဘောတရားကို ဖော်ပြ ရှင်းလင်းထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ လူသုံးမျိုး သုံးစားကို ကုရ်အာန်ကျရောက်နေစဉ်နှင့် တမန်တော် လက်ထက်တွင်သာရှိသည်မဟုတ် ကမ္ဘာ့သက်တမ်း တစ်လျှောက်နေရာတိုင်းတွင် တွေ့ရှိတတ်ပါသည်။ အသေအခြာ လေ့လာကြည့်ရှုပြီး ထိုက်ထိုက်တန်တန် လိုအပ်သလို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းတတ်ရပါမည်။

ح ك ن

حَكَانَ နိကာဟ်၊ ပေါင်းစည်းတွဲဖက် ပေါင်းစပ်ရော
 နေ့၊ စိမ့်ဝင်သွားခြင်း
 နေ့စဉ်လက်တွေ့ အသုံး အနှုန်းတွင် ကိုရိုက်ရှို
 အရပ်များက حَكَانَ ပေါင်းစည်းတွဲဖက် ပေါင်းစပ်၊
 ရောနှော စိမ့်ဝင်သွားခြင်းဆိုရာတွင် အောက်ပါ
 သာဓကအားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆိုလိုရင်း
 သဘောတရားကို ထင်ရှားစွာပြထား၏။

သာဓက(၁)

ဤလောကတွင် မိသားစုတစ်ခုမှ သားတစ်ဦးနှင့်
 အခြားမိသားစုတစ်ခုမှ သမီးတစ်ဦး حَكَانَ နိကာဟ်
 ပေါင်းဖက်လက်တွဲကာ အိမ်ရာတည်ထောင်ပြီး
 လူ့လောကရှိ မိမိတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို အသီး
 သီးထမ်းဆောင်နေကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိ သဘော
 ပေါက်ထားရမည်။ ရည်ရွယ်ချက် မည်သို့ရှိသည်ကို
 နေ့စဉ်ဘဝလက်တစ်ကမ်းရှိ အသုံးအနှုန်းမှာ-

نَحَّحَ الْمَطْرَ الْأَرْضَ

မိုးစက်မိုးပေါက်များ ရွာသွန်းချလာပြီး မြေဆီလွှာ
 ထဲသို့ စိမ့်ဝင်ခိုအောင်းသွားလျှင် မြေသားနှင့်မြေသား
 အတွင်းရှိ ဓာတုပစ္စည်းများ၊ သတ္တုဓာတ်များ ပွမှုနူးညံ့
 လာကြပြီး ဓာတုပြောင်းလဲမှု၊ ဓာတ်ပြုပြောင်းလဲမှု
 ဖြစ်စဉ် အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာစေသည်။
 သစ်ပင်ပန်းမန်များ အစုလိုက် အစီအရီ ပေါက်
 ရောက်ရှင်သန် ဖူးပွင့်စိမ်းလန်းစိုပြေလာခြင်းအထိ
 နိကာဟ်၏အနက် အဓိပ္ပာယ်သည် တိတိပပ ရည်ညွှန်း
 လျက်ရှိ၏။ ဤသို့ တစ်မိသားစုနှင့်တူသော မိုးရေနှင့်
 တစ်မိသားစုနှင့် တူညီသောမြေဆီလွှာတို့ ထိတွေ့
 ပေါင်းစပ်ရောနှော စိမ့်ဝင်နိကာဟ်ပြုလုပ်လိုက်
 ခြင်းကြောင့် လောကမြေပြင်တစ်ခွင် မြစိမ်းရောင်
 ကမ္မလာကြီးခင်းကျင်းထား ဘိသကဲ့သို့ စိမ်းစိမ်းစိုစို
 စည်စည်ကားကားဖြစ်လျက် သူငါအများ လူသားများ
 ပရဏာပီတိဖြစ်လျက် အံ့ဩခြင်းမက မြတ်နိုးခြင်းမက
 ခံစားကြရသည့်အဖြစ်သည် حَكَانَ ပါဘဲ။

မိုးရွာချပြီး မြေဆီလွှာနှင့်ထိတွေ့ဓာတ်ပြု ဓာတ်
 ပြောင်းလဲလာပြီး ပစ္စည်းအသစ်အသစ်များ တိုးပွား
 များပြားလာကာ သစ်စေ့များ ပေါက်ရောက်ပြီး
 သစ်ပင်ပန်းမန်များ လှပဆန်းကြယ် ရှင်သန်နေပုံများ
 ကို ကုရ်အာန်(၂၂:၅)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَسَوَّى الْأَرْضَ لَهَا مَدَنًا فَاذْأَاتَزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ

သွေ့ကြော်နေသည်ဟု သင်(တို့)တွေ့ရှိနေရသော
 မြေဆီလွှာပေါ်သို့ ငါ(အလ္လာဟ်အရှင်) မိုးရေများကို
 ရွာသွန်းချစေသောအခါ-

أَهْرَأَتْ وَرَبَّتْ وَأَبْتَتَتْ مِنْ كَلِّ رَوْحٍ بِهَيْهَاتَ

ယင်းရေကြောင့် မြေဆီလွှာသည် ကြေမွပွထ
 (ဓာတ်ပြု၊ ဓာတ်ပြောင်းလဲ)မှုဖြစ်ပေါ်လာပြီး သစ်ပင်
 ပန်းမလ်မျိုးစုံတို့ စိမ်းစိမ်းစိုစို လန်းလန်းဆန်း ဆန်း
 ဖြစ်ပေါ်ဖြစ်ထွန်းလာကြလေတော့သည်။ (ဤကား
 နိကာဟ်၏အကျိုးဆက်ရလဒ် ဤသို့ ရှိလာရမည်
 ဆိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်အကျိုးတရားပင်ဖြစ်သည်။)

သာဓက(၂)

လူတိုင်းညစဉ် တွေ့ကြုံခံစားနေရသည့် ဘဝ
 လက်တစ်ကမ်းမှ သာဓကတစ်ရပ်က ကိုရိုက်ရှို
 အရပ်များ သုံးနှုန်းထားပုံမှာ نَحَّحَ النَّعَّاسُ الْعَيْنَ
 ငိုက်မြည်းခြင်းသည် မျက်လုံးနှင့်ထိတွေ့ပေါင်းစပ်၊
 စုံမက်၊ စိမ့်ဝင်(حَكَانَ) ဖြစ်သွားလေတော့သည်။
 အိပ်ချိန်ကျရောက်လာလျှင် မျက်လုံးနှင့် ငိုက်မြည်းခြင်း
 တို့ حَكَانَ ပြုပေါင်းစပ်လက်တွဲ ပြီး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်
 တစ်ကြီးအိပ်စက်အနားယူလိုက် ရသဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ
 မှာ အားအင်ပြည့်ပြီး ဦးနှောက် ကြည်လင်လှမှာလည်း
 ပေါ့ပါးရွှင်လန်း လန်းဆန်းပြီး လူ့ဘဝ၏နေ့စဉ် လုပ်ငန်း
 ဆောင်တာ အဝဝကို အင်ပြည့်အားပြည့် ဆောင်ရွက်
 ရင်း ဘဝ၏ရသကို ရာနှုန်းပြည့်ခံစားရယူ နိုင်သည့်
 အခြေအနေသည် حَكَانَ တည်းဟူသော အကြောင်း
 တရားကြောင့် သက်ရောက်လာသော အကျိုးတရား
 ရည်ရွယ်ချက် သဘောတရားပင် ဖြစ်သည်။ အိပ်ချိန်
 ရောက်လို့မှ မအိပ်နိုင် မငိုက်နိုင်ဘဲ မျက်လုံးကြောင့်
 လျက် အိပ်ယာပေါ်လူးလွန်းပြီး မှောင်ကြီးမဲထ ကိုယ်

ဒုက္ခ၊ စိတ်ဒုက္ခ အမျိုးမျိုး၏ ဖိစီးမှုကို အလူးလူး အလဲလဲ ခံစားရင်း မိုးစင်စင်လင်းသွားရ သူများ၏ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ နောက်ဆက်တွဲ ရောဂါ အန္တရာယ်များမှာ မျက်လုံးနှင့် ဝိုက်မြည်းခြင်းတို့ နေကာဟ် မပေါင်းသင်း ရခြင်းကြောင့် သက်ရောက်လာသော ဆိုးကျိုးများ ဘဝအနိဗ္ဗာန်များဖြစ်၏။ မည်သူမျှ လိုလားမည်ကား မဟုတ်။

အထက်ဖော်ပြပါ သာဓကများမှာ လူတိုင်း သိမြင် သဘောပေါက်နိုင်သည့် ဘဝလက်တစ်ကမ်းမှ သက်သေသာဓကများအရ ကုရ်အာန်က ရည်ရွယ် ရည်ညွှန်းသော နီကာဟ်၏သဘောတရားကို ကောင်းစွာသိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဝိုက်မြည်းခြင်းသည် မျက်လုံးထိတွေ့ ပေါင်းစပ်စိမ့် ဝင်သွားသကဲ့သို့ တစ်မိသားစုတို့၏လူ့ဘဝရေးရာ အိမ်ထောင်စု အရေးကိစ္စများတွင် နှစ်ကိုယ့် တစ်စိတ် ပေါင်းစည်းတွဲဖက် စုလျားထိမ်းမြား အကြင်လင်မယား ဘဝအဖြစ် ယုံကြည်မှုတူ ဝါသနာတူ အကြိုက်တူ၊ စရိုက်တူ၊ သဘောတူ၊ မနောတူဖြစ်နိုင်ရန် တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ကြင်ကြင်နာနာ ဖေးဖေးမမ နွေးနွေးထွေး ထွေး ထဲထဲဝင်ဝင်ရှိကြရမည်။ လူ့ဘဝ တစ်လျှောက် လုံးမိမိတို့၏တာဝန်ဝတ္တရားများ အသီးသီး ကျေပွန်စွာ ထမ်းနိုင်ကြသည့် ဇနီးဆင်ပွန်း ဘဝကြင်ဖော်ကြင်ဖက် များဖြစ်ကြရမည်။

တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးအပြန်အလှန် ကောင်းစွာ သိရှိ နားလည်ကြည်ဖြူသဘောတူ (လက်ခံနှစ်မြို့ မြတ်နိုး ချစ်ခင်)နိုင်ကြသူများဖြစ်ကြရပါမည်။ သို့မှသာ အသေး စိပ်ကွာဟချက် ကွဲလွဲချက်များကို တစ်ဖက်သား အပေါ် ထောက်ထားညှာတာ ကိုယ်ချင်းစာနားလည် ပေးနိုင် ခွင့်လွှတ်ကြည်ဖြူနိုင်မည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၄၃:၃၅ ၄၃:၃၆)တွင်ဖော်ပြထား၏။ တစ်ဖက် နှင့်တစ်ဖက် အပြန်အလှန် ကောင်းစွာ သိရှိနားလည် ကြည်ဖြူသဘောတူမှု ရရှိနိုင်ရန်မှာ သတို့သားရော သတို့သမီးပါ မိမိတို့၏ကိစ္စ အကြောင်း အရာများကို ကောင်းစွာ သိရှိပြီး ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ် ချက်ချင်းသူ

(ဝါ) အရွယ်ရောက်သူဖြစ်ရမည်။
إِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسِّرُوا لَهُمْ وَأَصْلَحْ لَهُمْ سُبُلَهُمْ لِيُتَّقُوا رَبَّهُمْ وَيَرْحَمَهُمْ رَبُّهُمْ وَيُنْفِقُوا مِنْهُم مِمَّا رَزَقَهُم مِّنَ اللَّهِ يَتَّقُونَ (၄၃:၆)တွင်-

إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ

သူတို့နီကာဟ်ပြုရန် အသက်အရွယ်ရောက်သော အခါ When they attain the age of marriage.

နီကာဟ်ပြုရန် အသက်အရွယ်ကို သတ်မှတ် ပိုင်းခြားရာတွင် حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُကို ကုရ်အာန်(၆:၁၅၃ နှင့်၁၇:၃၅)နှစ်နေရာစလုံးတို့တွင် စကားရပ် တစ်ရပ် တည်းကို သုံးထား၏။ ၎င်း၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ကိုယ်ခန္ဓာရော အသိဉာဏ်ပါ ရင့်ကျက်ချိန်ရောက်သည့် အချိန်ကာလအထိ till he reaches ဟု ပြောထား၏။ ယင်းရင့်ကျက်ချိန်age of maturity ကို ရှင်းလင်းပြ ထားချက်အား ကုရ်အာန်(၄၀:၆၂)တွင် ထပ်မံပြထား ပုံမှာ ခလေးငယ်အရွယ်နှင့် အဘိုးအိုအရွယ်တို့၏ အကြားဖြစ်သည်။

ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا أَنتُمْ لَيْسَ لَكُمُ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ شَيْئًا
أَشَدَّ كُمْ أَنتُمْ لَيْسَ لَكُمُ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ شَيْئًا

ထို့နောက် ငါအရှင်သည် သင်တို့ကို ခလေးငယ် အရွယ်မွေးဖွားစေခဲ့သည်။ ထို့နောက် သင်တို့ (ကိုယ် ခန္ဓာရော အသိဉာဏ်ပါ) တောင့်တင်းခိုင်မာရင့်ကျက် ချိန်ရောက်၏။ ထို့နောက် သင်တို့ အိုမင်းချိန် ရောက်ရ တော့သည်။

Then He brings you forth as a child, then you may attain your maturity, then that you may be old; (40:67)

ထို့ကြောင့် ရင့်ကျက်ချိန်ကာလသည် ခလေးငယ် နှင့် အိုမင်းချိန်အကြားရှိ ကိုယ်ခန္ဓာရော အသိဉာဏ်ပါ တောင့်တင်းခိုင်မာရင့်ကျက်ပြီး ၎င်းသည်

بَلَغُوا النِّكَاحَ နေကာဟ်ပြုရန် အသက်အရွယ်ပင် ဖြစ်သည်။

အထက် တွင် ဆွေးနွေးတင်ပြထားသော အကြောင်းအရာမှာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မိမိ၏ နိ

ကာဟ်ကိစ္စကို သဘောတူမတူ လက်ခံနိုင်ခြင်းရှိမရှိ ကိုဆုံးဖြတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် အချို့အရပ်ဒေသ များတွင် ပြုလုပ်နေကြသော ခလေးငယ်အရွယ်ကပင် မိဘများက သားငယ်သမီးငယ်များကို သူတို့ဘာမျှ မသိရဘဲ စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းထားကြပြီး အနည်းငယ် ကြီးပြင်း လာသည်နှင့် လက်ထပ်ပေးလိုက်သည့် ထုံးတမ်းစဉ်လာများသည် ကုန်အာန်နည်းကျမဟုတ်ဘဲ လူမျိုးအစဉ်အလာ အရပ်ဒေသလုပ်ရိုးလုပ်စဉ် မိဘ ဘိုးဘွားတို့၏ ရှေးရိုးအစဉ်အလာများသာဖြစ်ပြီး အစွလာမ်နှင့် မွတ်စလင်မ်တို့ဖြင့် လုံးဝမဆိုင် လက်ခံ စရာနိုင် အလျှင်းမရှိချေ။ ယင်းသူတို့အား ကုန်အာန် လမ်းညွှန်ချက်ကို အသိပေးပို့ချပေးရန် အထူး လိုအပ်ပါသည်။ ကုန်အာန်(၂၄:၃၃)တွင် -

وَلْيَسْتَعِذِبِ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ حَتًّا

နီကာဟ်အစီအစဉ်(ဝါ)နီကာဟ်ပြုရန် ပုဂ္ဂိုလ်(ဝါ) နီကာဟ်အတွက် အကုန်အကျ စရိတ်စက(ဝါ) ဇနီး သည်အတွက် ပေးရန်မဟာရ်စသည်တို့ပေးရန် မရှိသူ သည် အိန္ဒြေ စောင့်စည်း၍နေပါ။ And let those who do not find the means to marry keep chaste. (24;33)

နီကာဟ်အခမ်းအနားပြုလုပ်ခြင်း၊ နီကာဟ်အခန်း အနားတွင် အကုန်အကျခံ(ကျွေးမွေး)ခြင်းစသည်တို့မှာ လူမှုရေးအစဉ်အလာများ ထုံးတမ်းစဉ်လာများသာဖြစ် ၏။ ကုန်အာန်တွင် ဤကိစ္စများကို မဖော်ပြထားပါ။ လိုအပ်ချက်များ မဟုတ်ခြင်းကြောင့် ဘာမျှပြောမထား ပါ။ သို့သော် အခမ်းအနားမပြုလုပ်နိုင်ခြင်း အကုန် အကျခံ (ကျွေးမွေး)ခြင်းအတွက် စရိတ်စက ကြီးလေး မှုကြောင့် အတော်များများ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး များမှာ အဓိကဖြစ်သော အထက်တွင် ဖော်ပြထား သည့်အကြောင်းအရာများ ပြီးပြည့်စုံပါလျက် နီကာဟ် ပြုရန် အခက်အခဲများရှိနေခြင်း ဖြစ်ကြရသည်။ အသင့်အတင့်မျှ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လူလုပ်ထုံးစံများကို ကျော်လွန်နိုင်ကြလျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နီကာဟ်အခမ်းအနားပြု

လုပ်ခြင်းတွင်လည်း သတို့သား သတို့သမီးတို့၏ နောက်ပိုင်းပြဿနာများ ဖြေရှင်းရာတွင် အထောက် အပံ့ပြုခြင်းဖြင့် အခြားအခြားသော လူမှုရေး အခက် အခဲများ မဖြစ်ပေါ်စေရန် သူငါအများ ဆင်ခြင် ပြုပြင်နိုင်ကြပါစေ။

النَّكْرُ، النَّكْرُ အလွန်ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်း၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်း၊ رَجُلٌ نَكْرٌ အလွန်ကောက်ကျစ်လှည့်ဖြားသူ၊ الْمُنَاكِرَةُ တစ်ဦးကို တစ်ဦး အပြန်အလှန် လိမ် လည် လှည့်ဖြားခြင်း၊ ကုန်အာန် (၂၉:၄၅)တွင် ယင်းစာလုံးကို ၎င်းနှင့် တွဲဖက်သုံးနှုန်းနေကျ စာလုံးတို့နှင့် အတူ ဖော်ပြ ထား၏။

إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ

အများဘာသာပြန်အတိုင်း ဖော်ပြရသော် ဆွလာတ်(စနစ်)သည် အလွန်ရက်ကြောက်ဖွယ် ကိစ္စနှင့် မကောင်းသောလုပ်ရပ်တို့မှ အမှန်ပင် တားမြစ်ပိတ်ပင်၏။ ၏ အနက်များစွာတွင် တွန့်တိုခြင်း၊ မိမိ အဖို့သာအလိုရှိခြင်း၊ တစ်ဖို့တည်း တစ်ကိုယ် ကောင်းဆန်ခြင်း၊ တဖက်သားအပေါ် မျှဝေခံစားမှု မပေးလိုခြင်း အတ္တဟိတ မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားတစ်ခု တည်းကို ရှေ့တန်းတင်ခြင်း စသည်တို့ လွှမ်းမိုးနေမှု ၏ ယင်းကိစ္စတို့သည် လူ့လောကတွင် အကြီးမား ဆုံးသော ‘ရှက်ဖွယ်လိလိ’ ကိစ္စပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အကျင့်အကြံ အသိဉာဏ်မျိုးရှိသူသည် မည်သည့်ကိစ္စ တွင်မဆို စတင်စဉ်းစားသည့်အခါ မိမိကိုယ်ပိုင်ကောင်း စားရေး အကျိုးရှိရေး အများအထင်ကြီးရေး နေရာ ကောင်းရရေး မိမိသာ လူကြီးဖြစ်ရေး ရှေ့တန်းရောက်ရှိ ရေးတို့အတွက် ဦးနှောက်အသိဉာဏ်ဖြင့် အကွက်စေ့ အောင် ကြံစည်တော့၏။ အခြားသူတို့၏ အရေးကိစ္စ

သည် သူတို့ကိုယ်ပိုင်ကိစ္စ သူတို့ဖာသာ သူတို့လုပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ မိမိအဖို့အနေသာကြီးပင်ဖြစ်သည်။ ဤအနက်သဘောကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေသည့် ကုရ်အာန်၏လမ်းညွှန်ကို (၃၀: ၂၂-၂၅)တွင် الصلاةနှင့် တွဲဖက်ဖော်ပြထားပုံမှာ-

إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۗ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِبُونَ ۗ
وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ مَعْلُومٌ ۖ لِمَلٍّ وَالْمُتَحَرِّمِينَ ۗ

ဆွလာတ်ကို မြဲမြံစွာတည်ဆောက်သူ (مُصَلِّينَ) မုဆွလီတို့၏စိတ်ဓာတ်မှာကား ဤသို့မဟုတ်ပါ။ မုဆွလီတို့သည် မိမိတို့၏ဆွလာတ်စနစ်တည်ဆောက်ရေးဖြစ်သော အလ္လာဟ်ပြုလူ့ဘဝကိစ္စရပ်တိုင်းအတွက် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ထက်ကြပ်မကွာလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း) ကို အချိန်ပြည့် စွဲမြဲခိုင်ခံ့စွာ တည်ဆောက်သူများ ဖြစ်လေရာ သူတို့သည် မိမိတို့၏ ပိုင်ဆိုင်ရရှိထားသမျှ အရာ(ငွေကြေး၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ အသိတရား၊ ဩဇာ အာဏာ၊ အကြံဉာဏ်ကောင်းများ၊ အရည်အသွေးများ၊ အတွေ့အကြုံများ၊ လိမ္မာရေးခြားမှု ရှိခြင်းများ)တွင် အကူအညီ လိုအပ်နေသူများနှင့် အခွင့်အရေး အခွင့်အလမ်း ဆုံးရှုံးနေသူများအဖို့ တိကျသောဝေစုဝေပုံကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် ရယူခံစားခွင့် အပြည့်အဝရှိသူဟု သိရှိထားပြီး လက်တွေ့လည်း မျှဝေ ခံစားစေသူ(မုဆွလီများ) ဖြစ်သည်။

မွတ်စလင်မ်တို့သည် မိမိပိုင်ဆိုင်ထားပါသည်ဆိုသည့်အရာတွင် အကူအညီ လိုအပ်နေသူ အခွင့်အရေးမဲ့သူတို့အတွက် ဝေစုဝေပုံ အမှန်ပင် ရှိသည်ဟု ယုံကြည်ပြီး ၎င်းသူတို့အဖို့ အကျိုးကျေးဇူးရှိအောင် ခွဲဝေသုံးစွဲ၏။ မိမိတစ်ဦးတည်း တစ်လုံးတစ်ဝတည်း အကျိုးမခံ စားပါ။ ထို့ကြောင့် အထက်ဖော်ပြပါ (၂၉:၄၅)ပါ အာယတ်ရှိ မိမိကိုယ်ကျိုးစီးပွားတစ်ခုတည်းကို ဦးစားပေးပြီး သူတစ်ပါးအား လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ကြံစည်ခြင်းမျိုးကို ဆွလာတ်စနစ်က တားမြစ်ပိတ်ပင်သည်ဟု ဆိုထားခြင်း ဖြစ် သည်။

نَكَرَ الْأَمْرُ ۗ ۝ အကြောင်းကိစ္စ၊ အရေးကိစ္စ ၁ကံခဲ

လာသည်။
النَّكَرَاءُ ۗ ۝ ဘေးအန္တရာယ် အကြပ်အတည်း၊
نَكَرَاءُ الدَّهْرِ ۗ ۝ အချိန်ကာလအလျောက် ပေါ်ပေါက်သော အကြပ်အတည်းဘေးအန္တရာယ်၊
ကုရ်အာန်(၁၈:၈၇)တွင်-

عَذَابًا نَّكَرًا ۗ
(ယခင်က တွေ့ကြုံခြင်းမရှိခဲ့သော) ပြင်းထန်သည့် ပြစ်ဒဏ်အလားတူ (၅၄:၆)တွင်-

شِيَءٍ نَّكَرٍ ۗ
အလွန်အင်မတန်ပြင်းထန်သော ဘေးအန္တရာယ်ကို ဖြစ်စေသောအရာ

نَكَرٌ ۗ ۝ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှု မဖြစ်ပေါ်စေသည့်အရာ စိတ်နှလုံးမှလက်ခံခြင်းမရှိခြင်း၊ နှစ်သက်သဘောကျခြင်းမရှိသောစိတ်ထား၊ ابن فارس
نَكَرٌ ۗ ۝ ၎င်းဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံးမှ فَحْرٌ (နှစ်သက်ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ခြင်း) ယင်းစာလုံးနှစ်လုံးစလုံးအား နှိုင်းယှဉ်သုံးနှုန်းထားပုံကို ကုရ်အာန်(၁၃:၃၆)တွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ-

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا لِكُلِّ قَوْمٍ خِزْيَانًا مُّبِينًا ۗ
وَمِنَ الْخِزْيَانِ مَنْ يُكْرِهُ ۗ

ငါအရှင်က ဤဥပဒေ(ကုရ်အာန်)ကို ပေးသနားပြီး သင်တမန်တော်ထံ ထုတ်ပြန်ထားသည်ကို သဘောကျနှစ်သက် ကြသော်လည်း အချို့ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မနှစ်သက် သဘောမကျသူတို့လည်း ရှိကြသည်။ (ဆက်လက်၍)

قُلْ إِنَّمَا أُمُورُنَا أَعْلَمُهَا اللَّهُ وَلَا أَشْرِكُ بِحَيْثُ

သင်တမန်တော် သူတို့ကို အသိပေးကြေငြာလိုက်ပါ။ (သင်တို့ သဘောကျကျ၊ မကျကျ) ငါတမန်တော်သည် အလ္လာဟ်ပြုဋ္ဌာန်းချက်ကိုသာလျှင် လိုက်နာရန်နှင့် အရှင်မြတ်၏ဥပဒေနှင့် အခြားအရာများကို လုံးဝ ရောထွေးယှက်တင် မပြုလုပ်ရန်ကိုပါ အမိန့်သတ်မှတ်ခြင်းခံရ၏။ (ဆက်လက်၍)

إِلَيْهِ أَدْعُوا ۗ وَاللَّهُ أَعْلَمُ ۗ

အရှင်(ဥပဒေသ) ဆီသို့သာ သင်တို့ကို အကျွန်ုပ် (ဒါအ်ဝဟ်)ဖိတ်ခေါ်ပါ၏။ အရှင်၏ ဥပဒေဖက်သို့သာ တစ်စိတ်တစ်လက်တည်း အကျွန်ုပ်အာရုံစိုက်ပါ၏။ (ကုရ်အာန် ၁၃:၃၆)

Those to whom We have given this Book rejoice in what is revealed to you (10:58) but there are others who are displeased by some of the commandments sent by Allah. Proclaim them: whether you like them or not, I am commanded only to obey Allah's Laws and do not associate anything with Him. To Him I call you and to Him I would also turn". (13:36)

النَّكِيرِ (၂) ငြင်းဆိုခြင်းအနက်ဖြင့် ကုရ်အာန် (၄၂:၄၄)တွင်-

وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ

သင်ငြင်းဆိုရန် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာမျှ အလျှင်းမရှိ။

النَّكِيرِ (၂) အခြားအနက် တစ်ရပ်မှာ အမှန်တရားကို ငြင်းဆိုလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသည့် ဆိုးကျိုးဆုတ်ယုတ်နစ်နာဆုံးရှုံးခြင်းဟုလည်း ရရှိ၏။

ဤအနက်ဖြင့် ကုရ်အာန်(၂၂:၄၄)တွင်-

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

အကျွန်ုပ်၏ တုံ့ပြန်မှုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု မည်သို့ရှိမည်နည်း။ (ကုရ်အာန် ၂၂:၄၄) النَّكْرَةَ တစ်စုံတစ်ဦး(တစ်စုံတစ်ရာ)ကို မမှတ်မိခြင်း (الْإِنكَارُ) မှတ်မိခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက် စာလုံး) မမှတ်မိခြင်း

ကုရ်အာန်(၁၂:၅၈)တွင် တမန်တော်ယူစွမ်းနှင့် ပတ်သက်၍

فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

သူ(တမန်တော်ယူစွမ်း)က နောင်တော်များကို မှတ်မိ၏။ သို့သော်သူတို့ကသူ့ကိုမမှတ်မိကြတော့ပါ။

نَكَرَ (၁) သူသည် (တစ်ဦးဦးကို) သူစိမ်း၊ တိုင်းတစ်ပါးသားဟု ထင်မြင်ယူဆသည်။

(၂) သူသည် (တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို) အံ့အားသင့်ခဲ့သည်။ ကုရ်အာန်(၁၅:၆၂)တွင် တိုင်းတစ်ပါးသားများ သူစိမ်းများအနက်ဖြင့်သုံးထား၏။

نَكَرَ (တစ်စုံတစ်ခုကို) လုံးဝမမှတ်မိအောင် ပြောင်းလဲပစ်ခဲ့သည့်အနက်ဖြင့် ကုရ်အာန်(၂၃:၄၁)တွင် သုံးထား၏။

ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် مَعْرُوفٌ وَمُنْكَرٌ တွဲလျက် (၁၅)ကြိမ်တိုင် ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ သာဓကအားဖြင့် ကုရ်အာန်(၃:၁၀၃)ကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

وَلَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

အလ္လာဟ်ပြစနစ်ဇယားကို တည်ဆောက်ရေးအတွက် လုပ်ရမည့်အလုပ်တို့တွင် သင်တို့တစ်စုတစ်ဝေး တစ်သင်းတစ်ဖွဲ့တည်းဖြစ်လျက်-

(၁) လူသားအားလုံးကို ကုရ်အာန်စီသို့ (၃:၁၀၉၊ ၂:၁၄၃၊ ၂၂:၄၈) ဖိတ်မန္တက ပြုကြကုန်။

(၂) ကုရ်အာန်က မှန်ကန်သည်ဟု ကြေငြာထားသောအရာကို သင်တို့သည် လူတို့အား တိုက်တွန်း နိုးဆော်ကြကုန်။

(၃) ကုရ်အာန်က မှားယွင်းသည်ဟု ကြေငြာထားသော အရာများမှ လူတို့အားတားမြစ်ကြကုန်။ ဤသို့မှ သင်တို့ သီးပွင့်အောင်မြင်သည့် လူ့ဘဝကို တည်ဆောက်နိုင်ကြမည်(၂၃:၁)

For the establishment of this system, it is necessary that you should be such a Jama'ah (ummah) that calls all humanity to the Quran (3:109, 2:143, 22:78) enjoining what it recognizes as right and

forbidding what it declares wrong. If you do this, you will lead a life of progress and prosperity. (23:1)

အထက်ပါ အာယတ်ရှိ **فُوعْرُوْفُ**၏ အနက်မှာ မွတ်စလင်မ်တို့၏ လူမှုရေးဘဝအတွက် ထာဝရပြောင်းလဲခြင်းရှိမည်မဟုတ်သည့် ကုန်အာန်ပါ ဥပဒေများကို

(၁) အမှန်ဟု အသိအမှတ်ပြုထား၏။

Recognised by the Quran

(၂) တန်ဖိုးရှိသည်ဟု ပိုင်းဖြတ်ထား၏။

Valued by the Quran.

اَلْمُنْكِرُ ၏အနက်မှာ-

မွတ်စလင်မ်တို့၏ လူမှုဘဝအတွက်

(၁) လုံးဝမလိုလားအပ်သော

(၂) အကျိုးဆိုးယုတ်စေနိုင်သော

(၃) ပြိုလဲပျက်စီးစေနိုင်သော အကြောင်းအရာ ကိစ္စရပ်များကို ကုန်အာန်တွင် တိတိပပ ဖော်ပြထားသည်ကို မွတ်စလင်မ်တို့က မိမိတို့၏ လူမှုဘဝအတွက် လုံးဝပိတ်ပင်ထားမြစ်ကြရမည်။

အကောင်းနှင့်မကောင်း အကျိုးနှင့်အပြစ်ကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်သည့် စွမ်းရည်သည် လူသားထံ၌ မရှိချေ။ တိရိစ္ဆာန်များနည်းတူ ပဋိသန္ဓေဉာဏ်အရ လူသားသည်လည်း ပုံသေကားချ မိမိဘဝကို ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်၊ သိုးတို့သည် မြက်စားရမည်ကို သိနေခြင်း၊ ကျားနှင့် ခြင်္သေ့တို့သည် အသားစားရမည်ကို သိနေခြင်း စသည့် သဘာဝဆိုသည့် ထုတ်ပြန်ပို့ချရန် လိုမည်မဟုတ်။ (၂၄:၅)နှင့်(၅၂) အက္ခရာများကို လေ့လာပါ။

ထို့ကြောင့် **فوعْرُوْفُ**ဆိုသည်မှာ ဝဟီထုတ်ပြန်ထားသောအရာ အလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန်နှင့် ညီညွတ်သည့် သဘောတရားရှိသည့် အတွေးအမြင် အယူအဆ ဆောင်ရွက်ချက် အစဉ်အလာ ယဉ်ကျေးမှုတို့လည်းပါဝင်၏။ နေ့စဉ်လူမှုရေးကိစ္စကြီးငယ်မှသည် တိုင်းနိုင်ငံ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အရေးကိစ္စ အားလုံးသည် ကုန်အာန်ပါ ဝဟီ၏ သဘောတရားနှင့် သွေဖည်ဆန့်ကျင်ဖီလာ မဖြစ်သမျှ **فوعْرُوْفُ** တွင် အကြိုးဝင်၏။ အကယ်၍ လူတို့၏

သက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက် ခေတ်စနစ်များအသစ် အသစ်တို့သည် ကုန်အာန်ပါဝဟီ၏ သဘောတရားနှင့် သွေဖည်ဆန့်ကျင်ဖီလာဖြစ်နေသမျှ **المنكر** တွင် အကြိုးဝင်လာမည်ဖြစ်သည်။

ကုန်အာန်သည် အတော်များများကိစ္စ အကြောင်းအရာများတွင် အခြေခံ ဥပဒေသကို ကန့်သတ်ပေးထား၏။ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပေးထားခြင်းမရှိပါ။ ဤသို့ ပေးထားခြင်း မှာလည်း အကြောင်းအရာ ကိစ္စကြီးငယ်တိုင်းသည် နေရာဌာန၊ အချိန်ကာလပြောင်းလဲသွားသည်နှင့်အမျှ ကျင့်သုံးရမည့် Procedures လုပ်နည်းမှာ အတိုင်းအတာအနည်းနှင့်အများ ကွာခြားသွားနိုင်သဖြင့် ပေးထားသော မူလဥပဒေသပေါ် အခြေခံ၍ အသေးစိတ်လုပ်နည်း ကိုင်ဟန်ကို သက်ဆိုင်ရာ လူမှုအသိုင်းအဝန်းရှိ ကုန်အာန်အသိပညာများကို နှစ်စဉ်ကျွမ်းကျင်သူတို့က စုပေါင်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကုန်အာန်နည်းကျ တည်ဆောက်ဖွဲ့စည်းထားသော လူအများစုပေါင်းပါဝင်သည့် အစုအဝေးမှ Recognise အသိအမှတ်ပြုထားသော ကိစ္စရပ်များကို **المعروف** ဟုခေါ်ပြီး အသိအမှတ်မပြုသော ကိစ္စရပ်များကို **المنكر** ဟုခေါ်၏။ ကုန်အာန်(၆၀:၁၂)တွင်

وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ

သင်(တမန်တော်)ကို **معروف** ကုန်အာန်ပါ အမိန့်ဥပဒေနှင့် အကြိုးဝင်သည့် ကိစ္စရပ်တွင် လူတို့သည် သွေဖည်ဆန့်ကျင်ခြင်းမပြုပါစေနှင့်။

တမန်တော်မြတ်သည် လူတို့အတွက် တစ်စုံတစ်ရာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ပြုပေးရာတွင် မိမိ၏ စိတ်ဆန္ဒဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမျိုးလုံးဝမရှိခဲ့ပါ။ လူတို့သည် သွေဖည်ဆန့်ကျင်ခြင်းမပြုကြရန် ဆိုလိုရင်းသဘောပင် ဖြစ်သည်။

و ح ی

اَلْوَحْيُ ဝဟီယ် (ဝဟီ) နိမိတ်လက္ခဏာဖြင့် အလျှင်အမြန်အသိ၊ အကြံဉာဏ်ပေးခြင်း။

A suggestion by sign that is extremely quick and fast

- အမြန်အသိပေးသတင်းပို့သည်။
to inform quickly

- တီးတိုးပြောဆိုသည်။ to whisper

(၁) ကုရ်အာန်(၁၉:၁၁)တွင် တမန်တော်ဧကရီယဟ်
ﷺက နီမိတ်လက္ခဏာဖြင့် အသိပေးကြောင်း
ဖော်ပြထား၏။

(၂) اغْبِ اَزْوَابِ الْوَحْيِ အဘိဓာန်သုတေသီက الوحي၏အနက်
မှာ နီမိတ်လက္ခဏာဖြင့် အမြန်အသိပေးခြင်း။
شَيْءٌ وَّحِيٌّ အမြန်ဖြစ်ပေါ်သောအရာ
A thing that comes very quickly.
أَمْرٌ وَّحِيٌّ အမြန်ဖြစ်ပေါ်သောကိစ္စ
An affair that happens in haste.

(၃) الوحي၏ အနက်တွင် စာရေးသားခြင်း အနက်
လည်း ပါဝင်သည်။
وَحْيُ الْكِتَابِ
ကျွန်တော် စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားခဲ့သည်။
I wrote a book.
كَاتِبٌ، وَاحٍ စာရေးသူ၊ writer,
أَلْوَحْيُ ရေးသားထားသောအရာမှ မှတ်တမ်းစာအုပ်
A written thing, document, a book
[جَوْهَرِي صَاحِب] [لَطَائِفُ اللُّغَةِ] [ابن فارس] [راغب]
ကုရ်အာန်(၅၃:၁၁)တွင် တမန်တော် အီဆာﷺ
မှတစ်ဆင့် သူ၏နောက်လိုက်(حَوَارِيْنِ)ထံ
ရေးသားထားသောအရာ ‘ဝဟ်ယ်’ကို ပေးပို့ကြောင်း
ဖော်ပြထား၏။

(၄) أَوْحَى အမိန့်ပေးသည် ပြဋ္ဌာန်းသည်၊ ဝဟ်
ထုတ်ပြန်ပေးသည်။ To order, command,
reveal
ابن فارس အဘိဓာန်သုတေသီက ဆက်သွယ်
ပေးပို့သည့် အကြောင်းအရာ သတင်းစကား၊ အသိ
ပေးချက်၊ နည်းလမ်းနည်းနာစသည့် လျှို့ဝှက်သော
ဆက်သွယ်မှု အမျိုးအစားတို့ပါဝင်၏။ ၎င်းကို ဝဟ်ဟု
ခေါ်၏။
ابن فارس says that anything which is

communicated / conveyed to someone and he comes to know about it, is called Wahi, the method, mode and type of communication may be by secret means, or otherwise.

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စီရင်၊ စီမံပြုစုပျိုးထောင်မှု အစုစု၏ အဆင့်ဆင့်တွင် သက်ရှိသက်မဲ့ တိရစ္ဆာန် လူနှင့် စကြဝဠာအနှံ့တစ်ခုတည်းလုံးရှိ၊ ရှိရှိသမျှ အားလုံးကို သူနှင့်သက်ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်လိုက်နာစရာ နာခံစရာ ကျင့်သုံးစရာ ညွှန်ကြားချက်ကို ပေးသနား ချီးမြှင့်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြရာတွင် -

၁။ ကုရ်အာန်(၄၁:၁၂)တွင် -
سَاءَ مَا
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စကြဝဠာ၏ အနှံ့ အစိပ်အပိုင်း၊ အလ္လာဟ်တို့ကို အချိန်ကာလ နှစ်ပိုင်းခွဲ၍ စီရင် ဖြစ်တည်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေခဲ့၏။ ယင်းအစိပ် အပိုင်းအလ္လာ အထပ်တိုင်းတွင် ၎င်းတို့ ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ရမည့် ကဏ္ဍတိုင်းအတွက် လမ်းညွှန်(ဝါ) ညွှန် ကြားချက်(ဝါ) နိယာမ၊ ဥပဒေ၊ နည်းနာသတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်း ဆောင်ရွက်စေထားသည်။

At different levels of creation, Wahi operates in different forms. All things from material bodies to rational being are responsive to Wahi. The earth and the celestial or heavenly spheres or bodies are represented as submitting to divine direction. Says the Quran: “He created several spheres of the Universe in two phases and directed (through Wahi) the role/destiny of every sphere” i.e. the law that operates or regulates and guides every thing in outer universe and everything is busy performing the task assigned to it. (41:12)

ဤကဲ့သို့ အရှင်မြတ်ထံမှ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် ဝဟ်သက်၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်ကို ကုရ်အာန်

(၂၄:၄၁)တွင် လေ့လာကြပါစို့။

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ
صَلَّتْ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ

ကမ္ဘာဂြိုဟ်နှင့် အနန္တစကြဝဠာရှိ ရှိရှိသမျှအရာ အားလုံး(အားလုံး)သည် မိမိတို့အား အလ္လာဟ်က ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပေးထားသော လုပ်စရာများကို မဆို မကပ် အင်ပြည့်အားပြည့် စဉ်ဆက်မပြတ်ထမ်းဆောင် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိ၏။ (အထင်ရှားဆုံး သာဝေအဖြစ်) တောင်ပံများဖြန့်ကာ ယုံသန်းနေသော ငှက်များကို သင်ဆင်ခြင်စဉ်းစားတွေးတောခြင်း သုတေသနပြု ခြင်း မပြုလုပ်ပါသလော။ အားလုံးသည် မိမိ၏ ဆွလာတ်(သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော လုပ်စရာများ) ကိုလည်းကောင်း၊ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည့် အတိုင်း အတာ သစ်မိတ်ကိုပါ သိရှိနားလည်သဘောပေါက်ကြ ကုန်သည်။

In Quran(24:41) a question is asked “Have you not pondered whatever is in the universe continuously carrying out their assignment (salat) with fullest play of the capability (tasbih)(for example) the birds with wings spread out and each one of them knows its sphere of duties (salat) the way those are to be carried (tasbih) (The Quran 24:41)

အနန္တစကြဝဠာအတွင်းအပြင်ရှိ အရာခပ်သိမ်းတို့ သည် မိမိတို့၏ မွေးရာပါပဋိသန္ဓေဉာဏ်ဖြင့် မိမိတို့ အမျိုးအစားကိုလိုက်၍ ဘဝအတွက် တာဝန်များ (ဆွလာတ်ဟုပင် သုံးနှုန်းထား၏။)ကို ကောင်းစွာသိရှိ နားလည် သဘောပေါက်ထားပြီး ယင်းတာဝန်များကို လည်း မည်သည့်အတိုင်းအတာ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ရမည့်(တစ်ဖိတ်)ကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိ သဘော ပေါက်ပြီး ဝီဝီပြင်ပြင် တစ်စိုက်မတ်မတ် လိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိနေကြသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

This obviously means that everything in the Universe knows by instinct (geneti-

cally speaking– the messenger code of hereditary character) what are its duties (Salat) and how to perform them and what is its destiny.

တိရစ္ဆာန်များသည် ပဋိသန္ဓေဉာဏ်အားဖြင့် မိမိတို့ ဘဝ၏ ကဏ္ဍစုံကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရင်း သက်တမ်းကာလကို ဖြတ်သန်းနေကြ၏။ လူသားတို့ အဖို့မှာကား (စမ်းတဝါးဝါး စမ်းသပ်ရင်း မှားလိုက် ပြင်လိုက် လက်တည့်စမ်းခြင်းမျိုးကို စွန့်လွှတ်၍ တိတိပပ မိမိတို့၏ ဆွလာတ်နှင့် တာဝန်ကို သိရှိနိုင် ရန်နည်းလမ်းမှာ ဘဝအတွက် ဥပဒေသ လမ်းညွှန်များ ပါဝင်သည့် အလ္လာဟ်ထံမှ တမန်တော်ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချ ထားသော (ဝဟီ)ကုရ်အာန်ပါ နီယာမ၊ ဥပဒေသများ ကို ရှေးဦးစွာ သက်ဝင်ယုံကြည်ရန် လိုအပ်၏။ ကုရ်အာန်ပါနည်းနာ၊ ဥပဒေသနှင့်အညီ လူ့ဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်းကိုပင်

إِقَامَةُ الدِّينِ وَإِقَامَةُ الصَّلَاةِ

ဆွလာတ်တည်ဆောက်ခြင်း ၎င်းကိုပင်‘ဒီန့်’ တည်ဆောက်ခြင်းဟု ကုရ်အာန် တွင် အထူးတလည် ဖော်ပြထားသည့် ဝေါဟာရများ ဖြစ်သည်။

As far as animal world is concerned, they do it by instinct. But if a human being wants to know, what is his salat and tasbih, it is a must for him to have faith in Wahi, through which all these directions contain- ing do’s and don’t are clearly explained in the Quran. This is Iqama-te-salat as well as Iqamate-deen, special terms repeatedly mentioned in the Quran.

ဤကမ္ဘာဂြိုဟ်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း လမ်းညွှန် ပေးထားပုံကို ကုရ်အာန်(၉၉:၅)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

بِأَرْبَابِكُمْ أَوْحَىٰ لَهَا

အလ္လာဟ်သည် ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကို ‘ဝဟီ’ ပေးပို့ လမ်း ညွှန်ပေးခဲ့ပါသည်။

Allah conveyed His Wahi to the Earth.

(The Quran 99:5)

သတ္တလောကရှိ သတ္တဝါများကို ‘ဝဟီ’လမ်းညွှန် စေ့ဆော်မှုပြုထားပုံအကြောင်း ‘ပျား’ဖြင့် သာဓကပေး ဖော်ပြပုံကို ‘ပျားကဏ္ဍ’(၁၆:၆၈-၆၉)တွင် ရှင်းလင်း ပြထား၏။

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ۖ ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْنَلِكِي سَبِيلَ رَبِّكَ ذَلًّا ۗ يَخْرُجُ مِنْ بَطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِيكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُّكْرَهُونَ

သင့်အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်သည် ‘ပျား’အား ‘ဝဟီ’ ဘဝလမ်းညွှန်စေ့ဆော်မှုပြုခဲ့၏။ အသင်ပျားသည် တောင်များ၊ သစ်ပင်များနှင့် လူတို့တည်ဆောက်ပေးသော ‘ပျား’ဂေဟာများ၌ အသိုက်ပြုလုပ်ပါ။ ပန်းပွင့်နှင့် အသီးများမှ ဝတ်မှုများ စုဆောင်းပါ။ သင့်အားပြုစု ပျိုးထောင်ရှင် ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော ဘဝပုံစံအတိုင်း သင်လျှောက်လှမ်းပါ။ ပျား၏ဝမ်းဗိုက်မှ အသွေးအရောင်၊ အရသာအမျိုးမျိုးရှိသော ပျားရည်ထွက်၏။ ယင်းပျားရည်တွင်လူသားတို့ ကျန်းမာရေးအထောက်အကူပြု ဆေးဝါးအာနိသင်ဖြင့် အတိပြီး၏။ ယင်းအကြောင်းအရာ၌ ဆင်ခြင်စဉ်းစား တတ်သူတို့အဖို့ အသိပညာ သင်ခန်းစာရှိ၏။

In the animal kingdom, divine guidance is mediated by Wahi in the form of instinctual drive as the following verse indicates:-

Your Rabb inspired the bee, build your bee-hives in mountains and in the trees and in what human beings build. Then collect pollen from various fruits and flowers and persue assiduously the ways preseribed for your life. From its belly comes a fluid of diverse hues(i.e. honey) which has health-promiting properties for human beings. In this system followed by the bee, there is a lesson for those who thinks.

(The Quran 16:68-69)

စကြဝဠာအနှံ့ရှိ အရာခပ်သိမ်းတို့သည် မိမိတို့အတွက် ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော ဘဝပုံစံရှိ တာဝန်ဝတ္တရားများကို တိတိပပ မနားမနေ ဆောင်ရွက်နေ၏။ ဤသည် ၎င်းတို့အတွက် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပေးထားသော အလ္လာဟ်ထံမှ ‘ဝဟီ’လမ်းညွှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို အလ္လာဟ်အား မယုံကြည်သူတို့က သဘာဝနိယာမဟု အမည်ပေးထားကြ၏။ ဤဘဝပုံစံအတွက် လမ်းညွှန်သည် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ် (evolution)မှထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်မဟုတ်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏တိုက်ရိုက်ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်လမ်းညွှန်မှုသာဖြစ်၏။

Everything in the universe is busy performing its duties as per duties/functions assigned to it. This is Wahi of Allah which is ordained unto them. This is called law of nature or instinct and has not been created or evolved by them but ordained by Allah.

လူသားသည် အနှံ့စကြဝဠာ၏ အစိပ်အပိုင်းတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ သူ့အတွက်လည်း ဥပဒေတစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းပေးထားပါသည်။ ယင်းဥပဒေသည် သူ၏ ပြင်ပမှလာ၏။ သူကိုယ်တိုင်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်စွမ်းမရှိ၊ ယင်းဥပဒေသည် အနှံ့စကြဝဠာရှိ အခြားသတ္တဝါအတွက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသည့် ဥပဒေအတိုင်း စားသောက်ခြင်း အိပ်စက်အနားယူ သွားလာလှုပ်ရှားမျိုးပွား၊ ဖျားနာ၊ သေဆုံးခြင်းစသည်တို့ဖြစ်၏။ ဤကိစ္စရပ် အားလုံးသည် သတ်မှတ်ပိုင်းခြား ဥပဒေပြုထားရသည့် ဘောင်အတွင်းဖြစ်ပျက်နေရ၏။ ၎င်းကို လူသားသည်လည်း ရှောင်လွှဲ၍မရချေ။ ထို့ကြောင့် သူ့အတွက် သူကိုယ်တိုင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း အလျဉ်းမဟုတ်ကြောင်း သူကောင်းစွာ သဘောပေါက်နိုင်၏။ ယင်းဥပဒေများကိုလည်း သူဆန့်ကျင်သွေဖီ၍ မရချေ။ (သာဓကအားဖြင့် ပါးစပ်နှင့် မကြားနိုင်ပါ၊ နားနှင့် မစားနိုင်ပါ။)

ဒါတင်မက လူသားတို့အဖို့ လူ့ဘဝယဉ်ကျေးမှု

ဘဝစသည်တို့လည်း ရှိသေးရာ သူနှင့်မျိုးတူလူသားတို့ ဖြင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရင်း ဘဝကို တည်ဆောက်ရ ၏။ ထို့ကြောင့် သူ့အတွက် လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး နှင့် Human Personality ရှိရန်လည်း လိုအပ်၏။ ယင်းကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး၊ မြင့်မားဖွံ့ဖြိုးဖို့ရန်လည်း နည်းနာဥပဒေများ လိုအပ်၏။ ယင်းနည်းနာများကို သူ့ကိုယ်တိုင် သိနား လည်ခြင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် နတ်ဖိတ်အတွက် လိုအပ် သည့် ဥပဒေများကိုလည်း ပြင်ပမှပင် လာရောက် ပြဋ္ဌာန်းပေးရ၏။ ၎င်းဥပဒေ သများကိုလည်း ‘ဝဟီ’ဟု ပင် ကုရ်အာန်က ခေါ်၏။

လူတို့၏ (နတ်ဖိတ်) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးအတွက် ‘ဝဟီ’နှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဝဟီတို့ ကွာခြားမှုရှိ၏။ ယင်း၏အဓိကအချက်များမှာ-

Man is a part of the universe and a law has also been laid down for him. Besides physical life, he is given a personality which he has to develop in this world. The law according to which, man has to lead his life is called Wahi which has the following ingredients:-

(၁) (سُنَنُ نَبِيِّ) လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနှင့် ဆိုင်သည့် ဝဟီကို လူတစ်ဦးတစ်ဦးစီထံသို့ မပေး ပါ။ လူသားအားလုံးတို့အနက်မှ ရွေးချယ်ခံရသူ တစ်ဦးထံ ‘ဝဟီ’ပေးပြီး သူက အခြားသူများသို့ ဖြန့်ချိပေးပါသည်။ ‘ဝဟီ’ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသူ ပုဂ္ဂိုလ် ကို نَبِيٌّ နုဗူဝဟီ-ရသူ၊ نَبِيٌّ နုဗီဟုခေါ်ပါသည်။ ယင်းဝဟီကို رَسَالَةٌ ရေဆာလတ် တဆင့်ဖြန့်ချိပေး ရသဖြင့် رَسُوْلٌ ရုဟူလ်ဟုခေါ်၏။

(၂) အနှံ့စကြဝဠာတွင် လူမှလွဲ၍ အခြားမည်သည့် အရာကိုမျှ ‘ဝဟီ’ကို ရွေးချယ်လိုက် ရွေးချယ်၊ ငြင်းဆိုလိုက် ငြင်းဆိုခွင့်ကို မပေးထားပါ။ လူမှလွဲ ၍ ကျန်အရာအားလုံးတို့အဖို့ (လူတို့အခေါ်) သဘာဝနိယာမ၊ (အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းပိုင်းခြား သတ်မှတ်ပေးထားသည့် ဥပဒေနိယာမ)ကို

မွေးရာပါအသိ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင် ထဲတွင် ထည့်သွင်းပေးထားပြီး မလွဲမသွေ လိုက်နာရပါသည်။

(၃) လူသားသည် သူ့အတွက် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းပေး ထားသည့် ‘ဝဟီ’ကို လိုက်နာလိုက် လိုက်နာ၊ ငြင်းဆိုလိုက် ငြင်းဆိုနိုင်သည့် Freedom of choice လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့် အရေးအပြည့်ရှိ၏။ သို့သော် လိုက်နာခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းဆိုခြင်းကြောင့် သက်ရောက်လာ သော အကျိုးရလဒ်ကိုကား ရှောင်တိမ်းကင်းဝေး နိုင်ခွင့် အလျှင်းမရှိချေ။ သံပရာသီးစားပြီး သကြား၏ အချိုအရသာမျိုးကို မခံစားနိုင်သလို သကြားစားပြီး သံပရာသီး၏ အချဉ်ဓာတ်ကို မရရှိနိုင်ပါ။

(၄) ‘ဝဟီ’ပို့ချခြင်းခံရသူနမီ ရုဟူလ်မှလွဲ၍ အခြားသူတို့ သည် ‘ဝဟီ’ရရှိသည့် နည်းလမ်းသဘောသဘာဝ ကို မသိရှိနိုင်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ‘ဝဟီ’ဖြင့် ဆက်သွယ်ရာတွင် နိမိတ်လက္ခဏာအားဖြင့် လည်းကောင်း အကာအရံ၏ နောက်မှလည်း ကောင်း ‘ဝဟီ’ဖြင့် ဆက်သွယ်၏။ ‘ဝဟီ’ရရှိရေး အတွက် လူသားသည် မိမိဘက်မှ ကြိုးစားပြီး ရယူနိုင်စွမ်းမရှိ။ အရှင်မြတ်ဘက်မှ ချီးမြှင့်မှု သက်သက်သာဖြစ်သည်။ ‘ဝဟီ’ကို အခြား အခြားသော အခေါ်အဝေါ်များဖြစ်သော (مَلْهُم!) အိလ်ဟာမ်(فَشْك) ကရ်ဖ်စသည်ဖြင့် မိမိရရှိပါ သည်ဟု မည်သူမျှ ကြေငြာနိုင်ရန် နည်းလမ်း မရှိပါ။ လူသား၏ အတွင်းမှရရှိသောအရာ (Subjectivity) မဟုတ်၊ လူသား၏ ပြင်ပမှရရှိ သောအရာ(Objectivity) ဖြစ်၏။

လူသည် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းပစ္စယ၊ အသစ်အဆန်း များကို ကြိုးစားရှာဖွေခြင်းပြုလုပ်နိုင်၏။ ‘ဝဟီ’နှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုးစားရှာဖွေရယူနိုင်ခြင်းမရှိနိုင်။ အလ္လာဟ်အရှင်ဘက်မှ သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်၊ နမီ ရုဟူလ်

ကိုသာ ရွေးချယ်ပြီး 'ဝဟီ' ထုတ်ပြန်ပို့ချ၏။ ယင်းနဗီ ရုစုလ်များရရှိသည့် 'ဝဟီ' ကို ကျန်သူတို့က လက်ခံ ယုံကြည်လိုက် ယုံကြည်နိုင်၏။ ငြင်းဆိုနိုင်၏။ သက်ဆိုင် ရာနဗီ၊ ရုစုလ်သည် ယင်း 'ဝဟီ' ကို မိမိကိုယ် တိုင် ရှေးဦးစွာ သက်ဝင်ယုံကြည်လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး အခြား လူသားတို့ထံ အရောက်ဖြန့်ချိပေးပို့ပြီး လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးသူတို့၏ လူမှုဘဝ၊ လူ့ဘောင်တစ်ရပ် ကို တည်ဆောက်ရလေသည်။

'ဝဟီ' လက်ခံရရှိသူ နဗီ၊ ရုစုလ်တို့အနက် အဆုံးစွန် နောက်ဆုံး 'ဝဟီ' ရသူမှာ رسول محمد ﷺ အလ္လာဟ်၏ ရုစုလ်မှပေးအပ်ခြင်း ယင်း 'ဝဟီ' သည် နောက်ဆုံး အန္တိမဖြစ်၍ အပြည့်အစုံလည်းဖြစ်ပြီး အစမှအဆုံးတိုင် အားလုံးကို 'ကုရ်အာန်' ကျမ်း တစ်အုပ်တည်းတွင် ရေးသားမှတ်တမ်းတင် သိမ်း ဆည်းထား၏။ ကုရ်အာန်၏ ပြင်ပတွင် ဤကဲ့သို့ 'ဝဟီ' မျိုးလုံးဝမရှိ။ အချို့လူရေးကျမ်းများပါ ရုစုလ် လက်ခံရရှိသော 'ဝဟီ' နှစ်မျိုးရှိ၏ဟု ဆိုကြသည်။

(၁) 'ဝဟီ' မတ်လု وحى متلو

ဖတ်ရွတ်စရာဝဟီဖြစ်၍ ကုရ်အာန်ထဲတွင်ရှိပြီး။

(၂) 'ဝဟီ' ဂိုင်ရ်မတ်လု وحى غير متلو

ကုရ်အာန်ပြင်ပတွင်သာ ရှိပြီး ဖတ်ရန်မဟုတ်၊ ကျင့်သုံးလိုက်နာရန်ဟု ပြောကြသည်။

ဤအပြောအဆို အရေးအသားများနှင့် ပတ်သက် ၍ ကုရ်အာန်တွင် အထောက်အထားတစ်စုံတရာမျှ အလျှင်းမရှိပါ။ တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံ 'ဝဟီ' ဖြင့် ပို့ချ သောအရာမှာ 'ကုရ်အာန်တစ်ကျမ်း တည်းသာဖြစ် သည်။

လူသားများထံဖြန့်ချိရန်လည်းမဟုတ်၊ နဗီ၊ ရုစုလ်ထံသို့လည်း မဟုတ်ဘဲ တစ်ဦးတစ်ယောက် ကောင်းအသိပေးခြင်းမျိုးကို ကုရ်အာန်(၂၈:၃၂၊ ၂၀:၃၈) တွင် တမန်တော်မူဆာ ﷺ ၏မိခင်ထံ ပြောကြား ချက် 'ဝဟီ' ခလေးငယ်အား နို့ချိုတိုက်ကျွေးပြီး သင် မကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်ရပါက ခလေးကို မြစ်ချောင်းထဲ မျောလိုက်ရန်စသည် အသိပေးခြင်းမျိုးကိုတွေ့ရ၏။

နောက်ဆုံးအန္တိမဖြစ်ပြီး မပြောင်းမလဲ တည်ရှိနေ မည့် 'ဝဟီ' လမ်းညွှန်ကို အလ္လာဟ်ထံမှ မဟမ္မဒ်(ဆွ)၊ အလ္လာဟ်၏ရုစုလ်ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချသည်နှင့် ပတ် သက်၍ ကုရ်အာန်(၆:၁၉)နှင့် (၆:၁၆)တို့တွင် ပြထား ပုံများမှာ-

وَاَوْحِيَ الْيٰۤاِلهٖ هٰذَا الْقُرْآنَ لِاَنْذِرْكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ
ကျွန်ုပ်(တမန်တော်)ထံ ဤကုရ်အာန်ကို 'ဝဟီ' ထုတ်ပြန်ပို့ချထားပါသည်။ သင်တို့နှင့် (သင်တို့ နောက်) ဤကုရ်အာန်နှင့် တွေ့ကြုံမည့်သူတို့အား ဤကုရ်အာန်သည် ကြိုတင်သတိပေး နိုးဆော်ရန် ဖြစ်သည်။

This Quran has been revealed to me so that through it I should forewarn you as well as those whom it may reach after you.

(6:19)

وَتَمَّتْ كَلِمَاتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ۗ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهٖ ۗ

အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေများသည် အမှန်တရားနှင့် တရားမျှတမှုပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး ပြည့်စုံနေပြီးဖြစ်သည်။ ဤဥပဒေများကို ပြောင်းလဲနိုင်သူတစ်ဦး တစ်လေမျှ ပင် အလျဉ်းမရှိ။ (အကြောင်းက) ဤကျမ်းကို ပို့ချပေး သော)အရှင်သည် အလုံးစုံကို အကြွင်းမဲ့ကြားတော်မူ သော၊ သိတော်မူသောအရှင်ဖြစ်၏။ (ထို့ကြောင့် နောက်ထပ် 'ဝဟီ' ထုတ်ပြန်ပို့ချပေးရန်အကြောင်း လုံးဝ မရှိတော့ပါ။) (ကုရ်အာန် ၆:၁၆)

Allah's laws, based upon truth and justice have been set forth in this Book in a complete form. None has the authority to make any change in these laws(18:27). This is because, this Book has been sent down by Allah who hears and knows every thing. (The Quran 6:116)

The final, complete, and unalterable guidance from the sustainer of the universe - Allah the Almighty - was revealed to Muhammad Rasool - Allah (peace be

upon him) (6:19, 6:116), and thereafter Allah took upon Himself to prove it with an exhaustive safeguard (15:9). Therefore the institutions of Nubuwwah and Wahi permanently closed.

အန္တရာယ်ကြောင့်တစ်ခါတစ်ရံ တပြင်လုံးကို ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ဖြစ်တည်စေထားပြီး ၎င်းတို့ကို ပြုစုပျိုးထောင်ထားသူက ကမ္ဘာဂြိုဟ်ပေါ်ရှိ လူသားအား နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ပြောဆိုလမ်းညွှန်လိုသမျှ အရာအားလုံးကို ကုန်အာန်တွင် ထုတ်ပြန်ပို့ချထား၏။ မိမိ၏ နဖီ၊ ရုလီ၊ မုဟမ္မဒ်(ဆွ)မှ တဆင့် လူသား၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ပြည့်စုံကြွယ်ဝရေးနှင့် ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လိုအပ်သမျှနည်းနာ ဥပဒေသများကို အပြည့်အစုံ ‘ဝဟီ’ ထုတ်ပြန်ပို့ချထား၏။ လူသားအတွက် ဤစကြဝဠာတွင် ရည်မှန်းထားသည့် အဆင့်စံချိန် စံညွှန်းထိတိုင် ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်ရှိရန်၊ လူသားလျှောက်လှမ်းရမည့် ခရီးအတွက် အလင်းရောင်ကို ကုန်အာန်မှလွဲ၍ အခြားမည့်သည့် လမ်းညွှန်အလင်းရောင်မျှ လုံးဝမလို၊ အခြားလမ်းပြမည့်သူလည်း အလျှင်းမလိုတော့ပြီ။ လူသားတို့အနက် အောင်မြင်မှု အထွတ်အထိပ်သို့တိုင် ရောက်ရှိပြီးဖြစ်သော အလ္လာဟ်၏ရုလီမုဟမ္မဒ်(ဆွ)ကိုယ်တိုင် လျှောက်လှမ်းဖြတ်သန်းခဲ့သည့်အတိုင်း ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာပါက လူသားအဖို့ပျောက်ဆုံးခဲ့ရဘူးသော ဂျန္နုသ် ဥယျာဉ်ကို မိမိရရ၊ ထိုက်ထိုက် တန်တန် ပြန်လည်ရရှိပေမည်။

Whatever the creator and the sustainer of this universe wished to say to the man on earth was finally revealed in the Holy Quran. Whatever laws were needed to be given for the enrichment and growth of human personality were communicated in their most perfect form through Rasool-Allah, Muhammad(P.B.U.H). In order that, the

man attains his designated status in this universe, he needs no other torch now to illuminate his path nor does he require to anymore guides. The only course open to him to regain his lost paradise, is to traverse the same path which is forever illuminated by the foot prints of that exalted person who stands at the highest pinnacle of human success, the Rasool-Allah, Muhammad.

و ق ی

وَقَى السَّيِّءَ بَقِيهِ وَقِيًا وَوَقِيَةً

သူသည် တစ်စုံတစ်ခုသောအရာကို ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့်အရာများမှ ကာကွယ်ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ခဲ့သည်။

He protected something, to look after and prevented it from harmful and injurious things.

နေ့စဉ်သုံးတွင် ဤအဓိပ္ပာယ်မျိုးဖြင့် သုံးနှုန်းပုံမှာ (သို့မဟုတ်) وَقَى الْفَرَسَ مِنَ الْحَفَى (သို့မဟုတ်) မြေနှာနေခြင်းကြောင့် (သို့မဟုတ်) မြေကြီးမျက်နှာမာ နေခြင်းကြောင့် မြင်းသည် သတိဝီရိယကြီးစွာဖြင့် တစ်လှမ်းချင်းသွားသည်။ (အနက် အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် အန္တရာယ်ကြောင့် သတိတရား၊ အသိတရားဖြင့် ဘဝခရီးလမ်းကို ဖြတ်သန်းခြင်းဖြစ်၏။) تاح

اَتَى اကာအကွယ် ပေးသည့်အရာ ကာကွယ်ရေး ပစ္စည်း၊ preservative

اَتَى سَجَّ وَاقٍ မြင်း၏ ကျောက်ကုန်းကို မနာကျင်စေဘဲ တင်သင့်သော ကကြီးတန်ဆာ Lane Lexicon The saddle that fits the back of the horse and does not hurt it. (Lane) ကုန်အာန်(၁၃:၃၇)တွင် اَتَى ကို ကာကွယ်သူ၊

ဘေးကင်းစေသူအနက်ဖြင့် သုံး၏။ A person who protects, or safe guards.

ကုရ်အာန်(၂:၂၄)တွင် မိမိကိုယ်ကို မီး (မီးလောင် ပြာကျပျက်စီးခြင်း)မှ ကြိုတင်ကာကွယ်ပါ။ အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးထားပုံမှာ-

فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ

လောင်စာအဖြစ် လူများနှင့် ကျောက်တုံးများဖြစ် မည့် မီး(ပူလောင်ပြင်းပြ၊ ပြာကျဆုံးရှုံးမှု)မှ မိမိတို့ကိုယ် ကို ကြိုတင်ကာကွယ်ကြပါ။

(၂:၂၄)

Protect yourselves from the fire whose fire wood might be men and stones.

(The Quran 2:24)

اَتَّقُوا اللَّهَ - အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေများကို ရိုက်ချိုးလိုက်နာကျင့်သုံးကြပါ။ Look after the Divine Laws, follow them!

- အလ္လာဟ်၏လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ အသက်ရှင် နေထိုင်ပါ။ မိမိဘဝကို တည်ဆောက်ကြပါ။ Live according to the Divine guidance.

- အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းထားချက် ဥပဒေဘောင်အတွင်း သဟဇာတ ညီညွတ်မှုတစွာ အသက်ရှင်နေထိုင်ကြပါ။ To remain in harmony with these laws.

ကုရ်အာန်(၅:၂)တွင် تَتَّقُوا တက္ကဝါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံး: عِدْوَانٌ ပုန်ကန်သောင်းကျန်းခြင်း၊ မနာခံ၊ မလိုက်နာခြင်း၊ ခြားနားခြင်း Rebellion, disobedience၊ ထို့ကြောင့် تَتَّقُوا၏ အနက်သည် အမိန့်၊ ဥပဒေကို နာခံခြင်း လိုက်နာခြင်း၊ ဦးထိပ်ပန်ဆင် ရိုက်ချိုးကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်၏။ To obey and follow the laws of Allah.

ကုရ်အာန်(၃:၁၀၁)တွင် အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေကို လက်ခံယုံကြည်သူတို့အား တက္ကဝါနှင့် ပတ်သက်ပြီး အလေးအနက် ပြောထားပုံမှာ-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

အို-မုအ်မင်န်အပေါင်းတို့ အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် လိုက်နာ သင့်သည့်အတိုင်း သင်တို့၏သက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက် လုံးထွက်သက်ဝင်သက်နှင့်အမျှ လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြကုန်။ (ကုရ်အာန် ၃:၁၀၁)

O Momineen, follow Allah's code of law as if deserves to be followed throught out your life. (The Quran 3:101)

تَتَّقُوا တရား လက်ကိုင်ထား လိုက်နာကျင့်သုံးရေး၏ လက်တွေ့အစီအစဉ်ကို ရှေ့အာယတ်(၃:၁၀၂) တွင် အမိန့်ရှိထားပုံမှာ -

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

(အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသဖြစ်သော) အလ္လာဟ်ကြီးကို သင်တို့တစ်စုတစ်စည်းတည်း စုပေါင်းစွဲကိုင်ထားကြကုန်။ အသင်းအပင်း ဂိုဏ်းဂဏ ကွဲပြားခြင်း မဖြစ်ကြနှင့်။

ထို့ကြောင့် တက္ကဝါတရားဆိုသည်မှာ ကုရ်အာန်ကို အားလုံးစုပေါင်း ဆွဲကိုင်လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

This code is nothing but cord of Allah (The Quran) should be held fast by all of you together and be not divided into sects and parties. (The Quran 3:102)

ကုရ်အာန်(၂၆:၉၀-၉၁)တွင် غَاوِينَနှင့် غَاوِينَ ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံးနှစ်လုံးယှဉ်တွဲပြထားပုံမှာ-

وَازْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ وَالْبُرُورَاتِ الْجَحِيمِ لِلْغَاوِينَ

ဂျန္နသ်ဥယျာဉ်ကို မုတ္တကီန်းတို့၏ အနီးအနားသို့ ယူဆောင်လာမည်။ ဂါဝီန်း(လမ်းတိမ်းစောင်းသွေဖီသူ) များအတွက် ဂျဟန္နမ်ကို အထင်အရှားပြမည်။

غَاوِينَဂါဝီန်း၏အနက်မှ အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေများကို စွန့်လွှတ်ထားပြီး အခြားမတူကွဲပြားသည့် လမ်းစဉ်များကို ရယူပြီး ကျင့်သုံးသူများဟုအနက်ရ၏။

And the garden is brought near for the Muttaqeen. And hell is made manifest to the deviators. (The Quran 26:90-91)

In verses 26:90-91 the word “Ghaween” has been used opposite to Muttaqeen; ghaween are those who leave the divine laws and adopt a different course.

ကုရ်အာန်(၃၈:၂၈)တွင် (ပေါက်ကွဲပြီးတစ်စတစ်စ စီလွင့်စင်သွားသူ(disintegrated one) ဟု အနက်ရသော စာလုံးကို မုတ္တကီန်၏ဆန့်ကျင်ဖက် အဖြစ် ဖော်ပြသုံးနှုန်းထားရာ မုတ္တကီန်၏အနက် သည် (Integrated one) ပူးတွဲစုစည်းပေါင်းစည်းလျက် ရှိသူ (ဝါ) အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသဖြင့် တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း သဟဇာတ ဖြစ်နေခြင်းအနက် ဆောင်၏။

In the Quran 38:28 Fujjar has been used as antonym of Muttaqeen. Fujjar is one who gets split (disintegrated one) after bursting. So Muttaqi is a person, who remains, stuck, affiliated (integrated one) and in harmony with the laws of Allah.

အထက်ဖော်ပြပါ (ပေါက်ကွဲပြီး တစ်စစီ လွင့်စင် ပြန့်ကျဲ ပြိုကွဲ ပျက်ယွင်းခြင်းဖြစ်စဉ် disintegration နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက် (ပူးတွဲပူးတွဲ စုစည်းပေါင်းစည်းပြီး သဟဇာတဖြစ်နေခြင်းဖြစ်စဉ်ကို (နတ်ဖိစ) လူ့အရည်အသွေးနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၉၁:၇-၁၀)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۚ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۗ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ۚ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا

(နတ်(စိ)ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနှင့် ၎င်း၏ ပြည့်စုံမှုကို တိုင်တည်ပါသည်။ အရှင်မြတ်သည် နတ်ဖိစကို စုစည်းပေါင်းစည်း နိုင်စွမ်းရှိသောဖြစ်စဉ်နှင့် ပြိုလဲပျက်စီးခြင်း ဖြစ်နိုင်စွမ်းဖြစ်စဉ်ပါ ထည့်သွင်းပေးထားသည်။ နတ်ဖိစကို ဖွံ့ဖြိုးအောင်ပြုသူသည် အမှန်

ပင် အောင်မြင်မည်ဖြစ်ပြီး ဆုတ်နစ်ပျက်ယွင်းအောင် ပြုသူသည် အမှန်ပင် ဆုံးရှုံးမည်ဖြစ်သည်။

By the Nafs and its perfection. He endowed it with the integration and disintegration. He will indeed be successful who develops it. And he will indeed fail who stunts and corrupts it. (91:7-10)

အထက်ပါ အာယတ်(၉၁:၈)တွင်ပါသည့် နတ်ဖိစ၏ ဝိသေသလက္ခဏာဖြစ်သော စုစည်းပေါင်းစည်း နိုင်စွမ်းဖြစ်စဉ်နှင့် ယိုယွင်းပျက်စီးနိုင်စွမ်းဖြစ်စဉ်တို့သည် လူတိုင်းရှိ နတ်ဖိစ၏ အတွင်းထည့်သွင်းထားသော အရာများဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူသည် မိမိ၏ နတ်ဖိစကို ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားစုစည်းသန့်စင်မှု ပြုနိုင်ရန် အလ္လာဟ်၏ ပြဌာန်းချက် ဥပဒေသကို မပျက်မကွက် လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန်သာ ရှိ၏။ သို့မဟုတ်က ယင်း နတ်ဖိစသည် ယိုယွင်းပျက်သုန်းသွားမည်သာဖြစ်သည်။

Verse 91:8 is very important as it explains the process of integration as well as disintegration of human personality. Both these qualities are built in the Nafs or personality - so it is up to a person to develop, integrate and crystalize his personality by following the laws of Allah or have it disintegrated.

နတ်ဖိစကို ဖွံ့ဖြိုးအောင်ပြုသူနှင့် ပျက်ယွင်းအောင် ပြုသူ၊ လူနှစ်မျိုးနှစ်စားရှိ၏။ အလ္လာဟ်လမ်းညွှန်ကို လိုက်နာသူသာ တက္ကဝါတရားရရှိမည့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၄၇:၁၇)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَالَّذِينَ هَتَّأُوا زَادَهُمْ هُدًى وَاتَّقُوا تَقْوَاهُ ۖ

အလ္လာဟ်၏တရားလမ်းညွှန်မှုပေါ် နေထိုင်၍ မိမိဘဝကို တည်ဆောက်သူကိုသာလျှင် အလ္လာဟ်သည် ယင်းတရားလမ်းညွှန်ကို ဆထက်တံ့ပိုး တိုးပွားစေမည်။ သူတို့၏ တက္ကဝါကို သူတို့အား ပေးသနားချီးမြှင့်မည် ဖြစ်သည်။

And those who follow Allah's guidance, He increases them in guidance and grants them their Taqwaa. (47:17)

ထို့ကြောင့် (မုတ္တကီးနီး)တက္ကဝါရ်သုဖြစ်လာအောင် လူသားသည် မိမိ(နတ်ဖိစ်) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို ပျက်စီးယိုယွင်း အန္တရာယ်ပေးမည့် အရာများ (အပြော အဆို အပြုအမူ အလုပ်အကိုင်စသည်တို့)မှ ရှောင်ကြဉ်ပြီး ကုရ်အာန်ပါ အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသနှင့် အညီ တစ်ထပ်တစ်သားတည်းဖြစ်အောင် မိမိဘဝကို တည်ဆောက်၍ Nafs နတ်ဖိစ် ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ရယူရမည် ဖြစ်သည်။

Therefore Muttaqueen are those people who keep away from things that are harmful/ injurious to their personalities, by remaining in touch, in harmony with laws of Allah and get their personalities developed.

မိမိ၏ နတ်ဖိစ် ဖွံ့ဖြိုးဖို့ရန် လက်တွေ့ဘဝတွင် ဘာလုပ်ရန် လိုပါသနည်း။ ဆိုသည်ကို သဘောပေါက် နိုင်ရန် လူ၏ ရုပ်ပိုင်းကိုယ်ခန္ဓာကို လေ့လာကြည့်ပါ။ လူ၏ ရုပ်ပိုင်းကိုယ်ခန္ဓာသည် ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးရန် ပြင်ပမှ အစားအသောက် အဟာရပစ္စည်းပစ္စယ ရေ၊ လေ၊ အပူစသည်တို့ကို ရယူခံစားပြီး ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာကို ကြီးထွား ရှင်သန်အောင် ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ တိုတိုပြောရလျှင် ရယူခြင်းပြုရ၏။ သို့သော် နတ်ဖိစ် ကြီးထွားရန် အခြားသူတို့အား မိမိက ပေးကမ်း ပေးဆပ် ဖြည့်ဆည်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ လူသားသည် မိမိ၏ အသိတရား ပညာဗဟုသုတ ဆင်ခြင်တုံတရား ကျွမ်းကျင်မှု အတွေ့အကြုံ အလိမ္မာနှင့် ပိုင်ဆိုင်သမျှ ငွေကြေးဥစ္စာပစ္စည်းကို အခြားသူတို့အား မျှဝေခံစား စေခြင်း(ဝါ)အလှူဒါနပြု ရန်မျှမဟုတ် တာဝန်တစ်ရပ် အနေဖြင့် အတတ်နိုင်ဆုံး ပေးဝေပေးဆပ်ဖြည့်ဆည်း ပေးနေရမည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ဖက်လူအား သိတတ်မှု ကိုယ်ချင်းစာနာတတ်မှု စိတ်စေတနာထားမှု နှစ်သိမ့်

နွေးထွေးမှုပေးခြင်း ရက်ရောခြင်း အကျိုးဆောင် တတ်ခြင်း စသည်တို့သည် (Nafsနတ်ဖိစ်) အရည် အသွေးကို မြင့်မားတိုးမြှင့် စေပါသည်။ တွန့်တိုးစားနည်း ခြင်း၊ စိတ်စေတနာမရှိခြင်း၊ မိမိတစ်ဖို့တည်း အတွက် သာသိခြင်း၊ တစ်ကိုယ်ကောင်း ဆန်ခြင်း၊ စသည်တို့ သည် နတ်ဖိစ်ကို သေးသိမ်ကြုံလှီ ငြိုးနွမ်းအားပြတ် သိမ်ဖျင်းသိမ်ကောလုံးပါးပါးသွားစေ နိုင်သည်။ အထက်ပါ သဘောတရား အားလုံးကို စကားလုံး(၄) လုံးဖြင့် ကုရ်အာန်(၉၂:၁၈)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

اللّٰهِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى

မိမိပိုင်ဆိုင်သည့်အရာကို ပေးဆပ်သူ၏ နတ်ဖိစ် ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမည်။

The entire system of morality set forth in the Quran is centred in the human personality. There is a significant difference however, between the way the physical body develops and the manner human personality development. The body grows by receiving substances from outside and in incorporating them; in short, by TAKING. The personality on the other hand, grows by GIVING, of its own abundance to others. The personality grows stronger by sharing its knowledge, wisdom and other material possessions with others. It is cramped when it keeps its riches to itself. Thus the most rewarding activity in which it can engage is that of GIVING. Generosity enriches it and niggardliness impoverishes it. The Quran leaves no doubt on this point: He who gives his wealth so that his Nafs may develop. (The Quran 92:18)

မုတ္တကီးနီးသည် မိမိဘဝတစ်လျှောက် ဘေး အန္တရာယ်ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲ၊ အခက်အခဲများမှ ကင်းဝေး ရှင်းလင်းလိုသူဖြစ်ရမည်။ မိမိကိုယ်၌က ခလုတ်မထိ ဆူးမငြိလိုသူ နှစ်နာဆုံးရှုံးမှုမဖြစ်ချင်သူ မလိုလားသူ

ဖြစ်ရပေမည်။ သာဓကအားဖြင့် ဆူးငြောင့် ခလုတ် ကန်သင်းပြည့်နက်နေသော လမ်းမှတ်သန်း သွားရာ မှာ မိမိရောက်လိုရာ ခရီးပန်းတိုင်သို့ ဆိုက်ဆိုက် မြိုက်မြိုက် ရောက်နိုင်မည်ဆိုလျှင် မိမိသည် မည်သို့ သောနည်းလမ်းများကိုသုံး၍ ယင်းခရီးကိုဖြတ်ပြီးသွား မည်နည်း။ ခလုတ်မထိ၊ ဆူးမငြိအောင် သတိတရား၊ အသိတရား၊ နိုးကြားမှုအပြည့်ဖြင့် ကြိုးစား၍သွားမှသာ ပန်းတိုင် လိုရာခရီးသို့ရောက်မည်သာဖြစ်သည်။ အလားတူပင် လူ့ဘဝခရီးတစ်လျှောက် အလ္လာဟ်ပြ ဘဝလမ်းညွှန်(ဟီဒ)ကို ဆွဲကိုင်သွားရပါမည်။ အခြား လူလုပ်တရား အတွေးအခေါ်များနည်းလမ်းများသည် စမ်းတဝါးဝါးနှင့် မှားလိုက် အမှားပြင်လိုက်၊ ထပ်မှား ထပ်ပြင်ဖြင့် အချိန်ကုန်လူပမ်း ခရီးမပေါက်ပန်းတိုင် မရောက်မဖြစ်ရလေအောင် လုံးဝ သံသယမဲ့ ဒွိဟမဲ့ စိတ်စနိုးစနောင့်ဖြစ်စရာ အလျှင်းမရှိသည့် ကုရ်အာန်ပြ နည်းနာဥပဒေနှင့်အညီ ဘဝခရီးကို လျှောက်လှမ်းခြင်း သည် တက္ကဝါပင်ဖြစ်၏။ ၎င်းအကြောင်းကို ကုရ်အာန် (၂:၂)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

မသေမချာ မရေရာမှု တစ်ခုတစ်လေမျှပင်မရှိ၊ မရှင်းလင်းမှုမရှိ၊ ဒွိဟသံသယဟူ၍ တစ်ခုတစ်လေမျှ ပင် အလျဉ်းမရှိသည့် ဥပဒေသတို့၏ အချုပ်သည် ဤကျမ်းပင်ဖြစ်သည်။ မုတ္တကီးန်(မရေရာ၊ မသေချာ၊ စမ်းတဝါးဝါး လမ်းမှားဘေးဘယာအန္တရာယ် အသွယ် သွယ်မှ ရှောင်ရှားလိုပြီး လူ့ဘဝခရီးပန်းတိုင်သို့ ရောက် လိုသူ)အတွက် အလင်းရောင်လမ်းညွှန်သည် ဤကျမ်း အတွင်းရှိ၏။

The guidance you long for (The Quran 1:5) is preserved in this Book(15:9) wherein, there is no uncertainty ,ambiguity or psychological perplexity. This book shows to the Muttaqueen the path leading to the ultimate destination prescribed for humanity. The Muttaqueen are those who wish to avoid pitfalls of the wrong path.

အကယ်၍ လူတစ်ယောက်သည် ဘေးအန္တရာယ်ရှိ သည့် လမ်းတစ်လမ်းဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာသိရှိ နားလည်ထားပါလျက် ယင်းလမ်းပေါ်မှပင် ဆက်လက် လျှောက်လှမ်းဖြတ်သန်းနေ၏။ ထိုသူအား သတိပေးနိုး ဆော်မှုပြုသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုသည်ဖြစ်စေ၊ အချည့်နှိုး အလဟဿပင် ဖြစ်မည်။ မည်သို့မှ ထူးခြားမည်ကား မဟုတ် ထိုသဘောတရားအတိုင်း ကုရ်အာန်(၂:၆) တွင်-

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَاءَ
عَلَيْهِمْ أَندَرُ قَوْمًا لَّمْ
يَنُذِرُوهُمْ يُؤْمِنُونَ

အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေကို သက်ဝင်ယုံကြည်မှုမရှိ သူတို့အား သင်(တမန်တော်) ကြိုတင်သတိပေး နှိုးဆော်သည်ဖြစ်စေ၊ မနှိုးဆော်သည်ဖြစ်စေ၊ သူတို့အဖို့ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ မည်သို့မျှ ထူးခြားလာမည် မဟုတ်၊ သူတို့သည် အလ္လာဟ် ဥပဒေသကို သက်ဝင်ယုံ ကြည်လာကြမည်မဟုတ်။

If a person walks on the dangerous path knowingly and deliberately, there is no use to caution him to the warnings or accept the correct advice.

Whether or not the Kafirren are warned about the disastrous consequences of following the wrong path, it is the same for them. They will never adopt the right path. (The Quran 2:6)

ကုရ်အာန်၏ များစွာသောနေရာတို့တွင် တက္ကဝါ ကို အကြောင်းချင်းရာ အမျိုးမျိုးအတွက် သီးခြား အနက်အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူနိုင်ရန် ကောင်းစွာ လေ့လာထားဖို့ လိုအပ်လှပါသည်။ သာဓကအားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် အတိုင်းအတာတို့မှာ-

(၁) မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်သည်၊ to protect oneself, save ရှောင်ကြဉ်သည်။ to keep away.

ဤအနက်အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဌာန်းချက် ဥပဒေသများကို လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် အနက်ဆောင်၏။ to follow the laws of Allah. ကုရ်အာန် ၂:၂၀၁တွင်-

وَقِنَا غَمَّاتِ النَّارِ

ကျွန်တော်တို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်၏ အကျိုးဆက်မှ ပေါ်ပေါက်လာမည့် ပူလောင်ပြင်းပြ ပြာကျ၊ ဆုံးရှုံးသွားမည့် အဖြစ်ဆိုးတို့မှ ကြိုတင်ကာကွယ်မှု ရယူနိုင်စွမ်းကို အရှင်မြတ်ကျွန်ုပ်တို့အား ပေးသနားပါ။

Protect us from disaster resulted from their deeds.

တဖန် ကုရ်အာန် (၆၆:၆)တွင်-

قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا

သင်တို့ကိုယ်တိုင်ကိုရော သင်တို့နှင့် ပတ်သက်နီးနွယ်သူတို့ကိုပါ (မိမိတို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်မှု အကျိုးဆက်မှ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာမည့်)ပူလောင်ပြင်းပြ ပြာကျဆုံးရှုံးသွားမည့် အဖြစ်ဆိုးတို့မှ ကြိုတင်ကာကွယ်မှုကို ဆောင်ရွက်ကြကုန်။

Protect yourselves and all your related and concerned ones from the disaster (resulted from your deeds) (66:6)

ကုရ်အာန်(၅၉:၉)တွင် ကိုယ်ကျိုးစီးပွား၊ ကြီးပွားမှု တစ်ခုတည်းကို ကြည့်ရှုစိတ်ဝင်စားသူ၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်မှုတို့ကို ကြိုတင်ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းချုပ်တည်းနိုင်စွမ်းရှိသူသည် လောကတိုက်ပွဲတစ်လျှောက် ထာဝရအောင်မြင်သူဖြစ်မည့်အကြောင်း ကုရ်အာန် (၅၉:၉)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَمَنْ يُؤْتِكُمْ شَيْئًا فَاكْتُبْ لَهُ مِكْرَهُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

မည်သူမဆို မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို ရယူပိုင်ဆိုင်စိတ်ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားလိုစိတ်၊ မိမိတစ်ကိုယ်ရည်ကောင်းစားရေး တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ် စသည်တို့ကို ထိန်းချုပ်ကာကွယ်ထားနိုင်စွမ်း ရှိသူတို့သာလျှင် လောကတွင်ရော အာခိရတ် နောင်တမလွန် အနာဂတ်ခရီးတစ်လျှောက်တွင်ပါ ပေါက်မြောက် အောင်မြင်

မည်ဖြစ်သည်။

လေးလေးနက်နက် ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြည့်ခြင်းအားဖြင့်သာ သိမြင်နိုင်သည့်အချက်မှာ ရယူခြင်းထက် ပေးဆပ်ခြင်းသာလျှင် လူသား၏ နတ်ဖိစိတ် ကိုယ်ရည်ကိုယ် သွေးကို ကြီးထွားစေမည်ဖြစ်သည်။ စေတနာထက်သန်ခြင်း၊ ရက်ရောခြင်းသည် နတ်ဖိစိတ်၏ ကြီးထွားမှုကို တိုးမြှင့်စေပြီး တွန့်တိုစေးနည်း၊ မသထားခြင်းသည် နတ်ဖိစိတ်၏ ကြီးထွားမှုကို ပိတ်ပင်တားဆီး ထား၏။ လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ကြွယ်ဝမှုကို ပိုမိုပေးဝေလေ သူ၏ နတ်ဖိစိတ်သည်ပင် ပိုမို ပိုင်ဆိုင်လေ၊ ကြွယ်ဝလေဖြစ်လာမည်။ ဤအခြေခံအချက်ကို သိမြင်သဘောပေါက်ပြီး သူတစ်ပါး၏ လိုအပ်ချက်ကို ကူညီရိုင်းပင်းမှု အမြန်ဆုံးနှင့် အများဆုံး ပြုလုပ်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ပိုင်ဆိုင်မှုပေါ် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားနေခြင်းအား သဒ္ဓါတရားကြီးမားမှု၊ ရက်ရောစွာပေးကမ်း ပံ့ပိုးမှုတို့ဖြင့် ပြောင်းလဲပစ်ကြရမည်။ မိမိအတွက် ဘာတွေ ရယူထားရမလဲဟု စဉ်းစားနေခြင်းမှ မိမိဘာတွေများ သာသာထိုးထိုး ပိုပိုလျှံလျှံပေးကမ်းဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည်လဲဆိုတာကို ပိုမိုစဉ်းစားလာကြရမည်။ နည်းလမ်းရှာကြရမည်။ ထိုအခါ ပိုင်ဆိုင်ဆုပ်ကိုင်ထားလိုသည့် အသိမှာ အားနည်းလာပြီး ပေးကမ်းဖြည့်ဆည်းပေးလိုသည့် စေ့ဆော်မှု အားကောင်းလာမည်။

Paradoxically, the self grows not by receiving but by giving. Generosity promotes its growth and covetousness checks it. The more the self gives of its riches, the richer it grows. If this basic truth is clearly perceived, men will rush to the help of those in need. Pride in possession will give place to joy in munificence. They will think more of what they can give than of what they can keep for themselves. The acquisitive instinct will be weakened and the impulse to give will gain strength.

အထက်ဖော်ပြပါ ကုရ်အာန်(၅၉:၉)တွင် လူတို့

ကြိုတင်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု (တက္ကဝါတရား) ပြုရမည့် အရာ **شَحُّ النَّفْسِ** သည် (စိတ်စေတနာ၊ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာ ပေးဆပ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်သည့်စာလုံး ဖြစ်သော) တစ်ကိုယ်ကောင်း၊ တစ်ဘုံတည်း ပိုင်ဆိုင်လို မှု၊ တွန့်တိုစေးနဲမှုပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းစိတ်နေစိတ်ထား သည် ကိုယ်ရကိုယ်ယူ ကိုင်ပိုင်၊ ကိုယ်ဆိုင်၊ ကိုယ်တိုင် ကောင်းစား ကြီးပွားရေး သက်သက်သာဖြစ်၏။ ယင်း စိတ်နေသဘောထားသည် နတ်မိတ်ကို သေးသိမ် ဆုတ်ယုတ် လုံးပါးပါးစေနိုင်သည်။ ယင်းစိတ်နေစိတ် ထား စိတ်ရောဂါဆိုးမှ ကြိုတင်ကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရန် ကုရ်အာန်က လူတို့အား သင်ကြားပြသ လမ်းညွှန်နေ ၏။ မိမိဆွေမျိုးသားချင်းများကိုသာ ကူညီရိုင်းပင်းမှုပြု ခြင်းမျှ မဟုတ်ပဲ ပတ်ဝန်းကျင် လူသားအားလုံးကို ကူညီရိုင်းပင်း ဖြည့်ဆည်းပေးရန် ကုရ်အာန်က တိုက်တွန်းနေ၏။ ကုရ်အာန်၏ သင်ကြားပို့ချ လမ်းညွှန်မှုကို ဓမ္မဝိဋ္ဌာန်ကျ (အရှိအရှိအတိုင်း ရှုမြင် တတ်)ပြီး လူလောက၊ လူသားအားလုံးနှင့်ဆိုင်သော လူအများနှင့် ပတ်သက်သောလမ်းညွှန်ဖြစ်၏။ လူ တစ်စု လူမျိုးတစ်မျိုး ဘာသာဝင်တစ်စုအတွက်သာ မဟုတ် လူသားနွယ်ဝင် ခပ်သိမ်းအတွက် ရှုမြင် သုံးသပ်၏။

The tendency directly opposed to gen-erosity is covetousness, termed shuh-un-nafs in the Quran(59:9). It is acquisitive, possessive and egoistic. Covetousness deadens the human personality(self) and the Quran admonishes us to be on our guard against this insidious disease of the self. It exhorts us to help all men, and not only our kith and kin. The Quran is objec-tive and universal in its outlooks. It seeks the welfare of all humanity and not only of a particular sect or community.

နောက်ထပ် ကုရ်အာန်(၄၀:၉)တွင် အလ္လာဟ်၏ ရဟ်မဟ် ရရှိမည့်သူဟာ ဘယ်လိုလူတွေလဲ **تَقْوَى**

နှင့် များ ဆက်စပ်နေပါသလား။ လေ့လာကြည့်ကြစို့။
وَقِهِم السَّيِّئَاتِ ۗ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ ۗ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

လူတို့၏ ချို့ယွင်းအားနည်းပျက်ကွက်မှုများကို အရှင်မြတ် ကြိုတင်ကာကွယ်ပေးပါ။ မိမိ၏ ချို့ယွင်း အားနည်းပျက်ကွက်မှုများမှ အရှင်မြတ်သည် ကြိုတင် ကာကွယ်မှု ပြုပေးသူတို့သာလျှင် ထိုအချိန် ကာလ၌ အရှင်မြတ်၏ ရဟ်မဟ်ကို ရရှိခံစားသူများဖြစ်မည်။ ဤသို့ အလ္လာဟ်ထံတော်ပါးမှရဟ်မဟ်ကို ရရှိခြင်းသည် ကြီးမား သော အောင်မြင်မှုပင်ဖြစ်သည်။

And protect them from short comings whom, You protect from shortcomings that period. You have Rahmah upon them. And that is the mighty achievement. (40:9)

ကုရ်အာန်(၅၉:၁၈)နှင့် အခြားများစွာသော အာယတ်များတွင်လည်း ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း
اتَّقُوا اللَّهَ لِنَنْظُرَ نَفْسًا مِمَّا قَدَّمْتُمْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ

အဓိပ္ပာယ်မှာ အခြားများစွာသော အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ၊ အူရ်ဒူဘာသာပြန်များမှာကဲ့သို့ အလ္လာဟ်ကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။ Keep away from Allah ဤကဲ့သို့ (လုံးဝ) လုံးဝမဖြစ်သင့်ပါ။ အစပိုင်းတွင် ရှင်းလင်းထား သကဲ့သို့ပင်

- အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေများကို လိုက်နာရိုကျိုး ကျင့်သုံးကြကုန်။ ၎င်းတို့ကို မချိုးဖောက်၊ မဖောက် ဖျက်ကြနှင့်။

Follow obey the laws of Allah and do not violate them.

အဲ၊ အဲဒါပဲ တက္ကဝါဆိုတာ အလ္လာဟ်ရဲ့ ဥပဒေသ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ ဘောင်များကို ကျင့်သုံးလိုက်နာရိုကျိုးသုံးသော သူသည် အလ္လာဟ်ထံတော်၌ အရည်မွန် အမြင့်မြတ် ဆုံးပင်ဖြစ်သည်ဟု ကုရ်အာန်(၄၉:၁၃)တွင် အမိန့်ရှိ ထား၏။

إِنَّا كَرَّمَكُم بِعِنْدَ اللَّهِ اتَّقُوا اللَّهَ

သင်တို့အနက် တက္ကဝါတရား အရှိဆုံး (အကျင့်အကြံ အပြုအမူ၊ စာရိတ္တအရာ၌ အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသကို အလိုက်နာ၊ အကျင့်ကြံ၊ အရှိကျိုးဆုံးသော သူသာအရည်မွန်ဆုံး အယဉ်ကျေးဆုံး၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

The noblest of you in the sight of Allah (in the measure of Allah) is the best in character, or conduct or nature or style of life.

တက္ကဝါသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ဝေါဟာရများအနက် အလွန်မတန် ထူးခြားလေးနက် ကျယ်ပြန့်လွန်းအားကြီးလှပါသည်။ (အကြောင်းအရာများစွာတို့၏ရင်းမြစ် ဝေါဟာရလည်းဖြစ်၏။ ရင်းမြစ်ကျသည့် သဘောတရားတွင် လူတို့အသုံးများသော စာရိတ္တအမူအကျင့် character, conduct, nature စသည့် အနက်များလည်းဆောင်၏။ လူတို့ပြောဆို သုံးနှုန်းကြသည့်အပြုသဘော၊ အပျက်သဘော တည်ဆောက်မှု ပြုသောသဘော ပြုလဲပျက်စီးသည့်သဘော၊ Constructive nature, destructive nature အပေါင်း လက္ခဏာဆောင်ခြင်း Positive aspect အနုတ်လက္ခဏာဆောင်ခြင်း Negative aspect စသည် အခြေအနေများနှင့်လည်း အတော်အတန် အကြီးဝင်၏။ ဆောင်စရာ၊ ရှောင်စရာစသည့် သဘောမျိုးပါဝင်သည်ဟုဆိုကြ၏။ အချို့က ပြောဆိုကြသည်မှာ လူတစ်ဦးသည် လမ်းမှန်မှ သွေဖည်တိမ်းစောင်းသွားပါက ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုပန်းတိုင်သို့ ဦးတည်သွားနိုင်သည်။ တက္ကဝါတရားသည် သူ့အား လမ်းမှန်ဘက်သို့ ရောက်ရှိစေနိုင်သည် ပျက်စီးမှုမှ ကယ်တင်လိုက်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ဤနေရာတွင် ကောင်းစွာဆင်ခြင် စဉ်းစားကြည့်ပါက လူတစ်ယောက် ဆုံးရှုံးပြီးမှ ကယ်တင်ခြင်းသည် အနှုတ်လက္ခဏာသဘောဖြစ်နေ၏။ ကုရ်အာန်တွင် လမ်းညွှန်သော တက္ကဝါသည် လူ့ဘဝသက်တမ်း အစမှ အဆုံးတစ်လျှောက်လုံး အောင်မြင်ပေါက်မြောက်မှုကိုသာ တစ်စိုက်မတ်မတ် လမ်းပြနေသည်။ အပေါင်း

လက္ခဏာ၊ အပြုသဘော တည်ဆောက်မှု သဘောကိုသာ ဆောင်၏။ ဤသည် ရေနစ်မှလူကို ကယ်တင်ခြင်းထက် ရေလုံးဝမနစ်အောင် နေထိုင် ကူးခတ်နိုင်သည့် အရည်အသွေးကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရန် တက္ကဝါကို အလ္လာဟ်ကပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ လူ့ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက် ဆုံးရှုံးနစ်မွန်းမှု မသက်ရောက်စေရုံမက လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများ ခိုင်မာတည်တံ့မြင့်မားဖွံ့ဖြိုးအောင် အလ္လာဟ်က ကုရ်အာန်တွင် လမ်းညွှန်ထားသည့် လူ့ဘဝနေ နည်းဥပဒေများကို အပြည့်အဝ အစုံအလင် ကျင့်သုံးလိုက်နာ အသားသေနေစေပါသည်။ တမန်တော်မြတ်မှ တဆင့် ‘ဝဟီ’ထုတ်ပြန်ထားသော ကုရ်အာန် ဥပဒေများကို လိုလိုလားလား သိရှိနားလည် သဘောပေါက်ထားပြီး နေ့စဉ်ထွက်သက်ဝင်သက်နှင့် အမျှ လိုက်နာဖို့သာ အဓိကထားပြဋ္ဌာန်း၏။ ထို့ကြောင့်လည်း လူတို့အပြော လူတို့၏ အသုံးအနှုန်း (တို့ကို စကားငှားပြောရလျှင် စာရိတ္တမဏ္ဍိုင် တောင့်တင်း ခိုင်မာမှုရှိရေး၊ အပြုအမူ စင်ကြယ်သန့်စင်ရမည့် သဘောတရားများ လုံးဝပါဝင်သည့် တက္ကဝါတရား တည်ဆောက်ရေးပင်ဖြစ်သည်။ တက္ကဝါတရားကို လိုက်နာသူအား မုတ္တကီးန်ဟု ခေါ်၏။

Deviation from the path of right conduct leads man to ruin; Taaqwa helps to keep him on the right path and thus save him from ruin. But merely saving oneself from ruin is a negative virtue, whereas the Quran regards the positive aspect of life as of fundamental importance. In the context of the Quran, therefore, taqwa involves not only saving oneself from the forces of destruction but also stabilizing one's personality through preservation and enforcement of the Laws of Allah. To be more concrete, it means the faithful ,efficient performance of all the duties

that Allah has enjoined upon man through Revealed Guidance. This meaning is wide enough to include loftiness of character and purity of conduct. One who leads a life of taqwa is called Muttaqi.

ولى

أُولَىٰ မူရင်းအနက်သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အနီးအနားတွင် ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ *ابن الفارس*။
ولى، يلى To be very near အနားတွင် ရှိနေသည်။
أولى နီးကပ်နေသည်
أولى အနားရှိ အိမ်အနီးအနားရှိအိမ်။
أولى (တန်းစီနေသောအရာများတွင်) ရှေ့ပစ္စည်း နှင့်ကပ်လျက်(ဝေးကွာခြင်းမရှိသော) အခြား အရာတစ်ခု

الْوَالِيَةُ وَالْوَالِي

(အဘိဓာန်သုတေသီရာဂိဘ်)က အရေအတွက် တစ်ခု(သို့မဟုတ်) နှစ်ခုထက်ပိုသော ပစ္စည်းများ တစ်စုတစ်ဝေးတည်း အတူရှိနေခြင်းမျိုးဖြစ်ပြီး အခြား မျိုးကွဲအရာများ မပါဝင်ပါ။ အနီးအနား၌ရှိနေခြင်း အနက်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူပါသည်။

وَالْوَالِيَةُ မြေပြင်ပေါ် ပထမအချိန်ရွာသွန်းချပြီး သော မိုးရေနောက် ထပ်ကြပ်မကွာ နောက် တစ်ကြိမ် (ဒုတိယအကြိမ်)ရွာချသော မိုးကို ခေါ်သည်။

أولى ပျက်စီးယိုယွင်းမှုသည် သင်၏အနီး အနားရောက်ရှိလာနေပါပြီ ကပ်လျက်ရှိနေပါပြီ။ ဤစကားရပ်ကို ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ရချိန်တွင်သုံး၏။ အကချိုးစီးပွား လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရချိန်တွင်လည်း သုံး၏။ (ကုရ်အာန် ၇၅:၃၄-၃၅)

أولى သူသည် ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပိုမိုထိုက် တန်သူ၊ ရသင့်ရထိုက်သူ၊ အခွင့်အရေးရှိသူ ဖြစ်၏။

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُمْ

ယုံကြည်သူတို့သည် ယုံကြည်မှုကို အခြေခံလျက် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နီးနွယ်ပတ်သက်ဆက်စပ်ထိုက်သင့်သူ အခွင့်အရေးရထိုက်သူများဖြစ်ကြသည်။ ဤသို့ အချင်းချင်း နီးနွယ်ပတ်သက်ဆက်စပ်ထိုက်တန်နေ ခြင်းထက် တမန်တော်သည် သူတို့အချင်းချင်းထက် သူတို့နှင့် ပိုမိုနီးနွယ်ဆက်စပ်ပတ်သက် ထိုက်သင့်ထိုက် တန်၏။ တမန်တော်၏ ကြင်ယာဇနီးသည်များသည် မိုအ်မင်န်တို့၏ မိခင်မွန်များဖြစ်ကြသည်။

(ကုရ်အာန် ၃၃:၆)

အနီးအနားတွင်ရှိနေခြင်းကြောင့် အဆွေခင်ပွန်း ကူညီရိုင်းပင်သူဟုအနက် အဓိပ္ပာယ်ရ၏။
الموالات တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန် ခင်မင်ရင်း နီးချစ်ခင်ခြင်း အပြန်အလှန် ဂတိကဝတ်ပြုထားခြင်း တစ်ဦး၏ အနီးအနားတွင် အခြားတစ်ဦးက အပြန် အလှန် ရှိနေခြင်း မပျက်မကွက် တစ်ဆက်တည်း တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်းဖြစ်နေခြင်း။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စကားများ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားနေသူ တို့အကြား သင့်မြတ်၊ ကြည်ဖြူ၊ သဘောတူ၊ ကျေအေး၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ဖန်တီးလိုက်ခြင်း၏အနက် သဘောလည်း ဆောင်၏။

أَسْتَوْلَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ X أَسْتَوْلَىٰ

တစ်စုံတစ်ခုပေါ် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ထိန်းချုပ်၊ ကိုင် တွယ်၊ စေစားနိုင်သည်။

အကြောင်းအရာ၊ ကိစ္စတစ်ရပ်ကို ထိထိရောက် ရောက် စီရင်၊ စီမံ၊ ကွက်ကဲ၊ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိ သည်။ ယင်းပုဒ်မှ ဆင်းသက်လာသော

أَوْلَايَةٌ အစိုးရခြင်း၊ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်း ကွက်ကဲ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အစိုးရ၊

وال အုပ်ချုပ်သူ၊ စီမံကွက်ကဲသူ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊
أولى အုပ်ချုပ်သူ၊ စီမံကွက်ကဲသူအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်သည်။

أولى အုပ်ချုပ်သူ၊ စီမံကွက်ကဲသူ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊
أولى သူသည် (လူတစ်ဦးကို) အုပ်ချုပ်သူခန့်လိုက်

သည်။
 تَوَلَّى الْأَمْرَ အရေးကိစ္စ အကြောင်းချင်းရာကို
 တာဝန်ယူလိုက်သည်။
 ပုံစံ(၂) تَوَلَّى (ယခင်အထက်ကဖော်ပြပါ အနက်
 အဓိပ္ပာယ်နှင့် ဆန့်ကျင်၏)
 တစ်ဦးတစ်ယောက်ဘက်သို့ မျက်နှာမူလိုက်
 သည်။ လှည့်လိုက်သည်။
 တစ်ယောက်ယောက်ဖက်မှ မျက်နှာလွဲဖယ်
 လိုက်သည်။ ဆန့်ကျင်လိုက်သည်။
 تَوَلَّى هَارِبًا ကျောခိုင်း ထွက်ပြေးသွားသည်။
 فَوَلَّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 (အို-တမန်တော်) မြင့်မြတ်သော မတ်စကျိဒ်
 ကျောင်းတော်ဘက်သို့ (ဦးတည်ချက်၊ ပန်းတိုင်အဖြစ်)
 အသင်၏မျက်နှာလှည့်ပါ။ မျက်နှာမူပါ။ (၂:၁၄၄)
 تَوَلَّى عَنْهُ သူ၏ဘက်မှ မျက်နှာလွှဲလိုက်သည်။ သူ့ကို
 ဆန့်ကျင်ဖီလာ၊ ရှောင်တိမ်းသွားသည်။ စွန့်လွှတ်
 လိုက်သည်။
 تَوَلَّاهُ သူ၏နောက်လိုက်၏။ လိုက်နာ၏။ ရွေးချယ်
 လက်ခံလိုက်သည်။
 အထက်ဖော်ပြပါ အနက်အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်
 (၄:၂) အကွရာစုကို သုံးနှုန်းထား၏။
 - ကုရ်အာန်(၂:၁၁၅)တွင် မျက်နှာမူသည်။
 - ကုရ်အာန်(၂:၁၄၂)တွင် ရှောင်ဖယ်သည်။ မျက်နှာ
 လွှဲလိုက်သည်။ စွန့်လွှတ်လိုက်သည်။
 - ကုရ်အာန်(၂:၂၀၅)တွင် အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီမံကွပ်ကဲ
 သူ၊
 - ကုရ်အာန်(၁၇:၃၃) تَوَلَّى အမွေဆက်ခံသူ၊ အမွေ
 စား အမွေခံ၊
 - ကုရ်အာန်(၁၈:၄၄)တွင် تَوَلَّى အချုပ်အခြာ
 အာဏာ၊ Sovereignty, Power
 - ကုရ်အာန်(၉:၇၄) تَوَلَّى ကူညီရိုင်းပင်းသူ၊ ကာ
 ကွယ် စောင့်ရှောက်သူ၊
 - ကုရ်အာန်(၁၉:၅)(၄:၃၃) تَوَلَّى (ဝေးသော)
 ဆွေမျိုးများ

လူတစ်ဦးသည် သဘောတရား၊ အတွေးအခေါ်၊
 ဒဿနတစ်ရပ်ကို မိမိဘဝသက်တမ်းအတွက်၊ လက်ခံ
 စွဲကိုင်ထားလိုက်လျှင် ၎င်းသည် သူ့ဘဝသက်တမ်း၏
 ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်အဖြစ် ရှုမြင်သဘောထား
 လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါသဘောတရား၊
 အတွေးအခေါ်၊ ဒဿနကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်ပြီး ရာသက်
 ပန် ဦးညွတ်ပြီး လုံးဝရိုက်နှာတော့သည်။ ဤသို့
 လုံးဝညွတ်၊ ရိုက်နှာခြင်းကို اسْلَام Complete
 Submission အစွလမ်းဟု ခေါ်ပါသည်။ ဤစနစ်နှင့်
 ဆန့်ကျင်ဖီလာ ဖြစ်သည့်လမ်းကို လူသားသည် ရှာဖွေ
 တတ်ပြန်သည်။ ဤသည် မူလစနစ်ကို စွန့်လွှတ်
 လိုက်ရာ ရောက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် تَوَلَّى ဟုခေါ်၏။
 ကုရ်အာန်(၂:၁၃၇) တွင် تَوَلَّى إِيمَانَ စာလုံးနှင့်
 ယှဉ်တွဲဖော်ပြထား၏။
 ကုရ်အာန်(၃:၁၉)နှင့် (၁၆:၈၁-၈၂)တို့တွင် اسْلَمَ
 စာလုံးနှင့် تَوَلَّى ဟု ယှဉ်တွဲဖော်ပြထား၏။ ကုရ်အာန်
 (၄:၈၀)တွင် اسْلَمَ နှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့်
 လမ်းစဉ်ယုံကြည်ချက်တစ်ရပ်ကို ဆွဲယူ ယုံကြည်ထား
 သည်ဟု ဆိုပါလျက် အခြားအခြား လမ်းစဉ်များကို
 ထပ်မံယုံကြည်နေလျှင် သော်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိ
 လမ်းစဉ်ကို တိတိပပ မလိုက်နာလျှင် သော်လည်း
 ကောင်း تَوَلَّى ကျောခိုင်းခြင်း၊ မျက်နှာလွှဲခြင်း၊ လှည့်
 ထွက်သွားခြင်းပြုရာရောက်ကြောင်း ဖော်ပြနေ၏။
 ကုရ်အာန်(၅:၃၁-၃၂)တွင် تَوَلَّى ကို صَلَّى
 (အလ္လာဟ်ဥပဒေသကို၊ ပြည့်ပြည့်ဝဝ၊ ထက်ချပ်မကွာ၊
 လိုက်နာခြင်း)နှင့် ယှဉ်တွဲသုံးထား၏။
 ကုရ်အာန်တွင် အလ္လာဟ်နှင့်လူသား၏ဆက်သွယ်၊
 ဆက်စပ်ပတ်သက်မှုကို မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်းဟု ဖော်ပြ
 သည်။ ဆက်စပ်မှုကို ဖော်ပြရာတွင် تَوَلَّى (မိတ်ဆွေ၊
 အဆွေခင်ပွန်း)စာလုံးကိုပင် သုံးထား၏။ အကယ်၍
 လူသားသည် မိမိသက်တမ်းတစ်လျှောက် အလ္လာဟ်
 ပြည့်နိသည့် ဥပဒေသနည်းလမ်းနှင့်အညီ နေထိုင်
 တည်ဆောက်လျှင် ယင်းလူသားကို အလ္လာဟ် က
 မိမိ၏အဆွေခင်ပွန်းဟု သတ်မှတ်၏။ ထို့ကြောင့် تَوَلَّى

(အများကိန်း: **أُولِيَاءِ**) အဆွေခင်ပွန်းသည် လူအများ ထင်မြင်ယူဆနေသလို အလ္လာဟ်၏သီးခြား လူအုပ်စု၊ လူတန်းစားအလွှာတစ်လွှာမဟုတ်ပါ။

အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသကို ရိုကျိုးလိုက်နာသူတို့၏ လက်(လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ချက်)ဖြင့် ဤလောက တစ်ခွင်တွင် အလ္လာဟ်၏ စနစ်ဇယားကို အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်တော်မူလေသည်။ လောကတစ်ခွင် တရားမျှတမှု အရာရာတွင် အချိုးအစားကျမှု လူတို့ အား ပြုစုပေးထောင်မှု၊ စသည်တို့ကို အလ္လာဟ်ပြုလှူတာဝန် စနစ်အတိုင်း (၁) ကောင်းစွာသိရှိ နားလည်သဘော ပေါက်ပြီး၊ (၂) အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို တစ်သေဝေ မတိမ်းလိုက်နာသူ မိုအ်မင်န်တို့ကိုသာ လူ့ဘောင် အတွင်း အလ္လာဟ်အရှင်၏ဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို တာဝန်ယူဖြည့်ဆည်း၊ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်စေတော်မူပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ယင်းသူ တို့ကို အလ္လာဟ်က အဆွေခင်ပွန်းများဟု သတ်မှတ်ပါ သည်။ အလ္လာဟ်သည် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့၏ အဆွေခင်ပွန်း ဝလီ ဖြစ်ပါသည်ဟု ကုရ်အာန်(၂: ၂၅၇) တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا

အလ္လာဟ်သည် မိုအ်မင်န်တို့၏ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ် ၏။

Allah is the friend of Momineen.

အပြန်အလှန်အားဖြင့် မိုအ်မင်န်ဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ် ဥပဒေသကို ရိုကျိုးလိုက်နာသူ မုတ္တကီးန်တို့သည်လည်း တဖန် အပြန်အလှန်အားဖြင့် အလ္လာဟ်၏ အဆွေ ခင်ပွန်းများ **أَوْلِيَاءِ اللَّهِ** ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၁၀:၆၂- ၆၃)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

ကောင်းစွာမှတ်သားကြကုန်။ အလ္လာဟ်ဥပဒေသ များကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး လက်တွေ့ရိုကျိုးလိုက်နာ သူတို့သည် အလ္လာဟ်၏ အဆွေခင်ပွန်းများဖြစ်ကြ သည်။ သူတို့သည် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့စရာမရှိ၊ ပူပင်

သောကရောက်ရှိစရာလည်း မရှိကြချေ။ သူတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပြီး မွတ်သက်နန်းများလည်း ဖြစ်ကြ သည်။

Those people who adhere to the laws of Allah are His friends - they shall have no fear or grief. These are they who believed in Allah and are Muttaqeen.

(The Quran 10:62-63)

ဆက်လက်၍ ကုရ်အာန်(၁၀:၆၄)တွင် သူတို့၏ ဤသက်တမ်းကာလတွင်ရော နောင်အာခီရတ် အနာဂတ် သက်တမ်းတွင်ပါ သုခချမ်းသာပျော်ရွှင်ချမ်း မြေ့မည့်အကြောင်း သတင်းများပေး၏။ ဤသည် ဘယ်တော့မှ ပြောင်းလဲမည်မဟုတ်သော အလ္လာဟ်၏ ကတိတော်များဖြစ်ကြောင်း လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ

لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ
لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

ယင်းသူတို့သည် ဤလောကသတ်တမ်းနှင့် အာခီရတ်အနာဂတ် သက်တမ်းတွင်ပါ သုခချမ်းသာ များရရှိသည့် သတင်းကောင်းရှိ၏။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ ကတိတော်များသည် အပြောင်းအလဲ တစ်စုံ တစ်ရာမျှ အလျဉ်းမရှိပြီ၊ ဤသည် ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုပင် ဖြစ်သည့် အလားတူ(၃:၁၃၈၊ ၄:၁၄၁၊ ၁၆:၈၉-၁၀၂၊ ၂၄:၅၅)တို့တွင် လေ့လာပါ။

To them come glad tidings from their Rabb of a blissful life both in this world and in the hereafter. there are the promises of Allah which do not change.. All these, in themselves, constitute a great achievement. (The Quran 10:64) and Also 3:138, 4:141, 16:89, 102, 24:55)

ဤသို့သောသူတို့သည် အလ္လာဟ်၏အစုအဝေး အသင်းအဖွဲ့တွင်ပါဝင်ပြီး အောင်မြင်ကြသူများဖြစ် မည့်အကြောင်း (၅၈:၂၂)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ယင်းသူတို့သည် ‘အလ္လာဟ်၏အစုအဝေး

အသင်းအဖွဲ့(ဝင်များ)ဖြစ်သည်။ ကောင်းစွာမှတ်သားကြကုန်၊ အလ္လာဟ်၏ အစုအဝေးဝင်တို့သည် အောင်မြင်သူများဖြစ်ကြမည်။

These are Allah's party. Mark! it is Allah's party who are successful.

အလ္လာဟ်၏အစုအဝေးနှင့်မတူ ကွဲပြားသည့် အခြားအစုအဝေး အသင်းအဖွဲ့တစ်ရပ်ရှိသေးကြောင်း ကုရ်အာန် (၅၈:၁၉)တွင် ရှိသောအတိုင်း အစုအဝေး၊ ယင်းအစု အဝေးဝင်များသည် ဆုံးရှုံးသူများဖြစ်အံ့။

اَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَنَسِيَهُمْ ذَكَرَ اللَّهُ اُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ اِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخٰسِرُونَ

ရှင်သွန်သည် သူတို့အပေါ် ဩဇာလွှမ်းမိုးထားနိုင်ပြီး အလ္လာဟ်၏တရားလမ်းညွှန်ကို မေ့လျော့စွန့်လွှတ်ပစ်ပယ်ပြီးထား၏။ ယင်းသူတို့သည် ရှင်သွန်၏အစုအဝေး(ဝင်များ)ဖြစ်၏။

ကောင်းစွာမှတ်သားထားကြကုန်၊ ရှင်သွန်၏ အစုအဝေး(ဝင်များ)သည် ဆုံးရှုံးသူများသာဖြစ်၏။

The shaitan has gained the mastery over them, so he has made them forget and forsake the guidance of Allah. They are the shaitan's party. Mark! the shaitan party are the losers. (The Quran 58:19)

ကုရ်အာန်စုရာဟ်“မဟမ္မဒ်”တွင် ကုရ်အာန်စုရ်ကို လက်ခံယုံကြည်လိုက်နာသူတို့သည် ရှေးကျမ်းရရှိသူတို့၏ ဘဝအခြေအနေ အပြောင်းအလဲတို့ကို လေ့လာရန် သတိပေးထား၏။ ယင်းသူတို့သည် အလ္လာဟ်ထံမှ ‘ဝဟ်’ကို လက်ဝယ်ရရှိပြီးခါမှ သွေဖီဆန့်ကျင်စွန့်လွှတ်ကြသဖြင့် သူတို့ရရှိသည့် အကျိုးဆက်များအတိုင်း ယခုကုရ်အာန်ကို သွေဖီစွန့်လွှတ်ကြသူတို့လည်း အလားတူ အကျိုးဆက်များ ရရှိမည့်အကြောင်း ပြောဆိုလာရာမှ (၄၇:၁၁)တွင်

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَاَنَّ الْكٰفِرِيْنَ

အလ္လာဟ်ဖြစ်စေပေ သက်ဝင်ယုံကြည်သူများအဖို့ အလ္လာဟ်သည် သူတို့၏ မောင်လာ(အကြီးအမှူး) နာယက၊ ဦးစီးတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သူ၊ ကာကွယ်

စောင့်ရှောက်သူ)ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်စနစ်ကို သွေဖီဆန့်ကျင်သူတို့ထဲတွင် ‘မောင်လာ’တစ်ဦးမျှပင် အလျဉ်းမရှိ။

That is because Allah is the Maula (super guardian, patron, protector) of Mumineen whereas the Kafirs have No Maula at all. (The Quran 47:11)

ဤအာယတ်(၄၇:၁၁)ပေါ် အခြေခံလျက် မိုအ်မင်န်တို့ ကြွေးကြော်၊ ယုံကြည်စွဲယူဆုပန်ရမည့် အချက်ကို အလ္လာဟ်က ကုရ်အာန်(၂:၂၈၆)တွင် သင်ကြားပို့ချထားပုံမှာ-

رَبَّنَا لَا تَتَّوْاْخِذْنَا اِنْ نَّسِيْنَا وَاَوْخَطَاْنَا

အို-ကျွန်တော်တို့အား ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသော အိုအရှင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်တို့ကို ကျွန်တော်တို့ မေ့လျော့ပေါ့ပျက်၊ စွန့်လွှတ်ထားခဲ့လျှင် သော်လည်းကောင်း၊ ချွတ်ချော်မှားယွင်းခဲ့လျှင် သော်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့အား အပြစ်တော်မယူပါနှင့်။

O Our Rabb! do not call us to account if we have forgotten and forsaken what we ought to do or have fallen into error.

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اَصْرًا اَكْمَا حَمَلْتَهُ عَلٰى الدِّينِ مِنْ قَبْلِنَا

ကျွန်တော်တို့၏ ရှေ့ကရှိခဲ့ကြသူတို့ကဲ့သို့ ကျွန်တော်တို့သည် လူတို့တီထွင်ဖန်တီးထားသော (ဘာသာရေးသာသနာရေး နည်းနာများ၏) ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ အောက်၌ မြှုပ်နှံခြင်းခံနေရသည့်အဖြစ်မျိုးမှ ကင်းဝေးစေတော်မူပါ။

O! Our Rabb, may we not be buried under the weight of man - made rites and rituals as were our predecessors.

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهٖ

ကျွန်တော်တို့ မပျက်မကွက်၊ မခိုမကပ် ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းကို ပေးသနားတော်မူပါ။

Give us the strength to bear the responsibilities vested in us

ပြစ်မှုအရ သူတို့အား လုံးဝပျက်စီးဆိတ်သုန်းသွားစေခဲ့ကြရသည်။

အဆွေစာရှုသူ လူ့သမိုင်းစာမျက်နှာများရှိ ခေတ်အမျိုးမျိုး၊ စနစ်အဖုံဖုံ၊ လူမျိုးနွယ်အစုံစုံတို့၏ ဘဝဇာတ်လမ်း အခန်းဆက်အသွယ်သွယ်ကို လေ့လာစူးစမ်းကြည့်ပါက နေရာတိုင်း၊ ခေတ်တိုင်း၊ လူမျိုးနွယ်တိုင်းတွင် အုပ်ချုပ်ကြီးစိုးသော မင်းစိုးရာဇာဘုရင်စနစ်တို့၏ အာဏာစက် ကြီးမားထက်မြက်ပုံကို သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းမင်းစိုးရာဇာ ဘုရင်စနစ်၏အထက်၌ အတိုင်းအတာ ပိုမိုကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသော စနစ်တစ်ရပ်ရှိနေသေး၏။ ၎င်းစနစ်သည် ဘာသာအယူဝါဒကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာ အကြီးအကဲ ဂိုဏ်းဂဏထုံးတမ်းစဉ်လာ၊ ကိုးကွယ်ပူဇော်မှုစနစ်၊ ယဇ်နတ်ပူဇော်မှုစနစ်၊ ပင်ဖြစ်သည်။ ဘုရင်ကိုယ်တိုင်ပင် ဘာသာအယူဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ ဂိုဏ်းချုပ်အကြီးအကဲ၏ဦးဆောင်မှုကို နာခံယူရ၏။ ဂိုဏ်းချုပ်ကြီး၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာနှင့် ဆုတော်ကို အစဉ်အားကိုးနေရ၏။ ဘုရင်၏ ကံဇာတာအဆိုးအကောင်း အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး စစ်အောင်နိုင်ရေး အုပ်ချုပ်မှုအာဏာစက် တည်မြဲရေး စသည်တို့သည် ဂိုဏ်းချုပ်ကြီး၏ လမ်းညွှန်ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် နာခံတော်ဘဝ တည်ဆောက်နေရသဖြင့် တိုင်းပြည်နိုင်ငံတော်၏အထက်တစ်ဆင့် တပြင်လုံးတွင် သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာအယူဝါဒ ယဇ်နတ်ပူဇော် မှု၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပူဇော်မှု အစုစုတွင် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ဂိုဏ်းချုပ်သည် အထွတ်အထိပ် အကျဆုံးနေရာတွင်ရှိသည်ဟု အားလုံးက အသိအမှတ်ပြုရ၏။

စကားတစ်လုံးတည်းနှင့် ပြောရလည်း ဘုရားသခင်၏ အရိပ်တော်ပင်ဖြစ်သည်။ ဘုရင်စနစ်အရ ဘုရင်သည် စီမံ၊ အုပ်ချုပ်ရေးတစ်ခုတည်းကို ဆောင်ရွက်ရ၏။ ဂိုဏ်းချုပ်မှာ လူ့အားလုံး၏ သေရေးနေရေး၊ ရှင်ရေး၊ ကိုယ်စိတ်နှလုံးသုံးပါးစလုံး အေးချမ်းသာယာရေး၊ မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံရေး၊ ဘေးဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ အန္တရာယ်ရန်စွယ်အားလုံးမှ

ထာဝရကင်းဝေးနေရေးတို့အတွက် တာဝန်ယူထားရသော ဂိုဏ်းချုပ်သည် လူ့အပေါင်းတို့၏ ဘဝသခင်၊ ကျေးဇူးတော်အရှင်ပင်ဖြစ်နေ၏။

တိုင်းပြည်မြို့ရွာနှင့် နိုင်ငံတော်တွင် လူ့အစည်ကားဆုံးအားလုံး အားကိုးအားထားရသော နေရာဌာနမှ ဂိုဏ်းချုပ်၏ ‘ဝတ်ကျောင်းတော်’ပင်ဖြစ်သည်။ အလှပဆုံး အတင့်တယ်ဆုံး အားအကိုးရဆုံး ‘ဘူမိနက်သံ၊ နေရာမှန်’ပင် ဖြစ်သည်။ တန်ခိုးအာဏာစက်အထက်ဆုံး၊ အမြက်ဆုံး၊ အမြင့်ဆုံးပင်ဖြစ်သည်။

“ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ပြည်၏ ဘာသာအယူဝါဒစာအုပ်ကို ရေးသားသူ သုတေသီဒေါက်တာ စတန်ရူးဖ်က မိမိ၏စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ “အာမင်ရအ်” အမည်ရှိ ဂိုဏ်းချုပ်၊ ယဇ်ပူဇော်မှုအကြီးအကဲကို လူတို့က ‘နေနတ်သားကြီး’ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ထားကြသည့်အဆို နေနတ်သားကြီး၏ ဝတ်ကျောင်းတော်မှာ တိုင်းပြည်တွင် အခန်းနားအကြီးကျယ်ဆုံး ဗိမာန်တော်ကြီးဖြစ်၏။ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ ရွှေငွေ၊ ရတနာများနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ အံ့မခန်းဖွယ်ရာ များပြားလှ၏။ သူသည် လောကသားတို့အတွက် ပထမဦးဆုံးသော တမန်တော်ကြီးလည်းဖြစ်၏။ ‘ဝတ်ကျောင်းတော်’၏လက်နက်ကိုင် အစောင့်တပ်သားများသည် နေနတ်မင်းကြီး၏ ရဲမက်စစ်သည်တော်များဖြစ်၏။ ဂိုဏ်းချုပ်ကြီးသည် နေနတ်မင်းကြီးလည်းဖြစ်၊ ပထမဦးဆုံးသော တမန်တော်လည်းဖြစ်သည့်အပြင် ‘စစ်သေနာပတိချုပ်’လည်းဖြစ်လေသည်။ ဂိုဏ်းချုပ်ကြီးသည် တိုင်းပြည်၏ ကျေးဇူးတော်အရှင်ဖြစ်ရုံသာမက လူသားတိုင်း၏အရှင်သခင် ကျေးဇူးရှင်လည်းဖြစ်သည်ဟု လုံးဝစွဲယူယုံကြည်ထား၏။ ယင်းဂိုဏ်းချုပ်သည် ကုရ်အာန်တွင် ဖော်ပြထားသည့် **هَامَانَ** ဟာမာန်သာဖြစ်ပြီး ၎င်း၏အမည်ကို အသံထွက်အားဖြင့် (أورون Aoron)ဟုဝေါဟာရပြောင်းလဲရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။

မှတ်ချက်။

Encyclopaedia Britinica စွယ်စုံကျမ်း၊

အီဂျစ်ပြည်ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အကျယ်တဝင့် ဖော်ပြ ထားသည်မှာ-

အီဂျစ်တိုင်းပြည်၏ ဖာရိုဘုရင်မင်းဆက်၏ (၁၈) ယောက်မြောက်ဘုရင်၏ လက်ထက်တွင် ဘာသာအယူ ဝါဒဆိုင်ရာ ယဇ်ပူဇော်မှု ဂိုဏ်းချုပ်များသည် အထူး တလည် တန်ခိုးဝိသေသ၊ အာဏာစိုးပိုင်သောအရှင် သခင်ကျေးဇူးရှင်များအဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေကြကုန် သည်။ ထိုခေတ် မင်းဆက်တွင် ‘အာမင်ရအ်’(တီပိစ် ဒေသ)သည် ယဇ်ပူဇော်မှုဆိုင်ရာ ဂိုဏ်းချုပ်ကြီးအမည် ဖြင့် အာရှတိုက်အပါအဝင် အခြားတိုင်းပြည်များအထိ တိုင် တန်ခိုးအာဏာလွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့သည်။ အတိုင်းအတာ မဲ့ဥစ္စာနေအင်အားအရှိဆုံး အာဏာစက်ထက်မြက်ဆုံး ကျေးဇူးတော်အရှင်အဖြစ် ယုံကြည်ခြင်းခံခဲ့ရ၏။

ဒေါက်တာဘရက်စ်တက်၊ ရေး အီဂျစ်ပြည်သမိုင်း စာအုပ်တွင် ‘အာမင်ရအ်’အမည်ရှိ ဘာသာအယူဝါဒ ဂိုဏ်းချုပ်၏ လက်အောက်တွင် အမြဲတမ်း ရဲမက် တပ်မတော်ကြီးတစ်ရပ် ထားရှိခဲ့သည်။

ကုရ်အာန် (၂၈:၆)တွင် ဖိရ်အောင်လက်ထက်က ဟာမာန်ထံ ထားရှိသော ရဲမက်ဗိုလ်ပါတပ်မကြီး၏ အကြောင်းဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَرَأَى فِرْعَوْنُ وَهَامَانَ
وَجُودُهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
يَعْتَدُونَ ①

ဖိရ်အောင်၊ ဟာမာန်နှင့် သူတို့နှစ်ဦး၏ ရဲမက် ဗိုလ်ပါတပ်မကြီးများကပင် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်နေလေ့ရှိခဲ့ သည့်အရာကို ငါအရှင်က သူတို့အား ပြသပါလိမ့်မည်။

We shall make Pharoah and Haman and their hosts see for them what they feared (The Quran 28:6)

ဖိရ်အောင်ဘုရင်သည် သူ၏နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အာစရိယ၊ ဂိုဏ်းချုပ်နှင့် ပဉ္စလက်ပညာရှင်များအား ရှေ့တန်းတွင် နေရာယူစေပြီး တမန်တော်မူဆာ(အ) နှင့်ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်စေခဲ့၏။ ထို့ပြင် တမန်တော်

မူဆာ(အ)၏ အားကိုးအားထားပြုရာအရှင်မြတ်အား တိုက်ရိုက် ကြည့်ရှုနိုင်ရန် အာကာသသို့အရောက် ပို့ဆောင်နိုင် မည့် လမ်းကြောင်းများသို့ တက်ရောက်ရန် မိုးမောက်အဆောက်အဦးတစ်ခုကို ဆောက်လုပ်ပေးပါရန် ဖိရ်အောင်ဘုရင်က ဟာမာန်ဂိုဏ်းချုပ်အား တောင်းဆို ထားပုံကို ကုရ်အာန်(၄၀:၃၆-၃၇) ဖော်ပြထား၏။

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانَ ابْنِ لِي صِرْحَاتٍ لِّي أَبْلُغَ الْأَسْبَابَ
أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
كَاذِبًا ۖ وَكَذَلِكَ زَيْنٌ لِفِرْعَوْنَ

အို-ဟာမန် ကျွန်ုပ်အတွက် မျှော်စင်တစ်ခု ဆောက်ပေးပါ။ အာကာသကောင်းကင်သို့ အရောက်၊ ရောက်ရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများဖြင့် မူဆာ၏အရှင် သခင်ထံအရောက် သွားရောက်မည်။ မူဆာသည် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသူဟု အကျွန်ုပ်ယူဆ ထင်မြင်ပါ သည်ဟု ဖိရ်အောင်က ပြော၏။

And Pharoah said: O Haman, build for me a tower that I may attain the means of access - The means of access to the heavens, then reach the God of Moses and I surely think him to be a liar.

အလ္လာဟ်အရှင်ထံမှ တမန်တော်များ မူဆာ(ﷺ) နှင့်ဟာရုန်(ﷺ)တို့ ထိုအချိန်ကာလကရှိသော လူသား တို့ခံစားနေရသော ဆင်းရဲဒုက္ခဖိစီးနှိပ်စက်မှုများ၊ မတရားအုပ်ချုပ်မှုများ၊ လူလူချင်း ကျွန်ပြုမှုများကို ပြောင်းလဲပစ်ရန် ကြွေးကြော်၊ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှု ပြုကြသောအခါ မတရားအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်နေသော ဘုရင်တို့သည် ရှေ့တန်းမျက်နှာစာမှ ပျောက်သွားကြ ပြီး ကိုးကွယ်၊ ပူဇော်ယုံကြည်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့် အင်းအိုင်၊ လက်ဖွဲ့၊ ယဇ်နတ်ပူဇော်မှု၊ ဂါထာမန္တာန်၊ စုံ၊ နတ်၊ ကဝေ၊ မှော်အတတ်ပညာရှင်တို့ကို ရှေ့တန်း တင် ပေးလိုက်ပြီး ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်စေ၏။ ကုရ်အာန် (၇:၁၁၃)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا جَرًّا إِنَّ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ
ပဉ္စလက်မျက်လှည့်၊ ဂါထာမန္တာန်သိုက်ဆရာတို့

ရောက်ရှိလာပြီး ဖိရ်အောင်အား ပြောကြသည်မှာ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ မူဆာအပေါ် အောင်မြင်နိုင်ခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ဆုလာဘ်ကြေမည်လားဟု မေးမြန်းကြသည်။

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

ဖိရ်အောင်က ဟုတ်တယ်၊ သင်တို့ ဆုလာဘ် အခကြေးငွေကြေမည် အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်တို့အား အနီးကပ်ဆုံးနေခွင့် ရာထူးဌာနပါ ချီးမြှင့်ခြင်းခံရဦးမည်။

ကိုးကွယ်မှုနှင့် ပဉ္စလက်၊ မျက်လှည့် မန္တန်ဂိုဏ်း ဆရာတို့သည် သူတို့၏ လုပ်ဆောင်မှုတိုင်း၏ နောက်ကွယ်မှ ရည်ရွယ်ချက်တွင် ဆုလာဘ် လာဘ် လာဘာ၊ အခကြေးငွေ ရယူခံစားလိုမှုရှိစေခြင်းဖြစ်၏။ အမှန်တရား၊ သစ္စာတရားကို တည်ဆောက်နေခြင်းကား မဟုတ်၊ ‘ငွေစတွေ့မှ စိတ်ထက်သန်ကြ’ကုန်သဖြင့် ဘာသာကိုးကွယ်မှုကို ဗန်းပြုပြီး ဝမ်းကျောင်းမှု ပြုနေခြင်းသည်သာ အရင်းခံ ဖြစ်လေသည်။

The priest came and said to Pharaoh what will be our reward if we overmaster Moses. The Pharaoh replied: Certainly you will receive a reward and in addition, you will be raised to the ranks of those nearest to me. (TheQuran 7:113-114)

The motive behind every action of a priest is to get some reward - He does not work just for establishing the truth. This is because the priesthood is his profession, hence a source of earning as well as income. (The Quran 26:42)

သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်စနစ်နှင့် ဂါထာမန္တန်၊ ပဉ္စလက် အတတ်ကို အခြေခံသည့် ယဇ်ပုဇော်ကိုးကွယ်မှုစနစ်တို့သည် လူသားမျိုးနွယ်တစ်ရပ်လုံး၏ အထင်အရှားဆုံးသော ရန်သူများဖြစ်ကြောင်း သမိုင်းစာမျက်နှာများတွင် အထင်အရှား တွေ့မြင်ရ၏။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် အစွရအီလီမျိုးနွယ်တို့၏ အကြောင်း

အရာတွင် အဆိုပါ စနစ်ဆိုးကို ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ဖော်ဆောင်ထား၏။

ဖိရ်အောင်သည် သက်ဦးဆံပိုင် မင်းဆိုးမင်းညစ်တို့၏ သရုပ်သကန် ဥပမာ၊ ဥပမာမေယျုပင်ဖြစ်၏။

ဟာရုန်သည် ဆင်းရဲသား နင်းပြားလုပ်သား ပြည်သူတို့၏ ချွေးနှုတ်နှင့် လုပ်အားကို ခေါင်းပုံဖြတ်သွေးစုပ်နေသည့် ကျိုကျိတက်ကြွယ်ဝနေသော ဓနရှင်၊ အရင်းရှင်တို့၏ သရုပ်သကန် ဥပမာ၊ ဥပမာမေယျုပင်ဖြစ်ကြောင်း အထင်အရှား ပြသရင်း လူ့သမိုင်းတစ်လျှောက် လူသားမျိုးနွယ်တို့၏ အရက်စက်ဆုံးရန်သူတို့ကို ထုတ်ဖော်ပြသရုံမက အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏ ထံမှလူ့ဘဝ အလင်းပြလမ်းညွှန်နှင့်တကွ အလင်းပြပုဂ္ဂိုလ်တမန်တော်များကို လူတို့၏ လူမှုဘဝဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးကို ရှင်းလင်းပေးရန် စေလွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လူသားအချင်းချင်းအပေါ် အုပ်ချုပ်သူနှင့် အဦးချုပ်ခံ၊ ကျွန်နှင့် ကျွန်ပိုင်ရှင်သခင်ဟူ၍ အလျှင်းပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြုသော ကုရ်အာန်၏ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်သည် အဆိုပါစနစ်ဆိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ကုစားပေးနိုင်၏။

ه ج ر

أَلْهَجْرُ، الْهَجْرُ ပစ္စည်းတစ်ခုကို ပစ်ထားလိုက်ခြင်း စွန့်ပစ်လိုက်ခြင်း။ To leave something, to remove ect.

သီးခြားဖြစ်စေခြင်း ရှောင်ရှားခြင်း ရှောင်ဖယ်ခြင်း။ Te separate from it, to avoid it.

အဘိဓာန်သုတေသီ ရာဂိဘ်၏ ဖွင့်ဆိုချက်အရ ရုပ်ပိုင်းစိတ်ပိုင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း စသည့်တို့မှ မိမိကိုယ်ကို သီးခြားဖြစ်အောင် ပိုင်းခြားခွဲထုတ်လိုက်ခြင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဆို၏။

According to Raghīb, it means to separate oneself from something or some

one, may it be physical, mental or verbal.

ထို့ကြောင့် ၎င်း၏အနက်မှာ နေရာဒေသ တစ်ခုကို စွန့်လွှတ်ပြီး အခြားနေရာဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့ သွားခြင်းဖြစ်သည်။

Therefor Al-hijrah means to leave one area and move to another, in other words to emigrate.

ကုရ်အာန်(၇၃:၁၀)တွင် ယင်းစာလုံးကို သုံးထားပုံမှာ-

وَالصَّبْرَ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا
(အို-တမန်တော်) လူတို့(ဆန့်ကျင်ပုတ်ခတ်သည့်) ပြောဆိုဝေဖန်မှုတို့အပေါ် စိတ်ဓာတ်မကျဘဲ စိတ်လုံးဝ ခိုင်မာစွာထားရှိပြီး ယင်းသူတို့အား သင့်တင့်လျောက် ပတ်သော စွန့်ခွာ၊ စွန့်လွှတ်မှုမျိုးဖြင့် စွန့်ခွာစွန့်လွှတ် ထားလိုက်ပါ(မိမိလုပ်စရာကို တစ်စိုက်မတ်မတ်ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ပါလော။)

And bear patiently and be steadfast against what they comment and forsake them with a becoming withdrawal keep on the needful as usual. (The Quran 73:10)

ကုရ်အာန်(၇၃:၁၀)၏ ဆိုလိုသည့်သဘောနှင့် တူညီပြီး စကားလုံး အသုံးစတုရသော အခြားအာယတ် တစ်ရပ်ကို ကုရ်အာန်(၁၅:၈၅)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

فَاصْفَحْ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ
(အို-တမန်တော် ဆန့်ကျင်သွေဖီကြသူတို့နှင့်) သင့်တင့်လျောက်ပတ်ဆုံးသော နည်းမျိုးဖြင့် ခွဲခွာနေပါ။

(O Rasool!!) Part with them in the most befitting manner(The Quran 15:85)

(၂) هَاجِرَاتُ ကောင်းသောစကားများ အကြောင်း အရာများ ရှက်ဖွယ်လိလိ စကားများ စွန့်ပယ်ရှောင် ကြဉ်သင့်သော စကားများ၊ အကြောင်းအရာများ အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့သော ပြောဆိုမှု၊ ဝေဖန်ပြစ်တင်မှု ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ဆောင်သော စာလုံးမျိုးကို ကုရ်အာန်(၂၃:၆၇)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

فَلَمَّا نَتَّيْتِ لِي تَتْلَىٰ عَلَيْنَا فَمَنْعْنَا عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَانكَبْتُمْ عَلَىٰ

مَسْتَكْبِرِينَ ۖ بِهِ سِمَاتُ الْهَاجِرُونَ

ငါအရှင်၏(လမ်းညွှန်ချက်ပါ) ဥပဒေသများကို သင်တို့ထံတင်ပြ ကြားနာလေ့ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် သင်တို့မောက်မာစွာဖြင့် ကျောခိုင်းလှည့်ထွက်သွား သည်။ ဤအကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဓိပ္ပာယ်မဲ့ မဖွယ်မရာပြောဆိုရင်း ညအချိန်များကို ကုန်လွန်ခဲ့ကြသည်။

My law were indeed recited to you, but you used to turn back on your heels, haughtily, passing nights in talking nonsense about it. (TheQuran 23:66-67)

أَلْهَجْرَةَ (၃) နယ်မြေဒေသတစ်ခုမှ အခြားနယ်မြေ ဒေသတစ်ခုကို ပြောင်းရွှေ့သွားခြင်း Emigration
هَاجِرًا، الْمَهَاجِرَةَ ကျေးရွာတောနယ်မှ မြို့ပြသို့ ပြောင်း ရွှေ့နေထိုင်ခြင်း(အရပ်ဒေသတွင် ဤအလေ့ အထများစွာရှိ၏။)

مِهَاجِرًا မိမိနေရပ်ဒေသ၊ ဇာတိနယ်မြေမှ အခြား ဒေသ တစ်ရပ်တစ်ကျေးသို့ ပြောင်းရွှေ့သူ(မှဟာဂျိရ်) ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် ၎င်းအလ်ဟ်ဂျိရ်ဟ် ကို အထူးပြုအနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးနှုန်း၏။ ကုရ်အာန်၏ လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ နဗီရုစုလ် ဖြစ်စေ၊ မုအ်မင်န် (ကျား/မ)ဖြစ်စေ၊ သူ၏ဘဝတွင် အဓိကတာဝန်မှာ မိမိဘဝသက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက်လုံး အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသ ဘောင်ကလနားအတွင်း အသက်ရှင်နေထိုင်ရန် ထာဝရ ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေကြရမည်ဖြစ်သည်။ မိမိဘယ်အရပ်ဒေသမှာပင် နေထိုင်နေသည်ဖြစ်စေ၊ ရှေးဦးစွာ ယင်းနေရာမှာ အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ရပ်တည်နေရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ကြိုးပမ်းနေချိန်တွင် ယင်းပတ်ဝန်းကျင်နယ် မြေသည် မိမိရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် အခြေအနေမပေး ဆီလျော်ခြင်း မရှိသည့်အပြင် လူနှင့်မှုကိုပါ ဆက်ခံဆက်ခံ၊ ဒုက္ခပေး ရန်ရှာနေသည့် ပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်နေပါက တစ်သက်

လုံးအနာခံပြီး အသေခံပြီး ယင်းနေရာ၌ ဆက်လက်နေထိုင်ရန် မသင့်လျော်တော့ပါ။ အခြေအနေကောင်းသည့် အခြားနေရာဌာနတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ မုအိမင်နိတစ်ဦးသည် နေရာဒေသစွဲ၊ ပတ်ဝန်းကျင်စွဲရှိရမည့်သူမဟုတ်ပါ။ နေရာဒေသစွဲဖြင့် မိမိ၏အသက်အိုးအိမ်နှင့် ဘဝရည်မှန်းချက်ကို အဆုံးရှုံးခံရန် လုံးဝမလိုအပ်ပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်စိုးပိုင်သော ကမ္ဘာမြေပြင်တစ်ခု တပြင်ရှိ အခြားသင့်လျော်သည့်နေရာတွင် အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသကို အကောင်းဆုံးကျင့်သုံးလိုက်နာရန်သာရှိ၏။ ဤသို့စွန့်လွှတ်စွန့်စားရေးတွင် ဆုံးရှုံးအနစ်နာခံစရာရှိသည်များကို စွန့်လွှတ်စွန့်စားရန် အမြဲအဆင်သင့် ရှိနေရပါမည်။ ဤအရေးကိစ္စအတွက် မိမိ၏ဘဝ အခြေအနေအရပ်ရပ်ပိုင်ဆိုင်မှု၊ တွယ်တာမြတ်နိုးမှု၊ မြေရာ၊ အိမ်ယာ၊ ဆွေမျိုးသားချင်း၊ ငွေကြေးဇာတိ ချက်ကြေ၊ မွေးရပ်မြေစသည်တို့ကို ထားရစ်စွန့်ပစ်ဖြတ်တောက်ခြင်းအားလုံးသည် **هجرة**ဟ်ဂျီရာဟ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ပြုလုပ်သူကို **مهاجر** မဟာဂျီရဟ်ခေါ်၏။

The primary role of Rasool as well as a Muamin is to establish Allah's system based on Wahi. He must struggle to setup his life - plan his best. But if he feels that, the circumstances are such that he can no longer succeed there, then instead of keep trying there he emigrates to another suitable. It is not escape nor flight, but a strategic move. This movement has been called Hijrah(emigration) by the Holy Quran and those who move are called Muhajir (plural Muh'ajireen)

ဤနေရာတွင် အထူးမှတ်သားရမည့်အချက်မှာ 'စွန့်ခွာ'သွားခြင်း၊ ပြောင်းရွှေ့သွားခြင်းမျှသာမဟုတ်။ ရောက်ရှိရာနေရာတွင် မိမိ၏မူလ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ရန် စဉ်ဆက်မပြတ် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရန်လည်း လိုအပ်

ပြန်ရာ ယင်းအပိုင်းနှစ်ပိုင်းစလုံးကို ရှေ့ဆက်ဖော်ပြလမ်းညွှန်ထားသော ကုရ်အာန်၏ (၂:၂၁၈)အာယတ်မှာ-

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ هَاجَرُوْا وَجَعَدُوْا فِى سَبِيْلِ اللّٰهِ اَوْ لِنَفْسِكُمْ جُوْنًا رَّحِمَتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

အမှန်တကယ်ပင် အလ္လာဟ်စနစ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ထားသူတို့သည် 'ဟ်ဂျီရာဟ်ပြု၏။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရေးကိစ္စတွင် အားကြိုးမာန်တက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေသေး၏။ ယင်းသူတို့သည် အရှင်မြတ်၏ 'ရဟ်မဟ်'တော်ကို မျှော်လင့်ထိုက်သူများဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်သည် လုံခြုံမှုနှင့် ရဟ်မဟ်ကို ချီးမြှင့်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်၏။

Those who believe in the Divine system, who undertake Hijrah, and who still struggle hard for the cause of Allah, are the persons who can rightfully expect Allah's Rahmah and Allah will provide protection along with Rahmah.

(The Quran 2:218)

(၃) **مُهَجِّرًا** ကုရ်အာန်ကျမ်းနှင့် ယင်းကျမ်းကို လက်ခံယုံကြည်ပါသည်ဟု ဆိုသူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ **مُهَجِّرًا** ဆိုသည့်ဝေါဟာရကို ကုရ်အာန်(၂၅:၃၀)တွင် တမန်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင် အလ္လာဟ်ထံ ဤကုရ်အာန်ကို ကျွန်တော်၏လူတို့သည် **مُهَجِّرًا** လုပ်ထားကြပါ သည်ဟု လျှောက်ထားမည့်အကြောင်းကို လေ့လာ ကြည့်ကြပါစို့။

وَقَالَ الرَّسُوْلُ يَرْبُّ اِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوْا هٰذَا الْقُرْاٰنَ مَهْجُوْرًا

အများဘာသာပြန်များတွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ- တမန်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင် (အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ ပြုစုပျိုးထောင်ရင်) ကျွန်တော်၏(မွတ်စလင်မ်)တို့သည် ဤကုရ်အာန်ကို စွန့်လွှတ်ထားကြပါသည်။

According to general translation of this very ayat as mentioned all most all translation of the Quran is as follows:-

And the Messenger will say: My Lord

Surely my people treat this Quran as a forsaken thing. (The Quran 25:30)

သို့သော် တကယ်တော့ **رَحْمٰن**၏အနက် အဓိပ္ပာယ် မှာ တိုင်းထက်အလွန် နက်နဲလှ၏။

ရှင်းပြရသော်-

အချို့ ကျွဲ၊ နွားများတို့သည် မိမိစားကျက်မှ ဝေးလံသောနေရာသို့ ထွက်သွားတတ်ကြ၏။ ထိုအခါ ပိုင်ရှင်များသည် ထိုကျွဲ၊ နွားများကို ကြိုးတိုတို တစ်ချောင်း၏ တစ်ဖက်ကို ခြေထောက်တွင် ချည်ထားပြီး ကျန်တစ်ဖက်ကို ဦးချိုတွင်ဖြစ်စေ၊ လည်ပင်းတွင် ဖြစ်စေ၊ ချည်ထားလိုက်၏။ ချည်ပုံချည်နည်းတွင် ကြိုးစ တိုတိုကိုသာသုံး၏။ ယင်းကြိုးတိုတိုဖြင့် ခြေထောက်နှင့် ဦးချို၊ လည်ပင်းကို ကျပ်ကျပ်ချည်နှောင်ထားရာ ကျွဲ၊ နွား၏ဦးခေါင်းမှာ လုံးဝမထောင်မတ်နိုင်တော့ဘဲ အောက်သို့ငိုက်ကျနေ၏။ ထို့ကြောင့် ယင်းကျွဲ၊ နွားသည် ခြေတစ်လှမ်းမျှလောက်ကိုပင် လွတ်လွတ် လပ်လပ် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး မလှမ်းနိုင်ရှာတော့ပါ။ အရပ် လူမျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ ကုလားအုတ်များနှင့် မြင်းများကို ဖော်ပြပါနည်းအတိုင်းချည်ထားတတ်ပြီး ထိုသို့ချည် ထားခြင်းခံနေရသော တိရစ္ဆာန်ကို **رَحْمٰن**ကို ခေါ်၏။

ဦးခေါင်းကို မတင်ပင့်တင်၍မရဘဲ ငိုက်စိုက်ကျ လျက်ရှိနေအောင် ကြိုးတိုတိုဖြင့် တင်းတင်းကြပ်ကြပ် ချည်ရာ ဤကဲ့သို့သုံးသည့် ကြိုးကို **رَحْمٰن**ဟုခေါ်၏။

ထို့ကြောင့် ဤသဘောကို အခြေခံပြီး တမန်တော် မြတ်ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသော ကုရ်အာန်ကို တမန်တော်မြတ်၏ နောက်လိုက်မွတ်စလင်မ်ဆိုသူတို့ သည် မိမိတို့၏ ဘာသာသနာအကြီးအကဲ အေမာမ် များစွာတို့က နှစ်ပေါင်းများစွာမှစ၍ မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင် ကျဉ်းမြောင်းသော ကျောင်းတော်ဝါဒနှင့်အညီ ဂိုဏ်းဂဏမူဝါဒနှင့်အညီ ထုံးတမ်းစဉ်လာ အယူအဆ ပုံတိုပတ်စ၊ ဒဏ္ဍာရီအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖွင့်ဆိုပြန်ဆိုထား သည့်ကြိုးတိုဖြင့် မွှစ်စလင်မ်တို့အား ခေါင်းမဖော်နိုင် အောင်တုပ်နှောင်ထားရာ ကုရ်အာန်၏အရှိတရားများကို အလွှာဟ်ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသည့်အတိုင်း သိမြင်

သဘောပေါက်အောင် လေ့လာဖို့ ဖြစ်ကိုမဖြစ်နိုင်။ သူတို့သည် ဤကုရ်အာန်ကျမ်းစာအုပ်ကြီးကိုကား လုံးဝမစွန့်လွှတ်ထားကြပါ။ ရင်ဝယ်ပိုက်ပြီး ဦးထိပ်မှာ တော့ ပန်ဆင်ထားပါ၏။ သို့သော် သိမြင်နားလည် သဘောပေါက်နိုင်ရေးအတွက် မည်သည့်နည်းလမ်းမျှ အလျှင်းမရှိ အသံထွက်ဖတ်ရုံ အလွတ်ကျက်မှတ်ရုံ သက်သက်မျှသာရှိ၏။ ကုရ်အာန်၏အရှိတရားများကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်နိုင်ရေး လိုက်နာကျင့်သုံး ရေး အလျဉ်းမရှိ ကုရ်အာန်ကသာ သူတို့သတ်မှတ် ပိုင်းခြားပေးသမျှ အပြုခံ အဖြစ်လိုက်ပါနေရသည်။ ဤသည် **رَحْمٰن**၏အနက်အဓိပ္ပာယ်သဘောတရား ပင်ဖြစ်သည်။

رَحْمٰن ဂါထာ၊ မန်းမှုတ်ခြင်း၊ မန္တာန်ရွတ်ဖတ် ခြင်း အနက်လည်းရ၏။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ကို ဂါထာ၊ မန္တာန်(တာပစ်-တအိဝီဇီ)မန်းမှုတ်၊ ရွတ်ဖတ် ခြင်း ကိစ္စရပ်များအဖြစ် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ထားသည့် အနက်လည်းဆောင်၏။

ه د ي

- I. **هَدَى** (၁) အလင်းရောင်၊ လင်းဝင်းထင်ရှားခြင်း
Light, Illumination
- (၂) ရှေ့သို့ရောက်ရှိခြင်း၊ ရှေ့သို့တိုးလာ ခြင်း၊ Advance, progress, forwarding
- (၃) အခြားသူတို့၏ ရှေ့သို့ ဖြတ်ကျော် သွားခြင်း၊ Proceeding, procession
- (၄) နေ့အချိန်ခါသည် လင်းဝင်းနေခြင်း ကြောင့် နေ့ပိုင်းကိုလည် **هَدَى**ဟု ခေါ်၏။
- (၅) ရေတံခွန်၊ ရေများပြည့်လျှံနေသဖြင့်

အဝေးမှပင် လှမ်းမြင်နေရသဖြင့်
ရေတံခွန်ကို **هَادِي**ဟုခေါ်၏။
تَاجٍ مَّحِيظٍ (တာဂျီ၊ မုဟီးသွံ)

အထင်အရှားပြသထုတ်ဖော်ခဲ့သည့် အနက်ဖြင့်
ကုရ်အာန်(၂၀:၁၂၇)

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ

၎င်းသည် သူတို့အား အထင်အရှားထုတ်ဖော်ပြ
သခဲ့သည်မဟုတ်လော။

Does it not manifest to them.

အဘိဓာန်သုတေသီအိဘ်နု ဖာရိစ် က **هَادِي**၏
အရင်း အမြစ်အနက်(၂)ခုရှိ၏။

- (၁) လမ်းပြပေးရန် ရှေ့သို့တိုးသွားသည်။
- (၂) မေတ္တာလက်ဆောင်ပေးပို့သည်။

II. အသုံးပြုရာတွင် **هَادِي**(အပြည့်အစုံ စာလုံးပေါင်း
တွင် **هَادِي**)ဆိုသည်မှာ-

ပစ္စည်းဝတ္ထုတစ်ခု၏ ရှေ့ပိုင်းမျက်နှာစာပိုင်း
(အကြောင်းက ၎င်းအပိုင်းကို အလျှင်ဆုံး တွေ့မြင်နေ
ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။)

တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်တွင် ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်စာလျှင်
(နှိုင်းယှဉ်လျှင်) လည်ပင်းပိုင်းကို ရှေ့ဦးစွာ အထင်
အရှား တွေ့မြင်ရတတ်၏။ ဤအချက်ကို အခြေခံ၍
ဟဂျီအချိန်ကာလ၊ ကအိဘာကျောင်းတော်အနီး၌
လှီးဖြတ်မည့် သားကောင်ကို ယူဆောင်သွားလေ့ရှိ၏။
ဤသို့ယူဆောင်သွားရာတွင် ထိုသားကောင်များကို
အားလုံး၏ရှေ့မှထားပြီး ယူဆောင်၏။ ယင်းသား
ကောင်ကို **هَادِي**၊ **هَادِي**ဟုခေါ်၏။

အဖိုးအခနှင့်အစားပြန်ပေးရန် မလိုသော မေတ္တာ
လက်ဆောင်ပစ္စည်းကို **هَادِي**ဟုခေါ်၏။

- III. **هَادِي**
- (၁) လမ်းကိုပြသ၊ ပို့ဆောင်ပေးသည်။
  - (၂) ထင်ရှားပေါ်လွင်စေသည်။
  - (၃) ဦးဆောင်လမ်းပြ၊
လမ်းညွှန်သည်။

အချို့နေရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံ **هَادِي**၏အနက်

သည် လမ်းညွှန်ချက်ထက်၊ လမ်းညွှန်သူ**هَادِي**ဟု
အဓိပ္ပာယ်ဆောင်ကြောင်း ဖော်ပြထားပုံမှာ-

أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ هَادِي

(တမန်တော်မူဆာ^ﷺညွှန်ခရီးအတွင်း) မီးကို
တွေ့ရှိရာ မီးရှိရာတွင် လမ်းညွှန်ပြသူတစ်ဦးတွေ့နိုင်
ကောင်းတွေ့နိုင်မည်။ (ကုရ်အာန် ၂၀:၁၁)

أَلَمْ يَهْدِ သားကောင်၏အနက်ဖြင့်

حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيَ مَحَلَّهُ

(ဟဂျီအချိန်ကာလတွင် မက္ကာဟ်သို့သားကောင်
ယူသွားရာ) ယင်းသားကောင်သည် သတ်မှတ်ရာနေရာ
သို့ရောက်ရှိသွားချိန်တိုင်။ (ကုရ်အာန် ၂:၁၉၆)

هَادِي လက်ဆောင်၊ မေတ္တာလက်ဆောင်ပစ္စည်း အနက်
ဖြင့် အချိန်ကာလနေရာဌာနနှင့် သင့်လျော်မည့်
မည်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းမဆို ဖြစ်နိုင်ပုံကို ကုရ်အာန်
(၂၇:၃၅) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

وَإِنِّي مُرْسَلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَادِي

တမန်တော်စိုလိုင်မာန်^ﷺ လက်ထက်က ‘ဂိုဗာ’
ဘုရင်မကပြောသည်မှာ ကျွန်မသူတို့ထံ လက်ဆောင်
တစ်ခုပေးပို့ပါမည်။ (ကုရ်အာန် ၂၇:၃၅)

هَادِي လမ်းပြသူ၊ လမ်းညွှန်သူအနက်ဖြင့်
ကုရ်အာန်(၁၃:၇)တွင်-

وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادِي

လူမျိုးတိုင်းအတွက် လမ်းပြသူတစ်ဦးစီရှိ၏။
مُهْتَدِي လမ်းမှန်ပေါ်ရှိသူအနက်ဖြင့် (ကုရ်အာန် ၅၇:၂၆)
တွင် ဖော်ပြထားသည်။

အလ္လာဟ်ပြသလမ်းညွှန်ထားသည့် လူ့ဘဝတည်
ဆောက်ရေးစနစ်ကို လူသားတို့၏ အသိဉာဏ်၊ တွေး
တောကြံဆမှုဖြင့် တီထွင်ဖန်တီး၍ မရယူနိုင်ပါ။ ရှာဖွေ
မွေ့နောက်သုတေသနလည်း မပြုနိုင်ပါ။ အကြောင်းက
လူသားသည် မိမိအကြောင်း မိမိအသက်ရှင်သန်
ရေးအတွက် တိတိပပ မည်သည့်နည်းလမ်းကိုမျှပင်
ပြည့်စုံစွာမသိရှိနိုင်ပါ။ စမ်းတဝါးဝါးဖြင့် လက်တည့်စမ်း
နေရာမှ အမှားအယွင်းအတိမ်း အစောင်းများမှ
သင်ခန်းစာများရယူပြီး မှားလိုက်ပြင်လိုက် ထပ်မှား

လိုက်၊ ထပ်ပြင်လိုက်ရင်း ခနော်ခန့်ဖြင့်သာဘဝခရီးကို ဖြတ်သန်းသွားနိုင်၏။ လူ့အပါအဝင် ရှိရှိသမျှ သက်ရှိ သက်မဲ့ ဟူဟူသမျှကို ကုန်ကြမ်းဟူ၍ ဘာတစ်ခုမျှ မရှိသည့် အခြေအနေမှ တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် စီရင်၊ စီမံပြုစုပျိုးထောင်မှုအတွက် လိုအပ်သမျှ နိယာမ၊ ဥပဒေသများနှင့် လိုအပ်သောအရာ အားလုံးကိုပါ ဖြစ်တည်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေပြီး ပြီးပြည့်စုံအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် 'အလ္လာဟ်'သည် လူ့ဘဝအတွက်ပါ ဝဟီထုတ်ပြန်ပို့ချမှုဖြင့် လူ့ဘဝ၏ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် သို့အရောက်ပေးပို့မည့် ဘဝတည်ဆောက်ရေး လမ်းညွှန်ကို ကိုယ်တိုင်ထုတ်ပြန်ပြီး မိမိကိုယ်တိုင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားသည်။ ကုန်အာနိတွင်အပြည့်အစုံထားရှိ၏။ လူ၏ မျက်စေ့သည် အလင်းရောင်ရှိမှု အရာရာကို တွေ့မြင်နိုင်သလို လူ့အသိဉာဏ်သည်လည်း ယင်းအလင်းရောင် လမ်းညွှန်ရှိမှု ဤလောက သက်တမ်းကို 'ဂျန္နတ်' သုခချမ်းသာ ကိုလို ကြွယ်ဝသောဌာနအဖြစ် တည်ဆောက်နိုင်မည်။ သို့မဟုတ် ဂျဟန္နမ် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု ရပ်တံ့ရပ်ဆိုင်းပြီး သွေးချောင်းစီးငတ်ပြတ် ပြာကျနေသည့်နေရာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိမည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကုန်အာနိ(၂:၁၂၀) တွင်-

قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى

(ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါတွေ့ရဲ့ လမ်းစဉ်စနစ်က ကောင်းတယ်၊ မွန်မြတ်တယ်၊ စသည်ပြိုင်ဆိုင်ငြင်းခုံ မနေကြနှင့်) အလ္လာဟ်ပြသလမ်းညွှန်သည့် လမ်းညွှန်ချက် ငြိမ်သာလျှင် တကယ်အစစ်အမှန် လမ်းညွှန်ပင် ဖြစ်သည်ဆိုသည်ကို (သင်တမန်တော် လူသားတစ်ရပ် လုံးအား) အသိပေးကြေငြာပါ။

Proclaim to the whole humanity! The question is not whether mine or your is the right path. Only that path can be the right one which is shown by Allah's revelation.

အလ္လာဟ်ထံမှ ဖြစ်သော ဣဟ်ဒီအစား လူတို့သည် လူလုပ်တရား၊ အတွေးအခေါ်၊ အမှားအယွင်း

ဖြင့် အလဲအလှယ်ပြုလုပ်လိုက်ကြကုန်သည်။ ဤသို့ အလဲအလှယ် အပေးအယူ အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လူသားတို့အဖို့ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ခရီးပန်းတိုင်အရောက် ပေးပို့ခေါ်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် အကျိုးမရှိနိုင်ပါကြောင်း ကုန်အာနိတွင်(၂:၁၆)တွင် ယှဉ်တွဲပြထား၏။

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوْا الضَّلٰلَةَ بِالْهُدٰى فَمَا يَحْتٰتِ تِجَارَةٌ لَهُمْ وَمَا كَانُوْا مُهْتَدِيْنَ

ယင်းသူတို့သည် လမ်းမှန်ကို လမ်းမှားဖြင့် အလဲအလှယ်ပြုခဲ့ကြသူများဖြစ်ကြကုန်သည်။ ဤသို့ အလဲအလှယ်ပြု ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုသည် အကျိုးမဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါ။ သူတို့သည်လည်း လမ်းမှန်ပေါ်လျှောက်လှမ်းပြီး ခရီးပန်းတိုင်ရောက်မည့်သူများလည်းမဟုတ်ကြပါ။

They are those who have exchanged the wrong path for the right one such trading cannot eventually proper because the wrong path can never lead to the ultimate destination.

လူတို့အား တရားလမ်းမှန်ပေါ် အရောက်ပေးပို့မှုကို အလ္လာဟ်ကိုယ်တော်တိုင် ဆောင်ရွက်တော်မူ၏။ တမန်တော်များကိုပင် တာဝန်ပေးထားပါ။ တမန်တော်တို့၏ တာဝန်မှာ တရားတော်ကို ဟောပြောဖြန့်ချိရန်သာဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာနိ(၂:၂၂၂)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

لَيْسَ عَلَيْكَ هٰدِيْهُمْ وَ لٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ

(အို-တမန်တော်) လူတို့အား လမ်းမှန်ပေါ်လျှောက်လှမ်းစေအောင်ပြုလုပ်ရန် အသင့်ကို တာဝန်ပေးထားပါ။ လူတစ်ဦးသည် မိမိကိုယ်တိုင် အလ္လာဟ်၏လမ်းညွှန်အတိုင်းလျှောက်လှမ်းလာမှသာ အလ္လာဟ်ကသူ့ကို ပန်းတိုင်အရောက်ပို့ဆောင်တော်မူ၏။

(O Rasool!) it is not your responsibility to make people follow the right path. One adopts the right path himself in the light

of the Divine Guidance.

အလ္လာဟ်ပြုစနစ်ပေါ် ဘဝတည်ဆောက်ရေးတွင် အဓမ္မ၊ အတင်းအကြပ် ဖိအားပေးခြင်းမျိုး လုံးဝမရှိစေ ရဟု ကုရ်အာန်(၂:၂၅၆)တွင် ဖော်ပြထား၏။

لَا أَكْرَاهُ فِي الدِّينِ قَدَرًا

ဒီနီတွင် အဓမ္မ၊ အတင်းအကြပ် ဖိအားပေးခြင်း မျိုး လုံးဝမရှိ။

There is no compulsion in Deen.

လူသားတွင် ဘဝတစ်သက်တာ လျှောက်လှမ်း ဖြတ်သန်းရမည့် လမ်းကြောင်းကို အထင်အရှား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ထင်သာမြင်သာပြသထားပြီးဖြစ် ကြောင်းနှင့် ၎င်းကို ကြည်ဖြူစွာလိုက်လိုက်လှဲလှဲ အပြည့်အဝ လက်ခံလိုက်လက်ခံ ဆန့်ကျင်ဖီလာပြုလို ကပြုနိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၃:၇၆)တွင် ပြသထားပုံမှာ

إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

ငါအရှင်သည် လူသားအား ဘဝခရီးလမ်းကြောင်း ကို အထင်အရှား ပြသထားပြီးဖြစ်သည်။ သူသည် အပြည့်အဝလက်ခံ သို့မဟုတ် ဆန့်ကျင်ဖီလာ၊ ငြင်းဆို လိုက ငြင်းဆို။

We have distinctly shown the way man may fully accept or reject (The Quran 76:3)

မိမိကိုယ်တိုင် လူ့လောကရှိ မှားယွင်းချွတ်ချော် သော ဘဝတည်ဆောက်မှု နည်းလမ်းစနစ်ဆိုးတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်၊ ဆိုးကျိုးများမှ တကယ် ကင်းဝေးလို သူများကိုသာ မှန်ကန်သော လမ်း၏အစမှ အဆုံးတိုင် ပို့ဆောင်မည့် လမ်းညွှန်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၂: ၂) တွင် တွေ့ရမည်။

هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

မှားယွင်း၊ ချို့တဲ့၊ ချွတ်ချော်သော ဘဝတည် ဆောက်မှုနည်းလမ်း စနစ်ဆိုးတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်၊ ဆိုးကျိုးများမှ တကယ်ပင် ကင်းဝေးလိုသူ مُتَّقِينَ မွတ်သင်္ကန်းများကိုသာ ဘဝတစ်လျှောက် အစမှ အဆုံးတိုင် မှန်ကန်သောလမ်းကို ပို့ဆောင်မည့် ဟူ

လမ်းညွှန်ဖြစ်သည်။

(This book shows) to the Muttaqeen the path leading to the ultimate destination prescribed for humanity. The Muttaqeen are those who whole heartedly desire to avoid pitfalls of the wrong path.

ه ل ع

الْهَلَعُ လွန်စွာကြောက်ရွံ့ ထိပ်လန့်စိုးရိမ်သောက ဖြစ်ခြင်း၊ fear, alarm, anxiety

အလွန်စိတ်ဓာတ်ခြောက်ခြား တုန်လှုပ်ခြင်း Restlessness, impatience uneasiness.

الْهَلْوَعُ ကြီးစွာတွန့်တိုစေးနဲခြင်း၊ လောဘရမ္မက်ကြီး ခြင်း၊ စိတ်ထားသေးသိမ်နိမ့်ကျခြင်း၊ စိတ်ဓာတ် ကြံ့ခိုင်ခြင်းလုံးဝမရှိခြင်း၊ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်မှု မရှိခြင်း၊ စိတ်ဓာတ်ကျလွယ်ခြင်း၊ အမြဲတမ်း ညည်းညူနေခြင်း၊ သောကငယ်ထိပ် ရောက်နေ ခြင်း

الْهَلَاءُ، الْهَلَعُ ဆာလောင်သည်။

ဆာလောင်မှုနှင့် လောဘရမ္မက်တို့ တစ်ကြိမ် တည်း ဖြစ်ပေါ်လာပါက ယင်းလူသည် မည်မျှများများ စားသောက်ပါစေ သူ၏ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုသည် ပြည့်ဝငြိမ်သက်နိုင်မည်မဟုတ်။ တစ်ချိန်လုံး ကုန်ပါပြီ၊ ဒုက္ခပါပဲ။ ဘာမျှမရှိတော့ဘူးဟု ညည်းညူနေတတ် သည်။

အဘိဓာန်သုတေသီ ابن السكيت က هَلَعٌ رَجُلٌ هَلَعٌ စိတ်ဓာတ်ခြောက်ခြားထိပ်လန့်ပြီး ဒုက္ခ ရောက်ရပါပြီ၊ ကုန်ပါပြီ၊ ခမ်းပါပြီ၊ ဘာမျှမရှိတော့ပါဘူး ဟု ပြောဆိုနေသူ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းနေသူ

အလ္လာဟ်ထံမှ ဝဟီထုတ်ပြန်မှု မရရှိဘဲ လူသား သည် မိမိဘဝကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း စမ်းတဝါးဝါး တည်ဆောက်နေရပါက ‘တက်မရှိသော လှေပမာ’ အထိန်းအကွပ်မဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ပန်းတိုင်မဲ့ စိတ်ဓာတ်

မကြံ့ခိုင် ယိမ်းယိုင်သွားနိုင်သည်။ လောဘရမ္မက်ကြီးခြင်း၊ မိမိကောင်းစားရေးတစ်ခုကိုသာ ရှေ့တန်းတင်ဦးစားပေးခြင်း တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်၊ လောဘကြီးခြင်း ဘယ်တော့မှ မရောင့်ရဲ၊ မတင်းတိမ်နိုင်ခြင်း စသည့် 'စိတ်ရောဂါပေါင်းစုံခံစားနေရသည့်သူ' ဖြစ်နေတတ်သည်။ အလ္လာဟ်၏ ဝဟီရရှိပြီး ဘဝလမ်းညွှန်ကို ထပ်ကြပ်မကွာ ဖဝါးခြေထပ် လိုက်နာရုံကျိုး ဦးထိပ်ပန်ဆင် ကျင့်သုံးသူ 'မုဆွလီ' တို့သည် လောဘရမ္မက်၏ သားကောင်မဖြစ်တော့။ အတ္တ၏ကျေးကျွန်ဘဝ မရောက်တော့ ကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းသော စိတ်ဓါတ်နှင့် စာရိတ္တမဏ္ဍိုင် မယိမ်းယိုင်တော့ပဲ မိမိပိုင်ဆိုင်သမျှ (အရည်အချင်း၊ အရည်အသွေး၊ အသိပညာ၊ အလိမ္မာ၊ ဩဇာ၊ ငွေကြေး၊ ဥစ္စာပစ္စည်း)တို့ကို မိမိထက်အားနည်းသူ အခြားလူသားတို့အား တာဝန်ဝတ္တရားတစ်ရပ်အဖြစ် တိတိပပ ပေးဝေဖြည့်ဆည်း ထောက်ပံ့နေတတ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၇၀:၁၉-၂၅)တွင် ရှင်းလင်းပြထား၏။

اِنَّ الْاِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا

(ဝဟီကို မသိရုံ၊ သို့မဟုတ် သိရှိသည့်တိုင် လက်တွေ့တွင် အသုံးပြုခြင်းမရှိသူ) လူသားသည် စိတ်ဓါတ်ကြံ့ခိုင်မှု ကင်းမဲ့၏။ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်မှု ကင်းမဲ့ပြီး စိတ်ဓါတ်ကျဆင်းလွယ်၏။

اِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا

ဒုက္ခ၊ အကြပ်အတည်း တွေ့ကြုံလာရသည့်အခါ သူသည် စိတ်ဓါတ်တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားလာပြီး ယူပါ၊ ကယ်ပါ၊ တစ်စာစာ ညည်းညူနေတော့၏။

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا

အခြေအနေတိုးတက်၍ ငွေကြေးဥစ္စာပေါများလာသည့်အခါ သင်လူသားသည် တွန့်တိုလာပြီး လောဘရမ္မက်များ ပွားလာတော့၏။

اِلَّا الْمَصْلِيْنَ

(အထက်ပါ အခြေအနေနှစ်ရပ်စလုံးတွင်) အရင်မြတ်၏ ဝဟီလမ်းညွှန်ကို ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးကြသူများ မုဆွလီများတွင် လုံးဝမပါ

ဝင်ပါ။

اَلَّذِيْنَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ دَائِمُوْنَ

မုဆွလီများသည် မိမိတို့၏ ဆွလာတ် အလ္လာဟ်က ဘဝတစ်လျှောက် ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးရန် သတ်မှတ်ထားသော ဘဝပေး တာဝန်(ဆွလာတ်) များကို တိတိပပ ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင် ထာဝရ စဉ်ဆက်မပြတ် တည်ဆောက်နေကြ၏။

وَالَّذِيْنَ فِيْ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُوْمٌ لِلْغٰنِيِّ وَالْمَحْرُوْمِ

(ဆွလာတ်သည် အလ္လာဟ်၏ သတ်မှတ်ချက်များကို ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဆိုင်ရာတွင် လက်တွေ့ ဘဝကျင့်သုံးပုံမှာ)ရှာဖွေစားသောက်ရန် အခက်အခဲဖြစ်နေသူနှင့် လူ့ဘဝအခွင့်အလမ်းများ ကင်းမဲ့ဖြတ်တောက်ခြင်း ခံထားရသူတို့အဖို့ မိမိ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအစုစု (အသိပညာ အလိမ္မာ၊ အကြံဉာဏ်၊ အတွေ့အကြုံ၊ အရည်အသွေး၊ ငွေကြေး ဥစ္စာပစ္စည်းတို့)တွင် ထိုက်ထိုက်တန်တန် ခံစားရယူခွင့် အပြည့်အဝရှိသည်ဟု ခံယူယုံကြည်ထား၏။

اِذِ اَقَامَةُ الصَّلٰةِ

ဆွလာတ်တည်ဆောက်မှုသည် လူတို့၏ ရုပ်ပိုင်းဘဝကို ပြုပြင်ပေးပြီး တိုးတက်မှု ညီညွတ်မှု၊ အမိန့်နာခံမှုတို့ဖြင့် ဆင်းရဲချမ်းသာ ဆူကြို နိမ့်မြင့် အသားအရောင် အဆင့်အတန်းခွဲခြားမှု အလျင်းမရှိဘဲအလုပ်တိုင်းကို စုပေါင်းလုပ်ကိုင်တတ်မှု၊ ညီရင်းအစ်ကို မောင်ရင်းနှမသဖွယ် ဆက်ဆံတတ်မှုတို့ကို နေ့စဉ်စုရပ်တစ်ခုတွင် သင်ကြားပို့ချလေ့ကျင့် ပျိုးထောင် ကွင်းဆင်းမှုကို ဖြစ်စေ၏။

အလားတူပင် စိတ်ပိုင်းဘဝကို ရင့်ကျက်ခိုင်မာ တောင့်တင်းကြံ့ခိုင်စေ၏။ ဘဝတိုက်ပွဲ၏ ကဏ္ဍအဆင့်ဆင့်တွင် စိတ်ဓါတ်မြင့်မားကျယ်ပြော နူးညံ့ပျော့ပျောင်း ရင့်ကျက်စေရန် သင်ကြားမှုပိုင်းဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ပြုစု ပျိုးထောင်မှုပိုင်းမှ ပါဝင်၏။ စိတ်ရောဂါ အပေါင်းမှ ကင်းစင်ရုံသာမက သူတစ်ပါးကိုပါ စိတ်ဓါတ်အရာတွင် အထောက်အကူပြုကြောင်း ကုရ်အာန် (၃:၁၉၉)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اصْبِرُوْا وَصَابِرُوْا وَاٰرَآءُكُمْ

وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

(အို-မှအမင်နီတို့) မိမိတို့ကိုယ်တိုင် စိတ်ဓာတ်အရာ မှာ ကြံ့ခိုင်ရင့်ကျက်ကြကုန်။ အခြားသူများသည်လည်း စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်၊ ရင့်ကျက်ရန် စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှု အလေ့ အကျင့် အပြိုင်အဆိုင်များကို အပြန်အလှန် ယှဉ်ပြိုင်ကြ ကုန်။ သင်တို့အားလုံး တစ်စုတစ်စည်း၊ တစ်လုံးတစ်ဝ တည်း ကျစ်လစ်ခိုင်မာ တောင့်တင်းနေကြရမည်။ (ဤသို့ ဖြစ်နိုင်ရန်) အခြားလူ့ဘဝစနစ်ဆိုးများ အနောက်မလိုက်ဘဲ အလ္လာဟ်ပြဘဝဥပဒေသများကို တိတိပပ သန့်သန့် ပြန်ပြန် ကျင့်သုံးလိုက်နာကြကုန်။ သို့မှသာလျှင် သင်တို့ သည် သီးပွင့်ဝေသာ အောင်မြင် ဖွံ့ဖြိုးဘဝအလှတေ့ တိုးမည်ဖြစ်သည်။

O Momineen!, now you be steadfast yourself and cause others also to be steadfast, stand united, solidified and adhere to Allah's law so that you may prosper.

ه و ی

هُوَ، هِيَ، هَوِيَ - အထက်မှ အောက်သို့ ကျ ဆင်းသွားသည်။ to fall, drop

- နစ်မြုပ်သွားသည်။ တိမ်းမောက်သည်။ to sink, to upset

- စိတ်နှလုံးတိမ်းညွတ်လာသည်။ စိတ်ပါလာ သည်။ ဝါသနာပါလာသည်။ to incline

هُوَ الْعِقَابُ تَهْوَى هَوِيًّا

လင်းယုန်ငှက်သည် သားကောင်ဖမ်းရန် အောက် သို့ တစ်ဟုန်ထိုးဆင်းလာသည်။

الْمَهْوَاةُ လေထု atmosphere

- တောင်ကြားနှစ်ခုအကြားရှိ မြေနိမ့်အရပ်

هُوَ لဟာပြင် ကွက်လပ်၊ ကောင်းကင်နှင့် မြေကြီးကြားရှိ ဟင်းလင်းပြင် ဘာမျှမရှိ ကုန်ခမ်း ပြောင်ရှင်းနေခြင်း၊ space, atmosphere, emptiness, void, vacancy သူရဲဘောနည်း

သူ(ရဲစွမ်းသတ္တိ ကင်းရှင်းကင်းမဲ့နေခြင်း) هَوِيَ ဆန္ဒ၊ ရမ္မက်၊ လိုအင်တပ်မက်ခြင်း၊ စွဲလန်း နှစ်သက်ခြင်း၊ တဏှာ passion, longing, craving

X استَهْوَى، استَهْوَاءٌ ဆွဲဆောင်ခြင်း၊ တိမ်းညွတ် အောင်ပြုခြင်း၊ ညှို့ယူခြင်း၊ နှစ်သက်တပ်မက်စေ ခြင်း၊ သွေးဆောင်ဖြားယောင်းခြင်း၊ to attract, to seduce, lure, enchant မိမိလုပ်ရပ်သည် မိမိအဖို့ သင့်တင့်လျှောက်ပတ်သည်ဟု ထင်မြင် သည်။

ကုရ်အာန်(၅၃:၁)တွင်-

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَى

ကြယ်တာရာ နိမ့်ဆင်းလာသည့်အချိန်ကာလ (ကြယ်ထွက်ပြုလာသည့် အချိန်ကာလ)ကို တိုင်တည် လျက်

By the star when it appears (it goes down)

ကုရ်အာန်(၂၂:၃၁)တွင်-

أَوْ تَهْوَى بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيحٍ

လေသည်တိုက်ခတ်လျက် ၎င်းကို အောက်သို့ ဆွဲယူချပြီး ဝေးရာသို့ရောက်သွားစေသည်။ ဤအခြေ အနေမျိုးသည် مُشْرَكٌ အလ္လာဟ် ဥပဒေကို အခြား အရာများနှင့် တွဲဖက်ယှဉ်တွဲအားထားသူ၏ အခြေ အနေပင် ဖြစ်သည်။

The wind had carried him down to a distant place. (The Quran 22:31)

ဘာမျှမရှိခြင်း ပြောင်သလင်းခါနေခြင်း Emptiness ကို ဖော်ပြရာတွင် ကုရ်အာန်(၅၃:၅၄)တွင်-

وَالْمَوْتَكِنَةَ أَهْوَى

ပျက်စီးသွားသော မြို့များသည် ပြောင်သလင်းခါ လျက်ရှိ၏။

ဘာမျှမရှိ၊ ပြောင်ရှင်းလင်းနေခြင်းအပြင် သူရဲ ဘောနည်းခြင်း(မှာလည်း ရဲစွမ်းသတ္တိ ကင်းမဲ့နေ ခြင်း) ကို ဖော်ပြခြင်းကို ကုရ်အာန်(၁၄:၄၄)တွင်

وَافْتَدَتْهُمْ هَوَاءٌ

သူတို့၏နုလုံးများသည် (ရဲစွမ်းသတ္တိများ ကင်းမဲ့လျက်) ဘာမျှမရှိ။

စိတ်နုလုံးတိမ်းညွတ်သည်။ ကိုင်းညွတ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စိတ်ပါခြင်း ဝါသနာပါခြင်းဖြစ်ပေါ်သည်။ (inclination) ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုးဖြင့် ကုရ်အာန် (၁၄:၃၄) တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ

(တမန်တော် အိဗရာဟိမ်၏ ဆုမွန်များ အနက်မှဖြစ်သည်။)

(၁) အို- ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၊ ကျွန်တော်သည် သစ်ပင်မပေါက်ရောက်သော ချိုင့်ဝှမ်းရှိရာ အရှင်၏ မြင့်မြတ်သော အိမ်တော်အနီးအပါးတွင် ကျွန်တော်၏ သားစဉ်မြေးဆက် မျိုးရိုးစဉ်ဆက်တို့ အနက် အချို့ကို အတည်တကျ နေရာချထားပါသည်။

رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် သူတို့(ကျွန်တော်၏ သားစဉ်မြေးဆက်မျိုးရိုးစဉ်ဆက်တို့သည်) 'ဆွလာတ်'စနစ်ကို တည်ဆောက်ကြပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အရှင်မြတ်သည် လူတို့၏ စိတ်နှလုံးများကိုင်းညွတ်လာစေရန် စိတ်ပါဝင်စားလာစေရန် သူတို့၏ ဘဝအတွက် လိုအပ်သည့် အထောက်အပံ့အရင်းအမြစ်များ၏ အကောင်း ဆုံးအမျိုးအစားများကို ပေးသနားချီးမြှင့်တော်မူပါ။ သို့မှသာ သူတို့သည် မိမိတို့၏ ကြိုးပမ်းမှုများကို အပြည့်အဝ ဆောင်ရွက်(ကျေးဇူးတင်)ရင်း သီးပွင့် ဝေဆာ၊ အောင်ကြောင်းပြောနေပါမည်။

O Our sustainer! I have settled some of my offspring in a barren valley where nothing grows, next to Your House so that they may establish the system of salah. Make the hearts of people incline towards them and provide them with means of sus-

tenance so that their efforts may bear fruit. (The Quran 14:34)

မည်သည့်တမန်တော်မဆို ယူဆောင်လာသော အရာ(ဥပဒေ)ကို လူတို့က မနှစ်သက် သဘောမကျ၊ အကြိုက်မတွေ့လျှင် သွေဖီဆန့်ကျင် အာခံကြတော့ သည့်အကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၈၇)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ

မည်သည့်တမန်တော်ကမဆို ယူဆောင်လာသော အရာ(အလ္လာဟ်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်)သည် သင်တို့၏ စိတ်ကြိုက်သဘောကျ၊ ဆန္ဒနှင့်အညီ မဖြစ်သည့်အခါ တိုင်း၊ သင်တို့သည် သွေဖည်ဆန့်ကျင် အာခံကြတော့၏။ (အဲဒါ သင်တို့လူသား၏ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ပါ။)

(Such has been your way that) whenever any Rasool opposed your interest or inclination, you become stubbornly resistant.

(နုဗီ ရုဗူလ်)တမန်တော်တို့သည် အခြားလူသားများနည်းတူ သွေးသားကိုယ်ခန္ဓာဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော လူသား(بَشَرٌ Mortal) အသေမျိုးဖြစ်ကြောင်းနှင့် တမန်တော်အဖြစ် ရွေးချယ်ပြီး ဝဟီထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်းခံရခြင်းအရာ၌သာ အခြားလူသားများနှင့်မတူ ကွာခြားကြောင်း ကုရ်အာန်(၁၈:၁၁၀) ဖော်ပြထား၏။

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ

(အို-တမန်တော်) သင်လောကကြီးရှိ လူတွေအားလုံးကို အသိပေးကြေငြာပါ။

အကျွန်ုပ်သည် သင်တို့ကဲ့သို့ပင် بَشَرٌ (a mortal) သွေးသားကိုယ်ခန္ဓာရှိ အသေမျိုး လူသားတစ်ဦးပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ထံသို့ ဝဟီထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်း ခံရပါသည်။

(O Rasool!) Proclaim to the whole Humanity!. I am a human being like you with the only reference that Wahi has been revealed to me (The Quran 18:110)

ထို့ကြောင့် ဝဟီသုတ်သည် လူသားဦးနှောက် အသိဉာဏ်မှ ဖြစ်ထွန်းလာသော ပစ္စည်းမဟုတ်ပါ ပြင်ပမှ လာသောအရာ၊ အလ္လာဟ်ထံမှလာသော အကြီးမားဆုံးသော မေတ္တာလက်ဆောင်(Gift of Allah (حَمَّةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ))ဖြစ်၏။ လူသားသည် နေ့စဉ် သာမန်ကိစ္စ လိုအင်ဆန္ဒ ဟူ၍ တို့ကိုသာ ထုတ်ဖော်ကြ ၏။ ကုရ်အာန်(၅၄:၃-၄)တွင် (ဟူ၍ လူတို့၏ စိတ်ဆန္ဒ လိုအင်၊ စိတ်ကြိုက် နှင့် ဆန့်ကျင် ဖက်ဝေါဟာရမှာ ဝဟီ(အလ္လာဟ်ထံမှ ထုတ်ပြန်ချက်) ကို (ကုရ်အာန် ၅၄:၃-၄)တွင် နှိုင်းယှဉ် ဖော်ပြထား၏။

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

သူ(တမန်တော် မဟာမုဒ်)သည် မိမိ၏ လိုအင်ဆန္ဒ စိတ်ကြိုက်ကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားနေသည်မဟုတ် သူထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသော ဝဟီ(ဝဟီ)ကိုသာ ထုတ်ဖော်ပြောကြားနေပါသည်။

He (Muhammed) does not speak of (his own) desire(HAWA). It is nothing but revelation (WAHI) sent down to him.

လူ့အတွေး၊ အယူအဆ၊ စိတ်ဆန္ဒ ရှုမြင်သုံးသပ် ချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ ရလဒ်သည်လည်း အမြဲတမ်း ပြောင်းလဲနေသည်။ လူသည် မိမိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ကိုလည်း အမြဲတမ်းပြောင်းလဲနေသည်။ လူသည် မိမိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလည်း တစ်ချိန်ပြီးတစ်ချိန် အပြောင်းအလဲလုပ်နေတတ်၏။ ငယ်စဉ်က အလွန် အရေးကြီးပါသည်ဆိုသည့်အရာ အချို့သည် ယင်းသူ ကြီးပြင်းလာချိန်၌ တန်ဖိုးမဲ့အရာများအဖြစ် သဘော ထားလာလေသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်၏ အပြောင်းအလဲကြောင့်လည်း လူသား၏ စိတ်နေ သဘောထား အယူအဆ ရှုထောင့်သုံးသပ်ချက် သဘောပေါက်လာပုံ စသည်တို့မှာလည်းများစွာ ကွာခြားထွေပြားရှုပ်ထွေးလာ၏။ လူတစ်ဦးချင်းအလိုက် ပြောင်းလဲမှုရှိသလို လူမှုအစုအဝေးလိုက်ပါအပြောင်း အလဲရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ထာဝရတန်ဖိုးရှိသည့်စနစ် တစ်ရပ်ကိုပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ရန် လူသား၏ အသိဉာဏ်

သည် လုံးဝစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိ။ အချိန်ကာလ နေရာဌာန ပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲ လူ့အကြိုက် တို့၏ သြဇာသက်ရောက်မှုတို့မှ ကင်းဝေးနိုင်သော အရင်းအမြစ်အကျဆုံး အခိုင်မြဲဆုံး စိတ်အချရဆုံး အားလုံးအတွက် တပြေးညီအကျိုးရှိစေနိုင်သော အသိ လမ်းညွှန်ရနိုင်သောအရာမှ အလ္လာဟ်ထံမှ ဝဟီ သာဖြစ်၏။

Anything which is the result of human thought or imagination is changeable. Man alters his own decisions periodically. A certain thing that appears to be very important in childhood loses its value after the same person grows into an adult. The human mental outlook is also affected by environments and emotions . Thus all that is the outcome of human thinking is not permanent. This applies to individuals as well as to nations. Human intellect, therefore, is not capable of establishing Permanent Values. These could only be available from a source that is uninfluenced by the effects of time, space, environments and personal inclinations. Such a source could only be the revelation.

ဒီတော့ ဘယ်လမ်းလိုက်မလဲ။ ဝဟီကပြသသည့် လမ်းကို လိုက်မှာလား။ ဟူ၍ (အများကိန်းအံ့)၏ လမ်းကိုလိုက်မှာလား။ အံ့၏လမ်းကို လိုက်မည်ဆို လျှင် ကုရ်အာန်(၂:၁၂၀)တွင် အလ္လာဟ်ပြောဆိုထား သည့်မှာ

وَلْتَن اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَعَلَكَ مِنَ الْعَلَمِ
مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن وَّيٍّ وَلَا تَصِيرِ ۝

(အလ္လာဟ်ထံမှ) ခိုင်လုံသောအသိတရား(ဝဟီ)ကို ကုရ်အာန်က ခိုင်လုံသော အသိတရားဟုပင် ခေါ်၏။ သင်တမန်တော်ထံ ယင်းအသိတရား ရောက်ရှိပြီးခါမှ သင်သည် လူတို့၏ စိတ်ဆန္ဒ စိတ်ကူးစိတ်သန်းလိုအင်မှ ပေါက်ပွားလာသော လမ်းညွှန်နည်းလမ်းကျောင်းတော်

ဝါဒအယူဝါဒတို့ကို လိုက်နာရုံကျိုးကျင့်သုံးနေဦးမည် ဆိုလျှင် ယင်းလမ်းတို့ကို လိုက်နာခြင်းကြောင့် သက် ရောက်လာမည့် ဆိုးကျိုးများကို ကာကွယ်ပေးမည့် အဆွေခင်ပွန်းတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် ရှိမည်မဟုတ်။

(O Rasool!) if , after having received Allah's revelation, you begin to follow the path of these people, you will become like them, and none will be able to save you from the disastrous consequences of following the wrong path. (The Quran 2:120)

ခိုင်မာတိကျသော အသိတရား(ဝဟီ)ကို အသုံး မပြုခြင်းကြောင့် များစွာသော သူတို့သည် မိမိတို့၏ သိမ်ဖျင်းနိမ့်ကျသော စိတ်ဆန္ဒ၊ အလိုရမ္မက်၏ ကျေး ကျွန်ဖြစ်နေရုံသာမက အခြားသူတို့ကိုပါ လမ်းလွဲမှား တိမ်းစောင်းမောက်မှားစေနိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၆:၁၂၀)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَإِنَّ كَثِيرًا لِّيَضِلُّونَ بِأَعْيُنِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ۝

တိကျခိုင်လုံသော အသိတရား(ဝဟီ)ကိုအသုံးမပြု ခြင်းကြောင့် များစွာသော သူတို့သည် မိမိတို့၏ သိမ်ဖျင်း၊ သေးသိမ်၊ နိမ့်ကျသော စိတ်ဆန္ဒ အလိုရမ္မက် ဖြင့် သူတစ်ပါးတို့ကို ဘဝလမ်းကြောင်းမှားယွင်းသွား အောင်ပြုကြ၏။ မည်သူမည်ဝါသည် စိတ်လိုလက်ရ အလ္လာဟ်ဥပဒေကို ချိုးဖောက်သူဖြစ်သည်ကို အလ္လာဟ် သည်ကောင်းစွာသိ၏။

Many a people who follow their own baser desires will try to mislead others through lack of knowledge. Allah knows well who willfully transgresses His laws. (The Quran 6:120)

လူသား၏ဆန္ဒ အလိုရမ္မက်သည်ပင် လူသား၏ ကြီးမြင့်မြတ်သော လူသားဂုဏ်ရည်ကို ညှိုးနွမ်းမှေးမှိန် စေသည်သာမက မြင့်မားသော လူ့ယဉ်ကျေးမှုဘဝမှ အရှက်အကြောက်ကင်းမဲ့သော အတိတ်တိရစ္ဆာန် အဆင့်သို့ နိမ့်ကျလျှော့ဆင်းသွားကြကြောင်း

ကုရ်အာန်(၂၀:၈၁)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَمَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى

မှားယွင်းတိမ်းစောင်းသော လမ်းအတိုင်း လျှောက်လှမ်းရင်း ငါအရှင်၏ကျေးဇူးတော်မှ ကင်းဝေး ပြီး နိမ့်ကျလျှော့ကျဆင်းသွားလေတော့သည်။

ဝဟီထုတ်ပြန်ပို့ချပေးရသည့် မူလရည်ရွယ်ချက် သည် مَعْرَاجِ النَّسَانِيَّةِ လူသားအား မြင့်မားသော အထွတ်အထိပ်ဘဝ အခြေအနေသို့ ပို့ဆောင်နိုင်ရေး ပင်ဖြစ်သည်။ လူသားသည် ဝဟီရယူကျင့်သုံးမည့် အခွင့်အရေးကို စွန့်ပယ် ရှောင်တိမ်းပြီး မိမိပင်ကိုယ် အတ္တ၊ ဆန္ဒ၊ လိုအင်၏ စေ့ဆော်မှုနောက်သို့(ခွေးကဲ့သို့) တစ်ကောက်ကောက် လိုက်သွားလေတော့သည် အကြောင်း ကုရ်အာန်(၃၁:၁၅-၁၇)တွင် ဖော်ပြ ထားပုံမှာ-

وَآتَلَّ عَلَيْهِمْ نَبَاَ الَّذِي آتَيْنَاهَا نَسْلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهَا الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَوِينَ ۝

(အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အမှန်တရားကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ လက်ခံလိုက်ပြီးနောက်၊ နောက်ထပ် မျိုးဆက်များအားလုံးပါ လူ့ဘဝ၏ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို ဆက်ခံရတော့မည်ဟု စိတ်ကူးယဉ် ထင်မြင်နေခြင်းသည် လုံးဝမှားယွင်းကြောင်းကို) သင် တမန်တော် ဤအကြောင်း သတင်းစကားကို မိမိ၏ မုအ်မင်နိတို့ အသိတရား၊ သတိတရားပွားများ ရရှိ နိုင်ရန် ဥပမာတစ်ရပ်ဖြင့် ဖွင့်ဆိုတင်ပြသည်ကို သူတို့ ကောင်းစွာ မှတ်သားရယူနိုင်ကြပါစေ။ လူတစ်ဦးကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိမိ၏ဥပဒေသများကို ပေး သနား၏။ (ယင်းဥပဒေသများကို လိုက်နာကျင့်သုံး မှသာ အဆင့်အတန်းမြင့်မားလာမည်ဖြစ်သည်) ဤသို့ ရရှိပြီး ယင်းဥပဒေသများကို စွန့်ပစ်ထားလိုက်ပြီး လုံးဝ ကင်းရှင်းစွာနေလာလိုက်ပုံမှာ မြွေရေခွံ လဲလိုက်သည့် အခါ မြွေ၏ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှ မည်သည့် အမှတ်အသား အကြွင်းအကျန်မျှ လုံးဝကျန်ရစ်ခြင်း မရှိသကဲ့သို့ပင် ယင်းသူတို့ထံ၌ ဝဟီအတိုင်း ကျင့်သုံးခြင်းမျိုးကို အရိပ် အရောင်၊ အကြွင်းအကျန် လုံးဝမရှိပါ။ အရှင်မြတ်၏

ဥပဒေသကို စွန့်လွှတ်လိုက် ချိန်မှစ၍ မိမိစိတ်ဆန္ဒ၊ ရမ္မက်နောက် တစ်ကောက်ကောက် လိုက်ပါခဲ့သည်မှာ ချွတ်ချော် မှားယွင်းတိမ်းစောင်းခြင်း မက တိမ်းစောင်းလေတော့သည်။ အကယ်၍သူသာ (သူ့အားပေးခဲ့သည့်) အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေသနှင့်အညီသာ ဘဝကို တည်ဆောက်ခဲ့လျှင် ငါ(အလ္လာဟ်)သည် သူ့ကို (ကောင်းကင်ထိရောက်နိုင်သည့်) အဆင့် မြင့်မားသော အခြေအနေအထိ ရောက်ရှိစေမည်။ သို့သော် ငါအရှင်၏ ဥပဒေသများ၏နေရာတွင် သူသည် မိမိ၏ စိတ်လိုလက်ရ အာသာဆန္ဒရမ္မက်ကို သာဖြည့်ဆည်းစေခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အကျိုးဆက်အားဖြင့် (ကောင်းကင်ထိမြင့်မားသော အဆင့်မြင့်နေရာသို့ ရောက်ရှိရမည့် အစား) မြေပြင်၏ နိမ့်ကျ သည့်အဆင့်သို့ လျော့ကျနိမ့်ဆင်းသွားရတော့သည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ မိမိ၏လောကလူမှုဘဝတစ်ခုတည်း၏ အနှစ်သာရ အမြိုက်အရသာတို့ကိုသာ တစ်ရှိုက်မက် မက် နေ့ညဖက်တွယ်ထားပြီး ကမ်းမမြင်လမ်းမမြင် နစ်မြုပ်နေ၏။) ဤကဲ့သို့သော လူမျိုးအတွက် နှိုင်းခိုင်းစရာ ဥပမာမှာ ခွေးသာရှိ၏။ ခွေးကို တိုက်ခိုက်လျှင်လည်း ခွေးသည် မောဟိုက်နေပြီး လျှာကိုတွဲ လောင်းထုတ်မြဲ ထုတ်ထားတတ်၏။ သို့မဟုတ် ခွေးကို ဘာမျှမလုပ်ပဲ လွှတ်ထားလိုက်လျှင်လည်း မောဟိုက် နေပြီး ဖျာကို တွဲလောင်းထုတ်မြဲ ထုတ်ထားတတ်၏။ ဤကား လူသား၏အလိုရမ္မက် အတ္တသည်ပြီးသုံး ကျေနပ်သွားရန် ဖြစ်နိုင်ခဲ့သောကိစ္စဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင် လူသားသည် မိမိ၏ဘဝကို အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေနှင့်အညီ မတည်ဆောက်မချင်း အေးချမ်းသောဘဝကို ရရှိနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်းပြသနေ၏။ အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေများကို မဟုတ်မမှန်ပါဟု ငြင်းဆိုသူတို့၏ ရလဒ်သည် ဤ အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိမည်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (အို-တမန်တော်) သင်သည် ဤအကြောင်းချင်းရာများကို လူတို့အား ရှင်းလင်းတင်ပြမှသာလျှင် ဤသူတို့ဆင်ခြင်သုံးသပ်စဉ်းစားသိမြင်နိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေလမ်းညွှန်သည် မမှန်ပါဟု ငြင်းဆိုနေသူတို့၏ အနေအထားသည် ဆိုးဝါးလှပါတကား။

သူတို့သည် မိမိတို့အပေါ်မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အလွန်အကျွံ ပြုလုပ်ကြသူများသာဖြစ်နေကြပါတကား။

The condition of the people who reject Allah's laws is elaborated by means of an example. There was a man who by adhering to Allah's laws, attained prosperity. There after, he discarded these Laws as a snake discards its skins which leaves no mark upon it. He was pursued by his base desires and become one of the seduced ones. We wanted that by adherence to Our Laws he should be elevated to the sky, but by following his base desire he sank to the lowest level and clung to it. He could be likened to a dog which would pant and lolls out its tongue if it is attacked and also if it is not , in other words the lust of such man is insatiable, regardless of circumstances. Such is the condition of those who declare Our Laws to be false.

O Rasool, narrate this story to them so that they might reflect upon it and see how miserable is the condition of the people who reject our Laws and thus destroy themselves. (The Quran 7:175-177)

ကုရ်အာန်၏လမ်းညွှန်အရ လူသား၏ စိတ်အလိုဆန္ဒ၊ လိုချင်တောင့်တမှုတို့သည် ရွံရှာ၊ မုန်းတီးစရာ ချိုးနှိမ်ဖျောက်ဖျက် နှိပ်ကွပ်စရာလည်း မဟုတ်၊ ချိုးနှိမ်ခြင်းဖြင့် ဝိညာဉ်ပိုင်းနာမ်ပိုင်းမြင့်မား တိုးတက်စေသည်ဆိုသည့် အယူအဆသည် လုံးဝမှားယွင်း၏။ ဤသို့လုံးဝမဟုတ် ကုရ်အာန်က လမ်းညွှန်သည့် လူသား၏ရုပ်ပိုင်းလိုအင်ဆန္ဒ တောင့်တမှုနှင့် နတ်ဖိ(စ်)၏ လိုအပ်ချက်တို့ ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင် တွေ့ရလျှင် နတ်ဖိစ်ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၏ လိုအပ်ချက်ကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သင့်၏။ နတ်ဖိစ်၏ လိုအပ်ချက် ရှေ့တွင် ရုပ်ပိုင်းလိုအင်ဆန္ဒကို စွန့်လွှတ်စွန့်စားလိုက်ရမည်ဖြစ်သည်။ လူ့ကိုယ် ရည်ကိုယ်သွေး

နတ်ဖိစိ၏ တန်ဖိုးရှိလုပ်ဆောင်မှုသည် ဝဟီအရ လမ်းညွှန်ချက်အပေါ် ဆောင်ရွက်နေရမည် ဖြစ်သည်။ လူ၏စိတ်ဆန္ဒ၊ လိုအင်ရမ္မက်တို့ကို ဝဟီ၏ အထိန်းအကွပ် လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် ထားရှိခြင်းသည် လူသား၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် တန်ဖိုးကြီးမြတ်ခြင်း တိုးတက်မြင့်မားခြင်းတို့ကို ရရှိနိုင်မည့်နည်း လမ်းပင် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အကြောင်းရပ်နှစ်ခု ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင် ယှဉ်ပြိုင်မှုမရှိပါက လူသား၏ ရုပ်ပိုင်းလိုအင် ဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် အပြစ်ဆိုဖွယ် ရာတစ်စုံတစ်ခုမျှ အလျဉ်းမရှိပါ။

ယူ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَهِنُوا فِي الْمَعْرَكَةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَكُمْ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَفْسِكُمْ أَتَى اللَّهُ الْمُرْسَلِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ لِيَخْبُرَهُمُ اللَّهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ هَلَسُوا فِيهَا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

Y I မျှော်လင့်ချက်ကင်းသည့်။
X I to deprive of hope, renounce.

အလ္လာဟ်၏လမ်းညွှန်မှုဖြင့် လူ့ဘဝတည်ဆောက် သည့်စနစ်တွင် အရှင်မြတ်၏ရဟ်မသ် အစီအမံ၊ ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးထောက်ပံ့မှုအဝဝကို မည်သည့်အခါမျှ အလျဉ်းမျှော်လင့်ချက်မကင်းရန် အလ္လာဟ်၏ ရဟ်မသ်ကို မျှော်လင့်ချက်ကင်းသူသည် အလ္လာဟ်ကို သွေဖည်ဆန့်ကျင်သူ ကာဖီရ်များသာ ပြုလုပ်ကြကုန် သည်ဟု ကုရ်အာန်(၁၂:၈၇)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ
وَلَا تَيْسَّرُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُبَيِّنُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ
إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ

အလ္လာဟ်၏ ရဟ်မသ်မှ မျှော်လင့်ချက် မကင်းဝေး လေနှင့်။ ကာဖီရ်များသာလျှင် အလ္လာဟ်၏ ရဟ်မသ် မှ မျှော်လင့်ချက်ကင်းဝေးကြကုန်သည်။

Do not despair of Allah Rahmah none but the Kafireen do that.

အလားတူ ကုရ်အာန်(၃၉:၅၃)တွင် အထက်ပါ အချက်ကို ပိုမိုလေးနက်ပီပြင်စွာ ထပ်ဆင့်ရှင်းလင်း ဖော်ပြထားပုံမှာ-

قُلْ يٰعِبَادِ اللّٰهِ اَسْرَفُوْا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ لِدُنُوْبٍ جَمِيْعًا اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ

အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေများကို ဖောက် ဖျက်ပြီး မိမိကိုယ်မိမိ နစ်နာဆုံးရှုံးနစ်မွန်းအောင် ပြုသူ တို့အား သင်တမန်တော်ကြေငြာအသိပေးပါလေ။ အလ္လာဟ်၏ ရဟ်မသ်မှ မျှော်လင့်ချက် ကင်းဝေးဆုံးရှုံး မှုမရှိပါနှင့်။ ငါအရှင်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေဖောက်ဖျက် ဆန့်ကျင်မှုပြုခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုများကို ပြန်လည်ဖြည့် ဆည်းနိုင်ရန် ငါအရှင်ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည်ကျင့်သုံးနေထိုင်ခြင်းဖြင့် ပျက်ယွင်းဆုံးရှုံးခဲ့ သော အမှားအယွင်းများ ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာ မည်။ ထို့ပြင် ပိုမိုတိုးတက်စွံ့ဖြိုးလာမည့် အပျက် သဘောဆောင်သော အပြုအမူတို့မှ ကာကွယ်ပေးနိုင် မည့် အပြုသဘောရှိသော အခြေအနေများ ဖြစ်ထွန်း လာမည်။ (ကုရ်အာန် ၃၉:၅၃)

ကုရ်အာန်၏ လမ်းညွှန်သည် လူသား၏ဘဝ တစ်လျှောက်လုံးတွင် မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့နေသူ Pessimistic အဖြစ်သို့ မရောက်စေပါ။ အလ္လာဟ်ပြ စနစ်ကို သက်ဝင်ထားသူ မုအ်မင်န်သည် ဆင်ခြင်တုံ တရားဖြင့် အလ္လာဟ်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုနာခံ ကျင့်သုံးခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်ပေါ် အမှန်တရားအပေါ် အခိုင်အမာ ယုံကြည်ထားသူသာဖြစ်လေသည်။ ဘဝခရီးတွင် တစ်စုံတစ်ခုသော အခက်အခဲ အကြပ် အတည်းဖြင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံရတတ်၏။ မိမိ၏အမှား အယွင်းချို့ယွင်းမှုတစ်ခုခုကြောင့် နစ်နာ ဆုံးရှုံးမှု တွေ့ကြုံရတတ်၏။ ထိုအခါ မိမိယုံကြည်ချက်ကို စွန့်လွှတ်ပစ်တတ်သူ ဖြစ်မသွားပါနှင့်။ စိတ်နှလုံး ယိမ်းယိုင် မသွားပါနှင့်။ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းဖြင့် အထူးသတိထား ဆင်ခြင်နေပါ။ မိမိ၏ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်ပြီး အမှား အယွင်းများကို ပြုပြင်တတ်ပါစေ။ ပို၍တိကျ၊ ရေရာသော အနေအထိုင် အသွားအလာလုပ်ကိုင်မှုတို့ ကို ပြုလုပ်ပါ။ ဤသည်တို့ အားလုံးသည် အလ္လာဟ်၏

ရဟ်မဟ်မှ မှော်လင့်ချက်မကင်းဝေးခြင်း ကို ထုတ်ဖော် ပြသနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

မိမိဘဝခရီးလမ်းတစ်လျှောက် မှော်လင့်ချက် ကင်းဝေးသူသည် မခိုင်မာ စိတ်မချရသော ခနော်ခနဲ့ အတွေးအခေါ် အယူအဆဝါဒ၊ လမ်းစဉ်ပေါ် လူအများစု ပါဝင်နေခြင်းကြောင့် အသိုင်းအဝန်း ဖိအားကို မကျော်လွန်နိုင်သူသည် မလွှဲသာ မရှောင်သာ မလူးသာမလွန့်သာ လိုက်ပါနေရသူတို့ ပြုလုပ်မြဲမွေ တာအတိုင်း ဘဝတည်ဆောက်နေသူတို့ ပြုပြင်ဖြစ် သည်။ ဤသို့ဖြင့် လမ်းခလတ်တွင် အကြောင်းပေါင်း များစွာကြောင့် ပြတ်တောက်ရပ်ဆိုင်းနေရတော့၏။ မှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည်များ ပပျောက်သွားရတတ်၏။ ပန်းတိုင်ရောက်ဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ မှော်လင့်ချက် များ မရှိတော့ချေ။ ထို့ကြောင့် မိမိဘဝခရီးလမ်း ကြောင်းနှင့် လမ်းညွှန်ချက်ခိုင်မာ တိကျမှန်ကန်ဖို့ အထူးလိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်က မှော်လင့် ချက်ကင်းမဲ့ခြင်းကို 'အိဘ်လီစီယဟ်' اِبْلِيسِيَّة (س، ل، ا، ب) အက္ခရာကို လေ့လာကြည့်ပါ)ဟု သတ်မှတ် ပိုင်းခြား ထား၏။

အလ္လာဟ်၏ ရဟ်မသ်ကို ရရှိနိုင်ဖို့ရန် နှုတ်ခမ်း လှုပ်ရှား လက်ပင့်တင်ပြီး မြှောက်ရုံဖြင့် ပြီးပြည့်စုံလုံ လောက်မည်မဟုတ်။ ထိုက်ထိုက်တန်တန် ဘာလုပ်ရ မည်ကို ကုရ်အာန်(ရး၅၆)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا

ကုရ်အာန်တွင် ဖော်ပြထားသည့် လမ်းညွှန်နှင့် လက်တွေ့စနစ်မှ ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ထွန်းစေထားသည့် တည်ငြိမ်ဖွံ့ဖြိုးပြီး စနစ်တကျဖြစ်ထွန်းနေမှုများကို နောက်ယုက်ဖျက်စီးခြင်းမပြုလေနှင့်။

وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا

တစ်စုံတစ်ခု ဆုံးရှုံးမည်ကို စိုးရိမ်ရလျှင်သော် လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ခု အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေလိုလျှင် သော်လည်း အလ္လာဟ်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ပြုကျင့်လိုက်နာတည်ဆောက်ပါ။

اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِيْنَ

အလ္လာဟ်၏ရဟ်မဟ်သည် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်း ချက်ဥပဒေနှင့်အညီ မိမိဘဝရေးရာကိစ္စအားလုံးကို အချိုးကျညီ ပြေပြစ်ညီညွှာအောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ထားသူတို့နှင့် အနီးကပ်လျက်ရှိပါသည်။

After the Quranic system has restored order and harmony in the land nothing should be done to disturb it. If you are fearful of losing something or have the desire to gain something in both cases, act according to the Allah's laws. Allah's Rahmah is close to those who lead a balanced life in accordance with His laws. (7:56)

စဉ်းစားဝေဖန်ဆင်ခြင်စဉ်းစားစရာ အချက်များရှိ သေးသည်။ လူတစ်ယောက် ဒုက္ခဆင်းရဲ အခက်အခဲ ထဲ ကျရောက်သွား၏။ ယင်းအခြေအနေမှ ထွက်နိုင် သည့် နည်းလမ်းလည်း တစ်စုံတစ်ရာမျှ မမြင်ရ။ သို့သော် ထိုသူသည် လက်မြောက်အရှုံးပေးရန် စိတ်ဆန္ဒလုံးဝမရှိ စိတ်ဝါတ်မကျ။ အားမငယ် လောက ၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေများ၏ အပြောင်းအလဲ ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟုသာ သိနားလည်လိုက်၏။ ဤကဲ့သို့ သော အတွေးအခေါ်နှင့် စိတ်ဝါတ်ထားရှိသူ စိတ်ဝါတ် ကြံ့ခိုင်သူသည် အလ္လာဟ်ရဟ်မသ်ကို ဘယ်တော့မှ မှော်လင့်ချက်မကင်းပါ။ ဤသို့ မဟုတ်ပဲ အခက်အခဲ အကြပ်အတည်းဖြင့် ရင်ဆိုင်ရသည်နှင့် ရင်ဆိုင် ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းငှာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ လက်လျှော့စိတ်ပျက် အားငယ်သွားလျှင် မှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည်များ သူ့ထံမှ ပျောက်ကွယ်လွင့်စင်သွားမည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ဘဝအတွေ့အကြုံ အဖြစ် အပျက်တွင် လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏နတ်မိစ် ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးရှိသည်ကို ယုံကြည်စိတ်ချ လက်ခံသူသည် စိတ်ဝါတ်တောင့်တင်းခိုင်မာ ကြံ့ခိုင်နေမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ မှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့မှုကိုလည်း လမ်းဖွင့်ပေး မည်မဟုတ်။ မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝ ရှိမည်။ ဤသို့မဟုတ်ပဲ မိမိ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး

ရှိသည်ကို လက်ခံယုံကြည်ထားခြင်းမရှိသူ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးရှိသည်ဟုပင် လက်မခံငြင်းဆိုနေသူဖြစ်လျှင် မျှော်လင့်ခြင်းကင်းမဲ့မှု၏ သားကောင်ဘဝသို့ဆင်းသက် နိမ့်ကျသွားပြီး စိတ်ဓာတ်ချောက်ခြား တုန်လှုပ်လာပြီး အဆုံးစွန်၌ သေကြောင်းကြံစည်မှု အထိ စဉ်းစားလာ တတ်၏။ မိမိကိုယ်ကို မိမိကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးကို မိမိ၏တန်ဖိုးကို နားမလည်နိုင်ဖြစ်လာတော့သည်။ သူတို့သည် ကြံရာမရ စိတ်ပျက်အားငယ် မျှော်လင့် ချက်ကင်းမဲ့လာရာမှ နောက်ဆုံးသေကြောင်း ကြံစည်မှု အထိ ပြုလုပ်လာကြတော့သည်။ ဆက်လက်ရှင်နေ လျှင်လည်း အကျိုးမရှိ ကမ်းမမြင်လမ်းမမြင် မျှော်လင့် စရာမတွေ့ မမြင်ရလေပြီ။ ရုပ်ဝါဒစနစ်အတိုင်းဘဝကို တည်ဆောက်သူ(Material concept of life) တို့သည် ပြင်ပ၊ ဝန်းကျင်ဝတ္ထုပစ္စည်း အကြောင်းတရား များ၏ အဝန်းအဝိုင်းအတွင်းသာ မိမိ၏ဘဝ မိမိ၏ အသိတရား ခံယူချက်ကို အသေမြှုပ်နှံ ဋ္ဌာပနာ ထားတတ်လေရာ မျှော်လင့်ချက်ကိုလည်း ရုပ်ဝတ္ထု ပစ္စည်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ ၎င်းတို့၏အကြောင်းရင်းခံများ ဖြင့်ပြီးသည့် ဝန်းကျင်လောက်ကိုသာ ရှုမြင်တတ် သဘောပေါက်တတ် ကြကုန်၏။

သို့သော် နတ်ဖိစိ လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၏ အတိုင်းအတာသည် စွမ်းရည်ကျယ်ပြောနက်ရှိုင်း၏။ အစွမ်းသတ္တိ အတိုင်းအဆ များစွာရှိခြင်းတို့ကြောင့် ၎င်းသဘောတရားကို သိနားလည်သူ လက်ခံယုံကြည် သူသည် ၎င်းကာလတစ်ခုနေရာဌာန တစ်ခုတွင် ရပ်တည်ပြီးဆုံး ကုန်ခမ်းအဆုံးသတ်သည် ဟူ၍ မရှိနိုင်ပါ။ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းပစ္စယအကြောင်းတရားမရှိသည့်တိုင် နတ်ဖိစိ၏ မျှော်လင့်ချက်ကား မကုန်နိုင်မခမ်းနိုင်ပါ။

လူသားသည် မိမိ၏နတ်ဖိစိနှင့် နတ်ဖိစိ၏ သဘောသဘာဝကို မသိနားမလည်လက်မခံ မယုံ ကြည်ခြင်းသည်ပင် **كُفْرٌ** ကုဖရ်အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်း ချက် ဥပဒေသကို မယုံကြည် သွေဖီငြင်းဆန် ခြင်းပင် မည်၏။ ၎င်းမှ ရှေ့ဆက်၍ ပြီးပြည့်စုံ ကုံလုံတော် မူသော အလ္လာဟ်၏ နတ်ဖိစိကို ငြင်းဆိုနေခြင်းပင်ဖြစ်

သည်။ ထို့ကြောင့် လူသားနတ်ဖိစိနှင့် နတ်ဖိစိ၏ သဘောတရားကို ကုန်အာန်က လမ်းညွှန်ထားသည့် အတိုင်း သိရှိနားလည်လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသည် လူသားနှင့် လူသား၏ဘဝကို မြင့်မားတိုးပွားဖွံ့ဖြိုးမှု ဖြစ်စေနိုင်ကြောင်းကို ခံစားသိရှိသဘောပေါက်စေနိုင် သည်။ ဤအသိတရားကို ကုန်အာန်ပါ ဝဟီအဖြစ်သာ သိခွင့် ရရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤအသိတရားစွမ်းပကား အကြောင်း ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခက်အခဲ အကျပ် အတည်းတို့ကြောင့် သက်ရောက်လာမှုဟူသမျှတို့ကို တုန်လှုပ်စိုးရိမ်ခြင်းမရှိ၊ မျှော်လင့်ချက်မကင်း၊ ဤသို့ဖြင့် သေဆုံးချိန်တိုင် ဘယ်သောအချိန်အခါ ကာလမျှ မျှော်လင့်ချက်မကင်းပါ။ အကြောင်းက သေချိန်တန်လို့သေပြီး ဤရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာကြီး ယိုယွင်း သွားသည့်တိုင် နတ်ဖိစိသည် မပျက်မစီး မယိုမယွင်း ရှေ့ဆက် အာခီရဟ် အနာဂတ်ခရီးကို ဆက်သွားရန် ရှိနေပါသေးသည်။

ချစ်စွာသော အသင်စာရှုသူ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့ ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် ကုဖရ်အလ္လာဟ်(ပြဋ္ဌာန်း ချက်ဥပဒေ)ကို ငြင်းပယ်ရာရောက်ရသည်ကို သဘော ပေါက်ပါရဲ့လား။

ي ت م

الْيَتِيمِ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း အထီးကျန်ဖြစ် နေခြင်း အားကိုးအားထားမရှိ၊ တစ်ကိုယ်တည်း တစ်ကောင်ကြွက်၊

الْيَتِيمِ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိမြေများနှင့် မျိုးမတူ သော သဲသောင်ပြင်(اصمعي)

الْمَيْتِمِ တစ်ဦးတစ်ယောက် တစ်ကိုယ်တည်းသမား **ابْنِ الْأَعْرَابِيِّ**

မျိုးမတူမရှိ၊ တစ်ကိုယ်တည်း ထီးထီးတည်ရှိသူ **دُرَّةُ يَتِيمَةٍ** အမျိုးတူ အခြားတစ်ခုတစ်လေမျှ မရှိသော

ပုလဲ **راغب** အဖမဲ့ သားသမီးကိုလည်း **يَتِيمٍ** ဟုခေါ်ရခြင်း

ကလေးသူငယ်များ၏ ဒုက္ခအခက်အခဲကို ဤနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းရန် အနီးစပ်ဆုံး အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်သည်။

The problem of orphans/or those left alone in the society) is not solved simply by taking care of their property - it has other implications as well) For instance, if a situation arises, out of war or otherwise, where a large number of men die, leaving behind widows and orphans or you have a large number of marriageable women who cannot find husbands (The Quran) and they cannot marry outside your circle; So if you cannot find an equitable solution to this problem then permission is hereby given to you to relax the law of monogamy and those among you who can afford it and can treat all justly can marry two or three or four women of their liking. But if you fear that you cannot do justice then only one or the female captives who are already in your charge. This will relieve you from the burden of large family. (The Quran 4:3)

အစ္စလာမ်စနစ်တည်ဆောက်နေစဉ်ကာလ စောစောပိုင်းတွင် အနည်းမျှလောက်သော မွတ်စလင်မ် တို့သည် ခုခံရေးစစ်ပွဲပေါင်းများစွာကို ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက် ခဲ့ရပြီး များစွာသော အမျိုးသမီးများမှာ မုဆိုးမဘဝ ရောက်ခဲ့ကြရသည်။ များစွာသော ကလေးတို့သည် ကျွေးမွေးပြုစုမည့် ဖခင်မဲ့ဖြစ်ကြရသည်။ ထို့ပြင် အရွယ် ရောက်နေပြီးဖြစ်သော မိန်းခလေးများလည်း အိမ်ထောင်ဖက်မရရှိခဲ့ကြပါ။ ဤလူမှုရေးဒုက္ခ အကျပ်အတည်းကိုဖြေရှင်းရန် အလွန်အရေးကြီး ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ဤအခက်အခဲအကျပ်အတည်းကို စဉ်းစားကြည့်လျှင် (၁) ကုန်အာန်(၄:၃)အရ တစ်လင်တစ်မယားစနစ် သာ မူလပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

(၂) မွတ်စလင်မ်အမျိုးသမီးများ မွတ်စလင်မ်မဟုတ် သူ ကာဖိရ်ဖြင့် အိမ်ထောင်ပြုနိုင်ခွင့်မရှိ။ မုန်ရိုက် အလ္လာဟ်ကို အခြားအရာ(ဥပဒေစနစ်၊ လမ်းစဉ်) များတို့နှင့် တွဲဖက်အားထားကိုးကွယ် ယုံကြည်သူ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတို့နှင့်လည်း အိမ်ထောင် မပြုနိုင်။ မွတ်စလင်မ် အမျိုးသားနှင့်သာ အိမ် ထောင်ပြုနိုင်ပြုခွင့်ရှိသည်။ မွတ်စလင်မ် အမျိုး သားဦးရေမှာလည်း အလွန်နည်းပါး နေ၏။

အထက်ပါ အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကုန်အာန်သည် တစ်လင် တစ်မယား စနစ် ဥပဒေကို အချိန်အခါလိုအပ်ချက်အရ ၁၈၈ တာ ချွင်းချက်တစ်ရပ်အဖြစ် လျော့ပေါ့ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်း ပေးလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် မုဆိုးမဘဝရောက်ခဲ့ကြသူ အမျိုးသမီးများ အရွယ်ရောက်ပြီး အိမ်ထောင်ဖက်မရ ရှိကြသေးသူ မိန်းခလေးများ၏ အရေအတွက်များပြား နေကြရသူတို့အား ဘဝလုံခြုံမှုအတွက် ကာကွယ်ပေး ရန် အမျိုးသားတို့သည် မိမိနှစ်သက်သူတို့မှ ဇနီးအဖြစ် နှစ်ဦး(သို့မဟုတ်) သုံးဦး(သို့မဟုတ်) လေးဦးကို ထိမ်းမြားနိုင်ခွင့်ပြုထား၏။ (လေးယောက်အထိ၊ ယူကို ယူရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက်မဟုတ်၊ အခြေအနေ အကျပ် အတည်းကြောင့် ယာယီ ခွင့်ပြုချက်မျှသာဖြစ်သည်) ဇနီးသည် အရေအတွက် နှင့်ပတ်သက်သည့် အာယတ်ဖော်ပြချက် ဤတစ်နေရာတွင်သာရှိ၏။ အကယ်၍ ဤအခြေအနေမျိုးမပေါ် ပေါက်ခဲ့လျှင် တစ်လင်တစ်မယားစနစ်သာ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေရှိ၏။
 اِنْ اَتَيْتُمْ اَيُّهَا الْمَرْءُ مَا يَتَمَّ ، اَنْ اَتَيْتُمْ
 သွားသည်။ ရုတ်လျော့နည်းပါးသွားသည်။
 မောပန်းနွမ်းနယ်သွားသည်။
 اِنْ اَتَيْتُمْ
 ပူပန်သောကရောက်ရှိခြင်း၊ သတိမရ ဖြစ်ခြင်း၊
 ကြန့်ကြာခြင်း၊ နှေးကွေးခြင်းကြန့်ကြာခြင်း၊
 ယသိမ်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းစကား အရေးတယူပြုခြင်း၊ ဂရုစိုက်သတိမူခြင်း၊ ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ ခြင်းကိစ္စများတွင် ကြန့်ကြာနှေးကွေးနေတတ်ခြင်းကို ဖော်ပြနေ၏။

لَيْتَمُ လိုအင်၊ ဆန္ဒ၊ အရေးတယူပြုခြင်းအနက် အဓိပ္ပာယ်လည်း ရရှိ၏။

ကုန်အာန်တွင် ယသီးမိများကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ကူညီပေးပေးမှုပြုရန် အထူးတလည် တိုက်တွန်းထား၏။ ငွေရှင်၊ ကြေးရှင်၊ ဓနရှင်များ ပျက်စီးမှုဖြစ်ရခြင်းတွင် အကြောင်းရင်းတစ်ရပ်ကို ဖော်ပြရာတွင် ကုန်အာန်(၈၉:၁၇)

لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ

(ဤအာယတ်တွင် ဖော်ပြထားသော ယိတိမ်ဆိုသူမှာ ဖခင်သေဆုံးသွားသည့် ကလေးငယ်အပါအဝင် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဆွေမျိုးသားချင်းမရှိ၊ ကူဖော်လောင်ဖက်မရှိ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မည့်သူမရှိ သည့် ဒုက္ခိတ၊ အထီးကျန်ဘဝရောက်နေသူဖြစ်သည်။ လူမှုအသိုင်းအဝန်းတစ်ခုတွင် မိမိဘဝ၏ အထီးကျန်ဖြစ်နေမှုတွင် ခွဲဝေခံစားမည့်သူ မည်သူမျှမရှိ ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ ကူညီသူကင်းမဲ့ခြင်းဖြစ်နေရလေပြီဟု ခံစားနေရသူရှိနေလျှင် ယင်းအသိုင်းအဝန်းသည် ပျက်စီးယိုယွင်းခြင်းဘက်သို့ ဦးတည်သွားနေပြီဟု မှတ်ပါ။ ဤကဲ့သို့သော သူများကို နားလည်ပေးနိုင်သူ၊ ဖေးမကူညီသူ၊ လက်တွေ့ထောက်ပံ့သူမရှိဖြစ်နေခြင်းတွင် ကုန်အာန်အရ လုံးဝမလိုလားအပ်သော ကိစ္စတစ်ရပ်အဖြစ် နားလည်ရမည်ဖြစ်သည်။ ကုန်အာန်နည်းကျတည်ဆောက်နေသော လူမှုအသိုင်းအဝန်းတွင် အထီးကျန်ဘဝရောက်နေရသူ ခံစားနေရသူမရှိစေရ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ်(ဆွ)အား ကုန်အာန်(၉၃:၆)တွင် ပြုမူဆက်ဆံထားသည့် နမူနာသည် မွတ်စလင်မ်တိုင်း လူမှုဘဝအတွက် စံပြုနမူနာပင်ဖြစ်ကြောင်းသိရ၏။

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى

အလ္လာဟ်သည် သင်တမန်တော်အား ယသီးမိအဖြစ် တွေ့ရှိရပြီး လိုအပ်သမျှကို ဖြည့်ဆည်းပေးတော်မူ၏။ (ကုန်အာန် ၉၃:၆)

ဤအာယတ်အရ လူ့ဘဝ၏ လိုအပ်ချက်များမှ ကင်းမဲ့ကင်းဝေးနေသူ၏ ဘဝကို ဖူလုံအောင်ဖြည့်

ဆည်းပေးခြင်းသည် အလ္လာဟ်ပြုစုနစ်ကို တည်ဆောက်နေသူတို့၏ မပြုမနေရ ဘဝပေးတာဝန်ပင် ဖြစ်သည်။

ي ق ن

يَقِينِ الْأُمْرُ وَأَيُّقِنَهُ وَاسْتَيْقَنَهُ وَتَيَقَّنَهُ

သူသည် ကိစ္စ၏အရင်းအမြစ်ကို ကောင်းစွာသိရှိလိုက်ပြီး ဖြစ်သည်။

يَقِينِ أَرَهُهُ، ကိစ္စတစ်ရပ်ထင်ရှား ခိုင်မာသွားသည်။

يَقِينِသည် (يَقِينِ)၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အနက်ကိုဆောင်၏။ ထို့ကြောင့် يَقِينِ၏ အနက်မှာ ခိုင်မာသံသယကင်းစင်သွားသည်။ အမှန်အကန် အသိတရား၊ အရှိတရားဖြင့် ခိုင်မာမှုအထိ တိုင်ရောက်ရှိခြင်း၊ သေခြင်းတရားသည် သက်ရှိတိုင်းအဖို့ အသေအချာ အခိုင်အမာ၊ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်သဖြင့် သေခြင်းကိုလည်း يَقِينِဟုခေါ်သေး၏။

တမန်တော်အိမ်ရာဟိမ်(အ)သည် စကြဝဠာ၏ ဖြစ်ပျက်မှုနှင့် နိယာမဥပဒေများကို ကောင်းစွာ လေ့လာပြီးသောအခါ သူသည် တိကျခိုင်မာမှုရှိသော ယုံကြည်သူတို့(يَقِينِ)တွင် ပါဝင်လာခဲ့ကြောင်း ကုန်အာန်(၆:၇၆)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အလားတူပင် ကုန်အာန်(၁၅:၉၉)တွင် ခိုင်မာသော ယုံကြည်ချက်အပြည့်အဝရရှိနိုင်သည့် နည်းလမ်းကို ပြသထားပုံမှာ-

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

သင့်အား ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသော အရှင်၏ ပြဌာန်းချက် ဥပဒေများကို မြဲမြံစွာ နာခံကျင့်သုံးပါ။ သို့မှသာ သင်၏ ကြိုးပမ်းမှု ရလဒ်ကြောင့် အခိုင်အမာ ယုံကြည်မှုသည် အထင်အရှား အပြည့်အဝဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာပါမည်။

Obey the laws of your Rabb steadfastly so that the result of your efforts mani-

fest itself completely. (The Quran 15:99)

အိမာန်အနက်မှာ အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်ကို မှန်ကန်သည်ဟု အားပြုအားကိုးလျက် လက်ခံ၊ ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်၏။ အဆိုပါအကြောင်းအရာ အသိပညာ၊ အမှန်အကန်အချက်အလက်ဖြင့် ခိုင်မာ တောင့်တင်းလာပြီးဖြစ်လျှင် **يَقِين**၏အနက်ကို ဆောင် ၏။ ကုရ်အာန်(၁၀၂:၆)တွင်-

لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ

သင်သည် ၎င်းကို အမှန်အကန် အတိအကျ အကြည့်ဖြင့် ကြည့်ရှုတော့မည်။

You will see it with certainty of sight.

ကုရ်အာန်စစခြင်း အာယတ်(၂:၂-၃)တွင် မုတ္တကီန်သည် စောစောပိုင်းအဆင့်တွင် မမြင်မတွေ့ရ (ကုရ်အာန်က ရှင်းလင်းတင်ပြလာသည်ကို ကောင်းစွာ လေ့လာသိရှိလာလျှင် ထင်ရှားလာမည့်) အကြောင်း အရာများကို ယုံကြည်ထား၏။ အလ္လာဟ် ဥပဒေသ များကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာလာ၏။ အရှင်မြတ် ပေးသနားထားသည့် မိမိပိုင်ဆိုင်သောအရာများကို လိုအပ်နေသူတို့အား ဖြည့်ဆည်းထောက်ပံ့၏။ (၂:၂၁၉) မုတ္တကီန်တို့သည် သင်တမန်တော်အပေါ် ထုတ်ပြန်ပို့ချသောအရာ(ကုရ်အာန်)နှင့် သင်အလျင်က ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့သောအရာ (ရှေးကျမ်း များ၏မူရင်း)ကို ယုံကြည်၏။ ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံး အတွင်းရှိသည့် အကြောင်းအရာ၊ ဥပဒေသများကို တိတိပပ ခိုင်မာလိုက်နာခြင်း ကြောင့် အောင်မြင် ပေါက်မြောက် လာသည်။ သောကဗျာပါဒများ ကင်းသောလူ့ဘဝကို ခံစားတွေ့ကြုံလာရသည်။ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်ဥပဒေ ကို ဤလောက သက်တမ်းတွင် ထပ်ကြပ်မကွာ ဦးထိပ်ပန်ဆင်ပြီး လိုက်နာ ကျင့်သုံးမှု၏ရလဒ်ကြောင့် သေပြီးနောက် အနာဂတ် ခရီးသည်လည်း အသေ အချာအောင်မြင်မည်ဟု အခိုင်အမာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ယုံကြည်မှု **يَقِين**ရှိသူ ဖြစ်လာတော့သည်။

Muttaqeen are those who believe

(Eiman) in the unseen(which becomes comprehensible through reflection on the Quran) and are confident that the right path will lead to the destination even though the former may be obscure initially. They establish As-Salat in which all human beings follow the laws of Allah, and after retaining that much which is necessary to meet their basic needs (2:219) they keep the remaining material resources open for the needy ones for their nourishment. The Muttaqeen believe in all the truths revealed to you(O Nabi!) and those revealed to previous Ambiya who came before you. Believing in these truth (which are now all in the Quran) implies believing in the fact, which corroborated by historical evidence, that whenever Allah's plan has been followed, the same beneficial results have been achieved, a fruitful life free of anxiety. They therefore, believe with cartainty (**يَقِين** ، **يَقَان**) that now, again, adherence to the laws of Allah will bring about the same good results and their striving in the present will make the future(الْآخِرَة) bright, and that this process of evolution will continue even beyond death. (The Quran 2:3-4, and also 57:12; 66:8)

يَقِينနှင့် **يَقَان**တို့သည် စာလုံးအက္ခရာများ အရ သီးခြားစီရှိနေ၍သာ ပိုင်းခြားဖော်ပြရလင့်ကစား သဘောတရားအားဖြင့် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု နီးနွယ်ဆက် စပ်နေကြသဖြင့် **يَقِين**၊ **يَقِين** သည် **يَقِين**၊ **يَقِين** ဖြစ်ပါသည်။ အီမာန်ယုံကြည်မှုအဆင့်ကို ဖြတ်သန်းလာပြီးမှ ယကီန်ရေရေရာရာ ခိုင်ခိုင်မာမာ ယုံကြည်ခြင်းကို ရယူလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းစာလုံးနှစ်လုံးသည် အနက်အဓိပ္ပာယ်အရာတွင်

တူကြ၏။ یقین دہندے ایمان سے پہلے پڑھےဖြစ်ထွန်း
လာသော ရလဒ်ပင်ဖြစ်သည်။

_____

_____
_____
_____

	Chp-01	101	179	200	24,537	86	196
Verse	Pg	105	248	201	236,571	92	177
1	200,245,421	106	532	203	33,535	95	512
3	239	109	188, 413,	208	286	96	151,284,349,
4	406		507, 510	212	188		389,454
5	325, 492	111	418	216	145	97	152
		113	199	213	254	101-103	149,150,341,
	Chp-02	114	117, 282	214	228		568
2	212, 467,496,	115	65	216	411	103	560
	571, 588	117	76,85	218	584	116	396
3	252,	120	418,455	219	30,268,414,	119	191
2-5	554	125	29, 153,284-		554	127	70
6	22, 56, 571		285, 349, 456	228	467	128	432
6-7	555,	127	8	229	230,363,395	135	435
11	320	129	99	231	109,203	136	288
16	383, 587	131-132	238	237	77	137	127
20	396	138	116	239-240	338	138	185
23	220	136,138,139-406		240	71,338	139	458
24	567	142	312	247	312	143	129
28	514	143	459, 560	254	303,305,487	144	498
30-34	133, 495	144	576	256	128,387,390,	146	229
31	46, 47, 55,	145	454		429,588	158	342
	209, 425	148	115	257	377,577	177	33
32	296, 447	150	455	259	98	182	480
34	55, 101	155	202	268	433	186	124
35	134	152	242	272	395,547	186	124
36	105	153	373	275	120,180	187	208
38	104, 185, 534	155	158, 382	276	318	189-190	337,448,515
39	534	158	154	279	122	190	338
42	94	159	124	280	318	197	528
45	373	165	145	281	395	199	590
48	133, 302,	168	175, 435	282	120,385		
309, 408		170	23-24, 539	283	73		Chp-04
49	114, 115,	171	540	285	59,74,255	1	250
55	74	172-173	173,588	286	299,399	3	556,599
56	98	174-175	432			4	318
60	83, 251	177	74,279,453,456		Chp-03	6	556,557
61	220	178	405	6	199,202	11-12	342
62	234	182	32	18	238	15-16	436
67	66	183	497, 499	20	90	17-18	525
71	285	184	389	23	524	19	556
80-82	307-308, 320	185	332, 389, 450	25	313	23	200,205,556
83	192, 315,478	186	227	30-31	146	28	443
85-86	42	187	89,127,161,	35	241	34	486
87	262,592		163	63	292	35	99
88	520	188	33	78	217,246,255	43	335,369
89	179,507	195	192	79	171	48-50	112,34,292
90	505	196	151,318,586	82	20	60	401

64	256,390	32	518	113	582		Chp-10
76	273,387	44	73	138	62	5	187
80	256	45	209,210	144	213	15	258,300,475
81	470	50	93,255,448	147	133	16	158
82	81,214,303	65	12,437	152	235	21	57
85	296	68	241	156-157	130,178,179,	30	116,196
101	337	70	408		235,380,481	37	437
102	278,335,338	77	133	170	330	43	92
116	291	79	28	175-177	594	49	497
127	599	80	202	179	137,484,511	55	196
136	75	82	71	180	63,192,324,	59	181
138	77	91	241		434	62-63	577
142	369	92	517	190	319	64	577
145	555	95	304	198	92	75	98
171	434	97	187			78	483
175	418	104	64		Chp-08	87	457,495
		106	128,437,566	2	502	89	228
	Chp-05	113	137	12	56	90-92	525
2	481,568	115	204,438,529	17	115,255	91	22,23
2-8	131,205,296	116	469,535	22	100	92	926
3	240	117	95	29	95	103	197
6	334	120	593	42	67,70,234	109	255,469
15-16	125,126,128,	123	471	45	242		
	312,451	131	136	46	262		Chp-11
18	297	146	175	62	379	7	201
27	453,479	150	151	64	379	22	131
44	204,341,404,	151	409			45-46	490
	469	160	359		Chp-09	57	494
45	47-341	164	306	2	348	61-62	483
48	469,470,535	165	299,547	3	252	65	32
54-56	147			23	24,509	84-85	362
57	5,7		Chp-07	25	216	87	21,329,361,
58	339	3	469	26	57		483
67	112,127,255	10	102	29	180,235	114	96,343
87	179,181	27-28	434	33	196,240,332		
92	517	32	173	36	239,487		Chp-12
95	408	33	35,174,180	40	58,59	2	2
97	152	34	497	50	191	5	295
104	484	35	136	59	186	6	157
109	305	54	67,68.88,200	84	344	9	319
111	561	55,56	266	99	381	11	73
116	542	56	597	103	381	17	73
		62	255	107	108,282	26-27	452
	Chp-06	73	391	111	122	36	191
14	439	80-81	436	112	445,446	40	25,402,493
15	300	96	87	121	554	49	204
19	566	101	505,510			53	66
26	474,510	110	65			58	556

64	73	43	109	67	443		Chp-20
76	238	55	195	70	85,170,171	9	84
87	596	62	501,560	72	236	11	586
100	194	85	583	77	288,	14	337
106	291	91	413	78	232,233,343	19	416
108	82,83,451	99	601		345	27	205
109	255			79	345	33-34	242
111	128,438		Chp-16	81	95	42	242
		4	215,440	85	262	43	386
	Chp-13	13	242	86	201	47	287
4	1	19	469	88	137	50	1
7	587	30	235	100	443,553	62	55
8	188	33	66	110	344	81	205,594
13	209	35	400			91	416
14	223	40	402		Chp-18	118-119	139,186
15	224	43	255	1	2,210,439	121	118
18	209	44-46	126,242	1-2	488	124	73
23	26	49-50	54,276	6	158	125	91
28	244	58-59	90,218	19	266	127	586
35	140	64	471	26	402,404	130	343
36	559	68	68,563	29	1,71,311,508	132	372
37	567	83	412	33	394,395		
39	497	89	126,127,471	47	47		Chp-21
41	51,355	90	405,434	50	103,133	2	157
		98	100,293,306	52	220	7	255
	Chp-14	100	293	54	443	11-15	73
1	377,396	102	262	70	157	16	518
4	1	106	509	71	66	18	519
5	376	112	72	77	487	21-22	49
7	503	116	181	81	266	30	201
18	384	120	28	82	66,248	37	443
34	249,397,592			100	255	47	300
36	129,491		Chp-17	103-104	384	53	483
37	170	8	142	109	452	62	20
41	187	9	488	110	402,404,592	82	138
43	591	11	230,442			87	395
52	110	12	187		Chp-19	90	309
		13-14	58,546	11	561	105	313
	Chp-15	14	186	26	84	106	111
9	14,476,535	16	66	33-34	100	109	478
20	252	17	44	41	29		
21	460,529	18-19	43,262	44	294,401,427		Chp-22
24	28,84	24	248	46	22	5	555,556
27	139	30	460	51-54	255	18	152,416
34-35	520	36	214,417	59	330	27	152
36	103	39	203	79	57	28	152,155,392
37	104	45-51	439			31	213,591
42	104	64-65	29,428			33	205,557

36	152		Chp-26		Chp-31		Chp-36	
41	267,328,365,	4	157		6	159	2	198
	562	17-22	403		13	289	3-4	325
52	531	29	61		27	452	8-9	484
58	252	63	528				40	270
65	69	71	405			Chp-32	52	98
71	474	90-91	568	4	263		70	212
75	53	137	215	7-9	40		81	216
78	560	162	73	9	263			
		193	262	10	39,384			Chp-37
	Chp-23			15	225	6	234	
1	560		Chp-27	16	225	53	236	
4	267	7	84	17	140	158	134	
12-14	39	10	138	21	234	159	237	
24	483	11	396			180	146,301	
25	133	14	505		Chp-33			
33	89	17	137	6	575		Chp-38	
47	404	35	587	19	160	7	484	
67	583	41	560	21	158	28	568	
77	101	60	409	23	317	29	88,214	
84	88,543	62	228	30-31	434	38	138	
84	90,78,79	64	418	34	203	73	101	
90	79	67-68	25	38	310			
96	194			39	112,465		Chp-39	
			Chp-28	40	259	5	196	
	Chp-24	4	114	41	378	7	316	
2	239	6	581	42	271	13	300	
11	35	14	191	43	376,377	23	159	
25	239	18	294	51	84	42	550	
27	84	20	66	56	373,378,379,	45	90,474	
36-37	372	77	190		380	53	108,596	
37	120			61	310	63	480	
41	270,327		Chp-29	62	222	69	52	
55	228,365.404	39-40	580	72	443	74	424	
62	66	45	175,351,558					
114	233,343	64	212		Chp-34		Chp-40	
		69	275	6	195	9	573	
	Chp-25			12	69	24	482	
28	30		Chp-30	46	449	25	114	
30	585	3	134			30	183	
33	437	4	452		Chp-35	36-37	581	
43	61	8	516	1	216,464	51	378	
44	451	30	443	11	498	60	225	
45	21	31-32	183,290,360	15	249	65	226	
45-50	84	36-38	247	27-28	421			
67	489	44	506	34	184		Chp-41	
72	500	47	378	42	505	10	51,87,253	
73	82,214			59	234	11	388	

12	562		Chp-47		Chp-54
26	474,505	7	377	17,22,32,40	472
30	55,56	11	578	3	129
40	314	12	512,545	10	50
53	526	17	569	10-12	354
		24	181,204,450,	14	440
	Chp-42		472	24	419
10	470	32	505	26-27	501
11	65	47	420	29	249
23	478	67	557	54	234
24	195			60	193
26	226		Chp-48		
38	156,329,342,	3	378		Chp-56
	439	9	379	21	472
47	559	10	123	44	550
52	262	25	416	64-73	253
		27	283	74	51,355
	Chp-43	28	240	79-82	253,472,521
18	386	29	250,260	86	238
30	509				
32	248		Chp-49		Chp-57
43	475	9	408	3	38
72	307	10	333,491	12	140
80	57	13	411,502,573	16	21
81	405	14	80	25	161,255,529
84	49,62	16	446		
86	306				Chp-58
88	486		Chp-50	4	215
		9	88	7	525
	Chp-44	16	150	8	488
8	26	21	305	9	35
30-33	125	22	160	16	133
58	2	43	15	19	182,578
				22	24,182,577
	Chp-45		Chp-51		
6	159	4	53		Chp-59
13	46	55-57	399	9	572
17	70	56	407	18	573
23	401,511,544			23	80,285
25	513		Chp-53		
29	531	1	591		Chp-60
37	495	3-4	592	3	250
		8-9	234	4	27,491
	Chp-46	30	110	12	561
29	136	32	133		
34	194	33	268		Chp-61
		39	122,251	5	312
		39-40	223		
		54	591		

Index	
Allah 1,10,16,17,22-30, 38,42-46, 50-59,62-70	conviction 81-83, 93, 182
-'s guidance,-'ssystem, -'s laws 28-37, 49-54, 59-65, 148-149	complete obedience to the laws of Allah 129-130
(unity of) Allah 288-293	chemical make-up 187
-'s authority 363	cell-division 249
-'s party 577	contribution 265
Attributes of Allah, Divine-, 38, 61-64	course of Allah 273-275
Ancestors 23-27	citizen, staleless-,non-274
Arabic language, characteristics of - 2,8	congregation 278
Atom 41,300	cyclic 492
Adam 45-47, Adam's fell 105, 119	carl Rogers 552
Age of ignorance 218	
Azar 117	D
Autosuggestion 325	Don't devour 33
Adl(Justice) 408-410	-bribe officials 33
Amil 423-	Divine attribute 38,61-64
Abnormal behaviour 437	-Energy 42
	-law 86
B	Death 23
Bade 56,58	Deen Allah's 86-87, 148, 279-281, 390
Bible 9	Dog man likened to dog 49
Bani-Israil, Israil 62,114-117	Despot, Despotism 116-117
Belief 72-83,86	Dissolution of Marriage by Quranic way 165-169
Book of Illumination 125-128	Do's and Don't 244
Bending 278	Dramatization 304
(the) biggest erime 288-293	Detail 439
Balance 408-410	Discovery 529
Biology-cal 486,490	Desire(Hawaa) own,-baser-, 586,595
	Don't despair of Allah's Rahmah 596-598
C	
Characteristics of Arabic language 2-8	E
Contemporaries 26	English, helplessness of-13
Code, complete-of life 1,6,291,442	Everlasting Miracle 14
Cosmic 3,6;- forces 75	Evolution of human being 39, 41-42,
Capatalists 52	Biological-, human- 41-43
Carrion 31	Emergent evolution 249
Crime 34,288-293	Ego (See Human personalities)
Create, creator, creation 13-14, 20, 40,67-68, 85	Earth, on-42
Chemical Evolution 39	Evw(Hawwa) 45
Compound, simple-, inorganic 44	Effect 55
	energy, phy-divine-42,52-60,69134, 254
	Emotion 102
	Explanation 124-129

<p>Exploitation 131 Everlasting Miracle 275 Encyclopedia, of-Jews 298 -Britinica 526,581 Evil and good 383 equilibrium 393 emigration (Hijrah) 584</p> <p>F Faculties of hearing, sight and mind 41 form in a specific 2, formalism 272, 277,279 freedom,-of choice and will 41, 565 -of action 64 forces 6, 52-60, -of four-words 15 85, 86, 264, 293, oppressive -387 flash of swine 31 favouritism 32 faith, halfway 76, 79 feeling 102, Psychological-108 Frustration 106, 107 Firm formula forever 211 Formalism Focus392</p> <p>G God of guide of universe, God Good deeds Gibb H.A.R.15 Good example 27 Guess-work 37 good and evil, struggle between 58 Gene, Genetic make-up 129, 187 Guidance 241 Germination of a seed 246 Gravitation of Force 264 Genocide 411</p> <p>H Human Rights 8,393 Haram 31,35 Hajj 24, 32, 151-156, 348, 389 Human Personality 29-38, 41,63-64, 263, 264, 296, 325 Honey-Bee 2,208, 274, 564 Howwa(Eve) 45</p>	<p>Haqq 94-96 Hebrew 332 Haram and Halal 169-182, 205-206 Homany 102 Haman 579-582</p> <p>I Ibless 101-109 Iqbal 13. Imitation of ancestral Religion 23-27 Ideology 28, 149, 390, 490, 491 Ill-consequences 34 Indeencies 35 Inorganic matters 40, -compound 41-42 Imprit of action 58 Ibrahim 152 International convention 152 Irrilability 211 Instinct 271, 275, 441, 445 -ism 288 Ihsan 408-410 Itisaf 415-417 Integrated one, disintegrated on 568-569</p> <p>J Jannah-orientated society 37,63,77,133-140,251,434,451 Jahannuum 63,141-144,434,451 Jin 130,133-140 Jugular vein 150</p> <p>K Kant 81,106 Kuraishi Arab 19 Kith and Kin250,479 Kinetic energy 264 Knowledge, perceptual-,concep-tional 277,417 Knotty problem 393</p> <p>L Lanuage of people 1 Life, -life- qerm 38, 143, 201, 211 Law of requital of action or recompenbe</p>
---	--

37, 69.70.150-151, 219, 297, 299, 314, 367, 389, 424
Law-and order 39, 59, 67, 76, 86, 246
land, over ship of -50-52
Life-style 136, 141, 270
Love 250
Law of cause and effect 264, 310, 445

M

Minkind, entire-1
Muhammad (S.A.W) 2, 76, 115, 123, 130, 136, 177-179, 216, 239, 250, 259, 299, 301, 306, 357, 383, 468, 484, 565-567,
Merit 10, mother tongue 2,.
Moses 23, 61, 62, 114-116, 138, 213, 228, 242, 294, 326, 337, 396, 403-404, 416, 457, 462, 483, 487, 495, 524, 525, 526, 565
MakkahBkkah 65, 454
Miracle, everlasting -14
Meaning word by word -47
Malaikah 52-60, 74-75
Message, messenger 52-60, 72
Momin 56-57
Muslim, born-, nominal-77
Missing link 135
Mutual consultation mother's womb 247
mercy 250
Misticism or sufism 235, 264
Mechanism of swimming 267-273
Miracle, 275
Masjid 282
Muslims' holidays 345
Monoply 446
Meterialism 520
Mummy 566
Maturity, physical and mental 557
Maulana (our patron, Allah)579

N

Non-existence ..1, 215, 245,, 272
No crookedness in teh Quran 2
New creation 39
nature constructive-,destructive -195, 440,
human -444

Nourishment 266
nation, Nationalism 274, 489-494
Nurturing 350
Nabulas 388
nothingness, 1, 215, 246, 272, 420, 421, 439

O

Original,-Quranic words 3, 8,11-19
offspring 26
one-man show 28
origin of life 41
orbit 270
obedience 387-390
objective objectity 529,565
Pessimisticism 596-598
orphan 598-601

P

Pahlavi(Persian)language, 6,8,9,11
Pharosh 23, 61, 114-117
Pattison, pringle 13
Posterities 26
Power-intoxication 33
Psychological changes in man 55
Personality Human-29-38, 41, 140-144, 263, 264
Imprint of action on -58, 63,64
Planning Jnitial-59,65-71, 215, 310, 313
Physical forces 63, 85
Preservation of life 211
Planet 270
Parallelism 276-285
Prostration 278
Punctuality 346
Prelides 367
Positive action 430
Pythagorus 492
Plato 520
Procedure 561
Permanent Values 593

Q

Quran 1, 3, 7, 11, 12, 15, 16, 19, 24, 38, 42,

45, 47, 50, 58, 59, 61, 63, 74, 76, 80-83, 100-109, 467-478, 485 Quranic social order 109, 119-124, 266-268, 410, 428, 457 quality 266, divine- 434	sufism or mistion 235, 264 submission, surrender 238, 276-285, 340, 390 sin, originalism, sinners 250, 301, 492, spiritual development 263 selfishnes 265 swimming mechanism of 269-273 stars 270 sense, sense-pereption 277 sectarianism 290-291 satanic force 293 synagogues 332 saint of saits 358 social balance 363 service, life-lip 375-382 symbol, symbolically 392, 453 security, universal-393 surplus money 414, 425 symmetry 421 felfishness, selfish sentiment (shaitan)433 school of though 446 self subsisting 487 scare crow 520 subjecting, subjectivity 529,565
R Rasool 2 Root-soncept 6, 18 Rythm of the Quran 8 Religion 10 Right to exercise authority 25 Reflection 188 Requital, law of 37, 69, 70, 150-151, 219, 397, 314, 431 Ritual and ceremonial 374 Restrictions, selfimpost0389, 407 Resistence 432 Record Recording 531 Respite (see requital) Rabb, Rabubiyah order 35, 47, 51-52, 56, 79 Record of action 52-60 Revelation 79, 82 Reminder 241 Rahmah 247-251 Relation 250, private - 390 Relativce 479	T Things which dumb human intellect, and human personalities 29-38 Testator 32 Transparency 216 Truth, Abtract 278, 445 Totality 487 Taqwa 567-574
S Sanskrit 6 Salat 8, 11, 21, Self(See human personalities) self-knowledge or self-examination sold authority in the universe 26, (satan0Shaitan 100-109, 119 Sustainer 8, 272, 351 spouses 26 shirk 34, Mushrisk 111, 288-293, 427 souls, transmigration of -492 sovereignty 63, 363, 495 stead fastness 57, 86 servitude shien 114117 Satues137	U universe, everywhere, everything 28 Universal constitution 7 urdu 7 Uterus 247 upright standing up 278 unity of Allah 288-293 ulama-men of knowledge 432 vnderstand(Fiqh)-in Religion 445
	V

value, permanant 3
vision 453, 455

W

We-15

wisdom 24

Wahi 59, 70, 73, 126-127, 93, 158, 178, 180,
255, 262, 310, 421, 444, 468, 561-571

Will divine-, Freedom of - 67

world, physical- Human world 69, 309-
310

worship 10, 357, 407

water 68

what is good or bad 145

within human capacity 192, 202, 374,

why and where of 202

way of life 237

womb, mother's womb 247

wali (auliyaa) 574-579

Z

Zakat 130, 266-268

zoroastrianism 326